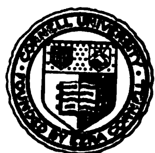
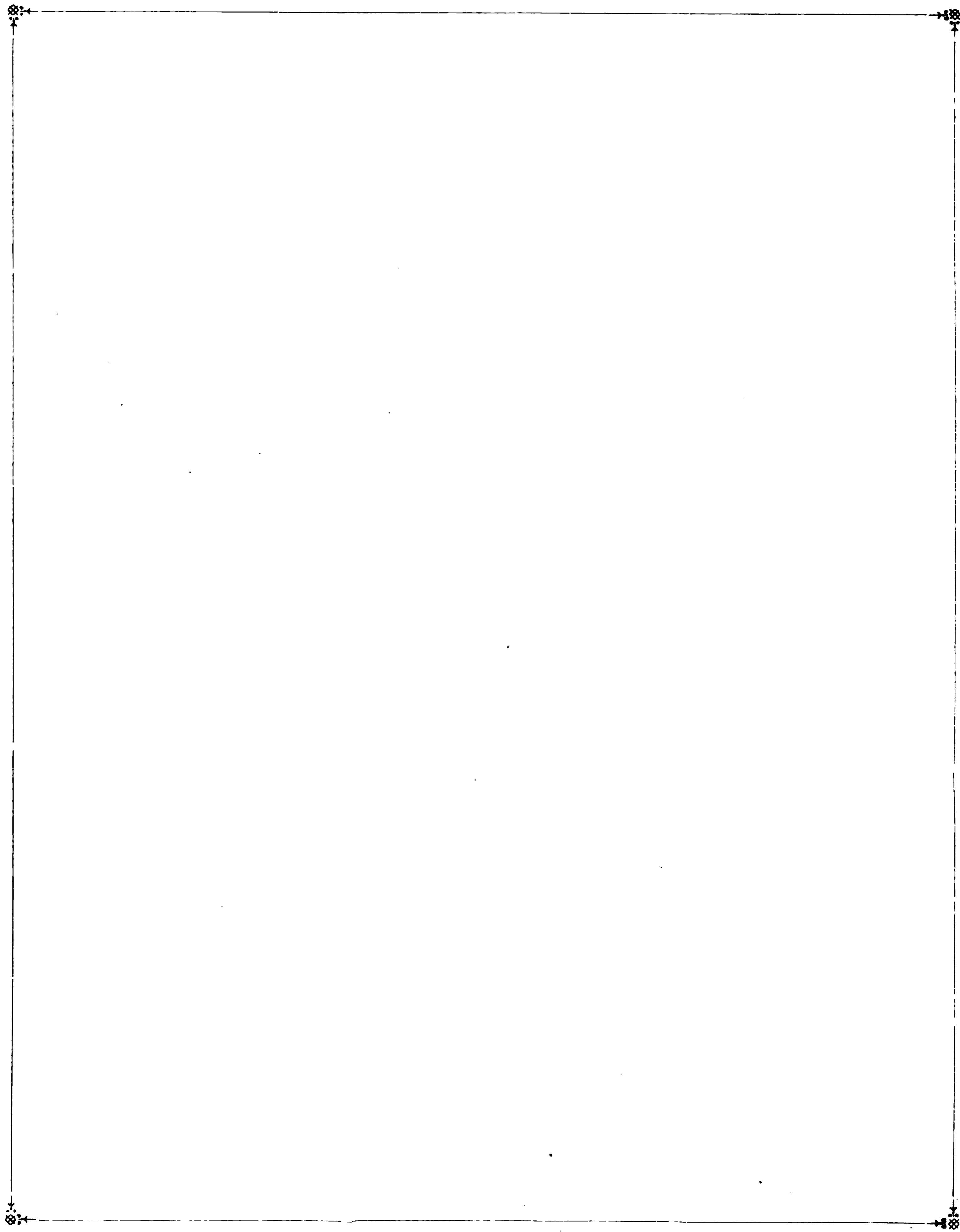

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY
3 1924 093 036 774

ALGEMEEN NEDERLANDSCH

FAMILIEBLAD.

Algemeen Nederlandsch

FAMILIEBLAD.

TIJDSCHRIFT VOOR

Geschiedenis, Geslacht-, Wapen-, Zegelkunde, enz.

ONDER LEIDING VAN

A. A. Vorsterman van Oyen,

Met medewerking van anderen.

NIEUWE SERIE.

* XVIde Jaargang. *

RIJSWIJK BIJ 's-GRAVENHAGE,
GENEALOGISCH EN HERALDISCH ARCHIEF
1903.

VOORBERICHT.

Eindelijk is de (zestiende) vierde jaargang van de nieuwe serie voltooid en hopen dat de zeventiende jaargang beter op tijd zal kunnen verschijnen. Verschillende redenen zijn helaas oorzaak van dit oponthoud, alsook is grootendeels zulks toe te schrijven aan de oog-ongesteldheid van den hoofdredacteur A. A. VORSTERMAN VAN OYEN.

Het plan bestaat om de eerste afleveringen van den volgenden jaargang eerst in Januari 1905 te laten verschijnen, oorzaak hiervan zijn omstandigheden buiten onzen goeden wil.

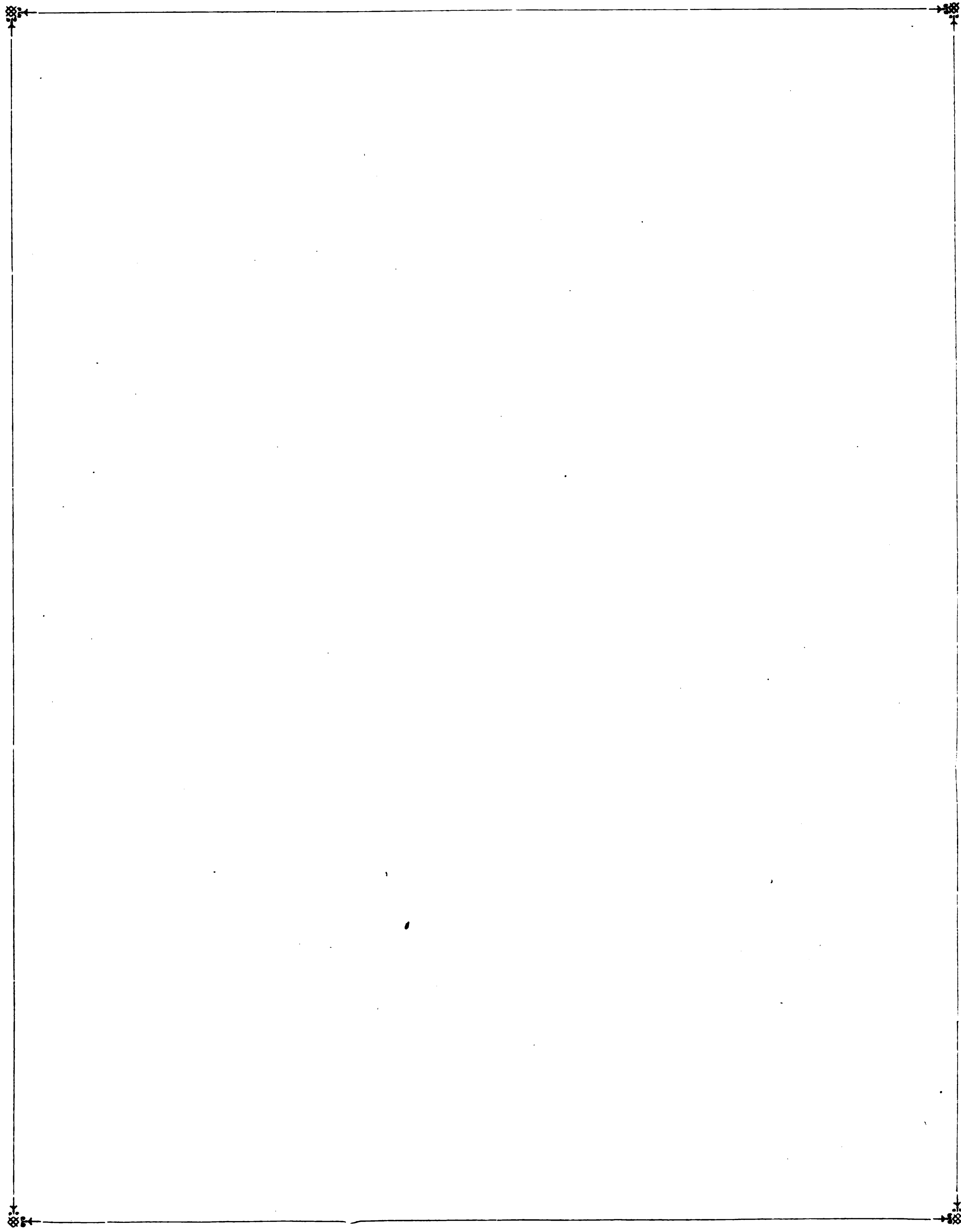
De redactie erkent dankbaar de medewerking van een groot aantal begunstigers en hoopt dien steun ook voor de toekomst te mogen blijven ondervinden. Bijdragen zullen steeds welkom zijn.

Door den dood moesten wij helaas verliezen de H.H. Ds. H. DE JAGER en A. C. baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, van hun komt een kort „In memoriam" in dezen jaargang voor.

De Heer JAC. ANSPACH had wederom de goedheid het Algemeen Register te vervaardigen. Hij ontvangt daarvoor onzen welgemeenden dank. Zooals men kan zien heeft hij ditmaal aan dat register een grootere uitgebreidheid gegeven, daar ook plaatsnamen zijn opgenomen.

Aan onze abonnenten ook een verzoek, n.l. dat zij in hunnen kring anderen willen opwekken zich te abonneeren, daardoor zullen wij in staat gesteld worden, meer platen te geven, die thans wegens de hooge kosten, slechts schaars konden gegeven worden.

Rijswijk, bij 's-Gravenhage. DE REDACTIE.

INHOUD.

Genealogieën, genealogische aanteekeningen en kwartierstaten.

Wapen-, zegelkunde en ridderwezen.

Geschiedenis en archiefwezen.

Inhoud van Tijdschriften.

Boekbeooodeelingen en Aankondigingen.

ERRATA EN ADDENDA.

Blz. 45—46, onder het portret staat C. A. baron Snouckaart, lees A. C. baron Snouckaert.
„ 74, regel 15 v. o. staat Voort, lees Vorst.
„ 74 „ 15 v. o. achter Vorst te laten volgen, huwde te Utrecht.
„ 76 „ 18 v. o. staat in, lees 4.
„ 96 „ 25 v. b. staat Varvliet, lees Varlut.
„ 157 „ 9 v. b. staat Mosman, lees Motman.
„ 166 „ 16 v. b. staat G. J. Godin, lees G. Godin.
„ 167 „ 10 v. b. staat H. W. Verkouteren, lees W. Verkouteren.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(*Vervolg*).

In eene aanteekening van 1625 (Bodtb. beg. 1624, blz. 17) leest men van een huis als „toe te behooren plach Cornelis Cornelisze Winter, getrout hebbende de weduwe van Aert Pouwels Steur.” Den 10den December 1623 zijn te Brielle getrouwd Cornelis Cornelisze Winter j. m. aldaar en Grietjen Philips, weduwe. Den 17den Maart 1623 werd Aert Pauwelsze Steur te Brielle begraven. Van zijne weduwe spreken Resoluties van 8 April en 17 Junij 1623. Blijkens de eerste werd de boedel van Aert Pouwelsze Steur door zijne weduwe gerepudiëerd. Uit de laatste blijkt dat zij den geabandonneerden boedel van haren man weder aanvaarden wilde. Misschien was een dochter van het echtpaar Aeltgen Aerts Steur, als weduwe van Jan Cornelisze van der Bel in 1650 getrouwd met Cornelis Claesze Keiser; zie art. LXXVIII.

In de Rekening der geestel. goederen over 1614 leest men blz. 20: „Van Pouwels Aertsze Steur, balliu tot Middelharnis, over den derden penn. zijnder vycaryelanden etc.” — „Huygo Jacobsze Steur besyt twee vycaryen etc.” In de Rekening over 1615 leest men den eersten post aldus: „Van Aert Pouwelsze Steur, zoone van Pouwels Aertse, in zijn leven balliu tot Middelharnis, over den derden penning etc.” De 2de post is aldaar eensluidend.

Huich Jacobse Steur is nog vermeld in de Rekening der St. Pieterskerk over 1598—1605, blz. 13 (1), in eene aanteekening van 29 Mei 1611 (Bodtb. beg. 1609, blz. 38 verso), en in Ress. 29 September 1629 en 26 Nov. 1633.

In 1609 werd Hugo Jacobi Steur (2) te Oostvoorne als predikant beroepen. In 1619 werd hij als Remonstrant afgezet. Men zie over hem wat ik schreef in „De Navorscher,” 1898, blz. 114—116. Na zijn afzetting vestigde hij zich te Brielle, maar hem werd bevolen de stad te verlaten. Zie daarover wat ik meldde a. w. jaarg. 1894, blz. 409.

(1) Aldaar staat: „Betaelt 6 Febr. 1599 Jacob Alblas, administrateur over de goederen van Huych Jacobse Steur, over een jaer renten etc.” In de Rek. St. Pieterskerk over 1646--1649, blz. 10 verso, leest men: „Betaelt Hugo Stuer over 3 jaeren renten etc.” In de Rek. dier kerk over 1657—1669, blz. 13: „Betaelt Huigo Steur ofte aen handen eerst van Fijttje Santvoort, weduwe van Willem Potael, als daernaer aen Maerten Prickman 12 jaren rente etc.”

(2) Een predikant. wiens geslachtsnaam Stuer was, leefde reeds vroeger, namelijk Arnoldus Stuer (Stoer of de Stuer), ook Arnoldus Fransze genaamd, in 1574 predikant te Sommelsdijk, in 1583 te Beijerland. Zie „de Navorscher,” 1887, blzz. 143 en 144.

Te Brielle werd 17 Julij 1646 gedoopt Annetje, dochter van Pieter Verbus en Margreta Steurs, getuigen: Thomas Steurs en Annetje Goddemans.

Met kerkelijke attestatie kwamen in 1680 uit Zwartewaal te Brielle Andries Steur en Adriaentje Maertens (Acta van 25 Julij 1680). Den 14den Julij 1688 werd Andries Leenderse Steur te Brielle begraven. Ariaentje Maertens Steur was 8 September 1693 getuige bij den doop van Ariaentje, dochter van Rochus Pieterse en Vrouwtje Ariens.

Den 29sten December 1687 werd te Brielle begraven een kind van Jan Steurs.

Art. CXXIX.

BRIEL.

In de 2de helft der 16de en de eerste jaren der 17de eeuw behoorde tot de Brielsche regeeringspersonen Cornelis Jacobsze. Reeds in 1552 zat hij in het Gerecht en sedert trad hij onderscheidene malen op, nu als schepen, dan als raad in het College der Magistraten en dan als burgemeester. Tot burgemeester in de bank werd hij gekozen in de jaren 1564 en 1576, tot burgemeester-thesaurier in de jaren 1558, 1560, 1562, 1566, 1570 en 1574. In het College der Magistraten werd hij voor de laatste maal gekozen in 1604, toen hij raad werd. In 1577—1606 werd hij gekozen als „heylichgeestmeester” te Brielle. Den 25sten November 1577 werd hij aangesteld als stadsthesaurier. Den 12den September 1603 werd hem verzocht „omme noch een jaer ofte twee” als stadsthesaurier te blijven fungeeren. Den 9den September 1604 verzocht hij van die betrekking, 27 jaren door hem bekleed, ontheven te worden. Bij die gelegenheid herinnerde hij, dat hij de stad 52 jaren „in hare regeringe” gediend had. Als thesaurier werd toen gekozen Lenaert Mathijsze (1)

(1) Deze man werd gekozen tot schepen in 1591, 1597, 1599, 1600, 1602, 1605 en 1609, tot burgemeester in 1599, 1601, 1603, 1606 en 1608, tot regent van den H. Geest te Maerlant in 1582—1610, tot „manhuysmeester” in 1582—1610, tot „vrouwwenhuysmeester in 1577—1610. Van de twee laatste stichtingen was hij onderscheidene jaren boekhouder. In 't dienstjaar 1610—1611 stierf hij. Den 26sten April 1611 werd Jan Cornelisze Hartichvelt verkozen tot thesaurier en tot weesmeester in plaats van Lenaert Mathijsze, overleden. De overledene heet soms Lenaert Mathijsze (of Matheusze) backer; zie o. a. Res. 12 Mei 1584. Bij Doetgen Cornelisdr. won hij: Nelletgen, gedoopt 15 Maart 1587, getuige: Neeltgen Tijsdr.; Nelletgen, gedoopt 18 September 1588, getuigen: Lijsbeth Willems en Aeltgen Cornelis; Gerrit, gedoopt 17 Februarij 1591, getuigen: Thoenis Gerritsze en Haesgen Isaäcx. Doetgen Cornelisdr. werd in de jaren 1604—1615 gekozen tot moeder of regentes van 't Vrouwenhuis. Den 9den April 1587 werd een kind van Lenert Mathijsze backer begraven. Een broeder van Lenert is misschien geweest Pieter Mathijsze backer, 26 April 1619 te Brielle begraven. Volgens de Acta van 9 Mei 1595 kwamen Pieter Mathijsze backer en Mayken Claesdr., echtelieden, met att. van Middel-

en Cornelis kreeg zijn ontslag (Ress. 9 September 1604 en 13 September 1605). In eene resolutie van 17 Januarij 1606 is sprake van Cornelis Jacobsze „outtresaurier." Ruim een jaar daarna stierf hij. Den 16den Maart 1607 werd „Cornelis Jacobsze tresorier" begraven (1).

Volgens eene mij door Jhr. H. H. Roëll te Apeldoorn verstrekte mededeeling, gegrond op eene onder hem berustende genealogie van het geslacht „Den Bem gesegd Briel," heette Cornelis Jacobsze „Cornelis den Bem gesegd Briel," werd hij geboren in 1531, stierf hij 12 Maart 1607, trouwde hij 26 Julij 1552 met Aeltge van der Burch, gestorven 2 Augustus 1564, in $15^{6}/_{12}66$ met Aefge Bosch (dochter van Gijsbert Cornelisze Bosch en Geertruy Jacobsdr. van Garve), geboren 10 November 1546, gestorven 10 November 1596, en was hij een zoon van „Jacob den Bem gesegd Briel," baljuw van Goedereede, getrouwd met Elisabeth Hugoosdr. Huygens.

Eene Resolutie van 13 Junij 1612 luidt: „Is goetgevonden dat het Weeshuys deser stede tot heuren laste sullen nemen de twaelff hondert Carolusgulden, die Cornelis Jacobsze thesaurier sa. Aeltgen Pauwelsdr. by testamente heeft gemaect ende die nae haer overlyden sonder kint ofte kinderen sullen coemen aent voorseyde Weeshuys etc."

In Thesaurie-Rekeningen vond ik de 2de vrouw van Cornelis Jacobsze alsmede 5 zonen van hem genoemd, Cornelis Sr., Huych, Gijsbrecht, Jacob en Cornelis Jr. Ik laat hier de desbetreffende posten uit de Rekeningen volgen:

Thes.-Rekening over 1586—1587, blz. 8 verso: „Cornelis Jacobsze tresorier ten lyve van Cornelis ende Huych Cornelisze, die overleden es, een jaer rente etc."

Rekening over 1593—1594, blz. 6: „Cornelis Jacobsze tresorier ten lyve van Cornelis Corneliszoon ende Huych Cornelisze, die overleden es, een jaer renten etc." Aldus vindt men dezen post ook in de Rekeningen over 1596—1597 en 1600—1601.

Rekening over 1607—1608, blz. 8 verso: „Cornelis Jacobsze thesaurier ten lyve van Cornelis Cornelisze den ouden een jaer renten etc."

Blz. 18 verso: „Cornelis Jacobsze tresaurier een jaer rente van L ₰, verschenen den XXen Mey, ende alsoo dese rente by Cornelis Cornelisze Briel sijnnen soon opten XIIIIen Februarij 1608 afgelost es, coompt hyer etc."

---

burg te Brielle. Den 3den December 1586 werd te Brielle begraven Jan Mathijsze backer.

(1) In een Sententie van 24 Februarij 1607, bij Van Alkemade, Deel II, 198, voorkomende, staat als schout van Oudenhoorn vermeld Cornelis Jacobsze. Hier zal wel de man bedoeld zijn, die 16 Maart 1607 begraven werd.

Blz. 30: „Cornelis Jacobsze tresaurier ten lyve van Gijsbrecht Cornelisze, die overleden es, ende Cornelis Cornelisze de jonge, geprocreërt by Aeffgen Gijsbrechtsdr., elcx voor de helft, in hooftsomma 1500 ₤, facit etc." Dezen post hebben ook de Rekeningen over 1609—1610, blz. 25 verso, 1613—1614, blz. 27 verso, 1617—1618, blz. 26 verso, 1624—1625, blz. 38 verso, en 1626—1627, blz. 43 verso. In de Rekening over 1609—1610 staat van Gijsbrecht: „die overleden es den XIIIen December 1607."

Blz. 40: „Betaelt den XVIIIen Febr. Cornelis Cornelisze Briel over daflossinge van een jaerlijcxe losrente van L ponden .... by de stadt opgelicht van Cornelis Jacobsze sijnnen vader in den jare 1592 etc."

Blz. 41: „Betaelt Jacob Cornelisze Briel advocaet over daflossynge van een jaerlijcxe losrente .... by Cornelis Jacobsze sijnnen vader etc."

Rekening over 1609—1610, blz. 7 verso: „Cornelis Jacobsze tresaurier ten lyve van Cornelis Cornelisze den ouden, die overleden es, een jaer renten etc."

Blz. 30: „Betaelt den IIIen October Neeltgen Pietersdr., die den XXVIen September tyding gebracht heeft, dat Cornelis Cornelisze den ouden, wonende tot Delft, op den XXVen September was overleden, denwelcken op dese stede sprekende hadde een lijfrente etc."

De bovengenoemde M.S. Genealogie, die ik in 't vervolg door M.S. Gen. zal aanduiden, vermeldt Huych Cornelisze niet, maar spreekt van een dochter „Neeltje Briell genaemt Welhouck", geboren 6 December 1555, gest. 1580, evenals Cornelis Cornelisze Sr. een kind van Cornelis Jacobsze en Aeltge van der Burch.

Hier volgen thans eenige bijzonderheden betreffende de 4 genoemde zonen, I. Cornelis Cornelisze Sr., II. Gijsbrecht Cornelisze, III. Jacob Cornelisze, IV. Cornelis Cornelisze Jr.

I. Cornelis Cornelisze Sr. Volgens M.S. Gen. heette hij Cornelis Cornelisz. Briell genaemt Welhoeck, werd hij geboren 24 Augustus 1553, is hij gestorven 21 September 1610, was hij Veertig Raad en Schepen te Delft, en trouwde hij 5 Julij 1579 met Aechje Verdelft Gerritsdr., gestorven 4 Mei 1602.

Deze vrouw was een Brielsche. Evenals hare zuster Margaretha, die met Ds. Burchvliet trouwde (1), is zij genoemd Verdelft of Verdelff, maar haar geslachtsnaam was Delff. Haar vader was Gerrit Jansze Delff of van Delft. Betreffende dezen man vond ik het volgende. Den 27sten Maart 1591 werd gedoopt Catharina, dochter van Gerrit Jansze, diaken, en Maritgen Simons, getuigen: Willem Jansze van Haerlem en Annetge Gerrits; den 31sten Julij 1594 werd gedoopt Jan, zoon

---

(1) Zie art. LXXXVI.

van Gerrit Jansze van Delft en Maritgen Simons, getuigen: Claes Willemsze, Maritgen Jans en Neeltgen Jans. In de Thes. Rekening over 1607—1608 staat blz. 30 de post: „Gerrit Jansze Delff ten lyve van Jan Gerritsze, sijnnen soon, geprocreërt by Maritgen Simonsdr. etc." Die post staat ook in de Rekeningen over 1609—1610, 1626—1627, 1636—1637, 1637—1638 en 1639—1640. Gerrit Jansze Delff behoorde tot de Brielsche regeeringspersonen. Hij werd gekozen tot schepen in 1598, 1600, 1602 en 1604. Als kerkmeester te Brielle fungeerde hij van 1 November 1596—31 October 1618. In 1589, 1592, 1597 en 1599 werd hij gekozen tot diaken. Hij schaarde zich bij de Arminianen. Om zijn zoon, die „professie van de religie" gedaan had, „aen te spreecken tot het H. Avontmael", vervoegden zich in 1620 een predikant en een ouderling bij Gerrit Jansze Delff, maar hij weigerde hun „den inganck van sijn huys." De Brielsche Vroedschap, daarvan in kennis gesteld, droeg den 17den Augustus 1620 aan den burgemeester en den secretaris op te zorgen dat Gerrit, die „commissaris van de charsers" was (Res. Vroedsch. 12 September 1617), verplaatst of van zijne betrekking ontheven zou worden. Hij is volgens een grafzerk gestorven 24 Augustus 1621, zijne vrouw Willemtje Simons 19 December 1619. In 't Alg. Ned. Familieblad, 1893, blz. III, is sprake van een graf in de St. Jakobskerk te 's-Gravenhage, toebehoorende den erfgenamen van Gerrit Janssen Delft. Wie zijne erfgenamen waren, deelde ik mede in Bijvoegsel op art. LXXXVI.

Cornelis Cornelisze Sr., in enkele Thesaurie-Rekeningen Cornelis Cornelisze Welhouck en Van Welhouck genoemd (zie art. XLIX), won volgens M. S. Gen. bij Aechje Gerrits 12 kinderen, van welke er 6 jong stierven en 6 in het huwelijk traden en waren die laatste zes: Aechje Welhoeck, geboren 21 Maart 1587, Aeltje Welhoeck, geboren 12 Julij 1591, Gerrit Cornelisze Briell genaemt Welhoeck, geboren 8 Maart 1593, Hugo Welhoeck geboren 14 Junij 1594, Maria Welhoeck, geboren 8 Julij 1600, en Cornelia Welhoeck, geboren 7 December 1601.

Over Aechje, getrouwd met Cornelis Jansze Hartichvelt, zie men art. CXVII en Bijvoegsel op art. XLIX.

Over Aeltje, eerst getrouwd met Eeuwout van der Horst en in 1624 met Willem Allertsze van Coudenhoven, zie men art. CVI en Bijv. op art. XLIX (1).

(1) In dat Bijvoegsel staat: „Aeltgen Welhoucks dr., Aeffgen Welhoucks dr. huisvrouw van den burgemeester Willem van Coudenhoven". Men zal hebben te lezen: „Aeltgen Welhouks dr. huisvrouw van den burgemeester Willem van Coudenhoven." Over Aeltgen zie men het Alg. Ned. Familieblad, 1883—1884, No. 3, blz. 3.

Gerrit zal de in art. XLIX en Bijv. op dat art. genoemde Gerardo Welhouck geweest zijn.

Over Hugo, getrouwd met Petronella Gael, in 1624 en 1627 gekozen tot diaken, zie men art. XLIX en Bijv. op dat artikel.

Over Maria, getrouwd met Hugo Visch, zie men Bijv. op art. XLIX.

Over Cornelia, eerst getrouwd met Jacob van der Vorst en daarna met Nicolaes Kyevit, zie men art. XLIX en Bijv. op dat artikel.

II. Gijsbrecht Corneliszoon Briel, gestorven 13 December 1607, is als j. m. te Brielle 6 October 1602 aldaar ondertrouwd en daarna te Delft getrouwd met Annetghe Jacobs van der Dussen j. d. te Delft. Volgens M. S. Gen. werd hij geboren 5 Mei 1578 en won het echtpaar 3 kinderen, Eva, Jacob en Maria.

III. Jacob Cornelisze Briel, vermeld op blz. 41 van de Thesaurie-Rekening over 1607—1608, komt ook in latere Thes. Rekeningen voor, een enkele maal zonder, maar overigens met mr. vóór zijn naam. Zoo leest men in de Rekening over 1613—1614, blz. 23: „Mr. Jacob Briel opgebracht hebbende 2400 £ etc.", en blz. 32: „Betaelt den Ven November 1613 Jacob Briel over een halff jaer intrest etc." In volgende Rekeningen heet hij steeds Mr. Jacob Briel of Bryel. De post: „Mr. Jacob Briel opgebracht hebbende 2400 £ etc.', wordt nog aangetroffen in de Rekening over 1651—1652, maar hij was toen niet meer in leven. In Res. Mag. 11 Junij 1644 is sprake van de erfgenamen van Mr. Jacob Briel, in Res. Mag. 20 Augustus 1644 van Gerrit van der Wel, „administrateur in den boel van Mr. Jacob Briel tot Delff." Met den naam Jacob Cornelisze Briel komt hij voor in Res. 26 November 1610; als oom van Hugo Welhouck is hij genoemd in Bijvoegsel op art. XLIX.

Volgens M. S. Gen. is Mr. Jacob Cornelisze Briel geboren 19 Januarij 1580, gestorven 20 Januarij 1644, 4 Mei 1610 getrouwd met Maria Duyst van Beresteyn (dochter van Paulus Cornelisze van Beresteyn en Volkera Nicolaï), geboren 3 Maart 1591, gestorven 7 Maart 1633, en won het echtpaar: *a*. Eva (1), geboren 2 Julij 1612, gestorven 19 December 1640, 3 Februarij 1636 getrouwd met Aelbrecht Arentsz. (of Albert Arnoldsz.) van der Graeff (2), bij wien zij 2 kinderen won. *b*. Catharina Briel, geboren 15 September 1613, gestorven 3 October 1660, 22 Mei 1641 getrouwd met Evert Ewoudsz. van Bleyswijk, bij wien zij 2 kinderen won. *c*. Cornelis Briel, geboren 14

(1) Ook genoemd Aefgen Bos.

(2) Volgens het Alg. Ned. Familieblad, 1883—1884, No. 74, blz. 3, heette hij Albert de Graeff en trouwde hij eerst met Margaretha Visch, daarna met Eva Briell en 27 April 1642 te Delft met Françoise van Santen.

October 1614, gestorven 2 September 1630. *d.* Paulus Briel, geboren 17 November 1616. *e.* Maria Duyst Briel, geboren 16 September 1618, gestorven 20 September 1618. *f.* Cornelia Briel, geboren 13 September 1619, gestorven 24 October 1678, 17 December 1644 getrouwd met Mr. Arent Bruno's van der Dussen, bij wien zij 7 kinderen won. *g.* Maria Briel, geboren 9 April 1622, gestorven 12 April 1665, 9 October 1646 getrouwd met Gaspar Nicolaasz. van Kinschot, bij wien zij 5 kinderen won. *h.* Volkera Briel, geb. 31 Augustus 1625, gestorven 19 Augustus 1666, getrouwd 19 April 1645 met François Pietersz. van Overschie, bij wien zij 5 kinderen won (1). *i.* Jacob Briel, geboren 14 Junij 1627, gestorven 13 November 1679, mr. in de rechten, raad en schepen te Delft, 14 Julij 1655 getrouwd met Cornelia van Overschie, geboren 18 Maart 1628, gestorven 9 Januarij 1712. *k.* Agatha Briel, geboren 3 April 1631 (2), gestorven 9 Mei 1691, 12 April 1654 getrouwd met Mr. Jacob van der Hoeven, bij wien zij 9 kinderen won.

In enkele Thesaurie-Rekeningen vond ik de sub *a* en *f* genoemde dochters, Eva en Cornelia, genoemd. De Rekening over 1666—1667 heeft blz. 50 den post: „Betaelt Mr. Arent van der Dussen een jaer renten ten lyve van Ermgaert van der Dussen, daer moeder af is Cornelia Briell etc." Deze post komt ook voor in de Rekening over 1692—1693. In de Rekening over 1666—1667 volgen op den aangehaalden post deze posten: „Betaelt denselven (Arent van der Dussen) een jaer renten ten lyve van Jacobus van der Graeff, daer moeder aff is Eva Briell etc."— „Betaelt denselven een jaer renten ten lyve van Sara van der Graeff, moeder ende verschenen als voren etc." En blz. 51 staat: „Betaelt Mr. Paulus Briell een jaer rente ten lyve van Jacobus ende Sara van der Graeff, yder voor de helft, daer moeder af is Eva Briell etc." De rente ten lijve van Sara van der Graeff staat nog als uitbetaald te boek in de Rekening over 1668—1669; die ten lijve van Jacobus van der Graeff nog in de Rekening over 1681—1682; maar in de Rekening over 1684—1685 leest men blz. 44: „Denzelven (Mr. Arent van der Dussen) heeft nogh gecompeteert een jaarl. rente van 25 ₤ ten lyve van Jacobus van der Graaff, daar moeder aff is Eva Briell, dan alsoo denselven is overleden, komt . . . memorie." En blz. 44

(1) Over Volckera Jacobsdr. Briell zie men 't Alg. Ned. Familieblad, 1894, blz. 133. Aldaar staat dat zij geboren werd te Delft 31 Augustus 1625, stierf 9 Augustus 1666, en trouwde met Francois Pieter van Overschie. Zie ook a. w., 1883—1884, No. 75, blz. 2.

(2) In 't Alg. Ned. Familieblad, 1883—1884, No. 11, blz. 2, staat dat zij geboren werd 4 April 1631.

(3) De Kerkeraadsacta van 23 October 1664 noemen Bartholomeus van der Graef, vaandrig, en zijn huisvrouw, met attestatie van Woudrichem te Brielle gekomen.

verso: „Mr. Paulus Briell heeft gecompeteert een jaerl. rente van 25 ₤ ten lyve van Jacobus van der Graaff (3), daar moeder oft is Eva Briell, dan alsoo denselven is overleden, comt . . . memorie."

Betreffende den sub *d* genoemden zoon Paulus heb ik het volgende gevonden.

De Kerkeraadsacta van 6 Julij 1658 vermelden de komst van Mr. Paulus Briel met attestatie uit Delft. Reeds in October 1657 was hij te Brielle. Den 4den October 1657 werd Mr. Paulus Briel, „gewesene raet ende out-schepen der stadt Delft", door de Staten van Holland aangesteld tot baljuw van Voorne en Brielle en hij deed als zoodanig den „behoorlijcken" eed den 8sten October „in handen van de Raden ende Meesters van de Reeckeninge van de domeynen van de heeren Staten", den 16den October in handen van den burgemeester van Brielle. Hij bleef baljuw tot aan zijn dood. Den 5den Junij 1662 werd hij benoemd tot curator van de Latijnsche school. Den 20sten Junij 1688 is hij te Brielle begraven. Den 4den November 1657 is hij te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 19 November te 's-Gravenhage getrouwd met Elisabeth van Beaumont, wonende te 's-Gravenhage. De overkomst dezer vrouw uit Den Haag is vermeld in de Acta van 6 Julij 1658. Zij werd 28 September 1683 te Brielle begraven (1). Volgens M.S. Gen. werd zij geboren 28 Junij 1636 en was zij eene dochter van Herbert van Beaumont en Elisabeth de Jonge van Ellemeet, Jan Anthonysdr. (2).

Paulus won te Brielle bij Elisabeth van Beaumont:

A. Jacob, gedoopt 9 Februarij 1659.

B. Jacob, gedoopt 1 Augustus 1660, begraven 19 Augustus 1660.

C. Herbert, gedoopt 28 December 1661.

D. Maria Arnoudina, gedoopt 1 Augustus 1663, in 1681 op belijdenis aangenomen als lidmaat (Acta van 23 October 1681), als j.d. te Delft in 1693 getrouwd met Mr. Ocker Gevaerts; zie art. LVII.

E. Isabella Cornelia, gedoopt 17 Januarij 1665, in 1681 op belijdenis aangenomen als lidmaat (Acta van 23 October 1681). Zooals hierna zal blijken, trouwde zij met Niklaas Bogaart, Heer van Alblasserdam, oud-schepen en veertig raad van Delft. Volgens M.S. Gen. trouwde zij 25 Maart 1698 met Mr. Nicolaas Frederik Andriesz. Boogaert en won zij bij hem 2 kinderen.

(Wordt vervolgd).

(1) In „De Navorscher" 1867, blz. 269, is vermeld dat zij stierf 20 September 1683 en haar man 15 Junij 1688. In den jaargang 1883—1884, No. 22, blz. 2, leest men dat Paulus te Delft is gestorven 15 Julij 1688, te Dordrecht 19 Julij 1657 gehuwd is met El. van Beaumont, geboren aldaar 28 Junij 1636, overleden te Delft 21 September 1683.

(2) Over Jan en Herbert van Beaumont zie men mijne bijdrage „Kommandeurs van Brielle."

Namen van regeeringspersonen, R. K. geestelijken, predikanten enz., in de dorpen van „Kennemerland, in Brederode en de Bajuwschap van den Landen van Bloys," tot aan het begin der 19e eeuw.

DOOR

W. P. J. OVERMEER.

(*Vervolg*).

Jacob Reers, *Gerbrant Aem*, } Schepenen van Wormer in 1588.

Heynderick Pietersz. alias *Heynewils*, *Pieter Maertsz.*, } Waerschappen in 1588.

(*Lams*, 145, 564—565 en 573).

Tot het sluiten van een „accoort tusschen die van Wormer ende Jhisp, ende die van Graft ende Zuid-Schermer, van 't Exu," vergaderden o. m. op den 28 November 1591 ten huize van

Frerick Claesz., waard in het „Moerjaens-hooft" te Wormer

Claes Pietersz., *Claes Jansz.*, *Reyer Gerritsz.*, en vervangende *Gerrit Gerritsz.* in zijne absentie Schepenen van Wormer, *Jan Ripsz.*, *Jan Dircksz.*, en *Jacob Jansz.*, Schepenen te Jisp.

(*Lams*, 146 en 566).

Tot het sluiten van een „accoort tusschen Wormer ende Jhisp, ende Crommenie ende Crommenyer-dijck, nopende het Exu," vergaderden o. m. den 29 Maart 1592 ten huize van

Fredrick Claesz. „Waert in 't Moerjaens-hooft, tot Wormer *Claes Pietersz.* *Gerrit Gerritsz.* ende *Claes Jansz.* vervangende *Reyer Gerritsz.* ende *Jan Dircksz.* Schepenen tot Wormer ende Jhisp.

(*Lams*, 147 en 567).

Jan Cornelisz., *Gerrit Gerritsz.*, } Gecommitteerden; *T. Cornelisz.*, Secretaris. } Van Wormer in 1593.

(*Lams*, 570).

Pieter Heyndricksz., *Jan Harmensz.*, *Jacob Willemsz.*, *Pieter Jansz.*, } Schepenen van Wormer vóór 1593.

(*Lams*, 572—573).

Hans Alberts Colterman, Schout; *Baert Symensz.*, *Cornelis Gaefs*, } Schepenen } Van Wormer in 1598.

(*Lams*, 575).

Gerrit Gerritsz., *Jan Harmensz.*, } Gecommitteerden van Wormer in 1600.

(*Lams*, 141).

Gerrit Gerritsz., Waerschap van Wormer in 1603 en 1605.

Jan Ysbrantsz., *Leendert Pietersz.*, } Waerschappen in 1605.

(Gen. Priv. ende Hantv. van Kennemerl., 333 en *Lams*, 229—230).

Extract uytte Rolle, gehouden binnen Wormer, opten 20. December, Anno 1605.

Schout ende Keurmeesters van Wormer, Eysschers, Contra *Gerrit Syboutsz.* ende *Ariaen Rensz*, Gedaeghdens, Backers tot Wormer.

Alsoo Schepenen hebben verstaen, uyt den mondt van *Pieter Maertsz.*, Keur-meester tot Wormer, dat die voorsz. Backers opten eersten December, 1605, lest-leden, hare Ovens noch meest vol Broodts hadden des avonts na die Klocke ses uren, ende nae dat die Klocke geluyt hadde, Contrarie Schepenen-Keure, daer over zy Gedaeghdens bij den voorsz. Keur-meester zijn bekeurt: Soo Condemneren Schepenen die voorsz. Gedaeghdens in de volle boete van tien Kennemerponden, ende Compenseren die kosten om redenen.

Jan Harmensz., Burgemeester van Wormer in 1612.

(*Lams*, 531).

Cornelis Dircksz. van 't Kalf, Gecommiteerde van Wormer in 1617.

(Gen. Priv. ende Hantv. v. Kennemerl., 118 en *Lams*, 554).

In 1616 waren alhier:

Wynant Cornelisz. Kalf, Burgemeester.

Dirck Pietersz., *Cornelis Pietersz. Collits*, *Jan Lourisz.*, *Cornelis Reyersz.*, *Claes Claesz.*, } Schepenen.

In 1617:

Jan Harmansz., Burgemeester.

Arent Cornelisz., *Cornelis Pietersz. Mays*, *Cornelis Jansz. Haringh*, *Pieter Thysz.*, *Cornelis Allertsz.*, } Schepenen.

In 1618:

Cornelis Gerritsz., Burgemeester.

Pieter Jansz. Lijsges, *Dirck Thysz.*, } Schepenen.

Claes Jacobsz. Maykes, *Willem Heyndricksz.*, *Jacob Dircksz.*, } Schepenen.

In 1619:

Pieter Cornelisz. Oome, Burgemeester.

Jan Claesz. Joms,
Cornelis Baertsz. Gellis,
Arent Arentsz.,
Claes Cornelisz. Cruyfts,
Frederick Jansz. Clomp,
} Schepenen.

(*Lams*, 384—386).

Den 11 Februari 1618 werd te Wormer een keur gepubliceerd in presentie van
Jan Harmensz., als Burgemeester,
Dirck Frericksz., als Schepen, en
A. Dircksz., als Secretaris. (*Lams*, 641).

Boven den ingang aan de noordzijde van den zoogenaamde **Beschuittoren** te Wormer, bevindt zich een gevelsteen met het beeld van *Prins Maurits;* hooger ziet men een gevelsteen met 's Prinsen wapen, en:

DIRCK. JACOB. DIE. RUITER.

Aan den oostelijken gevel prijkt een steen met den Hollandschen tuin, het jaar 1620 en

PIETER. CORNELISEN. OMEN.

Dit is de naam van den zooeven genoemden Burgemeester in 1619.

Aan de westzijde is het wapen van Wormer aangebracht en daaronder staat:

WILLEM. GERRITSE.

Zeer waarschijnlijk is dit de naam van den bij herhaling in deze bijdrage genoemden Wormer Burgemeester *Willem Gerritsz, Lams.*

Extract uytte Rolle, gehouden tot Wormer, opten 15. Augusty. 1623.

Den Gedaegde ontkent niet, geen Broot in den Oven gehadt te hebben.

Lucas Fransz, (1) Schout, mette Arme-Vooghden ende Brant-meesters, Eysschers.

Contra

Michiel Cornelisz, Gedaeghde.

In State tot over acht dagen.

Omme te hebben een boete van tien Kennemer-ponden, ter sake hij in de voorleden Weeck bevonden is Broodt in zijn Oven te hebben, contrarie de keuren daer van zijnde, concludeert tot condemnatie mette kosten.

Den 22. Augusty, Anno 1623.

Schepenen Partyen in 't lange ghehoort, ende op alles ghelet, doende recht van 't gene hen luyden gebleken is, ende heeft mogen moveren, condemneeren den Ghedaegde aen de Eysschers te betalen een boeten van 10. Kennemer-ponden, mette kosten.

Lucas Fransz, Schout mette Arme-Vooghden ende Brantmeesters, Eysschers.

Contra

Michiel Cornelisz, Gedaeghde.

Omme te dienen na voorgaende retractie.

De Schout opte bekentenisse condemnatie. (*Lams*, 317—318).

A. Dircksz., Secretaris te Wormer in 1624. (*Lams*, 563).

(1) Wordt ook soms genoemd ***Lucas Fransz.*** of ***Franssen de Haes.***

Extract uytte Rolle, gehouden tot Wormer, opten 28. Augustus, Anno 1640.

Schout van Wormer, Eysscher.

Contra.

Also de Gedaegde niet en compareert, versoekt den Eysscher dat hij sal werden gecondemneert in het eerste default mette proffyten, ende verleent een ander citatie.

Schepenen condemneren den Gedaegde in 't eerste default mette proffyten, accorderen een ander citatie.

Jan Jorisz., Gedaeghde.

Dat de voorsz. Gedaeghde gecondemneert sal worden in de boete van 42. Kennemer-schellingen, van dat hy, opten 19. Augusty, hem vervordert heeft met een bloot mes op 's Heeren Straet de Luyden te dreygen, ende nae te loopen, concludeert tot condemnatie mette kosten.

(*Lams*, 290).

Extract uytte Rolle, gehouden tot Wormer, opten 30. July, 1641.

De Gedaeghdens bekennen, gedronken ende malkander geslagen te hebben.

Den Eysscher versoeckt opte bekentenis Condemnatie.

Scheepenen Condemneren de Gedaeghdens elks in een boete van 42. Kennemer-Schellingen, mette kosten.

Lucas Fransz., Schout van Wormer, Eysscher.

Contra.

Cryn Jansz., en *Claes Dircksz.*, Gedaeghdens.

Dat de voorsz. Gedaeghdens gecondemneert sullen worden, elcks in een boete van tweemael 42. Kennemer-Schellingen, ter saecke zy, op Sondagh den 28. July lestleden, haer vervordert hebben onder de Predicatie inde Herbergh te drinken, ende malkander te slaen, ofte vechten, Contrarie de keure daervan zijnde, mitsgaders noch in de boete van twee mael 42. Kennemer-Schellingen, over 't vechten opten voorsz. date des avonts, bij de voorsz. Gedaeghdens gedaen, makende mede eys van kosten.

(*Lams*, 240 en 280).

In 1642 waren te Wormer:
Lucas Francz., Schout.
Leenart Vrericksz.,
Claes Bordtz.,
} Schepenen.

(*Lams*, 642).

In 1643:
Symon Garbrantsz., Burgemeester.
Gerrit Cornelisz. Backer,
Jan Nanningsz.,
Dirck Claesz. Koenen,
Jan Jacobsz. Rups,
Bruyn Cornelisz. Jelles,
} Schepenen.

In 1644:
Symon Garbrantsz., Burgemeester.

Cornelis Cornelisz. Schoon, Oud-Burgemeester.
Lucas Fransz. de Haes, Schout.
Johannes Statius, Secretaris.
Leendert Frericksz., *Claes Bordts*, } Schepenen.
Johannes Manglerius, Notaris Publicus tot Wormer.
Symon Pietersz., Buyrman.
Jan Cornelisz Pay, idem.
(*Lams*, 209, 240, 257, 260, 299—309, 334).

In 1647:
Cornelis Cornelisz. Schoon, *Willem Cerritsz.* (*Lams*). } Burgemeesteren.
Dirck Claesz. Koenen, *Claes Cornelisz. Muncx*, (1) *Jan Jeroensz.*, *Pieter Pietersz. Kalf*, *Pieter Cornelisz.*, } Schepenen.
J. Manglerius, Secretaris.
(*Lams*, 388 en 647).

In 1648:
Symon Garbrantsz., Burgemeester.
Lucas Fransz. de Haes, Schout.
Gerrit Cornelisz. Backer, *Jan Jacobsz. Rups*, *Bruyn Cornelis Jellis*, *Heyndrick Willemsz.*, *Jacob Pietersz. Neelen*, } Schepenen.
(*Lams*, 391, 395).

In 1650:
Lucas Fransz., Schout.
Jan Nanninghsen, *Egge Cornelisz. Kapper*, *Pieter Jans Jobs*, *Hillebrant Pietersz.*, *Louris Cornelisz.*, *Taems Jans*, } Schepenen.
(*Lams*, 644, 645, 650, 652).

In 1651:
Jan Jeroensen, *Pieter Kalf*, } Schepenen.
(*Lams*, 644).

In 1652:
Cornelis Allertsen, *Willem Gerritsen*, (*Lams*). } Burgemeesteren.
Lucas Fransz. de Haes, Schout.
Jan Jeroensz., *Hendrick Reyntgens*, *Pieter Pietersz. Kalf*, *Pieter Cornelisz. van 't Zaen*, *Hedrick Cornelisz. Cappert*, } Schepenen.
J. Manglerius, Secretaris.

(1) Wordt ook soms *Nunx* genaamd.

(Gen. Priv. ende Hantv. van Kennemerl. 247).
Lams noemt op 14 April 1652 nog als schepenen (bl. 652):
Bruyn Cornelisz., en
Jacob Pietersz. Nelen.

In 1656:
Willem Pouwels, *Dirck Egges*, *Garment Al*, *Matal*, } Schepenen.

In 1657:
Heyndrick Reyntjes, *Willem Florisz. Wil*, *Hillebrant Pietersz.*, *Pieter Allertsz.*, *Gerrit Lams*, } Schepenen.
(*Lams*, 450, 652).

In 1658:
Lucas Fransen, Schout.
Jan Cornelisz. Paey, *Gerrit Willemsz. Lams*, } Schepenen.
J. Manglerius, Schout.
(*Lams*, 655).

In 1659:
Gerrit Backer, *Claes Heymesz.*, *Pieter Salm*, } Schepenen.
(*Lams*, 648).

In 1661:
Claes Cornelisz. Boer, Schout.
Dirck Koenen, *Heyndrick Reynsz.*, *Wouter Reynsz.*, *Jan Cornelisz.*, *Jan Matal*, *Allert Jeronimusz. Matal*, } Schepenen.
(*Lams*, 647).

In 1664:
Jacob Pietersz. Neelen, *Willem Gerritsz. Lams*, } Burgemeesteren.
Nicolaes de Boer, Schout.
Hillebrant Pietersz., *Pieter Simonsz. Hobbesack*, *Pieter Dircksz. Wilties*, *Pieter Claesz. Salm*, *Gerrit Willemsz. Lams*, } Schepenen.
Johannes Manglerius, Secretaris. (*Lams*, 539).

In bovengenoemd jaar gaf de Burgemeester dezer plaats *Willem Gerritsz. Lams* zijn „Groot Prevelegie en Hantvest Boeck van Kennemerlandt en Kennemer-Gevolgh" uit. Dit werk — door mij reeds zoo vele malen in deze bijdrage geciteerd — doet ons *Lams* kennen als een ernstig onderzoeker. Behalve het reeds genoemde in bovenstaanden titel, bevat het

werk o. a. al de voorrechten, octrooien, keuren en rechten aan de dorpen in het bijzonder gegeven en vergund, benevens de processen welke ontstaan zijn met hunne Baljuws enz., alles uit de autentieke stukken samengesteld. Hoe hij er over dacht blijkt wel uit zijne voorrede als hij o.a. schrijft: „'t Is buyten twijffel, dat onwetenheyt de moeder van alle doling is; en dat onverstant de dingen dikwils, daer een valsch oog heel anders aansiet, als die in der daadt en waarheyt zijn. Dit gebrek beheerscht ook al, sonder twyffel, het meeste deel van onse Kennemerlandsche inwoonderen. . . ."

Volgens de „Naamwyzer der XXXII. Raden, der stad Haarlem" waren in 1714—1715 alhier

Jan van Zanten, Schout, en

Frederik Oosterland, Secretaris.

Eerstgenoemde werd in 1716 opgevolgd door

Roeland van Zanten, en deze weder in 1725 door

Adriaan van Zanten, welke tevens den titel erlangde van provisioneel officier. Zijn naam komt voor 't laatst voor op de lijst van 1726—27, terwijl tot 1729—30 geen nieuwe functionaris wordt genoemd. In dat jaar komt de Secretaris

Gerrit Bilderbeek voor als Schout en Secretaris, tot aan het jaar 1736—1737, toen

Cornelis Roos, als provisioneel schout werd aangesteld. Van af 1737—1738 wordt hij alleen Schout genaamd, terwijl hij in 1740—1741 in die functie is opgevolgd door

Klaas Roos. Deze werd weder opgevolgd in 1752—1753 door

Jan Veen, die in 1760—1761 tot zijn opvolger kreeg

Pieter Claase Roos. In 1793—1794 werd hij opgevolgd door

Cornelis Boom, wiens naam voor het laatst voorkomt op de lijst van 1794—1795. In laatstgenoemd jaar werden de functies van Schout en Secretaris vereenigd en waargenomen door den toenmaligen Secretaris

Mr. François de Bas, welke in 1806—1807 deze betrekking nog vervulde.

Frederik Oosterland, werd in 1716—1717 als Secretaris opgevolgd door

Gerrit Bilderbeek Aan hem werd zooals ik reeds mededeelde later de dubbele functie van Schout en Secretaris opgedragen tot aan 1736. In 1737—1738 is hij als Secretaris opgevolgd door

Jan Coopman, wiens naam voor het laatst voorkomt op de lijst van 1754—1755. Op de lijst van 1755—1756 wordt geen melding gemaakt van een Secretaris, eerst het volgende jaar komt als zoodanig voor

Gerardus Petit, die in 1785—1786 opgevolgd is door

Mr. Pieter van Outeren, en deze in 1789—1790 door

Adrianus van den Most, Gerritsz. In 1792—1793 komt als zoodanig voor.

Mr. François de Bas, welke in 1795 Schout en Secretaris werd, en in 1806—1807 nog als zoodanig fungeerde.

Eenige inwoners.

Mainard Man, Abt van Egmond, en een voornaam geleerde van zijn tijd, was een Wormer van geboorte, hij was een groot vriend van *Erasmus*, en den beroemden *Dorphius*. Hij overleed te Egmond in 1526.

(*v. Ollefen* Dl. IV).

Uit het Wormsche geslacht der *Gembranden* zijn gesproten

Wilhelmus Cinnesius, een godgeleerde (1) en *Petrus Petri*, eertijds Burgemeester en Schout van Amsterdam. De laatste betrekking bekleedde hij van 1566—1572.

Martinus Dumeanus stichtte te Wormer eene Latijnsche school.

Henricus Wormer of *Wormerianus*, te Wormer geboren, leefde te Keulen en gaf aldaar in 1514 in het licht: Epitomen Astronomiae.

(*v. d. Aa*. Biograph. Woordenb. Dl. XX).

Petrus Ubelius, mede een beroemd geleerde, was ook van Wormer geboortig.

Tyman Arendtsz. Kraft. Deze wordt door *H. Zoeteboom*, in zijn *Zaanlandts Arcadia* enz. (2) (bl. 673) vermeld, als uit het huis der *Kraften*, te Wormer gesproten: „hy droegh sigh uitnemende in de schilderkonst en was acht jaren te Romen, en in dienst van Zijn Heyligheidt. In 't Vaderland komende, woonde hij te 's Gravenhage, daer hy getrouwt en eindelyk van een uitteerende sieckte weghgheruckt is." (3).

Het is hier zeker wel de plaats om ook te gewagen van zekere

Geertruyd, dochter van *Adriaan Symonsz.*, te Wormer geboren. „Deeze, aldus deelt *van Ollefen* mede (4) had moeds genoeg om te trachten haare broeders binnen Amsteldam, dat door de Geuzen bezet was, te ontzetten; dan zij werd gevangen, en voords ter dood gebragt, zonder dat zij haar geloof verzaakte, of eenige vrees voor den dood toonde te hebben."

(*Wordt vervolgd*).

(1) Zie de mededeeling onder de R. K. Geestelijken.

(2) Amsterdam, 1658. 12°.

(3) Zie ook het *Aanhangsel A—Z* op het werk van: *Kram, C.* De Levens en Werken der Hollandsche en Vlaamsche Kunstschilders, Beeldhouwers, Graveurs en Bouwmeesters, van den vroegsten tot op onzen tijd. Amst. 1864. 8°. Blz. 96.

(4) Dl. IV.

Wapenfragistiek der Nederlanden.

(Vervolg).

(Zie Famililieblad XV, 410).

Godfried **Oze**, in 1268 schepen van Maastricht, Fransk van den **Ottenvelde** (*Oddenvelde*), schepen van Velp (bij Kuik), zegelt in 1397 met drie ankerkruisjes, in het hart verzeld van eene roos.

Nicolaas van **Ouden**, afgevaardigde der stad van 's- Hertogenbosch, zegelt in 1335 met een barensteel van vijf hangers, rechts overtopt met eene 5 puntige ster. In de legende wordt hij „schepen" getiteld.

Jacob van **Oudendijck**, Willemszoon, schepen van Rotterdam, zegelt in 1440 met tien (3, 3, 3, 1) ruiten aaneengesloten en aanstootend (accolés et) aboutés — hoe kan dit samen gaan?). Schildhouder: een engel.

De stad **Oudewater**, zegelde in 1361 een brief aan de Gravin van Holland, met eene gekanteelde poort, overtopt met een leeuw. Volgens de legende was dit het geheimzegel. — Meester Pieter van Oudewater Johanneszoon, schepen van Rotterdam, zegelde in 1620 met eene vaas voorzien van twee ooren of hengsels, bevattend eene roos (anjelier)? tusschen twee distels; helmteeken: een vederbos. Volgens de legende was hij een chirurg.

Outheusden. Zes personen van dezen naam staan hier vermeld als schepenen van Heusden, als zoodanig allen zegelend met drie palen van vair, in het schildhoofd beladen met een barensteel, of met twee raderen. Eén heeft de drie hangers van den barensteel beladen met drie liggende blokjes (turven).

Van **d'Oultremont**, graaflijk geslacht, waarvan een lid in 1841 de tweede gemalin werd van onzen koning Willem I + 1843, na H. D. abdicatie in 1840, treft men menig voorbeeld aan (1). François Paul Emile graaf d'Oultremont was o. a. heer van stad en land van

(1) In de westelijke binnenplaats van het Rijksmuseum te Amsterdam was 10 October 1901 sedert eenige dagen te zien een als grafmonument bedoeld gedenkteeken voor Koning Willem I, afkomstig uit een kasteel bij Aken, dat aan de familie d'Oultremont heeft toebehoord. Vervaardigd in 1847 door den indertijd vermaarden Belgischen beeldhouwer Guillaume Geefs, op last der douairière van den Vorst, Gravin Henriette d'Oultremont. Dit gedenkteeken bestond uit een wit marmeren groep, geplaatst op een voetstuk van grijzen hardsteen, aan welks voorzijde een marmeren plaat was aangebracht, waarop het Nederlandsche wapen was gebeeldhouwd, gehouden door twee zwevende engelen; terwijl op de platen, links en rechts aan te brengen, opschriften waren gebeiteld. De groep vertoonde den Koning, oud van dagen, rustend met den linkerarm op een fraai gebeeldhouwden leeuw, wiens linker voorklauw den Rijksappel vasthield. De Koning was gehuld in een mantel van hermelijn; de rechterhand hield den Scepter omvat, de kroon lag aan zijne voeten.

Schagen; men weet, dat deze oude plaats in 1415 poortersrecht verwierf, na in 1394 door hertog Albrecht van Beieren, Graaf van Holland, aan zijn natuurlijken zoon Willem geschonken te zijn. Van het door dezen gebouwde kasteel waren in 1892 nog twee torens over. Ook was deze Graaf d'Oultremont baron van Goudriaan en van Drunen. Hij zegelde in 1724: Doorsneden van rood op zwart, met een gekroonden leeuw over alles heen. — Jean Baptiste François George graaf d'Oultremont legde in 1755 getuigenis af omtrent de moederlijke kwartieren van Henriette Sophie Jozephina gravin (*sic*) van Isendoorn à Blois, wier moeder eene van Renesse was.

Jan **Outhier**, schepen van Sluis, zegelde in 1404 met drie meerltjes en een vrijkwartier.

Ermgardt van **Oversteyn**, weduwe, geeft tegelijk met Otto, Johan en Stees van Wijhe, gebroeders, in 1590 eene acte af, en zegelt met Getralied. Zij was weduwe van Jo^r^. Willem van Wijhe, eerst kanunnik te Xanten, die op Dinsdag 22 November 1590 doodgestoken werd; hij en de drie gebroeders hadden Jasper van Wijhe en Walburg van Haeften (gehuwd in 1535) tot ouders. Hij was de stamvader van den Duitschen tak der Van Wijhe's, nml. van Wijhe van Reuschenberg. In onze genealogie van dit geslacht in „De Navorscher" XXVI, 568 (vgl. blz. 584) heet zij Ermgarda von Dhun zu *Obersteyn*. Jo^r^. Willem was sedert 15 Januari 1577 (volgens magescheid) heer van den Hoofakker te Echteld.

Voor **Pannekoek** kunnen wij verwijzen naar „Familieblad" XIII (1900) blz. 154, 191; XIV (1901) blz. 31; XV (1902) blz. 191, 325, 6.

Vincent de **Pape**, schepen van Kieldrecht (onder Klinge, in Zeeland), zegelt in 1446 met een uitgerukten boom, getopt met een vogel.

Arnold van den **Papendonk**, schepen van Helmond, zegelt in 1439,41 met drie molenijzers, en met een vrijkwartier beladen met drie drielingsbalken.

Johan **Pauw** (*Johannes Pauwe*), schepen van Tiel, zegelt in 1342 met drie palen van vair; met schildhoofd, beladen met een pauw, met gesloten staart.

Ditzelfde wapenzegel voerde in 1490 Nicolaas Paeuw (Claes Pav) Ottozoon, schepen van Tuil.

Dirk **Pauwels** (*Diddericz Pouwels soen*), schepen van Heusden, zegelt in 1369, 88 met een rad, verzeld van drie ?? (schelpen? leliën?).

Arent Pieter soen **Pe(e)ter(s)** of **Pieters**, schepen van Rotterdam, zegelt in 1502 met een koopmansmerk, overtopt met eene ster. — Andreas Peeters, pastoor van Réthy, kloosterbroeder van Tongerlo, in het bisdom van 's-Hertogenbosch, district van Gheel, in de provincie Brabant, levert aan het Oostenrijksch gouvernement den staat der goederen en bezittingen van

zijn pastoorschap over, en zegelt daarbij 18 April 1787: doorsneden: 1. het schip eener kerk; 2. twee sleutels, met de baarden omhoog, St. Andrieskruisgewijs geplaatst. Tongerlo en Gheel behooren tegenwoordig tot het arrondissement Turnhout, in de provincie Antwerpen.

Jan **Pec**, ontvanger van Henrik van Bautersem en gemalin Maria, heer en vrouwe van Bergen-op-Zoom, en van Wesel in 1369, was eertijds gevangene te Baesweiler (1371) onder den heer van Bergen-op-Zoom.

Henrik **Pelgrom** in 1490, Henrik Pelgrom Theodoorszoon in 1524, en Pieter Pelgrom in 1608 — schepenen te 's-Hertogenbosch. De eerstgenoemde zegelt met een omgewenden adelaar, de andere twee met een beurtlings-gekanteelden dwarsbalk, overtopt met eene bij.

Jan **Pelleman**, schepen van Kieldrecht (onder Klinge) is moerknaap (mourcnaep) van den Hertog van Buorgondië voor Vlaanderen.

Henrik **Pels**, schepen van Tiel, zegelt in 1443 met een beurtlings gekanteelden dwarsbalk, overtopt met drie meerltjes (?). Maar Pieter Pels, schepen van 's-Hertogenbosch, zegelt in 1472, 92 met penningen of koeken, en met een geschaakt vrijkwartier enz. En Ghyselbert Pels, schepen aldaar, bezigt in 1476 wederom een geblokt St. Andrieskruis, enz.

Henrik die **Pelser** *van Ghemert*, schepen van Helmond, in 1394, 5, 7, 1400: drie afgerukte hazekoppen.

Damaes **Pensaert**, schout van Bergen-op-Zoom, zegelt in 1394 voor Willem, kamerheer van den heer dier plaats.

Persoon. „Heer Godevaert 's Persoen soen was van Helmont" (1402). Hij zegelde met drie ruiten en eene streep. Persoon komt later te Deventer, en in den omtrek voor. Zie Mr. J. van Doorninck, „Geslachtk. Aanteekeningen" (1871) blz. 578, 632, 645, 659. Nog te Schiedam, in 1880.

Pieter **Pesser** Simonszoon, schepen van Rotterdam, zegelt in 1533 met een leeuw; helmteeken: vier takken, of veeren. Insgelijks Nicolaas Pesser Pieterszoon, schepen aldaar, in 1546, en Jan Pesser Dammaeszoon, schepen aldaar, in 1599.

Jo^r^. Willem van **Petersheim** (Pijtersem) ziet zich in 1387 op zijn verzoek door de Hertogin van Brabant bevestigd als heer van Oorschot, Hilvarenbeek en Impde, met dezelfde rechten als hare voorvaderen, de Hertogen van Brabant, in oude brieven geschonken hadden.

Cornelis **Philips[en]**, schepen van Zuilichem, zegelt in 1608, 11, 12 met een hart, over welks onderste deel een koopmansmerk loopt gevormd door eene **A**, enz.

De heer de Raadt vermeldt eenige leden uit het uitgestorven adellijk geslacht **Pieck**, allen zegelend met een kruis, bijv. Frank Pieck, getuige van Willem van Yzendoorn, bij zijn huwlijksverdrag met Adriana Cock (de Cock van Nerynen) in 1431 — het kruis is in het eerste kanton verzeld van eene wassende maan; helmteeken: een haan. — Het zegel van Bartholomeus Pieck (1), schepen van Tuil, in 1439, wordt links gehouden door eene vrouwelijke figuur, gekapt met eene dikke bladerkroon. — Jacob Pieck, heer van IJzendoorn, is in 1539 getuige van Joachim van Eichen, bij diens huwlijksverdrag. — Jelis Pieck, in 1558 schepen van Deil. — Otto Pieck, heer van Tienhoven, zegelt eene acte van Dirk van Malburg, Ottozoon, in 1560; gedeeld: 1. een kruis; 2. drie posthorens (van Goor) (2); volgens Herald. Biblk 1882, blz. 153, zegelde hij reeds in 1551 blijkens stukken in het archief te Rossum, gedeeld Pieck en Goor. Hij was de in 1518 geboren zoon van Hendrik (dood 1544) bij Hadewig van Goor (t.a. pl. blz. 151). — Herman Pieck, erfpachter van het Rijk van Nijmegen in 1575. — Gisbert Pieck, schepen van Deil, zegelt in 1597 met een kruis, en heeft, in onderscheiding zijner bloedverwanten, zijn schild gedekt met een gekroonden helm; helmteeken: de haan. Hij, geboren in 1531, was het jongste der elf kinderen van Hendrik Pieck bij Hadewig van Goor; zie Herald. Biblk. 1882 blz. 152, 3.

Doch Cornelis Johanszoon Pieck, schepen van Rotterdam, zegelde in 1580 met drie vogels: helmteeken: een vogel.

De uitmuntende genealogie van Herald. Biblk. t. a. pl. gewaagt blz. 184—89 van een niet-adellijk geslacht Pieck, dat een ossekop voerde. Heeft er dus nog een ander dergelijk geslacht bestaan, met drie vogels tot wapen?

Wilhelmus **Pijckenet** (*Pijckevet*?), schepen van 's-Hertogenbosch, zegelt in 1477 met eene 5-puntige ster, verzeld in het canton links van een klaverblad. Legende: . . . . . . *codvc.* Hoe kan deze legende hier passen?

Jacob **Pilse**, ontvanger van het waterschap van de Ouder Yevene in Oostburg-ambacht (Zeeland, distr. Sluis) zegelt in 1452: doorsneden: 1. twee wilgebladeren enz; 2. eene ster.

Gerard **Pijn**, gaat eene schikking aan met Ida van Weelderen weduwe van Jan van Weelderen, omtrent eene rente op een goed te Herveld (Over-Betuwe), en zegelt daarbij in 1509 met drie harten.

(1) Zie over hem Herald. Biblk. 1882 blz. 173.

(2) Eene Geldersche familie van Goor voert in rood **een** posthoren van goud (huchet), eene andere (ook in het Sticht van Utrecht) *drie* posthorens, met gebroken kleuren.

Vier leden van het geslacht **Pijnappel** worden hier opgeteld als schepenen van 's-Hertogenbosch, t. w. Jan in 1487, Willem in 1533, Jan in 1541, 51 en Gosewinus in 1562. Zij zegelen alle vier precies gelijk, met drie verlaagde drielingsbalken, overtopt met drie pijnappels.

Van het Brusselsche geslacht **Pipenpoij**, (zelden *van* of *de* Pipenpoij), tal van voorbeelden, waarmede men de gegevens van „De Navorscher" (zie Register III) vergelijke. Wapenzegel: drie leliën met een stok over alles heen (a° 1293, 1306); sedert 1321 hebben de leliën bestendig een afgesneden voet, en wordt de bâton een *filet* (streep). Sommigen zegelen gevierendeeld, of met een vrijkwartier (verschillend beladen). Gewaagt onze Schrijver van eene acte van 14 Aug. 1629, aanvangend: Wij schepenen heer Eraerts de Pipenpoij, riddere, heere der poert ende vrijheit van Merchtenen (Merchtem): Mr. Jacob van Lennep bezong de tragische legende van Erard's eenige dochter (bij Jel van Lyaucama), nml. Sophia Anna Pipenpoij, vrouwe van Merchtem (+ 1670), gade van Witze van Cammingha (+ 1654). Het zegel (a° 1677) van de schepenen der Edelen heeren van der Laen, heeren der poorte enz. van Merchtem, Liauquama enz., is overtopt met het jaartal 1626; maar dat zegel vertoont een leeuw en een zoom.

Pittange. „Arnault, sires de Pittenges", ridder, spreekt in 1354 een scheidsgericht uit tusschen die van Schönberg (een verdwenen dorp bij Kehlen), en die van laatstgenoemde plaats, en tusschen eenige bizondere personen. Kehlen ligt in het arrondissement Luxemburg. Opvallend is de variant Kelden a° 1354.

Johan **Plettinc**, metselaar, ontvangt 4 Febr. 1405, van den ontvanger van Sluis, vanwege de Hertogin van Borgondië, voor de opmetseling van het kasteel ter plaatse, de helft eener lijfrente van 60 livres Parisis (Parijssche ponden). Ook ontvangt hij 6 Juli 1405 vanwege den Hertog van Borgondië eene lijfrente van 100 livres Parisis voor gezegd werk, uitgevoerd voor des Hertogs vader.

Jan heer van **Poederojen**, zich door den Graaf van Kleef schadeloos gesteld verklarend wegens rantsoenneering, verlies van paarden enz., zegelt in 1413: Gevierendeeld: 1. en 4. drie gekroonde leeuwekoppen; 2. en 3. een beurtlings gekanteelde dwarsbalk (Rietstap's Armorial geeft aan Pouderooijen de drie papegaaien" van van Rossum). Is dit niet eene groote vergissing?

Onze Schrijver vraagt of met Duenen bedoeld zij Dueven, waar Egbert Schock van Duenen in 1393 met Nicolaas van **Poey** . . . (*Poeyvil?*) eene acte afgeeft. Zou dit Duiven in de Lijmers(graafschap Zutfen, kunnen wezen?

Gerard van **Poelgeest**, een Geldersch (?) ridder, een strijder voor den Hertog van Brabant tegen den Graaf van Vlaanderen, zegelde in 1356, maar zijn zegel is afgevallen van het charter (der Hertogen van Brabant). Hoe kon hij een Geldersch ridder zijn? — Gerard van Poelgeest zegelt in 1373 eene acte van zijn „neve" Jan van Polanen, heer van der Lek en van Breda: in het veld van het zegel een helm, getopt met een tornooihoed, ondersteunend twee armen met gesloten vuisten, elke vuist van buiten voorzien met vijf ballen. Legende: *S. retvm.* Secretum? Dus, het geheimzegel? — Jan van Poelgeest, ontvanger van Zuid-Holland, zegelt in 1388 met een dwarsbalk, verzeld van drie (2,1) adelaars. Dit kent de Armorial als wapen aan van Poelgeest toe, behalve dat hij van adelaartjes (aiglettes) spreekt. Schildhouders: twee wildemannen, zonder knotsen (?). Het schild getopt met een geluipaarden leeuw. De Armorial geeft aan het wapen een gekroonden helm, met een zijdelings aanziend adelaartje, opvliegend, en twee leeuwen als schildhouders. In den timbre enz. is dus groot verschil. De schildfiguur in het latere familiewapen schijnt derhalve omstreeks 1388 te zijn ontstaan. Met die schildfiguur en dit teeken op den gekroonden helm zegelt in 1544 Gerard van Poelgeest, ridder, heer van Hoogmade en Koudekerk, het huwlijksverdrag van zijn oudsten zoon Gerard met juffer Goyart van Malburg, Ottodr. Onze schrijver noemt de figuur van het helmteeken wederom een arend, en geen adelaartje, en wel manlijk, omdat ze niet heraldisch is getypeerd. Het helmteeken van den Armorial ontstond derhalve omstreeks het jaar 1544. Hiervan maakt ook gebruik Gerard van Poelgeest, heer van Hoogmade en Poelgeest, als hij en zijne gade juffer Goerdt van Malburg in 1552 met Dirk van Malburg deelen, en daarbij o.a. het uitzicht hebben om na den dood van Wouter van Baexen en gade Peter, een goed in de Neder-Betuwe te verkrijgen. Te Ek- en-Wiel? — In 1536 was Gerard, zoon van Gerard van Poelgeest, heer van Hoogmade, als clericus in 't bezit eener St. Nicolaas- prebende of kanunnikdij, door Willem heer van Naaldwijk, maarschalk van Holland, 14 Maart 1376 gevestigd in de Hooglandsche kerk te Leiden. Aan dezen Gerard Gerardszoon van Poelgeest vergunden de echtelieden Ropert (Robert) graaf van der Mark en van Aremberg en Mechteld (erfdochter van Jan van Montfoort) 30 September 1536 zijn geestelijk ambt met dat van Karel Gerardszoon van Poelgeest, rector vicarie Sancte Crucis in Hulst, te verwisselen (permutare). Kon Georgius van Egmond, bisschop van Utrecht, die 17 Januari 1537 hierin toestemde, Gerard van Poelgeest in de vikarie te Hulst, als buiten zijn bisdom gelegen, niet bevestigen; hij nam toch diens afstand der kanunnikdij van St. Nicolaas aan,

en erkende Karel van Poelgeest als den bezitter er van.

Lagen of liggen te Oud-Zevenaar (buurschap o. Zevenaar), te Gent (Over-Betuwe) en te Dreumel (Maas-Waal) huizen van den naam **Poelwijk**: Bitter en Claas van Poelwijk, gebroeders, stamden als leenmannen des Hertogs van Kleef in 1418, uit Zevenaar. Zij zegelden in dit jaar met een staketsel van vijf palen. Doch Herman van Poelwijk, bloedverwant der zwagers Otto van Stade, Joost van Randwijck en Arnold van Driel in 1530, Henrik van Poelwijk, schepen van Arnhem in 1544 en Willem van Poelwijk item in 1565, 6, stamden vermoedlijk uit de Over-Betuwe; zij zegelden alle drie met een dwarsbalk van vair; hadden ook elk een gekroonden helm, en een pauwestaart tot helmteeken. Insgelijks vermeldt de Armorial als wapen : in goud een dwarsbalk van vair, doch noemt geen helmteeken.

Zonder vermelding van herkomst of nationaliteit geeft de wapenheraut Gelre (14de eeuw) aan een Arnt van Puelwic: goud, met schildhoofd van zwart.

Broeder Herman **Poelman**, prior der Commanderie van St. Jan te Arnhem, zegelde in 1490 met een dwarsbalk, beladen met een hartschildje, waarin eene lelie; schildhouder: een engel. Blijkbaar één persoon met Hermannus Wijnalt, priester, die in 1486 dit zegel het zijne noemde.

Franchois **li Poisson**, leenman van den Graaf van Vlaanderen, te St. Winoxbergen, zegelt in 1292 met twee afgewende visschen, met een bezaaid met kruisjes en met een barensteel met vijf hangers. Zijn zegel heeft dus veel van het wapen van Van Brakell.

Jan van **Polanen**, (drie wassende manen), heer van der Lek en van Breda, doet in 1373 kond, dat zijne nicht Johanna van Gennep, en haar echtgenoot Reinald van Brederode, voor 13000 oude kronen zullen kunnen inlossen de goederen behoorende bij de heerlijkheid van der Alm en van der Eem, met het huis te Almstein en het rechtsgebied, enz.

Godfried van de **Poll**, als hij zich in 1424 schadeloos gesteld verklaart wegens kosten en verliezen, geleden in den dienst van heer Winnemer van Gymnich, heer tot Düdelingen, toen deze met zijne vrienden lag te Tholey, bij Schaumberg (in het land van Trier), — zegelt met drie palen van vair, en een schildhoofd met een uitkomenden *leeuw* beladen. Moet dit niet zijn: uitkomenden *adelaar?* Aan het Maas-Waalsche uitgestorven geslacht van de Poll toch, dat *een* dubbelen adelaar voerde, ziet men, als gesproten uit de Cock, soms toegekend de drie vairpalen van Châtillon (waaruit de Cock stamde), met een uitkomenden adelaar (aigle éployée;) in het schildhoofd; Zie wat wij aanteekenden in Gelre's Jaarboek I (1898) blz. 152,3.

De aigle éployeé voerden Herman van de Poll, schepen van Tuil, in 1443; Henrik van de Poll, in 1444 eene acte zegelend van Willem Heucke; alsmede de gebroeders Herman en Otto van de Poll, in 1568 gerichtslieden van Neder-Betuwe.

De laatstgenoemden bezigden als helmteeken eene vederbos oprijzend uit eene kuip.

Daarom zal ook het bij Koninklijk besluit van Oct. 1901 aan Dreumel toegekende wapen: **in goud een dubbele adelaar van rood, geklauwd van blauw, aan** deze van de Poll's ontleend zijn, dewijl deze familie van het begin der 14de tot op het einde der 17de eeuw in die gemeente gegoed was; men vond er huizingen, als de Pol en Pollenstein. Aan haar valt, gelooven wij, eerder te denken dan aan van Riemsdijk, al voert deze precies hetzelfde wapen, ook wat het émail betreft.

Jan **Poppe** Simonszoon, keurschepen van West-Souburg (in Zeeland), zegelt in 1427 met een boog (arbalète), rechts overtopt met een spoorradertje.

Jacob van **Pottelsberghe**, zoon van Seger of Sohier, is in 1433, 5, 7, 9, 40 ontvanger van 't bezit (avoir) van Sluis, een bezit, dat aan de abdij van St. Pieter te Gent toekwam. En zegelde met een jachthoren, met schildhoofd beladen met eene merel en eene ster, in een schild met uitgeschulpten zoom.

Gerrit de **Potter**, Henrikszoon, schepen van Heusden, zegelt in 1527 met drie rozen.

Bij **Poucques**, dorp in Oost-Vlaanderen, arr. Gent, geeft de heer de Raadt de beschrijving van een voormalig grafteeken in de kerk ter plaatse opgericht ter eere van „Roelant, Heere van Poucke” overleeden 3 Aug. 1373. De familie de Poucques, wier adeldom omstreeks 1727 de mannen der wet te Scelin betwistten, stamt af van Olivier, heer van Poucques, baanderheer, die in 1315 in den echt trad met Claricia of Clara de Gavere gezegd van Lens (1). Onze schrijver vermeldt Oelars de Pouke, ridder, leenman van den Graaf van Vlaanderen en markies van Namen, die in 1294 met een geluipaarden leeuw zegelde.

Wijnand van **Presikhaaf**, schepen van Arnhem, zegelt in 1542 met een adelaar; helmteeken: een uitkomende adelaar. Presikhaaf is een landgoed bij Arnhem en Velp, dat reeds in 1405 voorkomt.

Christiaan **Prins** Pieterszoon, schepen van Rotterdam, zegelt in 1600 met een dorren boom, waaraan links een schildje hangt met drie vogels. Helmteeken: eene vlucht. — Bij Ewout Prins, schepen aldaar in 1649 hangt het schildje rechts. — Pieter en Christiaan

(1) Ook een Cornelis de Gavere was in 1442 heer van Lens:

Prins, schepenen aldaar, in 1637 en 1644, zegelen met een gedeeld schild: 1. een dorre boom; 2. drie vogels. Pieter heeft eene vlucht, maar Christiaan een vogel tusschen eene vlucht—tot helmteeken.

Willem **Prisbier** (*Prise-*, *Prijsbier*), schepen van Sluis, zegelt in 1324 met drie schelpen.

Isebrant **Proet**, ridder, Gerrit en Henrik, zijne zonen, dragen aan Adolf graaf van Kleef, in 1370 de voogdij van Winterswijk op, die zij van hem ten leen hadden. Zij zegelen met een rad. — Gerrit Proeijt, schepen van St. Geertruidenberg, zegelt in 1432 met drie (2, 1) halve pijlen (demi-flèches), „defaillantes à senestre", verzeld in het hart van eene ster.

Jan **Proper**, schepen van Heusden, zegelt in 1349 effen, met een vrijkwartier, beladen met een rad.

Arnoldus van **Puijflijk**, schepen van Zalt-Bommel, zegelt in 1369 met een rechterschuinbalk, beladen met een geluipaarden leeuw. Onze Schrijver noemt ook van **Peuflic**: drie ijzeren hoeden, in 1376. — Alard van Puflic, in 1412 het huwlijksverdrag zegelend van Willem van Drueten Heijmeric'szoon, met Guedelt, dochter van wijlen heer Steesken (Stasekijn) van Brakell, bezigt den schuinbalk onbeladen.

Thomas **Punt**, schepen van Rotterdam, zegelt in 1665 met drie visschen, van welke twee St. Andrieskruisgewijs geplaatst, en de derde paalsgewijs er over heen. Helmteeken: een visch paalsgewijs tusschen eene vlucht.

F. M. de **Puteanus**, pastoor in de diocese van Luik in 1787, behoorde blijkens zijn wapenzegel, tot het baronnengeslacht von Puteani in Oostenrijk en Saksen, van Rietstap's Armorial, waar de dwarsbalk niet verlaagd is. Het zegel van Arnold **Putmans** is aangehangen aan een charter van den stedehouder en de leenmannen van Christoffel van der Blocquerie, abt van St. Truijen; maar de oorkonde vermeldt hem niet, tenzij hij schuile onder den leenman Aert Gielis, wiens zegel men aan de oorkonde niet aantreft. Arnold zegelt in 1584 met een rechterschuinbalk, beladen met drie hermelijnstaartjes en begeleid van twee stokken. De Armorial in HS. van St. Truijen, het wapen beschrijvend, laat de stokken achterwege.

Pelegrinus van **Putte** (en **Putten**), als hij in 1296 onderling met Henrik van Keppel, Christina van Reede, hunne zuster, Hendrik van Essen, Albernus, Diderik, Arnold broeders van Sinderen, en Rekense, hunne zuster van Enghuizen, met broeder Arnold van Nijenbeek, commandeur van het huis van St.-Jan te Arnhem, akkoord maakt ten aanzien der goederen van Diderik, weleer heer van Nijenbeek, waarover twisting was ontstaan, zegelt kanteelig-doorsneden (volgens Gelre, van goud op rood). Aldus zegelt ook

in 1418 Pelgrim **van Putten** het verbond der edelen en steden van Gelre.

Min of meer als heraldische curiositeit sta hier, dat Jan van den Putte, als hij 8 Juli 1470 van den Graaf van Salm, heer van Rotselaer, een leengoed te Werchter verklaart te houden, zegelt met een *kompas*, verzeld in het schildhoofd rechts van eene ster, enz. Men weet, dat dit werktuig in 1295 in ons werelddeel zal gebracht zijn.

Jan van den Putte, Bartholomeuszoon, houdt in 1551 van den polder van Namen een leengoed te Triniteit in den Grooten Zoutepolder (te Terneuzen.) Hij zegelt gevierendeeld: 1. en 4. drie ringen, 2. en 3. een keper, verzeld van drie schelpen. Over alles heen een schildje (*gebroken*); helmteeken (*gebroken*). Het zegel van zijn naamgenoot, den schepen van St. Truijen in 1575, heeft veel overeenkomst met dat van den bovengenoemden F. M. de Puteanus (*von Puteani*), doch de figuren zijn anders gerangschikt. De Armorial in HS. van St. Truijen geeft vier blazoenen van Van den Putte, in welke allen één of drie putten voorkomen.

Voorzaten van von Quadt-Wickrath waren, ten minsten wat het wapen (de beide beurtlings-gekanteelde dwarsbalken) betreft, Willem *Quaede*, ridder, die in 1349 met Gerard Rost van Wilre zegelde; Willem *der* of *die Quade*, ridder, die in 1370 voor Roilman heer tot Arendale zegelde; Willem *der Quade*, die in 1395 eene akte zegelde van Willem van Gulik, hertog van Berg; Adolph *Quaede*, zoon van ridder Willem, die in 1427 een huwelijk sluit met Metzgin van Elverfelde, erfdochter van Elberfeld (kasteel en heerlijkheid); Lutter *Quade*, ridder, baljuw van der Hart in 1444; alsmede Jan *Quade*, ridder, die in 1416 (1446?) eene acte zegelt van Jan van Ketghe gezegd van Rynsheym.

Maria van **Quaderebbe**, dochter van wijlen heer Henrik en weduwe van heer Henrik van Diepenbeek, vermaakt bij testament van 4 Augustus 1401 voor een hospitaal voor dertien oude mannen haar huis, „thuis van Quaderebben, in de lange Ridderstate" (strate) te Brussel, met eene kapel ter eere van de Heilige Maagd. Ook begiftigt zij het klooster van St. Clara, waar hare moeder Maria Sleeus (de Leeuw) lag begraven, en geeft last aldaar een monument op te richten, „boven gewracht van beelden ende van wapenen, alsoet betaemen sal".

Quaderebbe of Quarebbe is een dorp in Zuid-Brabant, arr. Leuven, gemeente Erps-Querbs. Vanhier, dat de geslachtsnaam ook wel als van Querbs voorkomt. (*Wordt vervolgd*).

Bergeijk. JAC. ANSPACH.

De Koningen der Ridderlijke Confrerie te Delft.

In vroeger tijden bestond te Delft eene zoogenaamde ridderlijke broederschap „de Confrerie” genaamd waarvan lid waren eenige leden der Regeering, hoplieden en lagere bevelhebbers der schutterij en enkele der voornaamste schutters van de stad.

Het doel der Confrerie beoogde het houden van onderlinge oefeningen in het schieten naar het doelwit of, zooals men thans zegt, het schijfschieten, waartoe de leden op den laatsten Maandag van iedere maand bij elkaar kwamen.

Eens in het jaar op den eersten Zaterdag van de maand October werd onder hen om een prijs naar de gans geschoten welke laatste vastgehecht werd aan een rond leitje ter grootte van ongeveer een zilveren ducaton dat met wit papier beplakt en op een zwarten lap bevestigd was zoodat het op een afstand goed te zien was.

Hij die de gans schoot en daardoor schutterkoning werd, ontving een zilver vergulde medaille of gedenkpenning.

Op de penning, welke oorspronkelijk uitgereikt werd, stond op de voorzijde het wapen der stad Delft terwijl op de keerzijde het volgende versje voorkwam:

Die Koninck schiet
Dees prijs geniet.

Van af 1704 tot 1717 werd zij door een andere medaille vervangen waarop dit versje:

Soo iemant tot dit gout wil graeken
Moet met sijn loot de leij net kraecken.

De stempel van deze penning kwam in 1717 te breken, waarop, op verzoek der schutters, door den bekenden penningkundige Mr. Gerard van Loon eene nieuwe werd ontworpen, naar welk ontwerp de nieuwe penningen gemaakt werden waarmede de schutterkoningen van af 1718 begiftigd werden.

Op de voorzijde komt daarop voor, eene zittende vrouw, die, de schutterlijke broederschap voorstelt, zij rust met den linkerarm op het wapenschild der stad, en houdt in de rechterhand een handbus en in de linker een hoorn waaruit gedenkpenningen rollen. Het randschrift luidt als volgt:

Societas sclopetaria
(genootschap van de handbus).

Op de keerzijde waren de handbussen afgebeeld welke bij de oefening gebruikt werden waarboven een ledig schildje gehecht was waarin het familiewapen van den Koning kon worden gesneden, met het volgende randschrift:

Dexteritatis Praemium
(belooning der handige busschutterij (1).

(1) Mr G. van Loon, Nederlandsche Historie penningen 1e deel, bladz. 152–154.

De gewoonte bracht mede dat de nieuwe Koning op den Maandag na het prijsschieten, waarop de schutterlijke maaltijd werd gehouden, de penning om den hals droeg. Bij dat feest werd hij tevens met een laurierkrans gekroond, welken de dienstmaagd van stads doelen hem onder het geven van een kus opzette, waarvoor zij van hem een dukaton ontving.

Doch behalve die kus was er aan het Koningsschot nog een ander voordeel verbonden, namelijk vrijstelling van de betaling van alle stadsaccijnzen zoowel voor den Koning als voor zijne familie. Voor dat de maaltijd begon werden uit de broederschap drie overmannen gekozen die met den Koning gehouden waren het geheele jaar op alles, „rakende de conser„vatie, welstant, eer en reputatie van de gemelde con„frerie goet reguard te nemen.”

De Delftsche magistraat maakte in 1617 eene ordonnantie op het doelschieten, bestaande uit 21 artikelen waaraan streng de hand werd gehouden „tot „voorkominge van alle confusiën en onordentelijck„heden die onder het schieten andersints soude mogen „werden gepleegt bij d'ontuchtigen, sijnde (daarin) „vooral oock voorzien tegen 't ijdel en lichtveerdig „spreecken 't geen den Mensch misprijslijck of te „onschutterlijck mochte geoordeelt werden”.

Zij die zich niet aan de bepalingen der ordonnantie hielden werden gestraft met de verbeurte van een schoen, welke straf hierin bestond dat de overtreder moest gedogen dat een zijner schoenen uitgetrokken en daarna op het doelwit gesteld werd, waarop ieder der aanwezige heul- of te wetschootschieters, driemaal daarop mocht schieten, tenzij de bezitter van den schoen dit telkens afkocht „met een mengele zwaer bier.”

De confrerie schijnt even oud te zijn geweest als de schutterij zelve. Deze laatste bestond uit 4 compagniën, die genoemd werden naar het nummer van het quartier der stad of ook wel naar de kleur van het vendel.

„Deze vier compagniën — aldus schrijft Dirk van Bleijswijk in het vervolg van de Beschrijvinge der stad Delft, bladz. 570, — „soude bequamelijck tot „acht of meerder getal konnen werden begroot, maer „de wijse en voorsichtige Magistraet heeft tot noch „toe niet geraedsaem gevonden anderen, dan alleen „uijtgelesene Burgers van de fatsoenlijckste slach en „die van vermogen zijn, daertoe t'admitteren, waer „van daen oock een oudt spreeck-woordt sijn oorsprong „heeft genomen, dat een Schutter van Delft soo goet „is, als een Vroetschap van andere een weijnig ge„ringer Steden, die sij dan met de naem weten uijt „te drucken, oock en mach volgens resolutie van den „17 December 1655 niemant tot Veertich en Vroet-

„schap of te tot de Weth genomineert werden als „uijt de vier Vendelen Schutterie."

Het aantal ledən der confrerie, dat oorspronkelijk uit minstens 40 moest bestaan, begon langzamerhand te verminderen, zoodat op het laatst het aantal zoo gering werd dat het raadzaam werd geacht geen schietwedstrijden meer te houden. De confrerie haar kwijnend bestaan moede, vloeide ten laatste samen met de te Delft bestaande pistool- en buksclub der officieren „Diletto et Arme" geheeten.

De nieuwe jeugdige vereeniging ontving daarna den naam „De ridderlijke Confrerie Diletto et Arme".

Wij laten hieronder eene opgave volgen van de personen die in het tijdvak gelegen tusschen 1638 en 1821 schutterkoning zijn geweest.

1638 Kornelis Bleiswijck.
1639 Jaart van Ruyven.
1640 Abraham de Ridder.
1641 Kornelis Bleiswijck
1642 Abraham de Ridder.
1643 Abraham de Ridder.
1644 Michiel Verstege.
1645 Lambert van Kuyk.
1646 Kornelis Bleyswijck.
1647 Frans Jansz. Meerman.
1648 Maarten Graswinkel.
1649 Lambert van Kuyk.
1650 Lambert van Kuyk.
1651 Daniël van der Brugge.
1652 Jacob Delff.
1653 Pieter van Ruijven.
1654 Pieter van Ruijven.
1655 Dirk van der Piet.
1656 Hugo 's Gravezande.
1657 Pieter van der Meer.
1658 Michiel Vrouweling.
1659 Daniël van der Brugge.
1660 Johan Bogaert.
1661 Aalbert Hodenpijl.
1662 Jacob Graswinkel.
1663 Willem van der Hiel.
1664 Daniël van der Brugge.
1665 Aalbert Hodenpijl.
1666 Johan Graswinkel.
1667 Daniël van der Brugge.
1668 Aalbert Hodenpijl.
1669 Gerrit Verstege.
1670 Willem van der Hiel.
1671 Jan van Persyn.
1672 Willem van Muijlwijk.
1673 Jan van Graswinkel.
1674 Christiaan van der Burg.
1675 Franc van der Merwede van Muijlwijk.

1676 Abram Koekebakker.
1677 Dirk Groenewegen van der Made.
1678 Dirk Groenewegen van der Made.
1679 Willem van der Merwede van Muijlwijk.
1680 Christiaan van der Burg.
1681 Leendert Haring.
1682 Daniel van der Hoeve.
1683 Lambert Twent.
1684 Niklaas Koekebakker.
1685 Niklaas Koekebakker.
1686 Kornelis van Haring.
1687 Lambert Twent.
1688 Gillis Grommé.
1689 Lambert Twent.
1690 Gillis Grommé.
1691 Niklaas Keijzer.
1692 Jochem Brugman.
1693 Pieter Kruijmel.
1694 Niklaas Keijzer.
1695 Jochem Brugman.
1696 François Koppens.
1697 In dit jaar is niet geschoten omdat de Fransche gezanten voor de Rijswijksche vredesonderhandelingen de vertrekken van de schutters bewoonden.
1698 Jochem Brugman.
1699 François Koppens.
1700 Autoni de Man.
1701 Pieter Kruijmel.
1702 Niklaas Keijzer.
1703 Niklaas Keijzer.
1704 Niklaas Keijzer.
1705 Maarten Pauw.
1706 Daniel van der Hoeve.
1707 Kornelis van Haring.
1708 Kornelis van Haring.
1709 Balthazar Autheunis.
1710 François Koppens.
1711 Balthazar Autheunis.
1712 Balthazar Autheunis.
1713 Daniel van den Heul.
1714 Balthazar Autheunis.
1715 Leonard van Ophoven.
1716 Abraham Keijzer.
1717 François Koppens.
1718 Dirk Ingelbij.
1719 Balthazar Autheunis.
1720 Balthazar Autheunis.
1721 Jacob van der Lelie.
1722 Jan van der Burch.
1723 Mr. Gerard van Assendelft.
1724 Jan van Loon.
1725 Jan van Loon.
1726 Mr. Jacob van der Lelij.

1727 Gideon Hendrik van Overschie.
1728 Pieter Jacob van Ophoven.
1729 Jacob van der Kool.
1730 Pieter Jacob van Ophoven.
1731 Pieter Jacob van Ophoven.
1732 George Wilhelm van Sweinitz.
1733 Mr. Simon van der Sleijden.
1734 Pieter Jacob van Ophoven.
1735 Jan Lansveld.
1736 Mr. Simon van der Sleijden.
1737 Mr. Volkert Melchior van Goens.
1738 Willem van Staveren.
1739 Bartholomeus Snoek.
1740 Gabriel van der Cool.
1741 Hendrik Hogeveen.
1742 Nicolaas Bazijn
1743 Hendrik Hogeveen.
1744 Mr. Adriaan van der Lelij. Lz.
1745 Willem van Staveren.
1746 Mr. Adriaan van der Lelij.
1747 Bartholomeus Snoek.
1748 Gerard Armstrong.
1749 Gerard Armstrong.
1750 Christiaan van der Sande.
1751 Arnoldus Franken.
1752 Arnoldus Franken.
1753 Cornelis Dekker.
1754 Arnoldus Franken.
1755 Jan Cordij.
1756 Cornelis Dekker.
1757 Jan van der Hagen.
1758 Arnoldus Franken.
1759 Mr. Caspar de Roo van Rozenburg.
1760 Mr. Caspar de Roo van Rozenburg.
1761 Mr. Jacob van der Lelij Jzn.
1762 Mr. Joan Carel van Alderwereld.
1763 Jan van der Hagen.
1764 Willem van Ginkel.
1765 Mr. Cornelis van der Sleijden.
1766 Mr. Cornelis van der Sleijden.
1767 Willem van Ginkel.
1768 Willem van Ginkel.
1769 Gerard Armstrong.
1770 Mr. Cornelis van der Sleijden.
1771 David Franciscus Peill.
1772 Gerard Armstrong.
1773 Mr. Jacob van der Lelij.
1774 Gerard Armstrong.
1775 Willem Noot.
1776 Adrianus de Bas.
1777 Gerard Armstrong Junior.
1778 Frederik Karel Menger.
1779 Adrianus Scheer.

1780 Adrianus Scheer.
1781 Adrianus Scheer.
1782 Abraham Sandifort.
1783 Gerard Armstrong.
1784 Abraham Sandifort.
1785 Abraham Sandifort.
1786 Gerard Armstrong.
1787 C. N. van Eijben.
1788 Frederik Carel Menger.
1789 Gerard Armstrong.
1790 Gerard Armstrong.
1791 Abraham Sandifort.
1792 Willem Jacob Verkuijl.
1793 Mr. Jacob van der Lelij. Az.
1794 Willem Jacob Verkuijl.
1795 Willem Jacob Verkuijl.
1796 Abraham Sandifort.
1797 Gerard Armstrong.
1798—1802 Gedurende dit tijdvak heeft het gebouw gediend voor huisvesting van krijgsvolk en werd er blijkbaar niet geschoten.
1803 Jacobus van Spreeuwenburg.
1804 Jacobus van Spreeuwenburg,
1805 Jacobus van Spreeuwenburg.
1806 Hendrik Hartogh.
1807 Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1808 Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1809 Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1810 Frederik Adrianus Sesseler.
1811 Jan van Koetsveld Lzn.
1812 Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1813 Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1814 Pieter Nicolaas van der Chijs.
1815 Jhr. Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1816 Jhr. Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1817 Pieter Nicolaas van der Chijs.
1818 Jhr. Mr. Jacob van der Lelij van Oudewater.
1819 Jan van Kuyk.
1820 Cornelis Hoekwater.
1821 Pieter Nicolaas van der Chijs.

Na 1821 tot 1824 is niet verder geschoten wegens den slechten toestand van het gebouw.

J. M. VAN KUYK.

Geslachtslijst van Lourens Coster.

In de Bibliotheek der gemeente Haarlem bevindt zich een niet veelvuldig voortkomend kwarto boekje groot 32 bladzijden.

Behalve wegens het vermelde in den titel hierboven geplaatst, verdient dit boekje nader te worden besproken.

De titel luidt: Laurier-Krans, gevlogten om 't hoofd

van Laurens Koster, eerste uitvinder der boekdrukkunst binnen Haarlem. Te Haarlem, Gedruct door *Deken* en *Vinders* van het Boekdrukkers en Boekverkopers — Gild. 1726.

Dit boekje met verschillende aanteekeningen in handschrift bevat o. m. een afbeelding van Coster, en verzen van *P. Langendijk*, *J. van Zanten*, *Govert van Mater*, *C. van der Poel*, *P. Merkman de Jonge*, *Willem Hessen*, *J. v. Vondel*, *F. Halma*, *H. K. Poot*, *Michiel van Leeuwen*, *J. Tulp* en anderen.

Dr. A. van der Linde en *Dr. C. Ekama* vermelden in hunne bibliografie van Haarlem op dit jaar een zelfde boekje, doch elk met een verschillenden uitgever.

Ekama vermeldt als drukker *Wilhelmus van Kessel*, en voegt hier aan toe dat er *twee* xylografische afbeeldingen van *Coster* in voorkomen. Bovendien komen de namen der door hem genoemde dichters niet geheel overeen met bovenstaande.

Van der Linde noemt weder een uitgave bij *Mozes van Hulkenroy*, aan de Markt in Laurens Koster, ook in 1726; en spreekt van daarin voorkomende gravuren van Costermedailles. (Bibliografie no. 320).

Dr. Ekama vermoedt dat deze laatst genoemde gravures naderhand in het exemplaar, door *Dr. van der Linde* geraadpleegd, zijn ingevoegd.

Dit is echter niet waarschijnlijk, en wellicht hebben we hier met drie verschillende uitgaven te doen, hoewel in hoofdzaak gelijk van inhoud, ter gelegenheid van het derde eeuwfeest der boekdrukkunst, en het plaatsen van het eerste standbeeld.

Het exemplaar door mij geraadpleegd bevat een geslachtslijst van *Laurens Koster*, iets waarvan geen melding wordt gemaakt door de beide vorige schrijvers.

Hoewel niet kunnende instaan voor de echtheid hiervan, acht ik het wel belangrijk genoeg deze hier in extenso mede te deelen.

Zij luidt:

GESLACHT — REKENING

VAN

LAURENS KOSTER.

Laurens Koster (eerste uitvinder der Boekdrukkunst te Haarlem) won by *Chatharina Andriesd.* (1), *Lucye Laurensdochter*.

Lucye Laurensd. won by *Thomas Pietersz.*, *Pieter Thomasz.*, *Andries Thomasz.*, *Thomas Thomasz.*, *Catryn Thomasdr.* en *Margriet Thomasdochter.*: *Thomas Pietersz.* eerste Wyf was *Janna van Alphen*.

Pieter Thomasz. won by *Margriet*, dochter van *Jan Florisz.*, *Thomas Pieterz.* en *Margriet Pietersdochter*, 1440: zijn tweede Wyf was *Catryn Baarthensdochter*, 1464, waar by hy geen kinderen kreeg.

Thomas Pietersz. won by *Claasje Pietersdochter*, *Gerrit Thomasz.* en *Margriet Thomasdochter*.

Gerrit Thomasz. won by *Ermgaart Jansd.*, *Maritje Geritsd.*, *Alyt Gerritsd.*, *Margriet Gerritsd*, *Aesgen Gerritsd.*, *Thomas Gerritsz.*, *Cornelis Gerritsz.*, *Claas Gerritz.*, *Janna Gerritsd.* en *Anna Gerritsdochter*.

Thomas Gerritsz. won by *Magteld Claasd.*, *Jacob Thomasz.*, *Dirkje Thomasd.*, *Maritje Thomasd.*, alias *Gerritsdochter*,, en *Alyt Thomasd.* alias *Paulusd.*: *Thomas Gerritz.* stierf in January, 1559.

Cornelis Gerritz. (Broeder van *Thomas Gerritsz.*) won by *Geertry van Berkenro* (getrouwt den 14 January, 1560) *Anna Cornelisd.* alias *van Berkenro* den 12 January 1561, *Margriet Cornelisd.* alias *van Berkenro* den 20 Augusti 1562, *Gerrit Cornelisz.* alias *Thomasz.* den 30 September 1564, *Willem Cornelisz.* alias *van Berkenro* den 27 November 1565, *Cornelia Cornelisd.* 1566 *Willem Cornelisz.* den 4 November 1568.

Margriet Cornelisd. alias *van Berkenro* won by *Gerrit Pieterz. Wit*, *Claasje Gerritsd.* den 1 December 1583, *en Etken Gerritsd.* den 12 October 1585.]

Gerrit Cornelisz. (Broeder van *Margriet Cornelisd.*) won by *Neeltje Maates*, *Geertje Gerritsd.* alias *van Berkenro* anno 1600.

Geertje Gerritsd. won by *Cornelis Vaacse*, *Grietje Cornelisd.* 1620.

Grietje Cornelisd. won by *Willem Cornelisz. Kroon* (getrouwd den 31 December 1642) *Cornelis Willemsz*; *Gerrit Willemsz.*, en *Johannes Willemsz.*

Cornelis Willemsz. Kroon won by *Lysbeth Diepenbeek*, *Willem Cornelisz. Kroon* den 28 Mey 1678.

Willem Cornelisz. Kroon, ongetrouwt gestorven den 24 Maart 1724, zynde de laatste van 't Geslacht.

Haarlem. W. P. J. Overmeer.

Geslacht de Horion.

(Vervolg van Familieblad XV, 516).

Willem van Horion, schepen van Graesen, zegelt in 1590 als de laatstgenoemde.

Willem baron *de Horion*, gehuwd met Anna Catharina van Dobbelstein, heeft tot zoon

Gerard Assueer baron *de Horion*, burggraaf van Odenkirchen, heer van Colonster, enz., die bij Justina Helena bar^e^. Bentinck (dochter van Jan Wolfgang Willem bij Marie Elisabeth de Breil), wint

Gerard Assueer Louis graaf *de Horion*, heer van Colonster, Ghoer, enz., gehuwd met Louise gravin de Velbruck. Bij wie

Marie Henriette gravin *de Horion*.

(1) In A. J. van der Aa's, *Biographisch Woordenboek*, wordt zijne vrouw Ymme Louriis Janssoen genoemd. Wie heeft de goedheid dit nader op te lossen? RED.

Krachtens adels-attest betreklijk deze laatste i. d. 17 April 1745 te Luik door Maurits baron de Geloes, heer van Eisden, aan de Abdis van Nivelles afgegeven.

Naar luid van een zoodanig attest tenzelfden dage te Luik aan die abdis afgegeven door Amour Benjamin graaf van Berlo, was deze Marie Henriette de Horion van moederszijde de kleindochter van Maximiliaan Henri graaf van Velbruck bij Maria Anna barones van Wachtendonck (dochter van Arnold bij Anna Theodora bar^{e}. de Wendt) en achterkleindochter van Roger Guillaume baron de Velbruck bij Marie Françoise bar^{e}. de Hatzfeldt.

Deze allen, van ouden krijgsmans-adel (noblesse militaire).

Jean Baptiste Léopold Horion, heer van Autreppe en Osbrucq, in 1773 met zijne oudste broeders geadeld, heeft tot zoon

Pierre Léopold Horion, die in 1826 in België adelserkenning verwierf, met dit wapen: in zilver een rechterschuinbalk van rood, in het hoofd beladen met eene vijfpuntige ster van goud. Helmteeken: een zilveren éenhoorn, uitkomend, gehoornd en gebaard van goud.

Bovengenoemde Gerard Assueer Louis graaf van Horion, de vader van Marie Henriette, staat aangeduid als heer van Heel, Goor, Pol, Panheel, Heijthuizen, Buggenum, raadsvriend en staatsraad van den Cardinaal-hertog van Beijeren, Prins-bisschop van Luik, en als groot-majoor van Luik, hoog-drost van het graafschap Hornes, enz. Hij gaf te Luik aan de Abdis van Nivelles 20 December 1757 een adelsattest betreklijk de voorzaten van Marie Reine gravin de Leerodt de Born, en zegelde daarbij in zilver met een rechterschuinbalk van rood; schildhouders: twee geleeuwde luipaarden.

Tot zóover gaan de gegevens van den heer de Raadt, t. ageh. pl., die ibid. IV, 280 gewaagt van

Agnes de Horion, dochter van Gerard, heer van Colonster, Angleur, Retinne, enz. bij Angelotte de Wael van Vronestein, gade van François Nicolas de Haultepenne, heer van Biron, zoon van Filippe bij Georgine de Geloes. Deze Agnes de Horion voerde in zilver een rechterschuinbalk van rood; gekroonde helm van goud; helmteeken: hoofd en hals van een éenhoorn van zilver (ibidem, p. 281).

De familiepapieren leeren de navolgende filiatiën kennen, voorzoover de namen van op een smal blaadje onder elkander gestelde echtparen de afstamming aanduiden van vader op zoon; want er staat niets bij, zelfs geen jaartal.

Arnol (Arnould) van Horion, trouwt Marie van Weddingen, bij wie

Charle Willem van Horion, trouwt Marie van der Hoven, bij wie

Charle Willem van Horion, trouwt Jacobina de Bolgry (1), bij wie

Nicolaes van Horion, trouwt Agnes van de Put (2), bij wie deze *vier* kinderen (3):

1. Karel Guilliam van Horion, *volgt*.
2. Cornelius Ludovicus de Horion, geboren in 1689, sedert 1728 pastoor te Kermpt, † 24 Augustus 1759, na 45-jarig priesterschap. Het doodbericht was gedrukt te Maastricht bij Jacob Lekens.
3. Maria Jacoba de Horion, begijn te Diest, 16 Juli 1760 in leven.
4. Rosa Barbara de Horion, 20 Juli 1763 in leven.

Karel Guilliam de Horion, † 27 Augustus 1765 als baljuw van Curange (4) en als weduwnaar van Marie Groetaing de Schoonwinckel, bij wie deze *drie* kinderen (4):

a. Agnes de Horion, 29 Januari 1758 in leven.

b. Edmond de Horion, pastoor te Bilsen, 8 September 1766 in leven. Ook, 7 Februari 1773, zoo hij de vervaardiger was van het beneden te vermelden lofdicht.

c. Anton Guillaume de Horion, 1 Januari 1748 door den Prins van Oranje en Nassau te 's-Gravenhage tot vendrig (dapifer) aangesteld in de Compagnie van den majoor Baron d' Olne, daarna in het regiment dragonders van den collonel Baron d' Olne, laat 10 Juni 1748 door den solliciteur Van Wijn, vermogens speciale procuratie en ingevolge van Haar Ed. Mog. acte van permissie afleggen, en legt zelf 3 Juli op dese Commissie de gerequireerde eeden so van suivering als van getrouwigheid, af in persoon in haar Ed. Mog: collegie. Geboortig uit Curange, paroisse de St. Quintijn (arr. Hasselt, départ. de la Meuse inférieure), overlijdt hij aldaar, blijkens overlijdensattest door den Maire de la ville de Hasselt 9 Februari 1815 gegeven, den 27sten Maart 1787, bijgezet in het familiegraf in de kapel van de Rozenkrans in de kerk van St. Quintin te Hasselt (5). Huwde 1° eene Van den Bosch, wier moeder was Maria Helena Schepers (31

(1) Rietstap's Armorial geeft: Bolgrye (Land van Luik), in zilver drie (2, 1) molenijzers van rood, de benedenste gekroond van goud.

(2) Straks zal ons een Cornelius van de Put voorkomen.

(3) De volgorde dezer kinderen blijkt niet.

(4) arrond. Hasselt, départ. de la Meuse inférieure. Overlijdens-extract, door den Maire van Curange, Timmermans, 6 Februari 1815 afgegeven.

(5) In gezegde kerk zijn de grafsteenen der familie de Horion, bij eene nieuwe vloerlegging, in 1804 verplaatst, en gelegd vóór de deur der Sacristie naar den kant van 't Heilig Kruiskoor onder den nieuwen vloer, in 1805 verlegd achter het hoog-altaar vóór de trap van 't H. Sacrament van Mirakel; zoodat ze zichtbaar zijn.

Dec. 1753 nog in leven); 2° Maria Vincentia Doyen (wier moeder was Maria Isabella Van den Bosch, 14 Maart 1756 nog in leven), † 10 October 1810 op haar buitengoed bij Heusden, oud 80 jaar en 3 maanden.

Won bij 1ma:

1. Maria Helena Cornelia de Horion, geboren 31 December 1753, gedoopt in de parochiekerk van St. Nicolaas te Maastricht, geheven door hare grootmoeder Maria Helena Schepers, echtgenoote van den heer Van den Bosch, en door haren oudoom Cornelius Ludovicus de Horion, pastoor van Kermpt. Overleden 14 Juli 1824 als medemeesteresse van het Begijnhof te Hasselt, „out sijnde 70 jaaren, 6 maanden, 15 dagen, geprofest 51 jaaren" (1). Hieruit blijkt, dat het beneden te vermelden Lofdicht ter gelegenheid van hare professie vervaardigd is.

Won bij 2da:

2. Isabella Carolina de Horion, geboren 14 Maart 1756, gedoopt in evengenoemde kerk te Maastricht, geheven door haren grootvader, Carel Guilliam van Horion, en hare grootmoeder Marie Isabelle Van den Bosch, gade van den heer Doyen.

3. Carolus Franciscus de Horion, geboren 29 Januari 1758, gedoopt in evengenoemde kerk te Maastricht, geheven door zijn oudoom, Petrus Franciscus Habricx, en Mej. Agnes de Horion, zijne tante. Overleden 5 Maart 1824 als Roomsch priester wonend te Hasselt.

4. Nicolaus Guilhelmus de Horion, geb. 14 Juli 1760; gedoopt 16 Juli in de parochiekerk van St. Quintijn te Hasselt (volgens doopattest, 24 Oct. 1816 gegeven door H. G. Vaesen, pastor primarius), geheven door Nicolaus Lousberg uit Maastricht, en Mej. Maria Jacoba de Horion, begijn te Diest, zijne overtante (oudtante). Gehuwd met Joanna Catharina de Mense, bij wie een kind of kinderen, ongenoemd.

5. Rosa Barbara de Horion, geb. 20 Juli 1763; gedoopt in de parochiekerk te Hasselt, geheven door den kanunnik Egidius Van den Bosch uit Tongeren, en Mej. Rosa Barbara de Horion, hare overtante.

6. Edmondus Clemens Dominicus de Horion, geboren 8 September 1766; gedoopt te Hasselt, geheven door Edmondus de Horion, pastoor te Bilsen, zijn oom, en Mej. Clementia Jadin, zijne overtante.

7. Philippus Jacobus de Horion, geboren 9 Maart 1769; gedoopt ibidem, geheven door den Advokaat van den Kerkhove en Mej. Galliné uit Maastricht. Overleden 29 Maart 1772, begraven naast het graf van den heer Cornelius Van de Put, in de parochiekerk te Hasselt.

8. Matheus Jacobus de Horion, geboren 20 Augustus 1772; gedoopt ibidem, geheven door neef Nagant

(1) „Den Heer geeve haar den hemel voor alle haare deugden"; luidt het doodbericht.

(uit Luik), kanunnik van Tongeren, en door zijne zuster Isabella Carolina de Horion. Overleden 23 April 1823, in den ouderdom van 50 jaar en 8 maanden, als oud-kapitein der linietroepen van den Koning van Holland, schout van Heusden (in België?) op zijn buitengoed Obbeek. Hij was gehuwd met Jonkvrouwe Henriette Brigitte Brunet de Rochebrune (1) (uit Arnhem). Bij wie,— chronologische volgorde onbekend, — deze drie zonen en ééne dochter:

a. Athanase de Horion de Corby, Medic. doctor te Naaldwijk. Dit „de Corby" is vermoedlijk een familienaam (2).

b Een pater dominicaan te Rotterdam, in de parochie van St. Dominicus op de Hoogstraat; doopnaam onbekend. Vermoedlijk te Schiedam overleden.

c. Maria de Horion de Corby, gade van den heer Swaans, schoolopziener te Hasselt (België), en overleden omstreeks 1860/63 op het kasteel te Curingen (Curange of Couranges) bij Hasselt.

d. Jan Carel Chrysostomus de Horion de Corby, geboren te Neerpelt (in Belgisch Limburg) 13 Februari 1798, Sergeant, 18 Augustus 1820 door Koning Willem I aangesteld tot 2den Luitenant bij de 7de afdeeling Nationale Infie. (3); 16 Augustus 1829 te Brussel benoemd tot 1sten Luitenant bij die afdeeling (4); ontvangt 14 Juni '31 van den Majoor, die het 2de bataljon dier afdeeling commandeerde, A. N. van Aerssen Beijeren van Voshol, onder wiens bevelen hij had gestaan, eene aanbeveling voor decoratie met de Militaire Willemsorde 4de klasse, omdat hij zich als een wakker officier had gedragen, vooral bij de verdediging der stelling te Waalhem, en op de wallen van Antwerpen, waarbij hij zich van eene gevaarvolle opdracht (5) uitmuntend gekweten had. De be-

(1) Een Henricus Marius baron Brunet de Bochebrune († te Leeuwarden in 1728) was edelman en kamerheer aan 't Hof van prins Willem Karel Hendrik Friso. Zie het wapen dezer familie in „Navorscher" XXVIII, 206, en in het Stam- en Wapenboek van A. A. Vorsterman van Oyen.

(2) Men vindt: Corby, abdij te Neer-IJssche (Zuid-Brabant, arr. Leuven), *Corbie*, stadje in Frankrijk, départ. Somme, arrond. Amiens. Rietstap's Armorial vermeldt: de Corbie, familie in Picardië, voerend in goud drie raven van zwart, gebekt en gepoot van rood.

(3) Geteekend door den Commissaris Generaal van Oorlog d'Aubremé, uit 's-Gravenhage 28 Augustus.

(4) De aanstellingsbrief i. d. 20 Augustus was geteekend: Frederik.

(5) Die opdracht bestond hierin, dat hij door een hevig vijandelijk vuur, waarbij hij drie of vier man dergenen die hij bij zich had, verloor, zich niet liet weerhouden, om aan de bataljons der 7de afdeeling, die bij de Burgerhoutsche en Roode poorten ter verdediging geplaatst waren, de order over te brengen, dat zij zich op de Mechelsche poort te Antwerpen moesten terugtrekken. Hij had zulks gedaan, niettegenstaande hij aan laatstgenoemde poort komend, vernomen had, dat twee detachemen-

noeming tot Ridder ontving hij 4 September 1831 (1). De Luitenant-kolonel commandant van het flank bataljon der 7de afdeeling infrie Oudendijk verklaarde hem 28 Maart 1832 uit de citadel te Antwerpen, gerechtigd tot het dragen van het Bewijs van Aandenken ingesteld bij 's Konings besluit van 12 September 1831 no. 70, als hebbend deelgenomen aan de krijgsverrichtingen van 1830 en 1831. De luitenant-generaal directeur-generaal van Oorlog, De Eerens gaf in dato (28 Maart 1832) te 's-Gravenhage eene „Dag-Order" uit voor de bezetting op de Citadel en onderhoorige forten (2). Wordt 2 Februari 1833 tot ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd (3). Tot het dragen van het Bewijs van Aandenken ingesteld bij 's Koning besluit van 31 Mei 1833 voor allen, die zich tijdens de belegering der citadel in December 1832, op die sterkte en bijliggende forten, aan het Vlaamsche Hoofd, Burght, Zwijndrecht en Austruweel, mitsgaders op 's Konings flotille op de Schelde vóor Antwerpen bevonden hadden, zag hij zich 24 Augustus 1833 gerechtigd verklaard (4). In 1837—40 hoogleeraar aan de Militaire Academie te Breda. Tot Kapitein benoemd bij het 3de regiment infrie 12 Juli 1841, onder genot van een jaarlijksch tractement van f 1400 (5). Het onderscheidingsteeken, voor langdurigen Nederlandschen dienst als officier, ingesteld bij Kon. besluit van 19 November '44, verwierf hij uit 's-Gravenhage 28 November 1844 (6); het was voorzien van het cijfer XX. Ontving 20 April 1857 de uitnoodiging (7) om deel te nemen aan de Reunie der officieren van de bezetting der Citadel, die, voorzoover in actieven dienst op den koninklijken verjaardag van 17 Juni, d. i. dien der

ten, die zich mede naar de eerstgezegde poorten hadden moeten begeven, hierin door het vijandelijk vuur verhinderd, onverrichter zake waren teruggekeerd. De Luitenant de Horion de Corby had zich te dien einde in den vroegen morgen van 27 October 1830 omstreeks vier ure uit de Citadel begeven. Dit getuigde 20 Juni 1831 Majoor Voet, die als Commandant van het 2de bataljon der 10de afd. Infrie, daarmede in dato ter verdediging aan de Mechelsche poort geplaatst was.

(1) Het stuk is geteekend door den Generaal der Infanterie en kanselier (Martens?).

(2) Voor eensluidend afschrift: de Favauge, generaal-majoor, commandeerend de Infanterie op de citadel van Antwerpen.

(3) De mededeeling hiervan geschiedde door den Minister van Staat Roëll, als kanselier dier Orde, i. d. 11 Februari uit Amsterdam.

(4) Het certificaat was geteekend door den luit.-kolonel Oudendijk i. d. 24 Augustus (den geboortedag van Koning Willem I, op de Citadel.

(5) De benoemingsbrief was 14 Juli '41 uit 's-Gravenhage geteekend door den Directeur-Generaal van Oorlog, List.

(6) Ingevolge verklaring van den Minister van Oorlog, List.

(7) Onderteekend uit 's-Gravenhage door Staats, kapitein, en door D. Vinkhuyzen.

eerste Gemalin van Koning Willem III (Sophia prinses van Wurtemberg), in groot uniform, als oud-officieren op dien dag in zwarte burgerkleeding met wit vest en witte handschoenen behoorden te verschijnen. — Hij overleed te Tilburg, op de villa Tivoli 25 Mei 1872. Trad als weduwnaar van Theodora Elisabeth Francisca Kleinefeldt (1) in den echt 18 Augustus 1838 39 met Johanna Gerarda Nolet, geboren te Schiedam 19 December 1807, † te Tilburg op Tivoli 30 September 1890, dochter van Petrus bij Gerarda Maria Anna Uhrmeister, kleindochter van Joannes Nolet Senior, burgemeester van Schiedam, bij Joanna van der Burg (aldaar). Won bij deze gade o. a.

Louis de Horion de Corby, geboren te Breda, aldaar jong overleden als het laatste mansoir van dezen tak van zijn geslacht.

Onder een wapen, — het schild gedekt door een krans van gele rozen (?), — in zilver een (rechter-) schuinbalk (bande) van rood, verzeld aan weerszijden van een groen klaverblad, en het onderschrift „honor Dei" (eer Gods), een

LOFDICHT

opgedragen aan de godtvruchtige Jouffrou
Maria Helena Cornelia de Horion
als begijn haere ryne suyverheyt in haere professie
gansch opofferende aen haeren waeren heer en
Schepper in het vermaert begynhof van
Hasselt, den 7 Februarius 1773.

Dominus regit me, et nihil mihi deërit: in loco pascuae ibi me collocavit (Psalm 23 vs. 1, 2*a*, naar de Vulgata).

Den Heere bestiert mij, en mij en sal niet gebreken:
in de plaetse der weijde, daar heeft hij mij gestelt.

Met uwe wapen, *Nicht*, mijn lofdicht koom beginnen,
om in het geestelijk daar vruchten uijt te winnen,
een schoonen rooden balck in wit oft silver velt
met klaverrijke weijd' in 't wapen is gestelt,
waar in de herderen geleijden hunne schapen,
daar sij in eenzaamheid met schaepkens vreugden rapen,
met waekend oog besorgt, dat van geen wolfven tand
hun schaepkens daar gestelt en worden aangerand.
ik trede, lieve Nicht, met mijne dicht wat verder,
ik sie in 't witte veld van daeg (2) den goeden Herder,
die voor sijn lammers sorgt, die Hij seer teer bemint,
meer als een vader kan doen voor sijn eijgen kind.
't Is dien goeden Herder, die u komt te geleijden
int klaverrijke dal, in Begga's groene weijden,
om onder Herders sorg daar als een lamken teer
te loven uwen Godt, te dancken uwen Heer,

(1) Dit volgens het „Stam- en Wapenboek" van A. A. Vorsterman van Oyen, op den naam „Nolet". Aldaar heet Jan Carel Chrysostomus de Horion de Corby een zoon van Nicolaas Guilhelmus (Wilhelmus) de Horion bij Johanna Catharina de Mense. Onze opgaaf is uit de familiepapieren geput.

(2) den dag harer professie (7 Febr. 1773).

Dus wilt met David nu grondthertelijk uijtspreken:
den Heere mij bestiert, en mij sal niet gebreken
in de plaets der weijde; daar heeft Hij mij gestelt,
waarin gij zijt bevrijd van wolf en helsch gewelt.
Komt u den helschen wolf somtijds nog te bestrijden,
vlugt tot den rooden balck; hij sal u wel bevrijden;
'k Zeg: tot den rooden balck van 't magtig heijlig kruijs (1)
waervoor dat vlugten moet alle het helsch gespuijs.
houdt als uw patrooness Helena (2) 't kruijs in eere,
soo sult gij door Godts gunst in uwe deugt vermeere,
en als uw patroones *Maria* rijnste maegt,
de suijverheid bemint, die Godt op 't hoogst' behaegt,
zijt als de suijver maegt *Maria* heel ootmoedig,
en als *Helena* oock tot godtsdienst altijt spoedig;
soo sult gij in Godts gunst als uw patroonen staan
en voor uw deugt hierna(ar) met haar ten hemel gaan.
gij hebt seer wel begonst (3) int groenste van uw jaeren:
gij waert nauw seven jaar. oft gij wenschte te paeren
met uwen Heer en Godt om hem te geven lof
in Begga's klaverweijd in 't witte *beggashof.*

Hoewel ongeteekend en ongedateerd, komt het ons voor, dat dit Lofdicht vervaardigd zal wezen door haren oom, Edmond de Horion, pastoor te Bilsen.

Van het kasteel van Colonster werd in 1743 de navolgende beschrijving gegeven. Waar komt ze voor?

En descendant la rivière d' Ourthe, on trouve à une demi-lieue au-dessous de Tilf, un rocher presque isolé qui commande la rivière. Sa pente rude et inaccessible est coupée en routes obliques qui y tracent un dessin bizarre. Cette situation solitaire et champêtre n'est pas le charme le moins touchant d' un château de grande apparence, à qui la croupe du rocher sert de base. La principale entrée regarde le midi et sert à une bassecour carrée dont les angles sont munis de tours antiques; le milieu est occupé par un grand réservoir d' eau vive que renouvellent deux fontaines qui en font l'ornement.

La basse cour est séparée du château par une terrasse, d'où la vue s'échappe sur des montagnes chargées de bois et cultivées diversement. La rivière d' Ourthe qui coule au pied, augmente l'agrément et la fertilité d'une longue prairie qu 'elle arrose. La chûte bruyante de ses cascades n' est plus ici qu' un doux murmure qui semble inviter au repos.

Les appartements occupés par le seigneur de ce château jouissent aussi du même point de vue. Le

(1) Dat dit louter vernuftspeling is, leere „Maandblad de Nederl. Leeuw" IX (1891) No. 12, blz. 90 b, waar wij den heraldieken schuinbalk, bande, oud-holl. *band*, als oorspronklijk zinnebeeld van den *gordelriem* der ridders geduid hebben.

(2) Helena de heilige, de moeder van Keizer Constantijn den Groote (+ 337), bekend door hare uitnemende vroomheid, stichteres van onderscheidene Christen-kerken, waaronder die van het Heilige Graf, overleden als non op 80-jarigen leeftijd, te Konstantinopel bijgezet.

(3) begonnen.

corps de logis qui les renferme est un carré long et contient une cour de la même figure. La porte située à l'occident est défendue de deux tours anciennes. Cette seconde cour est embellie de diverses peintures à fresque et d'une belle fontaine qui se décharge dans un bassin de pierre. Une petite galerie y sert de vestibule à des appartements bien étendus et proprement meublés. Les offices sont vis-à-vis et forment un corps de bâtiments, qui bordent un des côtés de la cour sans en diminuer la beauté.

Le jardin du côté de la rivière est bordé d'une terrasse de trois cents pieds de long; c'est un terrain grand et bien entretenu; il est orné de divers ouvrages de menuiserie treillissée et d'un bassin de 30 pieds de diamètre avec un jet d'eau d'une belle hauteur. Ce jardin aboutit à une allée de charmille longue de près de 800 pieds, par ou l'on peut entrer dans les bois voisins dont quelques-uns, coupés en routent, offrent une promenade solitaire et l'avant-goût des plaisirs de la chasse. La terre de Colonster, ancien appanage de l'illustre famille Desprez (1), étend sa juridiction le long de la rivière d'Ourthe depuis le village de Tilf jusqu' à celui d'Angleur.

Het is tegenwoordig een gehucht in Luik, behoorend tot de gemeente Angleur.

Colonster behoorde twee eeuwen lang aan de familie de Horion. Ons kwamen, boven als heeren voor: Conrad de Horion † 1538, Maximiliën Henri (Jean François) Hyacinthe baron/comte de Horion, † 24 Mei 1759, alsmede Gerard Assueer baron de Horion, en Gerard, vader van Agnes.

In zijn geschrift „De Protocollen der Helmondsche Notarissen (a°. 1595—1798)" ('s-Hertogenbosch, Gebroeders Muller, 1890), vermeldt de heer Aug. Sassen sub n°. 274, blz. 105, eene Volmacht gegeven 3 April 1726 door Johan Christophorus Baron Bertholff de Belven, heer van Balen, Asten, enz., hoogdrossaard des hertogdoms Limburg, tot verhef van eenen tiendklamp „op Theede" en eenen tiendklamp te Gemonde, beiden onder St. Michielsgestel en met elkaar rijdend, leenroerig aan den Graaf van Megen, zooals die klampen vroeger zijn verheven door Christoffel Boecop en laatstelijk door Gerardus Assuerus Lodevidecus Baron van Colonster en Horion, heer van Colonster, als weduwnaar van Anna Wilhelmina Barones van Doerne, in leven vrouwe van Asten.

Onder de familiepapieren behoort de „Biographie de

(1) Over deze familie wordt gehandeld in „Miroir des Nobles de la Hesbaye" door Jacques de Hemricourt, p. 164 — 322; Edition de Salbray 1673. Zie aldaar over de Horion, p. 135, en elders.

deux membres de la famille de Horion", t. w. van *Jean* en van *Alexandre de Horion.*

De eerstgenoemde, door zijn oom, den kanunnik der cathedraal te Luik, voor zijn erfgenaam bestemd, verzaakte, uit studielust, dit voorrecht, trad in 1591 in het genootschap der Jezuïten, en voltooide zijne theologische studiën te Rome. Achtereenvolgens onderwees hij daarna te Mainz en te Paderborn de wijsbegeerte en de godgeleerdheid (scholastiek en zedekunde), alsmede de kennis der Heilige Schrift, onder een grooten toeloop van geletterden uit Neder-Saksen. Als Johan Godfried bisschop en prins van Bamberg, door den Keizer tot zijn zaakgelastigde bij het Hof te Rome benoemd was, wenschte deze Jean de Horion tot zijn reisgenoot te hebben. Eenige jaren later zag hij zich aangesteld tot kanselier der nieuw-opgerichte hoogeschool te Paderborn. Aan dezen geleerden Jezuït zal men de ontdekking danken van het handschrift van het XXIII^ste^ boek van den Romeinschen geschiedschrijver Titus Livius, dat hij in de bibliotheek der Cathedraal te Bamberg aantrof, in 't stof begraven, en te Paderborn in 1607 in 't licht gaf (1), verrijkt met zijne aanteekeningen, en opgedragen aan Theodoor, bisschop der stad en stichter der hoogeschool aldaar (2). Jean de Horion, die in 1641 te Keulen overleed, schreef daarenboven:

1°. eene Latijnsche vertaling uit het Italiaansch van het leven van St. Louis de Gonzague(3) in 1608.

2°. Commentaires sur les vies de S.S. Léandre, Isidore et Florent, composées en espagnol par Prudent Sandovale. Le père Christophe Bonver l'a inséré dans son ouvrage intitulé „Les Astres".

3°. Panégyrique de l'établissement de l'académie de Paderborn, dédié à son fondateur (4).

(1) Treft men dan nu dit 23ste boek aan in de uitgave van J. F. Gronovius (Leiden 1645, Amsterdam 1679)?. Naar luid van het Conversations-Lexicon (Brockhaus, Leipzig 1853) op *Livius*, is het 33ste boek uit een handschrift te Bamberg, het laatst door Kreyssig, te Meiszen, in 1839 uitgegeven. Niebuhr gaf te Rome in 1820 uit een Vaticaansch handschrift een gedeelte van het 91ste boek uit. Want Livius' letterwerk bestond oorspronkelijk uit 142 boeken, die later in dekaden (tientallen) werden verdeeld. Hiervan zijn de eerste tien, en 21—45, d. i. in 't geheel 35 boeken, bewaard gebleven.

(2) Juister: stichter (in 1592) van een Jezuïtencollege, waaruit in 1614 eene hoogeschool ontstond (met theologischen en philosophischen leercursus). Deze werd in 1819 opgeheven, en in 1843 een Seminarium Theodorianum opgericht. Theodoor was de vorstbisschop Theodoor von Fürstenberg.

(3) Ludovico Gonzaga, uit een oud Italiaansch vorstengeslacht, dat sedert 1328 over Mantua heerschappij voerde, eerst onder den titel van Capitano, in 1432 onder dien van Markgraaf, in 1530 onder dien van Hertog, tot 1707, toen Mantua Oostenrijksch werd. Welke Ludovico in den tekst bedoeld wordt, kunnen wij niet zeggen.

(4) Theodoor von Fürstenberg.

De andere, *Alexandre de Horion*, geboren te Luik einde 16de eeuw, was een gezocht portretschilder, die, evenals Jean de Bologne, zich de achting zijner medeburgers verwierf. Men wilde door hem geportretteerd wezen, en door niemand anders. Zijne beeltenissen hebben eene treffende gelijkenis en zijn goed geteekend, maar er is weinig bezieling in. En dit doet ze verre achter staan bij die van Gérard Douffet. In de versierselen, die hij er bij maakte, ligt misschien eene oorzaak, dat ze in zijne dagen zoo gezocht waren. Ook liet hij twee grootere schilderijen na, waarvan het eene nog in de kerk van Sint Servatius te Luik hangt, en het andere, de opstanding der dooden voorstellend, geplaatst was in de kerk van het klooster van Sint Clara in dezelfde stad. In 1659 komend te overlijden, werd hij, met grafzerk en wapenblazoen, in de nabijheid van dit laatste schilderij bijgezet.

Bergeik, 20 Januari 1903. Jac. Anspach.

Vragen, antwoorden en aanvullingen.

Geslacht van Benthem.

Voorheen moet te Hasselt (Overijssel) geleefd hebben een geslacht van Benthem, voerend volgens een grafzerk, gedeeld: in goud een omgewend springend hert van rood, 2 in rood een springend zilveren hert. Helmteeken een bos vederen. De grafsteen bevat het omschrift „Anno 1634 1 December in den Heere gerust Johan van Benthem in zijn leven Borghemeester en de Hopman der stadt Hasselt."

In het Armorial van Rietstap komt bij de verschillende familiën Benthem dit wapen niet voor. Wie kan hieromtrent iets nader mededeelen.

H. S.

Bruyns.

Volgens een cachet voerde de familie Bruyns, voorheen ook wel Brauns genaamd en in het midden der 18^e^ eeuw te Edam woonachtig, daarvoor Bruns genaamd, komende uit Verden (Duitschland), als wapen: gekwartierd 1 en 4 een krukkruis, dat de schildranden raakt en daarboven twee gekruiste pijlen en sautoir, de punten omhoog, 2 en 3 een zesspakig rad waarop een pelikaan, de rechter poot opgeheven. Het schild is gedekt door een kroon met vijf fleurons. Hoe is het helmteeken?

Wie heeft de goedheid de kleuren op te geven?

B.

Geslacht van Helsdingen.

In het Algemeen Nederlandsch Familieblad, Sept. 1901, blz. 206, vind ik: J. C. H. Hodenpijl, gedoopt te Makassar 18 Oct. 1753, doopgetuigen: Isaac van Helsdingen met Cornelia van Rijk, in Holland.

Behoort bij het Algemeen Nederlandsch Familieblad, No. I. Jaargang XVI.

C. A. BARON SNOUCKAART VAN SCHAUBURG.

Blijkens genealogie van Helsdingen in de Nederlandsche Leeuw, 1899, zal dit waarschijnlijk moeten zijn: Isaac van Helsdingen met Cornelia van Reydt.

Pandjong-Pandan.

R. van Beuningen van Helsdingen.

Geslacht van Ingen.

Wie waren de ouders van Maria van Ingen, geb. 12 Febr. 1696, overl. 22 Sept. 1728, gehuwd te? 20

Febr. 1720 met Jan Messchert (zoon van Pieter en Maria de Haas), geb. 30 Sept. 1690, overl. 18 October 1729.

R. R.

De zeldzaam voorkomende „Geslachtlijst der Familie Messchaart en Messchert, beginnende met het Jaar 1505", gedrukt te Rotterdam in 1836 geeft niets meer dan hierboven staat.

Red.

IN MEMORIAM.

Albert Carel baron Snouckaert van Schauburg (1).

(Hierbij Portret).

Albert Carel baron Snouckaert van Schauburg werd den 4 Juli 1841 te 's-Gravenhage geboren en is aldaar den 21 December 1902 na een langdurig ziekbed overleden. Hij was de zoon van Mr. Albert Carel baron Snouckaert van Schauburg en van Johanna Catharina Adelaïde Schuyt (2). Vanaf zijn prilste jeugd, zat in hem een soldaten hart, geen wonder dus dat hij in Sept. 1856 in krijgsdienst trad en wel als cadet der cavalerie, 1 Juli 1860 werd hij reeds bevorderd tot 2e luitenant bij dat wapen en wel bij het 3e regiment dragonders, 4 Mei 1866 tot 1e luitenant en 3 Mei 1873 1e luitenant adjudant. Den 27 Januari 1877 werd hij benoemd tot ritmeester bij het 3e regiment huzaren, de herdooping van het 3e regiment dragonders. Later heeft hij nog eenige jaren dienst gedaan als kapitein-adjudant en verliet op 1 April 1886 het leger met den rang van majoor. Juist twee maanden later viel hem de onderscheiding te beurt benoemd te worden tot kamerheer van wijlen Z. M. Koning Willem III, nog twee jaren later en wel op 31 Januari 1888 kamerheer en stalmeester, deze functie bleef hij waarnemen tot na den dood van den Koning.

Door H. M. de Koningin werd hij aangesteld tot directeur van het Huis-archief en de bibliotheek van de Koningin.

Na dezen staat van dienst een en ander uit zijn verdienstelijk leven.

Hij was in de allereerste plaats een ijverig beoefenaar van de militaire geschiedenis, vooral wat het wapen van de cavalerie betreft. Een hoogst belangrijke verzameling uniformen, enz. heeft hij bijeen gebracht, eerst was deze geborgen in het gemeente museum zijner geboorte stad, en maakt thans een sieraad uit van het Rijksmuseum te Amsterdam. Boeken en geschriften op krijgskundig gebied hield hij geborgen in zijn vriendelijk te huis, Willemstraat 9, wij zeggen geborgen, doch geenszins verborgen, daar hij gaarne een ieder ten dienste stond uit zijn belangrijk archief. In verband met zijn echt militair karakter dienen wij hierbij nog aan te stippen, dat hij lid der commissie was van de directie, der weduwen en weezenkas van de officieren der landmacht sedert 1884, van de oprichting tot aan zijn dood een belangstellend lid en bestuurslid, van de vereeniging „Trouw aan Koning en Vaderland" ter ondersteuning van behoeftige oudstrijders 1830—1831. Ook voor andere militaire instellingen toonde hij steeds veel belangstelling. Naast zijne militaire studiën, stond de beoefening van geslacht- en wapenkunde, vooral trok hem de eerst genoemde hulpwetenschap aan. Nog helder herinneren wij ons, zijne ingenomenheid, die hij in 1880 betuigde, toen wij het plan opperde een tentoonstelling te organiseeren betreffende het Vorstenhuis en de

(1) Het hierbij gevoegde portret komt ook voor in de Wereldkroniek. Genoemd Weekblad geeft geregeld zeer belangrijke biographiën met portretten.

(2) Vergelijk A. A. Vorsterman van Oyen, Jaarboek van den Nederlandschen adel, 1889, blz. 222.

geslacht-, wapen- en zegelkunde, als commissielid nam hij daadwerkelijk deel. Eenigen tijd later werd de vereeniging de „Nederlandsche Heraut" opgericht en trad hij ook als medewerkend lid toe.

Den 7 Juni 1893 werd hij benoemd tot lid van den Hoogen Raad van adel, een functie die ook zijn vader en grootvader met eere vervuld hebben. Hier is de plaats niet breedvoerig te vermelden, 't geen hij schreef op genealogisch gebied, een korte opsomming kan volstaan. Vele zijner bijdragen komen voor in de tijdschriften Nederlandsche Heraut, Navorscher, Geldersche Volksalmanak, in dit Maandblad, enz. enz.; afzonderlijk verscheen van zijn hand, „Afstamming van Hare Majesteit Wilhelmina, Koningin der Nederlanden uit de Walramsche en de Ottonische Linie van het Huis van Nassau, terwijl deze stamlijst ook geplaatst werd in het feestnummer van het Dagblad, uitgegeven bij gelegenheid der kroning van H. M. de Koningin.

Als directeur van het Huisarchief van H. M. de Koningin heeft de afgestorvene veel goeds verricht, een chaos vond hij in 't gebouw van 't domein (Noordeinde), terwijl thans die schatten geborgen zijn in een doelmatig, op zich zelf staand gebouw in de onmiddelijke nabijheid van het paleis, dit archief werd onder zijne leiding voltooid, gevuld en gerangschikt. Tevens mogen wij niet onvermeld laten dat hij zitting had in de commissie uit de vereeniging „Die Haghe," om te bevorderen de ontmanteling en restauratie der grafelijke zalen van de groote zaal van het Binnenhof. In 1894 werd hij benoemd tot lid van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden.

Den 24 December werd zijn stoffelijk overschot op de Algemeene begraafplaats bijgezet onder de plechtige tonen van de stafmuziek van het 3e regiment huzaren en in 't bijzijn van vertegenwoordigers van H. H. M. M. de Koningin, Koninginmoeder Prins Hendrik en van een groot aantal vrienden, en oud wapenbroeders.

Toen de kist, met de kransen der vorstelijke personen belegd, in den familiegrafkelder was nedergelaten, trad de oud-kolonel F. de Bas uit den kring der door de familie tot deze begrafenis genoodigde vrienden, om een afscheidswoord te spreken tot den studiemakker en tijdgenoot in den militairen dienst, met wien hij gedurende 55 jaren door banden van hechte vriendschap was verbonden. De kolonel schetste en huldigde twee hoofdeigenschappen van den gestorvene, onkrenkbare eerlijkheid en groote oprechtheid. Daarna herinnerde hij aan de gevoelens van groote vriendschap, waarmede de officieren van het 3e regiment huzaren jegens Snouckaert bezield waren, gevoelens die den jongeren officieren bij overlevering bekend zijn van de ouderen. Spreker zinspeelde op moeilijkheden, die zijnen ontslapen vriend in zijn militairen loopbaan in den weg hadden gestaan, maar waartegen ruimschoots opwogen de onderscheidingen waarmede wijlen Koning Willem III, Koningin-Regentes Emma en Koningin Wilhelmina hem vereerden, zoowel als buitenlandsche Vorsten. Spreker schetste baron Snouckaert als koninklijk kamerheer, als stalmeester van wijlen Z. M. den Koning, als nauwgezet en kundig archivaris van de Koningin, die de hem toevertrouwde schatten met groote waakzaamheid beheerde en als toewijdend bestuurder van de weduwen- en weezenkas. Voorts herinnerde hij aan de diensten door baron Snouckaert bewezen als lid van den Hoogen Raad van adel, om te eindigen met van den doode te getuigen dat zijn leuze was Virtus Nobilitat, 't geen door hem steeds werd in practijk gebracht.

In opdracht van de officieren van het 3e regiment, bracht majoor Lucassen een laatsten groet aan den goeden, braven en goedhartigen kameraad, wien de dag, op welken hij van het regiment moest scheiden pijn deed. Snouckaerts nagedachtenis zal bij de officieren in onvergankelijke herinnering blijven.

Baron W. F. Snouckaert van Schauburg, oudste broeder van den overledene, vertolkte in de allereerste plaats den diepgevoelden dank der betrekkingen aan de vertegenwoordigers der Koninklijke familie, met verzoek dien dank wel te willen overbrengen, en richtte zich daarna tot de honderden aanwezigen, met dankbetuiging voor hunne betoonde, troostrijke deelneming.

Alvorens dit kort levensbericht van een afgestorven vriend te eindigen, dienen wij bij de hulden door kolonel de Bas aan zijn graf hem gebracht toe te voegen, dat hij diep medelijden gevoelde met het leed van anderen en verzachting aanbracht waar hij zulks kon.

RIJSWIJK. A. A. VORSTERMAN VAN OYEN.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg).

F. Jacob, gedoopt 7 Mei 1666, op belijdenis te Brielle aangenomen als lidmaat in 1693 (Acta van 22 Januarij 1693). Den 4den Julij 1688 werd Jacob Briel, oudste zoon van Mr. Paulus Briel, gekozen tot vroedschap (op de Naamlijst der Vroedschappen staat hij op N°. 128). Mr. Jacob Briel werd gekozen tot schepen in 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1697, 1699, 1704, 1707, 1708, 1710, 1712, 1728, 1729, 1731 en 1733, tot burgemeester in 1704, 1708, 1712, 1728 en 1733; tot ouderling bij de Ned. Herv. Gemeente 27 September 1716; tot curator van de Latijnsche school 6 November 1728, welke betrekking hij bekleedde tot op zijn overlijden (Res. Mag. 29 Junij 1737). Den 1sten October 1700 en 1734 werd hij benoemd tot raad in de Admiraliteit op de Maas, in welke betrekking hij 10 Junij 1737 wegens zijn afsterven vervangen werd. Door zijn dood werd ook vacant het rentmeesterschap van Voorne en de Beijerlanden (Res. Vroedsch. 10 Junij 1737). Hij werd te Brielle begraven 13 Junij 1737. Den 7den November 1706 is hij aldaar ondertrouwd en daarna met attestatie van 22 November te Delft getrouwd met Elisabeth Tedingh van Berckhout, j. d. te Delft. Deze vrouw werd begraven 24 Oct. 1707; men zie over haar en leden van haar geslacht mijne Bijdrage over Tromp, blz. 58 (1). Mr. Jacob hertrouwde. Den 9den September 1714 is hij te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 23 Sept. te Delft getrouwd met Arnoldina Cornelia van Kinschot te Delft. De Kerkeraadsacta van 20 Januarij 1715 noemen Maria Kinschot en Arnoldina Cornelia Kinschot, met attestatie gekomen van Delft. Den 21sten April 1730 werd Arnoldina Cornelia van Kinschot als huisvrouw van Mr. Jacob Briel te Brielle begraven.

Bij zijne eerste vrouw won Mr. Jacob:

a. Elisabeth Herbertina, gedoopt 26 Augustus 1707, getuigen: Pieter Theding van Berckhout, president-burgemeester te Delft, Herbert Briel, veertig raad te Delft, Vrouwe Jacoba Theding van Berckhout, weduwe les Peaul. Als j.d. is Elisabeth Herbertina 8 October 1737 te Brielle getrouwd met Cornelis Gerlings, j.m. geboren en wonende te Haarlem. Over dezen man, in 1727 pensionaris van Brielle geworden, zie men mijn bijdrage „Pensionarissen van Brielle." In Res. Vroedsch. 14 Maart 1745 is vermeld een legaat van f 4000 van Vrouwe Elizabeth Herbertina Briel, te

(1) In 1723 ontving de Ned. Herv. Gemeente te Brielle ten behoeve van hare armen een obligatie van f 3000, gelegateerd door Mevr. Jacoba Teding van Berckhout, gravinne van Groesbeek.

's-Gravenhage overleden huisvrouw van den griffier Gerlings, ten behoeve van het Weeshuis te Brielle.

Bij A. C. van Kinschot won Mr. Jacob:

b. Maria Elisabeth, gedoopt 24 October 1716 (getuigen: Herbert Briell, Maria Agatha), in 1734 te Brielle op belijdenis aangenomen als lidmaat (Acta van 24 Januarij 1734). Eene Res. Mag. van 25 Junij 1768 gewaagt van een legaat van f 2000 van Vrouwe Maria Elizabeth Briell, huisvrouw van Wilhelmus Johannes Hermanus Hamilton off Silvertonhil, ten behoeve van het Weeshuis te Brielle.

c. Paulus, gedoopt 8 December 1717, getuigen: Isabella Cornelia Briel, Herbert Briel, Nicolaas Boogaart.

d. Magdalena, gedoopt 13 Augustus 1719, getuigen: Ocker Gevaerts, regeerend burgemeester te Dordrecht, Magdalena van Beaumont.

e. Arnoudina Isabella, gedoopt 18 Januarij 1722, getuigen: Ocker Gevaerts, burgemeester van Dordrecht, Vrouwe Isabella Cornelia Briel, huisvrouw van Niklaas Bogaart, Heer van Alblasserdam, oud-schepen en veertig raad van Delft.

f. Arnoudina Maria, gedoopt 6 April 1723, getuige: Ocker Gevaerts, oud-burgemeester van Dordrecht.

g. Paulus, gedoopt 19 Maart 1724, getuigen: Herbert Briell en Mevrouw Isabella Kornelia Briell, huisvrouw van Nikolaes Bogaart, Heere van etc., schepen en veertig raad van Delft.

h. Jacoba Herbertina, gedoopt 30 Januarij 1726, getuigen: Herbert Briel, oud-burgemeester van Delft (1), en juffrouw Maria Agatha van Kinschot.

Zes kinderen van Jacob Briell werden te Brielle begraven 1 April 1718, 17 Maart 1720, 28 Januarij 1721 (een dood ter wereld gekomen kind), 27 April 1722, 1 Augustus 1726 en 7 Julij 1727.

G. Herbert, gedoopt 17 Augustus 1670.

H. Cornelia Johanna, gedoopt 21 Julij 1672. Zij zal bedoeld zijn in het doodenregister, hetwelk vermeldt dat 17 Augustus 1693 werd begraven te Brielle juffrouw Cornelia Briel.

I. Herbertina Johanna, gedoopt 8 November 1676. De door juffrouw Herbertina Joanna Briel nagelaten goederen werden den 18den Maart 1706 getaxeerd voor het collateraal.

Bij de genoemde kinderen van Mr. Paulus Briel fungeerden als doopgetuigen de volgende personen: Mr. Herbert van Beaumont, secretaris van de Staten van Holland bij A, C en G; juffr. Catharina Briel weduwe bij A; Mr. Arent van der Dussen, raad en pensionaris van Delft, bij B en G; Mevrouw Catharina Brant, weduwe van Mr. Simon van Beaumont, bij B;

(1) De door Herbert Briell, burgemeester van Delft, nagelaten goederen werden den 6den Mei 1734 getaxeerd voor het collateraal.

Vrouwe Elisabeth de Jonghe, huisvrouw van Herbert van Beaumont, secretaris, bij B, E, G, H en I, bij C als representante van Mevrouw Brant, weduwe van Mr. Simon van Beaumont; Jacob Briell, raad van Delft, bij C en D; Arnout van Beaumont, raadsheer, bij D gerepresenteerd door Adriaen Brasser, raad; Mevrouw Magdalena Briel Vrouw van Ellemete bij D; Govert van Slingelant, secretaris van den „Raet van Staten", bij E gerepresenteerd door Johan Tedingh Berckhout, raad en rentmeester van Voorne, Jasper van Kinschot, secretaris van de Rekenkamer van Holland, bij E gerepresenteerd door Adriaen Brasser, oud-schepen van Brielle; Vrouw Cornelia van Beaumont, weduwe van Pieter van Roosbeke, in leven burgemeester van Middelburg, bij E gerepresenteerd door Mevrouw Elisabeth de Jongh, huisvrouw van Herbert van Beaumont; Mr. Jacob van der Hoeven, oud-burgemeester, Mr. Nicolaes van Couwenhoven, pensionaris van Brielle, en Vrouwe Pitronella van der Mijle, huisvrouw van Gerrardt Tuyninck, gerepresenteerd door Mevrouw Elisabeth de Jongh, huisvrouw van Herbert van Beaumont, secretaris, bij F; Mevrouw Arnoudina van Beaumont, huisvrouw van Alewijn van Halewijn, oud-raad van Dordrecht, bij G; Johan van Beaumont, kolonel te voet en kommandeur van Brielle, gerepresenteerd door Aert van Riele, oud-burgemeester van Brielle en leenman van Voorne, Cornelia d' Overschie, huisvrouw van Jacob Briel, oud-schepen en bewindhebber der O. I. Compagnie te Delft, gerepresenteerd door Johanna van Beaumont, weduwe van Mr. Nicolaes van Couwenhoven, in leven pensionaris van Brielle, en Johan de With, oud-raad van Dordrecht, gerepresenteerd door Johan Tedingh Berckhout, raad en rentmeester-generaal van Voorne, bij H; Cornelis van Ellemete, ontvanger-generaal der Vereenigde Nederlanden, en Johanna van Beaumont, weduwe van N. van Couwenhoven, bij I. Bij de eerste drie kinderen waren de burgemeesters van Brielle getuigen, bij A gerepresenteerd door Pieter de Jongh en Johan Schrobbeling, bij B door Pieter van den Bergh en Mr. Jacob Commersteyn (1), bij C door Willem de Jongh en Aert van Riele (2).

(1) Den 21sten Junij 1660 werd door de Vroedschap besloten „omme wederomme van stadts wegen aen den bailliu Paulus Briel te presenteren om te wesen peeters ende van te staen over den doop van desselfs kint, waervan zijn vrouw nu swanger es gaende" en werden daartoe de dienende burgemeesters gecommitteerd.

(2) Nadat den 24sten December 1661 besloten was den baljuw te presenteeren, dat genoemde heeren zouden „staen over den doop van zijn kint, waervan zijn vrouw in de craem es gelegen," vond de Vroedschap den 2den Januarij 1662 goed den baljuw „te vereeren met een pillegifte ter somme van 300 £ ofte hondert ducatons in spetie, bestaende in een silver vergulde cop, fatsoenelijck gemaect met stadtswapen." Den heer Isaäc van Son werd opgedragen „den cop te coopen ofte te doen maken opt model, daervan alvooren te vertoonen." Den 18den Januarij 1662 werd door de Vroedschap besloten in plaats van een gouden kop „tot een pillegifte te vereeren een silver lampet met een becken". Den 27sten Februarij 1662 was het kind, om welks geboorte de baljuw met die „pillegifte" vereerd werd, gestorven. Eene Vroedschapsresolutie van dien datum luidt: „Aen Isaäc van Son geaccordeert ordonnantie van 352 £ 18 sc. opten burgemeester-thesaurier over de coop ende leverantie van een silver becken ende lampet, by de stadt vereert aen den bailliu Briel tot een pillegifte voor sijn overleden kint, met de vacatiën ende reyscosten van Van Son". In de Rekening van den burgemeester-thes. over 1661—1662, blz. 30, staat de post: „Betaelt d'heer Ysaäc van Son over de coop ende leverantie van een silver lampeth ende becken, gelevert aen den heere bailliu Mr. Paulus Briell tot een pillegave voor sijn soon, die genaemt was Herbert Briell etc".

IV. Cornelis Cornelisze Jr., in de Thesaurie-Rekening over 1607—1608, blz. 3 verso, en in die over 1609—1610, blz. 20, genoemd „Cornelis Cornelisze Briel de jonge." Deze zoon van Cornelis Jacobsze en Aeffgen Gijsbrechtsdr. (1) vertrok niet naar Delft, maar bleef te Brielle en kwam aldaar evenals zijn vader in de Regeering. Hij trad op als schepen 1 October 1608, 1610, 1612, 1613, 1615 en 1616, als burgemeester-thesaurier 1 October 1617. Als vroedschap komt hij voor in Res. 3 Nov. 1612. Den 10den September 1618 werden te Brielle de vroedschappen en magistraten door Prins Maurits ontslagen en Cornelis Briel, ook Briele en Brielle genoemd, behoorde niet tot de mannen, die toen aangesteld werden. Eerst later kwam hij weêr op het kussen. Zooals ik reeds in „De Navorscher", 1894, blz. 404, heb medegedeeld, werd van Cornelis Briel beweerd, dat hij „staende de troubles jegens de gecommitteerde van den Kerckenraedt op het stadthuys in groote furie geseyt" had: „ghy sijt een hoop schelmen ende rabbauwen." Briel ontkende zulks te hebben gezegd en toen hij in 1622 verzocht om ten avondmaal toegelaten te worden, werd hem beduid dat hij op gezag der Broederen gelooven moest dat hij aldus gesproken had en dat hij schuld moest bekennen. De man

(1) Vóór het afdrukken van het hier medegedeelde ontdekte Jhr. Röell een te Delft berustend afschrift van notities, door de oudste leden van het geslacht Briel gemaakt, en daarin komt het volgende voor. Bij zijne eerste vrouw, Aeltje Cornelis, won Cornelis Jacobsze behalve de genoemde Cornelis, Neeltje (gestorven 1 Dec. 1580) en Huig, geboren 24 Julij 1564 en gestorven te Dantzig 30 September 1584, nog twee dochters, Gerby, geb. 6 Julij 1560, gestorven 13 October 1575, en Lijsbet, geb. 17 Junij 1562, gest. 6 October 1570. Bij Aefje Gijsbrechts, zijne 2de vrouw, won Cornelis Jacobsze, behalve de genoemde zonen Gijsbrecht, geboren 9 Mei 1578, Jacob, geboren 9 Januarij 1580 en Cornelis, geboren 2 October 1582, eene dochter Aeltje, geboren 20 April 1576, gestorven 12 Julij 1576.

bleef bij zijn ontkentenis en hij werd niet toegelaten. In 1624 werd hem tot voorwaarde gesteld te bekennen dat, „indien hy de injurieuse woorden gesproken" had, hij „daeraen qualijck gedaen" had, en te verklaren de personen, die vroeger voor hem op 't stadhuis verschenen waren, te houden voor godzalige en vroome mannen. Dat hij aan die voorwaarde voldaan heeft mag men afleiden uit het feit, dat hij in 1624 op belijdenis „van nieus" werd toegelaten tot het avondmaal (Acta van 31 Oct. 1624). De Vroedschap wachtte niet op die bekentenis om hem weêr in de Regeering te brengen. Den 1sten October 1623 werd hij gekozen tot burgemeester-thesaurier, en nadat den 16den Junij 1624 besloten was Cornelis Briel te admitteeren om „genomineert" te worden tot vroedschap en schepen, werd hij den 19den Junij 1624 tot vroedschap gekozen in plaats van zijn overleden schoonvader Jan Cornelisze Hartichvelt. Op de lijst der Vroedschappen vindt men hem op No. 31. Den 1sten November 1610 werd Cornelis Cornelisze Brielle benoemd tot „heylige geestmeester" te Brielle. In een publicatie van 2 November 1624 komt hij nog voor onder de toen gekozene, maar niet meer in een publicatie van 1625. In een resolutie van 3 November 1612 heet Cornelis Cornelisze Briele „eertijts bouckhouder van den H. Geest te Maerlant." In de publicaties, welke de jaarlijks gekozen regeerders der godshuizen vermelden, komt hij als zoodanig niet voor. Volgens die publicaties was boekhouder van den H. Geest te Maerlant „Cornelis Huijbrechtsze seijlmaker" (1) van 1586—1589 en van 1608—1613, Jan Cornelisze Hartichvelt van 1590—1607. De genoemde resolutie is dus foutief. Den 17den Februarij 1616 werd Cornelis Cornelisze Brielle verkozen tot penningmeester van de groote visscherij;

(1) Volgens een resolutie van 2 Maart 1584 werd hij toen reeds in plaats van Mr. Witte Cornelisze, overleden chirurgijn, gecommitteerd als boekhouder van den H. Geest te Maerlant. In de jaren 1582—1617 werd hij niet alleen gekozen tot „heilich geestmeester" te Maerlant, maar ook tot kerkmeester aldaar en ook als kerkmeester was hij onderscheidene jaren boekhouder. In de publicatie van 1617 is zijn naam doorgeschrapt en hij zal dus in den loop van het dienstjaar overleden zijn. In 1606, 1607, 1613, 1615 en 1616 werd hij gekozen tot schepen, in 1611 tot burgemeester-thesaurier. Den 29sten Julij 1607 zijn te Brielle getrouwd Cornelis Hubrechtsze, weduwnaar, schepen, en Lijsbeth Adriaens dr., weduwe van Jan Jacobsze Bollart. Eene aanteekening van 12 Junij 1619 (Bodtb. beg. 1616, blz. 58) gewaagt van Elisabeth Adriaens dr., weduwe van Cornelis Huybrechtsze, burgemeester. Lijsbet Adriaens dr. (Arensdr.) werd in 1612—1618 gekozen tot moeder of regentes van het Vrouwenhuis en van het Oude Mannenhuis. In 1624 was zij niet meer in leven. Eene aanteekening van Mei 1624 (Bodtb. beg. 1616, blz. 183 verso) spreekt van „Lijsbet Bollaerts, in haer leven lest weduwe van Cornelis Huybrechtsze, in leven burgemeester."

als zoodanig is hij vermeld in Res. 1 Mei 1619 en in de Rekening van den burgemeester-thesaurier over 1621—1622, blz. 17. Toen Willem Gans in 1616 gestorven was, moest er een rentmeester van de domeinen van Voorne worden benoemd en den 20sten Junij 1616 besloot de Vroedschap voor de vacante betrekking te recommandeeren Daniël van Gellinckhuysen, Cornelis Cornelisze Brielle en Joris Edmeston. No. 2 werd gekozen en Cornelis Briel bleef rentmeester tot aan zijn dood (zie Res. 16 Junij 1625). Als rentmeester is hij vermeld in Ress. 17 Augustus 1619, 26 Februarij 1620, 18 Mei, 24 Julij en 29 November 1621, 9 Junij 1622. Zooals reeds in art. LXXXVI is medegedeeld, werd hij in 1621 „genomineert tot directeur der W. I. Compagnie". In 1625 is hij gestorven. Van zijne weduwe is sprake in Res. 16 Junij 1625. Dat hij reeds 22 Mei 1625 gestorven was, zegt ons eene resolutie van dien datum, waarbij Abraham Jansze Commersteyn werd gecommitteerd tot penningmeester van de groote visscherij. Volgens M. S. Gen. werd Cornelis geboren 2 April 1582 (1) en is hij 1 Mei 1625 gestorven. Hij vermaakte aan het Weeshuis 800 £; zie Thes. Rekeningen over 1624—1625, blz. 29 verso, en over 1642—1643, blz. 26.

Den 9den September 1607 zijn te Brielle getrouwd „Cornelis Briel de jonghe," wonende „in de Capoenstraete" aldaar, en Cornelia Hartichvelts j. d., als dochter van Jan Cornelisze Hartichvelt, over wien men zie art. CXVII, genoemd Neeltgen Jansdr. In genoemd art. staat van Neeltgen, dat zij gedoopt werd 17 Augustus 1586. Dit is onjuist. De toen gedoopte Neeltgen was geen dochter van Jan Cornelisze Hartichvelt, maar een dochter van Jan Cornelisze burgemeester, die schoenmaker en reeds in 1573 een regeeringspersoon was (2). In een publicatie van 27 October 1612 vindt men Neeltge Jansdr. Hartichvelts (3) onder de gekozen moeders of regentes-

(1) In eene attestatie van 13 April 1619 staat van Cornelis Brielle, dat hij toen circa 36 aar oud was.

(2) De in de doopaanteekening als getuige genoemde Neeltgen was een zuster van dien burgemeester en dus geen kind van Cornelis Jansze Hartichvelt, zoodat wat in genoemd art. onder IV staat moet worden geschrapt. Ter aanvulling van wat in art. CXVII vermeld is, sta hier nog het volgende. De vrouw van Jan Cornelisze Hartichvelt heette Cathryna Willemsdr. Den 26sten April 1589 werd gedoopt Maritge, dochter van Jan Corneliszoon en Trintge Willems, getuigen: de „coster", de huisvrouw van burgemeester Jacob Allertse en de vrouw in „de drie Kasen". Trijn Willemsdr. werd in de jaren 1588—1599 gekozen tot moeder of regentes van het Vrouwenhuis, in 1591—1599 tot moeder van het Oude mannenhuis. Den 1sten November 1601 behoorde zij, zeker wegens haar overlijden, niet tot de gekozen regentessen. Jan Cornelisze Hartichvelt werd in de jaren 1586—1618 gekozen tot „heijlichgeestmeester" te Maerlant en onderscheidene jaren was hij boekhouder.

(3) „Hartichvelts" is aldaar doorgeschrapt en vervangen door „Briels".

sen van het Weeshuis. Den 2den November 1613 werden de namen gepubliceerd van de toen gekozen moeders en die publicatie vermeldt Neeltge Jansdr. niet. Zij was gestorven. Volgens M. S. Gen. stierf zij 12 Nov. 1612. Cornelis Briel hertrouwde. Het Trouwregister van het jaar, waarin die hertrouw plaats had, ontbreekt; maar het Doopregister van de jaren 1616 —1623 bestaat nog en men leest daarin, dat 29 December 1619 gedoopt werd Cornelis, zoon van Cornelis Briell, „ontfanger van de graeflicke domeynen van Voorne," en „joffrouw Berensteyn" en dat bij dien doop getuigen waren Gijsbrecht van Berensteyn en Aeltjen Welhouck. Hoe de voornaam der 2de vrouw van Cornelis Briel was, zegt ons eene aanteekening, inhoudende dat 16 October 1627 te Brielle ondertrouwd en daarna te Zieriksee getrouwd zijn Mr. Pieter de Witt, „licentiaet in beyde rechten, Heere in Burght, residerende binnen Zierickzee", en Cecilia van Berensteyn, wede. wijlen Cornelis Briel, „raedt ende rentmeester-generael van des Graeffelickheyts domeynen van Voorne" en oud-burgemeester van Brielle (1). In publicaties van 1617—1626 komt Cecilia van Beresteyn (2) voor als moeder of regentes van het Weeshuis. In Res. 6 September 1625 is sprake van eene ordonnantie van 220 £ op de weduwe van Briel voor „tschilderen vant nieuwe gevangenhuys" en van eene ordonnantie van 80 £ „voort schilderen van de wapens van dat huys".

Den 2den September 1610 werd een kind begraven van Cornelis Cornelisze Briel. Behalve dit gestorvene kind en den genoemden Cornelis, won Briel nog meer kinderen. In de Thes. Rekening over 1624—1625 staat blz. 44 verso de post: „Betaelt de kinderen van den heere rentmeester Cornelis Briel over een jaer interest etc." In de Rekening over 1636—1637 leest men blz. 25 verso: „Jo. Arent van Lyer (3) ende de kinderen van wylen den rentmeester Cornelis Bryel een jaer rente etc." In de Rekening over 1639—1640 staat blz. 39 verso: „Betaelt juffr. Welhouck van wege de kinderen van den rentmeester Cornelis Bryel over de helft van een rente etc." In een akte van 14 Mei 1635 is sprake van 15 „gemeten in den

(1) In de Rekening van den 200sten penning voor 1665 staat blz. 17 verso de post: „de erfgenamen van Cicilia van Berensteyn, laest weduwe van Mr. Pieter de With, voor haere goederen alhier gelegen etc."

(2) In de Thes. Rekening over 1666—1667 staat blz. 53 de post: „Betaelt juffr. Maria van der Graeff, weduwe van Aernoult (Arnold) van Beresteyn, twee jaer renten, elcx van L ponden, ten lyve van Maria en Magdalena van Beresteyn, hare beyde dochters etc." Volgens de Rekening over 1692—1693, blz. 46, werden die lijfrenten toen nog uitbetaald. — Den 17den Julij 1688 is te Brielle begraven Willem van Beresteyn, luitenant.

(3) In de Rekening over 1642—1643 staat „Aert van Lyer."

banne van Rockainge, aencomende joffrouwe Cecilia de Wit van Beresteyn ofte desselffs voorkinderen, geprocreërt by den heer rentmeester Cornelis Bryel zal."

In Thes. Rekeningen zijn 3 voorkinderen genoemd. In de Rekening over 1617—1618, blz. 5 verso, volgt op den post: „Ontfangen van Cornelis Briel, rentmeester van Voorne etc.," deze post: „Ontfangen van den voornoemden Cornelis Briel 225 £ tot copinge van een lijffrente van XXV £ tsjaers ten lyve van zijnne dochter Magdalena Briels." In de Rekening over 1624—1625 staat blz. 17 verso de post: „Cornelis Briel, out-burgemeester, ten lyve van Magdalena Cornelis Briels een jaer renthen etc." In de Rekening over 1666—1667 leest men blz. 21 verso: „Betaelt Magdalena Briell een jaer intrest van 1600 £ etc." In de Rekeningen over 1678—1679 en 1681—1682 luidt die post: „Betaelt Magdalena Briell van Ellemeet etc."

De Rekening over 1624—1625 heeft blz. 22 verso den post: „Cornelis Briel rentmeester ten lyve van Cornelia ende Aeffgen Briels, die overleden es, een jaer renthen etc." (1). De Rekening over 1651—1652 heeft blz. 44 den post: „Betaelt juffr. Cornelia Briell over den intrest van 1800 ponden etc." In de Rekening over 1666—1667 leest men blz. 48: „Betaelt Cornelia Briell een jaer rente tharen lyve," en die post staat ook in de Rekening over 1668—1669. In de Rekening van den 200sten penning voor 1665 leest men blz. 17 verso: „juffrouw Cornelia Briels, woonachtig tot Sirricxsee, voor haere goederen alhier gelegen etc." In 't Kohier van den 200sten penning voor 1669 staat blz. 8: „juffrouw Cornelia Briel tot Sirricxsee, voor haere goederen alhyer gelegen . . . Item voor de erffenisse van haer moeder . . . ende noch voor de erffenisse van haer broeder etc."

Volgens M.S. Gen. werd Cornelia Briel geboren 20 November 1614 en stierf zij 7 Mei 1670; werd Magdalena Briel geboren 28 April 1617; werd Aefge Briel geboren 2 September 1618 en stierf zij 16 Februarij 1624; werd Cornelis Briel geboren 20 December 1619 en stierf hij 17 Januarij 1657 (2).

(1) Bij Res. 17 Augustus 1619 werd aan Cornelis Briel, rentmeester, „geaccordeert op zijnne dochters Cornelia ende Aeffgen een lijffrente van 25 gulden t'sjaers op elcke lijff."

(2) Volgens de door Jhr. Röell te Delft ontdekte notities, van welke ik sprak, won Cornelis Cornelisze Briel bij zijne 1ste vrouw 3 kinderen: Cornelis, geboren 28 Februarij 1609, gestorven 1 September 1610; Catharina, geboren 5 Maart 1611; en een ongenoemden zoon, geboren 6 November 1612, 3 dagen oud gestorven. Bij 't eerste kind waren doopgetuigen: Jan Cornelisze Haertigvelt, Cornelis Cornelisze van Welhouk en Anna Jacobs van der Dussen, weduwe van Gijsbrecht Cornelisze Briel. Bij het 2de kind: Jan Cornelisze Haertigvelt, Jacob Cornelisze Briel,

Betreffende Magdalena en Cornelis Briel kan ik het volgende mededeelen.

In een Brielsch Trouwregister staat opgeteekend, dat 8 Maart 1643 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 22 Maart te Zieriksee getrouwd zijn „Mr. Jacob de Jongh Heer van Elmeet", pensionaris, en „juffrou Magdalena Briels", wonende te Zieriksee. Mr. Jacob de Jonge van Ellemeet deed 22 November 1642 te Brielle den eed als poorter. Volgens de Kerkeraadsacta van 26 Februarij 1643 kwam met attestatie van Parijs te Brielle Mr. Jacob de Jonge, pensionaris. Zijn huisvrouw Magdalena Briels is in de Acta van 2 Julij 1643 vermeld onder de op belijdenis aangenomen lidmaten.

Zooals ik in mijne bijdrage „Pensionarissen van Brielle" heb medegedeeld, werd Mr. Jacob de Jonge van Ellemeet 20 Julij 1642 aangesteld tot pensionaris van Den Briel en verkreeg hij 10 Mei 1649 als zoodanig eervol ontslag wegens zijne benoeming op 3 Mei „tot raet int collegye van de Gecommitteerde Raden ter Admiraliteyt tot Rotterdam". De Naamlijst der Vroedschappen vermeldt hem op No. 63. Den 25sten Mei 1647 werd hij benoemd tot curator van de Lathijnsche school. Bij Magdalena Briel won hij:

1. Johanna. De aanteekening van den doop dezer dochter ontbreekt, maar in de Thes. Rekening over 1651—1652, blz. 25, staat: „Mr. Jacob de Jongh van Ellemeet een jaer rente, gecocht ten lyve van sijn dochter Johanna van Ellemeet, geproccreëert by juffr. Magdalena Briell etc." Van deze dochter is nog sprake in de Rekening over 1692—1693, die blz. 46 den post heeft: „Betaelt Johanna van Ellemeet een jaar intrest etc." In 1661 werd „Johanna van Ellemeten" j.d. te Brielle op belijdenis aangenomen als lidmaat (Acta van 29 December 1661). Den 1sten Julij 1664 zijn te Brielle getrouwd Mr. Jacobus Verheije j. m. „thesorier" van Zieriksee, en Joanna de Jongh van Ellemeet j. d., wonende te Brielle.

2. Cornelis, gedoopt 15 Mei 1646. In de aanteekening van dezen doop heet de moeder „Magdalena Pouwels". Eén van de vele fouten, in het doopregister voorkomende. In plaats van „Pouwels" leze men „Briels". Getuigen bij den doop waren Mr. Herbert van Beaumont, secretaris van de Staten van Holland, Josua van den Eijnde, Cecilia van Berensteyn—de Witte en Catharina Hoffers van Potlant. In de Thes. Rekening over 1666—1667 staat blz. 49 de post: „Betaelt Magdalena Briell een jaer lijffrenten ten lyve van Johanna ende Cornelis van Ellemeet, hare twee kinderen etc." Die post komt ook voor in de Rekening over 1681—1682 en in de Rekening over 1692—1693 vindt men nog blz. 26 verso: „Betaalt Mr. Cornelis de Jonge van Ellemeet een jaar intrest etc.", en blz. 46: „Betaalt Cornelis van Ellemeet, wiens moeder is geweest Magdalena Briel etc." Mr. Cornelis de Jongh van Ellemeet werd 17 Maart 1671 aangenomen als pensionaris van Brielle en hij bekleedde die betrekking tot op den 28sten December 1674, toen hij, wegens zijne benoeming tot ontvanger-generaal van de Vereenigde Nederlanden op 30 Julij 1674, eervol ontslag verkreeg. Zie daarover mijne bijdrage „Pensionarissen van Brielle". Te Brielle werden 3 kinderen van Mr. Cornelis de Jonge van Ellemeet begraven op 14 September 1681, 1 Mei 1685 en 30 April 1686. In 1732 werd te Brielle voor de diaconie der Herv. Gemeente ontvangen *f* 1000, gelegateerd door C. de Jonge van Ellemeet en zijne huisvrouw Maria Oijens en te ontvangen in het sterfhuis van de testatrice in Den Haag op den 16den Junij 1732. Het bericht van dat legaat werd gezonden door Simon Schaap en T. van Limborch, als executeurs van het testament (Acta van 9 Junij 1732).

3. Cecilia, gedoopt 28 Januarij 1648, getuigen: Cornelis Briel en juffr. Cornelia Briel. In de Thes. Rekening over 1666—1667 staat blz. 52 verso de post: „Betaelt Magdalena Briell 3 renten ... ten lyve van Johanna, Cornelis ende Cecilia de Jongh van Ellemeet, hare kinderen, geproccreëert by Mr. Jacob de Jongh van Ellemeet etc." In de Rekening over 1681—1682 komt die post nog voor, maar niet meer in die over 1692—1693. In 1665 werd Cecilia van Ellemeet op belijdenis te Brielle aangenomen als lidmaat (Acta van 23 Julij 1665). Den 28sten Junij 1682 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna elders getrouwd „Franchois van Bredenhof Heer van Pijlswaert, hooghschout, oudt-burgemeester ende raed der stad Hoorn, gecommitteerde in den Rade van Staten der Vereenighde Nederlanden," en Cecilia de Jonge van Ellemeet te Brielle. In Res. Mag. 6 December 1687 is sprake van een legaat van *f* 2000 van Cecilia de Jongh van Ellemeet, Vrouw van „Oosthuysen," zuster van den heer Van Ellemeet, ten behoeve van het Weeshuis te Brielle.

In eene Res. Vroedsch. 25 Julij 1650 is de vader der 3 genoemde kinderen vermeld als overleden. In

advocaat, en Aechje Cornelis van Welhouk. Bij Cecilia van Berensteyn, met wie hij 9 Februarij 1614 is hertrouwd, won Cornelis Briel 4 kinderen: Cornelia, geboren 20 November 1614; Magdalena, geboren 29 April 1617, 25 Maart 1643 getrouwd met Jacob de Jonge; Aefge, geboren 12 September 1618, gestorven 16 Febr. 1624; Cornelis, geboren 20 December 619. De kinderen van Magdalena Briel en De Jonge van Ellemeet werden, volgens die notities, geboren, Johanna 20 October 1644, Cornelis, 6 Mei 1645, Cecilia, 25 Jan. 1648. Nog melden zij dat de vader dier kinderen gestorven is 25 Mei 1650, oud 40 jaar en circa 5 maanden.

1652 werd zijne weduwe, Magdalena Briels (1), verkozen tot moeder of regentes van het Weeshuis. Zij was 27 Oct. 1662 getuige bij den doop van een kind van Joh. Hellenius; zie art. LXXXI. Den 29sten Julij 1673, bij den doop van een kind van P. de Winter, werd juffr. Magdalene Briel van Ellemeet gerepresenteerd door Maria van den Berch; zie art. XXXVI. Mevrouw Van Ellemeet werd 1 April 1685 te Brielle begraven. Aan 't Brielsche Weeshuis vermaakte zij f 1000 (Ress. Mag. 23 Junij 1685 en 6 December 1687). Ook de diaconie der Gereformeerde gemeente te Brielle werd door haar bedacht (Rekk. Thes. 1684—1685, blz. 16, en 1692—1693, blz. 25) (2). In 1758 werd een bedrag van f 6000 ontvangen, ten behoeve van de diaconie- en andere armen van Brielle, van de descendenten van Vrouwe Magdalena Briel van Ellemeet, voor den afstand van het recht, dat die armen bij pestilentie en in dure tijden krachtens eene dispositie van genoemde vrouw zouden kunnen doen gelden op de renten van een kapitaal dat, oorspronkelijk f 4000, ruim f 30000 groot was geworden. Deze f 6000 hebben het fonds in 't aanzijn geroepen, dat te Brielle bekend is onder den naam van het fonds Vrouwe Briel van Ellemeet en jaarlijks een aanzienlijk bedrag afwerpt ten behoeve van de schamele armen. Volgens de Kerkeraadsacta van 1 Junij 1755 hield de codicille van Vrouwe M. Briel van Ellemeet, gemaakt 21 Junij 1681, het volgende in: „dat haar Ed. kinderen uyt haar Ed. obligatiën souden houden een obligatie van 4000 guldens, om het inkomen daarvan alle twee off drie jaaren wederom op te leggen, en so eene somma daarvan te maken, off het God mogt gelieven imant van haar Ed. descendenten door quade fortuyn of anders te besoeken, om die dan uyt het inkomen te adsisteren; dog indien God ons land mogt komen te besoeken met pestilentie of dieren tijd, so sal het inkomen voor een jaar of twee worden gebruykt om den armen uyt te deelen." Uit naam van de descendenten, die de beschreven verplichting wilden afkoopen, trad op Mr. Jacob van Citters, raad en oudburgemeester van Middelburg en hij deelde mede dat na het afsterven van de testatrice „de somma van 4000 guldens was geaccresseert tot een somma van ruym 30000 guldens." Over de onderhandelingen, die daarop gevoerd werden en geleid hebben tot het resultaat dat besloten werd tot een uitkeering van f 6000, leest men in de Kerkeraadsacta van 22 Junij, 1 Augustus, 9, 12 en 19 October 1755, 1 Februarij 1756, 10 en 16 Januarij, 3 Junij 1757, 15 April 1759, 6 Maart en 2 Mei 1760. Voorts in Ress. Vroedsch. 17 en 31 Augustus, 16 September, 1, 11, 18 en 27 October, 5 November 1755, 30 Januarij, 8 Februarij, 10 en 23 Mei, 18 en 25 Julij 1756, 7, 16 en 23 Januarij, 21 Maart en 1 Junij 1757, 24 en 30 Januarij, 7 en 23 Februarij, 15 Maart, 2 April 1758, 29 April 1759, 18 Maart en 26 April 1760.

(1) In het Kohier van den 200sten penning voor 1669 staat blz. 8: „juffr. Magdalena Briels, weduwe ... met haer kinderen op 36000 £, item voor de erffenisse van haer moeder op 9300 £, ende noch voor de erffenisse van haer broeder op 10000 £ etc."

(2) In de Rek. over 1692—93 staan de posten: „Betaelt het Weeshuys een jaar interest van 1000 £, verschenen etc." — Betaalt de diaconie deser stede een jaar interest van 600 £, by vrouwe Magdalena Briels van Ellemeet met de voorenstaende obligatie gelegateert etc."

De broeder van Magdalena Briel (1), Mr. Cornelis Briel, staat in de Kerkeraadsacta van 2 Maart 1651 vermeld onder de personen, die waren „aengecomen met belijdenis." Op de lijst der Vroedschappen komt hij voor op No. 73. Toen hij den 25sten Julij 1650 met 12 stemmen tot vroedschap gekozen was, weigerde de burgemeester Ormea den baljuw te laten ontbieden om Briel te beëedigen. De baljuw werd daarop herhaaldelijk eerst door de stadsboden en vervolgens door twee leden van de Vroedschap uitgenoodigd ten stadhuize te komen ter beëediging van Briel, maar vruchteloos. De man verklaarde alleen te zullen komen „met ordre van den burgemeester Ormea". Deze bleef weigeren den baljuw te laten ontbieden en wilde ook zelve den gekozene niet beëedigen. Van Almonde, als oudste lid, ging er toen toe over op verzoek van de Vroedschap en beëedigde Briel „onder protestatie." Den 13den November 1650 proponeerde Van Almonde aan de Vroedschap, alzoo over het verkiezen en beëedigen van Briel „verscheyden onlusten ende questiën" onder de leden van de Vroedschap waren ontstaan, de „questiën in minne ende vruntschap" af te doen en hij verzocht dat de gekozen vroedschap door alle leden „mocht worden erkend." De minderheid verklaarde Briel als vroedschap te zullen erkennen, als hij „de novo" door den baljuw werd beëedigd, maar de andere heeren kwamen daartegen op, omdat de baljuw geweigerd had ten stadhuize te verschijnen. Bij meerderheid van stemmen werd ten slotte onder zekere reserve verstaan, „het te stellen aen de keuze ende gelyefte" van Mr. C. Briel, „of hy hem andermael by den baljuw" zou „willen laten beëedigen of niet." Daar er niet genotuleerd is, dat Briel de novo door den baljuw werd beëedigd, zal eene vernieuwde beëediging door hem niet zijn verkozen.

(Wordt vervolgd).

(1) In Res. Vroedsch. 5 December 1651 komt de weduwe van Mr. Jacob de Jonge van Ellemeet voor als zuster van Mr. Cornelis Briel.

Namen van regeeringspersonen, R. K. geestelijken, predikanten enz., in de dorpen van „Kennemerland, in Brederode en de Bajuwschap van den Landen van Bloys," tot aan het begin der 19e eeuw.

DOOR

W. P. J. OVERMEER.

(*Vervolg*).

R. K. Geestelijken.

Kornelis Jakobsz., pastoor te Wormer in 1414. (Oud. en Gest. v. Kennemerl., I, 399).

Dirck Claeszoons, cureyt in 1438. Den 6 Maart 1438 werd de Jisperkerk gescheiden van die van Wormer, gelijk blijkt uit de acte medegedeeld in de Gen. Priv. ende Hantv. van Kennemerl. (blz. 105—106).

In 1434 was alhier pastoor

Dirk Niklausz., terwijl in 1440 als zoodanig wordt genoemd

Nicolaus, waarmede wellicht dezelfde wordt bedoeld.

(Oudh. en Gest. v. Kennemerl. I, 399 en B. B. H. IV, 377).

In 1451 was alhier

Jan Symonsz., cureyt. (B. B. H. IV, 377).

Cornelis Jacobsz., oudt 34 jaer, pastoor van Wormer. 1494. (Inf. 1494).

Kornelis Jakobsz. Schoir, pastoor alhier in 1502. (Oudh. en Gest. v. Kennemerl. I, 399).

Terzelfder tijd ongeveer werd het onder-pastoorschap bekleed door een zekeren

Niklaas. (Als voren).

Cornelis Jakobszoon, oudt 55 jaer, pastoor van Wormer 1514. (Inf. 1514).

Reeds lang vóór 1538 hadden de Wederdoopers te Wormer een grooten aanhang verworven, en vormden aldaar een krachtige partij tegenover de roomsch-katholieken.

Dat zij in 't openbaar durfden optreden blijkt wel uit hetgeen *Alardus van Amsterdam* in een zijner brieven mededeelt sprekende „d'un Savetier de Wormer, de la secte des Anabaptisten, qui avoit taché d' enlever la Sainte Hostie qu' un Curé portoit à un malade, et avoit déja brisé la croix du ciboire, lorsqu'on arrêta cet impie" (1). Zulk een daad zal zeker door een ieder worden afgekeurd.

(1) Zie het meergenoemde werk van *Paquot*, Dl. XI, pag. 411, alwaar dit feit wordt medegedeeld.

Later werd er tegen hen een strenge vervolging ingesteld, doch de meesten konden nog ontvluchten. Later kregen de beginselen van *Menno Simonsz.* meer de overhand, doch het aantal te Wormer bleef aanzienlijk en hun invloed overwegend.

In 1541 werd alhier als pastoor aangesteld *Martinus Duncanus.* Hij was zeer bevriend met zijn vroegere studiegenoot

Willem Pietersz. Cinnesius (1), pastoor aan de Nieuwe kerk te Amsterdam en overste van het St. Ursula-klooster. Hij was van Wormer geboortig, en de zoon van den steeds streng katholiek gebleven oud-burgemeester.

Duncanus, werd alles behalve vriendelijk te Wormer ontvangen, Dr. *A. H. L. Hensen*, schrijft hierover o. a. in de B. B. H., XXI bl. 108: „Men besloot, zich den ongewenschten pastoor van den hals te schuiven door hem het leven onmogelijk te maken. Niemand was er, die hem een huis wilde of durfde verkoopen; geene woning kon hij ook maar in huur verkrijgen; in de bakkerij was er voor hem geen brood, in het brouwhuis geen bier te koop; schier overbodig er aan toe te voegen, dat geen enkele gift van zijn parochianen inkwam.

Gelukkig vond hij in die benarde omstandigheden, voorloopig een toevluchtsoord bij den Katholieken oud-burgemeester."

Hij was den 11en November 1505 te Kempen in Keulen geboren, en een zoon van *Hendrik Dunck*, landmeter, notaris, tolk, enz.

Hij stichtte te Wormer eene school en bestreed zoowel door woord als geschrift de Herdoopers.

In 1553 bedankte hij voor een beroep naar zijn vaderstad, doch nam in 1558 de betrekking als pastoor te Delft aan, steeds andersdenkenden bestrijdende, hetwelk hem zoo geducht den haat zijner tegenpartijders op den hals haalde dat men in 1566 een aanslag op zijn leven deed, welke echter mislukte door een tijdige vlucht. Na een veelbewogen leven en de roomsche godsdienst vaarwel te hebben gezegd overleed hij den 16 April 1590 te Hoorn.

(Zie over hem o. a. *v. d. Aa.* Biogr. woordenb. Dl. IV, B. B. H. XXI, 106 en v.v. en Oudh. en Gest. van Kennemerl. I, 399).

Pieter Zurk, kapelaan onder *Duncanus* te Wormer.

Johan Koets, geboren te Haarlem 24 December 1601. Later was hij pastoor in Wormer en overleed te Haarlem 20 Juni 1647. Na zijn dood werd een lijkdicht op hem gemaakt, 't welke voortkomt in de Latijnsche *Batavia Sacra.* (Part. II, pag. 389).

(1) Het derde boek zijner verhandeling: *de Vera Christi in terris Ecclesia* werd opgedragen aan *Willem Pietersz. Cinnesius.*

(Zie: Oudh. en Gest. van Kennemerl. I, 400 en B. B. H. VII, 166).

Pieter Schouten, pastoor te Wormer, overleed 16 Februari 1678.

Johan Spruyt, geboren te Aalsmeer is als pastoor van Wormer gestorven 15 October 1691.

(Oudh. en Gest. van Kennemerl. I, 401 en B. B. H. V, 109).

Alardus Hofland, geboren te Amsterdam. Hij was in 1696 pastoor te Wormer. Hij promoveerde te Rome tot Doctor in de godgeleerdheid. Hij verliet in 1701 Wormer en begaf zich naar den Haag, waar hij als kapelaan fungeerde bij zijn oom of neef *Alardus Titzing* in de Oude Molstraat. Even voor Kerstmis 1706 kwam hij als pastoor te Hoogmade en overleed plotseling te Leiden 11 November 1712.

(B. B. H. VII, 174, 238, XII, 40.)

Karel de Bont, een Brusselaar, overleed als pastoor te Wormer den 27 December 1702.

Johan van der Steen, geboren te Dordrecht in 1676 uit aanzienlijke ouders. Na te Leuven gestudeerd te hebben ontving hij op 24 jarigen leeftijd de priester wijding en werd als missionaris te Haarlem aangesteld, bij den bekenden pastoor *Martinus de Swaen*, pastoor in „den Hoeck". Hij verzette zich tegen de regelen der roomschen Kerk, en behoorde in 1701 tot de onderteekenaars van het smeekschrift ten gunste van den Vicarus *Pieter van der Codde*. Later liet hij zijn beginsel varen en trad toen weer tot de roomsche kerk toe. Hij was gedurende eenigen tijd pastoor te Wormer. In 1713 werd hij lid van 't Haarlemsche Kapittel als opvolger van *de Swaen*, in 1715 provisor van het College van S. Palcheria, in 1719 pastoor in „den Hoeck" en in 1728 deken en vicaris-generaal van het Haarlemsche Kapittel. (B. B. H. XVII, 127, 144, XX, 6 en XXIII, 393).

Petrus Thoen, pastoor in Wormer 1721.

(B. B. H. II. 357).

Amandus de Weert, geboren te Kuilenburg in 1691. Hij werd door den internuncius *Spinelli* den 30 October 1727 naar Wormer gezonden. Later werd hij pastoor te Alkmaar en overleed in 1769.

(B. B. H. XXI, 416—417).

Henricus Schaap, pastoor te Wormer in 1788. Hij kwam uit Amsterdam, was vroeger kapelaan te Velsen, in 1775 te Spanbroek, in 1788 te Wormer, van 1795—1810 te Edam en overleed den 2 Februari 1810, in den ouderdom van 75 jaar en ongeveer 6 maanden. (B. B. H. III. 16 en XXII, 63).

Johannes van Leeuwen, pastoor te Wormer in 1796. (van Ollefen, Dl. IV).

Aalsmeer.

Boon Hermansz., oudt 40 jaer, Schout 1494.
Pieter Kerstansz., „ 51 „ } Kerckmeesteren 1494.
Jan Waersman, „ 48 „ }
Jacob Lutgensz., „ 48 „ }

(Inf. 1494).

Frans Claeszoon, oudt 50 jaer, Scepen, 1514.
Jan Gerritszoon, „ 45 „ Waersman (1) 1514.
Jacob Luytgenzoon, „ 70 „ Oude Waersman, 1514.
Philips Jacobszoon, Coster van Aelsmaer, 1514.

(Inf. 1514).

EXTRACTEN.

Vyerschaer gehouden bij Schout ende Schepenen van Aelsmeer, op den 10. Augusty, 1638.

Gerrit Rietvelt, Schout ende *Damius van Aelsmeer*, Eysschers, Contra *Dirck Ewoutsz*, Gedaeghde, om betalinge van 12. pont, ter sake den Gedaeghde hem vervordert heeft met verboden Wandt in een anders Water te Visschen, contrarie de Keuren. Concludeert tot condemnatie van dien, mette Kosten.

———

Veyrschaer gehouden bij Schout ende Schepenen van Aelsmeer, opten 30. Augusty, 1644.

De Schout van Alsmeer Eysscher, Contra *Ariaen Jansz. Lopicker*, Gedaeghde, om voldoeninge van ses Carolus-guldens, ter sake hy hem vervordert heeft, op verscheyden tijden, niet alleen te visschen mette Hengel-roede in een anders Water, maer oock dagelijks zijn werck daer van is makende, contrarie de Keuren daer tegen disponerende.

Concludeert daerom tot condemnatie van dien ende bij provisie tot namptissement, mitsgaders tot de verbeurte van de Schuyt ende Gereetschap, mette Kosten.

* * *

Idem. Eysscher, Contra *Anna Maertens Dochter*, gedaeghdesse, ter sake zy haer niet alleen vervordert mette Hengel-roede in een anders Water te Visschen, maer oock haer werck daer van is makende, contrarie de Keuren daer tegens disponerende: Welcken volgende zij Gedaeghdesse vervallen is in een boete van ses ponden.

(*Lams*, 310).

Gerrit van Rietvelt, Schout in 1644.
Christiaen de Jonge, Notaris te Aalsmeer, 1645.

(*Lams*, 304.)

In 1625 waren alhier:
Gerrit van Rietvelt, Schout.

(1) *Waersman, Waerscip, Waerscipper.* Regeeringspersoon op sommige plaatsen in West-Friesland, van soortgelijke bevoegdheid als de Ambachtsbewaarder en de Schotvanger elders.

Reyer Dircksz., *Cornelis Jansz. Stijnen*,	Burgemeesteren of Ambachtsbewaarders.
Jan Dircksz. Karren, *Heertjen Jan Alderden*, *Arent Barendz.*, *Claes Pietersz. Wisch*, *Gerbrandt Jansz.*, *Oude Cornelis Cornelis Broeder*, *Jan Cornelissen Buys.*	Schepenen.

Dirck Cocq, Secretaris.

(Gen. Priv. ende Hantv. van Kennemerl., 251).

In 1664:

Jan Kock, Schout.

Cornelis Heynderick Philips, *Claes Heynderick Jansz.*, *Frans Jacobsz.*,	Burgemeesteren of Ambachts bewaarders.
Garbrant Pietersz., *Jacob Dirksz. Karn*, *Cornelis Gijs Bruyn Stalen*, *Maerten Cornelisz. Buys*, *Willem Cornelisz.*, *Willem Pietersz.*,	Schepenen.

Claes Doeblet, Secretaris.

Een der klokken in de toren (1) te Aalsmeer, bevat het volgende opschrift:

C. HENDRICKSEN. J. BUYS
AMBACHTSBEWAERDERS
ST. CLAESSEN. W. HEERTGENS
C. ARISSEN. JOHAN. COCQ. SCHOUT
N. DOUBLET. H. C. MAERTSEN
A. GABRIELSEN. M. JANSEN
P. CLOPPENBURG. SCHEPENEN
J. CRUYS. J. HEERTGENS
KERCKMEESTERS.

Op de grafzerken in de Kerken komen o. m. de volgende grafschriften voor (2):

MARCELIS. VAN. GREVENBRUK. ANNO 1601.

HIER. LEYT. BEGRAVEN. DEN. EERSAMEN. HEER. T. GINTAMS. STERF. DEN. SEVENDEN. MARTI. ANNO. 1601.

DIT. GRAF. HOORT. TOT. PIETER. JANSSEN. VANT. KRUYS.

HIER. LEIT. BEGRAVEN. DIRCK. CORNELISZOON. VAN. DER. SPECK. ENDE. IS. GESTORVEN. IN. DEN. JARE. 1649. III. JUNI.

(1) De toren is in 1868 vernieuwd, doch bevat nog de oude klokken, beiden gemaakt te Amsterdam in 1669 door *Gerard Koster*.

(2) Zie: Noord-Hollandsche Oudheden beschreven en afgebeeld door *G. van Arkel* en *A. W. Weissman*. Uitgegeven vanwege het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam. 2e Stuk, 2e gedeelte. Amsterdam, *Ten Brink & de Vries*, 1895. 8°.

HIER. LEYT. BEGRAVEN. JAN. HEYNDRICX. SOON. VANT. OOSTEYNDE. ENDE. IS. GESTORVEN. DEN. 19. FEBRUARI. 1615.

HIER. LEYT. BEGRAVEN. DIKCK. JANSZOON. BOOGAERT. IS. GESTORVEN. DEN. 22. NOVEMBER. ANNO. 1611. R. I. P.

HIER. LEYT. BEGRAVEN. DE. OUE. JAN. JANSSEN. DIE. GERUST. IN. DEN. HEER. DEN. 24. JANVARIUS. ANNO. 1611. OUT. OMTRENT. 67. JAERE.

WAECKT. ENDE. BIT. WANT. GHY. EN. WEET. NOCH. URE. NOCH. TYT. HIER. LEIDT. BEGRAVEN. MARRITGEN. DIRRICX. DOCHTER. VAN. VOORSCHOTEN. EN. STARF. DEN. 24. JUNIUS. 1617.

In 1714—1715 waren te Aalsmeer.

Isaak Blinkvliet, Schout, en

Carel Copius, Secretaris. Eerst genoemde komt het laatst voor op de lijst van 1752—1753, en wordt dan opgevolgd door,

Martinus Blinkvliet, wiens naam wij voor 't laatst lezen in 1761—1762 en opgevolgd wordt door

Dirk Slob. Hij woonde te Thamen aan den Uithoorn, gelijk blijkt uit de onderteekening van een door hem geschreven boekje over de droogmaking van het Haarlemmermeer (1).

Er moet nog een zeer zeldzaam voorkomend gedicht van hem bestaan, tot opschrift voerende:

De Haarlemmer meer door *D. Slob*, gedrukt in 1763 in 4°. De verzen moeten armzalig en geen vermelding waardig zijn, doch uit den inhoud en vooral uit de aanteekeningen leert men de vrees der bewoners dier streken kennen, om eenmaal door het *Meer* geheel te worden verzwolgen. De heer *van Hassell*, die dit mededeelt in zijn Haarlemmermeerboek (2) voegt hier nog aan toe, dat hij door bemiddeling van den heer *Bodel Nyenhuis* het eerste stukje van dit zeldzaam voorkomend gedicht heeft gezien, of er een tweede stuk van bestond was hem niet bekend.

(1) Redenen tegen het droogmaaken en voor het bedwingen der Haarlemmer Meer, byzonderlyk, aan den kant van Aalsmeer; kortelijk voorgesteld door *Dirk Slob*, Schout van Aalsmeer, Kudelstraat, enz. Amsterdam, *Yntema* en *Tieboel*, 1766. 8°. Dit boekje – berustende in de Haarlemsche Gemeente-Bibliotheek – en bestaande uit 12 bladzijden is niet zeer zaakrijk van inhoud, en voor de geschiedenis van het Haarlemmermeer van zeer weinig of geen waarde.

(2) Het Haarlemmer-Meer-Boek van *J. Asz. Leeghwater*. 13e druk. Met aanteekeningen van en voorafgegaan door eenige levensbijzonderheden van den schrijver en een historisch overzigt der plannen tot een der werken over het droogmaken van het Haarlemmer-Meer door *Mr. W. J. C. van Hassell*. Amsterdam, *G. J. A. Beijerinck*. 1838. 8°.

Dirk Slob werd in 1786—1787 opgevolgd door

Mr. G. J. Noordenberg van Brandwijk, en deze in 1792 door

Mr. Daniel Jacob Heeneman. Tevens komt op de lijst van 1786—1787 voor het eerst den naam voor van een Substituut Schout, n.l.

Johannes Keppen Deze werd in 1795 Schout en Secretaris en vervulde deze betrekking nog in 1806—1807.

Carel Copius, Secretaris alhier in 1714—1715, werd in 1746 als zoodanig opgevolgd door

Nicolaas Reegeer, en deze in 1796 door den zooeven genoemden *Johannes Keppen.*

Jacobus Hoogeveen, komt op de lijst van 1805—1806 voor als bode.

Eenige inwoners.

In het welbekende Haarlemmermeerboek van *Leeghwater* worden eenige personen uit Aalsmeer genoemd, met wie *Leeghwater* gesproken heeft. Deze namen zijn

Willem Jansz. Brechten,

Cornelis Jonklaas, oud 64 jaar in 1641.

Arent Brechten.

Door den heer *A. van Damme*, ambtenaar aan het Rijksarchief te Haarlem, werd in „De Spaarnebode" van 1901 eene alphabetische lijst medegedeeld van „Zonderlinge geslachtsnamen," volgens den mededeeler ontleend aan wettelijke akten of schrifturen (1). De in deze lijst voorkomende namen uit Aalsmeer, laat ik hier in dezelfde volgorde volgen, echter mij niet verantwoordelijk stellende in hoever deze opgave juist is.

Aal Lol, 1706.
Allemaalbeen, 1639.
Brandje Lolle, 1745.
Bromleeuw, 1689.
Centen tobbert, 1644.
Dikbil, 1724.
Dikkop, 1747.
Dikspek, 1751.
Gortsak, 1788.
Gouwe rok, 1628.
Groote neef, 1764.
Grut, 1756.
Kattevilder, 1783.
Koe koe, 1749.
Kous, 1754.
Leen de Broer, 1747.
Liefhebber, 1711.
Lolletje, 1747.
Melckpot, 1689.
Oor, 1700.
Overal thuijs, 1740.
Proper, 1706.

(1) Jammer is het dat de heer *van Damme* deze niet onbelangrijke bijdrage, waartoe heel wat geëxcerpeerd is moeten worden, in een plaatselijk blaadje mededeelt, maar nog meer te betreuren is het dat niet vermeld wordt aan welke authentieke stukken deze namen ontleend zijn. De mededeeling dezer namen is niet onbelangrijk, want waren dit aanvankelijk bijnamen, ze bleven toch onafscheidelijk aan den drager en diens nakomelingen verbonden, zoodat zij opklommen tot den rang van geslachtsnamen.

Roothaar, 16..
Sitvast, 1735.
Slappe Jaap, 1628.
Slof, 1714.
Sondersorch, 1677.
Soutevisch, 1720.
Stroopvat, 1774.
Swabber, 1745.
Tobbert, 1644.
Treur niet, 1809.
Van 't Lam, 1747.
Van de nieuwe Leer, 1807.
Van de Zes, 1747.
Vest, 1648.
Vies, 1795.
Wijckentoorn, 1613.
Zet af, 1795.
Zondervan, 1795.

Uit Kudelstraat.

Ale Piet, 1649.
Blijleven, 1649.
Hollesloot, 1646.
Houwmes, 1746.
Kalkhoven, 1745.
Soete melck, 1732.
Spring in 't Veld, 1770.
Voor de Rotten, 1794.
Verdwaald, 1757.
Waterpas, 1646.
Zwoert, 1794.

Van Ollefen in zijn meergenoemd werk de Kerk te Aalsmeer beschrijvende (1796), maakt melding van een geteekende platte grond van dit gebouw, met aanwijzing van alle graven en plaats der pilaren. Boven dit bord was een compas en roedenmaat, en daaronder deze twee versjes:

De Substituutschout van Aalsmeer,
Ten tweeden maal gesteld met eer,
Is maaker van de Gravenkaart,
Tot cieraad van de Kerk vervaard;
Een duizend zeven honderd waar,
Met negentig en één het jaar.

En daarnaast:

Doen Kerkmeesters waren,
Twee lui van hooge jaaren,
Cornelis Bruijne mede stut,
Met *Pieter van der Heijde*, nut,
Bestuurders van Ambacht en kerk,
Zijn medestanders van dit werk.

Volgens denzelfden schrijver bevond zich tegen den muur, nabij den uitgang een „duister wapenbord, van den jaare 1686, gequarteleerd met de wapens van *Gobius*, *Vivien*, *Anselmo* en *Hoofdman.*"

Het volgende verhaal door mij woordelijk overgenomen, vond ik te belangrijk om niet mede te deelen. Allereerst geeft het ons een indruk hoe men te dien tijde trachtte de levengeesten van drenkelingen op te wekken, en ten tweede kan het dienen als eene bijdrage voor hen die de bewuste penning in bezit mocht hebben of eene beschrijving er van.

(*Wordt vervolgd*).

GESLACHTEN VAN ROYEN.

De verschillende personen, die onder den naam van van Royen of van Roijen voorkomen, behooren tot verschillende geslachten van dien naam.

In de volgende bladen zijn meer of minder volledige genealogiën van vijf dier geslachten behandeld.

Het verschil in de door deze geslachten gevoerde wapens in aanmerking genomen, maakt het niet waarschijnlijk, dat zij van denzelfden stam zouden zijn.

Een aantal personen van dien naam, waarvan het niet gebleken is, dat zij tot een der vijf behandelde geslachten behoorden, zijn ten slotte vermeld.

Eerste geslacht van Royen.

Wapen: in goud een blauwe klimmende leeuw, met een zilveren schildhoofd beladen met een zwarten loopenden windhond.

Als stamvader vond ik aangeteekend:

I. Nicolaas van Royen, vader van twee zoons:

1°. Cornelis van Royen, volgt onder II en

2°. Willem van Royen.

II. Cornelis van Royen, huwde in 1573 of 1574 met Elizabeth Breveld, dochter van Jacob Willemsz, die 22 Maart 1623 overleed, en bij haar vader was van:

III. Nicolaas van Royen, geboren in 1575, in 1597 gehuwd met Metje van Werkhoven, overleden 6 December 1631, dochter van Anthony Jansz en van Aaltje van Neck. Zij waren ouders van:

1°. Cornelis van Royen, volgt onder IV.

2°. Josina van Royen, 14 September 1626 gehuwd met Jan van Rijn.

3°. Nicolaas van Royen, volgt onder IV bis.

IV. Cornelis van Royen, geboren in 1598 huwde tweemalen. Eerst trouwde hij in 1621 met Petronella van Blankendael, overleden 26 October 1626, dochter van Simon en Anna van Overmeer.

Daarna hertrouwde hij in 1627 met Aletta van Rijneveld, dochter van Jan en Aaltje van Schendel.

Uit het eerste huwelijk sproten twee, uit het tweede acht kinderen, vermoedelijk allen te Utrecht geboren.

1°. Anna van Royen, geboren 9 October 1625, overleden 25 October 1669, gehuwd 4 November 1664 met Petrus Witte, overleden te Leiden 22 Augustus 1669.

2°. Nicolaas van Royen, volgt onder V.

3°. Aletta van Royen, echtgenoote van Frederik Beernink.

4°. Willem van Royen, gedoopt te Utrecht 29 November 1629, jong overleden.

5°. Mechteld van Royen, gedoopt te Utrecht 8 Januari 1632, jong overleden.

6°. Petronella van Royen, gedoopt te Utrecht 13 April 1634, jong overleden.

7°. Petronella van Royen, gedoopt te Utrecht 28 April 1636.

8°. Willem van Royen, gedoopt te Utrecht 30 Maart 1638.

9°. Mechteld van Royen, gedoopt te Utrecht 21 Mei 1639, jong overleden.

10°. Mechteld van Royen, geboren in 1641 gehuwd eerst op 27 Februari 1665 met Ds. Lucas Walkier, geb. 5 Januari 1641, daarna getrouwd met Gerard Kick.

V. Nicolaas van Royen, geboren te Utrecht 12 Maart 1626, raad van Utrecht, overleden 1 Maart 1675, huwde tweemalen.

Eerst huwde hij 28 November 1643 Anna van Nieuwstad, overleden 18 November 1644, dochter van David en van Catharina van Sonderen.

Hij hertrouwde 26 October 1645 met Anna van Solingen, overleden 19 Mei 1696, dochter van Caspar en van Josina van Duijven.

Uit het tweede huwelijk sproten twee zoons:

1°. Mr. Cornelis van Royen, volgt onder VI.

2°. Caspar van Royen, gedoopt te Utrecht 12 October 1653, raad (1680) en burgemeester van Utrecht (1702), aldaar overleden 6 December 1709, in 1679 gehuwd met Cornelia van der Tocht, dochter van Jacob en van Emerentia Luijt, kinderloos overleden te Utrecht 9 Augustus 1730.

VI. Mr. Cornelis van Royen, geboren te Utrecht 2 September 1646, raadsheer in het hof aldaar, overleden 23 Augustus 1704, op 4 Mei 1669 gehuwd met Johanna de St. Gilles, overleden 26 Augustus 1719, dochter van Jan en van Cornelia Haringh.

Zij waren ouders van tien kinderen:

1°. Mr. Jan van Royen, volgt onder VII.

2°. Nicolaas van Royen, gedoopt te Utrecht 17 Januari 1672, overleden 17 November 1731, ongehuwd.

3°. Jodocus van Royen, gedoopt 21 November 1673, overleden in 1676.

4°. Hieronymus van Royen, gedoopt te Utrecht 25 Augustus 1675, overleden 24 October 1676.

5°. Hieronymus van Royen, gedoopt te Utrecht 30 Mei 1677, overleden 26 Juli d. a. v.

6°. Hieronymus van Royen, gedoopt te Utrecht 18 Augustus 1678, overleden 25 Maart d. a. v.

7°. Anna Cornelia van Royen, geboren 17 Augustus 1679, overleden 4 October d. a. v.

8°. Jacob van Royen, geboren 13 September 1680, overleden 8 September 1684.

9°. Anna Josina van Royen, tweeling met den voorgaanden, overleden in 1680.

10°. Cornelia Johanna van Royen, geboren 17 Juli 1684, overleden 14 September 1749, gehuwd 18 De-

cember 1708 met Mr. Steven van Nellesteyn, raadsheer in het hof van Utrecht, geboren 8 October 1677, overleden 12 November 1729, zoon van Gualtherus en van Agnes van Zijll.

VII. Mr. Jan van Royen, gedoopt te Utrecht 10 Mei 1670, raad en hoofdofficier aldaar, overleed 9 of 23 December 1723 en huwde 21 April 1699 met Anna Catharina de Moor, geboren in September 1675, overleden 2 Mei 1746, dochter van Bernard en van Anna Catharina van den Bogaert. Zij waren ouders van negen kinderen:

1°. Cornelis Jan van Royen, geboren 15 Januari 1700, overleden 7 April 1705.

2°. Anna Catharina van Royen, geboren 10 Februari 1701, overleden 8 November 1760, op 31 October 1729 gehuwd met Ds. Petrus van der Hagen.

3°. Caspar Jacob van Royen, geboren 11 Augustus 1702, overleden 19 Augustus 1703.

4°. Jacoba Elizabeth van Royen, geboren 19 Februari 1704, overleden 19 Mei 1777, ongehuwd.

5°. Bernard Justus van Royen, geboren 26 Juni 1706, overleden 3 September 1711.

6°. Johanna Cornelia van Royen, geboren 30 October 1707, ongehuwd overleden 10 December 1734.

7°. Justina Clara van Royen, geboren 1 Maart 1709, overleden 5 September 1748, op 28 Januari 1732 gehuwd met Hendrik Verbeek, burgemeester van Utrecht, geboren 5 Mei 1709, overleden 4 December 1788, zoon van Jacob en van Beatrix van Hees.

8°. Mr. Cornelis Jan van Royen, volgt onder VIII.

9°. Maria Lucia van Royen, geboren 1 Januari 1713, overleden 22 October 1757, in 1738 gehuwd met Mr. Dirk de Ridder, geb. 1 Juli 1714, overleden 18 Mei 1755, zoon van Willem en van Alexandrina Blanche van der Does (1).

VIII. Mr. Cornelis Jan van Royen, geboren te Utrecht 15 Februari 1711, raad (1741) en burgemeester van Utrecht (1764), overleed aldaar als laatste mannelijke afstammeling van dit geslacht 10 October 1774.

Hij huwde te Maurik 3/5 November 1735 met Maria Jacoba Meinertzhagen, geboren te Keulen 21 April 1712, overleden te Utrecht 9 Maart 1787 (2), dochter van Johan Werner en van Anna Maria Meinertzhagen. Uit hun huwelijk sproten tien kinderen, wier kwartieren waren: van Royen, Meinertzhagen, de Moor, Meinertzhagen, St. Gilles, Radermacher, van den Bogaert, le Brun, van Solingen, van den Ende, N. N., van den Ende, Haringh, Heldewier, N. N., en Kip.

1°. Anna Catharina van Royen, geboren te Utrecht 1 September 1736, gehuwd 26 Mei 1766 met Mr. Jan Hendrik de Vlieger.

2°. Johanna Cornelia van Royen, geboren te Utrecht 12 November 1737, overleden te Xanten 29 Juli 1739.

3°. Sara Jacoba Elisabeth van Royen, geboren te Xanten 28 Februari 1739, gehuwd 27 October 1760 met Jan de Lely.

4°. Cornelis Jan van Royen, geboren te Xanten 24 Juni 1740, overleden te Utrecht 1 October 1742.

5°. Bernard Jacob Isaac van Royen, geboren te Xanten 9 Juli 1741, overleden 26 December 1742.

6°. Isaac Pieter van Royen, geboren te Utrecht 11 September 1742, aldaar overleden 21 April 1745.

7°. Jan Jacob van Royen, geboren te Utrecht 5 Augustus 1744, overleden 2 April 1773.

8°. doode zoon, geboren 30 Januari 1746.

9°. Justina Maria van Royen, geboren 9 Januari 1747, overleden 15 April 1748.

10°. Maria Cornelia van Royen, geboren 24 Maart 1749 overleden 6 April d. a. v.

(1) Hieruit sproot het geslacht de Ridder, dat in den Nederlandschen adelstand werd verheven.

(2) Zie: Algemeen Nederlandsch Familieblad XII, blz. 81. Haar dagboek, uitgegeven in den 1en Jaargang van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, leverde vele bouwstoffen voor deze genealogie.

IVbis Nicolaas van Royen, tweede zoon van Nicolaas en van Metje van Werkhoven, huwde 13 Sept. 1627 met Mechteld van Rijn en had daarbij zes kinderen:

1°. Nicolaas van Royen, gedoopt te Utrecht 16 Juli 1628, jong overleden.

2°. Mechteld van Royen, gedoopt te Utrecht 16 Januari 1630.

3°. Nicolaas van Royen, volgt onder V.

4°. Aletta van Royen, echtgenoote van Thomas van Meurs.

5°. Reijer van Royen, ongehuwd overleden.

6°. Cornelis van Royen, gedoopt te Utrecht in 1636 en jong overleden.

V. Nicolaas van Royen, gedoopt te Utrecht 23 Augustus 1631, vóór 1694 overleden, liet bij Geertruid van Hamel negen kinderen na:

1°. Geertruida van Royen, gedoopt te Utrecht 25 Juni 1665.

2°. Daniel van Royen, volgt onder VI.

3°. Mechteld van Royen, gedoopt te Utrecht 11 Maart 1668.

4°. Gijsbert van Royen, gedoopt te Utrecht 21 Maart 1669.

5°. Johan van Royen, gedoopt te Utrecht 23 September 1670, jong overleden.

6°. Susanna van Royen, gedoopt te Utrecht 18 April 1672.

7°. Johan van Royen, gedoopt te Utrecht 15 Maart 1674, gehuwd met Suzanna Cabeliau.

8°. François van Royen, gedoopt te Utrecht 14 Maart 1675.

9°. Maria van Royen, gedoopt te Utrecht 13 Februari 1676.

VI. Daniel van Royen, gedoopt te Utrecht 1 Maart 1667, aldaar overleden 4 Augustus 1707, huwde er 13 Februari 1694 met Bertha van Oort, overleden te Utrecht 10 Juni 1712, dochter van François en Dorothea Hellerus.

Zij waren ouders van vier kinderen:

1°. Nicolaas van Royen, gedoopt te Utrecht 24 Februari 1695.

2°. Catharina Dorothea van Royen, gedoopt 5 April 1696.

3°. Geertruida Elisabeth van Royen, gedoopt 29 April 1697, en

4°. François van Royen, gedoopt 16 Januari 1701.

Tweede geslacht van Royen.

Wapen: In .... drie .... molenijzers (2 en 1).

Tot dit tweede in Utrecht gevestigde geslacht behoorde:

I. Gijsbert van Royen, vader van 11 kinderen, waaronder:

1°. Cornelis van Royen, van 1641—1652 baljuw van Nieuwpoort, drost van Langerak, gehuwd in 1628 met N. N., overleden in 1652.

2°. Jan van Royen, op 12 October 1659 benoemd tot burgemeester van Nieuwpoort, en op 9 Juli 1681 op nieuw als zoodanig aangesteld, die ook onder den naam van Jan de Wit van Royen voorkomt.

Ik vond aangeteekend, dat zijn achterkleinzoon was:

IV. Antonie van Royen, geboren te Utrecht 21 October 1720, en aldaar overleden 28 Maart 1802.

Hij was vader van Antonie van Royen Jr., geboren in 1763, overleden te Utrecht 10 April 1799, en vermoedelijk ook van:

V. Hendrik van Royen, geboren 25 Januari 1758, op 5 Mei 1782 gehuwd met Suzanna Margaretha Oortman, geboren 10 Juli 1753, dochter van Willem en Catharina van Dijk.

Uit hun huwelijk sproten:

1°. Anthonie van Royen, geboren 20 April 1783.

2°. Catharina van Royen, geboren 4 Augustus 1784, overleden op dienzelfden dag.

3°. Willem van Royen, geboren 15 Juli 1785, en wellicht ook

4°. Hendrik van Royen, volgt onder VI.

VI. Hendrik van Royen, geboren in 1790, rijksontvanger, overleden te Mijdrecht 23 Augustus 1868.

Deze was tweemalen gehuwd.

Eerst trouwde hij te Utrecht 17 October 1823

Geertruida Cornelia van Hardenbergh, geboren in 1790, overleden te Mijdrecht 30 October 1824.

Daarna hertrouwde hij te Mijdrecht 1 Juli 1827 Dirkje Verdam, geboren in 1795, overleden te Mijdrecht 10 Februari 1837.

Uit het tweede huwelijk sproten:

1°. eene dochter, geboren te Mijdrecht 6 Juni 1828.

2°. Adriaan Hendrik van Royen, volgt onder VII.

3°. een kind, geboren te Mijdrecht in Juli 1833, en aldaar overleden 5 September 1833.

4°. eene dochter, geboren te Mijdrecht 19 November 1834.

VII. Adriaan Hendrik van Royen, geboren te Mijdrecht 4 Januari 1830, overleden te Moercapelle 17 September 1875, huwde te Oudshoorn 27 Nov. 1856 met Jannetje de Regt, uit welk huwelijk een zoon sproot, geboren te Moercapelle 26 Mei 1859.

Tot dit geslacht behoorde Maria Christina van Royen, op 5 December 1799 te Utrecht ondertrouwd met P. L. Onnen, uit welk huwelijk de latere generaal-majoor der artillerie H. Onnen.

Derde geslacht van Roijen.

Wapen: In .... drie .... molenijzers (2 en 1). Helmteeken een molenijzer tusschen een vlucht geplaatst.

Hoewel in „Het leven en werken van Mr. Isaac Antonie van Roijen" (1) wordt vermeld, dat deze behoorde „tot een geslacht, waarin de herinneringen aan „vroegere grootheid voortleefden, maar dat destijds „in een vergeten hoek der provincie Drenthe was gevestigd" is het mij niet mogen gelukken uittevinden welk geslacht bedoeld werd.

Wegens de overeenstemming met het wapen van het tweede geslacht van Royen, is wel aantenemen, dat het daarmede stamverwant is.

De eerste van dit geslacht, die mij bekend werd, was:

I. Mijndert van Roijen, wiens echtgenoote Anna van der Voort, eene dochter was van den burgemeester en bewindhebber der Oost-Indische Compagnie te Middelburg van dien naam. Zij waren ouders van twee kinderen:

1°. Wouter van Roijen, volgt onder II.

2°. Maria van Roijen, echtgenoote van Adriaan Mangelaar, zoon van Adriaan en Levina Schenck van Toutenburg (2).

(1) Verschenen in 1879 bij Gebr. Hoitsema te Groningen. Niet in den handel.

(2) Levina Schenck van Toutenburg was eene dochter van Johan en diens tweede vrouw Paschina Deeckens; genoemde Johan een zoon uit het tweede huwelijk van George (Jurriaan) Schenck van Toutenburg, Stadhouder van Friesland, Groningen, Drente en Overijssel met Johanna van Egmond.

II. Wouter van Roijen, huwde Jonkvrouwe Margaretha van Diest, en was bij haar vader van:

III. Daniël van Roijen, gehuwd met Maria van Beest, uit 's-Gravenhage. Hun zoon was:

IV. Steven van Roijen, geboren te Amsterdam 18 Februari 1685, koopman aldaar. Deze kocht 17 April 1725 het landgoed Westerbeeksloot te Vledder in Drenthe, dat later in 1817 door zijne erfgenamen werd verkocht aan de Maatschappij van Weldadigheid. Hij vestigde zich 21 September 1727 op dit landgoed, en overleed te Noordwolde in November 1760.

Hij huwde twee malen.

Eerst trouwde hij 16 Maart 1706 in de Nieuwe kerk te Amsterdam met Catharina Beverlander, geboren in 1686, die op 4 Januari 1714 overleed, en den 10den d.a.v. in de Oude kerk te Amsterdam begraven werd, na hem vijf kinderen te hebben geschonken.

Hij hertrouwde op 21 October 1714 in de Fransche kerk te Amsterdam met Anna Soetens, dochter van Warnaar Soetens en Margaretha Sterkenborg, die 18 Juli 1757 op Westerbeeksloot onder Vledder overleed, en 26 d.a.v. op het koor der kerk te Vledder, in het graf van Halket, werd begraven, haren echtgenoot dertien kinderen nalatende:

1°. Johannes van Roijen, geboren te Amsterdam 14 Februari 1707, gedoopt 16 d.a.v. in de Nieuwe kerk, in 1745 te Berbice overleden.

2°. Maria van Roijen, geboren te Amsterdam 19 Juli 1708, gedoopt 20 d.a.v. in de Oude kerk.

3°. Willem van Roijen, geboren te Amsterdam 28 Juli 1710, gedoopt 30 d.a.v. in de Oude kerk, overleden op Westerbeeksloot na 1727.

4°. Daniël van Roijen, geboren te Amsterdam 15 September 1711, gedoopt 20 d.a.v. in de Oude kerk, vertrok in 1731 naar Oost-Indië, en overleed aldaar 17 Maart 1732.

5°. Gijsbert van Roijen, geboren te Amsterdam 15 December 1712, gedoopt 17 d.a.v. in de Nieuwe kerk, overleden in September 1755.

6°. Margaretha van Roijen, geboren te Amsterdam, 18 September 1715, gedoopt 20 d.a.v. in de Oude kerk, overleden 20 Januari 1759, gehuwd met Hendrik Bleek Smit.

7°. Warnaar Soetens van Roijen, geboren te Amsterdam 21 September 1716, gedoopt 23 d.a.v. in de Nieuwe kerk.

8°. Stephanus van Roijen, geboren te Amsterdam 9 November 1717, gedoopt 10 d.a.v. in de Nieuwe kerk, volgt onder V.

9°. Isaac van Roijen, geboren te Amsterdam 6 April 1719, gedoopt 9 d.a.v., overleden 14, en begraven 18 d.a.v. in de Oudezijdskapel aldaar.

10°. Jacob Josias van Roijen, geboren te Amsterdam 14 Juni 1720, gedoopt 16 d.a.v., overleden 27 d.a.v. en begraven in de Oudezijdskapel aldaar.

11°. Anna van Roijen, geboren te Amsterdam 20 September 1721, gedoopt 21 d.a.v. in de Nieuwe kerk.

12°. Jacob Josias van Roijen, geboren te Amsterdam 25 Maart 1724, gedoopt 26 d.a.v. in de Nieuwe kerk, werd in 1740 cadet, vervolgens vaandrig en vertrok naar Indië, alwaar hij 20 Aug. 1748 te Batavia overleed.

13°. Petronella Cornelia van Roijen, geboren te Vledder 26 Juni 1727, gedoopt 29 d.a.v. (1).

V. Stephanus van Roijen, geboren te Amsterdam 9 November 1717, gedoopt 10 d.a.v. in de Nieuwe kerk, overleden op Westerbeeksloot te Vledder in 1806, huwde Adriana Drabbe, geboren te Axel in 1742, overleden te Vledder 13 Maart 1818, dochter van Jacobus en van Cornelia Drabbe.

Zij waren ouders van zeven kinderen:

1°. Stephanus Jacobus van Roijen, volgt onder VI.

2°. Anna van Roijen, geboren op Westerbeeksloot 31 Maart 1766, overleden te Vledder, gehuwd met Geert Koenen Hulst.

3°. Jacobus van Roijen, volgt onder VIbis.

4°. Cornelia van Roijen, geboren op Westerbeeksloot in Augustus 1770, overleden te Zwartsluis, eerst gehuwd met . . . . . Kiers, later met . . . .Kamphuis, beiden overleden te Zwartsluis.

5°. Daniël van Roijen, volgt onder VIter.

6°. Margaretha Maria van Roijen, geboren op Westerbeeksloot in Augustus 1775, overleden te Vledder, gehuwd met Hendrik Koenen Hulst.

7°. Agatha van Roijen, geboren op Westerbeeksloot in December 1777, echtgenoot van Ds. Fischer, predikant te Ureterp.

VI. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren op Westerbeeksloot in April 1764, was schout, maire, burgemeester en notaris te Vledder, lid der Staten van Drenthe en overleed te Bad Bentheim 3 Augustus 1834. Hij was in September 1797 gehuwd met Grietje Drijber, geboren te Diever 3 Maart 1781, overleden te Vledder 22 December 1826, dochter van Berend en van Margje Sikkens. Uit hun huwelijk zes kinderen:

1°. Stephanus van Roijen, volgt onder VII.

2°. Mr. Isaac Antonie van Roijen, volgt onder VIIbis.

3°. Adriana Maria van Roijen, geboren te Vledder 28 Maart 1800, overleden te Zwolle 16 November 1877.

4°. Dr. Berend van Roijen, geboren te Vledder in 1802, ongehuwd overleden te Kampen 29 Juni 1832.

5°. Marinus Adrianus van Roijen, volgt onder VII ter.

(*Wordt vervolgd*).

(1) Aldus genaamd naar haren neef Petrus Cornelis Nahuys, predikant te Monnikendam, zoon van Hendrik en Huberta van Dompselaer, kleinzoon van Peter en Catharina Soetens.

Familieberichten (1660—1720)

medegedeeld door W. M. C. Regt.

Onderstaande familieberichten mogen voor de genealogie en heraldiek van veel waarde worden geacht. De meeste daarin voorkomende personen behoorden n.l. tot regeeringsgeslachten en zijn uit een tijd waarin van geregelde bijhouding der begraafregisters weinig of geen sprake was. De aan het hoofd van elke acte geplaatste datum is die, waarop de brief werd geschreven. Alle bizonderheden aangaande het overlijden en begraven zijn er in opgenomen; ik vond geen vrijheid die achterwege te houden, alleen die mededeelingen, welke voor den onderzoeker van geen waarde zijn, liet ik daaruit en vulde die plaatsen met . . . . aan.

Hopende dat ik met het hiervolgende „elck wat wils" moge geven, bied ik deze serie beleefd den Heer Redacteur ter plaatsing in zijn tijdschrift aan.

* * *

BACHMAN, zie 103.
BAILLI, zie 111.
BEBBER, zie ook 75.

1\. 's Gravenhage, 29 Febr. 1704.

Overlijdensbericht van: „onse lieve en waerde moeder, *vrouwe Elisabeth van Bebber*, wed. van wijlen den Heer Raetpensionaris *ten Hove*, op gisteren . . . in het 60ste jaer harer ouderdoms nae dat haer Ed. vier weken bedlegerigh was geweest. . . ."

Pieter Dierquens, — C. Dierquens, wed. Ten Hove.

Ovaal wapen, omgeven door weduwenknoopen, gedeeld: *a* een schuinkruis, in het hoofd vergezeld van een dubbele adelaar en in de drie andere cantons van een droogscheerders- of schapenschaar, het oog omhoog, *b* drie harten, geplaatst 1 en 2.

BECK.

2\. Utrecht, 31 Dec. 1698.

Overlijdensbericht van: „mijn waerde man d'Heer *Matthias Beck*, naar een sieckte van ses weecken op gisteren avondt den 30 deeses . . . Ick heb geresolveert het Lyck op Saturdagh a 7 Jannuarij toecoomende ter aarde te bestellen. . . ."

C. de Leeuw.

Ovaal wapen, gedekt door een kroon met 3 fleurons en 2 parels. Schildhouders: twee toegewende leeuwen. Alleen nog maar duidelijk de herald. rechterzijde van het wapen, 1 een vogel, 3 een 6 p. ster. (2 is denkelijk ook de ster en 4 misschien de vogel, doch dan omgewend).

TEN BERGH.

3\. Wesel, 5 Augustus 1707.

Overl. b. van: „Unse veelgeliefde Suster *Maria ten Bergh* nadat en dag of drie bedlegerig gelegen, in fifentachentigste Jahr harer ouderdoms doer enen sachten dodt met gude verstandt tot an haer Einde. Den 3 Augustes des mergens, na ses uhren . . ."

Magdalena ten Bergh.

Wapen: een leeuw, ter halverlijve uit een heuveltop oprijzende. Helm met wrong en dekkl. Helmt.: een halfuitkomende leeuw.

BERNARD, zie ook 33, 51, 59, 71, 110 en 113.

4\. Amsterdam, 3 Januari 1676.

Ovl. b. „mijn soon *Pieter Bernard* naer een cranckbedde van omtrent drij weecken, desen naermiddach ten vier uren . . . . . alsoo geresolveert sijn tegens aenstaende woensdach wesende den 8en deser maent het lichaem ter aerden te brengen . . . ."

Daniël Bernard.

Wapen: een rechtopstaand zwaard, de punt omlaag, geëvend van twee 6 p. sterren. Kroon met 9 parels.

5\. Amsterdam, 4 Augustus 1678.

Ovl. b. van: „d'Heer *Jan Bernard*, mijn waerde schoonvader naer een sieckte van dertien daghen . . . . op heden den 4en Augusty . . . . Wij zijn voornemens op naestcomende Woensdag die wesen sal den 10en deser maent het lichaem ter aerden te bestellen . . . ."

Jean Coymans.

Gevierendeeld wapen: 1 en 4 drie golvende dwarsbalken, en een schildhoofd beladen met drie penningen; 2 en 3 drie koeienkoppen. Twee helmen met wrong? en dekkleeden. Helmt. herald. rechts een zwanenhals? tusschen veeren? herald links een koeienkop? tusschen een vlucht.

6\. Amsterdam, 7 October 1681.

Ovl. b. van: „onse Waerde Heer Vader naer een leijen van twaelf dagen . . . . eergisteren avont omtrent ten ses uren . . . Wij hebben geresolveert 't lijck op naestcomende Vrijdagh 's middach die wesen sal den 10 deser maent ter aerden te bestellen . . . ."

Daniël Bernard, de jonge, — Andries Bernard, — Jean Bernard, — Gerard de Geer.

Wapen als bij 4, doch gedekt door helm met wrong en dekkl. Helmt. een uitkomende wildeman, met knods over den rechterschouder.

7\. Amsterdam, 18 September 1682.

Ovl. b. van: „mijn waerde man de Hr. *Jean Bernard*, naer een heftige sieckte van 16 à 17 dagen op gisteren avont . . . . ick hebbe geresolveert het lijck op naestcomende Woensdach 's naemiddachs die wesen sal den 23en deser maent September ter aerden te bestellen . . . .

Baltina Coymans.

Wapen als bij 6.

8. Amsterdam, 23 September, 1699.

Ovl. b. van: „Vrouwe *Hester Bernard*, weduc wijlen De Hr. *Steven de Geer*, op den 22e deser des avonts omtrent vijf uren door een subite doot.... Wij sullen het lijck aencomende saterdach sijnde 26 deser des avonts ter aerde besteden...."

Daniël Bernard, — A. Bernard.

Wapen als bij 4.

9. Amsterdam, 25 Januari, 1704.

Ovl. b. van: „mijn waerde man *Andries Bernard*, na eenige dagen sieckte op huyden morgen vroeg..." (Laat kinderen na).

Elisabeth Hooftman.

Wapen als bij 6.

10. Amsterdam, 10 Mei, 1707.

Ovl. b. van: „onse seer waerde moeder, *Vrouwe Maria Bernard*, na weynige daegen sieckte, gisteren avond omtrent ten elf uuren...."

Louis de Geer, — Marie Christine de Geer, — Margareta Elisabeth Trigland, geb. de Geer.

Wapen: vijf elkaar rakende spitsruiten, rangswijs geplaatst en de vier zijden van het schild rakende, de derde ruit beladen met drie paalswijs geplaatste leliën. Helm met kroon en dekkl. Helmteeken een uitkomende aanziende ramskop met halsband en bel. Schildhouders: twee toegewende leeuwen.

De ruiten zijn rood gearceerd. Verdere kleuren niet te onderscheiden.

11 Amsterdam, 27 Januari, 1714.

Ovl. b. van: „onse Hooggeeerde en seer waarde oom de Heer *Daniël Bernard, Heer van Cattenbroek* & A, (= etc.) Scheepen en Raad, mitsgaders Collonel deser steede na een langduurige swackhijt, op gisteren avond in den ouderdom van seeven en tagentigh Jaaren...."

Daniël Jean Bernard, — Daniel Bernard.

Wapen als bij 4.

12. Amsterdam, 26 Maart, 1715.

Ovl. b. van: „mijn seer geliefde en dierbaere Huysvrouw *Catharina Jacoba Bernart*, in den ouderdom van vijf en veertigh jaer, door een schielijck overval op den 24 deser maent Maert zaevonts Ruym aght uuren, naer een flaeuwte van anderhalf uur..."

Petrus de Bye.

Wapen: een dwarsbalk, vergezeld van zes bijen, drie boven en evenveel onder den balk. Helm met wrong en dekkl. Helmteeken: een lelie.

13. Amsterdam, 19 Juli 1715.

Ovl. b. van: „onse waarde suster Juffrouw *Baltina Bernard*, naer een siekte van drie à vier dagen op

gisteren avond ontrent de klokken half agt uuren..."

Wapen als bij 6. *Daniël Jean Bernard.*

DE BEIJER, zie ook 37, 52, 53, 85, 88, 89 en 93.

14. Ovl. b. van: „mijn seer waerden Mann Heere *Arnoldt de Beyer*, Doctor in de Rechten, naer een dagelijcx sich meerderende lichamsonvermogenth. en swackheit, heden mergen tusschen drie en vieren door eenen sachten doot in waeren bestandigen geloove.... Ende wij geresolveert bennen Mergen over acht dagen zijnde den 17en van dese Maendt niewen stijl 's namiddaeghs ten een uyren het lichaem ter aerden te brengen..." (Laat kinderen na).

Gisberta de Knippenburgh, wedeue de Beyer.

Wapen: alleen een schild met zes dwarsbalken; tusschen den eersten en den tweeden balk drie merletten, rangswijs geplaatst. Boven het schild de letters: C. A. K.

(Er behooren slechts 5 dwarsbalken te zijn).

15. Harderwijk, 27 Juni 1682.

Ovl. b. van: „onse waerde en lieve Broer d' Heer *Johan de Beÿer*, op heeden den 27 Juny door een salige Doot, tot groote droefheit van mijn suster..."

M. Platevoet, gnt (= genaamd) Plancius, gebooren Schrassert.

Wapen geheel verbrokkeld.

16. Harderwijk, 29 Juni, 1682.

Ovl. b van: „mijn seer lieve Eheman, d' welgebooren Heer *Johan de Beyer*, naedat eenighe maenden desselfs Camer en bedt hadde gehouden, door een uytteerende syeckte, quellinge ende coors op dinsdagh synde den 27 deses des voormiddaeghs omtrent half negen uyren seer christelijck ontslaepen..... Begraefenis op Vrydagh des achtermiddaeghs sullende syn den $\frac{17}{7}$ July aº 1682 (1) ...." (Laat kinderen na).

Reynera Schrassers, weduwe de Beyer.

Wapen: drie rechterschuinbalken. Helm met wrong en dekkl. Helmt. een vlucht, waarop de balken.

17. Hattem, 21 April, 1687.

Ovl. b. van: „mijn seer lieve en waarde man, op gisteren wesende wonsdach des avonts te ses uyren nae een langhdurige watersucht..... Begrafenis op Vrydach over acht daegen, wesende den 29 April, doordien 't lichaem seer opgeswollen en niet durabel sal konnen sijn.....

Jacoba van Hoeclum, wedue de Beyer.

Wapen: alleen nog slechts een fragment met en van de drie balken. Zie bij 16.

18. Cleve, 6 Maart, 1693.

Ovl. b. van: „den Heere *Johan de Beyer*, Cheurvorstl. Brandenburgh Geheimen Cleve- en Marckischen

(1) $\frac{17}{7}$ Juli. Dergelijke dubbele datums hebben betrekking op

Regeerings Raedt en Vice Cancelaer, onsen seer lieven vaeder zael. naer eene langduyrige uytgestaene sieckte ende seer christelijcke voorbereydinge in 't 63ste Jaer synes ouderdoms den 4 deses 's avondts tusschen 8 en 9 uyren door eenen sagten en zaeligen doot ...."

A. G. de Beyer, — *J. de Beyer*.

Ovaal wapen in cartouche, beladen met drie zwartgearceerde rechterschuinbalken. Helm met wrong en dekkl. Helmt. een vlucht, waarop de balken zijn herhaald. Over deze balken een ridderspoor.

19. Cleve, 16 Maart, 1695.

Bericht van ondertrouw van: „*Jean de Beyer* avec *Mademoiselle De Diest*, Fille Unique de Monsieur le Conseiller de la Cour et Advocat Fiscal pour sa ser. Electle Mon Maitre Serên. dans ce lieu icy. . . . ."

Jean de Beyer.

20. Cleve, 21 Maart, 1699.

Ovl. b. van: „de Heere *Arnoldt Gerhardt de Beyer*, Cheurvorstel. Brandenb. Clev- en Merckische Justitie- en Hoffgerichts Raedt mijnen seer lieven Echtenman saelig. naer een veertiendaegsge uytgestaene sieckte en groote Engborstigheit oock Christelijcke voorbereiding int 36 Jaer syners ouderdoms den 19 deeser des smergens tussen 4 en 5 uhren door een schielycken onverhoopten, doch sacht en zael. doodt ..." (Laat kinderen na).

Christina Eleonora von der Knippenburgh,
weduwe De Beyer.

Alliantiewapen, beide ovaal; herald. rechts drie rechter schuinbalken (zwart gearceerd), links zes dwarsbalken in het hoofd vergezeld van drie vogels (foutief, zie 14). Het geheel gedekt door een kroon met 3 fleurons en 2 parels.

21. Hattem, 17 April, 1702.

Ovl. b. van: „mijn waerde en Lieve Man *Jacob de Beyer*, op Sondag 16 April 1702, na een langdurige siekte, heel Christelijk ontslapen, synde geresolveert het Dode Lichaam alhier na kristelijke gewoonte sonder veel uiterlijke Ceremonien op Vrijdag den 28 April ter aarden te besteden. . . ."

Adriana Schrassers, *weduwe De Beyer*.

Wapen als bij 18, doch accoladeschild en de balken rood (foutief) gearceerd.

22. Cleve, 29 Maart, 1704.

Ovl. b. van: „onse Hertgeliefde Tante, *Vrou Maria de Beyer*, van wijlen Sijne Koningl. Maj.: van Groot Britanjen Gloofwaerdigsten gedachteniss Raedt ende Appellations Commissarius den Heere *Arnolt von Goor* naergelaeten weduwe, in haeren ouderdom van omtrent 81 jaeren, op den 27 deeses naer eene dry-

den ouden en nieuwen stijl. 7 Juli, o. st. = 17 Juli, n. st.
W. M. C. Regt.

dagige indispositie tusschen 8 ende 9 uhren des avendts, door eenen sagten ende saaligen doodt . . ."

Johan de Beyer, — *M. E. de Beyer*.

Wapen als bij 18.

23. Haarlem, 2 Mei, 1711.

Ovl. b. van: „mijne grootmoeder, *Juffr. Susanna d'Beyer*, laatst wed. d'Heer *Willem van de Walle*, heeden morgen omtrent agt uuren, naerdat zij eenige tijd zagtjes was verandert door verval van kragten, zijnde nu in haar tagtigste Jaar. . . ."

Jean Knobbe.

Wapen: drie knoestige knuppels (?) die in den schildvoet bijeenkomen. Helm met wrong en dekkl. Helmt: volgens het schild.

24. Cleve, 3 October, 1711.

Ovl. van: „mijn seer Lieve Neefjen *Paul Johan de Beyer*, naedat op den 24 September l.l. door een ongeluck in sijn Lincker Been waar geschooten en daardoor veele Pijn en Schmaert en groote convulsiën hadde uytgestaen, des naemiddags omtrent vijf uyren door een sagten en saaligen dood...."

J. de Beyer.

Wapen als bij 18.

25. Cleve, 10 Juli, 1717.

Brief, waaruit het overlijden blijkt van: den Well gebooren Heere *Justinus de Beyer*, Oudt Borgemeester der Stadt Nijmegen . . . . ."

BICKER VAN SWIETEN, zie 99.

VAN BYEMONT.

26. 's-Gravenhage, 9 September, 1710.

Ovl. b. van: „mijn Lieve en seerwaerde man, de Heer *Johan van Biemont*, in sijn Ed. leven Burgemr. van 's-Gravenhage, mitsgaders: ontfanger van de Societeijt en Rentmr. van de Exploicten van den Hogen Rade, desen nademiddag ontrent drie uyren. in het vijf en vijftigste jaer van desselfs ouderdom, door een heevige koortse van vier dagen...."

F. Fagel, *weduwe van Byemont*.

Gevierendeeld wapen: 1 en 4 een beurtelings gekanteelde dwarsbalk, vergezeld van zeven bijen, vier boven en drie onder den balk; 2 en 3 een vogel, vergezeld van drie rozen (?) twee boven en een onder. Helm met? en dekkl. Helmteeken onduidelijk.

BONGART, zie 120.

DE BOURGHELLE DE LA VACQUERIE, zie ook 52.

27. Meurs, $\frac{15}{25}$ Maart, 1686.

Ovl. b. van: „mevrouw *Anne Marie Bourghelle*, *genaemt de Somerpont*, *Vrouwe de la Vacquerie*, mijne hertgeliefde vrouw zal. met een uytteerende sieckte eenen geruimen tijdt besocht en desen voormiddaeg

tuschen 6 en 7 uyren in christelijcke voorbereijdinge en met een volcoomen verstandt door een sachten doot... En dan ick geresolveert ben het lijck ingevolge van de heeden daegse gewoonte heeden over acht daegen sijnde maendaeg met begleijdinge van de hier presente Vrienden begraeven te laeten savondts..." *H. van Someren van Vrijenes.*

Wapen, gevierendeeld: 1 en 4 een aanziende engel, zonder beenen, de armen vervangen door uitgespreide vleugels; 2 en 3 drie leliën (2, 1). Alles gedekt door een kroon met drie fleurons en twee parels.

VAN BRIENEN.

28. Arnhem, 9 April 1698.

Geboortebericht. „Alsoo 't den Alm. belieft heeft mijn waerde en lieve huisvrouw tussen een woensdag en donderdag en nacht ontrent drij uijren te verlossen van een frisse jonge soon.... als oock dat hem nu een sondag sal laten doopen en na mijn Vrouwe Broeder sal[r] *Jacob Reinder* noemen..."

Johan van Brienen.

Wapen: een springende eenhoorn. Helm met wrong en dekkl. Helmteeken, de eenhoorn, uitkomend.

29. Arnhem, Juli, 1715.

Overl. b. van: „mijn seer waarde en veelgeliefde echtgenoot, de H[r]. *D[r]. Johan van Brienen*, in leven ordinaris Raadt in den Weled. Hove van Gelderland en Burgem[r] der Stadt Arnhem, op den 30 des afgelopene maants Junij, des avonts ten 6 uren na een langdurige, uitterende siekte in 't 55 jaar sijnes ouderdoms...."

(Laat kinderen na).

Johanna Elisabet De Beijer, wedue Van Brienen.

Wapen als bij 28, doch in ovaal.

DE BIJE, zie 12.

COBMOYER, zie ook 92.

30. 's-Gravenhage, 18 Juni, 1682.

Ovl. b. van: „onse waarde man en vaeder, vandaegh zijnde den 18 Juni 's morgens ten 5 uuren... Begrafenis toecomende maendagh avondt synde den 22 deser maent.

Johanna Kobmooyer, — Marinus Kobmooyer, — Laurens Cobmoyer.

Ovaal wapen: drie rechterschuinbalken. Het schild omgeven door bladwerk en opgehouden door een strik.

31. 's-Gravenhage, 15 December, 1697.

Ovl. b. van: „mijn Lieve Moeder ten klokke twee uren . . . wij bennen geresolveert toecoomende dinsdag aght daghe synde den 24 december het Lyck ter aerde te brengen . . ." *Jan Cobmoyer.*

Ovaal wapen in cartouche en doorsneden: *a* een spitsruit met een knop aan den onderkant (denkelijk

een lanspunt voorstellende) *b* een lelie. Alles gedekt door een kroon met 3 fleurons en 2 drieparels.

COENEN.

32. Brielle, 1 December, 1716.

Ovl. b. van: „mijn seer waerde en lieve man de heer en *Mr. Aelbert Coenen*, in zijn leeven Raedt en generael meester van de munt der vereenigde neederlanden, Borgemeester en Raedt der Stadt Brielle, op gisteren den 30 November dese Jaers 1716 na een siekte van omtrent vier weecken op het Laest verswaert door een opstoppingh van waeter van derthien dagen in het 45[e] Jaer syns ouderdoms . . ."

M. F. Fagel, weduwe Coenen.

Wapen: een molenijzer. Aanz. helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken: waarschijnlijk alleen de moorenkop, zonder vlucht. Geen schildhouders.

COYMANS, zie ook 5 en 7.

33. Amsterdam, 19 Juni, 1709.

Ovl. b. van: „onse waarde moeder Vrouwe *Baltina Coymans,* weduwe *Jean Bernard*, na een Langduurige siekte op gisteren des Avondts ten 10 uuren . . . ."

Daniël Jean Bernard.

Wapen als bij 6.

CUPER, zie ook 25.

34. Deventer, 23 November, 1716.

Ovl. b.: „Nademael onse hooggeeerde en seer lieve Vader de Heer *Gysbertus Cuper* zal., Burgemr. en Cameraer deser stadt voor eenighe weeken was bevallen van eene siekte met kontinueele koortse en hoewel de siekte uyterlijk somwijlen niet swaer was, en de koortsen niettemin continueel bleven, en syn WelEd.Gestr. daerdoor voor een dagh a drie seer swaar wierd aengetast .... op gisteren den 22 deses, des aghtermiddaeghs om drie uuren, in het 74[e] jaer synes leeftijts seer sachtjes ontslaepen ...."

Henriëtte Cuper.

Wapen doorsneden: *a.* met drie 6 p. sterren, geplaatst 1 en 2; *b.* effen. Aanz. helm met wrong en dekkl. Helmteeken: een 6 p. ster tusschen een vlucht. Schildhouders onduidelijk: twee vrouwelijke personen?

DAENDELS, zie 63.

DIERQUENS, zie ook 1 en 76.

35. 's-Gravenhage, 25 Juni, 1714.

Ovl. b. van: „mynen seer waarde man, de Heer en *Mr. Pieter Dierquens*, in syn leeven Bailjuw van 's-Gravenhage, Hillegom, Lisse, Noortwyckerhout en Voorhout, in 't ses en veertigste jaar van sijn ouderdom, na een siekte van eenigen daaghen...."

A. M. Roman, wedue Dierquens.

Wapen: een enkele adelaar. Half aanz. helm met wrong en dekkl. Helmt. de adelaar, half uitkomend.

(Wordt vervolgd).

Bijdrage tot de geslachten Tack (Tak) en Luteyn in Zeeuwsch-Vlaanderen.

Bronnen: Doop- trouw- en begraafregisters van Breskens.

HUWELIJKEN:

1713, 29 Juli—13 Augustus. Abraham Tack, wedr. van Lijsbeth Sohier, geboren onder Groede met Tannetje of Jannetje Thomas, j.d. van hier.

1720, 20 April—5 Mei. Jacobus Tack, zoon van Jannis, j.m. geboren te Groede, won. Schoondijke, met Grietje Koevoet, j.d. van Oostburg, get. Abrm. Tack f. Jannis.

1721, 25 Januari—9 Februari. Jannes Tack, j.m. geboren onder Schoondijke met Anna Hollebrands (1) j.d. van Schoondijke, get. Abrm. Tack Pz. de oude (vader), Adriana Tack (zuster), Susanna Marinus (moeder der bruid), Adriaan Olpherts.

1723, 17 April—2 Mei. Ondertrouwd Groede. Pieter Tack, j.m. met Maatje Poley, j.d. beiden van Groede, won. onder Schoondijke en Nieuwvliet.

1727, 16 November. Abram Tack, f. Jannes wedr. van Tanne Thomas, won. Oud-Schoondijke met Cathalijntje Luteyn, j.d. geboren van Cadzand, won. onder Zuidzande.

1736, 17 Maart. Jannis Luteyn, wedr. Maria Tack met Lijsbeth Craymes (2), wede. P. van Male, beide won. hier.

1736, 1—20 Mei. Abm. Luteyn, j.m. van Breskens, won. Nieuwvliet met Madleentje Roels, j.d. van Oud-Schoondijke, won. hier.

1746, 5—20 Maart. Isaac Luteyn, j.m. van Breskens met Neeltje Huge, j.d. van Nieuwvliet, beide won. hier.

1747, 15 April. Ondertrouwd: Zeger Cornelis, j.m. van Groede, en won. daar, met Maatje Tack van Schoondijke, won. Baarzande, get. Abraham, Cornelis en Pr Tack.

1752, 21 April. Gehuwd 7 Mei te Zuidzande. Hubrecht van Peenen, laatst wedr. van Susanna de Roy, geboren en won. onder Zuidzande, met Marytje Tack, j.d. geboren en won. Baarzande, get. Abm. Tack, Arnaut Steenaert, Cathalina Luteyn en Elisabeth van Peenen.

1753, 21 April—5 Mei. Pieter Segers, geboren in 't Land van Biervliet, won. te Groede met Aagje Tack, j.d. geboren te Schoondijke, won. Baarzande, get. Pieter Tack en Corna. Segers.

(1) Deze naam komt het eerst voor als Oilbrants; 14 December 1693 werd te Breskens een kind begraven van Jacob Oilbrants van Nieuwerhaven.

(2) Deze naam komt ook voor als Craymersch of Craymeersch.

1759, 15—30 September. Zeger Cornelis, wedr. van Maatje Tack, geboren Groede, won. daar met Sara Masuur (1), j.d. geboren Breskens, attestatie naar Groede.

1759, 14—19 Oct. Pieter Zegers, wedn. van Aagje Tack, geboren Biervliet en won. Baarzande met Pieternella de Back, j.d. van Baarzande.

1760, 14—29 Juni. Pieter van de Plassche, j.m. van Ste Kruis, won. Breskens met Magdalena Tack, j.d. van IJzendijke, won. Baarzande.

1766, 17 Mei—1 Juni. Isaäc Tack, f. Isaäc, j.m. van IJzendijke met Janna de Meester, j.d. van Groede. Gehuwd te Groede met attestatie.

1766, 7—22 Juni. Jacobus Tack, j.m. geboren en won. onder IJzendijke met Marietje Dirckx, j.d. van Breskens — attestatie naar IJzendijke (2).

1767, 21 December—1777, 8 Januari. Abm Luteyn, van Breskens met Anna Moerdijk, j.d. van Groede.

1786, 1—16 April. David Luteyn, j.m. van Breskens met Maria Lerchner, wede. Abm. Robijn, beide won. hier.

1787, 2—17 Juni, gehuwd Schoondijke: Daniel le Cocq, j.m., geboren onder Waterland, won. Breskens met Maria Luteyn, j.d. geboren Groede, won. Schoondijke.

1787, 5 Augustus. Gehuwd Geert Wisse, wedr. Sara Hermans, geboren en won. Biervliet met Janneke Luteyn, j.d. van Breskens, won. Aardenburg.

1793, 5 Mei. Ondertrouwd. David Luteyn, wedr. van Maria Schippers met Anna de Hullu, j.d. geboren te Schoondijke, won. Zuidzande (3).

(1) De volgende trouwakten geven het bewijs dat ook het zoo menigvuldig in Westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen nog voorkomende geslacht Mazure of de Mazure uit zoogenoemd Fransch-Vlaanderen afkomstig is.

1721, 2—17 Augustus. Pierre François Massure, j.m. van Verleghem bij Rijssel met Maria du Rie, wede. schepen Nikolaas Drollé.

1723, 23 Januari, attest naar Groede, 14 Februari. Gilles Masure, j.m. geboren van Verleghem met Maria Anta. Baillieux, ook aldaar geboren.

1724, 1—16 April. P. F. Masuur, wedr. M. du Rie, geboren van Verleghem (diaken) met Sara Fioen, j.d. geboren en beiden won. hier. Get. burgem. Antonie Fioen vader en Josina Lerberge moeder der bruid, Antonie Masuur en Maria Rubleyn, oom en tante van bruidegom.

(2) Een Jacobus Tack, landman in den Oranjepolder met zijne vrouw Magdalena Karlier krijgen in 1754 octrooi om te testeeren.

(3) In Oostburg teekende ik uit het Waalsche trouwboek aan: 1796, 2 Augustus. Daniel Alexandre Berdenis van Berlekum, veuf de Cathalina Luteyn, domicilié à Middelburg en Zèlande, agé de 28 ans, fils de Jean Jacques v. B. (décédé) et de Susanna, Henri Sainclair, avec Susanna Risseeuw, agée de 27 ans, née à Oostburg, fille de Jacques et de Vintje (Fyna) Albert.

De broeder van deze Susanna Risseeuw Jacobus Risseeuw, geboren te Oostburg, 30 Januari 1772, schepen van Oostburg

1795, 25 April. Gehuwd Johannes Tack, fs. Pieter, j.m. met Cornelia Kalant, j.d. beiden geboren en won. Breskens.

GEDOOPT:

Kinderen van Abraham Tack, Janniszoon en Jannetje Thomas:

1723, 26 September. Jannes, (get.) Heer Abm. van Nispen, Jacobus Tack en Catha. Thomas.

1726, 18 Augustus. Jannetje.

Kinderen van Jannes Luteyn (schepen) en van Maria Tack:

1713, 2—5 Februari. Abraham, (get.) Jan Ekkebus en Anna Luteyn.

1714, 23 December. Isaac, sterft 1717, 21 Februari.

1716, 21 Juni. Isaac.

1718, 16 Januari. Jacob, (get.) Abm. Luteyn, Passchier de Hulster, Sara Fioen.

1719, 5 November. Jacobus, (get.) Catharina Luteyn, begraven 1724, 31 December.

1721, 20 Juli. François, (get.) François Wils, begraven 1721, 13 September.

1722, 29 November. François, (get.) François Luteyn, begraven 1723, 17 Februari.

1724, 26 Maart. Jannes, (get.) Abm. Tack, fs. Jannes en Gerard Ekkebus (1).

1726, 17 Februari. Tannetje, begraven 1744, 14 November.

Kinderen van Pieter Hubrechts van Peene (de jonge), en Adriana Tack.

1712, 15 Mei. Aagje, (get.) Abm. en Basta. Tack.

1713, 9 Juli. Abraham, (get.) Abm. en Basta. Tack.

1717, 7 Maart. Pieter.

1718, 4 September. Vijntje, (get.) Jan Tack fs. Abm. en Suja. Tack.

1719, 26 November. Maria.

1722, 15 Juni. Aaghje, (get.) Jacoba Tack.

1722, 6 September. Aaghje.

Ridder in de orde van den Ned. Leeuw en van 't Legioen van Eer, gestorven te Oostburg 25 November 1849, was gehuwd te Wemeldingen 22 Juni 1793 met Johanna Wilhelmina Tack, gestorven te Oostburg 2 November 1826.

Uit dit huwelijk 11 kinderen; o.a.:

Mr. Johannes Egberts Risseeuw, geboren te Oostburg 7 Januari 1798, gepromoveerd te Leiden in de rechten 18 Juli 1817, advocaat te Oostburg, Lid der Provinciale Staten van Zeeland, bekend als kundig oudheidvorscher, gestorven te Oostburg 20 Januari 1869. In 't eerste huwelijkverbond hij zich 10 September 1818 met Wilhelmina Johanna Luteyn, bij wie hij 4 kinderen verwekte.

(1) Een Johan Tack, fs. Abm. was gehuwd met Jenneken Salomé en komt in 1755 voor als wonende te Schoondijke.

1724, 26 Maart. Huybrecht (get.) Corns. Ossewaerde (1).

1726, 20 Januari. Vijntje.

1731, 24 Juni. Abraham, (get.) P. v. Peene (de oude).

1732, 13 Juli. Vijntje.

Kinderen van David Vereeke en Jacoba Tack:

1721, 19 October. Janneken.

1723, 7 Februari. Cornelia.

1724, 4 Juni. Janna.

1726, 17—24 Maart. David.

Kinderen van Abraham Tack fs. Jannes en Cathalina Luteyn:

1728, 25 Juli. Maria, (get.) Jannes Luteyn, Maria Tack.

1731, 15 Mei. Abraham, (get.) Abm. Luteyn, Magda. Carlier.

1732, 7 September. Cathalina, (get.) Isaac Tack (2).

Kinderen van Jannes Tack fs. Abraham en Anna Hollebrants:

1723, 31 Januari. Susanna, (get.) Abrm. Tack de oude.

1725, 18 November. Jacob, (get.) Pieter Tack.

1727, 16 Februari. Isaac, (get.) Jac. Tack fs. Abm.

1728, 15 Augustus. Pieter, (get.) Elisabeth Hollebrants.

1730, 26 Maart. Jannes.

1731, 4 November. Elias, (get.) Susanna Hollebrants.

1733, 17 Mei. Jannes.

1737, 13 Januari. Cornelis, (get.) Pieter Tack, Maria Tailjie.

1738, 6—10 Mei. Anna.

Kinderen van Jan Ekkebus en Lijsbeth Tack:

1720, 10 November. Magdalena.

1723, 14 Februari. Lijsbeth.

1724, 21 Mei. Abraham.

1713, 27 Augustus Isaac en Maria, (get.) Jan Luteyn en Jaca. Tack.

Kinderen van Isaac Luteyn en Neeltje Huge.

1746, 20 Maart. Isaac.

1747, 20 Augustus. Jannes, (get.) Jannes Luteyn, Jan Huge.

1749, 19 October. Abraham.

---

(1) Een Cornelis en eene Cornelia Ossewaarde huwden te Breskens; 1716, gehuwd 19 Juli. Matthijs Jansz. Pool j. m. van Cadzand met Cornelia Ossewaarde, geboren te 's Heer Arentskerke, waar zoo ik meen dat geslacht nog woont.

1728, 13—28 November Cornelis Ossewaarde, j. m. geboren van Wolfaertsdijk, wonende Oud-Schoondijke met Maatje Scheerens, wede. Jan Goedertier, wonende hier.

(2) Eene Catalina Tack fa. Abraham wonende Groede, komt voor als gehuwd met Isaac le Mahieu, in 1754 wellicht deze?

1752, 2 Januari. Jacob, (get.) Abm. Luteyn fs. Jannes en Maria Tack.
1753, 26 Augustus. François, (get.) Abm. Tack, Pieterna. Brunel, Rachel Lemajuu (le Mahieu).
1755, 9 November. Cornelis, (get.) Jannes Luteyn Jr., Robijntje Huuge.
1758, 9 April. David, (get.) Jannes Tack, Cathalijntje Luteyn.
1760, 8—17 Februari. Adrianus, (get.) Wilhelmijntje Luteyn.
1763, 23—30 Januari. Marietje.
1764, 17—23 September. Jannetje.
1767, 4—10 Mei. Daniel.

Kinderen van Abrahm. Luteyn en Anna Moerdijk:
1778, 17—25 Januari. Isaak, (get.) Isaak Luteyn.
1779, 27 Februari—7 Maart. Johanna.
1780, 31 Januari—6 Februari. Abraham (get.) Janna Luteyn.
1781, 16—18 Maart. Jannes (get.) Jacob Luteyn.
1782, 6—10 Maart. Jannes.
1783, 20—29 Juni. Cornelis, (get.) Cornelis Luteyn.
1784, 12—17 October. Neeltje, (get.) Janneke Luteyn.
1785, 12—20 November. Abraham, (get.) Maria Luteyn.
1786, 16—22 October. Abraham, (get.) David Luteyn.
1788, 14—24 Maart. Abraham, (get) Adriaan Luteyn.
1789, 24 Februari—1 Maart. Maria (get.) Maria Luteyn.
1790, 30 April—9 Mei. Janneken.
1791, 2—4 Juni. Susanna.
1792, 19—29 Juli. Catalijntje (get.) Catarina Luteyn.
1793, 29 September—6 October, Adriaan, (get.) Adriaan de Visser en Anna de Hullu.
1795, 14—26 Juli. Jacob, (get.) Jacob de Hullu, Sara Willemsen.

Kinderen van David Luteyn en Anna de Hullu (1).
1795, 3—8 Februari. Pieter, (get.) Janna Luteyn en Sara de Hullu.
1797, 29 Maart—3 April. Isaac, (get.) Jacob de Hullu en Janneke Luteyn.
1794, 9—16 Februari. Maria (get.) P. de Hullu en Maria Luteyn.

Kinderen Isaak Luteyn (de Jonge) en Josina van de Woestijne:

(1) Zie Geslachtregister van de fam. de Hullu (1627—1897) door Dr. J. de Hullu, archivaris van Deventer, nu adjunct-archivaris bij het algem. Rijksarchief te 's Gravenhage. De schrijver noemt daarin een aantal fam. uit Fransch-Vlaanderen, wier namen nog in Westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen voorkomen als, de Hullu, Mazure, Risseeuw, le Cocq, le Bleu, le Leu, le Mey, Taillie, Ouvry, Patist, Brulee, Drol of Droulé, Provoost, Brevet, eenigen van de familie Luteyn en anderen.

1775, 1—7 Mei. Cornelia, (get.) Isaac Luteyn fs Jan en Corna. de Bats.
1776, 22—25 Juli. Neeltje.
1779, 23—30 Mei. Neeltje.
1780, 17—19 November. Maria, (get.) Abm. Luteyn en Neeltje van de Woestijne.
1781, 10—16 December. Isaac, (get.) David Luteyn.

Kind van Jannes Luteyn en Lijsbeth Craymes.
1737, 6—10 November. Cathalijntje, (get.) Abrm. Frans en Catha. Luteyn.

Kinderen van David Luteyn en Maria Lerchner.
1787, 5—14 Januari. Maria.
1788, 26 Januari—3 Februari. Neeltje, (get.) Maria Luteyn.

Kind van Jacobus Dijlman (Dielman) en Jannetje Tak:
1711, 24 Januari. Tanneke, (get.) Bastiaentje Tak.

Kind van Jan Batist Becu en Elizabeth Luteyn:
1760, 7 Januari. Barthelmeus.

Kinderen van Pieter Tack fs. Jan, en Grietje Roda.
1761, 11 Mei. Jannus, (get.) Jacobus Roda.
1762, 20 Juni. Sibrant, (get.) Pieter en Susa. Tack. Pieter de Doodt.
1764, 27 October — 8 November. Jannetje, (get.) Abm. Tack, Icke Roda.

Kinderen van Isaac Tack, fs. Isaac en Janna de Meester:
1767, 25—28 Juni. Alberdina, getuigen Lucas de Meester, Fenintje (Vijntje) Tack.
1768, 14—18 September. Lucas, (get.) Abm. Tack.
1771, 9—17 Februari. Isaac, (get.) Jacobus Tack, Maatje de Meester.
1772, 10—19 April. Jannetje, (get.) Maria de Meester.

Kinderen van Daniël le Coq en Maria Luteyn:
1788, 19—25 Mei. Abraham, (get.) Isaac Luteyn en Maria Bucois.
1789, 7—9 Augustus. Maria, (get.) Samuel le Coq (Cocq).

Kind van Johannes Tack en Cornelia Kalant (1):

(1) Cornelia Kalant werd te Breskens geboren 31 Januari, ged. 9 Februari 1766, (get.) Willem Calant (sic.) en Jannetje de Hulster; zij was de eerste der 15 kinderen van Maarten Kalant en Soetje de Jager, geboren te Domburg. Maarten, geboren te Westkapelle (Walcheren) ged. 9 Juni 1743, (get.) Janna Janse Kalant, was zoon van Willem Maartensz. en van Cornelia Laurensdr. Coppejan, en kleinzoon van Willem Willemsz. Calant, ged. te Goes, 19 Februari 1663, die 17 Januari 1685 poorter werd van Westkapelle in Walcheren, waar zijne meeste afstammelingen thans nog vertoeven.

1796, 17—21 Februari. Soetje, (get.) Pr. Roda en Soetje de Jager.

BEGRAVENEN:

1663, 30 Juni. Kind van Samuel Tak, onder Schoondijke.

1672, 23 December. Samuel Tack van Vlissingen, 42 jaren.

1674, 25 Januari. Maria Meveau, wede. Samuel Tacq, 38 j. geboren van Marcke.

1689, 28 April. Pieter Vassu Eensu, man van Maria Luteyn, 52 jaren.

1704, 10 October. Jan Tack, oud-schepen der heerlijkheid Breskens, 51 jaren, geboren Groede.

1718, 4 September. Kind van Jan Lutein, geboren Breskens, 8 maanden.

1734, 4 Juni. Maria Tack, vrouw van Jan Luteyn, geboren Breskens, 45 jaren.

1744, 22 October. Joris Luteyn, man van Maria Franç. de Wolf, 36 jaren, geboren te Warneton.

1744, 14 November. Jannetje Luteyn, geboren Breskens, 19 jaren.

1757, 7 Januari. Johannes Luteyn, laatst wedr. van Elizab. van Male, geboren te Cadzand, 68 jaren.

1759, 26 October. Jean Batist Becu, man van Elisabeth Luteyn, 51 jaren.

1763, 26 Mei. Jan Tack, oud 28 jaren, geboren in Oranjepolder.

1767, 10 Mei. Pieter Tack fs. Jan, man van Marga. Roda, geboren Breskens, 39 jaren.

1770, 6—13 December. Neeltje Huge, huisvr. van burg. J. Luteyn, 46 jaar, 22 dagen, geboren te Nieuwvliet.

1776, 12 October. Isaac Luteyn, burgem. wedr. Neeltje Huuge, 69 jaar 3 maanden 27 dagen.

1783, 26 October. Josina van de Woestijne, vrouw van Isaac Luteyn, geboren Oostburg, 32 jaren 10 maanden.

1785, 8 November. Isaac Luteyn, wedr. Josina van de Woestijne, geboren Breskens, 39 jaar 8 maanden.

1788, 20 October. Maria Lechner (Lerchner), vrouw van David Luteyn fs. Isaac, geboren Groede, 24 jaar 4 maanden.

1797, 28 April. Maria Schippers, vrouw van David Luteyn, geboren Groede, 25 jaren, 16 maanden.

's-Gravenhage. Fred. Caland.

Welke betrekking Maarten K. te Breskens bekleedde weet ik tot heden niet, doch ik vermoed, dat hij de opvolger was van zijn oom (mijn overgrootvader) Marinus K. commies der Watering van Breskens, aldaar gestorven 18 begraven 22 Maart 1766, oud ongeveer 48 jaren doordien diens zoons Pieter (mijn grootvader) toen nog slechts 6 jaren oud was en dus te jong om zijn vader op te volgen.

In Westkappelle zijn de trouwregisters helaas zoek geraakt en nog niet teruggevonden.

Vragen, antwoorden, en aanvullingen.

Brouwer.

(Alg. Ned. Familieblad 1902, blz. 42).

Sirach Brouwer stamde als volgt uit het Hollandsche Huis:

Symon van Teylingen, die gezegd wordt uit het Holl. huis te stammen × van Altena.
Gerrit van Teylingen × van Arkel.
Gerrit van Teylingen × van de Lecke.
Hugo van Teylingen × van de Merwede.
Floris van Teylingen × van Poelgeest.
1e heer van Toll.
Floris van Toll × Marcelia van Rijn.
Floris van Toll × Odilia van Leeuwen alias de Gouda.
Floris van Toll × Machteld Vink.
Frederik van Toll × Elisabeth van Boshuijsen.
Pieter van Toll × Dieuwer van Alkemade.
Maurijn van Toll × Maria van Alphen.
Adriaan van Toll × Oede de Witt.
Hendrik van Toll × Jenneken van Assendelft.
Cornelis van Toll × N. N.
Hendrik van Toll × Inge Claas.
Elsje van Toll × Sirach van Bancken Corneliszn.
Jannetje van Bancken × Goossen Brouwer Arriensz.
Sirach Brouwer.

Met wie was nu deze Sirach Brouwer gehuwd?

W. W. v. R.

Gallas.

(Alg. Ned. Familieblad 1901, blz. 47)

1. Pieter Marinus Gallas, geboren te Batavia 9 November 1863.
2. Mathilde Eugenie Gallas, geboren id. 10 Mei 1864, er overleden 16 Juni d. a. v.
3. Jozef Christiaan Laurentie August Gallas huwt te Batavia 24 Augustus 1864 met Josephine Henriette Bartels.
4. Gerard Eduard Galles, geboren te Batavia 8 Juni 1865.
5. Egidius Lodewijk Gallas, overleden te Semarang 3 Januari 1866.
6. Jean Antoine Pierre Gallas, overleden te Semarang 2 Augustus 1867.
7. Wilhelmus Martinus Gallas huwt te Buitenzorg 31 Juli 1875 met Susanna Christina Specht.
8. Arthur John William Gallas, geboren te Indramajoe 10 Augustus 1877.
9. Maria Elisabeth Johanna Frederika Overzee Gallas, geboren te Semarang 9 April 1877, en er overleden 14 Maart 1878.

10. Maria Johanna Hendrieka Overzee Gallas, geboren te Samarang 7 Augustus 1878.

W. W. v. R.

Geslacht van den Heuvel.

Wie kan het volgende aanvullen en welk wapen voerde deze van den Heuvel's?

Jan Herbert **van den Heuvel**, trouwde Petronella Geertruid de Fumal (dr. van Willem Richard de Fumal en van Theodora Aleida Cremer) waarbij:

1°. Antonius van den Heuvel, Collonel der Genie, trouwt F. K. Vos, weduwe Vermeer, 8 Januari 1802.

2°. Johanna Mechelina van den Heuvel trouwt Van Viersen, gepensioneerd Kapitein der Genie te IJsendijke.

Hij hertrouwde in September 1759 (ondertrouwde te Hengelo (Gelderland) met attestatie naar Recken den 24sten Augustus 1759) Petronella Jacoba Rouwenhorst, weduwe Hendrik Barent van Nimwegen.

De Jezus.

Maria de Jezus, overleed te Soerabaja 28 October 1843, zegt een inzender.

Ik vermoed, dat dit geen familienaam is, maar een kloosternaam. In de orde der Carmelieten en in sommigen Congregaties dragen de leden een dubbele kloosternaam. Men denke aan pater Abraham à Sa. Clara.

Roermond. A. van Beurden.

Wapen Mörzer.

Volgens een cachet voerde deze familie, die, alvorens Frankrijk ontweken te hebben, zich Dumortier noemde, een mortier (vijzel) (1), uit de opening de knop van den stamper, aan de rechter- en linkerzijde en boven den mortier een lanspunt in den vorm van een lelie.

Helmteeken: eene vlucht waartusschen een lanspunt.

Wie van onze lezers heeft de goedheid de kleuren van dit wapen op te geven?

M. B.

Overmeer.

Wie kan mij iets mededeelen omtrent het geslacht *Overmeer* of *van Overmeer* vóór 1811. Elke aanteekening vóór dien tijd zal mij hoogst welkom zijn. Wat hierover voorkomt in de genealogische tijdschriften, jaarboekjes en albums studiosorum is mij bekend.

Haarlem. W. P. J. Overmeer.

---

(1) In Limburg, meer speciaal te Maastricht wordt een vijzel mortier (spreek uit Maastrichtsch dialect, morteer) genaamd.

Red.

Familie Paus.

Te Tiel leefde in de 17e eeuw een geslacht Paus, verwant met de geslachten van Leeuwen, van Oyen en Piper. (vergelijk: A. A. Vorsterman van Oyen, Stam- en wapenboek van Nederlandsche aanzienlijke geslachten). Welk wapen voerde deze familie en wordt beleefd verzocht om genealogische inlichtingen.

Chr. R.

Pennis en Overgaauw Pennis.

(Alg. Ned. Familieblad 1901, blz. 260).

1. Anna Elisabeth Rosina Voet, overleed te *Delft*, haar vader was *geen* minister van oorlog, haar moeders voornamen waren: *Anna* Elisabeth.

2. De alliantie Overgaauw Pennis × 's Jacob vond plaats: *24 April 1825.*

W. W. v. R.

Welsinck.

Wie weet wapen en bezit genealogische aanteekeningen over dit geslacht?

W. W. v. R.

Wapen van Wijk.

Wat is het wapen van het Leidsch fabrikanten geslacht van Wijk, herkomstig uit de buurt van Driel, in de Over-Betuwe?

B. A.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

Dr. H. T. Colenbrander, *De afkomst der boeren.* No. 9 van de uitgaven Algemeen Nederlandsch verbond. (Z. pl. 1902). 8°.

De schrijver heeft op uitstekende wijze aangetoond dat in Zuid-Afrika een groot deel van de Boeren van Nederlandschen oorsprong is, ofschoon dat de Fransche refugiés de overhand hebben, duidelijk toont hij aan dat de Kaapsche geschiedschrijver Theal de verhoudingen niet juist berekend heeft. Dr. Colenbrander komt tot de slotsom, dat van de bevolking 50 percent van Nederlandschen oorsprong is, 27 percent van Duitschen, 17 percent van Franschen en $5^1/_2$ percent van verschillende nationaliteiten. De percentage voor Nederland is niet te hoog genomen, daar de samensteller van dit geschrift, de aangrenzende streken van Nederland onder Duitschland gerekend heeft.

De schrijver heeft niet alleen een nuttig gebruik gemaakt van het belangrijk werk „Geslacht-Register der Oude Kaapsche familiën" van Chr. Goetzee de Villiers, maar ook van de bronnen berustende in het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage.

Wij dienen de opmerking te maken, dat het wel goed zou geweest zijn, indien kolom één bij het overzicht, n.l. de komst, niet in chronologische orde was gesteld geworden, maar wel de personen in alphabetische orde. De bruikbaarheid van de studie zou daardoor gewonnen hebben. Red.

* * *

W. P. J. Overmeer, Teyler van der Hulst. Stamboom der Teylers of Geslachtsregister der Nakomelingen van Thomas Teyler en Tryntje van de Kerkhoven van 1562—1728. Op nieuw uitgegeven en met verschillende aanteekeningen voorzien. Haarlem, (1902). 8°.

W. P. J. Overmeer, De erfeniskwestie van Pieter Teyler van der Hulst. Bevattende het geheele testament van Pieter Teyler van der Hulst benevens nog een extracttestament, historische bijzonderheden, weerleggingen, raadgevingen, enz. enz. Haarlem, 1902. 8°.

Beide geschriften verschenen op 't eind van 't vorige jaar van de hand van den werkzamen onder-biliothecaris der Haarlemsche stads boekerij. — Het eerste geschrift is een herdruk, ofschoon in anderen vorm, van het zeldzaam voorkomend folio boek „Stamboom der Teyler's, loopende van 1562—1728, saamgesteld door Maria van Gelyn, Wed. Jan Teyler Jacobsz." De schrijver heeft daaraan toegevoegd het „Advies van de drie rechtsgeleerden Mr. J. Wertheim, Mr. M. J. Pynappel en Mr. J. C. de Vries, aan den Heer L. Hoyack, consul van het Duitsche rijk te Amsterdam, dd. Mei 1876 (1), alsmede titels van een achttal huwelijks- en verjaarzangen, berustende in de gemeente-bibliotheek te Haarlem.

Het tweede geschrift sluit eigenaardig aan bij het eerste, de opgaaf van den inhoud laten wij hier volgen, zij die belangstellen in deze hersenschimmige erfenis kwestie kunnen vooral uit het laatste geschrift veel leeren.

I. Historische en genealogische bijzonderheden. — Thomas Teyler komt in 1580 in ons land. — Geloofwaardigheid der feiten. — Pieter Teyler van der Hulst is te Haarlem geboren. — Hij is de zoon van Izaac Teyler en Maria van der Hulst. — Zijn naam. — Fantastische mededeelingen. — Zijne afstamming van moeders zijde.

II. Extract-testament van Tryntje de Haas.

III. Testament van Pieter Teyler van der Hulst.

IV. Artikel van den heer Ch. H. Marin te Brummen in de Zutphensche Courant van 25 Oct. 1901. — Erfenis Catharina Olthoff. — Verschillende Commissiën. — Mededeelingen van Mr. R. Meijer Wiersma.

(1) Ook afgedrukt in de Oprechte Haarlemsche courant van 2 Juni 1876.

V. Extract uit 't Codicil van 17 Juni 1776 nagelaten door Pieter Teyler van der Hulst. — Wat de Köln. Zeitung en de O. H. C. mededeelt. — Slotwoord.

Binnen eenigen tijd zal weder eene brochure over deze questie het licht zien, eveneens van de hand van den heer Overmeer. Hierin zal o. m. voorkomen alle genealogische aanteekeningen in bezit van dien schrijver over de familie *Huls*, *Hulst*, *van Hulst*, *van der Hulst*, *Verhulst*, enz. Red.

* * *

Dr. A. von den Velden, Genealogische Nachrichten über einige der ältesten Familien der Neustadt Hanau. Weimar, 1901. 8°.

Dr. Adolf von den Velden, een afstammeling uit onze gewesten, die zich reeds verdienstelijk heeft gemaakt door de uitgaaf van „Geschichte des alten brabantischen Geslechtes van den Velden, Weimar, 1898. 8° 2 D. en vervolgen (niet in den handel), heeft thans een arbeid voltooid, die niet voor ons land van belang ontbloot is. In het kleine geschrift (dat slechts 2 RM. kost), komen bijdragen voor betreffende de geslachten Balde (Baelde), Cotrel (Coutereau), van der Cruyce (Vercruysen), Hamer, de Hase, Mostart, de Neufville, de Ron (van Roon), van Roome (von Rom), Steuning (Stönning, Steuninck), Utenhove, Varvliet (België), von den Velden (van den Velden), van Vlamerting (von Flammerdinghe) (België), de Zetter (de Seter) (België). Het gebruik van dit werk is door een breedvoerig register vergemakkelijkt en bevat een plaat met 16 wapenschilden. Red.

* * *

Leonce de Brotonne, Les Bonapartes et leurs alliances. 2me édition. Paris, 1901. 8°.

De kundige schrijver schijnt onvermoeid. 't Eene historische werk verschijnt van hem na 't andere, nu weder is hij bezig met de studie samen te stellen van de Senateurs van Frankrijk, gedurende het 1e keizerrijk. Niet afgeschrikt door het groot aantal werken die bestaan over de dynastie der Bonaparte's heeft de heer de Brotonne de geslachtlijst daarvan gegeven, zooals die nog niet bestond. Ontdaan van sprookjes behandelt hij de afkomst der familie in zijn verschillende vertakkingen. Geen moeite en kosten heeft de schrijver ontzien om zijne studie zoo volledig mogelijk te maken.

Ook in de vrouwelijke lijnen komen genealogische gegevens voor, die men te vergeefs elders zal zoeken, vooral wordt breedvoerig gegeven de geschiedenis van het huis Tascher de la Pagerie. Eigenaardig sluit hierbij aan de hoogst belangrijke studie „*Le Prince Lucien Bonaparte et sa famille. Ouvrage accompagné de douze portraits*, Paris, Octobre 1889." Red.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg.)

Mr. Cornelis Briel werd gekozen tot schepen in 1651, 1653 en 1654, tot raad in het college der Magistraten in 1652. Den 2den Januarij 1655 werd hij als schepen vervangen, daar hij baljuw van Voorne en Brielle geworden was. Tot die betrekking, welke hij tot aan zijn dood bekleedde, werd hij door de Staten van Holland benoemd den 10den December 1654. Den 19den Januarij 1657 bepaalden de Staten van Holland, dat „vermits den overlyden van Mr. Cornelis Briel by provisie" het baljuwambt zou worden waargenomen door Pieter van Almonde. In 1653 werd Mr. Cornelis Briel benoemd tot curator van de Latijnsche school (Res. Mag. 22 Maart 1653). Eene Magistraatsresolutie van 23 December 1662 gewaagt van een legaat van *f* 1500, door Mr. Cornelis Briel gemaakt aan de Diaconie te Brielle.

Bij de Hervormde Gemeente te Brielle zijn bij de avondmaalsviering twee kleine zilveren borden in gebruik, welke volgens eene M.S. aanteekening van Jan Kluit afkomstig zijn uit de familie Briel.

CXXX.

L'EMPEREUR D'OPPIJCK.

No. 95 op de lijst der Vroedschappen is Mr. Constantinus l'Empereur d'Oppijck, gehuwd met Constantia de Cocq van Nerijnen. In 1659 werden deze echtelieden te Brielle op belijdenis aangenomen als lidmaten (Acta van 27 Februarij 1659) (1). Het echtpaar won te Brielle: Johanna Abigaël, gedoopt 26 October 1659, getuigen: Jr. Nicolaes du Jardijn Heere van Emsrode en juffrouw Magdalena van Oldenburgh, weduwe van Jr. Gerrit de Cocq van Nerijnen; Abigaël, gedoopt 5 September 1662, getuigen: Jr. Johan Mamouchet Heer van Houdringen en juffrouw Magdalena van Oldenburgh weduwe; Johannes, gedoopt 14 Maart 1670, getuigen: Hendrick Buijs en Agatha Cromstrijen, huisvrouw van Joncker Zeger de Cocq van Nerijnen.

Mr. Constantinus l'Empereur trad op als schepen in 1665, 16 Februarij 1666, 13 September 1672, 1 October 1672 en 1675. Blijkens Res. Mag. 20 September 1659 was hij regent van de armen te „Maerlant." In 1664 werd hij bij de Ned. Herv. Gemeente gekozen tot diaken, in 1672 tot ouderling. In 1672 en 1674 werd hij van wege Den Briel heemraad (Ress. Vroedsch. 25 October 1672 en 30 Maart 1674). Den 11den Junij 1676 werd hij als heemraad door de Vroedschap gecontinueërd voor een jaar, maar den

(1) In 1668 kwam van Zieriksee te Brielle de heer Mattheus de Cock (Acta van 26 April 1668).

11den November van dat jaar werd hij als heemraad bij provisie vervangen en den 12den December 1676 werd een ander in zijne plaats tot vroedschap verkozen. De reden daarvan was dat hij „bankroet" geworden en „fugitief" was (Ress. Vroedschap 26 October en 11 November 1676). Willem Hoyer, substituut-secretaris, en Joris van Ekeren, notaris en procureur te Brielle, waren volgens een akte van 1 Februarij 1677 „wettige gestelde curateurs over den boedel" van Mr. Constantinus l'Empereur en diens huisvrouw en werden gemachtigd de goederen der echtelieden te verkoopen (1). Reeds in April 1676 werden er aangaande het leven van Mr. Constantinus l'Empereur „maer al te veel geruchten, indien niet maer al te klaere blijcken van gestadige enormiteyten vernomen, om hoedanige saecken een persoon selfs waerdich soude kunnen werden gereeckent de kerckelijcke censure" (Acta van 23 April 1676). Zijn huisvrouw verzocht in 1685 aan den Kerkeraad eene kerkelijke attestatie. De Broeders stelden de beslissing hierop „als een saecke van gewichte" uit (Acta van 19 Januarij 1685). In latere Acta is niet genotuleerd dat aan het verzoek werd voldaan. Mr. Constantinus l'Empereur was 20 November 1663 getuige bij den doop van een kind van Mr. Wouter Breeman van der Hagen en Cornelia de With, en Constantina l'Empereur bij den doop van een ander kind van dat echtpaar; zie „De Navorscher," 1880, blz. 390. De huisvrouw van Mr. C. l'Empereur was 22 April 1669 getuige bij den doop van een kind van H. Buys en Joh. Canijn; zie art. C; en 5 Augustus 1674 bij den doop van een kind van Dirck Kevelaer en M. de Jong; zie art. LXXXIII.

Johannes l'Empereur d'Oppijck, de in 1670 gedoopte zoon van Mr. Constantinus, is 26 Mei 1691 te Brielle geadmitteerd als procureur.

Mr. Constantinus zal een zoon geweest zijn van Dr. Johannes l'Empereur, die van Leiderdorp te Brielle kwam en aldaar 12 September 1621 als predikant bevestigd werd. Den 16den Februarij 1625 is die leeraar als j. m. te Brielle ondertrouwd en daarna te Leiden getrouwd met Abigaël Tisia j. d., wonende te Leiden. De man werd curator van de Latijnsche school (Res. 21 Januarij 1624) en trad als zoodanig af in 1629 (Res. 10 December 1629). In dat jaar kreeg hij een beroep naar 's-Gravenhage. Om den Brielschen Kerkeraad te bewegen tot het geven van ontslag, bracht hij o. a. in, dat zijn huisvrouw „seer genegen" was nabij hare ouders en vrienden te zijn.

(1) Blijkens het Kohier van den 200sten penning voor 1669 werd Mr. Constantijn l'Empereur toen aangeslagen niet alleen voor „sijn capitael," maar ook voor „de erffenisse van den professor Anthonis Thijsius."

Den 29sten Julij 1629 nam hij afscheid van den Brielschen Kerkeraad en, naar hij toen zeide, zou hij eerstdaags naar Den Haag gaan, om aldaar bevestigd te worden.

Broeders van den genoemden predikant zullen geweest zijn Dr. Antonius l'Empereur, in 1623 met kerkelijke attestatie van 's-Gravenhage te Brielle gekomen (Acta van 2 November 1623), en Petrus l'Empereur, die na „ettelijcke jaeren in Vlaenderen onder 't cruys gepredickt" te hebben, 11 Augustus 1619 bevestigd werd als predikant te Nieuw-Helvoet; zie „De Navorscher," 1898, blz. 112. Den 16den Junij 1628 stierf hij aldaar, nalatende eene weduwe, die ondersteuning behoefde en kreeg (Acta van de Classe van Voorne van 10 October 1628). De Kerkeraadsacta van 4 Julij 1630 noemen onder de met attestatie ingekomen lidmaten Barbara de Sittere, weduwe van Petro l'Empereur, van Leiden. Volgens de Acta van 4 Januarij 1624 kwam met attestatie van Helvoet te Brielle Cathalina l'Empereur. In de Acta van 2 November 1628 is vermeld Catharina l'Empereur als ingekomen met attestatie van Oostvoorne. Den 10den April 1639 zijn te Brielle ondertrouwd en in September te Hellevoetsluis getrouwd Johannes Jacobus, soldaat, en Abigaël Pieters l'Empereur j.d. te Brielle. Den 18den Maart 1640 zijn te Brielle getrouwd „Jan Arentse van Swol," soldaat, en Judith l'Empereur, j.d. wonende te Brielle.

Over Johanna l'Empereur van Oppijck, gehuwd met Mr. Willem Tulleken (1), zie men 't Alg. Ned. Familieblad, 1894, blz. 32.

CXXXI.
VAN YSENDOORN.

Cornelis van Ysendoorn (op de lijst der Vroedschappen No. 196), geboren te 's-Gravenhage, werd in 1719 te Brielle geadmitteerd als poorter en als notaris en procureur (Ress. Mag. 9 September en 21 October 1719). In 1722 „exponeerde hij sich seer tegens de Regeering" en was hij „vrij wat inobediënt" geweest in zijn spreken en gedrag, waarom hij als procureur voor 6 maanden geschorst werd (Ress. Mag. 24 Maart en 2 Mei 1722). In Mei verzocht hij met schuldbekenning en submissie intrekking van dat besluit en hij werd van de „suspensie ontheeven" (Res. 13 Mei 1721). Den 31sten Maart 1731 bepaalden de Magistraten, dat een notaris en procureur niet mochten fungeeren als schout of secretaris van eene ambachtsheerlijkheid in Voorne en C. van Ysendoorn was dientengevolge in 1731 verplicht zijn

(1) In 1789 kwamen te Brielle met attestatie van Leeuwarden Willem Hendrik de Vries en zijn huisvrouw Jakoba Tulleken (Acta van 11 October 1789).

bordje weg te nemen (Ress. Mag. 21 en 29 April, 19 Mei 1731, Res. Vr. 13 Mei 1731). Hij was van 1721—1729 diaken bij de Waalsche gemeente te Brielle. Bij de Ned. Herv. gemeente aldaar, die hem in 1721 onder hare leden op belijdenis opnam (Acta van 20 Julij 1721), werd hij gekozen tot ouderling 3 October 1745 en 1762. In 1766 werd hij scholarch van de stadsarmschool (Res. Mag. 2 December 1766). Tot schepen werd hij gekozen in 1753, 1758, 1763, 1766, 1768 en 1770, tot raad in het College der Magistraten in 1765, tot burgemeester in 1771. In 1767 en later werd hij leenman van Voorne, in 1770 heemraad. In 1758 diende hij als „capiteyn van de witte burgercompagnie en derselver krijgsraad" een request in o. a. om handhaving van zijn recht om „in cas van vacature silveren adelborsten" aan te stellen. Den 16den December 1771 moest er een vroedschap worden gekozen in plaats van C. van Ysendoorn, die overleden was (1). Hij stierf 14 December 1771, oud ruim 74 jaren, en werd begraven 18 December, nalatende eene weduwe en eene dochter. In het „Necrologium," opgenomen in 't Alg. Ned. Familieblad, 1893, staat op blz. 2 dat hij stierf 14 December 1770. Dit is foutief. Als j.m. is Cornelis 11 Januarij 1724 te Brielle getrouwd met Maria Lakenkooper, over wie men zie art. LXX. Als weduwnaar van Maria is hij 29 Julij 1725 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 12 Augustus te Dordrecht getrouwd met Kristina Bilderbeeq j. d., geboren en wonende te Dordrecht. De naam dezer vrouw is ook geschreven Bilderbecqs en Bilderbeek (2). Den 22sten April 1726 werd gedoopt Klara, dochter van C. van Ysendoorn en Christina Bilderbeek, waarbij getuige was Klara van Melisdijk, weduwe van Lucas Bilderbeek. Twee dood ter wereld gekomen kinderen van 't echtpaar werden begraven 20 April 1726 en 10 Januarij 1732. Nog werd een kind er van begraven 23 November 1728. Christina Bilderbecq werd begraven 10 Mei 1726 en de weduwnaar is 25 Januarij 1728 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 9 Februarij te Simonshaven getrouwd met Josina van Sijdervelt (3) j.d., wonende te Simons-

(1) Door zijn dood kwam ook vacant het rentmeesterambt van het Weeshuis.

(2) De Acta van 24 April 1710 noemen onder de ingekomen lidmaten Maria van Clooster weduwe Bilderbeck, van Den Haag; de Acta van 21 October 1725 Katharina van Bilderbeecq, van Dordrecht. Den 4den Februarij 1742 zijn te Brielle getrouwd Anthonij Munt j.m., soldaat in garnizoen te Brielle, en Johanna Bilderbeek, weduwe van Isaäc Quartels, te Brielle.

(3) Eene akte van 23 Februarij 1654 noemt Anthonis Sijdervelt, schout te Simonshaven. Twee kinderen van Leendert Sijdervelt werden te Brielle begraven 10 October 1682 en 22 Februarij 1684. Den 18den October 1693 werd te Brielle gedoopt

haven. Josina werd begraven 3 October 1750. Den 2den September 1753 is C. van Ysendoorn, weduwnaar van Josina Sijdervelt, te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 16 September te Dordrecht getrouwd met Cornelia Velsenaar, weduwe van Dr. Gerhardus Philippus Pus (1), wonende aldaar. Als weduwe van C. van Ysendoorn is C. Velsenaar begraven 28 December 1771.

De in 1726 gedoopte dochter van C. van Ysendoorn, Clara geheeten, in 1745 op belijdenis aangenomen tot lidmaat (Acta van 11 April 1745), is als j.d. 23 Julij 1749 te Brielle getrouwd met Daniël Rolandus, j.m. geboren te Dordrecht, volgens de Acta van 11 October 1744 te Brielle gekomen met kerkelijke attestatie uit Den Haag. Den 11den April 1713 zijn te Brielle getrouwd Daniël Rolandus j.m., geboren en wonende te Dordrecht, en Antonia Steijaert, j.d. geboren en wonende te Brielle. Deze personen, over wie men zie 't Alg. Ned. Familieblad, 1894, blz. 223, zullen de ouders geweest zijn van den echtgenoot van Clara, die 22 Augustus 1744 te Brielle werd geadmitteerd als notaris en procureur. Van 1745—1761 was hij diaken bij de Waalsche gemeente en in 1761 trad hij voor een korten tijd als ouderling bij haar op. Den 20sten December 1760 werd hij met de conditie dat hij afstand moest doen van het „secretarisampt van den dorpe ende ambagtsheerlijkheden Oostvoorn, Rugge en Cleyn-Oosterland en van desselffs procureursampt voor de vierschaer" van Brielle aldaar aangesteld tot substituut-secretaris van de stad; zie

Jacob, 20 Februarij 1695 Abraham, kinderen van Jan Harrense Sijdervelt en Machteltje Jacobs. Den 30sten Augustus 1716 gedoopt Johannes (getuige: Neeltje Sijdervelt), 21 Mei 1719 Maria, 14 Februarij 1723 Abraham, kinderen van Abraham Jans Sijdervelt en Josijntje Hoeke. Den 19den Mei 1721 begraven een kind van Abram Sijdervelt. In de doopaanteekening van 21 Mei 1719 heet de vader Sijtervelt en de moeder Jesijntje Abrahams. Den 9den Februarij 1727 te Brielle ondertrouwd en daarna met att. van 23 Februarij te Amsterdam getrouwd Pieter van der Mersch, j.m. te Amsterdam, en Maria Sijdervelt, j.d. te Brielle. Den 26sten Augustus 1766 is te Brielle begraven Pieter van der Mersch, Heer van Zuidland en Velgersdijk, overleden te Utrecht. De Acta van 20 April 1738 noemen Maria Sijderveld, gekomen met attestatie van Amsterdam. Als vrouw van P. van der Mersch werd Maria Sijderveldt 21 Junij 1746 te Brielle begraven. Den 2den Maart 1734 werden voor het collateraal getaxeerd de goederen, nagelaten door juffrouw Anna Sijdervelt, te Zuidland overleden. De Acta van 17 Julij 1768 noemen Dirk van Es en zijn huisvrouw Ariaantje Sijderveld met hare zuster Maria, van Zwartewaal gekomen. Den 17den September 1782 is begraven Marijtje Sijderveld, j.d., oud 41 jaar.

1) Den 21sten Julij 1720 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 5 Augustus in Den Haag getrouwd Hendrik Pus, j.m. geboren te Andel en wonende te Brielle, en Apollonia Katharina van der Hoop, j.d. geboren te Dordrecht en wonende te 's-Gravenhage.

mijn artikel „Secretarissen van Brielle." Den 17den October 1761 is Daniël te Brielle gestorven; als weduwe van hem is Clara 29 September 1765 te Brielle getrouwd met Johan Panneboeter, weduwnaar van Maria Josina Fase, predikant te Streefkerk.

Een broeder van Cornelis van Ysendoorn zal geweest zijn Lambertus van Ysendoorn als j.m., geboren te 's-Gravenhage en wonende te Dordrecht, 7 September 1725 te Brielle getrouwd met Maria van Ruijtenburg j.d., geboren en wonende te Brielle, dochter van Hendrik Ruijtenburg en Maria Herpers Trouw, gedoopt 9 October 1701 (1). De Acta van 12 Julij 1772 noemen onder de ingekomen leden Lambertus van Ysendoorn en Anna Wor, echtelieden. Anna Wor is als huisvrouw van L. van Ysendoorn 8 October 1772 onder de begravenen vermeld. Haar lijk werd getransporteerd naar Dordrecht. Zij stierf, nalatende 3 kinderen. Zooals in art LXXXII (2) staat, waren Lambertus van Ysendoorn en Maria van Ruijtenburg in 1725 getuigen bij den doop van een kind van Barend van der Salm en Katharina van Ruijtenburg. Maria Ruijtenburg of van Ruijtenburg was een broeder van Leendert Ruijtenburg. In het Brielsche archief berust een authentiek afschrift van

(1) Zie over H. Ruijtenburg mijne Bijdrage over Tromp, blz. 67. Den 23sten Februarij 1722 werden de goederen, nagelaten door Hendrick Ruijtenburg, voor het collateraal getaxeerd „ten verzoeke van de kinderen en erfgenamen van Hendrick Ruijtenburg en voogden over het minderjarige kind van Herbert Ruijtenburg.

(2) In dat art. staan onderscheidene personen, Ruijtenburg geheeten, vermeld. Ter aanvulling nog het volgende: Dirck Gerritse Ruijtenburgh kwam in 1650 met zijn huisvrouw Gerritge Claes van Zwartewaal te Brielle (Acta van 30 Junij 1650). Het echtpaar won Maria, gedoopt 28 Januarij 1652, getuigen: Cornelis Daniëls en Trintien Jans. Den 28sten Maart 1655 zijn te Brielle ondertrouwd Dirck Gerritse Ruitenburch, wedr. aldaar, en Annetje Joris, weduwe van Fictor Claess. Den 28sten Januarij 1663 zijn te Brielle ondertrouwd en met att. van 19 Februarij te Maassluis getrouwd Dirck Gerritse Ruijtenburch wedr. en Geertje (Geertrui) Steijaerts j. d. te Brielle, die haren man schonk Ariaentje, gedoopt 25 November 1663, getuigen: Jacobus Steijaert, Ariaentje Pieters, Grietje Ruijtenburgh; Gerritje, gedoopt 18 November 1664, getuigen: Gerrit Gerritse en Neeltje Leenderts; een niet genoemd kind, gedoopt 16 Julij 1666, getuigen: Jacobus Steijaert en Maria Steijaert. Als weduwe van D. Ruijtenburch is Geertruijd Steijaerts 10 Augustus 1670 te Brielle ondertrouwd met Gerrit van Beijeren, wedr. Den 20sten April 1664 zijn te Brielle ondertrouwd en met att. van 6 Mei te Oud-Beijerland getrouwd Leendert Dirckse Ruijtenborch j.m. en Katilina Houwbroeck j.d. te Oud-Beijerland. In de Acta van 27 Januarij 1667 heet deze vrouw Catharina Houwbraken. Den 2den September 1682 zijn te Brielle getrouwd Marinus Breeman, wedr. te Sommelsdijk, en Gerbina van Ruijtenburgh j.d. van Brielle, wonende te Sommelsdijk. In 1724 kwam van Maassluis te Brielle Maartje Jans Ruijtenburg (Acta van 27 Julij 1724). Den 11den Maart 1729 is te Brielle begraven Martie Ruijtenburgh, vrouw van Jan Gerritse.

het testament van wijlen Leendert Ruijtenburg, te „Bruijnisse" gepasseerd 19 September 1757 en uit die akte van 29 Maart 1761 vernemen we verschillende bijzonderheden, ook betreffende kinderen van Maria van Ruijtenburg. Leendert Ruitenburgh, „commis ter recherge in Zijpe" en wonende te „Bruijnisse", legateerde aan Pieternella Roos, dochter van wijlen Dirk Roos (1), verwekt bij Maria van Ysendoorn (welke is een dochter van „sijn testateurs zuster Maria Ruitenburgh," in leven getrouwd geweest met Lambertus van Ysendoorn), en aan Anna Maria Honing, dochter van de gemelde Maria van Ysendoorn, verwekt bij Dirk Jan Honing (2), mitsgaders aan de kinderen, die op 't afsterven van hem, testateur, van de voornoemde Maria van Ysendoorn in levenden lijve mochten zijn, te zamen f 6000. Voorts legateerde hij aan juffr. Catharina van Ysendoorn, getrouwd met Sr. François Nolst, wonende te Rotterdam, (mede een dochter van „sijns testateurs zuster", de voornoemde Maria Ruitenburg), ook f 6000. Aan Anna Ruitenburg, getrouwd met Gillis Ruitenburg, wonende te Oud-Beijerland, (eenige dochter van des testateurs broeder Herpert Ruitenburg), f 12000. Het restant vermaakte hij aan zijne erfgenamen Yman van der Zalm, procureur, en Hendrik van der Zalm, vroedschap te Brielle (kinderen van wijlen des testateurs zuster Catharina Ruitenburgh, getrouwd geweest met Barent van der Zalm).

Uit Dordrecht kwamen nog te Brielle in 1764 Josina van Ysendoorn (Acta van 15 Julij 1764), in 1772 Diderika van Ysendoorn (Acta van 12 Julij 1772).

Den 22sten Julij 1764 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 5 Augustus te Dordrecht getrouwd Adriaan Huibert Honigh j. m. geboren te Rotterdam, wonende te Brielle, in 1761 aldaar op belijdenis aangenomen (Acta van 12 April 1761), 23 December 1760 aldaar geadmitteerd als procureur en 1 Augustus 1761 als notaris, van 1764—1772 diaken bij de Waalsche Gemeente te Brielle, en Josijna van Ysendoorn j. d., wonende te Dordrecht. Den 16den October 1784 werd Adriaan Huibert Honigh (3) te Brielle begraven, oud 43 jaar, nalatende

(1) Den 23sten Februarij 1794 zijn te Brielle getrouwd Tobias Gimpel j. m. „capitain des armes", een Lutheraan, en Jannetje Roos j. d. te Brielle. Te Brielle zijn gestorven 17 October 1807 Ary Roos, gehuwd, oud 70 jaar, nalatende 4 kinderen; 27 November 1807 Cornelia Mosselman, vrouw van Jan Roos, oud 26 jaar, nalatende één kind; 31 Mei 1808 Jan Roos, gehuwd geweest, oud 22 jaar, nalatende één kind.

(2) In 1695 kwam te Brielle met kerkelijke attestatie van Rotterdam Cornelia Honing (Acta van 21 April 1695).

(3) In 1703 kwam met attestatie van Rotterdam te Brielle Huijbert Honig (Acta van 26 April 1703). Den 23sten September 1704 te Brielle begraven Huijbrecht Honingh, den 9den Junij 1703 een kind van Huijbrecht Honingh. De Acta van 20

eene weduwe. Die weduwe, Josina, is 12 Augustus 1787 te Brielle getrouwd met Gerardus van de Kasteele, predikant bij de Herv. gemeente aldaar. Die predikant, over wien men zie mijne bijdrage over de Predikanten der Ned. Herv. gemeente te Brielle, was toen weduwnaar van Elizabeth Sophia van Hierschot, in 1774 van Meliskerke te Brielle gekomen (Acta van 11 Julij 1774), en aldaar begraven 9 Mei 1786, oud ruim 40 jaren, nalatende twee kinderen. Ds. Gerardus van de Kasteele stierf 7 Mei 1799, nalatende een zoon. Zijne vrouw Josina van Ysendoorn werd te Brielle begraven 29 September 1794, nalatende een behuwdzoon, oud 52 jaar en 8 maanden. Gerrit, zoon van Ds. G. van de Kasteele, is 30 October 1781 te Brielle begraven, oud 10 jaar en 11 maanden. Den 2den Augustus 1789 zijn te Brielle ondertrouwd Ds. Reinier Pieter van de Kasteele, j. m. geboren te Meliskerke en wonende te Brielle, beroepen predikant te „Roozendaal", en Maria Regista Scholten, j. d. geboortig van „de Beets" en wonende te Gouda. Met attestatie van 16 Augustus trouwden zij te Gouda. Den 13den April 1795 is te Brielle begraven Elisabeth Susanna, dochter van Reinier Pieter van de Kasteele, predikant te Maastricht, oud 9 maanden.

Den 9den Augustus 1772 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Rokanje getrouwd Libertus van Bokkelen j. m., geboren te Brielle, en Diderika van Ysendoorn j. d., geboren te Dordrecht, eerst wonende aldaar en vervolgens te Brielle. Het echtpaar won:

Abraham, gedoopt 2 October 1774.

Johannes Lambertus, gedoopt 20 October 1776, getuige: Josijna van Ysendoorn.

Baartje, gedoopt 8 Julij 1781, begraven 24 September 1781.

Baartje, gedoopt 6 Junij 1784.

Adriaan Huibert, gedoopt 23 April 1786, getuige: Josina van Ysendoorn.

Libertus, gedoopt 14 October 1787.

De vader dezer kinderen, in 1761 op belijdenis

Januarij 1705 noemen Jaquemijntje Honigh, op belijdenis aangenomen. Den 13den December 1726 te Brielle begraven Cornelia Honigh, huisvrouw van Nicolaas Langestraet. Zij stierf 8 December 1726, oud 67 jaar, 6 maanden en 9 dagen. Haar man, eerst getrouwd met Adriaene van der Arent, gestorven 5 Maart 1694, oud bijna 33 jaar, is gestorven 22 Maart 1744, oud 84 jaar, 6 maanden en 2 dagen, en begraven 26 Maart. In 1750 en 1753 werd te Brielle tot schepen gekozen Nicolaas Honigh, die 29 September 1754 bij de Herv. Gemeente benoemd werd tot ouderling. Den 26sten Augustus 1757 stierf hij, oud 61 jaar, en 30 Augustus werd hij, ongehuwd, te Brielle begraven. Volgens J. Kluit was hij in leven „capitein van het Blauwe Vaandel, controlleur van de convoyen en licenten", en schout van de polders van Oostvoorne, Rugge en Oosterland. Volgens de Acta van 12 Januarij 1766 kwam Cornelia Honigh met attestatie uit Den Haag te Brielle.

aangenomen als lidmaat der Herv. Gemeente (Acta van 11 Januarij 1761), werd bij die gemeente gekozen tot diaken 3 October 1773 (1); trad te Brielle op als schepen in 1787, als raad in het College der Magistraten in 1788; hij was apotheker en werd in 1790 eigenaar en uitgever van de destijds bestaande Brielsche Courant. De geschiedenis dier courant beschreef ik in eene verhandeling, welke geplaatst is in „Het Brielsche Archief," door mij uitgegeven in 1876 bij J. L. Beijers (2). Aldaar is vermeld, dat Van Bokkelen slechts schade leed door de uitgave van het blad en in 1791 de uitgave er van op zekere voorwaarden mocht staken, waarop hij met de zijnen vertrok naar Schiedam, waar hij een branderij had gekocht. Hij was een zoon van Abraham van Bokkelen, in 1736 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 22 April 1736) en 3 October 1745 bij de Herv. gemeente gekozen tot diaken. Als j.m., geboren te Oud-Beijerland, is Abraham 16 Augustus 1729 te Brielle getrouwd met Baartje Hofman (3), weduwe van Willem Sluijmer, begraven 30 Junij 1728 (4). Bij Baartje won Abraham:

Willemina, gedoopt 12 September 1730, getuige: Lena Hofman. Den 4den Mei 1756 is Willemina van Bokkelen j. d., in 1751 op belijdenis aangenomen (Acta van 11 Julij 1751), te Brielle getrouwd met Willem Stam j. m. geboren te Yzendoorn in Gelderland. De Acta van 16 Julij 1775 noemen onder de ingekomen lidmaten Willemina van Bokkelen, van Rotterdam. Den 31sten Maar 1788 is Willemina als weduwe van W. Stam (5) te Brielle begraven, nalatende 4 kinderen.

(1) Volgens de Acta van 12 Julij 1767 kwam Libertus van Bokkelen toen te Brielle met attestatie van Leiden.

(2) Later handelde ik nog over die Courant in „De Navorscher," 1877, blz. 616, 1878, blz. 352 en 353, 1882, blz. 228 en 229, alsmede in de Nieuwe Rotterd. Courant, 1884, No. 102, 11 April. Bij hare verschijning in 1786 zal als schrijver, misschien als redacteur, zijn opgetreden Mr. Jan Willem Kumpel. Ik vermoed dit, omdat in de Kerkeraadsacta der Ned. Herv. Gemeente te Brielle van 15 Januarij 1786 onder de ingekomen lidmaten genoemd is Mr. Jan Willem Kumpel, van Leiden. Over hem zie men art. XXVI mijner in „De Navorscher" geplaatste „Bilderdijkiana" en de aldaar aangehaalde bijdragen.

(3) Baartje Hofman kwam in 1723 te Brielle met attestatie van Oud-Beijerland (Acta van 18 Julij 1723).

(4) Bij Baartje Hofman won Willem Sluijmer: Cornelia, gedoopt 29 April 1725; Hendrikus, gedoopt 5 Maart 1727. Den 7den Mei 1724 werd een kind van hem begraven. Den 30sten September 1781 werd bij de Herv. gemeente gekozen tot diaken Hendrik Sluijmer. Den 9den Maart 1808 is Hendrik Sluijmer te Brielle gestorven, oud 81 jaar, gehuwd, nalatende 2 kinderen.

(5) Den 19den Februarij 1792 zijn te Brielle ondertrouwd George Willem Stamm j. m., geboren te Darmstad, luitenant, en Cornelia Huisman, j. d. geboren te Harderwijk, wonende te Apeldoorn. Het echtpaar won: George Morids Louwe (te lezen Maurits Louïs), geboren 17 October 1792, (getuige: George Maurits Louis (Stamm), geboren te Darmstad), begraven 19 November 1792. Den 31sten October 1792 is te Brielle begraven Johan Abraham Stam, cadet, oud 18 jaar.

Maarten, gedoopt 26 October 1732. Den 5den Augustus 1753 is Maarten als j. m. te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 19 Augustus te 's-Gravenhage getrouwd met Cornelia Oldenboom j. d., geboren te Breda en wonende te 's-Gravenhage. Het echtpaar won: Abraham, gedoopt 18 November 1753, getuige: Willemina van Bokkelen; Anna Catharina, gedoopt 7 Februarij 1755; Abraham, gedoopt 8 October 1756, getuige: Baartje Hofman; Abraham, gedoopt 2 Mei 1758; Jan, gedoopt 9 September 1760; Baartje, gedoopt 9 Februarij 1763. Drie kinderen van M. van Bokkelen werden begraven 27 November 1753, 26 Januarij 1757 en 26 November 1764.

Libertus, gedoopt 29 Maart 1735.

Libertus, gedoopt 13 November 1736.

Libertus, gedoopt 7 Januarij 1738.

Anna, gedoopt 5 April 1739, getuige: Anna Hofman. Den 7den April 1769 is Anna (1) als j. d. te Brielle getrouwd met Gerrit van Hengelen, weduwnaar van Maria Magdalena Voorstad, die 3 Oct. 1768 begraven werd, nalatende 2 minderjarige kinderen. Het echtpaar won: Maria, gedoopt 2 Maart 1770, begraven 21 Mei 1770; Baartje, gedoopt 17 Maart 1771, getuige: Baartje Hofman; Hermanus, gedoopt 28 Augustus 1772, begraven 5 November 1790; Maria, gedoopt 8 Mei 1774 (getuige: Maria Simonse), begraven 24 Februarij 1776; Abram, gedoopt 27 Augustus 1777, begraven 4 November 1779; Maria, gedoopt 19 Februarij 1779. Als weduwe van G. van Hengelen is Johanna van Bokkelen begraven 8 Mei 1793, oud 54 jaar, nalatende 2 kinderen. Den 19den November 1788 is Gerrit van Hengelen begraven, oud 60 jaar en 9 maanden, nalatende een weduwe en 3 kinderen.

Libertus, gedoopt 26 Junij 1740.

Jacobus, gedoopt 29 September 1741.

Catrina, gedoopt 6 Maart 1744.

Den 2den Januarij 1775 werd Abraham van Bokkelen te Brielle begraven, nalatende een weduwe en 4 kinderen; den 20sten April 1776 werd Baartje Hoffman, weduwe van Abraham van Bokkelen, begraven, nalatende 5 kinderen. Zes kinderen van het echtpaar werden begraven 2 Junij 1735, 27 April 1737, 19 Junij 1738, 31 Januarij 1742, 12 Maart 1744 en 10 October 1746.

Reeds in de 17de eeuw waren er te Brielle personen, die den naam Ysendoorn of Isendoorn droegen.

(1) In 1760 werd Anna van Bokkelen op belijdenis aangenomen (Acta van 13 Julij 1760).

Eene akte van 16 November 1633 noemt Aelbrecht Claesze van Isendoorn, gezworen bierwerker te Brielle.

Den 2den November 1638 zijn te Brielle getrouwd Andries Jansze Ysendoorn, wedr. aldaar, en Bastiaentje Cornelisdr. van Brielle, wonende te Rotterdam. Andries Jansze Ysendoorn (Isendoorn) komt in een akte van 17 Januarij 1632 voor als waard „int vergulde Spoor" te Brielle; als pachter „van de gesouten haringh ende visch" in een akte van 20 April 1632; als „gewesen pachter van den impost van t' beestiael ofte hoorengelt" in een akte van 24 Mei 1634.

Den 13den Februarij 1650 werd gedoopt Gijsbrecht, zoon van Christiaen Gillisse van Isendoorn en Grietje Henricx.

Jan Aldertse (Aelbrechtsze) van Ysendoorn j.m. te Brielle is aldaar 29 Januarij 1662 ondertrouwd en daarna met attestatie van 17 Februarij te Spijkenisse getrouwd met Grietjen Ewouts, j.d. te Brielle. Het echtpaar won: Pietertje, gedoopt 14 Februarij 1663, getuigen: Machtelt Pieters, Neeltjen Eeuwouts; Aelbrecht, gedoopt 10 Augustus 1664, getuigen: Cornelis Cornelisze, Machtelt Pieters, Neeltjen Ewouts (er staat: Everts). Den 20sten Mei 1665 werd gedoopt Aechje, dochter van Jan Arense, waarbij getuigen waren Pieter Arense, Pietertje Ewouts en Martintje Ewouts. De moeder is in de aanteekening van dezen doop niet genoemd. Misschien was Aechje een kind van Jan Aelbrechtsze van Ysendoorn. Den 23sten Januarij 1667 zijn te Brielle getrouwd Jan Aelbrechtsze Ysendoorn wedr. en Cornelia Keijsers, weduwe van Paulus Pietersze van der Houck, te Brielle (1). Het echtpaar won: Machteltje, gedoopt 2 Junij 1669, getuigen: Cornelis Eevertse en Catryna Eeuwes. In plaats van Eevertse en Eeuwes zal men Ewouts hebben te lezen. Den 15den Junij 1670 zijn te Brielle getrouwd Jan Aelbrechtse Ysendoorn wedr. en Maertje Arens, weduwe van Hendrick Jansse Kuijper, te Brielle. Als weduwe van Jan Aelbrechtsze Ysendoorn is Maertje Arens 24 Februarij 1671 te Brielle getrouwd met Abraham Bastiaensze van der Vorst, weduwnaar te Brielle. Eene aanteekening van 13 Augustus 1667 (Bodtb. beg. 1660, blz. 344) gewaagt van Jan Aelbrechtsze van Isendoorn. In een akte van 27 Februarij 1670 komt Jan Aelbrechtse Yssendoorn voor als gezworen wijn- en bierwerker.

Aelbrecht Jansze van Isendoorn (Ysendoorn), in 1688 te Brielle op belijdenis aangenomen als lid der Herv. Gemeente (Acta van 22 Januarij 1688), is als j.m. 6 Januarij 1692 te Brielle getrouwd met Geertruid van der Graef j.d. aldaar. Het echtpaar won: Grietje, gedoopt 24 Maart 1693, getuige: Neeltje

(1) Zie art. LXXVIII.

Eeuwouts; Aelbrecht, gedoopt 9 November 1694, getuige: Alida van de(r) Graef. Den 19den September 1694 werd Aelbrecht Isendoorn, timmerman, begraven.

Zooals in een noot in art. LXXXI (1) staat, was 17 Februarij 1697 Willemina van Isendoorn getuige bij den doop van een kind van Jacobus Steen en Susanna Genius (2).

CXXXII.
CLEIJN.

Alexander Marius Cleijn, op de lijst der Vroedschappen N°. 215, werd in 1775 te Brielle op belijdenis aangenomen tot lidmaat der Ned. Herv. Gemeente (Acta van 16 April 1775). Hij trad op als schepen in 1777, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1793 en 1794, als burgemeester in 1787 en 1792. Uit de Vroedschapsresoluties van 1 October 1787, 2 Junij 1788 en 1 October 1793 blijkt, dat hij ook als heemraad fungeerde. Terwijl hij eerst zich bij de patriotten voegde, schaarde hij zich daarna onder de prinsgezinden. Over dien afval leze men het 5de hoofdstuk van het onderhoudend geschreven werk van den heer Joh. H. Been, getiteld: *Het Keezenboek.*

De afvallige vroedschap, ongehuwd, in den ouderdom van 54 jaar te Brielle gestorven 18 April 1806, was een zoon van Cornelis Cleijn, geboren te Leerdam, op collatie van E. F. Schimmelpenningh in 1745 beroepen tot predikant te Meerkerk, waar hij in zijne vroege jeugd de Fransche school van Huib. Lokhorst drie jaar bezocht had (3). Van Meerkerk ging hij in 1748 naar Lekkerkerk, en 1 September 1757 werd hij beroepen te Brielle, waar hij 20 November 1757 bevestigd werd. Bij eene akte van 6 Mei 1785 werd hij op verzoek door de Staten emeritus verklaard. Op den 1sten April 1785 verzocht hij aan den Kerkeraad zijn ontslag en den 30sten Mei 1785 kreeg hij zijn ontslag van de Vroedschap. (*Wordt vervolgd*).

(1) Aan het aldaar vermelde kan toegevoegd worden, dat Apollonia Steen in 1725 op belijdenis werd aangenomen (Acta van 26 April 1725); dat Susanna Genius, in 1685 en 1689 met attestatie van Simonshaven te Brielle gekomen (Acta van 26 Julij 1685 en 26 Januarij 1689), aan Jacobus Steen nog twee zoons schonk, Arnoldus, gedoopt 18 Januarij 1705; Michaël, gedoopt 3 April 1707, getuigen: Anna Maria Genius en Arnoldus Genius.

(2) In 1685 kwam met attestatie van Rotterdam te Brielle Apollonia Genius (Acta van 26 Julij 1685), in 1689 Anna Maria Genius met attestatie van Simonshaven. Apollonia Genius trouwde met Jan Schenk en won bij hem: Jan, gedoopt 16 September 1687; Arnoldus, gedoopt 2 October 1691. — In Res. Mag. 15 December 1703 leest men: „Op de requeste, aan haar Ed. Mog. gepresenteert bij de kinderen van Susanna Uittens, weduwe van Ds. Arnoldus Genius etc."

(3) Na te Utrecht op kamers te hebben gewoond, vertrok hij naar Leiden, waar hij zijn ganschen academietijd doorbracht. Hij verliet die stad in 1744.

Handschriften in het gemeentearchief te Weert (1).

Daar de bescheiden hierin vervat niet onbelangrijk zijn voor genealogische en historische studiën, laten wij een kort overzicht hier volgen. De afschriften ontvingen wij van den Eerw. Pater Aurelius Pompen O. F. M., hij ontvange onzen dank. Red.

1. Genealogie der Heeren en Graven van Horne vanaf Aymo tot aan Jan II (+ 1544 sic.!) met een nauwkeuriger (doch onvolledige) opgave der nakomelingen van Graaf Jacob I.

Zonder citaat; doch blijkbaar bewerkt naar het ten jare 1754 verschenen werk: „Historische und genealogische Prüfungen über die von weiland Herrn, Grafen Johann III zu Hoorn . . . festgestellte Successionsordnung."

2. Het vonnis van het Curinger leenhof van 18 December 1570 met de daarop gevolgde twisten en contracten, — waarbij vooral de rechten van René de Cerclair worden besproken.
Zonder citaat.

3. Eenige gegevens over den tol te Neer in het graafschap Horne.
Zonder citaat.

4. Contracten van Heer Willem van Horne met de kapittels van Thorn en van St. Servaas te Maastricht.

Zonder citaat. Beter staan deze stukken echter in „Archieven van Thorn" I, 55, en „Publications de Limbourg" XXIX, 226.

5. Genealogie der Graven van Loon.
Uit Mantelius-Robijns.

6. Afstammelingen van Adolf, Gr. van Altena en Berg, en eene genealogie der Hertogen v. Lotharingen en Landgraven v. Thuringen.
Uit Teschenmacher.

7. De Graven van Teisterbant, Kleef, Altena enz.
Uit Teschenmacher en Slichtenhorst.

8. Genealogie van bisschop Ansfried v. Utrecht
Uit Miraeus (n.l. Miraeus-Foppens).

9. Hertogen van Lotharingen en Leuven.
Uit Miraeus, Chifletius, Pontus Heuterus, Slichtenhorst.

10. Afstammelingen van Godfried III van Brabant.
Uit Miraeus.

11. Afst. v. Dirk van der Mark, Grave van Kleef.
Uit Slichtenhorst, Pontus Heuterus en Teschenmacher.

12. Afst. van Hendrik van Brabant.
Uit Miraeus.

13. De Heeren van Heusden.
Uit Teschenmacher en Slichtenhorst.

(1) Vergelijk *De Maasgouw* 1902, blz. 53.

14. Afst. van (Dirk) Willem van Perweis.
Uit Mantelius.

15. Genealogie der grafelijke familie v. Loon.
Uit Mantelius.

16. Aanteekeningen betreffende de stichting en dotatie van St.-Elizabethsdal.
(vergelijk De Maasgouw 1902 no. 14).

17. Genealogie der Graven van Limburg.
Uit Miraeus en Teschenmacher.

18. Genealogie der Graven van Berg.
Uit Miraeus.

19. Graven van Altena.
Uit Teschenmacher en uit Miraeus.

20. Genealogie der Heeren en Graven van Horne.
Uit Miraeus.

21. Afstammelingen van Walram II van Limburg.
Uit Mantelius.

Al deze stukken zijn voorzien van aanteekeningen uit Teschenmacher e. a. doch vooral uit Miraeus. Waar de auteur maar ergens een Heer van Horne of Graaf van Altena vond, schreef hij het op, tusschen zijn genealogieën door. Fr. A.

Van Buchell.

(Familieblad XV, 476—78).

Zie „De Navorscher" XVII, 124 (Hubert van Bueren Dirkszn. in 1548 beleend met huis en hofstad Reigersfort te Buren; zijne vrouw Agniet van Buchell is 1555 daarmede beleend); XX, 212 (Magdaleen van Buchell, vrouw van Gysbert van Doorne, van Zuilichem); XXV, 522—24 (Ernst van Buchell, thijnsheer, 28 Februari 1532 zegelend (1) voor Ernst van Meerten, commandeur van St. Janshuis te Buren); XXVI, 156 (Ewout, lees Emot), 258, 9; XXVII, 521 (Clementia van den Steenhuys, als weduwe van eenen de Roever hertrouwt met Maarten van Buchell, in 1579 schepen van Tiel en Santwijk); XXIX, 273, 4 (uit Joncker Edmundt van Buchel's zaliger enz., goederen, de penningen gelicht voor de „gratuiteyt", waartoe de stad Utrecht ten behoeve van den Prins van Oranje 6 Augustus 1621 besloot); XXX, 618 (Sweertgen van Buchel, 6de priorin van het klooster in het Geyn bij Utrecht, in 1570 opgevolgd door Maria Ruysch van Wayestein).

Theodorus van Buchell komt voor onder de ridders, die, met Willem graaf van Nieuwenaar aan het hoofd, in 1550 de erflandvereeniging van het Rijnsche aartsstift *Keulen* onderteekenden (Ferwerda, „Stam-, Ge-

(1) Aan dien perkamenten brief, door ons ontleend aan het kerkelijk archief te Erichem, hingen drie zegels die allen afvielen, dus ook dat van Emut van Buchell.

slacht- en Wapenboek", 7de generatie van der Capellen).

Adolf Buchels, droochscheerder van *Keulen*, werd 19 Juni 1586 poorter van Amsterdam (J. H. Scheffer's „Familie-archief" in Vorsterman van Oyen's „Algem. Nederl. Familieblad" 1883—84 No. 64, blz. 3*b*).

En, last not least, raadplege men over dit geslacht Jhr. M. P. Smissaert's „Genealogie van Buchell, naar een onuitgegeven Handschrift met gekleurde wapens versierd", afgedrukt in „De Navorscher" XLV, 524—29, zonder de gekleurde wapens.

Bergeik. *Jac. Anspach.*

Laurens Coster.

(Zie Algem. Ned. Fam. blad. Jrg. 1903, blz. 32—34).

Nauwelijks was mijne vorige bijdrage over de geslachtslijst van *Lourens Coster* verschenen, of van verschillende zijden ontving ik vraag of mij niet bekend was hetgeen wijlen Prof. *Fruin* hierover geschreven heeft. Ik kan de welwillende vragers geruststellen want deze hoogst belangrijke bijdrage is door mij bij herhaling bestudeerd, evenals het grootste gedeelte der overige litteratuur over deze zaak, die reeds zooveel gemoederen in beweging heeft gebracht (1). Met opzet liet ik *Fruin's* opstel buiten bespreking (2), alleen vestigde ik de aandacht op het aardige boekje (3) en de daarin voorkomende geslachtslijst.

Thans echter meen ik ook te moeten mededeelen, wat *Fruin* ons daarvan schrijft.

Tusschen de jaren 1417 en 1439 — de tijd waarin volgens de overlevering de boekdrukkunst te Haarlem zou zijn uitgevonden — heeft te Haarlem een *Laurens Janszoon* geleefd, welke schepen der stad en een man van aanzien en bedrijf was. Meer dan zeventig malen wordt volgens *Fruin* zijn naam in gelijktijdige bescheiden gedurende die jaren gevonden. Doch geen enkele maal met den bijnaam van *Coster*. Ik voeg hier aan toe dat in het regeeringsboek van Haarlem uitgegeven 1733 door de boekverkoopster *G. van Kessel* op het jaar 1428 onder de rubriek „schepenen" de volgende mededeeling voorkomt: „Uyt zekere

1) Hoewel dit artikel niet handelt over de ***uitvinding der boekdrukkunst***, is het toch zeker niet ongepast hier te wijzen op de hoogst belangrijke bijdragen over deze zaak van de hand van Mr. ***Charles Enschedé***, lid der firma ***Joh. Enschedé & Zonen*** te Haarlem, van wien wij gerust kunnen zeggen ***de eenige deskundige in ons land*** te zijn in deze materie.

2) Prof. ***R. Fruin***, Mainz of Haarlem. Gids 1888, I, blz. 49 vlg. Gids 1890, III blz. 342 vlg., Navorscher, XIX, Nieuwe Serie II, p. 1, Gids 1897, II, blz. 352 vlg. en Verspreide Geschriften I blz. 163 vlg.

3) Laurier-Krans, gevlogten om 't hoofd van Laurens Koster, eerste uitvinder der boekdrukkunst binnen Haarlem. Haarlem, 1726. 4o.

oude brieven werden nog gevonden 1428. Schepenen te zyn geweest, *Lauris Jansz. Gerrit van Adrichem*, en zullen apparent gesurrogeert zyn 1427, doch in wiens plaats is onzeker."

Tusschen 1436 en 1483 komt in „bescheiden van ontwijfelbaar gezag" een *Laurens Janszoon Coster* voor, en, let wel, buiten hem, de gansche 15e eeuw door, geen tweede. De naam van dezen *Laurens Janszoon Coster* word ook niet altijd voluit geschreven, soms alleen *Laurens Coster* of *Laurens Janszoon*.

Hierdoor heeft men meermalen den zooeven genoemden *Laurens Jansz.* ook maar den bijnaam gegeven van *Coster*, en hem gepromoveerd tot grootvader van den laatstgenoemden *Laurens Janszoon Coster*. Men had immers dezen naam noodig! (1). Dr. *van der Linden* heeft deze persoonsverwisseling het eerst ontdekt en voor goed wederlegd. De vader van dezen *Laurens Janszoon Coster* is echter bekend, hij heette *Jan Coster* en zijn naam komt in de thesauriers-rekeningen tusschen 1417 en 1436 herhaaldelijk voor, doch nooit met de bijvoeging van *zijns vaders naam*. Dat deze *Laurens* zou zijn genaamd, wordt door niets waarschijnlijk gemaakt, nog minder dat hij de Schepen zou geweest tusschen 1417 en 1439.

Bovendien vergelijken wij deze beide laatste perioden (1417—1436 en 1417—1439) dan zal men ze eer voor tijdgenooten, dan voor vader en zoon houden.

In de door hem uitgegeven brochure bewijst Mr. *W. B. S. Boeles* (2) dat de mededeeling van *Junius* omtrent de verwantschap van *Coster* en het geslacht *Thomassen* onjuist is, althans wanneer wij den werkelijk genaamden *Laurens Janszoon* **Coster** voor den uitvinder houden. Wel kan dit waar zijn, zoo wij den schepen *Laurens Janszoon* er voor houden (3).

Hiermede echter acht Prof. *Fruin* nog volstrekt niet bewezen dat daarom de schepen *Laurens Jansz.* de persoon zou zijn, welke *Junius* als de uitvinder heeft willen aanduiden.

Zeer vermoedelijk had *Junius* zijn kennis van de geslachten *Coster* en *Thomassen* te danken aan een kleinzoon van een der gebroeders *Thomassen* (4), n.l. *Gerrit Thomaszoon*.

(1) Is de naam ***Laurens*** tegenwoordig vrij zeldzaam, in de 15e eeuw was dit niet het geval. Er leefden toen te Haarlem vele menschen, welke dezen naam voerden. In authentieke stukken komen er meer dan één voor, wiens vader den gewonen naam van ***Jan*** droeg. Geen enkelen echter — behalve de genoemde — die den bijnaam van ***Coster*** had.

(2) De uitvinder der boekdrukkunst te Haarlem, door Mr. ***W. B. S. Boeles***. Groningen, 1897, 8°.

(3) Zie Algm. Ned. Fambl. 1903 blz. 33. Ook in deze lijst wordt medegedeeld dat ***„Laurens Koster"*** de schoonvader was van ***Thomas Pietersz***.

(4) Volgens Junius had ***Thomas Pietersz***. vier zonen, waarvan meer dan één burgemeester is geworden.

Deze laatste, een goede vriend van *Junius*, had in 1560 een stamboom doen vervaardigen, dus juist in den tijd dat de boekdrukkunst weer druk in de stad besproken werd (1).

Prof. *Fruin* trekt de echtheid van den stamboom in twijfel, „want — aldus schrijft hij — een stamboom, met een zekere bedoeling opgemaakt, heeft altijd iets verdachts. Wij weten, hoeveel er in vroeger en later tijd met geslachtstafels is geknoeid en bedrogen, hoe vaak zij moesten dienen om te bewijzen, niet wat waar was, maar wat men geloofd wilde hebben. Dat de staamboom van *Gerrit Thomaszoon* ook inderdaad met zulk een bepaalde strekking is samengesteld, blijkt al dadelijk hieruit, dat hij niet volledig is, niet alle takken aanwijst, maar alleen dat bevat, wat noodig is om aan te toonen, hoe hij, die hem liet vervaardigen, afstamt van *Coster's* dochter. Dat kan nu naar waarheid zoo gesteld zijn, maar het tegendeel is ook mogelijk."

Vervolgens beoordeelt *Fruin* dezen stamboom naar een uittreksel uit een Stoelboek (2). Een van de stoelen van het *Kersmisgild*, n. l. no. 29 is gedurende de 15e en 16e eeuw eerst door eenige *Costers* en later door eenige *Thomassen* bekleed. De opvolging er van is dus als bijdrage tot beoordeeling van den bovengenoemden stamboom hoogst belangrijk.

Van de zooeven genoemde stoel no 29 wordt o. a. medegedeeld:

A⁰. 1421, *Jan Coster*, bij . . . . .
„ 1436, *Lourijs Coster*, bij erfnis.
„ 1484, *Frans Thomasz*, bij . . . . .
„ 1497, *Gerrit Thomas Pietersz.*, bij erfnis van zijn vader.
„ 1564, *Cornelis Gerritsz.*, bij erfenis van zijn vader.

Zoolals we zien wijzen een paar plaatsen met een

(1) *Dirk Volkertsz. Coornhert* spreekt het eerst in 1561 in de opdracht zijner vertaling van *Cicero's Officia* van de boekdrukkunst, als zijnde te Haarlem uitgevonden, zonder echter een naam te noemen.

De genoemde stamboom — een calligrafisch stuk van ongeveer 1560, en waarschijnlijk door Junius gezien — berust in het gemeentemuseum te Haarlem, in de verzameling *Costeriana*.

(2) Te Haarlem bestond van ouders een gezelschap, het *H. Kersmisgild* geheeten, welks leden bij hun vergaderingen elk op een eigen genummerden stoel zaten, die aan hun erfgenaam of rechtverkrijgende overging. Van deze opvolging werd met vermelding van het jaar aanteekening gehouden in de gildeboeken.

Deze oorspronkelijke boeken zijn te loor gegaan, doch een zekere *van Alckemade* heeft er een uittreksel uit gemaakt, hetwelk door hem een *Stoelboek* wordt genoemd. Het opschrift hiervan luidt: „H. Karsemis Gilts Register Stoelboeck van de broeders en susters namen, zoo die van tijt tot tijt sijn verboeckt, volgens de drie registers noch in wesen, voor soo veel bij leesbaar schrift of sin, te sien is, geschreven ende vereert ten dienste van 't H. Karsemis gilde bij mijn, 1669, *Jsen van Alckemade van Berckenrode*."

rij puntjes aan dat hier iets door *van Alckemade* is weggelaten, waarschijnlijk door zijn onbedrevenheid in het lezen van het oude schrift.

Zoo lezen wij dat in 1497 *Gerrit Thomas Pietersz.*, bij erfenis de stoel erlangde van zijn vader. Doch deze laatste — die zooals blijkt *Thomas Pietersz.* heeft geheeten — komt niet op deze lijst voor.

Prof. *Fruin* schuift dan ook hier eene aanteekening in, n. l. A⁰. 14 . . *Thomas Pietersz.* bij . . . .

De laatste genoemde *Gerrit Thomas Pietersz.* is de man, die den stamboom liet vervaardigen, waarvan *Junius* melding maakt.

Zie hier het gedeelte, dat zijn afstamming moest bewijzen van den uitvinder der boekdrukkunst (1).

Thomas Pieterszoon = Lucye, Laurens Jansz. Coster's dochter.

Pieter — Andries — Thomas (2)
|
Thomas
|
Gerrit Thomasz.

Wij zien dus dat in deze genealogie de naaste opvolger van *Laurens Coster's* stoel, *Frans Thomas Thomasz.* (3) *niet* voorkomt. Hij is de zoon van *Thomas*, den zoon van *Thomas* (*Pieterszoon*); hij moet dus rechts, onder *Thomas*, staan. Bijgevolg is hij de kleinzoon van *Lucye*, en achterkleinzoon van *Laurens Janszoon Coster*, zoo tenminste de stamboom waarheid spreekt, wat zeer te betwijfelen is.

In 1483 of 1484 verhuisde *Coster* uit Haarlem, en nu is het niet aan te nemen, dat hij toen reeds een achterkleinzoon zal hebben gehad, die reeds zoo oud was hem in het Kersmisgilde op te volgen.

Prof. *Fruin*, gist dan ook op goede gronden dat *Frans Thomas Thomaszoon*(4) niet de achterkleinzoon, doch de kleinzoon van *Coster* zal geweest zijn, waaruit dan volgt dat Lucye niet met *Thomas Pieterszoon*, doch met diens jongsten zoon *Thomas* is gehuwd geweest.

(1) *Gerrit Thomas Pietersz.* is in het midden van dit calligrafisch stuk geplaatst. Aan het hoofd staat als stammoeder de tweede vrouw van *Thomas Pieterszoon*, *„Lucye Lauris Janssons Coster's dochter, die deerste print in die werelt brocht Anno 1440."* Het is echter onzeker of er 1440 dan wel 1446 staat.

We zien dus dat deze stamboom wel degelijk een gelegenheids stuk is.

(2) *Andries* en *Thomas* werden volgens de Divisiekroniek in 1492 te Haarlem vermoord. *Thomas* was in 1482 burgemeester van Haarlem.

(3) Er bestaat een oorkonde van Juli 1492, waarin *Frans Thomasz.* bekent, schuldig te zijn aan *Pieter Jansz. Coster* de som van 150 Rijnsche guldens. Deze *Pieter Jansz. Coster* was denkelijk een jongere broeder van *Laurens Jansz.*

(4) Hij komt in 1492 in echte stukken als mondig voor.

De tijdsopgaven zijn hiermede in overeenstemming, want *Thomas Thomaszoon* komt voor het eerst voor in 1462 als secretaris der stad. In dat jaar kan de dochter van *Laurens Coster* (geboren ongeveer in 1410) ongeveer 30 jaar zijn geweest. Dat in 1484 een zoon van haar, *Frans*, haar vader in het gilde opvolgt, is niets bevreemdend.

Is de gissing juist dan zou de ware stamboom, aangevuld met de opgave van het stamboek er aldus hebben uitgezien:

Thomas Pietersz.

Pieter Andries Thomas=Lucye, Coster's dochter.

| |

Thomas Frans Thomas Thomaszoon.

|

Gerrit Thomasz.

Hieruit zou dus dan klaar blijken, dat *Gerrit Thomasz.* op wiens last de stamboom vervaardigd werd, *niet* afstamde van *Coster's* dochter, doch van den oudsten van haar schoonbroeders.

* * *

Uit de genealogie blijkt niet welk bedrijf *Laurens Coster* heeft uitgeoefend. *Junius* gist dit verkeerdelijk uit een bijnaam *Coster*. Uit officieele bescheiden weten wij zeker dat hij tot 1451 winkelier was in olie en kaarsen. In laatst genoemd jaar schijnt hij die zaak te hebben overgedaan aan zijn zuster *Geertruij* om een wijnhandel of misschien wel een herberg te beginnen.

Ik eindig thans dit artikel, doch vestig hier nogmaals de aandacht op het feit, dat deze bijdrage niet het resultaat is eener persoonlijke studie van mij, doch slechts een overzicht is van hetgeen onze onvergetelijke historicus, wijlen Prof. *Fruin* er over heeft medegedeeld.

Haarlem, W. P. J. OVERMEER.

Hodenpijl te Makassar.

(Zie Alg. Ned. Fam.blad 1901, 207 en 257).

Naar aanleiding van het nader medegedeelde door den heer J. C. Gijsberti Hodenpijl van Hodenpijl, diene het volgende:

Omstreeks 1740 waren te Makassar, slechts de twee broeders Philippus en Cornelis Bitterus Hodenpijl. De door den heer G. H. v. H. genoemde Hendrik Bitterus Hodenpijl op blz. 258 boven, 1e kolom, was *niet* zooals daar geopperd wordt, een *broeder* van bovengenoemde personen, doch de oudste *zoon* van Cornelis Bitterus. Hij werd door mij op blz. 206, 2e kolom onder 1 genoemd, evenzoo als „assistent. Dat

hij blijkens testament d.d. 15. 8. 1771 toen als zoodanig in de Negory Vlaardingen woonde, is waar.

Nadat in 1687 het „casteel Rotterdam" voltooid was, even hecht en stevig gebouwd als de aard der voorvaderen zelf was, en binnen zijn hooge en dikke steenen muren in de talrijke woningen de Compagnies-dienaren hun intrek hadden genomen, was nà eenige generaties die ruimte niet meer voldoende. Bovendien, vele dier ambtenaren „in dienst der Edele Compagnie" werden niet meer „naar het Vaderland verlost", doch verkozen te blijven, waar zij waren. Hun nakomelingschap was weldra te talrijk om nog in het „casteel" gehuisvest te worden, en zoo ontstond in de onmiddelijke nabijheid een kampong (negorij), waar de afstammelingen dier „blijvers" een onderkomen vonden, thans nog een wijk van het huidige Makassar, genaamd „Stad Vlaardingen." Het vroegere kasteel, waarin ook de kerk gebouwd was en waar o.a. ook „de directeur deser Custe Celebes" zijn woning had, staat thans bekend als het „fort Rotterdam," de kerk is een magazijn van militaire kleeding en bewaarplaats van buskruit geworden en de oude landvoogd's woning, is thans de woning van den militairen commandant; nog herinneren de cijfers 1686 in de voorgevel van het huis, aan het stichtingsjaar, toen de landvoogd Hartsinck de eerste was, van de lange reeks bewoners.

Geen enkel geslacht, dat zich voor goed in het Oosten vestigt, ontkomt aan de deprimeerende invloed die de „Stille Kracht" op den europeaan uitoefent. Wanneer geen enkel lid meer in zijn jeugd in het oude Europa wordt opgevoed, dan wel op later leeftijd daar vertoeft, wanneer generatie op generatie in het warme land blijft wonen, dan verdwijnt zoo'n geslacht in de kampong en daarmede is de oplossing gevonden van de talrijke echt-oud-Hollandsche namen in de kampongs der grootere plaatsen. De stamvader uit Holland komende, dikwijls een hoog dienaar der Compagnie, doch de kinderen en verdere nakomelingen niet meer in Nederland opgevoed, vermindert al meer en meer de kracht tot opheffing; zonder dat er zelfs nog sprake is van huwelijken met inlandsche vrouwen, het dalen is onvermijdelijk.

Ook het hier bedoelde geslacht kon niet ontkomen aan dien invloed, en zoo zien wij de afstammelingen van de beide onderkooplieden al spoedig in de nederige betrekkingen van assistent, klerk en dergelijke en een meer dan 150-jarig verblijf op Makassar heeft het hare er toe bijgedragen, dat hare leden het sedert nooit verder gebracht hebben. Thans na een ruim 150 jarig verblijven alhier, zal eindelijk één der leden deze oude plaats verlaten om als commies op één der departementen te Batavia te komen.

Voorbeelden van het dalen van de afstammelingen van aanzienlijke Compagnies-dienaren om bovenaangehaalde redenen, zou ik bij tientallen kunnen noemen.

Mocht daarom de heer G. H. v. H. meer van het geslacht willen weten van 1821 tot heden, dan bezit ondergeteekende nog meer aanteekeningen.

De naam Jiers komt geen enkel maal hier in de boeken voor, wel Fiers en Feersz; evenzoo is de naam B*oo*kelman, nooit Bockelman of Boekelman, trouwens deze familie bestaat hier nog als B*oo*kelman.

De door den heer G. H. v. H. genoemde dochter Hendriette Christina van Philippus H. is *ook* te Makassar geboren, doch de doopboeken ontbreken juist van 1738—1751, het tijdvak dus waarin zij geboren werd, vandaar dat ik haar niet kon vermelden, zij zal echter jong gestorven zijn.

Philippus zal wel niet in 1730 zijn uitgevaren (zie blz. 258), geboren in 1719, zou hij dan pas 11 jaar geweest zijn.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik een drukfout te verbeteren welke in mijn opstel op blz. 207 is ingeslopen; daar staat op de 5e regel v. o. *B*osselet, dit moet zijn *R*osselet.

Voor de alliantie Hodenpijl- de la Faille vergelijke men ook Stam- en Wapenboek, in voce Baart de la Faille, doch hoogst onvolledig.

Boeloekomba was en is een post in het gouvernement van Celebes, doch een aantal dagen reizens van Makassar.

W. W. v. R.

Eva Bernarda Monix, Abdis van Binderen.

In een M. S. „Liber Recommendationis conventus nostri Venradiensis, in quo annotata sunt nomina Patrum et Fratrum hic defunctorum, Benefactorum et Benefactricum quorum animae ob singularia beneficia Patrum et ffm. precibus commendari merentur", vind ik het volgende:

„1 Julii 1701 Venradii viam universae carnis ingressa est praenobilis ac religiosa domina *Eva Bernarda Monix* Ordinis Cisterciensis Imperialis monasterii de Beynderen prope Helmondam diocoesis Buscoducensis, religiosa et jubilaria quae ut pie vixit sic quoque piissimo affectu cupiebat semper dissolvi et esse cum Christo. In vivis ordini nostro (1) addictissima fuit, ita ut propter varia beneficia praestita l.r. mer. inscr. et suffragio p. et fr. recommendari, ut quantocius aeterna pace fruatur. Sepulta jacet in choro ante summum altare in presbyterio."

(1) N.l. de Orde der Minderbroeders.

Deze aanteekening, werd, naar de gewoonte der Orde, geschreven terstond na het afsterven, en bezit dus allen waarborg van echtheid. Diensvolgens zal men de opgave van Schutjes (IV, 139) dienen te verbeteren.

Fr. A.

Paus Leo XIII een nakomeling van Rienzi.

Het jubileum, dat de Paus onlangs mocht vieren heeft genealogen aanleiding gegeven, om een onderzoek naar den stamboom van Leo XIII in te stellen. Daarbij is gebleken, dat de moeder van den Paus, Anna Prosperi-Bussi, zich er op beroemen kon van den laatsten Romeinschen volkstribuun, Cola di Rienzi, af te stammen. Hare familie heeft lang te Rome gewoond, maar zich later in een kleine stad in den Kerkelijken Staat gevestigd. De Pecci's, 's Pausen familienaam, zijn afkomstig uit de Etruscische stad Cortona; een van 's pausen voorvaderen, Giovanni Antonio Pecci (1693—1768) heeft onderzoekingen gedaan naar de oudste geschiedenis der Etruscers; hij woonde te Siena, waarheen de familie Pecci zich van Cortona metterwoon had begeven. Een Lelio Pecci was gezant van zijne republiek bij Karel V. Een der familieleden van den Paus, Bernardo Pecci, werd door de Indianen vermoord; een ander familielid was de in 1855 overleden kardinaal Giuseppe Pecci.

De financieele omstandigheden van de Pecci's waren door de verschillende revolutieoorlogen, die Italië in den loop der eeuwen hebben geteisterd, veel slechter geworden, en de moeder van den tegenwoordigen Paus moest van hare vaardigheid in het maken van fijn borduurwerk en het kantkloppen gebruik maken om haar zonen Giuseppe en Gioacchino te kunnen laten studeeren; de oudste is in 1890 als kardinaal gestorven, de jongste is de tegenwoordige Paus. De moeder des Pausen, die in 1824, bij een bezoek aan Rome, aldaar overleed, is in de kerk della Stemmata begraven, waar de Paus een prachtig gedenkteeken voor haar heeft laten oprichten.

De tegenwoordige Paus werd als onderdaan van Napoleon I geboren; 't grootste gedeelte van den vroegeren Kerkelijken Staat was bij het Fransche Keizerrijk ingelijfd. 's Pausen vader Luigi Pecci, was onder die heerschappij maire van Carpentino en opperbevelhebber van de Burgergarde van het departement Volsci, niettegenstaande het heel wel bekend was dat hij altijd een aanhanger van het pauselijk gezag was geweest.

GESLACHTEN VAN ROYEN.

(*vervolg*).

6°. Mr. Daniël Stephanus Jan van Roijen, geboren te Vledder 4 April 1810, in 1829 ingeschreven als student in de medicijnen te Utrecht, gepromoveerd in de rechten, vertrok naar Indië en overleed ongehuwd als advokaat en procureur te Batavia 18 September 1851.

VII. Stephanus van Roijen, geboren te Vledder 3 September 1798, was eerst apotheker te Groningen, daarna (1847) burgemeester van Diever en Vledder en overleed te Middelstum 28 Februari 1883.

Hij was 22 Maart 1826 te Groningen gehuwd met Elebarta Johanna Witkop, geboren te Groningen 29 Februari 1804, overleden te Middelstum 26 Mei 1897, dochter van Jan en Elisabet Lewes.

Uit hun huwelijk sproten vijf kinderen.

1°. Dr. Stephanus Jacobus van Roijen, volgt onder VIII.

2°. Elizabeth Margaretha van Roijen, geboren te Groningen 29 Januari 1830, overleden te Middelstum 4 Juni 1901.

3°. Jan Witkop van Roijen, volgt onder VIIIbis.

4°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Groningen 11 Maart 1832, overleden te Vledder 1 October 1861, als ambtenaar bij het boschwezen in Nederlandsch Indië.

5°. Beerend van Roijen, geboren te Groningen 24 Augustus 1833, aldaar overleden 11 September 1842.

VIII. Dr. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te Groningen 30 Augustus 1828, doctor in de wis- en natuurkunde, de geneeskunde en de verloskunde en arts, thans nog te Utrecht woonachtig, huwde te Groningen 2 November 1859 met Maria Johanna Beekhuis Damsté, geboren te Groningen 29 Januari 1833, overleden te Utrecht 30 Juli 1902, dochter van Hermannus en van Christina Maria Diephuis.

Uit hun huwelijk sproten acht kinderen:

1°. Elebarta Johanna van Roijen, geboren te Rotterdam 19 Augustus 1860.

2°. Hermannus van Roijen, volgt onder IX.

3°. Christina Maria Catharina van Roijen, geboren te Groningen 9 Januari 1863, huwde te Hellevoetsluis 15 Maart 1883 Herman Johannes Verveen, thans gepensionneerd officier van administratie 1 klasse der marine te Kampen.

4°. Elizabeth Margaretha van Roijen, geboren te Diever 16 Juni 1864, huwde te Westervoort 12 Mei 1887 Gerard Willem Kiewiet de Jonge, geboren in 1862, arts en oud-officier van gezondheid der 1e klasse van het Indische leger, leeraar aan den cursus in tropische ziekten bij het geneeskundig laboratorium te Batavia.

5°. Stephanus van Roijen, geboren te Veendam 31 Maart 1866, koopman te Londen.

6°. Pieter van Roijen, volgt IX bis.

7°. Jan Isaac Antonie Berend van Roijen, volgt IX ter.

8°. Martha van Roijen, geboren te Veendam 20 Augustus 1873.

IX. Hermannus van Roijen, geboren te Groningen 23 October 1861, was eerst officier van gezondheid der 1e klasse van het Indische leger, nam als zoodanig eervol ontslag en vestigde zich als arts te Rotterdam.

Hij huwde tweemalen.

Eerst trouwde hij te Groningen 16 Juni 1887 met Frouwina de Cock, geboren te Groningen 26 Augustus 1865, overleden te Rotterdam 16 Mei 1899, dochter van Mr. Tjaarda en van Frouwina de Cock.

Daarna hertrouwde hij te Rotterdam 21 Juni 1900 met Gertrude Anna Maria Stel, geboren te Emmerik 30 Juni 1863, dochter van Hendrik Tebbe en van Anna Louise Dahmen, weduwe van Jean Visée.

Uit elk huwelijk sproot eene dochter:

1°. Elebarta Johanna van Roijen, geboren te Solo in Juli 1892, overleden te Rotterdam 19 Augustus 1902.

2°. Maria Johanna van Roijen, geboren te Rotterdam 9 Juni 1902.

IX bis. Pieter van Roijen, derde zoon van Dr. Stephanus Jacobus van Roijen en van Maria Johanna Beekhuis Damsté, geboren te Veendam 2 Januari 1868 werd 23 October 1893 tweede luitenant der infanterie van het Indische leger, en 20 Februari 1897 1e luitenant en is gerechtigd tot het dragen van het eereteeken voor belangrijke krijgsbedrijven en van het Lombokkruis.

Hij huwde te Arnhem 18 April 1895 met Johanna Maria Eerkens, geboren te Doesburg 9 November 1873.

Uit hun huwelijk sproten:

1°. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te Macassar in 1895, overleden in 1898.

2°. Josephus Willem van Roijen, geboren te Malang 21 Juni 1896.

3°. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te 's-Gravenhage 5 Augustus 1899.

4°. Maria Johanna van Roijen, geboren te Tjimahi 29 November 1902.

IX ter. Jan Isaäc Antoni Berend van Roijen, jongste zoon van Dr. Stephanus Jacobus van Roijen en van Maria Johanna Beekhuis Damsté, geboren te

Veendam 31 Maart 1870, woonachtig te Rotterdam, huwde te Warfhuizen 1 October 1896 Machteld Hendrika Cloeck Hellema, geboren te Koekange 5 Augustus 1869, dochter van Jan Steven en van Anna Aleida Sinnighe Damsté.

Uit hun huwelijk sproten twee kinderen:

1°. Anna Aleida van Roijen, geboren te Rotterdam 2 October 1899.

2°. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te Rotterdam 7 October 1901.

VIII bis. Jan Witkop van Royen, tweede zoon van Stephanus en van Elebarta Johanna Witkop, werd geboren te Groningen 6 Maart 1831 en was achtereenvolgens burgemeester van Adorp (28 Januari 1857), van Middelstum en Kantens (15 April 1859), van Middelstum alleen (15 April 1899).

Hij huwde te Middelstum 19 November 1868 met Elizabeth Arkema, geboren te Warffum 21 September 1825, overleden te Middelstum 3 Juni 1869, dochter van Jan en van Catharina van Bolhuis.

Dit huwelijk was kinderloos.

VII. Mr. Isaac Antonie van Roijen (1), tweede zoon van Stephanus Jacobus en van Grietje Drijber, geboren te Vledder 28 Maart 1800, werd 25 September 1817 ingeschreven als student te Groningen, promoveerde aldaar 12 December 1823 in de rechten, werd 18 Februari 1824 secretaris der gemeente Meppel, in 1826 notaris te Zwolle, en achtereenvolgens lid van den gemeenteraad aldaar (5 October 1842), van de provinciale staten van Overijssel (1845), en van de Eerste kamer der Staten-Generaal (1850).

Op 18 Januari 1853 werd hij benoemd tot commissaris des Konings in de provincie Groningen, uit welk ambt hij 1 October 1867 op zijn verzoek eervol werd ontslagen. Hij vestigt zich toen in zijn geboorteplaats, doch overleed reeds 14 Januari 1868 tijdens een bezoek te Zwolle. De overledene was commandeur der Hannoversche Guelphen orde.

Hij was 8 September 1825 te Zwolle gehuwd met Anna Gesina van Engelen, geboren te Zwolle in 1798, aldaar overleden 18 April 1842, dochter van Jan Hermannus en van Anna Aleida Kniphorst, die hem negen kinderen schonk:

1°. Margaretha van Roijen, geboren te Meppel 27 Juni 1826 overleden aldaar 12 Juni d.a.v.

2°. Mr. Jan Hermannus van Roijen, volgt onder VIII.

3°. Mr. Stephanus Jacobus van Roijen, volgt onder VIII bis.

(1) Gedoopt te Vledder 19 April 1800 als Isaac Antoni Soetens van Roijen.

4°. Margaretha Anna Aleida van Roijen, geboren te Zwolle 18 Februari 1830, sterft jong.

5°. Hendrikus Nicolaus van Roijen, volgt onder VIII ter.

6°. Mr. Berend van Roijen, volgt onder VIII quater.

7°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Zwolle 8 September 1834, aldaar verdronken 21 Augustus 1844.

8°. Adrianus Marinus van Roijen, volgt onder VIII quint.

9°. Anna Aleida van Roijen, geboren te Zwolle 18 December 1839, overleden te Groningen 30 April 1861, aldaar op 6 Juni 1860 gehuwd met Mr. Carel Jan Jacob Wijckerheld Bisdom, geboren te Groningen 6 Juni 1836, overleden te 's-Gravenhage als griffier van den Hoogen Raad 3 Juni 1900, zoon van Mr. Dirk Rudolph en van Adrienne Fréderique Jeannette barones van Imhoff. Hij hertrouwde Maria Josina van Iddekinge.

VIII. Mr. Jan Hermannus van Roijen, geboren te Zwolle 16 Mei 1827, promoveerde in 1849 in de rechten, werd in November 1850 candidaat-notaris, en 10 Januari 1854 notaris te Zwolle. Hij was in 1872 wethouder in zijne geboortestad en van 1859—1871 en 1876—1883 lid der Staten van Overijssel, en overleed 23 Juli 1883 te Heino ten huize van zijnen zwager van Houten.

Hij was 20 Februari 1851 te Zwolle gehuwd met Anna Aleijda van Engelen, geboren te Zwolle den 6 Maart 1831, dochter van Nicolaus en van Margaretha Magtilda Francina Badings.

Uit hun huwelijk sproten negen kinderen:

1°. Anna Gesina van Roijen, geboren te Zwolle 2 December 1851, aldaar 2 Juni 1875 gehuwd met Willem Cornelis van Reede, notaris te Zwolle, geboren te Zwartsluis 30 Januari 1852, zoon van Jacob Lydius en Catharina Magdalena Tobias.

2°. Margaretha Magtilda Francina van Roijen, geboren te Zwolle 16 December 1852, overleden te Deventer 7 Septemer 1878, gehuwd te Zwolle 8 October 1873 met Jakob Willem Louis Vroom, notaris te Deventer.

3°. Elizabeth van Roijen, geboren te Zwolle 4 Maart 1854, huwde te Zwolle 1 November 1880 Laurens Engelbertus Hermsen, ontvanger der belastingen aldaar.

4°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Zwolle in Juni 1856, aldaar overleden 7 Juli d. a. v.

5°. Anna Aleijda van Roijen, geboren te Zwolle 11 Januari 1858, overleden.

6°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Zwolle 22 September 1859.

7°. Nicolaus Jan Willem van Roijen, geboren te Zwolle 12 Maart 1864, overleden.

8°. Mr. Jan Willem Nicolaus van Roijen, geboren te Zwolle 7 December 1869, gehuwd te Olst 10 April 1902 met zijne volle nicht Minanda Jeanne Elizabeth Aleida van Roijen, geboren te Zwolle 17 April 1878, dochter van Adrianus Marinus van Roijen en van Catherine Françoise Susanne Isabelle Lucie de Geep, nader te noemen.

9°. Jan Hermannus van Roijen, geboren te Zwolle 28 Maart 1871, attaché aan het Kabinet van den Minister van Buitenlandsche Zaken (1875) en gezantschaps secretaris (1899).

VIII bis. Mr. Stephanus Jacobus van Roijen, tweede zoon van Mr. Isaac Antonie en van Anna Gesina van Engelen, geboren te Zwolle 8 Januari 1829, werd rechter in de arrondissements rechtbank te Zwolle (1871) en lid der staten van Overijssel (1883), daarna lid van gedeputeerde Staten.

Hij huwde te Oldemarkt 8 September 1858 met Johanna Willemina Koning, geboren aldaar 19 December 1830, overleden te Zwolle 18 Juli 1862, dochter van Klaas en van Catharina Dumon.

Uit hun huwelijk sproten twee zoons:

1°. Mr. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Zwolle 18 Juni 1859, raad (1896), wethouder en burgemeester van Zwolle, lid van de Eerste kamer der Staten Generaal (1902) gehuwd te Groningen 14 Juli 1886 met Catharina Dorhout Mees, geboren te Groningen 7 December 1859, dochter van Mr. Bernard en van Jkvr. Josina Margaretha Lewe van Aduard.

Uit dit huwelijk drie kinderen, alle geboren te Zwolle:

a. Josina Margaretha van Roijen, geb. 23 Juli 1887.
b. Stephanus Jacobus van Roijen, geb. 1 Mei 1889.
c. Johanna Wilhelmina van Roijen, geb. 2 Juli 1891.

2°. Klaas van Roijen, geboren te Zwolle 1 Maart 1861, sterft aldaar.

VIII ter. Hendrikus Nicolaus van Roijen, derde zoon van Mr. Isaac Antonie en van Anna Gesina van Engelen, geboren te Zwolle 12 April 1831, werd burgemeester van Ambt-Hardenberg (1860) en lid der staten van Overijssel (1870) en overleed te Assen 28 Mei 1874. Hij was te Assen 11 Augustus 1858 gehuwd met Johanna Gesina Sluis, geboren te Vledder 16 November 1837, overleden te Assen 24 November 1876, dochter van Mr. Herman Hendrik Adriaan en van Henrica Johanna Collard.

Uit hun huwelijk sproten drie zonen:

1°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Heemse 18 Juni 1859, overleden te Zwolle 15 Juni 1882.

2°. Mr. Herman Hendrik Adriaan van Roijen, geboren te Heemse den 29 Augustus 1860.

3°. Gerrit van Roijen, geboren te Heemse in 1864, overleden te Zwolle 4 Januari 1884.

VIII quater. Mr. Berend van Roijen, vierde zoon van Mr. Isaac Antonie en van Anna Gesina van Engelen, geboren te Zwolle 27 November 1832, was achtereenvolgens notaris, wethouder en burgemeester van Groningen (1872—1883), lid der staten van Groningen (1870), en van de Eerste kamer Staten Generaal, en rechter (1886) in de arrondissements rechtbank te Groningen, ridder in de orde van den Nederlandschen leeuw, hij overleed aldaar 24 November 1893.

Hij was 25 October 1859 te Bergen op Zoom gehuwd met Maria Josina Johanna van der Hagen de Geep, geboren aldaar 16 October 1838, dochter van Laurens Christiaan en Minette Jacqueline Annette Simons.

Uit hun huwelijk sproten:

1°. Isaac Antonie van Roijen, volgt onder IX.

2°. Laurens Jacobus van Roijen, geboren 14 November 1862, overleden te Groningen 20 October 1884.

3°. Anna Gezina van Roijen, geboren te Groningen 10 Mei 1848, gehuwd met Mr. J. H. Heerspink, griffier bij het kantongerecht te Enschedé.

4°. Jeanne Elizabeth van Roijen, geboren te Groningen 11 Juni 1874.

IX. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Groningen 12 Januari 1861, burgemeester van Hoogezand en lid der provinciale staten van Groningen (1892), huwde te Groningen 3 September 1890 met Anna Margaretha Feith, geboren te Groningen 18 Februari 1868, dochter van Mr. Rhynvis en van Johanna Martha Aurelia Hora Buma. Uit hun huwelijk sproten:

1°. Berend van Roijen, geboren te Hoogezand 12 October 1892.

2°. Rhynvis van Roijen, geboren te Hoogezand 3 April 1895.

3°. Marie Johan van Roijen, geboren te Hoogezand 23 April 1897.

4°. Johan van Roijen, geboren te Hoogezand 24 Juni 1899

5°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Hoogezand 1 Juli 1902.

VIII quint. Adrianus Marinus van Roijen, zesde zoon van Mr. Isaac Antonie en van Anna Gesina van Engelen, geboren te Zwolle 20 November 1835, overleden te Amsterdam 6 December 1897.

Hij huwde tweemalen.

Eerst trouwde hij met Elizabeth de Geep, geboren te Bergen op Zoom 18 Januari 1845, overleden te Zwolle 3 Augustus 1870, dochter van Laurens Christiaan en van Minette Jacqueline Annette Simons.

Daarna hertrouwde hij in 1872 met hare zuster

Catherine Françoise Suzanne Isabelle Lucie de Geep, geboren te Bergen op Zoom 13 December 1849, overleden te Zwolle 6 Augustus 1880.

Uit het tweede huwelijk sproten 4 kinderen:

1°. Anna Gesina van Roijen, geboren te Zwolle 29 December 1873.

2°. Laurentius Christianus van Roijen, geboren te Zwolle 6 Februari 1875.

3°. Isaac Antonie van Roijen, geboren te Zwolle 21 April 1876, overleden te Olst 8 December 1900.

4°. Minanda Jeanne Elisabeth Aleida van Roijen, geboren te Zwolle 17 April 1878, gehuwd te Olst 10 April 1902 met haren neef Mr. Jan Willem Nicolaus van Roijen, bovenvermeld.

VII ter. Marinus Adrianus van Roijen, vierde zoon van Stephanus Jacobus en van Grietje Drijber, geboren te Vledder 17 November 1807, 5 Maart 1880 te Borger overleden, huwde eerst te Vledder 8 Juni 1834 Judikje Meinen, geboren te Diever 15 Augustus 1814, overleden te Vledder 10 Juli 1838, dochter van Meine Hendriks en Andersje Lamberts.

Daarna hertrouwde hij met Suzanna Geertruida Kreeft, geboren te Dalen 20 Maart 1819, overleden te Borger 25 Februari 1897. Uit elk der beide huwelijken sproten twee kinderen.

1°. Stephanus Jacobus van Roijen, volgt onder VIII.

2°. Meinhart van Roijen, geboren te Vledder 20 Mei 1838, aldaar overleden 7 Juni d.a.v.

3°. Herman Bernard van Roijen, geboren te Vledder 23 Februari 1842, overleden te Zwolle 23 November 1866.

4°. Jan Warmolt van Roijen, geboren te Vledder 30 Juli 1844, eerst burgemeester van Nijeveen (1869), daarna notaris te Borger (1879), aldaar ongehuwd overleden in 1887.

VIII. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te Vledder 26 Juni 1835, wethouder van Vledder, aldaar overleden 11 Februari 1897, huwde aldaar 5 October 1860 Hendrikje Mulders, geboren te Vledder 21 October 1838, dochter van Hendrik en Jantien Boers.

Zij waren ouders van twaalf kinderen, allen geboren te Vledder:

1°. Judikje van Roijen, geboren 14 Januari 1862, huwde te Vledder 10 Mei 1883 Adrianus Christoffel van der Sluijs, geboren op het eiland Rozenburg 15 December 1858, stationchef thans te Zwaluwe, zoon van Bastiaan en van Maria Oosterlee.

2°. Hendrik van Roijen, geboren 8 Januari 1863, huwde te Heiligenhaus (Duitschland) in October 1896 Maria Anna Willemsen.

3°. Maria Adriana van Roijen, geb. 12 Maart 1864.

4°. Johanna Geertruida van Roijen, geboren 5 Sept. 1865, huwde te Vledder 4 Juni 1892 Pieter van Duinen, geb. te Onderdendam 22 Febr. 1852, secretaris van Vledder, zoon van Roelf en Nantje Groenveld.

5°. Aaltje van Roijen, geboren 24 Augustus 1866, sterft te Smilde 18 Januari 1903, huwt te Vledder 22 October 1887 Lammert Dijkstra, geb. te Vledder 15 April 1858, overl. te Smilde in Augustus 1902.

6°. Adriana Maria van Roijen, geb. 20 Sept. 1867, huwt te Vledder 28 April 1888 Hendrik Hartsuiker, geb. te Ruinerwold 16 Sept. 1864, zoon van Jan en Albertien de Groot.

7°. Suzanna Geertruida van Roijen, geboren 18 Juli 1869, overleden te Vledder 18 Januari 1873.

8°. Herman Bernard van Roijen, geboren 8 Mei 1871, overleden te Vledder 9 September d. a. v.

9°. Herman Bernard van Roijen, geb. 5 Oct. 1872.

10°. Roelina Geertruida van Roijen, geboren 28 April 1876.

11°. Suzanna Geertruida van Roijen, geboren 19 Mei 1879, huwde te Vledder 7 Juni 1902 Jan Driesens, zoon van Hendrik en Hilligtje Smit.

12°. Geertje van Roijen, geboren 24 Juli 1882, overleden te Vledder 5 Juni 1883.

VI bis. Jacobus van Roijen, tweede zoon van Stephanus en van Adriana Drabbe, geboren te Vledder 2 Februari 1768, overleed te Doldersum in Juni 1837.

Hij huwde eerst met Margje Jans en hertrouwde daarna met Klaasje Eises, geboren te Wijnjeterp 16 Juli 1752, overleden te Doldersum 15 Augustus 1820, dochter van Eise Hendriks en Antje Klasen.

Uit het eerste huwelijk sproten drie kinderen:

1°. Mr. Stephanus Jacobus van Roijen, geboren te Havelte 15 Februari 1796, burgemeester van Diever (1819—1847), overleed ongehuwd te Doldersum 1 Juni 1847.

2°. Adriana van Roijen, overleden te Leek, als echtgenoote van Abraham Santée Leuringh.

3°. Marchien van Roijen, overleden te Doldersum, echtgenoot van Albert Offerein.

VI ter. Daniel van Roijen, derde zoon van Stephanus en van Adriana Drabbe, geboren te Vledder 14 Maart 1773, werd notaris te Assen en overleed aldaar 12 Januari 1821. Hij liet bij Barbara Johanna Arnolda Lankhout, drie kinderen na:

1°. Amalia van Roijen, geboren na 1800, overleden te Assen in 1857.

2°. Stephanus Jacobus van Roijen, ongehuwd overleden te Batavia.

3°. Adriana Amelia Everdina van Roijen geboren te Assen 9 Juni 1806, overleden aldaar 29 September 1856.

Rotterdam op doek en paneel.

Naar aanleiding van mijn *Amsterdam op doek en paneel* (1) ben ik van verschillende zijden aangezocht iets dergelijks te publiceeren over Rotterdam.

Ik voldoe gaarne aan dien wensch, zoo men niet verwacht een overzicht van bijna zevenhonderd schilderijen als bij eerstgemelde stad.

Hetgeen ik over Rotterdam kan mededeelen, is vrij wat bescheidener in getal en bedraagt nog geen tweehonderd stuks.

Ik wil hiermede evenwel niet zeggen dat een uitgebreid onderzoek — vooral in het buitenland — niet een veel grooter aantal dezer tafereelen zal opleveren; waaraan ik echter om verschillende redenen durf twijfelen.

De stad aan Rotte en Maas is nu eenmaal niet de stad aan Amstel en IJ met haar grootsch verleden en kweekschool eener groote schilderschaar, van welke velen een eer en genoegen stelden en nog stellen de merkwaardige en schilderachtige gezichten hunner geboorte- of woonplaats op doek en paneel voor het nageslacht te bewaren.

Wie mijner lezers hierover meer wenscht te vernemen, mag ik verwijzen naar de uitvoerige inleiding van mijn *Amsterdam op doek en paneel* in de Dietsche Warande.

Voor gemak van overzicht heb ik alsdaar de schilderijen onder verschillende rubrieken verdeeld, n.m.:

I. Gezichten op en rond de Stad.
II. Havens en Kaden.
III. Openbare Gebouwen en Poorten.
IV. Kerken en Gestichten.
V. Markten en Straten.

Een verdeeling die men ook anders kan nemen, doch mij hier het gemakkelijkst voorkomt.

Bij ieder stuk heb ik aangewezen waar het berust, of de tentoonstelling of veiling daar het voorkwam; bij de laatsten de naam van den eigenaar in den catalogus genoemd, is deze niet vermeld dan die van den auctionaris, zoomede plaats en jaar van veiling; wordt de plaats niet opgegeven, dan was het hier ter stede.

De afmeting is in c.M., doek met D en paneel door P aangeduid.

De lijst aan het einde laat met een oogopslag zien het aantal werken van iederen meester vermeld.

Paneeltjes van J. H. Hemkes en L. R. Hoedemakers, die in vele spiegel- en lijstenwinkels voor een paar gulden te koop zijn, en stadsgezichten waarvan ik alléén de prent zag of vermeld vond, heb ik niet opgenomen. Ik had anders het overzicht met nog ruim vijftig nummers kunnen vermeerderen.

Beleefd verzoek ik ieder, die daarvoor in de gelegenheid is, deze lijst zooveel mogelijk te willen aanvullen.

Rotterdam, Ch. C. V. VERREIJT.

(1) Zie *Dietsche Warande,* 1897, 1898 en 1899.
De schilderijen aldaar vermeld, kan ik thans met nog **250** vermeerderen.

I. Gezichten op en rond de Stad.

1. Gezicht op de stad van de rivierzijde vóór 1645. P. H. 67, b. 116. Museum Boymans.

Op den voorgrond de Maas; op den tweeden grond de Oude Hoofdpoort, de mond der Oude Haven en een gedeelte der huizen aan den Haringvliet. In het verschiet de Groote of St. Laurenskerk, met de spits op den toren.

2. De Maas vóór R. bij winter en ijs (17e eeuw), rijk gestoffeerd met sleden en schaatsenrijders, door Albert Cuyp. P. H. 90, b. 155. W. Gruyter, Amst. 1882.

3. De stad van de Maas gezien (17e eeuw), door Gerrit Pompe. Koper. H. 30, b. 41. Museum Boymans.

Op den voorgrond de Maas; op den achtergrond de stad die zich langs de rivier uitstrekt.

4. Dergelijk onderwerp, door vorigen schilder. D. H. 106, b. 154. T. T. Cremer, Rotterdam 1816.

5. Dergelijk onderwerp (17e eeuw), door Abraham Stork. D. Museum te Londen.

6. De Maas vóór R. (17e eeuw), door Lieve Verschuier. D. H. 80, b. 110. Museum Boymans.

Rechts de Maas; links de Boompjes, de Oude Hoofdpoort en de achterzijde van de huizen aan den Haringvliet.

7. Gezicht op de Maas vóór de stad (17e eeuw), door Sijbrant van Beest. P. H. 91, b. 123. Wed. C. Hoogstraaten, 1879.

8. Een dergelijk onderwerp (17e eeuw), door Simon de Vlieger. D. Museum te Kopenhagen.

9. Dergelijk onderwerp, 1698, door Ludolf Backhuysen. D. H. 91, b. 140. Museum te Hamburg.

10. Aankomst van Koning Karel II van Engeland te R. op 24 Mei 1660, door Lieve Verschuier. D. H. 120, b. 224. Rijks-Museum.

Op den voorgrond een statiejacht der Staten, aan boord waarvan zich de Koning bevindt; op den achtergrond de burgerwacht en een menigte volk die op het Oude Hoofd staat. Verderop de Oude Hoofdpoort en in het verschiet de toren der Groote Kerk.

11. Ontvangst van Prins Willem IV en zijne gemalin in 1734, door J. Spoel. D. H. 69, b. 123. Museum Boymans.

Op den voorgrond een statiejacht, aan boord waarvan zich het vorstelijk echtpaar bevindt, dat bij zijne aankomst uit Engeland door de vier Burgemeesters

begroet wordt; op den achtergrond de burgerwacht en een menigte volk die op het Oude Hoofd staat. Verderop de Oude Hoofdpoort en in het verschiet de Groote Kerktoren.

12. De Maas vóór de stad bij winter en ijs, rijk gestoffeerd met sleden en schaatsenrijders, door A. Schelfhout. P. H. 50, b. 48. H. M. van Hengel, Amsterdam 1871.

13. Gezicht op de stad, door N. Bauer. P. H. 47, b. 57. Veiling Lamme, Mei 1868.

14. Dit onderwerp, genomen van het Pontegat, door vorigen schilder. P. H. 52, b. 74. A. Lacoste, Dordrecht 1832.

15. Gezicht op de Maas en de achterzijde van eenige huizen aan den Haringvliet, alsmede het Rijks-Marine gebouw, door C. G. Verburgh. D. H. 50, b. 40. Bij Mevrouw de Wed. C. Vlaanderen Oldenzeel.

16. Gezicht op R., door E. Boudin. P. H. 25, b. 34. Veiling Oldenzeel, April 1885.

17. Dit onderwerp, 1853, door L. E. de Cawer. D. H. 36, b. 24. Museum Wallraf-Richartz te Keulen.

18. Wintergezicht op de Maas te R., door A. Schelfhout. P. H. 13, b. 18. Veiling van Baalen, Nov. 1863.

19. Gezicht op R, door N. J. Roosenboom. P. H. 12, b. 17. J. van der Hoop, 1864.

20. Dit onderwerp bij maanlicht, door P. P. Schiedges. P. H. 54, b. 78. Veiling Lamme, December 1851.

21. De Maas vóór R. bij ondergaande zon, door Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest. D. H. 58, b. 106. Museum Boymans.

Rechts het westelijk deel der stad en een deel der Boompjes, waarboven de toren der Zuiderkerk uitkomt; verder het Willemsplein en de Willemskade. Links een gedeelte van Feijenoord.

22. IJsvermaak op de Maas voor de stad, door F. A. Breuhaus de Groot. D. H. 67, b. 87. J. J. van Pallandt van Westervoort, Amsterdam 1885.

23. De Maas voor R. 1847, door vorigen schilder, D. H. 160, b. 144. S. van Walchren van Wadenoyen, den Haag 1875.

24. Dergelijk onderwerp, door L. J. Kleyn. D. H. 43, b. 57. J. van der Biessen, Amsterdam 1884.

25. De stad van de Maas gezien, door E. Koster. Tentoonstelling, Rotterdam 1864.

26. De Maas en de stad van de Oude Plantage gezien, door C. Moser. D. H. 43, b. 69. F. Bos, 1889.

27. IJsvermaak voor de stad op de Maas, door Ch. H. J. Leichert. D. H. 67, b. 98. F. Bos, 1889.

28. De stad van de Maas gezien, door J. C. K. Klinkenberg. D. H. 39, b. 47. Bij den Heer C. L. C. Voskuil, Amsterdam.

29. Gezicht op de Maas voor R., door F. A. Breuhaus de Groot. P. H. 19, b. 25. W. Gruyter, Amsterdam 1882.

30. Dergelijk onderwerp, door G. van der Laan. P. H. 48, b. 71. Veiling Oldenzeel, Juni 1888.

31. Dergelijk onderwerp, door N. Riegen. D. H. 44, b. 68. T. J. Abels, Amsterdam 1880.

32. Dergelijk onderwerp, door W. H. Eickelberg. D. H. 33, b. 52. J. M. Giethoorn, Amsterdam 1898.

33. De Spoorbrug over de Maas te R., door Chr. Dommershuizen. D. Veiling Oldenzeel, Februari 1891.

34. De Maas voor R., door N. J. Roosenboom. P. H. 37, b. 52. D. van de Wijnpersse, den Haag 1871.

35. Dergelijk onderwerp, door vorigen schilder. D. H. 103, b. 140. Veiling Oldenzeel, December 1881.

36. Dergelijk onderwerp, door J. H. B. Koekkoek. Tentoonstelling Rotterdam 1882.

37. De Maas bij R., met de stad in het verschiet, door N. Bauer. D. H. 98, b. 123. Rijks-Museum.

38. De Maas voor R., door J. C. Greive Jr. D. H. 42, b. 65. C. Springer, Amsterdam 1891.

39. Gezicht op de Maas voor de stad, door J. C. van Hulsteyn. P. H. 22, b. 37. Veiling Oldenzeel, Januari 1895.

40. Gezicht op de Maas en de Boompjes bij avond, genomen bij den oprit der Willemsbrug, door J. C. Wijlacker. D. H. 110, b. 70. Bij den Heer K. J. Wijlacker.

41. De Maas voor het Jachtclubhuis, door P. P. Schiedges. P. H. 40, b. 54. Bij den Heer H. Hartog.

42. IJs en kermisvermaak op de Maas voor de stad, vermoedelijk door Gerard van Battem. D. Bij den Heer Norman Forbes, Londen.

43. Dergelijk onderwerp, door Pieter de Bloot. D. Bij den Heer Jos. von Novak, Praag.

44. De stad van de landzijde gezien, 1692, door Johannes Senjé. Koper. H. 31, b. 42. Museum Boymans.

Op den voorgrond de rivier de Rotte en in het verschiet de stad.

45. Rotterdam van de Schie gezien (17e eeuw), door Hendrik de Meijer. P. H. 92, b. 155. Bij de heeren F. Muller en Co, Amsterdam.

46. De stad van den kant van Overschie gezien, door Ch. H. J. Leickert. D. H. 88, b. 105. N. Wafelbakker, Amsterdam 1894.

47. Rotterdam van de Maas gezien (in 't grauw), door C. P. Mooi, 1767. D. H. 58, b. 82. Stedelijk Archief.

In 't Archief berusten ook twee tegeltableaux met een dergelijke voorstelling.

48. Delftshaven van de Maas gezien (17e eeuw), toegeschreven aan Hendrik Maartenszn. Sorgh. P. H. 35, b. 49. Veiling Lamme, Juli 1852.

49. Gezicht op Delftshaven, door P. G. Vertin. P. H. 35, b. 26 Veiling de Visser, den Haag, Nov. 1872.

50. Dergelijk onderwerp, door Ch. H. J. Leickert. P. H. 14, b. 20. Veiling Oldenzeel, Maart 1885.

51. Gezicht op de haven te Delftshaven (17e eeuw) bij winter en opkomende sneeuwlucht, door A. J. Offermans. Tentoonstelling, den Haag 1841.

52. Afbeelding van een ijsberg, die 2 Januari 1565 in de haven te D. dreef en daar is vastgevroren. P. H. 77, b. 133. Rijks-Museum, vroeger in de Weeskamer te Delft.

Men leest op de schilderij:

„Ao. 1565 den 2 January, namiddags met die vloet In een groot quertier uers is een ys-gebercht ghecomen, Op 't hoeft Delfs-haven, hoegh wesende 23 roevoet ende lanck 19 roeden."

53. De schutsluis te D. (18e eeuw), door J. H. Prins. P. H. 17, b. 27. Bij den Heer P. van Meggelen.

54. Dergelijk onderwerp, door L. de Meyer. Tentoonstelling Arti et Amicitiae, Amsterdam 1886.

55. De weg naar D. bij winter, door J. G. M. Egelie. D. H. 35, b. 62. Veiling in het Algem. Schoolmuseum, Januari 1882.

56. IJsgezicht bij schemeravond te Rubroek aan de Rotte, gestoffeerd met schaatsenrijders, de torens van de kapel der R. K. begraafplaats op den achtergrond, door J. H. Wijtkamp. P. H. 56, b. 30.

57. Copie naar vorige schilderij, door C. S. J. van der Sloot. P. Dezelfde afmeting. Beiden bij den Heer G. van der Gevel.

58. Katendrecht bij winter, door C. Moser. Tentoonstelling, Rotterdam 1888.

59. De Hooikade te Charlois, door Chr. Dommershuizen. D. H. 53, b. 73. J. Wolbers, 1880.

60. Aan de Schans te Delftshaven, door A. Mulder Pzn. D. H. 66, b. 47. Bij Mevrouw de Wed. C. Vlaanderen Oldenzeel.

61. Gezicht op Kralingscheveer, door J. Tavenraat. P. H. 8, b. 11. S. G. de Grace, 1882.

62. Het Katendrechtscheveer, door J. van Gorkom. Veiling Ed. Ter Bruggen, Antwerpen, November 1873.

63. De Oost-Maaslaan bij winter, door A. van der Wissel. Tentoonstelling, Rotterdam 1891.

64. Gezicht in de Hoofdlaan der Oude Plantage met het koffiehuis, bij zomer, door S. Th. Voorn Boers. P. H. 36, b. 27.

65. Dergelijk onderwerp bij winter en sneeuw, door vorigen schilder P. H. 33, b. 24.

66. Gezicht op den Heuvel, bij zomer, door C. A. van Waning. D. H. 39, b. 57. Deze drie bij den Heer A. C. Linse.

67. Het Huis op den Heuvel, door W. C. Rip. D. H. 45, b. 34. J. A. Meelboom van Koekengen, Amst. 1878.

68. De Boerenhoef Zijdewinde bij de Diergaarde, door J. H. Wijtkamp. D. H. 50, b. 83. C. Dalen, 1877.

De Zijdewindestraat is naar deze gesloopte boerenhofstede genoemd.

69. Bezoek van drie Rotterdamsche Weeskinderen aan het graf hunner ouders op het kerkhof te Crooswijk, door G. de Meijer. Tentoonstelling, den Haag 1863.

70. Gezicht in de Hoflaan te Kralingen met de toren van de R. K. kerk op den achtergrond, bij winter en sneeuw, door H. Hoogeweegen. D. H. 65, b. 100. Bij den Heer P. L. M. Hoogeweegen.

In het Stedelijk Archief berusten nog eenige doeken, verbeeldende een gezicht op Charlois, de kerk aldaar, enz., afkomstig van een kamerbehang uit een huis van gezegd dorp. Zij hebben vrij wat geleden en het geheel heeft weinig kunstwaarde.

II. **Havens en Kaden.**

71. De Boompjes en het Oude Hoofd gezien van de Maas, door W. J. J. Nuyen. D. H. 78, b. 67. Ch. Verbessem, Brussel 1873.

72. De Boompjes, door F. A. Breuhaus de Groot. D. H. 46, b. 64. C. Gransberg, 1873.

73. Gezicht op de Boompjes van de Maas, door J. Huygens. Veiling Ed. Ter Bruggen, Antwerpen. November 1873.

74. De werkzaamheden aan de kade einde Boompjes in 1880, door H. J. van der Weele. D. H. 94, b. 146. Veiling Oldenzeel, December 1882.

75. Aan de Boompjes, door vorigen schilder. Tentoonstelling, Rotterdam 1885.

76. Gezicht op de Boompjes en het Oude Hoofd, door F. Ziem. P. H. 38, b. 60. Veiling Jos. de Kuyper, November 1892.

77. Het Oude Hoofd, door A. Waldorp. Schets op paneel. H. 35, b. 45. Veiling, van Pappelendam en Schouten. Amsterdam, Maart 1874.

78. De Leuvehaven, gezien van de zijde der Vischmarkt naar de Leuvebrug (18e eeuw), door Gerrit Groenewegen. P. H. 38, 5, b. 50, 5.

79. Dergelijk onderwerp (18e eeuw), door Nicolaas Muys. P. H. 40, b. 50, 5. Beiden T. T. Cremer, 1816.

80. Gezicht op deze haven, door J. Neuhuys. Tentoonstelling, Rotterdam 1888.

81. Dergelijk onderwerp, door F. A. Breuhaus de Groot. D. H. 60, b. 88. D. van de Wijnpersse, den Haag 1871.

82. De Zalmhaven, 1870, door J. B. Jongkind. D. G. Goupy, Parijs 1898.

83. Gezicht op de Spaanschekade en Mosseltrap met de Oude Hoofdpoort op den achtergrond, gestoffeerd met een Rederijkersoptocht in 1642, door J. Spoel. D. Stadhuis, den Haag.

84. Gezicht op de Oude Haven, bij morgenstond, genomen van de Kolkkade, door R. Miedema. D. H. 60, b. 100. Bij den schilder.

85. De Wijnhaven, door F. A. Breuhaus de Groot. Tentoonstelling, den Haag 1863.

86. Gezicht op den Haringvliet (zuidzijde), door C. A. van Waning. P. H. 37, b. 51. Bij den Heer H. G. Tersteeg, den Haag.

87. Gezicht op de Binnenhaven, door W. H. Eikelberg. D. H. 42, b. 68. J. M. Cr. ., Amsterdam 1884.

88. De Glashaven, gezien van de zijde der Wijnhaven, voor de demping, door R. Miedema. D. H. 60, b. 85. Bij den Heer J. Mighorst.

Openbare Gebouwen en Poorten.

89. Het oude Stadhuis aan de Hoogstraat, gem. P. D. 1812. P. H. 28, b. 22. Bij den heer F. J. Krijzer.

Bij den brand van het Museum Boymans in 1864 ging een stuk verloren van Ludolf of Leuf de Jongh, verbeeldende Hoofdofficieren van de Rotterdamsche schutterij, geplaatst voor het oude Stadhuis, met de toren der Fransche kerk in 't verschiet (17e eeuw). D. H. 26,5, b. 28.

90. Het Gemeenlandshuis van Schieland (thans Museum Boymans) (18e eeuw). D. H. 61, 5, b. 75. Stedelijk Archief.

91. De brand van het Museum Boymans, door R. Miedema. D. H. 62, b. 82. Bij den Schilder.

92. Hetzelfde onderwerp, door vorigen schilder. D. H. 30, b. 40. Bij den Heer C. W. Schalkwijk.

Miedema maakte van dezen brand nog een schets op doek.

93. Gezicht op de Oude Hoofdpoort en Boompjes.

94. Deze poort en de achterzijde der huizen aan den Haringvliet.

Beide stukken op paneel uit de 18e eeuw, h. 60, b. 82, zijn zeer gebrekkig van teekening en perspectief. Stedelijk Archief.

95. De Oude Hoofdpoort (18e eeuw), door Jan Storck. D. H. 76, b. 109. Museum Boymans.

Op den voorgrond links een gedeelte van het Bolwerk aan den mond der Oude Haven. Verderop de Oude Hoofdpoort en het Oude Hoofd; rechts de rivier de Maas.

Deze schilderachtige poort werd gebouwd in 1598 en gesloopt in 1856.

96. Gezicht op deze poort, 1781, door Gerrit Groenewegen. P. H. 2,45, b. 33. Bij den Heer C. M. C. Obreen.

97. Deze poort, door P. J. Ouvrié. D. H. 65, b 98. Stedelijk Archief.

Op den voorgrond het Oude Hoofd; rechts de poort, links de Oude Haven, in het verschiet de Groote Draaibrug en de toren der Groote of St. Laurenskerk.

98. Dergelijk onderwerp, door vorigen schilder. P. H. 37, b. 47. Veiling Oldenzeel, November 1893.

99. Deze poort van de Maas gezien, door G, Rietveld. Tentoonstelling, den Haag 1841.

100. Onderwerp als 97, iets gewijzigd en met minder figuren, 1885, door F. L. van Gulik. D. H. 61, b. 91. Bij den Heer A. J. Pluym.

101. Deze poort, door F. A. Breuhaus de Groot. P. H. 38, b. 50. C. G. Schultze van Houten. Amst. 1872.

102. Dit onderwerp, door J. L. Verveer. Tentoonstelling, den Haag 1833.

103. De Oude Oostpoort (17e eeuw), door Lieve Verschuier. P. H, 36, b. 48. Museum Boymans.

Rechts de poort; in het midden de houten voorpoort en het bolwerk met de molen.

Deze poort, gebouwd tusschen 1611 en 1613, werd in 1836 gesloopt.

104. Gezicht op de Oostpoort (gestoffeerd o. a. met een koopvrouw bij een kruiwagen), door Jan de Jong. D. H. 46, b. 38. Mej. D. M. Knapen, 1888.

105. De Delftschepoort van de Schie gezien met den toren der Groote Kerk op den achtergrond (18e eeuw). D. H. 86, 5, b. 105. Museum Arti. Gebrekkig van uitvoering en perspectief.

106. Deze poort en het deel der Delftschevaart tot aan het Stokvisch verlaat van de zijde der Schie gezien, door G. van der Ven. D. H. 56, b. 80. Bij den Heer B. Kruyne.

107. Deze poort in de vorige eeuw. P. H. 39, b. 48. Veiling van Balen, 1857.

108. Komst van Koning Willem III op 25 Juli 1853 te Rotterdam, door N. J. Roosenboom. P. H. 27, b. 37. Stedelijk Archief.

Het gezicht is genomen bij de Delftschepoort.

109. De Nieuwe Wester-Hoofdpoort of zoogenaamde Witte Poort, 1781, door Gerrit Groenewegen. P. H. 24, 5, b. 33. Bij den heer C. M. C. Obreen.

Deze poort, voltooid in 1661 door den bouwmeester Jacob Lois, schepen der stad, is in 1854 gesloopt.

IV. **Kerken en Gestichten.**

110. De Groote of St. Laurenskerk en het kerkplein van de Binnenrotte gezien, door J. Schoenmakers. P. H. 48, b. 65. Bij Mevrouw de Wed. C. Vlaanderen Oldenzeel.

111. Deze kerk, door J. Weissenbruch. P. H. 24, b. 31. Mr. M. van den Heuvel, den Haag 1897.

112. Gezicht op deze kerk, genomen van de Groote Markt door Wijde Marktsteeg en Nauwe Kerkstraat (van deze straten ziet men de hoekhuizen), door P. G. Vertin. P. H. 24, b. 20. Diaconiehuis der Nederduitsche Hervormde Gemeente.

113. Deze kerk en de Boerenvischmarkt van den kant der Kaasmarkt gezien, bij winter en sneeuw, door F. L. van Gulik. P. H. 27, b. 32. Bij den Heer J. A. Pluym.

114. Dit geheel overeenkomend onderwerp, door vorigen schilder. P. H. 18, b. 22. Bij den zelfden heer.

115. Deze kerk van binnen gezien, 1643. P. H. 51, b. 43. Museum te Oldenburg.

116. Dito, 1655. D. Museum Boymans.

117. Dito, 1657. D. Bij Jonkheer Dr. J. P. Six, Amsterdam.

118. Dito, 1658. D. H. 110, b. 111. Museum te Schwerin.

119. Dito, 1662. D. H. 49, 5, b. 40. Ermitage te St. Petersburg.

120. Dito, D. Bij den Heer Norman Forbes, Londen.

Deze zes door Antonie de Lorme.

121. De tombe van Admiraal Witte Corneliszn. de With in het koor dezer kerk, door R. Bisschop. D. H. 72, b. 58. F. A. Molijn Dzn., 1890.

122. Een dergelijke voorstelling, vrij gebrekkig van uitvoering. P. H. 48, b. 36. Bij den Heer A. D. Davids.

123. Gezicht in deze kerk, door J. Pelgrom. P. H. 40, b. 28. Veiling Oldenzeel, November 1879.

124. Dergelijk onderwerp, door J. J. Schenkel. Tentoonstelling, Amsterdam 1889.

125. De Luthersche kerk, Wolfshoek, Posthoornsteeg en oude Keizersbrug, gezien van de Keizerstraat, door F. L. van Gulik. P. H. 58,5, b. 43,5. Bij den Heer J. H. Lagrand Jr.

126. De Luthersche kerk en Wolfshoek bij maanlicht gezien, door J. M. Hoogbruin. P. H. 12,5, b. 17,5. Bij den Heer A. Sellemans Azn.

127. De R. K. Kerk van het H. Hart aan de van Oldenbarneveltstraat van binnen naar het hoogaltaar gezien, door F. L. van Gulik. D. H. 61, b. 80. Bij Mevrouw de Wed. J. H. van Beers.

128. Gezicht op de Oosterkerk en het Oude Mannenhuis aan de Hoogstraat, door J. C. van Hulsteyn. P. H. 50, b. 58. Bij de Heeren C. F. Roos & Co., Amsterdam.

129. De Poort van het Gereformeerde Oude Vrouwenhuis en daarnaast staande huisje van de 17e eeuw aan de Hoogstraat. P. H. 20, b. 25. Bij den Heer P. J. Minderop.

Dit huis is door de vrouwen in 1898 verlaten en hebben een villa aan den Oudendijk betrokken.

130. Gezicht in de Regentenkamer van het Gereformeerd Burger-Weeshuis, gestoffeerd met de Heeren Regenten sprekende met een weesjongen, en de Dames Regentessen zich onderhoudende met een weesmeisje, 1853, door J. H. van de Laar. D. H. 56, b. 73. In het Huis.

131. Gezicht op het Proveniershuis en de Schie, door J. M. Hoogbruin. P. H. 20.5, b. 26.5. Bij den Heer P. J. Minderop.

Dit gebouw werd in 1670 voltooid en in 1898 gesloopt.

132. De ruïne van het voormalig Predikheerenklooster aan de Hoogstraat, door Cornelis Saftleven. P. H. 33, b. 48. Stedelijk Archief.

In den linkerbovenhoek der schilderij staat dit opschrift:

„Anno M.CCCC.XLIIII
Roterodami
Exstructum est Monasterium
Ordinis Praedicatorum
Cuju veteres Ruinas,
Anno M.DC.XV delineatas,
Pinxit, et dicavit,
Reverendo Patri,
Franscisco Deurwerders;
Antverpiensi ejusdem ordinis
Cornelius Saftleven;
Anno M.DC.LVII."

V. **Markten en Straten.**

133. Gezicht op de Groote Markt van uit de Wijde Marktsteeg, 1654, door Hendrik Maartenszn. Sorgh. P. H. 30, b. 40. Museum Boymans.

Op den achtergrond een deel der huizen aan de zuidzijde der Markt en den ingang der Nieuwsteeg.

134. De Groote Markt naar de zijde van Hang gezien, 1889, door J. J. Schenkel D. H. 58, b. 66.

Op den hoek van Hang het gesloopte oude huisje: *In duizend vreezen.*

Volgens mededeeling van den schilder verkocht te New-York.

135. De Groote Markt van de Nieuwsteeg gezien, met de St. Laurenskerktoren op den achtergrond. P. H. 51, b. 42. Bij den schilder.

136. Deze Markt. D. H. 30, b. 37. Veiling Oldenzeel, Juni 1888.

137. Dit onderwerp bij winter en sneeuw. D. H. 60, b. 75. J. M. Cr. . . ., Amsterdam 1881.

Deze drie door F. L. van Gulik.

138. De Groote Markt van de Nieuwsteeg gezien, door P. G. Vertin. P. H. 19, b. 17. S. Th. Voorn Boers, 1894.

139. Het standbeeld van Erasmus op de Groote Markt, door S. Moulijn. P. H. 32, b. 24. Voorheen bij den Heer Dr. J. D. C. Titsingh, den Haag.

140. Deze Markt van het West-Nieuwland gezien, met de toren der Groote kerk op den achtergrond, door F. L. van Gulik. D. H. 36, b. 43. Bij Dr. J. D. de Meijere.

141. Dit onderwerp bij winter en sneeuw, door vorigen schilder. P. H. 52, b. 60. Bij den Heer V. Pieters.

142. Gezicht op de Vlasmarkt (18e eeuw), door G. Sanders. D. H. 42, b. 128. Stedelijk Archief.

143. De Vischmarkt met een deel van Leuvehaven (westzijde) en Soetensteeg van de Noordblaak gezien, door P. A. Schipperus. P. H. 29, b. 41. W. Th. van Griethuijsen, 1887.

144. De Paardenmarkt op 16 November 1885, door O. Eerelman. Tentoonstelling, Rotterdam 1888.

145. Gezicht op de Nieuwe Markt en Botersloot, door A. La Rivière. D. H. 27, b. 45. Veiling Oldenzeel, Januari 1895.

146. Een brand op de Hoogstraat, door P. van Schendel. D. H. 70, b. 80 Wed. J. J. Beerekamp-Schottelinck, Amsterdam 1879.

147. De Hoogstraat bij het Stadhuis, door P. G. Vertin. P. H. 28, b. 40. Bij den heer D. Doodewaard.

148. Gezicht op de Kolk (18e eeuw) van de Steiger genomen; rechts een gedeelte van het Westnieuwland en de Beurs; links op den voorgrond de oude Korenbeurs; op het tweede plan, mede links, de Open-Rijstuin en op den achtergrond de Groote Draaibrug met de daaraan grenzende huizen. D. H. 182, b. 308. Stedelijk Archief.

Deze schilderij is afkomstig van het voormalig Zakkendragersgild te Rotterdam; de wapens van een commissaris en vier hoofdlieden van dit gild zijn bovenaan afgebeeld.

149. Gezicht op de Kolk, de Open-Rijstuin, het Westnieuwland, de Steiger en de oude Korenbeurs (18e eeuw). D. H. 134, b. 182. Stedelijk Archief.

150. De Kolk, een deel van het Westnieuwland en de Spoorbrug met den toren der Groote Kerk in 't verschiet, van Plan C gezien, door P. Koene. D. H. 56, b. 66. Bij den Heer J. H. H. Rothmeijer.

151. Gezicht op het Westnieuwland, door M. van Raden. D. H. 54, b. 68.

152. Gezicht op de Steiger met de afgebroken Korenbeurs, door vorigen schilder. D. H. 54, b. 68. Beiden Dr. H. J. G. Vorstman, den Haag 1883.

153. Dergelijk onderwerp, door L. Hardenberg. Tentoonstelling, Amsterdam 1840.

154. Gezicht op de Noordblaak, door P. G. Vertin. P. H. 22, b. 30. C. G. Verburgh, 1880.

155. Gezicht op de Delftschevaart en Haagscheveer, genomen bij de Delftsche poort, met den Laurenstoren op den achtergrond, 1884, door F. L. van Gulik. D. H. 61, b. 91. Bij den Heer A. J. Pluym.

156. Gezicht op de Delftschevaart, door P. G. Vertin. D. H. 45, b. 35. S. L. Verveer, 1884.

157. Gezicht op het Haagscheveer en Delftschevaart, door J. C. K. Klinkenberg. D. H. 58, b. 78. J. Baron van Palland van Westervoort, Amsterdam 1885.

158. Het Haagscheveer, door D. G. Ezerman P. H. 24, b. 19. Veiling Oldenzeel, November 1893.

159. Het Spuiwater van de Delftschevaart gezien, door J. C. K. Klinkenberg. D. H. 58, b. 80. Mevrouw de Wed. C. J. Weismantel-Wildhack, Amsterdam 1896.

160. Gezicht op de Kipstraat, genomen bij de Goudsche Wagenstraat, met de Groote kerk en het Stadhuis in 't verschiet, door M. Gidding. D. H. 45, b. 35. Bij den schilder.

161. De Goudsche Wagenstraat bij de Kipstraat gezien, door F. L. van Gulik. P. H. 18, b. 22. Bij den Heer A. J. Pluym.

162. Dergelijk onderwerp, door vorigen schilder D. H. 30, b. 37. Veiling Oldenzeel, Juni 1888.

163. De Lange Torenstraat naar de Groote kerk gezien, door C. Springer, 1889. D. H. 117, b. 99. In de nalatenschap van den schilder.

164. De Vischwinkel (benedenhuis) der Wed. J. F. Hasenkamp, hoek Visschersdijk en Keizerstraat, vóór de verbouwing. D. H. 42, b. 50. Bij den Heer H. Hensen.

165. Dit huis na de verbouwing en vergrooting in 1896, door M. Gidding. D. H. 60. b. 48. Bij den Heer J. H. Lagrand Jr.

Over Visschersdijk ziet men de drie eerste huizen van de Leuvehaven (westzijde).

166. Koningin-Emmaplein, door P. G. Vertin. D. H. 57, b. 110. J. C. van Wijk, 1892.

167. Gezicht op den Schiedamsche Singel naar de zijde der Binnenwegschebrug, genomen bij de Witte de Withstraat, door H. Hoogeweegen. D. H. 48, b. 84. Bij den Heer P. L. M. Hoogewegen.

168. Gezicht in de Langelijnstraat, genomen van het Oostvestplein, door M. Gidding. D. H. 45, b. 35. Bij den schilder.

169. Gezicht in de Kortelijnstraat, genomen van Achterklooster, door vorigen schilder. Pendant van het voorgaande. Bij denzelfden heer.

170. Een brand in de Baan, door J. van der Kaa. P. H. 27, b. 37. C. Ulrich, 1892.

171. Het Koningshoofd (steegje in de Baan), door J. C. van Hulsteyn. D. H. 34, b. 32. Veiling Oldenzeel, Januari 1886.

Register op de schildersnamen.

De cijfers duiden de nummers der schilderijen, enz. aan.

Willem van Hooff, een Hollandsch edelman?

De heer P. J. Goetschalkx, pastoor te Donk-Eekeren (België) geeft in de „Bijdragen van de geschiedenis van het Bisdom van Haarlem", 27 D., 3e aflevering, afschrift van een hoogst belangrijk handschrift, opgemaakt door den hierboven genoemden Willem van Hooff, hij was tijdens den opstand tegen Spanje castelijn van Honselaarsdijk en rentmeester van de gravin van Arenberg te Naaldwijk, enz. — Uit een geschiedkundig oogpunt heeft dit handschrift zekerlijk veel waarde.

De schrijver had echter goed gedaan zijn inleidend woord achterwege te laten daar dit wemelt van beleedigingen tegen ons vorstenhuis. — Zoo past het niemand om geschiedenis te schrijven van welke richting of godsdienst men ook zij. De schrijver dien ik tevens opmerkzaam te maken, dat de geslachtslijst, die hij van Willem van Hooff geeft voor een groot deel onwaar is, daar die werd opgemaakt door den grootsten genealogischen knoeier, die ooit bestaan heeft, n.l. P. . . . . de Launay (1).

A. A. Vorsterman van Oyen.

(1) Zie omtrent hem en zijn broeder: L. Galesloot, *Pierre Albert et Jean de Launay, hérauts d'armes du duché de Brabant-Histoire de leur procès* (*1643—1687*). Bruxelles, 1866. 8°.

Vragen, antwoorden, en aanvullingen.

Familie Hopman.

Aart Hopman, geboren te ? den ?. Sterft te ? den ?, huwde te ? den ? Anna van Mourik, zuster van Johannis van Mourik (zie vraag van Mourik), geboren te ? den ?, sterft te ? den ?.

Zij zijn de ouders van:

Martinus Hopman, gedoopt te Leksmond, 5 Augustus 1627, sterft te ? den ?, huwde te Dordrecht 3 Augustus 1683 met Magteltje Korthagen.

Jacob Tijszn. Advocaat, geboren te ? den ?, sterft te ? den ?, huwde te Amsterdam 10 Januari 1693 Aaltje Hopman, geboren te Vianen den ? ± 1657, sterft te ? den ?, dochter van ? en van ?

Uit hun huwelijk:

Aart Advocaat, gedoopt te Amsterdam 19 December 1694. Wat is omtrent hem meer bekend?

de H.

Omtrent de familie Hopman:

Jan Hopman, huwde met Aletta Anna van de Kasteele, geboren 1734, sterft 1799 (vergelijk Stam- en Wapenboek, D. II, blz. 139). Isabella Margeretha Hopman, huwde Jean Lups, geboren 1692, sterft 1754. (Vergelijk Stam- en Wapenboek, D. II, blz. 246).

Red.

Geslacht van Mourik.

Johannis van Mourik, geboren te ? den ?, sterft te ? den ?, huwde te ? den ? met. . . .

Uit dit huwelijk:

1°. Anthonetta van Mourik, geboren te Vianen ? den ?, sterft te Utrecht den 27 December 1742, huwde te ? den ? met Johan van Bommel (wat is van Hem bekend).

2°. Aletta van Mourik, geboren te Vianen den ?, sterft te ? den ?, huwde te Vianen 24 December 1691 Johan de Waal, geboren te Wijk bij Duurstede den ?, sterft te ? den ?. Zoon van ? en van ? (1).

Uit hun huwelijk:

a. Johan de Waal, gedoopt te Utrecht 20 September 1693, sterft te ? den ?, huwde te Haarlem 8 December 1717 Barbara Wilhelmina van Zurck, geboren te ? den ?, sterft te ? den ?, waarbij:

aa. Aletta Johanna Maria de Waal, gedoopt te Utrecht 18 December 1718, sterft te ?, den 19 Fe-

(1) Deze naam wordt ook de Waall en de Waell geschreven.
Red.

bruari 1752, huwde te Voorburg 5 Januari 1740 Johan Theodoor, baron van Friesheim, kapitein in Staten dienst (1).

Wie heeft de goedheid het ontbrekende aan te vullen? de H.

Stedekint.

In de „Index op de Keur- en Gebodsregisters van de Stad Haarlem," lees ik bij herhaling het woord *Stedekint*, b.v.

11 Mey 1490. Pieter Rembrant Stedekint.

23 December 1490. *Willem Claes*, *Claes Gerrit*, *Symon Jorisse* Stedekint.

3 April 1492. Pieter Dirks Stedekint.

11 September 1493. Jan Alberts van Nieuwerkerk Stedekint, enz.

Kan ook een der lezers mij mededeelen wat door een Stedekind wordt verstaan.

H. O.

Een vraag.

Tot hoever bestaan er officieele namen in een opklimmende en afdalende geslachtslijst.

b.v. vader, grootvader, overgrootvader, betovergrootvader of moeder enz.

Zoon, kleinzoon, achterkleinzoon, of dochter enz. Ik hoor daar dikwijls zoo verschillend over spreken, zoodat ik gaarne eens een oordeel van een deskundige hierover hoorde.

O.

Wapen gevraagd.

Op een portret gemerkt A° 1571 aetatis 32, komt als wapen voor: gedeeld I in goud een halve zwarte adelaar; II in rood een gouden dwarsbalk vergezeld boven van een bloem der natuurlijke kleur en onder een zwarte kam. Wie kan dit voorstellen?

Gr. F.

Wapen.

Bij een antiquaar alhier zag ik een gesneden plank met twee wapens. Mannelijk: een golvende faas. Vrouwelijk: gekwartierd: 1 eikentak, 2 staande visch, 3 drie sterren, 4 klimmende leeuw. Van wie zijn deze wapens?

De gansche plank is dik groen geschilderd.

H. J. S.

(1) Zie *Nederlandsche Leeuw*, VII jaargang, blz. 90, Genealogie van het geslacht van Friesheim, door A. A. Vorsterman van Oyen. In de geslachtslijst van Mourik, voorkomende Stam- en Wapenboek, D. II, blz. 349 en volgende, worden deze personen niet genoemd. Red.

Van de Wall.

(1902 blz. 428).

Hoe is nu het wapen van Peter van de Wall, die in 1683 genoemd wordt als ontvanger van het ambt Renkum, rentm. van St. Agnieten te Arnhem en eigenaar eener papiermolen? De in 1664 vermelde proponent Petrus van de Wall te Arnhem zou zijn vader kunnen zijn. In dit geval voert hij: gevierendeeld van zwart en zilver.

H. J. S.

Zegelkunde.

Van verschillende zegels vond ik de beide zijden bedrukt, terwijl dikwijls een baronnen kroon of jonkheers kroon boven het familiewapen gebruikt werd. Wie gaf daartoe het recht?

H. G.

De vraag is als volgt op te lossen: dat een zegel aan beide kanten bedrukt werd is van ouden datum, het groote wapen is het gewoon zegel, dat aan de achterkant is het zoogenaamd contra-zegel. Dit gebruik is van zeer ouden oorsprong en had een dubbel nut, 1° door dat het groote zegel meestal door den afgever van het stuk persoonlijke gelegd werd, terwijl het contra-zegel door den klerk werd afgedrukt. Later deed den zegelaar het zelf. 2° de perkamenten strook of het koord werd door de beide afdrukken zeer solied bevestigd en was daardoor het afvallen bijna onmogelijk. Door afknippen was de scheiding van zegel en stuk slechts mogelijk. Helaas gebeurt het nog te veel dat zegelverzamelaars dit wandalisme plegen.

Het tweede gedeelte van Uw vraag is aldus te beantwoorden: Recht om een kroon te gebruiken, gaf niemand, het voeren van wapens was in onze voormalige vrije republiek een ieder toegestaan. Vooral op het einde der 18_e eeuw kwam het gebruik van kronen, vrij algemeen in gebruik en treft men zeer dikwijls aan, dat een niet baron of graaf een dusdanige kroon gebruikte, de jonkheers kroon is echter een uitvinding van lateren tijd, meestal echter komt een fantasie kroon of zoogenaamde burger kroon voor. De stempelmijders, zoowel als de gebruikers sprongen hiermede zeer willekeurig om.

Red.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

W. J. F. Juten, *Het Groothertogelijk Huis Mecklenburg*. Met portretten, wapens, zegels, enz. Bergen-op-Zoom z. j. 1901—1902. 4°.

Door het huwelijk van onze Koningin met Prins

Hendrik van Mecklenburg kwam de ijverige redacteur van Taxandria, tijdschrift voor Noord-Brabantsche geschiedenis, op de gedachte om ons de geschiedenis te leeren kennen van een oud-Duitsch vorstenhuis, thans zoo nauw met Nederland verbonden. — De schrijver stelt ons in kennis met de voorouders van den Prins en leert ons dat aloude stamhuis kennen in verband met de geschiedenis, waaruit blijkt dat wat oorsprong en oudheid betreft dit vorstengeslacht niet bij andere Huizen behoeft achter te staan. De schrijver weeft zeer eigenaardig de geschiedenis van Mecklenburg-Schwerin en Mecklenburg-Strelitz te samen met de geslachtslijst van die dynastie. In het voorbericht zijn gemeld de bronnen door den Heer Juten gebruikt en daaruit blijkt dat hij uit vele en belangrijke authentieke bronnen heeft geput.

Als inleiding wordt in het werk besproken het steenen-, bronzen- en het ijzeren tijdvak, opgeluisterd met fraaie afbeeldingen van historische voorwerpen in dat land gevonden, dan volgt het tijdvak der Wenden en een dergelijk verhaal van den strijd tusschen de Wenden en de Duitschers. Bij de beschouwing van het wapen van 't rijk, zoowel als van het Huis komt in de alleroudste tijd op zegels de grijpvogel of griffioen voor, in het eerste deel der 13e eeuw onder de regeering van Nicolaas II komt de gekroonde stierenkop voor, die afzonderlijk of wel gecombineerd met den griffioen verschijnt. Ook dit gedeelte van het werk is rijk versierd met afbeeldingen van zegels en wapens uit classieke werken, vooral is fraai te noemen, de afbeelding op blz. 23, ontleend aan het wapenboek van Gelre, dat, zooals bekend is te Brussel berust.

De schrijver heeft een dankbaar en nuttig gebruik gemaakt van het prachtwerk van C. Teske, Die Wappen des Grosherzoglischen Hauses Mecklenburg, in 1893 te Gustrow uitgegeven.

Als stamvader van het Groothertogelijk Huis komt Niklot I, vorst van de Wendische volksstammen der Obotriten, Kessiners en Circipaners voor, hij leefde in het midden der 12e eeuw. Na den dood van Hendrik II, bijgenaamd „de Leeuw" in Januari 1329 splitst zich het Huis Mecklenburg in twee hoofdtakken, bij indeeling op 25 November 1352 en wel in die van Albrecht en Johan, de eerste vormt den tak Mecklenburg-Schwerin en van den tweeden stamt de tak Mecklenburg-Stargard. Na den dood van Johan VII, Hertog van Mecklenburg-Schwerin op den 22 Maart 1592 worden diens zonen Adolf Frederik I, de stamvader van de tegenwoordige Huizen Mecklenburg-Schwerin en Mecklenburg-Strelitz en Johan Albrecht II, Hertog van Mecklenburg-Güstrow, zij werden meerderjarig verklaard door den Keizer in

1607 en het verdeelingsverdrag had plaats in 1621.

Eerst wordt de geschiedenis behandeld van het jongere Huis van Mecklenburg-Schwerin, dan het Huis Mecklenburg-Strelitz en volgt het huis Mecklenburg-Güstrow en de tak Mecklenburg-Stargard.

Voorts behandelt de schrijver nog den tak van Werle of Wenden, het Huis Werle-Goldberg, de Huizen Güstrow en Waren, het huis Güstrow, het huis Waren, de tak te Rostock en de tak Parchim (Richenberg). In het naschrift geeft de schrijver de Koninklijke besluiten, die betrekking hebben op Z. K. H. Prins Hendrik, n.l. titel en wapen. Een tabelarisch overzicht van de geslachtslijsten besluit het werk, dat overal in den tekst voorzien is van fraaie afbeeldingen van zegels, munten, portretten, grafsteenen en afbeeldingen van kasteelen en andere merkwaardige gebouwen. — Het geheel is in een ware stijlvolle prachtband besloten.

Red.

* * *

Arthur Merghelynck, Souvenir du quatrième centenaire de l'acquisition du droit de cité à Yprès par la famille Mergelynck. Yprès, 1902. 8o. (Niet in den handel).

Weinig voorbeelden zijn ons bekend dat een geslacht vier honderd jaren een zelfde plaats bewoonde, in ons land bezit het geslacht van Hardenbroek, zijn aloud kasteel van de stichting tot op heden, in België het geslacht van Argenteau, eveneens zijn kasteel, dat ook de naam gaf aan een allerliefst gelegen dorp tusschen Luik en Maastricht. Veel dergelijke voorbeelden zijn niet aan te halen, daar verschillende geslachten, ofschoon zeer oud, dikwijls door omstandigheden, hun woonplaats verlieten en zich elders vestigden.— Het geslacht Merghelijnck heeft gedurende die vier eeuwen een groot aantal leden voortgebracht, die zich zoowel voor de kerk als voor de stads regeering verdienstelijk hebben gemaakt, de schrijver van het bovengenoemd geschrift is de twaalfde in rechten lijn, hij is schrijver van een groot aantal historische en genealogische werken, stichter van het Museum Merghelynck te Yperen, dat gevestigd is in een gebouw, op last van een zijner voorouders gebouwd in 1774 door den architect Th. Fr. Gombert van Rijssel.

De geslachtslijsten der familiën Paeldynck en van Beveren-Dixmude zijn aan deze merkwaardige studie, geheel op officieele bronnen berustend, toegevoegd.

Red.

* * *

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg).

Den 13den Januarij 1798 werd in de plaats van Ds. Cleijn tot Curator van de Latijnsche school gekozen Ds. J. F. Brouwer. Die vervanging was een gevolg van zijn overlijden. Den 3den Januarij 1798 is hij te Brielle begraven, oud circa 75 jaar, nalatende een weduwe en een zoon. Den 6den April 1795 was hij 72 jaar en 3 maanden oud. Hij behoorde tot de prinsgezinde ijveraars en schreef artikelen in de destijds bestaande „Brielsche Courant". Zie hierover wat ik schreef in „De Navorscher", 1882, blz. 228 en 229, en in de Nieuwe Rotterdamsche Courant, 11 April 1884, No. 102. Van hem bestaat een boekje, getiteld: „Chronykje van den Briel", waarover men zie noot 1 op blz. 1 van de door mij in „Het Brielsche Archief" geplaatste geschiedenis van de Brielsche Courant. Voorts is van hem in druk verschenen een redevoering, getiteld: „Dank-offer voor de eerstelingen van Neerlands Vryheid, by het vieren van het twede eeuwgety der inneminge van den Briele door de Water-geuzen, Gode binnen deze stad op Woensdag den 1 April 1772 plegtig opgedragen, naar aanl. van een redenvoering over Psalm 66 vs. 8—15, gedaan door Cornelis Cleijn, pred. in den Briele" (Briele bij de Wed. Verhell en Zoon). Hij werd 28 December 1768 gekozen tot lid van het Zeeuwsch Genootschap te Vlissingen, 14 Julij 1772 tot lid van het Letter- en Oudheidkundig Genootschap te Leiden, 22 Januarij 1773 tot lid van het Dichtkundig Genootschap *Prodesse canendo* te Rotterdam. Ook was hij lid van het genootschap „Kunstliefde spaart geen vlijt" te 's-Gravenhage. In 1757 kwam hij te Brielle met Geertruid Johanna Coel (1). Met die echtgenoote, „welke," zooals hij schreef, „mijner vrouw moeder zusters dochter en des mijne germain nicht was," was hij 23 jaar gehuwd. Zij werd geboren te Delft 10 April 1724 en stierf te Brielle, nalatende 2 kinderen, 15 Augustus 1769, oud 45 jaar. Bij haar won Cleijn te Brielle: Maria, gedoopt 3 Februarij 1758 (getuigen: Alexander Coel, Vrouwe Maria Dekker, geboren Coel), begraven 26 October 1761; Johanna Cornelia, gedoopt 9 November 1763, begraven 10 Junij 1765. Den 11den September 1774 is de weduwnaar te Brielle ondertrouwd en 25 September 1774 te Rotterdam getrouwd met Margaretha Plemp van Duiveland, weduwe van Ds. Leonard van Wolde, geboren en wonende te Rotterdam.

Onderscheidene der medegedeelde bijzonderheden

(1) In 1765 werd in plaats van Mr. G. van Staveren te Brielle tot stadsadvocaat gekozen P. Coel (Ress. Vr. 21 en 29 Julij 1765).

betreffende Ds. Cleijn zijn ontleend aan 's mans „Album amicorum," aangelegd in 1743 en in mijn bezit. Op het eerste blad van dat album staat het wapen van Cleijn, in 1781 geteekend door A. M. Cleijn, met het onderschrift *Fortiter*. Op het 2de leest men:

> Is 't het lot der Predikanten,
> By hunn eigen Bloedverwanten,
> In hun huis, en hun Geslacht,
> Doorgaans 't minst te zijn geagt:
> In deez' Rol zal men bevinden,
> Hoe ik geagt werdt van mijn Vrinden.
> CORNELIS CLEIJN.

> Hujus Albi Possessor, cujus Symbolum *Vivitur Parvo Bene;* cujus Literae initiales V. P. B. simul notare possunt Verbi Praeco Brilanus.

Eén der bladen is in 1744 beschreven door A. Schultens, en op één der laatste bladen schreef Ds. Cleijn het volgende:

„1. Albert Schultens was gehuwd met Catharina Stancius, dochter van Stancius, predicant te Haarlem, en Hester Ylst (door Ylst eene Nicht van mijne Moeder Catharina Petronella Clant, welker Moeder was Johanna Schatter (de qua vide Bidloo's Mengelpoesij).

2. Jan Jacob Schultens, de zoon van Albert, was gehuwd met Susanna Amalia Schramm (Dochter van Professor Schramm te Herborn). Obiit Jan Jacob anno 1778.

3. Hendrik Albert Schultens (zoon van Jan Jacob) is geboren te Herborn 15 September 1749. Gehuwd (10 April 1774) met Catharina Elisabeth de Sitter (mijne Nicht, als zijnde een Dochter van Hester Schultens, welke een Dochter was van Albert Schultens en Catharina Stancius), gehuwd met den Raadsheer de Sitter te Groningen.

H. A. Schultens is gestorven te Leiden 12 Augustus 1793, oud 44 jaaren, nalaatende zijne weduwe C. E. de Sitter benevens drie zoonen en twee dochters.

H. A. Schultens zelf bestondt my niet, maar was mijn aangehuwde Neef door zijn Echt met C. E. de Sitter, en desweegens ben ik geparenteerd aan zijne kinderen.

Vide de H. A. Schultensio, de Letteroeff. van 1795, P. II. p. 22."

Voorts werd in het Album o. a. geschreven in 1743 door Clemens Streso, eerst predikant te Amerongen, daarna te Noordwijk-Binnen, waar hij 17 Julij 1746 door zijn vader bevestigd werd, vervolgens te Leiden; door Zacharias Jacobus Streso Eccl. Leid.; in 1744 door J. Alberti Th. D. et P. O.; J. P. Lobé, med. dr. te Amsterdam, gestorven in 1778; Aart Mulders med. dr., in 1745 als „veld-medicus" naar Engeland gegaan en aldaar in dat jaar overleden; W. Lobé, Dr.

in de letteren, 2 Augustus 1746 proponent geworden in de Classe van Leiden, in 1748 beroepen te 's-Graveland, in 1780 emeritus, gestorven te Amsterdam 6 April 1795 in den ouderdom van 73 jaar en 6 maanden; G. Balkman, 2 Augustus 1746 proponent geworden in de Classe van Leiden; Everherdus Henrikus van Marle, med. dr. te West-Zaandam, aldaar gestorven 14 October 1796, oud 76 jaar en 8 maanden; Johs. van Dijk, in 1764 beroepen tot Prof. Theol. te Maastricht; Gerbrandus Jacobus Camper j. u. d.; Petrus Camper, professor in de anatomie geworden te Groningen, vroedschap der stad Workum, gestorven (zittende wegens Friesland in de Staten-Generaal) in Den Haag 7 April 1789, vader van Jakob Camper, pensionaris van Brielle geworden; Ewaldus Hollebeek, predikant geworden te Oostkapelle, daarna te Charlois en te Middelburg, vervolgens prof. in de Theol. eerst te Groningen, daarna te Leiden, waar hij gestorven is October 1796, oud ruim 77 jaar, eerst getrouwd met juffr. Wolff, weduwe van Ds. J. Kist v. d. m. te Nieuwpoort bij Schoonhoven, daarna met juffr. Anna Maria Gerdes, dochter van prof. Gerdes; H. de Wilhem, Theol. dr., predikant geworden te Ameide, in 1757 te Lekkerkerk, waar hij gestorven is; Wilhelmus Jacobus Roldanus, predikant geworden te Enkhuizen; in 1745 door Jacobus de Rhoer te Gouda, in dat jaar beroepen tot prof. te Deventer; in 1769 door J. Panneboeter v. d. m. te Maastricht; in 1770 door J. Melvill, gestorven 29 September 1788 te Oostvoorne en aldaar begraven; in 1774 door J. Habbema, Theol. dr. en pred. te Rotterdam; in 1774 door Isaäcus de Leeuw, Gymn. Brilanus, daarna rector en Juris Lector te Alkmaar; in 1776 door Johannes Eusebius Voet, „med. dr., inspecteur van en over de comptoiren van 's Lands collective Middelen en Rechten in het zuiderquartier van Holland", te 's-Gravenhage overleden 28 September 1778, oud 72 jaar, 9 maanden en eenige dagen; in 1782 door J. Munnekemolen te 's-Gravenhage, gestorven 21 April 1795, oud 81 jaar; in 1786 door Mr. J. W. Kumpel. Op één der bladen schreef „Jean Baptiste Léon Marquis de Thiboutot premier Général de l'artillerie de France" zijn naam, en Cleijn schreef onder dien naam: „Passé ici en Décembre 1792 sous le nom du Baron de Hermanville; parti d'ici, avec Madame la Comtesse de Lannoi, pour Londres Mercredi 26 Dec."

CXXXIII.
SLINGERLANT.

Wolphert Slingerlant (No. 105 op de lijst der Vroedschappen) had mr. vóór zijn' naam, omdat hij chirurgijn was (Res. Vroedsch. 3 September 1673). Uit de Thes. Rekening over 1678—1679, blz. 13,

blijkt dat hij collecteur van verpondingen was. Hij werd 5 Julij 1677 verkozen tot majoor (zie art. CI), 1 October 1674, 1675, 1679, 1681, 1682, 1685 en 1687 tot schepen. Den 8sten Julij 1688 werd hij wegens zijn overlijden als schepen vervangen. Tot raad in het College der Magistraten werd hij benoemd in 1676 en 1686, tot burgemeester in 1680 en 1682. Voorts was hij heemraad (Ress. Vr. 5 Junij 1679, 31 Mei en 5 Julij 1688) en in de jaren 1676—1680 ouderling bij de Waalsche Gemeente te Brielle. Den 24sten Mei 1683 deed hij, als niet goed gekozen, afstand van het rentmeestersambt van de geestelijke goederen in Voorne en Putten (1), waarop den 12den Julij 1683 een ander daarvoor werd benoemd.

Den 20sten Maart 1668 is Wolphert Slingerlant j. m., wonende te Schoonhoven, te Brielle getrouwd met Cornelia Houckwater (Hoeckwater) j. d. (2). De Acta van 24 Januarij 1669 vermelden de overkomst der echtgenooten (3) met attestatie van Schoonhoven. Het echtpaar won:

Cornelius, gedoopt 27 April 1669, getuigen: Gerrit en Maria Prickman.

Johannes, gedoopt 19 October 1672, getuigen: burgemeester Yserman en zijn huisvrouw.

Anna, gedoopt 30 September 1674, getuigen: de heer Du Bois en zijn huisvrouw.

Job, gedoopt 4 November 1676, getuigen: Willem Slingerlant en Emerentia Slingerlant.

Sara en Maria, gedoopt 30 Augustus 1680, getuigen: Cornelis van Loon, Dr. Anthony Leemans, juffrouw Maria van L'anckeren, juffrouw Maria van Loon (4).

---

(1) Den 20sten Mei 1683 werd hij door de Staten van Holland gekozen uit een nominatie, gemaakt „sonder kennisse ofte last van den Vroetschappe". De Vroedschap nam in consideratie, dat „soodanige gedane nominatie" was „van de grootste ende schadelijcxste consequentie, streckende tot infractie van het recht van nominatie", dat zij „over de 100 jaren ende tsedert de reformatie" gehad had, en zij vond goed den „afstant te accepteren."

(2) Over Adriaen Houckwater zie men art. LXXXIX. Den 3den Augustus 1679 werd te Brielle begraven Crispijn Houckwater.

(3) Zij waren 18 April 1677 doopgetuigen bij een kind van W. van Ranouw en Joh. Swinnas; zie art. XXVI. Cornelia Houckwater was 25 December 1678 getuige bij den doop van een kind van Pieter van Lancre; zie art. CV.

(4) Den 8sten December 1679 werd begraven een kind van Cornelis van Loon. De Acta van 25 Januarij 1680 noemen Maria en Cornelia van Loon, gekomen met att. van Haarlem; de Acta van 25 April 1680 Perina van Loon, gekomen van Haarlem. Te Brielle zijn 25 November 1691 ondertrouwd en daarna te Oudorp getrouwd Perina van Loon j.d. van Amsterdam, wonende te Brielle, en Adrianus van Velsen, predikant te Oudorp en Oterleek, j.m. van Rotterdam. Volgens de Acta van 20 Januarij 1726 kwamen van Utrecht te Brielle Willem van Beek en Cornelia van Loon. Den 10den October 1806 is te Brielle gestorven Hermanus van Loon, élève chirurgijn van het 3de bat. 4de Reg. van Ligne, ongehuwd, oud 27 jaar.

Sara Maria, gedoopt 2 October 1682, getuigen: Johan Haghe en zijn huisvrouw.

Hermina, gedoopt 9 Augustus 1685, getuigen: Willem Slingerlandt en Margaritha van der Dussen.

Willem, gedoopt 4 April 1688, getuigen: Willem Slingerlandt en Margareta van der Dussen.

Den 2den Julij 1688 werd Wolphert Slingerlandt begraven; den 29sten November 1679 zijn moeder; twee kinderen van hem werden begraven 2 en 7 November 1680.

De eerstgeboren zoon, Cornelis Slingerlant, werd in 1690 aangesteld als ondersecretaris van Brielle; hij bekleedde die betrekking slechts 3 jaren. Om zijn berispelijk gedrag werd hij in 1693 ontslagen. Zie mijn bijdrage: „Secretarissen van Brielle."

Zusters van den vroedschap Wolphert zullen geweest zijn Maria, Alida en Catharina Slingerlant. Over Maria Slingerlant, als j.d. te Rotterdam in 1659 getrouwd met Gerrit Prickman, zie men art. LXXXIX. Over Alida Slingerland, in 1724 begraven als huisvrouw van Dr. Anthony Leenmans, zie men art. XCI. Catharina Slingerland, weduwe van Nicolaes Verhoefft, wonende te Brielle, is 16 October 1678 aldaar ondertrouwd met David Montgommery (1), „geweesene lieutenant onder de comp. van capt. Bovetius".

In 1696 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Anna Cornelia Slingerland (Acta van 26 April 1696).

Te Brielle werden begraven 26 October 1724 juffr. Maria van Slingerland; 10 November 1733 Anna van Slingerlandt, weduwe van Christiaan Keller; 20 September 1749 Willemina Slingerland, weduwe.

Maria van Slingerlandt j. d., geboren te Rijswijk, wonende te Brielle, is aldaar 31 Julij 1740 ondertrouwd en daarna met att. van 15 Augustus te Oostvoorne getrouwd met Christophel (Christoffel) van Achthoven (Agthoven) (2), weduwnaar, geboren te Amsterdam, wonende te Brielle. Christoffel, begraven 2 Maart 1743, won bij Maria: Christina Catharina, Catharina Maria, gedoopt 16 Julij 1743, getuige: Catharina Antonia Kreij (3).

(1) Willem (William) Montgommerij (Montgomerij), soldaat, is als j.m. 31 Maart 1748 te Brielle getrouwd met Johanna Verhagen j.d., geboren aldaar. Het echtpaar won: David, gedoopt 27 Julij 1752; Augustinus, gedoopt 28 Dec. 1753; Johanna, gedoopt 20 Junij 1755, getuige: Johanna Smits; Jan, gedoopt 29 April 1760. Een kind van W. Montgommerij werd begraven 5 Junij 1760.

(2) In 1735 kwam met att. van Amsterdam te Brielle Anthoni Jakob van Agthoven. In 1763 werd Christina Agthoven te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 16 October 1763). De Acta van 13 Julij 1783 noemen haar, met att. van Heenvliet gekomen. Den 21sten van Herfstmaand 1809 is zij ongehuwd gestorven, oud 63 jaar. Zie over haar de Acta van 2 Augustus 1799.

(3) In 1740 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Anna Catharina Kreij (Acta van 17 April 1740).

Met den naam Slingerland ontmoette ik den naam Slingeland. Cornelis Jacobsze Slingelant, gehuwd met Neeltghe Pieters, won bij haar: Jacob, gedoopt 19 November 1600, getuigen: Jan Caerle van Rotterdam, Stephanietghe Cornelis en Cornelis Jacobsze; Pietertgen, gedoopt 27 November 1602, getuigen: Jacob Corsze, Thijs Maertensze, Jacob Aertsze, Catalijntghen Bols; Crijn, gedoopt 1 Januarij 1606, getuigen: Jan Jansze, Lijntgien Ariens dr. en Willempjen Ariaens dr. De vader dezer kinderen, ook Van Slingelant genoemd, kwam mij in de jaren 1614—1625 als brugwachter voor (Ress. 8 Maart 1614, 18 April 1615, 20 Februarij 1616 en 1 April 1625).

In 1794 kwam te Brielle met attestatie van Schoonhoven Maria van Slingeland (Acta van 13 Julij 1794).

Over Daniël Slingeland, in 1802 gehuwd met Maria van Oosten (1), zie men art. XCIX. Over Gabriël Leonard van Oosten Slingeland, in 1839 gehuwd met Catharina Elisabeth Sara van Andel, zie men art. LXVII.

CXXXIV.

BRASSER.

Adriaen Brasser (2), N°. 88 op de Naamlijst der Vroedschappen, werd verkozen tot schepen 1 October 1663, 1665, 1673, 1675, 1676, 1678, 1679, 1686, 1688 (11 April 1689 werd hij als schepen vervangen) en 1692; tot raad in het College der Magistraten 1 October 1666; tot burgemeester 1 October 1673, 1676, 1679, 25 Junij 1687 en 4 October 1692. Den 10den September 1680 en 1 October 1688 werd hij benoemd tot raad in de admiraliteit te Rotterdam. Dat hij 11 April 1689 werd vervangen als schepen, was een gevolg van zijn optreden als raad in de admiraliteit. Hij fungeerde ook als curator van de Latijnsche School (Res. Vr. 25 October 1672) en bij de Waalsche Gemeente was hij diaken in de jaren 1662—1666, ouderling in de jaren 1668—1675. Den 7den Julij 1695 werd hij wegens zijn overlijden als vroedschap vervangen. Den 8sten Julij 1695 werd hij begraven (3).

De Kerkeraadsacta van 1 Julij 1660 noemen onder de met attestatie ingekomen lidmaten den Heer Ieenman

(1) Onderscheidene personen, Van Oosten geheeten, vermeldde ik in „De Navorscher", 1882, blz. 586—588. Er kan nog aan toegevoegd worden Grietje Ariens van Oosten, in 1690 van Willemstad te Brielle gekomen (Acta van 26 October 1690). Jan van Oosten werd in 1759 gekozen tot ouderling.

(2) Volgens eene mededeeling van Jhr. H. H. Röell was hij een zoon van Mr. Hugo Brasser en Geertruid Teding van Berkhout en trouwde hij 5 November 1656.

(3) In het Kohier van den 200sten penning voor 1669 staat blz. 23 verso de post: „Adriaen Brasser voor sijn capitael ende noch voor sijn portie in de goederen van den soon van den raetsheer Berchout etc."

Adriaen Brasser en Josina Coomans, uit Den Haag. Bij Josina, begraven 28 Junij 1689, won Adriaen Brasser (1) te Brielle:

Brechtlant, gedoopt 3 Maart 1662, getuigen: Johan Tedingh Berckhout „raeth" en Vrouwe Brechtlant van der Dussen, weduwe. Zij trouwde in 1690 met Dr. Anthony Tael (zie art. X) en werd als weduwe van A. Tael begraven 12 April 1733.

Hugo, gedoopt 23 December 1663, getuigen: Willem Comans en juffr. Anna Coomans. In 1684 werd hij op belijdenis aangenomen (Acta van 28 Julij 1684). Den 18den Junij 1688 werd Hugo Brasser, luitenant, begraven.

Adriaen, gedoopt 8 Maart 1665, getuigen: Paulus Briel, baljuw, Johan Tedingh Berckhout, raad en rentmeester van de domeinen van Holland, en Cornelia Hulshout, de grootmoeder. Adriaen Brasser werd begraven 28 October 1689.

Cornelia Josina, gedoopt 9 December 1667, getuigen: Hendrick Buijs, juffr. Cornelia Comans, Mevrouw Magdalena van Ellemete. Deze dochter zal bedoeld zijn in de Acta van 25 Januarij 1685, die Cornelia Brasser noemen onder de op belijdenis aangenomen personen. Den 2den Augustus 1742 werd begraven Cornelia Josina Brasser. Haar lijk werd uit Den Haag naar Brielle vervoerd.

Wilmina, gedoopt 8 Januarij 1670, getuigen: Willem Comans en Willem Hulsthoudt. Willemina Brasser, in 1687 op belijdenis aangenomen (Acta van 23 Januarij 1687), werd begraven 26 Augustus 1689.

Het echtpaar kreeg meer kinderen dan de genoemde (2). In art. CXV is medegedeeld, dat 27 November 1676 bij den doop van Anna Josina, dochter van L. Warnaer en Neeltje Dirks Goudtswaerdt (3), getuigen waren de huisvrouw van burgemeester Brasser en diens dochter Anna Margrita. Deze dochter, ook Anna Margaretha genoemd, in 1676 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 23 Julij 1676), werd begraven 2 Januarij 1731. Zij was niet alleen getuige bij den doop van kinderen harer zuster Brechtlant (zie art. X), maar ook bij den doop van andere kinderen op 5 Januarij 1690 en 25 December 1692 (zie art LXXIII) en op 9 April 1694 en 15 Februarij 1697 (zie art. LVII).

Bij kinderen van Brechtlant, gehuwd met Dr. Tael, was met Adriaen, Anna Margaretha en Cornelia Josina Brasser, getuige Geertruijd Brasser, zeker mede een dochter van Adriaen Brasser. Juffr. Geertrut (Geertruda) Brasser, in 1674 op belijdenis aangenomen (Acta van 26 Julij 1674), werd als huisvrouw van Johan Vincent Vervoorn te Brielle begraven 1 Februarij 1708. Zij was nog doopgetuige 30 Maart 1678 (zie art. LXXXIV) en met Adriaen Brasser 6 Mei 1691 (zie art. LXXIII).

Johan Brasser werd te Brielle begraven 25 November 1691. Hij werd aldaar gekozen tot raad in het College der Magistraten in 1681, tot schepen 1 Octo-

---

(1) Adriaen Brasser was doopgetuige 22 April 1669 en 18 November 1674 (zie art. C), 2 September 1674 (zie Bijvoegsel op art. LXXIII), 5 Januarij 1690 en 25 December 1692 (zie art. LXXIII). Met Josina Comans was hij getuige 25 December 1685, 16 Maart 1687 en 20 Junij 1688 (zie art. LXXIII).

(2) Volgens eene mededeeling van Jhr. H. H. Röell kreeg het echtpaar na Wilmina nog een zoon Maarten Zacharias, ongehuwd overleden. Ik vond dien zoon in geen doopregister vermeld.

(3) Over 't geslacht Goutswaert handelt art. CXV. De aldaar vermelde Adriaen Rochusze Goutswaert zal bedoeld zijn in de oudste registers, die gewagen van Arien (Arent, Adriaen) Rochusze „schoemaeker". Bij Willemtgen Willemsdr. won deze man: Lijsbeth, gedoopt 17 Augustus 1586, getuigen: Rochus Jacobsze, Joachim Gijsbrechtsze, Neeltgen Rochusdr.; Neeltge, gedoopt 30 Augustus 1587, getuigen: Claes Rochusze, Marijtgen Rochusdr.; Rochus, gedoopt 5 November 1589, getuigen; Lenert Cornelisze Cleijburch, Jacob Tonisze uit Korendijk, Crijn Jobs. Den 10den November 1591 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Nieuwenhoorn getrouwd Arent (Arien) Rochusze „schoemaeker", weduwnaar te Brielle, en Lijsbeth Jansdr. van Nieuwenhoorn. Bij deze vrouw won Arien: Maritge, gedoopt 18 November 1592, getuigen: Jacob Matheusze, Maerten „de waert op het Hooft", Maritge Lenerts van Oostvoorne, Maritgen Couwenoort; Willemtge, ged. 19 Junij 1594, getuigen: Jacob Jansze, Lenert Lenertsze, Arien Dirxze, Neeltgen Rochus, Annetge Willems; Rochus, ged. 16 Junij 1596, getuigen: Pieter Pietersze, Cornelis Jansze, Sandrijntge Pieters, Neeltge Rochus; Maritgen, ged. 29 Maart 1598, getuige: Willemtgen Willems; Rocus, ged. 26 November 1606, getuigen: Abel Fransze, Pieter Melsse, Grietgien Jans, Neeltgien Gillisdr. Adriaen Rochusze Goutswaert werd in de jaren 1614—1617 verkozen tot „heylichgeestmeester" te Brielle. De Acta van 6 Januarij 1587 noemen Arien Rochusze „schoemaeker" en Willemgen Willemsdr., echtelieden, als nieuwe leden der gemeente; de Acta van 3 Januarij 1595 Lijsbeth Jans, de huisvrouw van Aryen Rochusze.

De als doopgetuige genoemde Neeltgen Rochusdr., gehuwd met Pouwels Jansse, won bij dezen man: Elizabeth, gedoopt 23 November 1586, getuigen: Jochem Ghijsbrechtse, Claes Rochusze, Cornelis Lodewicx, Willemtge Willemsdr.

De als doopgetuigen vermelde Jochum Gijsbrechtsze en Maritgen Rochusdr. waren echtgenooten. Het echtpaar won: Rochus, ged. 9 Julij 1589, getuigen: Arien Rochusze, Claes Rochusze, Jacob Jansze, Neeltge Rochus; Gijsbrecht, gedoopt 7 Junij 1587, getuigen: Pouwels Jansze, Maritgen Jochems, Willemtge Willems. Maritgen Rochusdr. stierf en in September 1591 is Jochum Gijsbrechtsze, weduwnaar, hertrouwd met Lijsbeth Jansdr., weduwe van Roel Arenszoon schipper. Bij deze vrouw won hij: Jan, gedoopt 8 Julij 1592.

Lijsbeth Rochusdr. werd verkozen tot moeder van het Ziekenhuis in 1577—1582.

Den 20sten October 1599 is gedoopt Ariaentge, dochter van Jan Heindrixze en Ariaentghe Rochus, waarbij getuigen waren Jochum Gijsbrechtsze, Pieter Pietersse, Neeltghe Jans.

Den 2den September 1593 is gedoopt Lijsbeth, dr. van Thijs Rochusze en Willempge Willems, getuige: Ariaen Dirxse.

ber 1685, 8 Julij 1688 en 1 October 1690. Eerst 25 November 1690 werd hij als schepen beëedigd.

Den 1sten Mei 1742 werd gedoopt Anthonij, zoon van Joannes Anthonij Wijler en Josyna Brassers, getuigen: Cornelis van Geldervelt (Gerderen?) en Geertruij de Jong. De voornaam der moeder geeft grond voor het vermoeden dat zij tot het geslacht van den vroedschap Adr. Brasser behoord heeft.

Nog kwamen mij vier personen voor, Brasser geheeten. François Brasser, burgemeester te Schiedam, vermeld in een akte van 21 October 1630. Den 30sten Maart 1637 besloot de Brielsche Vroedschap voor het ambt van thesaurier-generaal aan te bevelen den pensionaris Brasser van Delft of Mr. Cornelis van Beveren, oud-burgemeester van Dordrecht. Jan Brasser, arbeider, werd te Brielle begraven 31 Augustus 1727. In 1758 kwam volgens de Acta van 16 April 1758 met attestatie van Maassluis Jacobus Brasser, die als j.m., geboren te Maassluis, 8 Julij 1759 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 24 Julij te Overschie getrouwd is met Anna Bon, j.d., geboren onder Hillegersberg en wonende onder Overschie, van waar zij met attestatie te Brielle kwam (Acta van 15 April 1759). In 1781 was te Brielle een soldaat in garnizoen, die Johan Baerend Brasser heette en aldaar als j.m. den 14den Mei van dat jaar trouwde met Elizabeth Gerbe j.d. te Brielle.

CXXXV.

DE VOGEL—GOUTSMIT.

Bij Res. 20 Augustus 1586 werd Adriaen Willemsze goutsmit „genomineert tot wisselaer" van Brielle. Den 25sten April 1587 werd hij „gecontinuëert tot het ijken van halve vaten, kinnekens ende achterdeelen" (1); den 10den December 1588 „gecommitteert tot brantmeester"; den 16den October 1592 „tot de visitatie van de maeten, ellen ende gewichten"; den 29sten December 1601 werd hij „gecommitteert als rechter over de differenten, opte gemeene middelen vallende, geduyerende d'indispositie van Cornelis Engelsze Turck". Als kerkmeester van de St. Cath. Kerk trad hij op in den loop van het dienstjaar 1591—1592 en sedert werd hij als zoodanig herkozen, voor de laatste maal in November 1607. In de publicaties van 6 November 1595, 2 November 1596 en volgende, welke die herkiezing vermelden, heet hij alleen Adriaen Willemsze. In de jaren 1597—1607 fungeerde hij als boekhouder van het gasthuis. In 1590, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605 en 1607 werd hij

(1) Den 12den April 1603 werd het ijken door Adriaen Willemsze, burgemeester, overgedragen aan zijn zoon Willem Arensze.

gekozen tot schepen, in 1602, 1604 en 1606 tot burgemeester.

Den 16den October 1588 werd gedoopt Aefgen, dochter van Cornelis Cornelisze en Jannetgen Cornelis (1), en daarbij waren getuigen: Pieter Cornelisze, de stiefzoon van den secretaris Jan de Lange, Aefgen Jans en Anneken Jans, de huisvrouw van Arien Willemsze goutsmit. Na den dood dezer huisvrouw, den 29sten Junij 1594 is Adriaen Willemsze goudtsmit hertrouwd met Aertgen Huybrechts dr. (2), weduwe van Arien Cornelisze Hartichveld, over wien men zie art. CXVII. Eene zuster van Aertgen is vermeld in de Thes. Rekening over 1607—1608, die blz. 40 verso den post heeft: „Betaelt den burgemeester Adriaen Willemsze van wegen Heyndrickgen Huybrechtsdr., sijn huysvr. suster, 154 ponden over daflossynge van een jaerl. losrente etc."

Den 31sten Augustus 1608 werd Willem Gans (3) tot schepen verkozen in plaats van den overleden burgemeester Adriaen Willemsze. Adriaen werd begraven 20 Augustus 1608. De weduwe, die hij naliet, is nog vermeld in de Thes. Rekening over 1617—1618, die blz. 23verso den post heeft: „Aertgen Hubrechtsdr., weduwe van Adriaen Willemsze burgemeester za:, te haren lyve opgebracht hebbende etc." Den 26sten November 1618 is Aertgen Huybrechts begraven.

Bij Annetgen Jans won Adriaen: I. Willem, II. Ydeken, III, Jan.

(1) Dit echtpaar won nog: Maritgen, gedoopt 9 Junij 1591, getuigen: Bartelmees „den apteecker" en Neeltgen Vrericx; Aeltgen, gedoopt 6 Januarij 1593, getuigen: Vrerick Cornelisze en Adriaentgen Ockers; Gerrit, gedoopt 7 October 1594, getuige: Lintgen Ambrosius; Jan, gedoopt 27 November 1596, getuigen: Jaquemintgen Jacobs en Geertgen Jacobs, huisvrouw van den baljuw van Goedereede; Cornelis, gedoopt 1 November 1598, getuigen: Arien Cornelisze, Maritghen Gerrits en Jacobmijntghe Cornelis; Gerbrechtghen, gedoopt 24 December 1599, getuige: Gerrit Jansze; Rijck, gedoopt 21 Januarij 1601, getuigen: Jan Fredericxze, Cornelis Lenerdsze en Neetgen (Neeltgen?) Fredericxdr.; Huygh, gedoopt 7 Augustus 1602, getuigen; Jan Willemsze van „Delf", Dirck Gerritsze, mede van „Delf", en Maritghen Bastiaens; Jannetgen, gedoopt 16 November 1603, getuigen: Mijntgen Cornelis, Willem Lenertze, Heyltgen Huichens; Heyltgien, gedoopt 18 Januarij 1606, getuigen: Huych Maertensze, juffrouw Helena Barnevelts en Haesgien Jacobs; Heyltgien, gedoopt 4 Junij 1607, getuigen: Gerrit Cornelisse, Gerrit Willemsze en Pietertgien Arentsdr. In de doopaanteekeningen van 1602, 1606 en 1607 heet de vader Cornelis Cornelisze cuyper.

(2) Eene jonge dochter, wier ouders „Mennonisten" waren geweest, genaamd Lijsbeth Arens, werd 1 Junij 1598 ten doop gepresenteerd door de huisvrouw van Adriaen Willemsze goudtsmidt.

(3) Zie over Willem Gans mijne Bijdrage over Tromp, blz. 76 en volgg. Zijne aldaar vermelde dochters Laurentia en Agatha zijn volgens een grafzerk gestorven, de eerste 31 October 1677, oud 79 jaar, de tweede 23 Mei 1649, oud 48 jaar, 2 maanden en 4 dagen.

I. Willem (1). Den 2den Augustus 1598 is te Brielle getrouwd Willem Adriaenszoon goutsmidt j.m. met Lijsbeth Arents j.d., die hem schonk Idetghen, gedoopt 3 November 1599, getuigen: Adriaen Willemsze, Maddaleentghe Matheus (2). In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Lijsbeth Adriaens. Den 24sten November 1599 werd een kind van Willem Arensze goudtsmidt en den 2den December 1599 's mans huisvrouw begraven. Den 10den September 1600 zijn te Brielle getrouwd Willem Adriaensze goudtsmidt wedr. en Elisabeth Jans j.d., zuster van Abraham Jansze Commersteyn. Lijsbeth Jans, huisvrouw van Willem Arensze, werd 8 Januarij 1614 tot moeder of regentes van het gasthuis verkozen in plaats van Hilletge Claes dr. Eene publicatie van 31 October 1619 vermeldt haar nog als moeder van dat gesticht, maar onder de moeders, die 2 November 1624 werden gekozen, komt zij niet voor. Zij zal toen niet meer in leven geweest zijn. De Rekening der St. Cath. kerk over 1623—1624 vermeldt hare begrafenis niet. Den 27sten October 1619 werd een kind gedoopt van Huych Willemsze en Iefken Pieters en daarbij waren getuigen Floris Lenaertsze van Dordrecht en Lijsbeth Jans, huisvrouw van Willem Adriaensze.

De lijst der Vroedschappen noemt onder No. 21 Willem Arensze goutsmidt en onder No. 23 Willem Adriaensze de Vogel. Zooals ik reeds heb bericht, is deze opgave foutief. De geslachtsnaam van den goudsmid was De Vogel, zoodat men onder No. 21 moet lezen: Willem Arensze (Adriaensze) de Vogel goutsmidt, en No. 23 moet vervallen. De man werd tot schepen verkozen 1 October 1619, 17 Januarij 1622, 4 Mei en 1 October 1625. Den 23sten October 1625 gestorven zijnde, werd hij 6 November als schepen vervangen door H. Boom. Den 13den Mei 1623 werd aan „Capt. de Vogel" f 60 geaccordeerd voor een „nieu vaendel". Den 3den Februarij 1624 werd Willem Arensze de Vogel als „capteyn" ontslagen. Willem Arensze goutsmidt fungeerde na 1618 als gasthuismeester en eene publicatie van 2 November 1624 noemt Willem Arentsze de Vogel nog onder de gasthuismeesters. Den 29sten Januarij 1622 werd hij gecommitteerd „om opsicht te hebben opte brantemmers". Blijkens de Rekening van den 200sten penning voor 1625 waren de voorkinderen van Jacob Arensze Arckenbout toen ten huize van Willem Arensze de Vogel. Willem Arensse goutsmit was met Frerick Cornelisze 8 Junij 1594 getuige bij den doop van Cornelis, zoon van Cornelis Cornelisze en Neeltge Jacobs, en met Tobias Jansze 24 September 1600 bij den doop van Claes, zoon van Lenaert Claesse en Grietgen Bastiaens.

Zooals ik in art. XX heb medegedeeld, staan in het Doopregister van de jaren 1600—1607 drie kinderen genoemd van Willem Adriaensze (Ariensze) en Elisabeth Jans: Marijtgen, gedoopt 1 Januarij 1603; Elisabet, gedoopt 27 Maart 1605, en Jan, gedoopt 3 September 1606. Den 27sten Augustus 1605 werd een kind van Willem Arensze goudtsmidt begraven (1). Behalve de genoemde kinderen won Willem nog een zoon Adriaen en eene dochter Idetgen. Hier volge wat ik vond betreffende a. Adriaen, b. Idetgen, en c. Marijtgen.

a. Adriaen. In 't Trouwregister van de jaren 1618—1625 staat, dat 17 Maart 1620 te Brielle getrouwd zijn Adriaen Willemsse de jonge goudtsmit en Ariaentjen Arents (Aerts) j.d. Het echtpaar won: Willem, gedoopt 2 Maart 1621, getuigen: Jan Willemsze en Maijken Carthere; Phijtgen, gedoopt 23 September 1622, getuigen: Maritjen Gerrits en Maritgien Arents. Een kind van Aryen Willemsze goutsmit werd begraven 25 October 1633. In de Rekening van den 200sten penning voor 1622 is blz. 22 verso vermeld Adriaen Willemsze goutsmidt.

b. Idetgen. In de Thes. Rekening over 1607—1608, blz. 21, leest men: „de weesen van Elisabeth Jansdr., geprocreërt by Willem Arentsze goudtsmidt, met namen Idetgen ende Maritgen Willems dochteren, die gefurneert hebben 200 £ etc." (2).

(*Wordt vervolgd*).

---

(1) Den 6den Maart 1596, bij den doop van Jacob, zoon van Cornelis Cornelisze schipper en Neeltgen Jacobs, waren getuigen: de oudste dochter van Frerick Cornelisse, de zoon van Aryaen Willemsse goutsmit en Bastiaen Hendrickse. Het echtpaar won behalve Jacob: Grietgen, gedoopt 28 Februarij 1591, getuigen: Arent Jansze, Jan Arentsze en Annetge Jans; Cornelis, gedoopt 8 Junij 1594, getuigen: Frerick Cornelisze, Willem Arensze goutsmit, Lintgen de vrouw van Bastiaen Guesgen schipper; Pietertgen, gedoopt 28 Augustus 1598, getuigen: Pieter Fransse, Pieter Jansze, Willem Vrerixze, Maritghen Jacobs; Cornelis, gedoopt 12 Junij 1602, getuigen: Jan Arentse, Adriaentgen Toenis, Aeltge Jans. In de aanteekening van den doop van 28 Februarij 1591 heet de vader „binnelantsvaerder." Den 6den Julij 1610 werd een kind van Cornelis Corneliszo schipper begraven. Cornelis Cornelisze schipper trad 1 October 1623 en 1626 op als schepen. In 1624 werd Cornelis Cornelisze, schepen, op belijdenis aangenomen als lidmaat (Acta van 2 Januarij 1624).

(2) Maddaleentge Matheus was gehuwd met Lenert Lenertsze en won bij hem: Ideken, gedoopt 18 April 1588, getuige: Arien Willemsze goutsmit. De laatste was ook 1 April 1594 met Gerritge Jochems en „jóffrou Marschalxs" getuige bij den doop van twee kinderen van Hendrick Tuenesze „lijndrayer" en Leentgen Harpers.

(1) Twee kinderen van Willem Arentsze werden begraven 3 Maart en 14 October 1607. De vader dezer kinderen zal Willem Arentsze goudtsmidt geweest zijn.

(2) In het Brielsche Archief berust een losrentebrief d.d. 14 November 1607 ten behoeve dezer weeskinderen.

Aanteekeningen uit de oude doop-, trouw- en overlijdensregisters op Java in het begin der 19de eeuw, (vóór de invoering van den Burgerlijken Stand).

(Voornamelijk van geslachten behandeld in het Stam- en Wapenboek en in het Algemeen Nederlandsch Familieblad).

1809, 5 Februari; huwt te Batavia: Gerrit Willem Casimir van Mosman, gesepareerde echtgenoot van Anna Appolina Jans, met Reinira Jacoba Bangemau, gesepareerde echtgenoote van Mr. A. C. Hartman.

1809, 27 December; geboren te Batavia: Jan Hendrik Mijer.

1810, 25 Maart; huwt te Batavia: Jan Adriaan Steyn Parvé met Anna Gerhardina Couperus.

1810, geboren te Soerabaia: Olympia Louisa Alexandra Motman.

1812, 3 Februari; huwt te Buitenzorg: Petrus Theodorus Couperus met Catharina Rica Cranssen.

1812, overleden te Batavia: Frederik van Motman, kolonel.

1812, 14 November; gedoopt te Batavia: William Jacob Stamford Raffles Couperus.

1814, overleden te Soerabaia: Abraham Couperus.

1815, 17 Augustus; huwt te Batavia: Jean Chrétien Baud met Wilhelmina Henriëtte Senn van Basel.

1816, 10 Maart; huwt te Batavia: Willem Antony Macaré met Cornelia Spoor.

1816, 23 Mei; overleden te Batavia: A. M. Motman, huisvrouw van G. S. Ronge.

1816, 21 Juli; huwt te Batavia: J. T. van Sevenhoven wedr. van C. A. Mom, met Jacoba Maria Goldman, wedr. van W. Barrett.

1816, 29 Juli; gedoopt te Batavia: Emma Isabella en Margaretha Gesina, dochters van J. Tulloch en van Jacobina Maria Couperus.

1816, 10 Augustus; gedoopt te Batavia: Nicolaus Wilhelm Johan, zoon van Willem Nicolaus Servatius en van Catharina Elisabeth Couperus.

1817, 18 Juni; overleden te Batavia: Joannes Siberg.

1819, 10 Januari; huwt te Batavia: Abraham van IJsseldijk met Catharina Wijntje Polones.

1819, 13 Juni; huwt te Batavia: Pieter van Hoek met Geertruida Ernestina Meijer, weduwe van Pieter Mijer.

1820, 13 Februari; huwt te Batavia: Casparus Petrus Jutting met Ursula Susanna van Braam.

1820, huwt te Batavia: L. D. A. la Lauze du Cloux met Maria van der Markt.

1820, huwt te Batavia: Karel Lodewijk Blume met Wilhelmina Nicolasina Cranssen.

1820, huwt te Batavia: Nicolaas Cornelis Karel Romswinkel met Johanna Wilhelmina Alida Kloprogge.

1820, huwt te Batavia: Abraham Fetmenger met Charlotte Reijnst.

1820, huwt te Batavia: Pieter Hendrik Reijnst met Susanna Maria Sperling.

1820, huwt te Batavia: Godfried Jacob Holsman met Catharina Johanna van Riemsdijk.

1820, huwt te Batavia: Eduard Teissen met Jacoba Senn van Basel.

1820, huwt te Batavia: Wijnand Wijnands met Charlotte Petronella IJkenboom.

1820, huwt te Batavia: Hendrik Stephanus van Son met Geertruida Helena van Braam.

1820, huwt te Semarang: Médard Joseph Louis met Louise de la Brethonière.

1820, huwt te Soerabaia: Frederik Willem Nagel met Carolina van Naerssen.

1820, huwt te Soerabaia: Robert Henry Cateau van Rosevelt met Maria Justina Frederika Levitia van Teijlingen.

1820, huwt te Soerabaia: Abraham Willem Justinus Stork met Henriëtte Christine Beata Halwachs.

1820, huwt te Soerabaia: Johan Caesar von Wickermann met Justina Susanna Fretz.

1820, 13 Februari; gedoopt te Batavia: Henricus Reginus ten Cate.

1820, 27 Februari; gedoopt te Batavia: Willem Cranssen.

1820, 21 Mei; gedoopt te Batavia: Hermina Alexandrina Hoogeveen.

1820, 21 Mei; gedoopt te Batavia: George Gerardus Couperus.

1820, 14 Mei; gedoopt te Soerabaia: een dochter van Nicolaas van Meverden en Henriëtte Woltera van Neukirchen genaamd Nijvenheim.

1820, 6 Augustus; gedoopt te Semarang: Clara Henriëtte Nicoline, dochter van Otto Carel Holmberg de Beckfeldt en Henriëtte Maria Clara Smissaert.

1820, 6 Augustus; gedoopt te Batavia: Wilhelmina Autoinetta Engelbertina Keuchenius.

1820, 13 Augustus; gedoopt te Semarang: een zoon van Willem Hendrik Wolff en Johanna Helena de la Brethonière.

1820, 17 September; gedoopt te Batavia: Hendrik Bernardus Wijnands.

1820, 8 October; gedoopt te Batavia: Pieter Cornelis en Jan Casimir Thedoor, zonen van Gerrit Willem Casimir van Motman.

1820, 29 October; gedoopt te Batavia: Jacob Eduard Constantijn Alexander de Witte van Haemstede.

1820, 22 November; gedoopt te Soerabaia: een dochter van Abraham Willem Justinus Storck.

1820, 8 Januari; overleden te Batavia: W. Engelhardt.

1820, 13 Maart; overleden te Batavia: J. W. Cranssen.

1820, 10 Mei; overleden te Batavia: J. J. Reijnst.

1820, 13 Mei; overleden te Batavia: Jacob Andries van Braam.

1820, 11 Augustus; overleden te Soerakarta: een kind van den majoor du Cloux.

1820, 2 September; overleden te Batavia: A. J. J. Keuchenius.

1820, 7 September; overleden te Batavia: Louisa Reynst.

1820, 21 October; overleden te Soerakarta: L. D. A. la Lauze du Cloux.

1820, 7 November; overleden te Soerakarta: Johanna Adriana Heijn.

1820, 18 November; overleden te Batavia: A. Macaré.

1821, huwt te Batavia: Jacob Eliza Doornik en Henrietta Maria D'Ozy.

1821, huwt te Batavia: Jacob Julius Victor Valckenaar en Henriëtta Jacoba Johanna Doornik.

1821, huwt te Batavia: Willem de Clonie en Jacoba Carolina Reynst.

1821, huwt te Batavia: Antony Beyerink en Sara Harmina Roorda van Eysinga.

1821, huwt te Batavia: Henricus Okhuysen en Johanna Senn van Basel.

1821, huwt te Semarang: Eduard van Teylingen en Catharina Emilia van Heemskerck.

1821, huwt te Semarang: Johannes Salomon Jansz en Nancy van Bronckhorst.

1821, huwt te Rembang: Theodore Lucassen met Josina Antoinetta Elisabeth Holmberg de Beckfeldt.

1821, 23 Juni; gedoopt te Grissee: een zoon van Carel Andreas Frederik Loth en Charlotte van Naerssen.

1821, 14 Augustus; gedoopt te Semarang: Josine Antoinette Johanna Elisabeth, dochter van Otto Carel Holmberg de Beckfeldt en Henriëtte Maria Clara Smissaert.

1821, 21 Augustus; gedoopt te Semarang: Henricus Gerardus, zoon van Simon Godfried Budach en Petronella Geertruida van IJsseldijk.

1821, geboren te Bantam: Anna Catharina Ernestina, dochter van Annius Abrahami de Melverda en J. M. A. de Vos.

1821, geboren te Bantam: een zoon van D. H. ten Kate van Loo en J. M. A. de Witte van Haemstede.

1821, geboren te Batavia: Theodoor Willem Dirk Alting Siberg.

1821, geboren te Batavia: Gerrit Willem ten Cate.

1821, geboren te Batavia: Godefroid Jacques Antonie de la Fontaine.

1821, geboren te Batavia: Adriana Antonia Emilia Sibilla Hoogeveen.

1821, geboren te Batavia: Louise Cornelia Macaré.

1821, geboren te Batavia: Elisabeth van Rijck van Prehn.

1821, geboren te Batavia: Johannes Wilhelmus Lubertus Romswinckel.

1821, geboren te Batavia: Abraham Gerardus Alexander van IJsseldijk.

1821, geboren te Batavia: Charlotta Adriana Verkouteren.

1821, geboren te Batavia: Wilhelmina Jeannetta Wijnands.

1821, geboren te Semarang: Maria Johanna Cornelia, dochter van Coenraad Liebrecht Temminck en Susanna Gerarda van Westreenen.

1821, geboren te Semarang: een dochter van Johan Christiaan Pieters en Charlotta van Bronckhorst.

1821, geboren te Soerabaia; Johanna Carolina, dochter van Johan Hendrik de la Fontaine de Roya en Johanna Wilhelmina Meelhuizen.

1821, geboren te Soerabaia: Anna Bertha, dochter van Abraham Willem Justinus Stork.

1821, overleden te Soerabaia: Wilhelmina Ernestina Goldman, weduwe Cramer.

1821, overleden te Soerabaia: George Willem Jan baron van Lawick van Pabst (officier).

1821, overleden te Soerabaia: Maria Justina Frederika Levitia van Teijlingen, huisvrouw van R. H. C. van Roseveld.

1821, 6 Januari; overleden te Batavia: E. C. Piers, huisvrouw van Roorda van Eijsinga.

1821, 12 Januari; overleden te Batavia: M. van de Wall.

1821, 17 Januari; overleden te Batavia: A. F. van IJsseldijk.

1821, 21 Maart; overleden te Batavia: P. Macaré.

1821, 3 April; overleden te Semarang: Nicolaas Antony Holmberg de Beckfeldt.

1821, 4 April; overleden te Soemenap: Geertruida Randal, weduwe Goldman.

1821, 4 April; overleden te Semarang: Pierre Hamar de la Brethonière.

1821, 19 April; overleden te Batavia; A. M. d'Arnaud, huisvrouw van Doornik.

1821, 18 April; overleden te Semarang: Susanna Gerarda van Westreenen, huisvrouw van Coenraad Liebrecht Temminck.

1821, 27 April; overleden te Semarang: Leonora van Bronckhorst.

1821, 8 Mei; overleden te Batavia; G. W. ten Cate.

1821, 30 April; overleden te Batavia: Francina Lampré, weduwe Jacob Meijer.

1821, 25 Mei; overleden te Buitenzorg: Gerrit Willem Casimir van Motman.

1821, 27 Mei; overleden te Grissee: Carel van Naerssen.

1821, 23 Mei; overleden te Djocjakarta: Ida van Oyen.

1821, 9 Juni; overleden te Semarang: Johanna Jacoba Eckstadt, huisvrouw van D. van Heemskerck.

1821, 24 Juli; overleden te Batavia: J. Venema.

1821, 17 Augustus; overleden te Buitenzorg: Willem Jacob Cranssen.

1821, 9 September; overleden te Semarang: Lamberta de la Brethonière.

1821, 7 December; overleden te Batavia: N. W. Keuchenius.

1822, huwt te Batavia: Philips Jacob Stammler, weduwnaar van Frederika Antonia van Aspering met Louisa Antonia Macaré.

1822, huwt te Batavia: Philippus Pieter Roorda van Eijsinga met Andriessa Wilhelmina Amalia Thiele.

1822, huwt te Batavia: Mr. Diederik Popkens met Frederika Muller, weduwe van Huibert Liebert Senn van Basel.

1822, huwt te Semarang: Hendrik Adolph Ham met Johanna Elisabeth van Neukirchen genaamd Nijvenheim.

1822, huwt te Semarang: Coenraad Liebrecht Temminck, weduwnaar van Susanna Gerarda van Westreenen, met Anna Elisabeth Leijendekker.

1822, huwt te Batavia: Jan van der Meulen met Clasina Helena Coop à Groen.

1822, geboren te Batavia: Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius.

1822, geboren te Batavia: Paulina Elisabeth Lamberta van Lawick van Pabst.

1822, geboren te Batavia: Adriana Nicolasina Maria Romswinckel.

1822, geboren te Batavia: Lucien Frederik Lodewijk baron van Reede van Oudtshoorn.

1822, geboren te Batavia: Gesina Emilia Paulina Toussaint.

1822, geboren te Rembang: . . . . . Smissaert.

1822, 7 Februari; overleden te Soerabaia: Jean Louis van Neukirchen genaamd Nijvenheim.

1822, 12 Augustus; overleden te Soerabaia: D. D. graaf von Ranzow.

1822, 18 Augustus; overleden te Batavia: H. L. Senn van Basel.

1822, 5 September; overleden te Batavia: P. L. Macaré.

1822, 30 September; overleden te Batavia: A. T. B. Smissaert.

1822, 26 November; overleden te Batavia: S. C. Reijnst.

1822, 28 November; overleden te Semarang: Adriaan Matthijs Johannes Temminck.

1822, 24 December; overleden te Batavia: J. Spree.

1822, 28 December; overleden te Batavia: M. W. Senn van Basel, huisvrouw van Nicolaus Engelhard.

1823, huwt te Batavia: Johannes Gerardus Goldman met Henriëtte Francina Maria Barrett.

1823, huwt te Batavia: Willem Vincent Helvetius van Riemsdijk met Wilhelmina Maria Reinira Martens.

1823, huwt te Batavia: Johannes Albertus Haak met Maria Gratia Senn van Basel.

1823, huwt te Batavia: Germain Felix Meijlan, weduwnaar van Christina Wilhelmina Elisabeth van Teijlingen, met Jacoba Minor Coomans.

1823, huwt te Semarang: Arnoldus Constantinus Veeckens met Dorothea Johanna van Heemskerck.

1823, geboren te Batavia: Nicolaus Engelhard.

1823, geboren te Batavia: Hendrik Jeronimus Christiaan Hoogeveen.

1823, geboren te Batavia: Ida Louisa Amalia Roorda van Eijsinga.

1823, geboren te Batavia: Abraham Willem Verkouteren.

1823, geboren te Batavia: Pieter Adriaan van Blommestein.

1823, geboren te Bantam: Aurelius Johan Hendrik Abrahami de Melverda.

1823, geboren te Buitenzorg: Elisabeth Gerardina Johanna Servatius.

1823, geboren te Pekalongan: een dochter van J. A. Siberg.

1823, geboren te Krawang: een zoon van N. C. C. Romswinckel.

1823, 18 Augustus; geboren te Semarang: Geesje van Reede van Oudtshoorn.

1823, geboren te Semarang: Anna Coenradina Temminck.

1823, geboren te Soerabaia: Frederik Christiaan Eugène van Blommestein.

1823, geboren te Soerabaia: Jan Philip Stork.

1823, geboren te Pasoeroean: een zoon van Edward van Teylingen.

1823, geboren te Banjoewangi: een zoon van François Brouerius van Nidek.

1823, 13 Maart; overleden te Soerabaia: Christina Henriëtte Beata Halwachs, huisvrouw van A. W. J. Stork.

1823, 1 April; overleden te Batavia: Louisa Antonia Macaré, huisvrouw van Ph. J. Stammler.

1823, 20 April; overleden te Batavia: Catharina Louisa van Riemsdijk.

1823, 2 Juni; overleden te Cheribon: Diederik Cornelis van Blommestein.

1823, 10 Juni; overleden te Soerabaia: Henriëtte Stork.
1823, 5 September; overleden te Semarang: Catharina Alexander, weduwe de la Brethonière.
1823, 5 September; overleden te Soerabaia: een zoon van W. van Blommestein.
1823, 9 September; overleden te Batavia: A. W. Verkouteren.
1823, 19 November; overleden te Batavia: Maria Philippina Henriëtte van IJsseldijk.
1823, 23 November; overleden te Batavia: J. D. d'Arnaud van Boeckholz.
1823, 30 December; overleden te Pasoeroean: een zoon van Edward van Teylingen.
1824, huwt te Batavia: Gerhardus Joannes Siebergh met Joanna Gerhardina Charlotta le Roux.
1824, huwt te Batavia: Matthijs Adriaan Senn van Basel met Johanna Favita Kleijn, weduwe J. Puller.
1824, huwt te Semarang: Jean Dominique van der Spaa en Elisabeth Virginie Désirée Villeneuve.
1824, huwt te Semarang: William Hinson Beaver en Olivia Mariana Stamford Raffles Villeneuve.
1824, huwt te Djocjakarta: Diederik Gregorius van Teijlingen met Johanna Cecilia Beillard.
1824, huwt te Rembang: Johannes Cornelis Gijsbert Borwater met Sophia Petronella van Lawick van Pabst.
1824, huwt te Soerabaia: Christiaan Godlieb Goldman met Elisabeth Oosterman.
1824, huwt te Soerabaia: J. D. van de Velden met Sophia Henriëtte Egidia van Blommestein.
1824, geboren te Batavia: Maria Catharina Godin.
1824, geboren te Batavia: Petronella Cornelia Senn van Basel.
1824, geboren te Batavia: Matthijs Senn van Basel.
1824, geboren te Semarang: een dochter van P. H. van Reede van Oudtshoorn.
1824, geboren te Rembang (of te Semarang): Maria Margaretha van Lawick van Pabst.
1824, geboren te Grissee: Frédérique Caroline Eugenie van Blommestein.
1824, geboren te Pasoeroean: een zoon van Cornelis Jacobus Hein.
1824, 4 Januari; overleden te Semarang; Abraham Hendrik de Lannoy.
1824, 9 Februari; overleden te Batavia: C. M. Hoogeveen.
1824, 10 Februari; overleden te Batavia: H. A. Hoogeveen.
1824, 10 April; overleden te Pasoeroean: een kind van J. C. Hein.
1824, 24 April; overleden te Semarang: George Willem Frederik van Teijlingen.
1824, 4 Mei; overleden te Batavia: C. Rendorp.

1824, 14 Juni; overleden te Batavia: J. E. C. Keuchenius.
1824, 5 Juli; overleden te Rembang: Maria Geertruida Goldman.
1824, 26 Juni; overleden te Semarang: Carl Frets.
1824, 7 Juli; overleden te Batavia: F. A. L. Strick van Linschoten.
1824, 13 Augustus; overleden te Bantam: C. Senn van Basel.
1824, 20 Augustus; overleden te Semarang: Elisabeth de la Brethonière.
1824, 17 Augustus; overleden te Djocjakarta: Willem Frederik Voûte.
1824, 7 September; overleden te Batavia: F. L. van Pabst.
1824, 22 September; overleden te Semarang: Egidius van Blommestein.
1824, 1 October; overleden te Semarang: een kind van Otto Carel Holmberg de Beckfeldt.
1824, 1 December; overleden te Batavia: P. C. Senn van Basel.
1824, 4 December; overleden te Batavia: C. H. Godin.
1825, huwt te Batavia: Willem Reinier van Motman en Charlotta Geertruida Arnold.
1825, huwt te Batavia: Barend Willem van Straten en Theodora Mathilda ten Cate.
1825, huwt te Batavia: Wilhelm Heinrich Berthorn en Justina Theodora baronesse de Lannoy.
1825, huwt te Batavia: Isaac van Teylingen-Thielen en Gesina Wilhelmina Schmidt.
1825, huwt te Semarang: François Brouërius van Nidek met Maria Bestelmeijer, weduwe Meijer.
1825, huwt te Semarang: Johannes Marcus van Braam met Josephina Sara Charlotta Roubaud, weduwe van D. C. van Blommestein.
1825, huwt te Semarang: Johannes Bernardus Toorop met Wilhelmina Jeanne Hartelieff.
1825, huwt te Soerabaia: Hendrik van Tol met Adriana Cornelia Klarer.
1825, geboren te Bantam: een kind van Annius Abrahami de Melverda.
1825, geboren te Batavia: Cornelis Hoogeveen.
1825, geboren te Batavia: Adriaan Anton Maximiliaan Nicolaas Keuchenius W. Azn.
1825, geboren te Batavia: Albertus Ferdinandus Philippus en Sikko Ernest Willem Roorda van Eijsinga.
1825, geboren te Batavia: Johanna Elisabeth Adriana Henriëtte Sieburgh.
1825, geboren te Batavia: Carel Johan Verkouteren.
1825, geboren te Batavia: Cornelis Tennassie Willem Wijnand en Geertruida Christina Frederika Wijnands.

1825, geboren te Batavia: François Jacques Sharp.

1825, overleden te Palembang: L. Bienvenue.

1825, 3 Januari; overleden te Soerabaia: J. H. Brand.

1825, geboren te Semarang: een dochter van A. H. Smissaert.

1825, geboren te Buitenzorg: een zoon van W. N. Servatius.

1825, geboren te Semarang: Angeline Wilhelmina Jeanne van Reede van Oudtshoorn.

1825, 11 Januari; overleden te Semarang: E. C. Schröder, weduwe van Teylingen.

1825, 22 Januari; overleden te Batavia: F. Bailli.

1825, 12 Februari; overleden te Batavia: Wijnand Wijnands (ambtenaar).

1825, 20 Februari; overleden te Grissee: een zoon van W. van Blommestein.

1825, 25 Maart; overleden te Grissee: J. C. A. van Braam.

1825, 11 April; overleden te Batavia: A. W. Verkouteren (ambtenaar).

1825, 27 April; overleden te Buitenzorg: een zoon van wijlen den luitenant-kolonel de la Fontaine.

1825, 3 Augustus, overleden te Batavia: J. Bailly.

1825, 29 Augustus, overleden te Batavia: H. G. van IJsseldijk.

1825, 11 September, overleden te Batavia: J. Senn van Basel.

1825, 23 October; overleden te Djocjakarte: A. van Oyen.

1825, 30 October, overleden te Semarang: Oyens, (voornamen waren onbekend).

1825, 31 October; overleden te Djocjakarta: E. Benning, weduwe van K. Kranssen.

1825, 25 November, overleden te Soerabaia: D. C. F. Klamberg (officier).

1825, 11 December; overleden te Semarang: S. H. Thierens, douarière van den vice-admiraal van Braam.

1826, huwt te Batavia: Tjalling Ament met Dina Cornelia van Riemsdijk.

1826, huwt te Batavia: Dirk Pieter Marie Koenen met Petronella Muller.

1826, huwt te Semarang: Carel Frederik Goldman met Louisa Carolina Elisabeth Engler.

1826, huwt te Soerakarta: Rutger Henricus Ruempol met Margaretha Christina Senstius, weduwe van der Hoop.

1826, huwt te Djapara: Johannes Faulhaber met Wilhelmina Christina Buchel.

1826, 18 Mei; geboren te Batavia: Johan Willem en Johanna Wilhelmina Smissaert.

1826, geboren te Batavia: Edouard Nicolas Sieburgh.

1826, geboren te Batavia: Ida Catharina Wilhelmina Roorda van Eysinga.

1826, geboren te Batavia: Susanna Gesina Sophia Godin.

1826, geboren te Batavia: Johannes Theodoor Goldman.

1826, geboren te Batavia: Gerrit Willem Casimir van Motman.

1826, geboren te Semarang: Coenraad Liebrecht en Adriaan Matthijs Temminck.

1826, geboren te Semarang: Cecilia van IJsseldijk.

1826, geboren te Djapara: een kind van Willem van Blommestein.

1826, geboren te Pekalongan: Jeannette Margaretha Toorop.

1826, 6 Maart; overleden op Bangka: G. J. Godin.

1826, 10 Maart; overleden te Batavia: A. F. P. Roorda van Eysinga.

1826, 1 Maart; overleden te Batavia: W. Rijnbende.

1826, 17 Maart; overleden op Banka: M. Godin.

1826, 19 April; overleden te Bantam: J. W. L. Romswinckel.

1826, 22 April; overleden te Soerabaia: H. M. grave von Ranzow (officier).

1826, 28 Mei; overleden te Semarang: R. Rietstap, (kapitein).

1826, 3 Juni; overleden te Semarang: J. Engelhard.

1826, 12 Juli; overleden te Semarang: Coenraad Liebrecht Temminck.

1826, 15 Juli; overleden te Semarang: G. ten Cate.

1826, 23 Juli; overleden te Batavia: G. Brand.

1826, 3 Augustus; overleden te Batavia: . . . Brand.

1826, 17 Augustus; overleden te Soerakarta: . . . Papegaay.

1826, 29 September; overleden te Soerakarta: . . . Brand.

(voornamen waren onbekend.)

1826, 30 Augustus; overleden te Batavia: J. E. A. H. Sieburgh.

1826, 21 September; overleden te Riouw: W. A. C. Keuchenius.

1826, 8 October; overleden te Soerabaia: W. Cuny.

1826, 31 October; overleden te Batavia: Roelof Coop à Groen.

1826, 23 November; overleden te Batavia: J. J. H. Helvetius van Riemsdijk.

1827, huwt te Batavia: Mr. Pelgrom Charles Ardesch met Josephina Modderman.

1827, huwt te Batavia: Folkert Jan ten Cate met Catharina Johanna van Riemsdijk.

1827, huwt te Batavia: Guillaume de Serrière, weduwnaar van A. H. van Knuth, met Hendrika Antonia ten Cate.

1827, huwt te Batavia: William Young, weduwnaar van G. C. de Haart met Johanna Juliana Henriëtte baronesse de Lannoy.

1827, huwt te Batavia: Philip Jacob Stammler, weduwnaar van Louisa Antonia Macaré met Juliana Antoinette van Alphen.

1827, huwt te Batavia: Jacques Edouard de Sturler met Wilhelmina Cornelia Catharina Barkmeijer.

1827, huwt te Batavia: Willem Beth, met Sophia Johanna Alida Drost, weduwe van H. W. Verkouteren.

1827, huwt te Batavia: Arnoldus Franco van Ysseldijk met Maria Elisabeth Goldman.

1827, huwt te Semarang: Wijnand Westendorp met Henriëtte van Bronckhorst.

1827, huwt te Semarang: Johan Frederik Schultz met Louise van Bronckhorst.

1827, huwt te Semarang: Charles Philip du Cloux met Charlotte Caroline Frederika von Winckelmann weduwe van Johannes Adam Phitzinger.

1827, huwt te Semarang: Johannes Cornelis Louwaars met Petronella Jacoba van Zitter, weduwe van R. Rietstap.

1827, huwt te Soerakarta: Johannes Cornelis Rijnbende met Jacoba Wilhelmina Senstius.

1827, geboren te Batavia: Maria Henriëtte Francina Goldman.

1827, geboren te Batavia: Sytse Frederik Willem Roorda van Eysinga.

1827, geboren te Batavia: Catharina Johanna en Scipio Ysbrand van Riemsdijk.

1827, geboren te Batavia: Joost Philippus Franciscus en Franciscus Johannes Wilhelmus Romswinckel.

1827, geboren te Semarang: een dochter van H. van Blommestein.

1827, 29 April; geboren te Semarang: Wilhelmina Jeanne Sibille van Reede van Oudtshoorn.

1827, geboren te Semarang: Johanna Jacoba Cornelia Temminck.

1827, geboren te Soemenap: Wilhelm Cristiaan François Goldman.

1827, geboren te Djocjakarta: Maria Adelgonda Rijnbende.

1827, geboren te Makassar: Willem Godfried Herman de Kater.

1827, 3 Januari; overleden te Soerakarta: B. de Lannoy.

1827, 12 Januari; overleden te Batavia: Scipio Ysbrand Helvetius van Riemsdijk.

1827, 13 April; overleden te Batavia; Willem Leonard Cranssen.

1827, 16 Mei; overleden te Djocjakarta: Maria Adelgonda Rijnbende.

1827, 21 Mei; overleden te Batavia: P. C. Senn van Basel.

1827, 12 Mei; overleden te Semarang: A. M. Temminck.

1827, Juni; overleden te Magelang: F. Hazebroek.

1827, Juni; overleden te Magelang: P. Schul.

1827, 30 Juli; overleden te Buitenzorg: een dochter van W. N. Servatius.

1827, 30 Augustus; overleden te Besoeki: Joost Hendrik Huyghens (ambtenaar).

1827, 6 September; overleden te Batavia: J. M. Spree.

1827, 21 September; overleden te Batavia: een ongedoopt kind van J. Smissaert.

1827, 2 November; overleden te Batavia: J. Bredius.

1827, overleden te Bandong: Willem Nicolaus Servatius, (ambtenaar).

Waarschijnlijk is het onnoodig op te merken, dat deze losse aanteekeningen, alleen ten doel hebben, gegevens te verstrekken, welke door diegenen, die genealogiën van hier genoemde familiën, aanvullen dan wel opstellen, nader dienen uitgewerkt te worden. Deze gegevens zijn dus slechts als lichtpunten te beschouwen in de duisternis waarin meestal de Indische tak van een Nederlandsch geslacht is gehuld.

M. W. Wijnaendts van Resandt.

Familieberichten (1660—1720)

medegedeeld door W. M. C. Regt.

(*Vervolg*).

DIERGUENS, zie ook 1, 35 en 76.

36. 's Gravenhage, 4 Juni 1715.

Ovl.b. van: „onse seer lieve en waarde moeder Vrouwe *Catharina Dierquens*, wedue de Heer En *Mr. Cornelis Ten Hove*, in sijn Ed. leven Secretaris van de Generaliteyds Rekenkamer, in den ouderdom van 51 jaren, na een langdurige siekte, op huyden den 4 Juny ...."

Mich: Ten Hove,—C. Ten Hove.

Wapen: een schuinkruis, in het hoofd vergezeld van een dubb. adelaar en in de drie andere cantons van een schapen- of droogscheerdersschaar, het oog omhoog. Aanz. helm met wrong en dekkl. Helmt.: een schaar volgens het schild tusschen een vlucht.

VAN DIEST, zie ook 19 en 40.

37. Cleve, 31 Maart 1700.

Ovl. b. van: „mijne hartgeliefde huysvrow *Gertrudt de Beyer, geboren van Diest*, in den ouderdom van 30 Jaeren, op den 29 deeses 's middags ten twaelff

uyren, naer een Engborstigheit en koortse van vyff daegen . . . . ."

Wapen als bij 16. *de Beyer.*

38. 's Gravenhage, 28 Decmber 1711.

Ovl. b. „Naer dat het Godt Almaghtig gelieft heeft mijn seer Lieve en waarde schoonsoon, den HoogWelGeb. Heere van Gendt en Erlicum op den 19 deeser maand December uyt deese wereld tot sig te roepen (*Zie hieronder op no. 40*) soo heeft het sijne Goddelijcke Majesteyt verders behaeght, mijn seer Lieve doghter *Vrouwe Elisabet van Diest*, Douarière van welgem. Heere van Gendt, naer dat deselve op den 24 deeser des naemiddags in de kraam was bevallen van een *Jonge Doghter* en 't sedert met de kinderpockjes was besoght geweest, deesen avond ten halff zeeven uyren uyt dit tranendal in sijne Eeuwige Heerlyckheit op te nemen . . . . ." (Laat kinderen na).

Wapen verdwenen. *Frid. Wilh. van Diest.*

DOUBLET.

39. 's Gravenhage, 4 April 1710.

Ovl.b. van: „mijn waarde en lieve dogter Juffrouwe *Cornelia Doublet*, na een teeringagtige siekte van eenige maanden . . . . . in het twee en dertigste jaar hares ouderdoms . . . ."

M. Fagel, wed. Doublet van Groenevelt.

Ovaal wapen, omgeven door weduwenknoopen. Gedeeld: *a* gevierendeeld 1 en 4 drie leliën met afgesneden voet, of lanspunten; 2 en 3 drie bijlen, de eerste en derde schuinrechts, de tweede schuinlinks geplaatst en afgewend. Hartschild met 3 liggende wassenaars; — *b* twee kepers, tegen den bovensten klimmen twee naar elkaar toegewende vogels op.

VAN ECK VAN PANTHALEON, zie ook 38 en 54.

40. 's Gravenhage, 19 December 1711.

Ovl.b. van: „mijn lieve en waarde mann, den Welgeboren Heer *Diederick van Eck van Panthaleon*, Heere van Gent en Erlicum, Gedeputeerden ter vergaederinge van haer Ho. Mo., deese nagt ten twee uyren naer een sieckte van neegen dagen . . . . ."

van Diest, Douarière V. de H. V. Ek V. Panthaleon.

Wapen verdwenen.

VAN ELVERICH.

41. 's Gravenhage, 16 November 1678.

Ovl. b. van: „mijne lieve vrouw *Margaretha van Elverich genaemt Haes*, gistern nae de middagh ten vijf uyren. . . . . ." (Laat kinderen na).

Matthias Romswinckel.

Wapen: drie concentrische cirkels. Het schild gedekt door een kroon met 9 parels.

FAGEL, zie ook 26, 32, 39, 74, 101, 109 en 118.

42. 's Gravenhage, 29 Mei 1684.

Ovl. b. van: „mijne suster *Johanna Fagel*, op voorleede saterdagh smiddaegs te klocke omtrent een uyr door een sal. saghte ontbindinge, naer dat sy eenige maenden veele pynen ende miserere hadde uitgestaen ende maer eenige weinige daegen haer kamer gehouden. . . . . . . ick ben van intentie het doode lichaem aenstaende Donderdagh avont ter aerde te bestellen zonder eenige ceremonie. . . . . ."

Gaspar Fagel.

Geen wapen.

43. 's Gravenhage, 14 Februari 1690.

Ovl. b. van: „mijn lieve en seer waerde Man, de Heer en *Mr. Henrick Fagel*, in syn leven Griffier van haer Ho: Mo :de Staten Generael der Vereenigde Nederlanden, nae een lanckduerige sieckte van omtrent de vyff maenden, op voorlede saturdagh nae de middagh. . . . . ."

M. Rosa.

Wapen: een zesbladerige roos in een fraai schildje zonder accessoires.

44. Amsterdam 3 November 1693.

Ovl. b. van: „onse waerde moeder Vrouwe *Cornelia Fagel* wed^e^. wijlen h^r^. *Nicolaes Ten Hove*, Pmo deser ontrent 12 uuren in het vyffenseventigste Jaer van haer ouderdom nae ruym veerthien daegen krankhyd. . . ."

M. Ten Hove, wedue Warin, - Arendt van der Waeyen.

Ovaal wapen, omgeven door weduwenknoopen, gevierendeeld: 1 en 4 twee kepers, tegen den eersten klimmen twee toegewende vogels op; 2 en 3 een zesbladerige roos.

45. 's Gravenhage, 14 Juli 1704.

Ovl. b. van: „mijn oudste soon *Henrick Fagel*, naer een sieckte van ses dagen, in de voorlede nacht, omtrent een uuren . . . . ."

C. G. Fagel.

Wapen verdwenen.

46. 's Gravenhage, 9 December 1706.

„Gisteren avond wederom thuys komende van Utrecht alwaer ick voor een dagh of drie nae toe was gegaen om in de begratenisse van een oud Oom van mijn vrou te adsisteren heb ick mijne Familie vermeerdert gevonden met *een jonge soon*, waervan mijn Vrouw eergisteren morgen omtrent 10 uuren seer gelukkig en voorspoedig was verlost . . . ." etc. (1).

C. G. Fagel.

---

(1) Dit bericht betreft de geboorte van den zeer bekenden Henri Fagel, geb. te 's Gravenhage 7 Dec. 1706, overl. 19 Nov. 1790, na 46 jaar het ambt van Griffier der Staten Generaal bekleed en het volste vertrouwen der Oranjevorsten genoten te hebben, wier belangen hij uit volle overtuiging, gelijk alle leden van zijn geslacht was toegedaan.

Wapen: twee kepers, tegen den eersten klimmen twee naar elkaar toegewende vogels op. Aanz. helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken: een vogel met opgeheven vlucht, heraldisch rechts gewend.

47. 's Gravenhage, 8 December 1710.

Ovl.b. van: „*Vrouw Abigael Fagel*, wed^e. wijlen den WelEd. Heer *Hendrick Pauw* Heere van Schalckwyck &^a, onse seer waarde en veel geeerde moeye, voorlede saturdagh in den avond, seer subytelyk met een apoplexie ofte beroertheyd te besoeken, waaraan haar WelEd. desen morgen omtrent seven uuren in den Heere is ontslapen in het seventigste jaar van haar WelEd. ouderdom . . . .”

C. G. Fagel, — *J. v. Lawick.*

Wapen als bij 46.

48. 's Gravenhage, 18 Januari 1711.

Ovl.b. van: „mijn tweede Doghter, *Catharina Fagel*, gisteren avond ontrent aght uuren, nae een sieckte van twee dagen, in den ouderdom van ruym nege jaeren . . . .”

C. G. Fagel.

Wapen als bij 46.

49. 's Gravenhage, 5 September 1711.

Ovl.b. van: „myn seer lieve en dierbare huysvrouw, *Vrouw Henriette Fagel* (na het wegnemen van vier van mijn seven Lieve Kinderen door de kinderpockjes) op gister avond tusschen ses en seven uyren, oud vier en veertig jaren, door een uytteerende siekte van ontrent sestien weeken . . . .”

B. van der Haer.

Wapen: twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken. Het schild gedekt door een kroon met drie fleurons en twee drieparels.

50. 's Gravenhage, 18 Januari 1715.

Ovl. b. van: „mijn eenige en seer lieve dogter *Margareta Fagel*, na aght dagen ziekte van kinderpokjes, nog niet bereykt hebbende den ouderdom van volle twintig jaren, door een sagte en door syne genade zalige dood . . . . .”

F. Fagel.

Wapen als bij 46.

GANSNEB, genaamd TENGNAGEL, zie 78, 80 en 82.

DE GEER, zie ook 6, 8 en 10.

51. Amsterdam, 2 Mei 1687.

Ovl. b. van: „mijn waarde man de Heer *Gerard de Geer*, naar een langhwyle sieckte, den 30ste van de maent April laastleden, des avonds ontrent 9 uuren . . . . .”

Maria Bernard.

Wapen als bij 10, doch zonder schildhouders en arceeringen.

VAN GOOR, zie ook 22 en 88.

52. Cleve, 21 Februari, 1665.

Bericht van ondertrouw. „Also naer aenroepinge van Godes H. Naeme ten overstaen van wedersyts naeste vrienden ende Bloetsverwanten, een Christelick Houwelick tusschen Ons onlancx beraemt ende bedongen is. Ende wy geresolveert zijn tegens aanstaenden Dingsdach over veerthyen daegen, synde den 10^en Marty toecomend, tot de Consummatie ende Inseegeninge desselfs, naer d'ordre van Gereformeerde kercke alhier te schrieden en te vervaeren, wenschende d' eere van U. U. Ed. Ed. tegenwordicheyt alsdan te mogen genieten.

Soo versoecken wy mits desen dat U. U. Ed. Ed. gelieven willen, tegens de voorseide tyt, zich alhier by Ons in te vinden . . . . .”

Maria de Beyer, weduwe de Bourghelle,-
Arnoldt von Goor.

Wapen: drie 5 bladerige rozen. Helm met wrong en dekkl. Helmt. onduidelijk. Slordige en foutieve afdruk.

53. Meurs, 1 Oct. 1681 n. st.

Ovl. b. van: „den Heere *Arnoldt van Goor*, by syn leven geweest synde Raedt van syn Hooch^t den Prince van Oranje en desselfs Commissaris van de appellen over de stadt en Graeffschap Moers, mynen hertsgelieffden Man sael. naer eene met groote gedult uytgestaene vierweekige sieckte en naer een gantsch Christelycke voorbereidinge in 't 74 jaer van syn Ouderdom desen morgen tusschen 6 en 7 uyren door eenen sachten Doot . . . . ende dan Deselve versocht heefft naer de hedensdaegsche gewoonte 's avonts begraeven te worden . . . . .”

Maria de Beyer, wedue van Goor.

Wapen: drie rechterschuinbalken; het schild gedekt door een kroon met 10 parels en nog drie daarboven.

VAN GROENENDIJK.

54. 's Gravenhage, 13 September 1704.

Ovl.b. van: „mijne seer lieve huysvrouwe, *Vrouwe Glaudina van Groenendijk*, Vrouwe van Ghent en Erlicum &^a in 't 37 Jaer hares Ouderdoms na een onpasselijkheid van thien Daagen, en een ontijdige verlossinge van een Jonge dogter, die maar wijnig uuren geleeft heeft, huyden morgen (overleden). . . . .”

„Myn schoonsoon de heer van Ghent, tzedert agt daagen door eene continueele Coortse seer verswakt en buyten staat gestelt synde selfs te schryven heeft mij versogt desen in synen naam te ondertijkenen.”

M. le Maire W^d. Verbolt.

Gevierendeeld ovaal wapen: 1 drie visschen, 2 drie moorenkoppen, 3 drie vogeltjes, heraldisch links gewend,

4 drie ramskoppen, alles geplaatst 2 en 1. Het schild gedekt door een kroon met drie fleurons en twee parels.

HAES, zie 41.

VAN DER HAER, zie ook 49.

55. 's Gravenhage, 21 Mei 1711.

Ovl.b. van: „onse lieve oudste Dochter, *Dana Maria van der Haer*, oud ontrent 18 jaren, op heden, nadat sy vyff a ses dagen swaer aen de kinderpockjes sieck te bedde hadde gelegen ....."

B. van der Haer.

Wapen: twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken. Helm met wrong en dekkl. Helmt.: een vlucht waarop de balken zijn herhaald.

56. 's Gravenhage, 23 Mei 1711.

Ovl.b. van: „onse lieve twede dogter *Margareta van der Haer*, oud omtrent 13 jaren, op heden, nadat sy agt à negen dagen swaer aen de kinderpokjes siek te bedde had gelegen ....."

B. van der Haer.

Wapen als voren, doch gedekt door een kroon met drie fleurons en twee drieparels.

57. 's Gravenhage, 29 Mei 1711.

Ovl.b. van: „onse lieve tweede soon *Hendrik Johan van der Haer*, oud 16 Jaren, op heden, nadat hij vier à vyff dagen aen de kinderpockjes sieck te bedde had gelegen ....."

B. van der Haer.

Wapen als bij 56.

58. 's Gravenhage, 9 Juni 1711.

Ovl.b. van: Onze lieve jongste dogter *Henrietta-Agneta van der Haer*, oud ontrent 3 jaren, op heden, nadat sy 3 weeken swaar aan de kinderpokjes siek te bedde had gelegèn ....."

B. van der Haer.

Wapen als bij 56.

VAN HEMERT.

59. Amsterdam, 21 October 1702.

Ovl. b. van: „mijn waerde man de Heer *Gillis van Hemert*, na een swaer Colijk met koors en graveel vermengt, van drie daegen, op Gisteren nagt de klok omtrent een uuren ..... ick hebbe geresolveert het lijk op naestkoomende Woensdagh saevons die weesen sal den 25 deser maent ter aerde te bestellen ...."

C. J. Bernard.

Afdruk met de initialen H. B. gedekt door een kroon met zeven parels.

60. Amsterdam, 21 Augustus 1711.

Ovl. b. van: „mijn Lieve & waerde oudste doghtertie *Susanna Cornelia van Hemert* na een siekte van omtrent veertien dagen, op gisteren, omtrent 9 uuren des avonts ....."

Catharina Jacoba Bernard, weduwe G. van Hemert.

Wapen: gepaald van goud en vair, 7 stukken, en een schildhoofd beladen met een half uitkomenden leeuw. Helm met wrong en dekkl. Helmt. de leeuw uit het schild, oprijzende uit een kuip? of kroon?

VAN HEUCKELOM (VAN HOECLUM), zie ook 17, 64, 67, 77 en 84.

61. Arnhem. $\frac{\text{24 Februari.}}{\text{6 Maart}}$ 1683 (1).

Huwelijksaankondiging: „Nadien de affaires tusschen ons beyden soo verre 'syn geavanceert, dat nae voorgegaene solemniteyten het huwelyk staet voltrocken te worden op woensdach aenstaende, synde den $\frac{\text{28 Februari.}}{\text{10 Maart.}}$ welke dach tot de trouw gedestineert zijnde ...." (volgt uitnoodiging ter bruiloft).

W. van Heuckelom, - Margrita Huygens.

Geen wapen.

62. Nijmegen, $\frac{17}{27}$ October 1683.

Ovl.b. van: „mijn seer lieve en waerde huysvrouwe *Elisabeth van Heuckelom*, op den $\frac{16}{26}$ October, des avonts omtrent half ses uyren, naerdat voorleden Saturdagh drie weecken geleden des morgens van een jonge gesonde Dochter en Sondaegs 's avonds daer aen volgende van een soontje, dat doot ter werelt quam is verlost ende in't craembedde gelegen ende tot haer eynde toe met continuele binnecoortsen en benautheyden is overvallen geweest ..... Ick ben geresolveerd het lijck des avonts mit d' aenwesende vrinden alhier ter aerde te bestellen ....."

J. de Beyer.

Geen wapen.

63. Kampen, 27 December 1699.

Ovl.b. van: „*Jacoba van Heuclum, wed. de Beyer*, nae een langhduyrige quinende sieckte en weynigh tijts beddelegerigheyt tegens verwaghtinge, tusschen den 26 en 27 deses des naghts omtrent twee uyren ... soo heb ick op het versoeck vande suster van voorn. overleedene wed. als haer enighste hier sijnde bloetverwant, en bij indispositie vande soon aen de kinderpockjes niet kunnen naelaten UEd. dat bij desen bekent te maken.

G. D. Daendels.

Wapen verbrokkeld.

64. Arnhem, 24 October 1701 (zie ook 77).

„Ick versoecke hiermede dat UWEd. neffens desselfs soon gelieve de laeste eere aen te doen aen mijn

(1) Dergelijke dubbele datums hebben betrekking op den ouden en nieuwen stijl. W. M. C. R.

waerde huysvrou zal. die ick vastgestelt hebbe ter aerde te besteden aenstaende woensdagh avont sijnde den 26 deser waermede UWEd. sal obligeren....."

W. van Heuckelom.

Wapen gevierendeeld: 1 en 4 drie rechterschuinbalken, 2 en 3 twee kepers, tegen den eersten klimmen twee toegewende vogels op. Alles gedekt door een kroon met 9 parels.

65. Arnhem, 26 Mei 1705.

Ovl.b. van: „mijn outste soon *Willem Lambert van Heuckelom tot Croonesteyn*, nae dat hem de maeselen wel uytgeslaegen waaren, door swaare en onophoudelijke koortsen in ses dagen, saeligh te ontbinden ende den 25 dezer des avonts ten seven uyren in sijn eeuwigh koninckrijk over te haelen in het sestiende Jaer sijnes ouderdoms....."

W. van Heuckelom.

Wapen als bij 64.

66. Zwolle, 17 April 1708.

Ovl.b. van mynen seer lieven en waarden Eheheer den Hoochwelgeboren Heer *Johan Baron van Heukelom*, in sijn Leven Landrentmr van de Domainen van Nimmegen door een schielijke onvermoedelijke overval van een angine gaande en staande verstikt zynde op den 13 deses smorgens omtrent ten 8 uiren in 't 53ste jaar syns ouderdoms...... van intentie zynde het dode ligchaam op den 19 deses ter aarden te doen besteden....."

A. E Pagenstecher Douariere van Heuckelom.

Gevierendeeld wapen: 1 en 4 drie linker schuinbalken, 2 en 3 doorsneden: *a* met een gevleugeld springend paard half van de deellijn uitkomend, *b* een takje met drie bladeren of vruchten, naar de heraldieke linkerzijde gewend. (*b* is mogelijk een schildvoet). Hartschild: een vogel de vlucht en den rechterpoot geheven. Het schild gedekt door een kroon met drie fleurons en twee parels.

67. Arnhem, 23 Maart 1710.

Ovl.b. van: „onsen Eerwaardigsten en lieve Vader *Willem van Heuckelom*, Luitenant Generael van de Infanterie en Colonel van een Regiment Voetknegten, ten dienste deser vereenigde Nederlanden, nae een langduerige sieckte van twee Jaer een eenige maenden in het eenensestigste Jaar syns ouderdoms op den 22 deses smorgens om vier uyren...."

Johan Frederick van Heuckelom tot Croonesteyn,
Maria Anna van Heuckelom.

Wapen afgeknipt.

68. Arnhem, 1 April 1716.

Ovl. b. van: „myne seer lieve en waerde moeder *Margareta van Heukelom, Wede van Coenraat Klerk*, Secretaris van de Ed. Mog. Heeren Gedep. Staten des quartiers en Raad Secretaris der Stad Nymegen,

in haar agt en seventigste jaar met een swaar overval of apoplexie bezocht, en dese nagt in de morgenstond omtrent vier uuren (overleden)....."

W. Klerck.

Wapen: een stralende zon. Helm met wrong en dekkleeden en de zon als helmteeken.

69. Arnhem, 29 Augustus 1716.

Ovl. b. van: „onzen lieven en waerden Broeder *Joh. Frederick van Heukelom*, in leeven *Heere van Cronesteyn*, op gisteren avont omtrent half seeven uyren in den ouderdom van 23 jaeren naar een siekte van drie á vier daegen....."

P. C. Menthen, - M. A. Menthen geb. van Heuckelom.

Alliantiewapen onder een kroon met drie fleurons en twee drieparels. Beide wapens ovaal. Heraldisch rechts een gouden schild met drie hoefijzers. Links een schild met drie zwarte rechterschuinbalken in zilver. De beide schilden geplaatst op één cartouche.

HILLENSBERGEN, zie 130.

v. HOECLUM = VAN HEUCKELOM.

HOEMAKER.

70. Kampen, 7 Juli 1703.

Ovl.b. van: mijn seerlieve en eenige soon de Hoogh welgeboren Heer *Matthys Jurrien Hoemaker*, Capitein Luitenant van 't regiment van de Heer Brigadier en Baron *van Heyden*, in 't attaqueren van de linien by Stekenen in Vlanderen op den 27 Juny laasleden...."

Aleyda van Yngen, weduwe Hoemaker.

Ovaal wapen omgeven door een cartouche, met twee zwaarden of degens, het eene schuinrechts, het andere schuinlinks geplaatst met de punten omhoog, doch het laatste raakt met de punt het eerste bijna in 't midden. Alles vergezeld van drie stormhoeden, 2 en 1. Het schild gedekt door een kroon met drie fleurons en twee parels.

De zwaarden zullen denkelijk wel als schuinkruis moeten worden geplaatst.

(*Wordt vervolgd*).

Van Boeyner.

Op 23 November 1658 zeggen ons de gerechts-protocollen der heerlijkheid Borkelo hetgeen volgt:

De Hoog en Welgeb. heer Frans Willen freyheer van Boeymer ende Rimburgh, heere toe Stockum, op Cobbingh, Geestern ende Beckendorph, sich gedragende als universeel erfgenaam zijner moeder zaliger Catharinen geboorner van Splinter, vrijvrouwe weduwe van Boeyner, transporteert eene rogge-rente hem van zijne moeder aangekomen.

J. H. H.

Wapenborden in de Groote kerk te Alkmaar.

Toen te Alkmaar, even als in meer plaatsen, in gebruik gekomen was om van aanzienlijke overledenen, wapenborden in de kerk op te hangen, begrepen kerkmeesteren daarvan voor hunne geldmiddelen partij te kunnen trekken. Zij verzochten alzoo in 1631 van de stadsregeering vergunning, dat voor elk te hangen bord voortaan f 12 en voor de alreeds aanwezige „tot discretie" mocht worden betaald; en de vroedschap besloot hierop den 25 Juli het eerste toe-testaan, het tweede in bedenken te houden.

Als tegen betaling van f 12 geplaatst vinden wij die van de volgende personen met de dagteekening hunner teraardebestelling:

10 September 1631. Boudewijn van Rietwijk.

1 November 1631. Mr. Jacob Cooren (Gerritsz. oud- secretaris, raadsheer in den Hoogen Raad, overl. te 's Gravenhage 24 October).

13 November 1631. Jhr. Willem (Bardes), heer van Warmenhuizen.

12 Februari 1632. De vrouws moeder van Franciscus „de Jode".

15 Juni 1632. Elisabeth Thomas (wellicht Elisabeth van Cronenburg, vrouw van Cornelis van Egmond van de Nijenburg).

12 Februari 1633. De huisvrouw van de Bye.

28 Maart 1633. Kapitein Morgan.

6 Juni 1633. Juffr. van Sonnevelt (1).

20 Juni 1634. David Colterman.

29 Juni 1634. Jhr. Vermaten.

8 Januari 1635. Jacob Poelenburg.

17 Mei 1636. Mr. Jan Kyes.

6 November 1636. De Vrouw van burgemeester Oudensteyn (Geertruid van de Nieuwburg, gehuwd met mr. Matthijs O.).

17 Februari 1638. De vrouw van Jacob van Teylingen.

29 October 1638. De zoon van den heer van Dussen baltes.

31 Januari 1639. De zoon van Floris Barthouts (van Barthout van Poelenburg, genaamd van Teylingen).

15 Juli 1639. Claas van der Nieuwburg.

10 April 1640. De vrouw van Cornelis Graef.

21 Mei 1640. Burgemeester dr. Adam van Foreest.

19 October 1641. Juffr. van Crompvliet.

(1) Den 11 Juni 1633 werd een wapen opgehangen van „Vladeracken". Meermalen gebeurde de plaatsing eenigen tijd na de begrafenis, maar eene van een van Vladeracken is bij terugzien tot 1 Januari 1630 niet gevonden.

3 Mei 1644. Kapitein jhr. Floris van Jutphaes (van Wijnesteyn).

17 September 1644. Dr. van Bodegem.

8 November 1644. De huisvrouw (weduwe) van burgemeester dr. Adam van Foreest (Aleid van Veen Jacobsdr.).

19 November 1644. Kapitein Nuberch.

20 Februari 1645. De weduwe van mr. Adriaan van Veen (Heiltgen van Foreest Nanningsdr.).

6 Maart 1645 Foreest „van de Oude vest."

20 Maart 1645. Samsom van Bronckhorst.

6 October 1645. Mr. Roelof Kessel.

29 November 1645. Burgemeester Pieter Willemsz. Kessel.

2 December 1645. Juffr. Jutphaes (Margaretha Splinter, wed. van jhr. Floris van J.).

4 October 1646. Jhr. Arent Bardesius (heer van Warmenhuizen, overl. te Aurich 22 September).

29 Januari 1647. Maritgen van Foreest (Jacobsdr.).

31 Augustus 1647 Jhr. (Egbert) Ramp.

26 October 1647. Floris Barthoutsz. (van Poelenburg gen. van Teylingen).

4 October 1649. De huisvrouw van kapitein Herri Ellsele.

8 November 1650. Marye van Nes.

18 October 1651. Andries van Heemskerck.

28 December 1651. Juffr. Anna van Nes.

25 September 1652. Juffr. Nieustadt (Anna le Maire).

1 October 1652. Gerrit Pijl.

11 October 1652. De heer van Houtain.

26 November 1652. Juffr. van Teylingen.

15 October 1653. Fredrik Adriaansz. Westphalen.

22 Januari 1654. Burgemeester Cornelis van Sonnevelt (dijkgraaf der Uitwaterende Sluizen).

28 Maart 1654. Eva van Brederode, weduwe van Claes Rietvelt.

28 April 1654. Juffr. Catharina Nobels.

1 Februari 1655. Jonkhr. Nicolaes van Teylingen.

Aanvankelijk waren de wapenborden vierkant of ruitvormig geweest, al of niet gevat in eene eenvoudige lijst; maar allengs waren om het familieschild kwartierschilden gekomen en de lijsten breeder, sierlijker, meer monumentaal geworden. Dergelijke omlijsting werd een kas of rouwkas genoemd. Kerkmeesters begrepen, dat van deze toenemende weelde „tot reparatie van de kerk" wel wat meer te halen en het in 1631 bepaald bedrag in vergelijking met andere steden te gering was; immers te 's Gravenhage werd voor elk wapen of blazoen eene jaarlijksche rente, te Dordrecht eens *f* 14, te Utrecht *f* 24 betaald; zij meenden, dat een wapen zonder kas of kwartier wel *f* 25 en met een kas of kwartier *f* 30 mocht inbren-

gen. Burgemeesteren bewilligden hun den 22 Februari 1655 in het eene geval *f* 24, in het andere *f* 30 te heffen.

Kas. 20 October 1655. Mevrouw Elisabeth van Duvenvoirde.

3 November 1655. Mr. Jan van Nordingen.

Kas. 5 Februari 1656. Jhr. Johan van Nordingen.

4 November 1656. De heer van Dussen (Eduard Jacot van Axele, heer van Dussen, Munsterkerk en Heeraartswaard).

18 Maart 1658. Juffr. Geertruid Poelenburg.

27 September 1658. Johannes Sas.

Kas. 21 Juni 1660. Catharina Coltermans.

29 Juli 1661. Jacques de Mol.

25 Augustus 1661. Jhr. Johan van Egmond van de Nijenburg.

26 October 1661. Burgemeester jhr. mr. Cornelis van Teylingen.

Kas. 4 November 1661. Juffr. Wendelesia Raephorst (gehuwd met Thomas van Egmond van de Nijenburg, eerder met Hendrik Southolm te Amsterdam).

17 Januari 1662. Juffr. Yda van Dussen (Ida Jacot van Axele, vrouwe van Haagoord).

22 December 1662. Jhr. Floris van Harrelaer.

20 April 1663. Juffr. Maria Crompvliet (gehuwd met Jan van Egmond van de Nijenburg).

2 Juli 1663. Seeger Lae Feeberen (la Febure).

7 Juni 1664. Burgemeester Nieustadt (Jacob van de N., lid der vroedschap, dijkgraaf van de Uitwaterende Sluizen).

8 Juni 1664. Mevrouw van Teylingen (Hester de Bye, wed. van jhr. mr. Cornelis van T.).

5 Juli 1664. Jhr. Cornelis van de Nieuburgh.

10 Augustus 1666. Jhr. Jacob Nobel.

25 November 1666. Jacob Sammer.

Kas. 26 September 1667. Jacob Stasser (ook Stassaert en Sasker, lid der vroedschap).

Kas. 6 December 1668. De heer rekenmeester (Nanning van) Foreest.

14 Februari 1669. De heer van Harencarspel (Jacob van der Moere).

Kas. 29 November 1669. Schepen (David) Colterman (lid der vroedschap).

Kas. 13 Januari 1670. De vrouw van Teylingen (Dieuwertje Hogeland, weduwe van jhr. Nicolaas van Teylingen).

11 Juni 1672. Juffr. Margaretha van Vladeracken.

Den 16 Mei 1671 had de vroedschap bij de herziening der keur op het begraven enz. bepaald, dat voor de wapens, al reeds opgehangen of namaals op te hangen, boven het recht in de oude ordonnantie begrepen, eene jaarlijksche recognitie zou moeten betaald worden, t.w. voor de enkele *f* 1 : 10 :— en voor die met kassen en kwartieren *f* 2 : 10 :—. De keur hierop werd eerst den 5 November 1672 door schout, burgemeesteren en schepenen vastgesteld en den 2 December d. a. v. afgekondigd. Zij behelsde ook deze bepaling, dat voor ieder kwartier in een rouwkas hangende *f* 5 zou moeten worden betaald.

27 Juni 1673. Juffr. Margriet (sic) Lammer (Geertruid van Mierop, vrouw van burgemeester Cornelis van der Lijn, eerder van Maximiliaan le Maire).

Kas. 1 Febr. 1674. De commandeur (Wollebrandt Geleynsz. de Jonge, oud-directeur van den handel in Perzië).

Kas. 6 Maart 1674. Mr. Jacob van Veen, hoofdofficier.

7 Nov. 1674. Burgemeester jhr. Gerard van Vladeracken (lid der vroedschap).

4 kw. 24 April 1675. Juffr. Margriet Berckhout (gehuwd met Jan van Egmond van de Nijenburg).

8 kw. 1 October 1675. Burgemeester jhr. Thomas van Egmond van de Nijenburg.

Kas. 16 December 1678. Johan Colterman, heer van Callantsoog (lid der vroedschap).

Kas. 1 Augustus 1679. Burgemeester Cornelis van der Lijn (oud-gouverneur generaal van N. Indië, oud-burgemeester, lid der vroedschap).

4 kw. 25 April 1681. Juffr. van Veen (Isabella van Tienen), gehuwd met Nanning van V.).

4 kw. 7 Juni 1681. Jhr. Cornelis van Teylingen.

Kas. 26 Augustus 1681. Jhr. Maarten (heer) van Dussen.

4 Maart 1682. Jhr. Geldolph van Vladeracken (president-schepen, lid der vroedschap).

4 kw. 6 April 1682. De vrouw van Kien (Susanna van Lanschot, gehuwd met Johan Kien).

4 kw. 1 Augustus 1682. Dijkgraaf Nanning van Veen.

4 kw. 17 December 1682. Juffr. Gijsberta van Veen.

In November vroegen kerkmeesters aan de regeering, of zij zouden voor 't procedeeren met de executie tegen degenen, die alsnog in gebreke waren gebleven van het betalen der jaarlijksche recognitie. De vroedschap schafte den 6 Februari 1683 de recognitie af en stelde de betalingen voor eens aldus: een wapen of blazoen zonder kas of kwartieren f 60, een dito met een kas f 90 en voor elk kwartier daarin f 5; bovendien f 3 voor het ophangen door den gravenmaker. De keur, waarin zulks en meer vervat was, werd den 20 Februari gearresteerd. Aldus kwam een wapen in kas met 8 kwartieren op niet minder dan f 133 te staan.

4 kw. 3 Juli 1683. Juffr. Geertruid van Veen.

4 kw. 27 Maart 1687. Mr. Adrianus Coetenburgh.

4 kw. 16 November. 1687. Dijkgraaf Adriaan van Veen (Mr. A. v. V. Nanningsz.).

4 kw. 25 October 1688. Luitenant-kolonel Jacob van Oudensteyn.

4 kw. 20 Juli 1689. Mevr. Elselijn van der Moere (gehuwd met mr. Adriaan van Veen).

4 kw. 14 December 1689. Mevr. van der Nieuwburg (Hester van Teylingen, gehuwd met jhr. Jan van Egmond van de Nijenburg).

4 kw. 14 Maart 1690. De vrouw Marij van Harencarspel (Maria de Bye; weduwe van Jacob van der Moere).

4 kw. 8 April 1690. Jhr. Johan van Egmond van de Nijenburg (Mr. Jan Jansz., lid der vroedschap).

4 kw. 13 Juni 1690. Kapitein Dirk van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 15 Augustus 1690. Juffr. Johanna van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 25 November 1690. Mr. Hendrik Druyff, president van den Hoogen Raad van Holland (oud-lid der vroedschap).

4 kw. 30 April 1693. Mevrouw Speyaart.

8 kw. 24 November 1693. De vrouw van Maasdam (Egidia van Teylingen, wed. van Frederik van Dorp, baljuw en dijkgraaf van Rijnland).

4 kw. 29 October 1698. Jhr. Cornelis van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 7 Juni 1701. Johan Kien (burgemeester en raad, gecommitteerde in den Raad van State).

4 kw. 10 Mei 1702. Jhr. Adriaan van Egmond van de Nijenburg Jansz. (oud-burgemeester en raad).

4 kw. 18 November 1702. De heer Philips Kien.

4 kw. 21 Februari 1705. Margaretha Tromp (gehuwd met mr. Nicolaus Kien, oud-schepen).

4 kw. 26 Mei 1706. Jhr. Gerard van Vladeracken (Geldolfsz., lid der vroedschap).

8 kw. 2 October 1706. Hendrik Cromhout (heer van Nieuwerkerk).

8 kw. 20 November 1708. Jhr. Cornelis van Egmond van de Nijenburg (heer van den Engh).

Kas. 14 September 1709. Juffr. Alida Grootesteyn (gehuwd met Geldolf van Vladeracken).

4 kw. 26 September 1709. Mevr. Clara van Oudensteyn (geb. Bas, wed. van luit-kolonel v. O.).

8 kw. 4 Juli 1710. Juffr. Hester Jacoba van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 5 September 1711. Juffr. Helena van Veen (weduwe van Johan Kien).

8 kw. 3 November 1712. Jhr. Johan van Egmond van de Nijenburg (Gerritsz., oud-lid der vroedschap).

8 kw. 3 December 1712. Jhr. Gerard van Egmond van de Nijenburg (dijkgraaf der Uitwaterende Sluizen, lid der vroedschap).

4 kw. 5 Augustus 1716. De heer Nicolaas Ruyghaver van Loon.

8 kw. 8 Juni 1717. Jhr. Dirk van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 8 November 1717. Mevrouw Clara Maria van Oudensteyn.

4 kw. 30 September 1719. Jhr. Cornelis van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 26 October 1719. Mevrouw Anna Jacoba van Vladeracken.

8 kw. 2 October 1721. Vrouwe Machteld van Foreest.

4 kw. 13 Juli 1723. Juffr. Margaretha van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 7 December 1725. Jan Lodewijk van Kinschot (lid der vroedschap).

4 kw. 23 April 1726. Vrouwe Maria van Houten (weduwe van Geldolf van Vladeracken Gerritsz.).

8 kw. 4 Mei 1726. Margaretha van Egmond van der Nijenburg, echtgenoot van den volgenden.

8 kw. 25 Januari 1727. Jhr. Gerard van Egmond van der Nijenburg (heer van de Egmonden).

4 kw. 27 October 1727. Jhr. IJsbrand Jacob van Vladeracken (hoofd-officier, lid der vroedschap).

8 kw. 28 Februari 1728. Jhr Willem van Egmond van de Nijenburg (oud-burgemeester, lid der vroedschap).

8 kw. 12 April 1728. Jhr. Jan Adriaan van Egmond van de Nijenburg (heer van Schoorl en Camp, Petten en Nolmerban, oud-burgemeester, lid der vroedschap).

4 kw. 13 April 1728. Floris van Teylingen (heer van Harencarspel, dijkgraaf der Uitwaterende Sluizen, oud-lid der vroedschap).

4 kw. 12 April 1729. Jonkvr. Catharina Christina van Egmond van de Nijenburg.

4 kw. 30 Juni 1730. Vrouwe Alida van der Moere (weduwe van Floris van Teylingen).

4 kw. 16 Februari 1733. Vrouwe Maria Jacoba de Blois van Ginderdeure (vrouw van Johan Kien, ritmeester bij de garde, eerder van Johannes Barchman de Wale Wuytiers).

8 kw. 30 Maart 1733. Burgemeester (mr.) Gerard Fannius (lid der vroedschap).

4 kw. 6 December 1734. Vrouw Machteld Coorn (gehuwd met mr. Jacob van Oudensteyn, eerder met Philips van der Ghiessen).

4 kw. 4 April 1735. Mr. Jacob van Oudensteyn (oud-burgemeester en raad).

8 kw. 20 December 1736. De heer Arnold Joost d' Escury.

16 kw. 13 December 1737. De heer Pieter Fannius.

4 kw. 28 Januari 1738. Burgemeester van Teylingen (jhr. Cornelis van T., heer van Harencarspel, Oudcarspel en in Koedijk, lid der vroedschap).

4 kw. 16 December 1739. Mr. Jacob van Oudensteyn Jr. (lid der vroedschap).

8 kw. 30 Januari 1740. De heer van Egmond (jhr. Dirk van Egmond van de Nijenburg, heer van Petten en Nolmerban, lid der vroedschap).

4 kw. 16 December 1741. De heer W(outer). Christoffel). van Lanschot.

4 kw. 28 Maart 1742. De heer Anthonie Cornelis d' Assonville.

8 kw. 20 October 1742. Vrouwe Maria van Egmond van de Nijenburg (vrouw van de Egmonden, Schoorl en Camp, Petten en Nolmerban, weduwe van jhr. Dirk v. E. v. d. N.).

4 kw. 10 Januari 1743. Christoffel Six (licentiaat in de rechten, heer van Oterleek, baljuw van Egmond en Rinnegom, baljuw en dijkgraaf van de Heerhugowaard, burgemeester en raad).

4 kw. 12 Maart 1745. Jhr. Jan van Egmond van de Nijenburg (lid der vroedschap, oud- hoofdofficier, oud-burgemeester).

4 kw. 30 October 1745. Jhr. Johan Anthonie van Vladeracken (lid der vroedschap).

16 kw. 2 November 1747. Jonkvr. Constantia Wilhelmina van Hesse.

4 kw. 23 September 1749. Vrouwe Ida Johanna van Vladeracken (weduwe van Christoffel Six).

4 kw. 9 September 1752. Vrouwe Christina van Kinschot (weduwe van jhr. Cornelis van Teylingen).

8 kw. 28 Februari 1756. De H. W. Geb. Heer Joost Philip baron du Tour (generaal-majoor bij de cavallerie, overleden te Leiden 20 Februari).

4 kw. 8 December 1758. Jhr. Jan Lodewijk van Teylingen (heer van Harencarspel, Oudcarspel en in Koedijk, lid der vroedschap).

4 kw. 20 Febr. 1762. Jonkvr. Catharina van Kinschot.

4 kw. 23 April 1771. Jonkvr. Johanna Geertruida le Chastelain.

4 kw. 14 December 1775. Vrouwe Maria Agatha van Vladeracken, weduwe van Abraham Burmannus, eerder van jhr. Jan van Egmond van de Nijenburg, nog eerder van . . . . . . van Someren).

4 kw. 16 Januari 1776. Jan Frederik de Mey (oud-burgemeester, lid der vroedschap, baljuw en dijkgraaf van de Zijpe).

4 kw. 23 Juli 1778. Jhr. Willem Jan le Chastelain (oud-burgemeester, lid der vroedschap).

8 kw. 9 November 1779. Burgemeester Arend Jan van den Steen (lid der vroedschap).

4 kw. 15 November 1779. Jonkvr. Margaretha van Kinschot.

8 kw. 18 September 1780. Vrouwe Sara Catharina Kien (weduwe van burgemeester Fannius).

8 kw. 4 October 1781. De heer Joost Willem Grothe (kolonel van het regiment cavallerie van den luit.-generaal van Tuyll van Serooskerke).

8 kw. 3 April 1782. Jhr. mr. Dirk van Foreest (heer van Schoorl en Camp, baljuw en dijkgraaf van de Wieringerwaard, burgemeester, lid der vroedschap).

4 kw. 12 Juni 1782. Mr. Jan Govert de Mey (baljuw van de Egmonden, lid der vroedschap).

4 kw. 19 Juli 1782. Vrouwe Wilhelmina Cornelia du Bois (weduwe van Jan Frederik de Mey).

4 kw. 30 October 1782. Jonkvr. Elisabeth van Foreest.

4 kw. 20 Mei 1783. Jhr. Hendrik van Vladeracken.

8 kw. 13 November 1783. Jhr. mr. Jacob van Foreest (hoofdofficier, lid der vroedschap).

16 kw. 10 Mei 1785. Vrouwe Wilhelmina Christina du Tour (weduwe van Willem Jan le Chastelain).

16 kw. 13 Maart 1786. Vrouwe Anna Agatha de Beaufort (gehuwd met jhr. Gerrit Martijn du Tour).

Kas. 12. December 1787. Vrouwe Wilhelmina Christina van Petten, geboren le Chastelain (gehuwd met jhr. Nanning van Foreest, heer van Petten en Nolmerban).

16 kw. 9 September 1788. Jhr. Gerrit Martijn du Tour (oud-burgemeester, oud-lid der vroedschap, dijkgraaf van de Schermeer).

8 kw. 3 November 1789. De oud-burgemeester Carel de Dieu, (oud-lid der vroedschap, oud-dijkgraaf van de Heerhugowaard).

4 kw. 11 December 1789. Jonkvr. Cornelia Hermina van Vladeracken.

4 kw. 22 Maart 1790. Jonkvr. Maria Elisabeth d' Assonville.

Kas. 9 November 1791. Vrouwe Gerarda Juliana Sophia, baronesse van Deelen.

Kas. 6. Augustus 1793. Maria Wilhelmina Stoezak (weduwe van jhr. mr. Dirk van Foreest).

De verwoesting, den 3 Februari 1795 te Utrecht, nadat aldaar het wegnemen der wapenborden was gelast, door het gemeen in de domkerk aangericht, deed de besturen van verscheidene steden bedacht zijn op maatregelen om dergelijke geweldpleging te voorkomen, waartoe zij te eerder besloten, omdat zij uiterlijke teekenen van aanzien in strijd achtten met de geproclameerde „gelijkheid." Eene publicatie der voorloopige stadsregeering van Haarlem, van den 26 (waarover in de resolutieboeken niets te vinden is) geeft de meening dienaangaande terug in de volgende bewoordingen: „Alzo de provisioneele Stads-Regeering van Haarlem, zich verzekerd houdt, dat met eene Constitutie op de beginselen van Vryheid, Gelykheid en Broederschap gegrond, niets onbestaanbaarder is, dan de onderscheidende vertooning van Geslacht-Wapenen; doch dat inzonderheid soortgelyke praal minst is overeen te brengen met de nedrigheid leerende Lessen der Christelyke Zedekunde; en dat mitsdien ook de trotsche pracht der Wapenborden minst be-

hoort geduld te worden in de openbaare Vergaderplaatsen van dien Heiligen Godsdienst," — waarom de belanghebbenden die binnen 14 dagen ten eigen koste moesten doen weghalen, terwijl hun 6 weken tijd gelaten werd om de niet door hen maar door de overheid afgenomen borden tegen vergoeding der kosten tot zich te nemen.

De provisioneele representanten der alkmaarsche burgerij droegen den 5 Maart burgemeesteren op, met kerkmeesters der beide gereformeerde kerken een plan te vormen, hoe de zitbanken der regeering zouden kunnen veranderd worden en hoe te handelen met de in de Groote kerk hangende wapens. Den 17 werd gerapporteerd, dat er in die kerk ruim 200 wapenborden bevonden waren, de afneming het meest geregeld en minst kostbaar zou kunnen geschieden door kerkmeesters, zekere tijd, b. v. 2 maanden, moest gesteld worden voor de weghaling tegen betaling der gemaakte kosten, en dat men daarna de onafgehaalde ten voordeele der kerk behoorde te verkoopen. Ten aanzien der banken werd voorgesteld de burgemeestersbank weg te nemen, daarvoor in de plaats te stellen eenige banken, staande aan de beide einden van het schip, en die door kerkmeesters te doen verhuren, tot vergoeding der schade door het afschaffen der wapens veroorzaakt; de 4 ronde banken, omdat zij de kerk tot sieraad waren, tot gemeen gebruik te behouden, maar met verwijdering der kussens, bijbels, deuren en tochtdeuren; de graftombe van graaf Floris V mede weg te nemen; in beide kerken de afzonderlijke banken voor leden der regeering, oud-leden van den kerkeraad en officieren der schutterij af te schaffen, en dezulke slechts te laten bestaan voor de fungeerende predikanten, ouderlingen en diakenen. Het rapport werd in dezelfde zitting in eene resolutie veranderd.

Alras werd de burgemeestersbank, in 1601 door den kistenmaker Jan Pietersz. Loppen en den antieksnijder Asuerus Woutersz. voor *f* 340 vervaardigd, met de deuren der „gedistingueerde" zitplaatsen verwijderd en kwam de beraamde verschikking der banken tot stand, maar het liep tot den 27 April eer een aanvang werd gemaakt met de wegneming der wapenborden.

In de vergadering der Provisioneele Representanten van het Volk van Holland van den 2 Juni deed de „burger" Pieter Paulus het voorstel om: 1° zes maanden na de publicatie van het besluit het begraven in de kerken te doen eindigen en daartoe gelegenheden buiten de steden en dorpen te openen; 2° binnen 3 maanden na de publicatie de wapenborden uit de kerken te doen weghalen en alle eergestoelten te doen verdwijnen (met behoud van tombes, gedenk-

stukken van kunst e. d. g., waardoor de nagedachtenis van vaderlandsche helden of kunstenaars werd vereeuwigd; en 3° binnen denzelfden tijd te doen ophouden het dragen van livreiën en het voeren van familiewapens op rijtuigen en woningen, onder bedreiging van zware boeten tegen de overtreders. De vergadering vereenigde zich met het voorstel en droeg het formeeren eener concept-publicatie op aan Paulus, wiens ontwerp den 8 Juni hare goedkeuring verwierf.

Bij deze publicatie werd voor het weghalen der wapens en rouwkassen de gelegenheid geopend tot den 1 September, terwijl kerkmeesters hadden te zorgen, dat de overblijvenden vóór de maand October werden geamoveerd. Men was dus te Alkmaar het gewestelijk bestuur in deze vóór geweest. 20 Wapenborden werden daar gereclameerd, waarvoor aan kerkmeesters betaald is *f* 105, en de niet afgehaalde den 2 Februari 1796 publiek verkocht, met eene opbrengst van *f* 226:11:8.

Hoewel aan vele wapenborden kunst noch kosten gespaard waren, werd de algeheele wegneming uit de kerk niet zeer betreurd, ook niet door dezulken, die de reden daarvan niet billijkten. Wij kunnen dit begrijpen; onze kerkschilders, de oude zoowel als de latere, vonden steeds in de aanbrenging van enkele wapens op hunne tafereelen een geschikt middel om aan de witte wanden der protestantsche kerkgebouwen wat afwisseling en kleur te verleenen; maar drie hoog, als aan de kolommen der Alkmaarsche kerk, zou hun van het goede te veel geweest zijn. Bovendien verkeerden niet weinig wapens, door het uitsterven of vertrek van de familiën der daarmede vereerde overledenen, in slechten staat van onderhoud, zoodat er paneelen uit de lijsten hingen.

Slechts één wapenbord, dat van Carel de Dieu, is na 's Lands herstelling aan het einde van het koor, nabij den grafkelder van het geslacht, herplaatst, door de zorg van mr. Gijsbert Fontein Verschuir, gehuwd met Cornelia Frederica de Dieu, dochter van Carels broeder Daniël Carel. De wapenschilden van Carel de Dieu en zijne echtgenoote Anna Bregitta de la Croix in den gevel van het door hem gebouwde prachtige huis zijn omkast en dus bewaard gebleven, toen men ernst maakte met de naleving van de publicatie der hollandsche Representanten. Hoewel hier geene nadere aanschrijving ontvangen was, begon men den 13 Mei 1796, naar men wil op aandrang der nieuwe societeit „Voor Een- en Ondeelbaarheid", met het verwijderen der wapens van het stadshuis, de hameien der poorten, het orgel der Kapel en het kleine orgel in de Groote kerk. Ook die van het provenhuis van Palinc en van Foreest en van sommige woningen zijn in dien tijd verloren gegaan, of wel wat later,

toen den 7 Juni, op voorstel van den voorzitter, door den Raad eene waarschuwing was gearresteerd, waarbij de naleving van art. 11 der publicatie van den 8 Juni 1795 ten opzichte der wapenschilden en adelijke ornementan aan huizen en gebouwen vóór den 15 Juli werd gelast, op poene van verwijdering door de municipaliteit ten koste der nalatigen; of toen den 20 Maart 1798 bij het Administratief Bestuur gelezen was eene dringende aanschrijving van het Administratief Bestuur van het voormalige gewest Holland van den 18, tot stipte opvolging der bepalingen van genoemde publicatie, en men besloot door de Commissie van Algemeen Welzijn te doen nagaan of ten deze nog iets te verrichten viel. Als gevolg van laatstgenoemd besluit is aan te merken de kennisgeving van kerkmeesters, d.d. 23 April, dat de wapens op de grafzerken vóór den 1 Juni door de eigenaars moesten verwijderd worden; gelukkig is aan dezen eisch maar door weinigen voldaan.

C. W. BRUINVIS.

Het conserveeren van handschriften en kaarten.

Een nieuw middel om archiefstukken, kaarten enz. te behoeden tegen verwoesting, voornamelijk door vocht of door andere oorzaken, wordt thans in verschillende vaktijdschriften besproken.

Dat nieuwe papierconserveeringsmiddel, zapon genaamd, is een dikke kleurlooze vloeistof, die bij het gebruik vermengd wordt met een bepaald verdunningsmiddel.

Het zapon bestaat hoofdzakelijk uit een oplossing van schietkatoen, maar de juiste samenstelling wordt door den uitvinder F. Crane te Short Hills, New Yersey, geheim gehouden.

Het wordt in het buitenland vooral door het Saksische Ministerie van Oorlog gebruikt, voor het tegen vocht beschermen van stafkaarten, terwijl ook de Universiteits-Bibliotheek te Leiden het middel met uitstekend gevolg toepast ter conserveering van aan die inrichting behoorende handschriften.

Inkt en kleuren worden door het zapon niet aangetast, terwijl de daarmede doortrokken stoffen totaal ongevoelig voor water worden, wat voor zeekaarten bij het gebruik vooral op kleine vaartuigen en voor stafkaarten van groot belang is.

De Universiteits-Bibliotheek te Leiden is gaarne bereid de noodige inlichtingen te verstrekken. Het zapon wordt o.a. geleverd door de chemische fabriek van dr. J. Perl en Co., Scharnhornstr. 7 Berlijn, tegen 3 mark per Liter, terwijl de verdunningsvloeistof 1,80 mark per Liter kost. Het is ook verkrijgbaar bij den heer M. A. H. van Abbe te Amsterdam.

De Zwanenridder.

De Heer J. F. D. Blöte, leeraar aan de hoogere Burgerschool te Tilburg, toont aan, dat de sage van den Zwaanridder teruggaat op eene historische persoonlijkheid, den Normandischen baron Roger van Toëni (+ circa 1040). Hij vervolgt de ontwikkeling der beroemde legende in de verschillende families, bij de hertogen van Brabant, bij de graven en latere hertogen van Kleef, bij enkele hooge adelijke geslachten van Engeland enz. Daarover heeft hij thans de navolgende studies gepubliceerd:

1897: *Der historische Schwanritter*, in Zeitschrift für romanische Philologie, Bd. 21, p. 176-191.

1898: *Das Aufkommen des clevischen Schwanritters*, in Zeitschrift für deutsches Altertum und deutsche Litteratur, Bd. 42, p. 1-53.

1900: *Die Sage vom Schwanritter in der Brogner Chronik von circa 1211*, in Zeitschrift für deutsches Alt. u. d. Litt. Bd. 44, p. 407-420.

1900: *De Zwaanridder kan geen reflex van eene mythologische persoonlijkheid zijn*, in Handelingen van het Tweede Nederlandsche Philologen-Congres, Leiden 1900, p. 110-123.

1901: *Der historische Schwanritter, Zweiter Artikel*, in Zeitschrift für romanische Philologie, Bd. 25, p. 1-44.

1901: *Der Ursprung der Schwanrittertradition in englischen Adelsfamilien*, in Englische Studien, Bd. 29, p. 337-368.

1902: *De Brabantsche Zwaanridder*, in Taal en Letteren, Dl. 12, p. 1-25.

1903: *Mainz in der Sage vom Schwanritter*, in Zeitschrift für romanische Philologie, Bd. 27, p. 1-24.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

Jonkvrouwe A. van Hogendorp, Juliana van Stolberg, gravin van Nassau Dillenburg 1506—1580 in den kring der haren geschetst. Nykerk, G. F. Callenbach, 1902. 8°. Met portret.

Nog met genoegen herinneren wij ons het bezoek in 1887 van den archivaris van het huis Stolberg, den Heer Edw. Jacobs, die uit Wernigerode kwam, om uit onze archieven, meer speciaal uit het huisarchief van ons Vorstelijk Huis de persoon te bestudeeren, waarvan hij zich voorstelde een levensbericht saâmtestellen (1). De begaafde schrijfster heeft niet Dr. Jacobs studie uit het Duitsch vertaald, maar daarvan een beschouwing gemaakt, aangevuld met eenige bijzonderheden, die uit andere schatten van bouwstoffen voor de geschiedenis der XVI^de^ eeuw

(1) Edw. Jacobs, Juliana van Stolberg, Ahnfrau des Hauses Nassau-Oraniën. Wernigerode-Halle, 1889, roy. 8°.

met zorg zijn bijeengebracht. In een zevental hoofdstukken is het belangrijk geschrift verdeeld; eerst wordt de jeugd van Juliana van Stolberg behandeld, dan volgt haar huwelijk met graaf Willem van Nassau, en verschijnt zij daarna aan het hoofd van een talrijk gezin, zij ontvangt de vluchtelingen op den Dillenburg en wordt de moeder van een groot aantal helden, die bijna allen hun leven lieten voor ons vaderland. Zeer lezenswaardig zijn ook de laatste hoofdstukken, waarin de beproefde moeder na veel arbeid en strijd tot rust, voorkomt. Wij wenschen deze verdienstelijke studie in veler handen. De prijs is zeer billijk te noemen: ingenaaid *f* 1,50 en gebonden *f* 1,90.

Red.

* * *

Internationales Adressbuch der Antiquitäten-, Gemälde-, Kunst- und Münzen-Sammler und Händler, nebst Museen, Vereinen, Öffentlichen- und Privat Bibliotheken. Berlin, Richard Seelig, Internationale Verlags-Anstalt, 1903. 8°. Band I.

De redactie van deze gids heeft een verdienstelijken arbeid ondernomen en zal dit werk, zoowel den verzamelaar als den handelsman veel nut bewijzen. Niet alleen zijn alle landen van Europa er in opgenomen, maar ook de andere werelddeelen zijn bedacht. Titel, voorwerk enz., zijn in 't Duitsch, Fransch en Engelsch, een ieder dus zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt.

Duitschland is uit den aard der zaak het breedvoerigst behandeld en denkelijk ook wel het best.

Wat België en Nederland aangaat, deze beide rijken hadden wel wat beter mogen bewerkt zijn en wij hopen dat bij het verschijnen van een volgende uitgaaf de proeven door een deskundige zullen nagezien worden, een numismaat heeft er teveel de hand in gehad, zoodat andere vakken minder goed bedacht zijn, trouwens in het voorbericht wordt beterschap beloofd bij een tweede uitgaaf en dankbaar zullen verbeteringen worden aanvaard.

De ijverige uitgever heeft in band II de verzamelaars van postzegels behandeld en in band III de adressen bijeen gebracht van natuurkundigen in den uitgebreidsten zin van het woord. Hem komt alle lof toe voor zijn grootsche onderneming, wij wenschen hem veel succes.

Red.

Inhoud van Tijdschriften [1].

L' ancien Pays de Looz. Tablettes mensuelles illustrées, concernant l' histoire et l' archéologie du Limbourg, 5e Année 1901.

(1) Indien een der abonnenten artikelen leest die hem belang inboezemen, dan kan hij het tijdschrift tegen betaling der porto's in bruikleen verkrijgen.

Dit tijdschrift bevat vele historische en oudheidkundige bijzonderheden betreffende het oude graafschap Loon, alleen stippen wij hier aan dat voorkomt op geslacht-, wapen- en zegelkundig gebied.

De stichtingsbrief der Vrijheerlijkheid Kessenich etc. Slot. door Dr. Habets; Correspondance du baron chevalier de Wal, avec le grand commandeur des Vieux Joncs concernant son: Essai sur l'histoire de l' ordre teutonique, avec une vignette, par I. A Flament, archiviste à Maestricht; Vondel à Hasselt, avec une planche hor texte, par le Dr. C. Bamps; armoiries Lossaines par l' abbé P. Daniëls; Petite chronique historique et généalogique inédite de la famille de Geloes, avec une planche hors texte et deux vignettes, par Djef Anten; Sceau de Conrad de Gàvre prévôt de Liège, avec une vignette, communication du Dr. C. Bamps.

* * *

Anzeiger des Germanischen Nationalmuseums 1900—1902.

Dit hoogst belangrijke tijdschrift dat zooveel op oudheidkundig gebied bevat en fraai met platen voorzien is, stippen wij ook dat slechts aan wat op ons gebied van belang te noemen is.

1900. Die Grabdenkmäler der Kaiserin Elenore in Wiener-Neustadt und des Kaisers Friedrich III in Stephansdom zu Wien, von Karl Simon; M. Zucker; Albrecht Dürer, von Gustav von Bezold; Der Neue Lucas van Leijden im Germanischen Museum, von Franz Dülberg.

1901. Albrecht Dürers Maximiliansbildnisse, von Dr. Hans Stegmann; Eine illustrierte Niedersächsische Handschrift von 1441 im Germanischen Museum, von Dr. E. W. Bredt.

1902. Festrede von Alfred Lichtwark (1); Catharina Regina von Greiffenberg, von Hermann Uhde-Bernays.

* * *

De Maasgouw, 1901. Bijdrage tot de geschiedenis der familie van Haren, door P. Doppler; Bijdrage tot de geschiedenis der Graven van Kessel, door Ed. Rosenkrantz; Welk een verschil bestond er, onder het oude Regiem, tusschen Ridderschap en Leengoed? door Ch. Klinkenbergh; Een vrijgeleibrief voor de baronie Breust van 1702, door Redactie; Verkoop

(1) Uitgesproken bij gelegenheid van de herdenking van het 50-jarig bestaan van het Nationaal Museum te Nurenberg.

van het kasteel Neuburg en der heerlijkheden Gulpen en Margraten in 1769, door P. Doppler; Grafschriften te Bingelrade; Een grafsteen gevonden in de kerk van Heel; Het zegel der schepenbank van Bemelen op het einde der XVIIIe eeuw; Beschrijving der origineele zegelstempels op het Rijksarchief in de provincie Limburg berustend, door Jos. M. H. Eversen; Het nieuwe Gemeentewapen van Buggenum; Een rekwest van het adellijk vrouwenstift St. Gerlach aan den Raad van Finantiën te Brussel in 1605, door P. Doppler.

* * *

De Navorscher. Een middel tot gedachtenwisseling en letterkundig verkeer enz. onder bestuur van J. F. van Someren, bibliothecaris der Rijksuniversiteit te Utrecht.

Dit belangrijk tijdschrift bevat ook zeer veel over geschiedenis, oudheid, taal- en letterkunde; wij stippen alleen aan het voornaamste, dat betrekking heeft op geslacht- en wapenkunde.

50^{e} Jaargang 1900. De dierenwereld in de heraldiek; Eenige aanteekeningen betreffende eene familie des Tombe te Utrecht, door J. W. des Tombe; Zoelen en de Aldenhaag, door Jac. Anspach; Kroonen en helmen als heraldieke onderscheidingsteekenen, door L. Calkoen; Acronius, door Ch. J. Polvliet; Geslacht de Ville, door M. G. W.; Het geslacht de Rivecourt, door J. F. Verster; Van Pomeren, door Jan de Wit; Genealogische en heraldische aanteekeningen aangaande Hollandsche familiën te Ceylon (vervolg), door Mr. F. H. de Vos; Geslachten Keersmaker, Manteau en Leydecker, door Fred. Caland; Het Maltezerkruis, door Jac. Anspach; Berloo, door A. J. C. Kremer; Casius, door Jac. Anspach; Naamsverandering, door M. G. Wildeman; Joachim Hoppers, door H. J. Murray Bakker; Stukken, betreffende de Familiën Huygens — Vis(ch) — Viruly, door L. Calkoen; Der Schlüssel zu den Fälschungen in: Butkens' Annales de la maison de Lijnden, von Baron Adhémar von Linden; Sluiter, door A. Aarsen; Sluiter, door J. B. van IJsseldijk; Genealogische sprokkels, door M. G. W.; Heeft er een Roomsch-Koninkl. kroon bestaan, door H.; Geslacht (de) Casembroot, door Fred. Caland; Uittreksel uit het doopregister der voormalige Waalsche gemeente te Naarden, door A. v. L.; Fragment-genealogie: Poppenheuser, door Jhr. H. H. Roëll; Familie van de Poll, door P. H. A. Martini Buys; De oude Kerkregisters aanwezig in het archief der gemeente Haarlem, door M. G. Wildeman.

51e Jaargang 1901. Het wapen van 't geslacht Musch, door M. G. Wildeman; Genealogische en heraldische aanteekeningen aangaande Hollandsche Familiën te Ceylon (vervolg), door Mr. F. H. de Vos; Der Schlüssel zu den Fälschungen in Butkens' Annales de la maison de Lijnden, von Baron Adhémar von Linden; Van Druten, door v. Dr.; Genealogiesche sprokkels door M. G. Wildeman; Thierry de Lynden, par le chevalier C. de Borman: Geslacht van Nederveen, door Fred. Caland; Uittreksels uit de doopboeken van Hattem, door F. A. Hoefer; Verzoekschrift van Anna van Hembise, door Fred. Caland; Walraven van Brederode Heere van Brederode, door Fred. Caland; Bijdrage tot de genealogie van Gorkum, door L. Calkoen; Een tak van 't geslacht Soetens in 's-Gravenhage, door Fred. Caland; Butkens' Fälschungen in seinen Annales de la maison de Lijnden, Kritik und antikritik von Baron Adhémar von Lynden; Geslacht van Gorkum, door A. A. Vorsterman van Oyen; Geslacht de Peterssen, door Jhr. H. H. Roëll; Geslacht Vriesendorp, door J. Vriesendorp; Bloys van Treslong, door P. C. Bloys van Treslong Prins.

52e Jaargang, 1902. Het wapen van Elias Ardes, door W. Meijer, met plaat; Franchimont, door W. M. C. Regt; Genealogische en heraldische aanteekeningen aangaande Hollandsche Familiën te Ceylon (vervolg), door Mr. F. H. de Vos; Kervenheim, door Jac. Anspach; Uittreksels uit de doopboeken van Hattem, vervolg, door F. A. Hoefer; Het wapen van Prins Hendrik der Nederlanden, door Redactie; Adelscertificaat Spierinck, door L. J. Kuyck; Een vergeten tak van het huis van Bourbon, door R. Fruin; Geslacht van Aerssen, door Fred. Caland; Het ontstaan van den Adelstand in Frankrijk, gedurende de middeleeuwen, door Redactie; Geslacht de Bère, door Fred. Caland; Descendenten van Joan Albert Sichterman, door H. D. Guyot; Geslacht Liens, door Fred. Caland; Bijdrage tot de genealogie van Gorkum, door Fred. Caland; Joodsche Familiën te Alkmaar, door C. W. B.; Van Keppel Fox, door Fred. Caland; Etgen Buyck, door Bernard J. H. de Bont; Van Bexhövede (of Buxhövede), door Jac. Anspach; Van Cruiningen, door Fred. Caland; Fictieve geslachtswapens, door F. E.; Gijsbrecht II, heer van Nyenrode, door C. W. B.; Wapen van (van) Couwendael, door B. van Emden Hz.; Genealogiesche aanteekeningen over de familie de Sitter, door J. H. de Sitter; Corn. van der Lijn, door C. W. B.; Brabantsche gemeentewapens, door Aug. Sassen; Witte door J. W. des Tombe.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

Die post luidt in de Rekening over 1624—1625, blz. 34 verso: „de weesen van Elysabeth Jansdr., geprocreërt by Willem Arentse de Vogel etc." Aldus leest men den post ook in de Rekening over 1626—1627, blz. 38. In de Rekening over 1636—1637 staat hij niet meer. In de Rekening van den 200sten penning voor 1625 is blz. 5 verso vermeld: „Idetgen Willems, dochter van Willem Arensze de Vogel." Den 23sten Mei 1626 zijn te Brielle, waar zij woonden, getrouwd Idetje Willems en Jan Troost weduwnaar. Den 15den Mei 1621 werd Jan Troost te Brielle geadmitteerd als notaris, 18 December 1621 als procureur. Blijkens een akte van 11 Mei 1633 was de notaris Jan Troost een zoon van Isaäc. In 1630 werd een huis van Willem Adriaensze de Vogel verkocht door Quirijn Quirijnsze en Johan Troost, „als getrout hebbende de dochters van den voornoemden de Vogel" (Bodtb. begonnen 1624, blz. 126 en 164 verso, aanteekeningen van Maart 1629 en 4 Mei 1630). In eene aanteekening van 1 Februarij 1648 (Bodtb. begonnen 1641, blz. 307) is sprake van Idetgen Willems, weduwe van Johan Troost. In een akte van 26 October 1653 komt nog voor Idetgen Willemsdr. de Vogel, weduwe van Johan Troost, wonende te Brielle. Eene akte van 9 Julij 1630 noemt Jan Troost, notaris te Brielle, als borg voor Andries de Roy, „getrout hebbende Theodora Troost te Rotterdam" (1). Als j. m.

(1) Johan Albertse Troost j. m. te Rotterdam is 9 Augustus 1644 te Brielle getrouwd met Loisa (Louisa) Troost j. d. te Rotterdam. — Elisabeth Troost, in 1653 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 27 Februarij 1653), is aldaar 5 Februarij 1658 getrouwd met Cornelis Dirckse van der Tas j. m. te Westmaas. — Over Aaltje Troost, in 1671 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 25 April 1671), gehuwd met H. Kluijt, zie men art. LXVII. — Adrianus Heck j. m. van Utrecht, vaandrig, in 1673 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 27 Julij 1673), is 8 April 1674 aldaar ondertrouwd en daarna met att. van 20 April te Rotterdam getrouwd met Maria Troost, j. d. van Rotterdam. In 1625 kwam te Brielle van Heenvliet Arien Jansze Heck (Acta van 2 Januarij 1625), in 1774 van Nijmegen Michel Heck (Acta van 16 Januarij 1774). Den 5den Aug 1583 werd te Brielle gedoopt Neeltge, dochter van Maerten Heck en Maritge Vrericxs, getuigen: Heynrick Willemsze, „de soon in den Bril", en Janneke Vrericx. — Adam Troost, gehuwd met Geertruy Pieterse, won bij haar Cornelia, gedoopt 7 Julij 1726. Een kind van Adam Troost, soldaat, werd 5 September 1726 begraven. — Den 13den November 1746 zijn te Brielle ondertrouwd en met att. van 28 November te Klaaswaal getrouwd Kornelis Troost j. m. van „den Hitzert", wonende onder Klaaswaal, en Geertrui van der Sluis, weduwe van Willem van Zanten, geboren te Nieuw-Beijerland en wonende onder Klaaswaal. — De Acta van 16 October 1768 noemen Adam Troost, gekomen van Rotterdam. Den 22sten Januarij 1769 zijn te Brielle getrouwd Adam Troost j. m., onlangs te Amsterdam en tegenwoordig te Brielle wonende, en Cornelia Velthuisen, weduwe van Hillebrand Volkert, te Brielle. De Acta van 30 December 1790 vermelden dat eene attestatie werd afgegeven aan Adam Troost, zijn vrouw en zijn dochter. — Den 12den September 1800 is te Brielle begraven Gerardus Josephus Troost, oud 64 jaar, nalatende een weduwe en 7 kinderen. — Den 25sten van Louwmaand 1810 is te Brielle gestorven Henrica Severina Troost, dochter van Anna C. van Heeck, wede. E. J. Troost.

van Rotterdam trouwde Johan Troost 20 April 1621 te Brielle met Aeltjen Mus j. d. aldaar, in het testament van Jan Troost Isaäcxse, te Rotterdam gepasseerd 16 Nov. 1624, genoemd Alida Mus Cornelis dochter. Blijkens een akte van 15 Augustus 1625 was Aeltje Mus toen overleden.

c. Marijtgen; zie onder b. Gelijk in art. CXVI vermeld is, trouwde Maritjen Willems j. d. in 1624 met Crijn Crijnsze of Quirijn Quirijnsze, die te Brielle vroedschap werd, komt zij voor onder den naam Maria de Vogel en werd zij 19 Februarij 1654 begraven. Den 18den Julij 1654 werd in hare plaats een ander tot moeder of regentes van het weeshuis verkozen.

II. Ydeken. In de Thes. Rekening over 1586—1587 staat blz. 9 de post: „Adriaen Willemsze goudtsmidt ten lyve van Willem Adriaensze ende Ydeken Adriaensdr., die overleden es, een jaer renten etc." In de Rekening over 1613--1614 komt die post nog voor en ook in die over 1624—1625, maar in de eerste leest men voor Ydeken verkeerdelijk Ingetgen, en in de tweede Juditghen.

III. Jan. In de Thes. Rekening over 1607—1608 vindt men blz. 19 den post: „Adriaen Willemsze burgemeester, die ten lyve van Jan Adriaensze synen soone, geprocreërt by za: Annetgen Jansdr., tot coopinge van lijffrenten opgebracht heeft etc." Die post wordt nog aangetroffen in de Rekening over 1651—1652, blz. 29 verso. Den 14den October 1601 zijn te Brielle getrouwd Jan Adriaenszoon goudtsmit j.m. en Maritgen Jacobs j.d., beiden van Brielle. Werd de man weduwnaar, dan is hij misschien bedoeld in het Trouwregister, hetwelk vermeldt, dat 28 April 1619 te Brielle ondertrouwd zijn Jan Arentsse wedr. en Neeltjen Heyndrixdr., weduwe van Andries Jacobsse. In 1638 trad hij op voor zijn vrouw. Volgens eene akte van 7 Januarij 1638 compareerden toch toen voor schepenen te Brielle Tobias Corvincxze als vader en voogd van zijne kinderen, verwekt bij Neeltge Arentsdr., en Mees Cornelisze de Haes, als getrouwd hebbende Hester Arentsdr., beiden kindskinderen en erfgenamen van Huych Pietersze t' Gareel en Maritgen Symonsdr., mitsgaders Jan Adriaensze de Vogel, nomine uxoris, en Aert en Daniël van Riele, „naeste collatrale bloetvrunden van Huych Pietersze t' Gareel (1) ende Maritge Symonsdr."

(1) In publicaties van 1599, 1601, 1603, 1604 en 1608 komt Huych Pietersze tgreel (of int greel) voor als „gasthuysmeester".

Evenals in die akte is Jan Adriaensze gemeenlijk De Vogel genoemd, en nu heet hij Jan Adriaensze de Vogel, dan Jan Arentsze de Vogel(1). Als penningmeester „van de generale dijckaege van Voorne" is hij genoemd in akten van 15 December 1650, 27 Maart 1652 en 18 Februarij 1655 en in Res. Vroedsch. 31 Mei 1655 (2). In de akte van 27 Maart 1652 staat bovendien vermeld dat hij toen 72 jaren oud was. Den 18den Februarij 1656 was hij niet meer in leven; in een akte van dien datum toch is sprake van de erfgenamen van Jan Adriaensze de Vogel, in leven penningmeester enz. Van die erfgenamen leest men ook in een akte van 18 November 1656.

In de Rekening van den 200sten penning voor 1625 staat Jan Adriaensze goutsmit of Jan Adriaensze de Vogel niet genoemd; wel noemt zij blz. 7 verso Jan Arensse brouwer. Van Jan Arensze of Jan Adriaensze brouwer leest men ook elders. Ik verwijs niet alleen naar de attestatie van 14 Febr. 1633, medegedeeld in art. LXXXVI, maar ook naar mijne bijdrage over de Remonstranten te Brielle na de zegepraal der tegenpartij in 1618, geplaatst in „De Navorscher", 1894, blz. 397--417, 658—675, 1895, blz. 48—68. Aldaar is vermeld dat tot de personen, die handelden tegen het Plakkaat van de Staten betreffende het houden van vergaderingen of conventiculen door de Remonstranten, behoorde Jan Arensze brouwer. Hij werd om zijn handelwijze in 1619 ontzet als „servitiemeester" (3) (Res. 23 Augustus 1619) en als dekenmeester van het St. Nicolaasgilde (4). Uit naam van de Remonstranten trad Jan Adriaensze (Arentse) brouwer in 1629 herhaaldelijk en ook in 1646 op. Op de vraag of deze Jan Adriaensze of Arensse brouwer(5) dezelfde persoon is geweest als Jan Adriaensze de Vogel en of dus de man, die, toen hij trouwde, goudsmid was, bierbrouwer werd, kan ik bevestigend

(1) Aldus in een akte van 2 October 1649.

(2) In een akte van 18 Mei 1637 komt hij voor als administreerende voogd van de kinderen van Annetgen Cleijburchs, verwekt bij Jacob Cornelisze Cleijdijck.

In de Thes. Rekening over 1636—1637 staat blz. 60 verso de post: „Betaelt Jan Adriaensze de Vogel ten behouve van de kinderen van Wyven Thonisdr. van Hootdonck, erffgenaemen van de weduwe van sa: Cornelis Huybrechtze burgemeester etc."

(3) Hij was als zoodanig aangesteld 6 Junij 1618.

(4) Den 8sten Februarij 1614 werd Jan Arensze brouwer ontslagen „vant capiteynschap van de voetboge."

(5) Jan Arensze brouwer diaken is genoemd in de Thes. Rekening over 1617—1618, blz. 29. Op blz. 56 van de Thes. Rekening over 1626—1627 staat de post: „Betaelt Jan Adriaenze brouwer van weghen de erffgenamen van den burgemeester Jacob Aertsse van Riele over een jaer interest etc." Dien post heeft ook de Rekening over 1636—1637. Eene akte van 12 Junij 1627 noemt Jan Adriaensze brouwer als neef van Jacob Leendertsze Cleijburgh; zie een noot in art. CXXVIII.

antwoorden. Uit mijne genoemde bijdrage blijkt, dat de Remonstrantsche ijveraar Jan Adriaensze brouwer in resoluties van 1646 Jan Adriaensze de Vogel heet en in de Acta van 1648 als lid van den Remonstrantschen Kerkeraad(1) voorkomt onder den naam van Jan Ariensze de Vogel. Wat de zaak boven allen twijfel verheft, is eene verklaring van Jacob de Vogel en Heyndrick Burchvliet, zoon en schoonzoon van Jan Adriaensze de Vogel. Die verklaring is vervat in een akte van 15 April 1630 en houdt in dat zij zich tot borgen stellen voor Jan Adriaensze brouwer, penningmeester van „de generale dijckaege" van Voorne, „haren vader ende schoonvader respective."

In het Doopregister van de jaren 1600—1607 (2) staan als kinderen van Jan Arensse (Arentsse) en Maritgen Jacobs geboekt:

Annetgen, gedoopt 14 Augustus 1602, getuigen: Adriaen Willemsze, Trintgen Aerts, Cornelis Jansse lijndrayer.

Simon, gedoopt 25 December 1605, getuigen: Jacob Allertsse, Maritgien Henricxdr. weduwe van Simon Diertsse, en Aeltgien Hubrechtsdr.

Den 9den Augustus 1608 werd een kind van Jan Arentsze goutsmidt begraven. Den 31sten Januarij 1625 heeft Jan Aryense brouwer zijn zoon begraven. Die zoon zal vermoedelijk de in 1605 gedoopte Symon geweest zijn.

Behalve de genoemde won Jan Adriaensze nog andere kinderen. Met Annetgen volgen zij hier:

a. Annetgen, in 1629 getrouwd met H. Burchvliet, in 1633 niet meer in leven; zie art. LXXXVI.

b. Jacob Jansze de Vogel, vermeld in akten van 15 April 1630, 18 Mei 1632, 14 Nov. 1635 en 28 Mei 1637. Den 1sten Oct. 1638 werd hij verkozen tot raad in het College der Magistraten, den 1sten Dec. 1640 tot schepen. Wegens zijn overlijden werd hij 1 Mei 1641 als schepen vervangen. Dat hij reeds 20 April 1641 gestorven was, zegt ons een aanteekening van dien datum (Bodtb. beg. 1641, blz. 15), waarin als koopers van eene brouwerij genoemd worden de weduwe van Jacob de Vogel en Willem de Vogel. Dat Jacob brouwer was, blijkt ook uit eene aanteekening van 18 Nov. 1645 (a. w. blz. 77), waarin men leest van een „halve brouwerij als Jacob de Vogel by coope aengecomen is ende nu by zyne weduwe ende erfgenamen vercocht." Die halve brouwerij werd gekocht

(1) Den 3den Januarij 1647 werd tot diaken der Remonstrantsche gemeente gekozen Dr. Vogelius, weinig tijds daarna overleden.

(2) Dit register vermeldt dat bij den doop van Leentgen dochter van Cornelis Lenertse en Aeltgen Jans, op 22 Februarij 1602, getuigen waren: Jan Jasperse Beauvoir, Jan Arentsze goutsmit, Anne Symons en Haesgen Jacobs.

door Willem de Vogel. Dat Jacob de Vogel in 1633 en later leverancier van lood was, blijkt uit wat ik berichtte in art.. LXXXIII. In dat art. is tevens vermeld, dat Jacob de Vogel j.m. in 1630 trouwde met Dirckje Dircks Kevelaer. Eene aanteekening van 16 Nov. 1630 (Bodtb. beg. 1624, blz. 164 verso) gewaagt van „alsulcken halven huys . . . als Jacob Jansse de Vogel, getrout hebbende de dochter van Lijsbet Gerrits, in haer leven huysvrouw van Dirrick Dirrixze Kevelaer, tselve lest gepossideert heeft." Bij Dirkje, die als weduwe in 1643 trouwde met Cornelis de Jongh (zie art. LXXXIII en CXX), won Jacob de Vogel:

1. Johan, begraven 21 Dec. 1660. Zie over hem art. LXXXIII.

2. Jacob. Zie over hem genoemd art.

3. Elisabeth, in 1655 getrouwd met Maerten Prickman; zie genoemd art. en art. LXXXIX. Maerten Prickman was kerkeraadslid van de Remonstrantsche gemeente te Brielle; zie „De Navorscher", 1895, blz. 62.

4. Gerrit, vermeld in een akte van 30 Sept. 1647; zie over hem art. LXXXIII en CXX. Volgens eene aanteekening van 16 Aug. 1663 (Bodtb. beg. 1660, blz. 165) werd toen een mouterij, in 't bezit geweest van Willem de Vogel en door diens curateurs verkocht, „genaest by Dirckje Dirricx, weduwe van Cornelis de Jongh, als moeder ende voochdesse van haren soon Gerrit de Vogel."

c. Catharina de Vogel, als j.d. 2 Aug. 1633 te Brielle getrouwd met Johan Gouwenaer j.m., wonende te Rotterdam. Dat beiden 24 Oct. 1656 niet meer in leven waren, zegt ons eene akte van dien datum, inhoudende eene schuldbekentenis van Maerten Jansze Santvoort te Helvoetsluis aan Ds. Is. Pontanus, als „getrout hebbende Elisabeth Gouwenaers, eenige dochter ende universeel erfgenaem van Catryna de Vogel, in haer leven weduwe van Johan Gouwenaer." Den 27sten Jan. 1654 trouwden te Brielle, waar zij woonden, Elisabeth Gouwenaers j.d. en Ds. Isaäc Pontanus j.m. Pontanus vertrok als predikant in 1654 naar Amsterdam; zie „De Navorscher", 1895, blz. 54. In eene aanteekening van 10 Nov. 1663 (Bodtb. beg. 1660, blz. 170) is sprake van een „huys als Ds. Ysaäc Pontanus, Remonstrants pred. tot Amsterdam, als getrout hebbende Elisabeth Gouwenaers, kintskint van Jan Adriaensze de Vogel, tselve by erffenisse van denselven De Vogel aengecomen (is) ende nu vercoft heeft." Nog is hij genoemd in eene aanteekening van 6 Nov. 1666 (Bodtb. beg. 1660, blz. 283), waarin gewaagd wordt van huisjes, „als Ds. Ys. Pontanus, Magdalena de Vogel ende Dirrickje Dirricx, weduwe van Jacob de Vogel, lest gepossideert hebben ende nu vercocht".

d. Willem de Vogel, als j.m. 5 Nov. 1641 te Brielle getrouwd met Ariaentge van Santvoort, oudste dochter van Jan Fransze Santvoort(1) en Maria Willems; zie Bijvoegsel op art. XVI. In 1657 werd Willem de Vogel op belijdenis bij de Herv. Gemeente aangenomen als lidmaat (Acta van 30 Augustus 1657). Twee kinderen van Willem de Vogel werden begraven 6 Mei 1654 en 20 April 1660. Op 17 April 1658 werd door Willem de Voegel zijn huisvrouw begraven. Dat hij brouwer was, blijkt uit het medegedeelde en uit akten van 8 October 1648, 16 December 1654, 29 Mei 1655 en 25 Julij 1656. In eene akte van 4 Januarij 1658 staat hij niet alleen als brouwer, maar ook als „cappiteyn" vermeld. Dat hij het niet kon volhouden als brouwer, zegt ons eene aanteekening van 22 Julij 1662 (Bodtb. beg. 1660, blz. 113), luidende: „Alsulcken huys ende erve . . . als Willem de Vogel, brouwer int loopende hart, tselve lest beseten heeft ende alsnu by Maerten Prickman ende Willem Hoyer, als wettich gestelde curateurs over desselfs boedel, wederom vercoft is". In een akte van 14 November 1662 is sprake van Willem de Vogel, „gewesene brouwer" te Brielle. Wat hij, toen hij brouwer af was, geworden is, leert ons eene akte van 24 December 1664, waarin Magdalena de Vogel, weduwe van Hendrick Panser, verklaart zich te constituëeren tot borg voor haren broeder Willem de Vogel, marktschipper van Brielle op Rotterdam. Dat hij 2 November 1665 niet meer in leven was, is mij uit een akte van dien datum gebleken. Voor schepenen te Brielle compareerden toen Cornelis Santvoort, „out-capiteyn van de burgerie" te Brielle,

(1) Jan Fransze Santvoort als brouwer vermeld in akten van 18 Junij 1632 en 14 Junij 1634. Blijkens de eerste akte was hij toen 50 jaren oud. Zie voorts over hem artt. XVI, LXXXIII en CXX. Over Frans Jansze Santvoort zie men artt. LXXIX en CXXVIII. Over Abraham Jansze Santvoort artt. LXXIX en XCVI. Over Sophia Santvoort, in een akte van 23 Junij 1668 nog vermeld als weduwe van Willem Potael, zie men artt. XVIII en CXXVIII. Over Cornelis Santvoort, vermeld in een akte van 2 Julij 1652 en als kapitein van de burgerij te Brielle in een akte van 2 Augustus 1653, zie men art. XVIII. Den 7den Mei 1645 zijn te Brielle ondertrouwd en met att. van 10 Junij te Dordrecht getrouwd Maerten Jansse Santvoort, j.m. te Brielle, en Jannetje Kock j.d. te Dordrecht. Akten van 18 September 1645, 16 Junij 1651 en 5 Maart 1655 gewagen van Maerten Jansse Santvoort te Helvoetsluis. Den 5den November 1641 zijn te Brielle getrouwd Symon Jansse Santvoort, j.m. van Brielle, en Adriana Hoochkamer, wede. van Dr. Johan Moerbergen. Beiden woonden te Leiden. Den 7den Augustus 1661 te Brielle ondertrouwd en met att. van 21 Augustus te Rotterdam getrouwd Egbert Lambrechtsze Burchuysen, wedr. van Rotterdam, en Ida Santvoort j.d. van Brielle. Den 23sten Maart 1670 te Brielle ondertrouwd en met att. van 9 April te Gouda getrouwd Jan Santvoort j.m., „commys ter recherge van de convoyen ende licenten", en Maria van der Tocht wede., beiden wonende te Gouda. Den 12den October 1670 te Brielle ondertrouwd Jan Sentsz de Groot j.m. en Ariaentje Santvoorts j.d.

en juffrouw Magdalena de Vogel, weduwe van H. Panser, „oom ende meuye soo van svaders als van smoeders wegen respective ende naeste bloetvoochden van de kinderen van Willem de Vogel ende Adriane Santvoort, beyde sal:.

e. Magdalena de Vogel, als j.d. 29 April 1650 getrouwd met Henrick Panser j.m. te Brielle. Den 12den Maart 1660 werd een kind van Heynderick Panser begraven en 30 Augustus 1661 een kind van Magdalena de Vogel, weduwe van H. Panser. De weduwe begroef haren man 5 April 1661. Dat zij 2 Nov. 1665 nog in leven was, blijkt uit de onder d aangehaalde akte van dien datum (1). H. Panser was een zoon van Jan Heyndricksze Panser en koopman te Brielle; zie art. CXI. Als koopman komt hij ook voor in een akte van 2 October 1645. Vermoedelijk was een dochter van hem Maria Pansser (Panzer), als j.d. 31 Mei 1678 te Brielle getrouwd met Bartholomeus Hartsoecker wedr., Remonstrantsch predikant te Hoorn, eerst te Brielle; zie over dien pred. wat ik schreef in „De Navorscher", 1895, blz. 56. Als weduwe van Hartsoecker is Maria 30 Maart 1681 te Brielle ondertrouwd en met att. van 17 April te Brielsch-Nieuwland getrouwd met Hillebrand van Cougelburch j.m. te Brielle werd 4 November 1704 begraven Hilbrant Koeckelenburg (2). Bij den doop van Wilhelma, dochter van Wilhelmus van Eden en Cornelia van Thuijnhuijse (3), op 25 October 1693, waren getuigen Philippus Mesch en Maria Panser.

Te gelijk met Adriaen Willemsze goutsmit leefde te Brielle Willemtgen Jacobs de Voghel, als j.d. 19 October 1592 aldaar getrouwd met Claes Meynartze Erckenboudt j.m. Het echtpaar won: Meynert, gedoopt 5 December 1593, getuigen: Gideon (?) Willemsze, Jannetje Jacobs; Jacob, gedoopt 20 September 1596; Jacob, gedoopt 2 September 1598; Jacob, gedoopt 17 Junij 1600. In 1601 werd Willemtghe Jacobs, huisvrouw van Claes Meynertsze, toegelaten tot het avondmaal (Acta van 4 Sept. 1601).

Of deze Willemtgen de Voghel tot 't geslacht van den goudsmid behoord heeft, kan ik niet zeggen. Even-

---

(1) Zij is ook vermeld in de Rekening van den 200sten penning voor 1665, blz. 19.

(2) Te Brielle zijn 18 Februarij 1648 getrouwd Hillebrand van Cougelenburch j.m. te Rotterdam en Sophia van Santvoort j.d. te Brielle. Een kind van H. Cougelenburgh begraven 23 April 1651. Sophia weduwe geworden, trouwde in 1654 met Willem Potael: zie art. XVIII.

(3) Den 23sten Maart 1694 te Brielle getrouwd Dr. Nathanaël de Roos wedr. en Cornelia van Thuijnhuijsen, weduwe van Wilhelmus van Eeden. In 1738 kwam te Brielle met att. van Delft Eva Tuijnhuijsen (Acta van 20 Julij 1738), in 1747 mede van Delft, Hermannus Tuijnhuijzen (Acta van 15 Januarij 1747).

min kan ik dat zeggen van één der volgende personen:

Lenard Jansse de Vogel, in de Acta der Classe van Voorne van 14 October 1631 genoemd als ouderling te Bommenede, in de Acta van 25 Junij 1641 als baljuw en ouderling aldaar; zie „De Navorscher", 1900, blz. 117.

Hildegonda de Vogel, in 1699 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta des Kerkeraads van 23 Julij 1699).

Ds. Henricus Vogellius, in 1700 overleden; zie Bijvoegsel op art. X. De Acta van 28 Julij 1667 noemen Maria Vogellius, gekomen van Oudenhoorn.

Jan Arentsze de Vogel en Leentje Pieters van der Pot, echtelieden, in 1703 met att. van Maassluis te Brielle gekomen; zie over dit echtpaar art. XIV en een noot in art. XCIII.

Neeltje de Vogel (ook Neeltjen Ariens en Neeltjen Arndsdr. genoemd), gehuwd met Abraham Jansse van Willegen (ook Van der Willig en Van Wilinghe genoemd), won bij dezen man: Arie, gedoopt 16 Oct. 1705, getuige: Lientjen Pieters; Jan, gedoopt 12 Febr. 1708, getuige: Ariaentje van Wilinghe; Adriaantjen, gedoopt 18 April 1710 (getuige: Gerritjen Willemsdr.), in de Acta van 20 Januarij 1726 vermeld als aangenomen tot lidmaat en aldaar genoemd Adriana van Willegen; Aaltjen en Neeltjen, gedoopt 16 Februarij 1714, getuigen: Maartjen Jongebreur en Adriaantje Besoye. Abraham van Willegen werd begraven 8 December 1730. Den 2den Julij 1729 werd begraven Lintie (sic) de Vogel, huisvrouw van Abraham van Willegen (Willigen). Neeltje de Vogel was 11 Februarij 1727 getuige bij den doop van Neeltje, dochter van Ari van Willegen en Annetje Roos.

Anna Moijer, weduwe Vogelius, in 1706 met attestatie van Gouda te Brielle gekomen (Acta van 18 April 1706).

Maartje de Vogel j.d., geboren te Brielle en aldaar in 1728 op belijdenis aangenomen (Acta van 29 October 1728), is aldaar 1 April 1731 getrouwd met Leendert van der Bijl j.m., die als weduwnaar van M. de de Vogel (1) 18 October 1772 te Brielle ondertrouwd en daarna te Dordrecht getrouwd is met Klara van der Linden, weduwe van Christiaan Bonen. Den 7den December 1780 werd begraven Leendert van der Bijl, oud 75 jaar en 7 maanden, nalatende een weduwe zonder kinderen. Hij werd gekozen tot diaken in 1771 en 1777.

---

(1) Ook zonder *de* kwam mij deze geslachtsnaam voor. In 1665 kwamen met attestatie van Woudrichem te Brielle Dirck Vogel en Marijken Huijgen, echtelieden (Acta van 23 Julij 1665). De Acta van 22 Julij 1666 noemen Dirk Vogel, korporaal, gekomen met att. van „Wesel". Den 14den Januarij 1720 zijn te Brielle getrouwd Willem Denijs Vogel j.m., geboren te 's-Gravenhage, en Elisabeth Arends Zoet, geboren te Brielle.

Evenmin als de geslachtsnaam De Vogel was te Brielle de geslachtsnaam Goutsmit onbekend. De lijst der Vroedschappen vermeldt op No. 113 Eduard Goutsmit, zoon van Roelant Goutsmit. Hij kwam in 1664 van Delfshaven met kerkelijke attestatie te Brielle (Acta van 23 October 1664). De Acta van 26 October 1673 vermelden, dat Eduard Roelantze Goudsmidt van Batavia te Brielle kwam. Hij werd gekozen tot schepen 10 Januarij 1679 en 1 October 1680, maar 10 Februarij 1681 wegens zijn overlijden vervangen. Den 13den Februarij 1681 werd hij begraven. Den 31sten Januarij 1662 is hij als weduwnaar te Brielle getrouwd met Petronella Kleijburch. Zie over hem art. CXXVIII en een noot in art II (1). Den 1sten Augustus 1681 berichtte de diaken Johan Gallas aan den Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente te Brielle, dat „Eduard Goutsmit zaliger", in leven raad, vroedschap en schepen, twee zilveren schenkkannen gelegateerd had aan de Gemeente, om bij het H. Avondmaal te gebruiken. In eene Magistraatsresolutie van 15 Februarij 1681 leest men, dat „Mr. Pieter Hallingh gesurrogeert" werd „tot curateur in den boedel van Annetje Goutsmit" in plaats van den „overleden heer Goutsmit".

Amarentia Goudtsmits, in 1674 gehuwd met Jan Gallas; zie art. II. In 1674 kwam Emerentia Roelants te Brielle met kerkelijke attestatie van Rotterdam (Acta van 26 Julij 1674). Misschien was een zuster van haar Adriaentje Roelants, in 1681 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 23 October 1681.

Den 24sten Januarij 1681 werd te Brielle begraven Annetjen Jans, weduwe van Cornelis Roelantse Goutsmit.

Den 27sten Augustus 1740 te Brielle begraven Dirkje Goutsmit, huisvrouw van Jan Markatorius „capt. d' armes."

Ik voeg hier nog aan toe, dat de Rekening der St. Cath. kerk over 1531—1532 de begrafenis vermeldt van „Baelkin goudtsmit".

In het voorgaande is Henrick Panser genoemd. Naar aanleiding daarvan laat ik hier volgen wat ik gevonden heb betreffende eenige personen, die den naam Panser (ook wel Pansser geschreven) droegen.

Heyndrick Jansze Panser, van Schiedam, werd blijkens Res. Vroedsch. 10 Mei 1606 door den baljuw „Otto van Sevender met kennisse ende bewillinge van den Magistraet aengenomen tot zijnnen stedehouder" en deed hij op dien dag als zoodanig den vereischten eed. Volgens Res. Vroedsch. 30 September 1611 werd den baljuw door de Heeren aangezegd, dat men niet „van meeninge" was „met den stedehouder Henrick Panser recht ofte justitie te administreren ofte hem in saecken, de justitie aengaende, te admitteren, ter tijt ende wyle toe hy hem van de hem ten laste gelegde excessen ende exactiën" zou hebben „gepurgeert." Hij werd als stadhouder gehandhaafd. Als zoodanig komt hij nog voor in Ress. Mag. 7 December 1613 en 10 Mei 1614. Dat hij de betrekking tot aan zijn' dood bekleedde, zegt ons het Trouwregister, hetwelk vermeldt dat Adriaentje Cornelis, weduwe van „Henric Panser stedehouder," in 1619 getrouwd is met Abrahamus la Faille; zie Bijvoegsel op art. LXXXVI. Blijkens Res. 10 Maart 1616 was Henric toen overleden en werd hij als stadhouder vervangen.

Zooals in 't Bijv. op genoemd art. is medegedeeld, gewaagt de Rekening van den 200sten penning voor 1643 van de overleden huisvrouw van Abr. la Faille en van de verdeeling harer goederen tusschen hare „drye voorkinderen" en den weduwnaar. Van twee dochters van haar is sprake in de Rekening van den 200sten penning voor 1625. Op blz. 5 verso van die Rekening staat: „de twee kinderen van Heyndrick Panser, namentlijck Maertge ende Elisabeth." Op blz. 111 leest men, dat die twee kinderen uit Den Briel vertrokken zijn. Van die en andere kinderen volgen hier de mij bekend geworden bijzonderheden:

a. Jan Panser, oudste zoon van den overleden stadhouder, werd den 21sten Maart 1616 bij provisie voor 3 of 4 weken in zijns vaders plaats tot stadhouder aangesteld en deed hij op dien dag als zoodanig den eed. De tijd, dien hij als stadhouder fungeerde, duurde langer dan 4 weken; maar weldra werd hij toch ontslagen. Den 13den Julij 1616 werd hij vervangen. Bij besluit van 8 Aug. 1620 werd aan Jan Panser door de Magistraten toegelaten te tappen en als tapper is hij vermeld in Res. Mag. 14 September 1624, als huurder van land in Ress. Mag. 17 Mei 1627 en 16 Februarij 1630. Dat hij 9 October 1638 nog in leven was, zegt ons een akte van dien datum. Eene akte van 2 December 1644 gewaagt van juffrouw Geertruyt Musch, weduwe van Jan Heyndrickse Panser. Eene akte van 16 Julij 1630 noemt die weduwe Geertruyt Cornelisdr., dochter van Cornelis Jacobse Musch zal. en erfgename van hare moei Catharyna Jacobs. Dat Jan Panser koopman was, zegt ons eene akte van 24 November 1646; dat hij handelde in meede, blijkt uit akten van 22 December

(1) Aan wat ik aldaar betreffende het geslacht Gallas vermeld heb, kan toegevoegd worden, dat 4 Januarij 1782 te Brielle begraven werd Jean Louis Gallaz (Gallas). In 1751 werd ten behoeve van de diakonie der Herv. Gemeente te Brielle ontvangen f 221 en 10 stuivers, gelegateerd door Mr. Jan Gallas, zoon van Jan Arnout Gallas. Een gelijk bedrag vermaakte hij aan de Leenbeurs.

1631 en 15 Julij 1633. Van zijne weduwe is sprake in akten van 5 December 1651, 19 Februarij 1652, 28 October 1654 en 24 Augustus 1655. In de Rekening van den 200sten penning voor 1669 leest men blz. 19 verso: „de weduwe van Jan Heyndrickse Panser etc." In 1669 werd juffr. Geertruid Musch als doopgetuige vervangen bij een kind van M. Burchvliet en Maria Deijm; zie art. L; in 1673 was juffr. Geertruijd Panser doopgetuige bij een kind van H. Kluijt en Aaltje Troost; zie art. LXVII. In eene aanteekening van 1647 (Bodtb. beg. 1641, blz. 282) leest men van een huis in de Langstraat, verkocht door de weduwe en kinderen van Jan Hendrickse Panser. Eén dier kinderen was de genoemde Heyndrick, gehuwd met Magdalena de Vogel. Behalve dezen zoon vermeldt de in art. CXI medegedeelde akte van 13 Junij 1650 nog twee zonen, beiden toen overleden, namelijk Mr. Willem Panser, in leven advocaat, en Jacob Panser. Mr. Willem Panser, in een akte van 8 Maart 1645 genoemd met zijn broeder Heyndrick, is als j. m. 20 Augustus 1647 te Brielle getrouwd met Margaretha Mason j. d. Het echtpaar won Jan, gedoopt 31 Julij 1648, getuigen: Geertrut Musch en Martie Deijm. Margaretha Mason is in 1650 hertrouwd met Jacob van Ferden, koopman te Bremen; zie art. CXI. Eene akte van 15 September 1636 noemt Cornelis Panser als zoon van Jan Panser Heyndrickse. Volgens eene akte van 4 Mei 1635 woonde Cornelis Jansze Panser toen te Brielle. Jacob Panser komt in een akte van 18 December 1645 voor als minderjarige zoon van Jan Panser Heyndrickse zal. Een zoon van dezen zal ook geweest zijn Jan Jansse Panser, als j. m. te Brielle ondertrouwd 14 Januarij 1646 en daarna met attestatie van 26 Januarij te Rotterdam getrouwd met Maritge Jacobs, j. d. van Charlois, wonende te Rotterdam. Jan Heyndrickse Panser won niet alleen zonen. De Rekening der St. Cath. Kerk over 1637—1638 vermeldt, dat 5 September 1638 begraven werd een kind van Jan Pansers dochter. Eene dochter Margaretha is in 1637 getrouwd met Maerten Deijm; zie art. L (1). In 1649 werd Margarieta Pansers te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 1 Julij 1649). In 1641 werd aldaar op belijdenis aangenomen Lijsbeth Pansers, weduwe van Christiaen Claesse (Acta van 3 Januarij 1641). Den 30sten September 1642 zijn te Brielle getrouwd Jacob Dircse Heijnsberch, weduwnaar, en Lijsbet Pansers, weduwe van „capiteyn Christiaen Claesse, beiden te Brielle wonende. In een akte van 20 Julij 1647 wordt David van der

(1) Volgens 't Alg. Ned. Familieblad, 1888, blz. 75, werd Maerten Deijm geboren 14 Mei 1608, stierf hij 14 Februarij 1703, en stierf zijne huisvrouw Margaretha 19 Mei 1680.

Heul (1), weduwnaar, genoemd als voogd van Lijsbeth Pansers en haar nagelaten dochtertje Marijtken Corstiaens. Den 24sten Mei 1637 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Schoonhoven getrouwd Annetje Panssers j. d. te Brielle en Niclaes Christoffelsze j. m. te Schoonhoven. Den 26sten Mei 1648 werd te Brielle gedoopt Marritge, dochter van Michiel Limphout en Grietie Pansers, waarbij getuige was Lambrecht Limphout. Misschien waren de genoemde Lijsbeth, Annetje en Grietje Pansers, evenals Margaretha, dochters van Jan Heyndrickse Panser.

b. Jacob Panser woonde in 1616 te Maassluis; zie de door mij in art. LXXV medegedeelde aanteekening van 29 April 1616. Ofschoon toen, volgens die aanteekening, tot een boete gecondemneerd wegens straatschenderij, werd Jacob, om den baljuw te believen, toch in 1616 aangenomen als stadhouder van den baljuw (Res. Vroedsch. 13 Julij 1616) en deed hij den 13den Julij als zoodanig den vereischten eed. Den 6den November 1619 besloot de Vroedschap, die tegen 's mans aanstelling zich verklaard had, den „raet provintiael te remonstreren de saeckę van Jacob Panser, stedehouder, die den boode Corn. Keyser oneerlick bejegent" had. Nadat Van Sevender als baljuw afgetreden en door Pieter Jacobsze vervangen was, werd den 29sten Januarij 1620 tot stadhouder van den baljuw aangesteld Frans Pietersze van Nes; zie art. LXXXVII. In een akte van 11 Mei 1627 is sprake van de erfgenamen van Jacob Pansser.

c. Maertge (ook Maria genoemd) Panser. Den 27sten Mei 1625 zijn te Brielle getrouwd Isaäck Tristein, weduwnaar te Gouda, en Maria Pansers j.d. te Brielle. Den 1sten Mei 1629 zijn te Brielle getrouwd Johannes Parvé en Maria Panssers, weduwe van Isaäc Tristeyn Over dit echtpaar zie men een noot in art. LI (2), over Maria Pansers, weduwe van Dr. J. Parvé, art. LXXXI (3).

(*Wordt vervolgd*).

(1) In art. XVIII is als huisvrouw van Jacob Jansze van der Heul genoemd Joosgen Jansdr. Eene publicatie van 1582, die de gekozen moeders of regentessen van het Ziekenhuis vermeldt, noemt die huisvrouw Joosgen Jansdr. van Rije. Haar man trad als kerkmeester op 1 November 1589 en fungeerde als boekhouder der kerk van 1 November 1592 tot in 1600 toen hij overleed. In de publicaties van 1589, 1590 en 1591 is hij genoemd „schout". Dat hij schout „vant Cleyn-Oosterlant", was, blijkt uit art. XC. Reeds in 1590 werd hij gekozen tot schepen.

(2) Aan het aldaar vermelde kan ik nog toevoegen, dat de Acta van 5 Julij 1583 spreken van een vrouw, wonende bij Rochus Jacobsze Parve „int leertouwershuys".

(3) In Ress. Mag. 19 en 29 December 1654 is sprake van Maria (of Maertgen) Pansers als „gewesen collectrice van den impost op den vleesche". In de Thes. Rekening over 1681—1682 staat blz. 45 verso de post: „Betaalt Maria Pansser ende voor haar Hendric Cocq een jaer interest etc."

Genealogische bijzonderheden betreffende de geslachten Van der Sluys, Verweyde en aanverwante geslachten.

In mijn bezit bevindt zich een boekje, afkomstig van de voorouders mijner grootmoeder van vaders zijde (Verweyde, te Zalt-Bommel), waarvan de inhoud voor de lezers van het Familieblad misschien niet zonder belang is. Deze luidt als volgt:

Den 24sten November 1700 op Woensdagh 's namiddagh ten 2 uiren is Cornelius van der Sluys, jonghman van Dordrecht, en Anna Margrita Geisweit, jongedochter van Zalt-Bommel, haer beyde in den echten staet begeven en sijn aengeteyckent dato als boven in de groote kerck in de consistorie naer ouder gewoont door den domine de Haer, en de ouderlingen waeren de heer Godefridus de Frooy en Henderick van Rie, die daerover stonden, en hare getuygen sijn geweest Catharina Geysweit (1), huysvrouwe van Jan Joosten van Driel, en Harmannus Geisweit. Den 24sten November 1700.

Den 28sten November 1700 op Sondagh, nieuwen steyl, voor de middagh hebben dese voornoemde persoonen haer eerste proculimatie (*sic*) gehad door den dominee Laeckens in de groote kerck.

Den 4den December 1700 op Sondagh voor de middagh hebben dese gemelte persoonen haar tweede proculimatie gehad door den domine de Haer in de grote kerck, nieuwen stijl.

Den 12den December 1700 op Sondagh, nieuwen stijl, hebben dese gemelte persoonen haer derde proculimatie gehad door den domine Tiele, predicant tot Haeften, ende sijn 's namiddagh tot Haeft van domine Tielen getrouwt.

Den 17den November 1701 op Donderedagh 's namiddaghs tussen vieren en halff vieren is Anna Margrita Geisweit, huysvrouwe van Cornelis van der Sluys, van haer eerste kint in de craem bevallen, van een jonge dochter.

Den 20sten November 1701 op Sondag 's namiddagh is dit gemelte kint gedoopt in de groote kerck door domine Pinema, predicant tot Varick, en heeft haere christelijcken naem ontfangen en is genoempt Allegonda, en haer peters waeren Martinus Geisweit en Allegonda Geisweit.

De Heere latet in deughde opwassen, als 't haer saligh is. Amen.

Dit is haer eerste kint.

Den 20sten December 1701 op Dynsdagh 's ochtens ten ses uiren is dit voornoemde kint Allegonda in den Heeren ontslapen.

d' Heer geve het een salige opstandige en ons te samen, als wij volgen. Amen.

Is het eerste kint, was out 5 weken min twee dagen.

Den 23sten December 1701 op Vrijdagh is dit kint Allegonda begraven in de groote kerck in ons eygen graffstede.

Den 19den Januarij 1703 op Maendagh 's namiddaghs ontrent tussen halff drien en drien uiren is Anna Margrita Geisweit, huysvrouwe van Cornelis van der Sluys, in de craem bevallen van haer twee(de) kint, van een jongen soon.

Den 30sten Januarij 1703 op Dynsdag 's namiddaghs is dit voornoemde kint in de kleyne kerck gedoopt en heeft sijne christelijke naem ontfangen door domine de Haer en hiet Johannes Jacobus, en sijn peters waren Martinus Geisweit en Alleghonda Geisweit.

De Heere laet het in deughde opwassen. Amen.

Dit is 't tweede kint en heeft sijn naem naer sijn grootvader Johannes Geisweit, in sijn leven outborgemeester, en grootmoeder Jacobina Goris, de huysvrouwe van den borgemeester Geisweit.

Dit kint is in den Heere ontslapen.

Den 30sten Maert 1704 op Sondagh ontrent 's avonts ten klocken halff negen is Anna Margrita Geisweit, de huysvrouw van Cornelis van der Sluys, in de craem bevallen van haer derde kint, van een jongen soon.

Den 1sten April 1704 op Dynsdagh 's namiddaghs is dit voornoemde kint in de kleyne kerk gedoopt en heeft sijne christelijcke naem ontfangen en hiet Johannes, en sijn peters waren Jacobina Goris, weduwe wijlen d'heer borgemeester Johannes Geisweit, en de commies Martinus Geisweit.

Den 6den Mey 1706 op Donderdagh omtrent quartier naer vieren is Anna Margrita Geisweit, de huysvrouw van Gornelis van der Sluys, in de kraem bevallen van een jonge dochter, is haer vierde kint.

Den 11den Mey 1706 op Dynsdagh is dit voornoemde kint in de kleyne (kerck) gedoopt en heeft sijne christelijcke naem ontfangen door domine Francken en hiet Alegonda, en sijn peters waren Catharina Geisweit, nu genaempt van Driel, en Hermannus Geisweit.

Dit kint is in den Heeren ontslapen.

Den 2den Januarij 1708 op Maendagh 's namiddaghs omtrent quartier voor 2 uren is Anna Margrita Geisweit, de huysvrouw van Cornelis van der Sluys, in de kraem bevallen van een jonge dochter, is haer vijffde kint.

Den 3den Januarij 1708 's namiddaghs is dit voor-

(1) Overleden 10 November 1743 op 88jarigen leeftijd. Zij liet een zoon na, Justus van Driel, overleden 30 Augustus 1744, 63 jaren oud.

noemde kint in de kleyne kerck gedoopt en heeft Dynsdagh sijne christelijcken naem ontfangen door domine Francken en hiet Allegonda Jacoba, en haer petere en petresse waeren haer vader Cornelis van der Sluys en haer grootmoeder Jacobina Goris, weduwe wijlen de heer borgemeester Johannes Geisweit.

Op den 24sten Mey 1710 op Saterdagh omtrent 's morgens ten halff seven uren is Anna Margrita Geisweit, de huysvrouw van Cornelis van der Sluys, in de craem bevallen van een jongen soon, is haer seste kint.

Op den 25 Mey 1710, sijnde op Sondagh 's namiddaghs, is dit voornoemde kint in de groote kerck gedoopt en heeft sijnen christelijcken naem ontfangen door domine Bodaen en is genoempt Cornelis, en sijn peters waren sijn vader Cornelis van der Sluys en Catharina Geisweit, de huysvrouw van Jan Joosten van Driel.

Den 8sten Julij 1710 op Dynsdagh 's namiddagh omtrent halff vieren is het seste kint Cornelis in den Heeren ontslapen, naerdat het negen dagen aen hele sware stuypjes gelegen had.

Den 28sten September 1720 op Saterdagh 's mergens tussen acht en halff negen uuren is mijn moeder Jacobina Goris, weduwe wijlen de heer out-borgemeester Joan Geisweit, in den Heeren zaligh ontslapen.

God geve haer en ons, als wij volgen, een saligh opstandige. Amen.

1727 den 18 September is mijn moeder Anna Magrita Gijsewijt, huysvrou van Cornelis van der Sluys, in den Heeren ontslapen.

Ik Hendricus Wilhellemus Verweyde (1) en Alegonda Jacoba van der Sluys sijn getrout den 24 Mey 1728 tot Gameren door neeff Cornelis Gijsewit.

Den 18 Julij 1729 op Maandagh na de middagh ten halff twe uuren is mijn vrou Alegonda Jacoba van der Sluys in de kram gevallen van een soon, den 19 dito gedoopt in de klijne kerk door domine Elsenewis (*sic*) (2) na mijn vader Hendericus.

Den 22 October 1730 op Sondaghmorgen ten halff ses uuren is mijn vrouw Alegonda Jacoba van der Sluys in de kram gevallen van een soon, den 22 dito gedoopt in de grooten kerk door domine Elsenewis na mijn vrouwe vader Cornelis.

Ditselve kint is gestorve den 4 Augustus 1731 's morgens tussen twee à drie uuren.

Den 8 Januarij 1732 is mijn vrou in de kram gevallen van een doghter 's morgens ten aght ure, en is gedoopt den 8 dito 's avons ten ..... in de klijnen

(1) Zooals uit een zich los in het boekje bevindend strookje blijkt, was deze geboren 9 Maart 1705.

(2) Hier zal stellig Ds. Elsnerus bedoeld zijn. Red.

kerck door domine Gukema na mijn vrouwe moeder Anna Margrita (1).

Den 6 Maart 1733 is mijn vrouw in de kram gevallen van een soon 's middaghs ten twalff uure en is gedoopt den 8 dito na mijn grootvader Jacobus Verdonk, Jacobus door domine Elsenuris in de groote kerck.

Den 26 Mey 1734 is mijn vrouw in de kram gevallen van een doghter 's morgens ten seven uuren op Wonsdagh en is gedoopt den 27 dito in de groote kerck door domine Guckema na mijn moeder Angenieta.

Den 25 Julij 1740 is dit kint gestorven 's morgens om seven uuren na een langhduurende sieckten en elent.

Den 14 Julij 1735 is mijn vrouw in de kram gevallen van een soon op Donderdagh 's avons te ses uuren en is gedoopt 17 dito in de groote kerck door domine Elsenuris na mijn vrouwe vader Cornelis.

Dit kint is gestorven den 26 Augustus 1739 ten halff negen uuren 's morgens.

Den 7 Augustus 1736 is mijn vrouw in de kram gevallen van een soon op Dinsdagh 's avons ontrent de klocken halff tien uuren en is gedoopt den 9 dito op Donderdagh in de groote kerck door domine Elsenuris na sijn oom Dionisius (2).

Den 16 September 1737 is mijn vrouw in de kram gevallen 's avons ½ negen van een dogter en den 19 dito in de groote kerck gedoopt door doomine Schutte na mijn vrouwe grootmoeder Jacobina. Haar peter en peteresse waar mijn vrouwe vader en mijn moeder.

Den 8 November 1738 is mijn vrouw in de kram gevallen van een dogter op Saturdagh 's avons even over negenen en is gedoopt den 9 dito op Sondagh in de groote kerck door domene Guckema na haar tante Roelandina en is dit mijn negende kint (3).

Den 14 Desember 1739 is mijn vrouw in de kram gevallen van een soon op Maandagh na de middagh tussen 2 en 3 uuren en is gedoopt den 15 dito in de klijne kerck door domene Guckema na sijn grootvader Cornelius en (is) dit mijn tiende kint.

Dit voors. kint is gestorven den 16 Maart 1740 seer schieleyck.

Den 21 Desember 1740 is mijn vrouw in de kram gevallen 's morgens om halff vijff uuren van een soon en is gedoopt den 22 dito op Donderdagh in de groote kerck door domene Schutte na sijn grootvader Cornelis en is dit mijn elffde kint.

(1) Sterft te Zalt-Bommel 1 Augustus 1807. Red.

(2) Leefde nog in 1814 te Zalt-Bommel. Red.

(3) Te Zalt-Bommel overleden 6 October 1814. Red.

Dit voors. kint is gestorffe den 25 October 1741 's morgens effe voor seven uuren na een langduurende siekte.

Den 3 April 1742 is mijn vrouw in de kraam gevalle 's morgens om drie uuren van een dogter en is gedoopt denselffde dito op Dinsdag 's avons in de klijne kerck door domene Guckema na haar grootmoeder, en is dit mijn twaalfde (*sic*) kint: Angenieta(1).

Den 21 April 1743 is mijn vrouw in de kraam gevallen na de middagh om halff vier uuren van een soon en is gedoopt den 23 dito op Dinsdagh in de klijnen kerck door domene .... na sijn overgrootvader Johan Gisiwit, borgemeester der stadt Zaltbommel in sijn leven, en is dit mijn dertiende kint: Johan.

Den 26 April 1744 is mijn vrouw in de kraam bevallen 's morgens tussen 7 en 8 uuren van een dogter en is gedoopt den 28 dito op Dinsdagh door doome (*sic*) ..... na haer grootvader Cornelis van der Sluys, en is dit mijn veertiende kint: Kornelia(2).

Den 23 Mey 1745 is mijn vrouw in de kraam bevallen 's avons tussen 7 en 8 uuren van een soon en is gedoopt den 25 dito op Dinsdagh 's avons door doomene Adrieaannis Bruystens na sijn tante Adrieaanna Verweyde, en is dit mijn vijfftiende kint: Adrieaannis (3).

Den 23 December 1748 is mijn moeder (4) in de kraam bevallen 's morgens 10¼ uuren, sijnde Maandagh, van een dochter en den 25 dito gedoopt in de groote kerck door domine de Mist na haar oom en tante Schaay, en dit is het 16de kint: Diederika Jacomina (5).

Verder ligt in het boekje een lijst, zijnde een excerpt uit de bovenstaande opteekeningen, maar die verder naricht geeft over den levensloop van de kinderen van H. W. Verweyde en A. J. van der Sluis (6).

I. Hendricus Verweyde (geb. 18 Juli 1729) (7) huwde 30 Mei 1754 Catrina Murman. Uit dit huwelijk sproten de volgende kinderen:

a. Allegonda Jacoba, geb. 6 April 1755.

(1) Zij was in 1790 gehuwd met Leendert Willem de Fockert, die te Nijmegen stierf als directeur van het postkantoor aldaar op den 15 November 1815, oud 76 jaren. Red.

(2) Overleden 30 Maart 1802.

(3) Aangaande dezen zoon vindt men aan het slot van het boekje de volgende aanteekening: „Uytgeseylt als adsistent na de kust van Guiné den 6 Julij 1766, aldaar gearriveert den 15 October desselven jaars en overleden na een landsiekte van omtrent 14 dagen op den 21 Junij 1767.

(4) Dit wekt het vermoeden, dat H. W. Verweyde toen gestorven was.

(5) Overleden 2 December 1804.

(6) Overleden 14 Januari 1776.

(7) Hendricus Verweyde stierf te Zalt Bommel 20 Februari 1799. Red.

b. Anna, geb. 16 Mei 1756.

c. Henricus Wilhelmus, geb. 8 November 1757, overl. 31 December 1757.

d. Daniel, geb. 17 December 1758.

e. Henricus Wilhelmus, geb. 14 Januari 1761 (1).

f. Johannes, geb. 3 April 1763.

g. Cornelis, geb. 15 December 1764.

h. Catharina, geb. 27 September 1766.

i. Adriana, geb. 17 September 1768.

II. Jacobus Verweyde (geb. 6 Maart 1733) huwde 20 October 1755 Magrita Murman. Uit dit huwelijk sproten de volgende kinderen:

a. Allegonda Jacoba, geb. 27 December 1756, overl. 23 Januari 1758.

b. Daniel, geb. 12 April 1759, overl. 29 April 1801.

Hendrik van der Sluys, zoon van Johannes van der Sluys (2) en Johanna Catharina Bogers, geb. 14 Januari 1730, huwde 2 April 1759 Maria Adriana Schaay. Uit dit huwelijk sproten de volgende kinderen:

a. Johannis Cornelis, geb. 20 November 1760.

b. Diederik Hendrik, geb. 31 Maart 1763.

c. Jacobus, geb. 17 September 1765, overl. 19 September 1766.

d. Johanna Catharina, geb. 7 September 1767.

Ten slotte bevat het boekje nog de afbeelding van een wapen, zonder vermelding evenwel van het geslacht, dat het voerde. Overigens zijn alle bijzonderheden nauwkeurig aangegeven. Het bestaat uit een schild van keel, beladen met drie zilveren St. Andries kruizen (2,1). Het helmteeken is een tusschen twee zilveren vleugels uitkomende ijzeren arm, die eene angel houdt.

Zoo iemand mij kan opgeven, van welke familie dit wapen is, zal ik hem zeer dankbaar zijn (3).

Arnhem. J. S. van Veen.

(1) Denkelijk was hij gehuwd met Anna van Lexmond en leefde te Amsterdam.

(2) Waarschijnlijk is dit een zoon van den op 30 Maart 1704 geboren zoon van Cornelis van der Sluys.

Denkelijk behoort hier als zoon van Johannes: Hendrik Willem Verweyde; deze was gehuwd met Wilhelmina van Leeuwe en woonde op het einde van de 18de eeuw aan 't Tol hek bij de Liebrug onder Spaarnwoude. Red.

(3) Een der verschillende familiën Verwey voert ook de drie St. Andrieskruizen, doch van rood in goud.

Wellicht is het wapen van de familie Verweyde. Red.

Het geslacht van Damme te Haarlem,

Aanteekeningen enz. van 1417—1903,

DOOR

A. VAN DAMME.

Het geslacht *van Damme* behoort zeer zeker wel tot een der oudste Haarlemsche familien, want reeds in 1417 ontmoeten we in de thesauriersrekeningen, den naam van *Gerrit Gerritsz van Damme*, terwijl van 1430 af, die naam onafgebroken in deze stad voortkomt. Het zal zeker geen verwondering wekken, dat ik als naamgenoot en afstammeling van dit geslacht, eene bijzondere voorliefde heb alle aanteekeningen te verzamelen betrekking hebbende op deze aloude Haarlemsche familie, te meer daartoe in staat gesteld als zijnde werkzaam aan het Rijksarchief in de provincie N.-Holland, waardoor ik alles aan authentieke stukken kon ontleenen.

Door het mede deelen van het verzamelde, meen ik tevens een dienst te doen aan H. H. genealogen, daar er een groot aantal namen in voorkomen, die zeer zeker wel te pas zullen komen voor verschillende onderzoekingen, of hen althans tot leidraad kunnen strekken.

Het vroegst dat ik den naam *van Damme* te Haarlem ontmoette is 1417, n. l. *Gerrit Gerritsz van Damme*, en daarna *Jan Claesz. van Damme* schepen dier stad in 1430, 1432 en 1434. In het gemeente archief berusten eenige charters, d. d. 7 October 1430 en 11 Maart 1432, waarin zijn naam voorkomt. Hierop kom ik later terug.

Nicolaes van Damme, geboren te Haarlem . . . . en begraven aldaar in de Groote Kerk 3 September 1664, koopman en poorter te Haarlem, regent van 't Oude Mannenhuis in 1653 en bewindhebber van de Oost-Indische Compagnie in 1639 hij huwde met *Willemken Willemsdochter*.

Kinderen van *Nicolaes van Damme* waren:

1. *Anna*.
2. *Catharina*.
3. *Suzanna*, begraven 19 November 1677 in de Groote Kerk. Zij huwde voor de eerste maal met *Willem Paré* en voor de tweede maal met *Pieter de Ridder*.

De zooeven genoemde dochter *Anna*, geboren te Haarlem, was regentes van het Oude Mannenhuis te Haarlem. Als zoodanig komt ze voor op eene schilderij van *Frans Hals* berustende in het Gemeente museum te Haarlem (1). Dit schilderij geschilderd in 1664, bevat de afbeeldingen van *Adriaentje Schouten*, *Marijtje Willems Anna van Damme* en *Adriana Bredenhof*. Zij was eerst gehuwd met *Abraham de Ridder*, geb. te Leiden 1613, † 1647, waaruit geboren:

1. *Pieter*, 14 October 1640.
2. *Anna*, 8 Mei 1642.
3. *Abraham*, 7 Augustus 1643 (gedoopt).

Ten tweede male huwde zij met *Salomon Coesaert*, burgemeester van Haarlem 1 November 1650, waaruit werd geboren *Wilhelma*, gedoopt te Haarlem 30 October 1652.

De zooeven genoemde *Abraham de Ridder*, was de zoon van *Pieter de Ridder* en *Catharina Herrewijn* (zij was eerst gehuwd geweest met *Jacques Clement*).

Hij huwde met *Suzanna van Damme*, wed. *Willem Paré*. Hieruit werden o. a. geboren *Catharina de Ridder*, gehuwd met *Mr. Anthonij de Glarges*, zoon van *Philips de Glarges* en van *Cornelia Verbeek*. *Philips de Glarges*, was de zoon van *Mr. Gillis de Glarges*, raad en pensionaris van Haarlem, geb. 1559, † 26 October 1641, en *Wilhelmina Cooper*. Hij was raad en schepen van Haarlem en huwde ten tweede male met *Cornelia Verbeek*, waaruit geboren werd *Anthonij de Glarges* — later burgemeester van Haarlem. Hij huwde voor de eerste maal met *Catharina de Ridder* — gedoopt te Haarlem 2 Juli 1662, overleden aldaar 20 Maart 1699, eenig nagelaten dochter van *Pieter de Ridder* en van *Suzanna van Damme*, wed. *Willem Paré*.

De zuster van *Philips de Glarges* was *Claudina*, 16 September 1670 in de Groote Kerk te Haarlem begraven. Zij huwde omstreeks 1626 met *Johan van Clarenbeek*, koopman te Haarlem, waaruit o. a. geboren werden *Gillis van Clarenbeek*, gedoopt 22 December 1637, later schepen van Haarlem, welke huwde met *Elizabeth Bruinsteen*, waaruit geboren werd *Pieter Clarenbeek*, die huwde met *Anna Catharina van Balkum*, waarbij *Wilhelmina Klarenbeek*, die huwde met *Herman Arnoldus Gerlings*, waaruit *Herman Arnoldus Gerlings*, later gehuwd met *Sophia Magdalena Crommelin*, waaruit *Cornelis Gerlings*, welke huwde met *Suzanna Maria van Walré*.

Ik zou echter te veel afdwalen en bepaal me dus verder tot mijne aanteekeningen omtrent de familie *van Damme*.

Allereerst volgt hier in chronologische volgorde eene serie data, van huwelijken, begraven en doopen van af 1595, terwijl daarna verschillende historische en biographische mededeelingen zullen volgen, beginnende met 1417, een en ander ontleend aan authentieke stukken.

G. K. = Groote Kerk; N. K. = Nieuwe Kerk; J. K. = St. Janskerk; A. K. = St. Anna Kerkhof;

(1) Zie: Catalogus der Schilderijen in het Gemeente museum te Haarlem, no. 92. Regenten van het Oude Mannenhuis.

H. G. K. = Heilige Geest Kerk; Z. B. = Zuider-Begraafplaats; N. B. = Noorder Begraafplaats; P. B. = Provisioneele Begraafplaats; E. G. = St. Elisabeths Gasthuis; A. K. D. = Akendam; B. G. K. = Begijnenkerk; N. H. G. = Ned. Herv. Gemeente. S. S. voor gehuwd Schout en Schepenen.

Gedoopt, 27 Maart 1595:

Cornelis { v. *Claes van Damme.* m. *Lijnke Baggers.*

Begraven, Mei 1617, G. K.... *van Damme.*

Begraven, 11 Februari 1618, *'t Kind van Claes van Damme.*

Begraven, 23 Augustus. 1620, G. K. *Jacques van Damme.*

Gehuwd, S. S. 21 October 1628, *Abraham van Damme*, j.m. met *Janneke van Verbrugge*, j.d.

Gehuwd, S.S. 27 October 1628, *Isacq van Damme*, j.m. van Haarlem met *Sara de Bruijne*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 22 Februari 1632, *Abraham Jansz.* Wedr. van Haarlem met *Trijntje van Damme*, j.d. uit 't land van Gulick.

Gehuwd, S. S. 19 December 1632, *Joost du Bois*, j.m. van Haarlem met *Cathalijntgen van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 17 Juli 1633, *Govert van Damme*, j.m. uit 't land van Gulick met *Jannetje de Winter*, j.d. van Gorcum.

Gehuwd, S. S. 27 October 1634, *Joost van Damme*, j.m. van Haarlem met *Sara Jilles*, j.d. van Oudenaerde.

Gehuwd, S. S. 18 Maart 1635, *Maarten van Damme*, j.m. van Haarlem met *Cathalina Jans Verschijrs*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 26 Juni 1638, *Willem van Damme*, j.m. van Haarlem met *Geertruijt Jaspers*, weduwe van Ceulen.

Gehuwd, S. S. 19 Mei 1639, *Gillis van Damme*, j.m. van Haarlem met *Catalijntgen Tijss*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 8 Januari 1640, *Maerten van Damme*, wedr. van Haarlem met *Aeltgen Jans*, j.d. van Burch Steynfoort.

Gehuwd, S. S. 9 Juni 1640, *Anthonij van der Linde*, wedr. van Leiden, met *Lijsbet Gerrits van Damme*, j.d. van Woerden.

Gehuwd, S. S. 10 Februari 1641, *Jan van Wijckhuijsen*, j.m. van Haarlem met *Maijcken van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, 20 December 1642, G. K. *Jacques van Damme*, echtgenoote van *Maria Blinkvliet* (1).

(1) Zij zijn de stichters van het nog te dezer stede bestaande *Zuiderhofje*, dat in 1640 door hunne weldadigheidszin werd gesticht. In 1892 geheel nieuw herbouwd telt het 15 woningen, waarvan een wordt bewoond door de opzichteres en haren echtgenoot en de overige door 14 vrouwen, weduwen of bejaarde dochters, die ten minste den leeftijd hebben bereikt van 40 jaar en lidmaten zijn der Vereenigde Doopsgezinde Gemeente. Zij genieten daar vrije woning en eenige preuves.

Gehuwd, S. S. 27 December 1643, *Carel van Damme*, j.m. van Haarlem, met *Stoffelijntgen Buijs*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 29 Januari 1651, *Carel van Damme*, weduwnaar van Haarlem met *Catalijntje Daviels*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 7 Mei 1655, *Christiaen Samuels*, j.m. van Haarlem, met *Maijcken van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, 19 Maart 1656, G. K. dochter van *Govert van Damme.*

Begraven, 8 April 1656, A. K. *Maijcken van Damme.*

Gehuwd, S. S. 4 November 1656, *Philips Pietersz.* j.m. van Haarlem met *Martijntgen van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 30 December 1657, *David van Damme*, j.m. van Haarlem, met *Maria de Haen*, wede. van Amsterdam.

Gehuwd, S. S. 10 Februari 1658, *Mattheus Teijler*, j.m. van Haarlem met *Belitgen van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 27 Juli 1659, *Jacob Pietersz. van Beckum*, j.m. van Haarlem met *Maijcken van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 10 Juni 1663, *Marcus Arentsz.* j.m. van Overveen met *Maijcke van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 24 Juni 1663, *Jan van Damme*, j.m. van Haarlem met *Sijntje Gerrits*, j. d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 18 November 1663, *Carel van Damme*, j.m. van Haarlem met *Marie Jans*, j.d. van Winthuijzen.

Begraven, 16 Maart 1664, H. G. K. kind van *Flies van Damme.*

Gehuwd, S. S. 1 Maart 1664, *Frans van den Berg*, j.m. van Haarlem met *Geertruijt van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 26 Juli 1664, *Matthijs van Damme*, j.m. van Haarlem met *Trijntje Jacobs van Hekken*, wede. van Haarlem.

Begraven, 4 Augustus 1664, A. K. kind van *Maarten van Damme.*

Begraven, 8 Augustus 1664, Z. K. kind van *Jan van Damme.*

Begraven, G. K. 3 September 1664, *Nicolaas van Damme* (1).

Begraven, G. K. 20 Juni 1665, dochter van *Claes van Damme.*

(1) Zie de verschillende medeelingen over hem in het laatste gedeelte dezer bijdrage.

Begraven, B. G. K. 2 Augustus 1665, de vrouw van *Carel van Damme*.

Gehuwd, S. S. 17 Januari 1666, *Carel van Damme*, wedr. van Haarlem en *Elsje Gerrits*, wede. *van Vrede*.

Gehuwd, S. S. 13 Februari 1666, *Jan de Haan*, j.m. en *Belitgen van Damme*, wede. *Mattheus Teÿler*.

Begraven, G. K. 20 Maart 1666, de vrouw van *Pieter Jansen van Damme*.

Gehuwd, S. S. 26 April 1666, *Pieter Verhamme*, j.m. van Haarlem en *Janneken van Damme*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 11 Mei 1666 *Jaques Mesdagh*, j.m. van Haarlem met *Janneken van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, G. K. 7 September 1666, de vrouw van Claes van Damme.

Begraven, N. K. 9 November 1666, kind van *Jan van Damme*.

Begraven, E. G. 19 Februari 1667, *Govert van Damme*.

Begraven, N. K. 9 December 1667, kind van *Jan van Damme*.

Gehuwd, S. S. 24 December 1667, *Carel van Damme*, j.m. van Haarlem met *Sanneke de Nobel*, j. d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 26 December 1667, *Abram van Damme*, j.m. van Haarlem met *Sanneke Elias*, j.d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 31 Augustus 1670, *Jan van Damme*, wedr. van Haarlem, met *Lÿsbeth Abrams*, wede. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 5 October 1670, *Isaac van Damme*, j.m. van Haarlem met *Janneken van den Broeck*, j. d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 25 October 1671, *Pieter Harritse*, j.m. van Hoorn met *Annetie van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, A. K. 5 Februari 1673, *Lÿsbeth van Damme*.

Begraven, A. K. 3 Maart 1673, *Maleentje van Damme*.

Begraven, G. K. 9 Maart 1673, kind van *Karel van Damme*.

Begraven, A. K. 13 Febr. 1674, *Isaak van Damme*.

Begraven, A. K. 14 Juli 1674, vrouw van *Jan van Damme*.

Gehuwd, S. S. 15 Juli 1674, *Gilles van Damme*, j. m. van Haarlem met *Maijcken Hendriks van der Wegen*, j.d. van Haarlem.

Begraven, A. K. 4 Maart 1675, *David van Damme*.

Begraven, A. K. 3 Augustus 1675, kind van *Karel van Damme*.

Begraven, G. K. 5 December 1675, vrouw van *Carel van Damme*.

Begraven, A. K. 13 December 1675, *Jan van Damme*.

Begraven, A. K. 17 Augustus 1676, *Gilles van Damme*.

Begraven, N. K. 17 October 1677, kind van *Karel van Damme*.

Begraven, G. K. 19 November 1677, *Suzanna van Damme*, wede. *Pieter de Ridder*.

Gehuwd, S. S. 17 Mei 1678, *Isaak Leendertsz. Evenraed*, wedr. van Haarlem met *Catalÿntje van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, N. K. 26 Maart 1679, kind van *Carel van Damme*.

Begraven, H. G. K. 2 Mei 1679, vrouw van *Filip van Damme*.

Begraven, H. G. K. 6 Juni 1679, kind van *Mosus van Damme*.

Begraven, Z. B. 20 Augustus 1679, *Jan van Damme*.

Gehuwd, S. S. 8 October 1679, *Philips van Damme*, wedr. van Vlaanderen met *Jacomÿntje Willems*, wede. van Haarlem.

Begraven, Z. B. 18 Maart 1680, *Joost van Damme*.

Begraven, H. G. K. 20 Mei 1680, kind van *Isaac van Damme*.

Begraven, H. G. K. 10 Juni 1680, kind van *Lucas van Damme*.

Begraven, Z. B. 27 November 1680, *Jillis van Damme*.

Begraven, Z. B. 7 December 1680, *Abram van Damme*.

Begraven, H. G. K. 1 Januari 1681, *Jannetje van Damme*.

Gehuwd, S. S. 3 Augustus 1681, *Pieter van Damme*, j.m. van Haarlem en *Abigel Rosiari*, j.d. van Haarlem.

Begraven, H. G. K. 24 Augustus 1681, vrouw van *Carel van Damme*.

Begraven, H. G. K. 14 September 1681, *Maartje van Damme*.

Gehuwd S. S. 17 October 1681, *Carel van Damme*, wedr. van Haarlem, met *Sanneke Gijsberts van Walré*, wede. van Haarlem.

Begraven, H. G. K. 10 Februari 1682, vrouw van *Moses van Damme*.

Begraven, H. G. K. 8 Maart 1682, kind van *Karel van Damme*.

Begraven, N. K. 21 Maart 1682, kind van *Karel van Damme*.

Gehuwd, S. S. 17 Mei 1682, *Mozes van Damme*, wedr. van Haarlem met *Maÿcke Ghÿsbers van Walré*, j.d. van Haarlem.

Begraven, N. K. 20 September 1682, kind van *Karel van Damme*.

Gehuwd, S. S. 17 October 1682, *Pieter de Wit, Janszoon*, j.m. van Haarlem met *Magdaleentie van Damme*, j.d. van Haarlem.

(Wordt vervolgd).

De namen ende schilden in de zegelen der broederen.

1. Adolf, Greve zu Cleve.	2. Een Greve van Meurs.	3. H Dierck van Eyl.	4. Die Heere van Megen.	5. Arent Snoeck.	6. .... van Bellinchaven.
7. Willem van Vorst.	8. Otto van Hall.	9. Ian van Bylant.	10. Reynolt van Reys.	11. Her Evert van Ulst.	12. Een Greve van Meurs.
13. Willem van Loel.	14. Henrich van Oeste.	15. H. Rutgert van Dorinck.	16. ...... H. van Ameyde.	17. ...... van Holtmolen.	18. Ian van Hetterscheyde.
19. Willem, Heer van Abconde.	20. H. Henrich van Bylant.	21. ...... van Buderick.	22. Seno van Sculenberg.	23. Hein van Depenbroeck.	24. Herbert van Lewen.
25. H. Willem van Roede.	26. Evert van Oeste.	27. Gerit van Offenbruch	28. Jung Bernt van Ingenhave.	29. Aelff van Wijlaecken.	30. Ernest van Stoemey.
31. .... H. van Grutterswijck.	32. Otto van Bylant.	33. Ian van Bylant.	34. Ian van Bronchorst.	35. Ian van Kuekehem.	36. Walrave van Benthem.

De rest en was niet leesbaer.

Fotolithografie F. Grafe Delft.

De gekkenorde.

(Hierbij een plaat).

Wij achten het wel belangrijk in verband met het hier achterstaande vers van J. van Walré af te drukken, 't geen in *Thomas de Rouck*, *Den Nederlandtschen Herauld ofte tractaet van wapenen*, *En politycken Adel*, blz. 159 van den uitgaaf A° 1645 voorkomt; zijn er onder onze lezers, die meer literatuur kennen omtrent deze orde, dan zal de mededeeling daarvan zeer welkom zijn.

„Het Gecken gheselschap, oft *Compangions des Fols* „is eerst begost in 't jaer 1381 op Ste. Cumbertie dach, „bij Adolf, Grave van Cleve, en noch andere vijf en „dertich Heeren ende Ridderen. Die Blason oft simbolum was, eenen Gheck, aenhebbende een kappe „ende roxken Echiqueté d'argent et de gueules, met „bellen d'or, geele koussens, swarte schoenen, ende „een vergulde schotel met fruyt in de handen, die „de Broederen moesten draghen ghestickt oft gheborduert op hun kleedt. d'Oorzaek was, die sonderlinghe liefde die sij den anderen toe droegen; den dach „hunner bij-eenkomsten den eersten Sondach naer „Sinte Michiel: de plaets, de Stadt Cleve: niemandt „vermocht sich te absenteren van die vergaderinghe, „ten ware bij sieckte, of dat hij ses dachreysens van „sijn woonplaetse was, met meer andere poincten, „volgens den bezegelden Brief, waarvan den inhoudt „is desen:

„Wij, allen de ghene die onze zegelen aen desen „Brief ghehangen hebben, maiken kondt allen luden, „ende bekennen dat wy met gueden vorghehalden „Rade ons selfs ende om sunderlinge gunst, vrintschap die mallich van ons tot den anderen heeft, „ende nu vort me die gensticken hebben sal onder „ons eyne gheselschap ghemaeken hebben, ende der „overkommen zijn, diemen heyten sal die gheselschap „van den Gecken, in formen end manieren als hier „na geschreven steyt. Dat is te weten: Dat yder „man van onsen Ghesellen draghen sal eynen Geck „van Silver gemaeckt, of anter ghesticket op seyn „cleydet, soo wie oer des best ghenuget: Ende soo „wie van ons des Geckes daghelijcx niet en droegh, „den sal end mach der anderen van ons Gesellen „soe ducke als hie dat siet, peynden vor drie al de „grote Tornoise, wilckt drie grote Tornoise, hie dorch „Gott arme lueden gheven sal. Ende voert, soelen „wie Ghesellen allegader jaerlijcx eyne Geselschap, „end eynen Hoff hebben, daer wie alle sementlijck „solen komen ende vergaderen, als tot Cleve; ende „alle jaer den anderen Sondaghs naer Sente Michiels „daghe, in der Herberghen scheyden noch uter stal „rijden, sie en hebbe den ysten ghegalden ende wael „betaelt sijn andeel van der teringhe, die een gheboert toe ghelden ,van den Hoeve. Ende niemand „van ons en sal achter blijven, hij en kenne op den „voorsz. Hof om einges dings of saecken willen en „beneme een rechte kenlijcke lijfs noet, sonder alleyne „die giene, die buten lands weren sese dachvaere van „syne woninge daer hij dagelijcx wonachtich were. „Ende were oick saike dat imande van ons Gesellen „die ander Gesellen vyand were, die Gesellen van „ons aen beden zijden mit allen hoeren hulperen „soelen ghevredet zijn van den Vriedage voer den „Hoeve als die Sonne opgeyt, ende werende t' sheynt „des Vrydags nae den Hove all die sonne ondergeyt. „Ende voert sollen wy alle jaer op den voorsz. Hove „kiesen onder ons Gesellen, eynen Koninck van „onsen geselschap met sese Raetluyden, welcken „Koninck mit den Raetluyden haten end ordeniren „sal alle saecken van den geselschap, ende sonderlinges den Hof des anderen jaers daer nae te versein, „bestellen, end saeten sal, ende alle saken die men „tot den Hoeve behoudende is, werven end begaderen „sal, end bescheydelicke rekeninge daer af doen sal; „van wilcken kost des voorsz. Hoefs, die Ridder en „knechte gelijck gelden soelen, end die Heren een „derdendeel meer dan die Ridder ende knechte, „end eyn Greve een derdendeel meer dan die Here. „Ende des Dinxdages des morgens vroe binnen den „Hoeve, soelen wy Gesellen onder ons allen toe „Cleve in onser Vrouwen Kercken begaen om de „helbst te bidden vur alle die ghene die van onsen „Ghesellen gestorven weren, ond daer sal mallich „van ons zijn offer brengen, etc. In orkonde onser „zegele aan dezen Brief ghehangen. Ghegeven in 't jaer „onzes Heren, dusent drie hondert tachtentich, end „eynd op Sente Rumberts dach.

„Dezen Brief is bezegelt met 36 zegelen, alle in groenen wasse, uytghenomen des Greve zegele van Cleve, „die is in rooden wasse; en den Greve van Cleve, „zeghelt in 't midden van den Brieve, ende aen de „eerste handt een grave van Meurs; aen de lijncke „handt, Dierick van Eyl, ende soo voorts consequentelyck, ende zijn alle die wapentjens sonder cimier „oft Timber, in Kleyne schildekens, ende wordt het „originel van desen Brief bewaert in archiva Comitum Cliviae, ende alle de schildekens in de zeghelen „zijn panches of-hanghende, op deze maniere."

(Ziet verder bijgevoegde plaat).

Graaf Adolf van Kleef, stichter van de Ridderschap Stultorum Societas.

Anno 1381, op St. Rembertsdag.

Adolf, de wakk're Graaf van Kleef
Had (vijf d'halve eeuw geleên)

Maria Lichtmis vroom vereërd,
En was van nachtkou scherp doorsneên
Al bibb'rend naar zijn Hof gekeerd.

Hij zwelgt braaf heeten wijn met vlier,
tot uitjacht van den stoom;
Kruipt onder dek in 't stovend dons
En dommelt tusschen waak en droom,
En hoort en voelt een dof gegons.

Een zachte prikk'ling streelt zijn neus;
hij niest wel twee-driemaal;
Ontwaart een glanzig flikkerlicht:
Nu heeft hij slechts een enk'len straal
En dan een kruisgloed voor 't gezigt.

Ras ziet hij, door een wolk van damp,
die spoedig hem omgaf,
Een' grijsaard met een zilv'ren kop;
Nu met een gouden bisschopsstaf,
Dan met een houten narrenpop.

Hij hoort zeer duid'lijk het geluid
van schellekens: kling, klang;
't Wordt geel en rood voor zijn gezigt,
(Verbeelding maakt een' Graaf zelfs bang)
En vast knijpt hij zijn kijkers digt.

De damp, de dekens over 't hoofd,
't helpt alles hem in slaap;
Hij zweet, hij droomt, hij ziet met schrik,
Het woelen van een' dart'len knaap
En van een' grijskop met een' sik.

Hij ziet een kamp van vleesch en geest,
van Wijs- en dwaasheid, aan,
En, aan des strijdperks regter kant
Een zilveren Hansworstjen staan,
Met schoone vruchten in zijn mand.

Nu hoort hij uit een donker hol,
een donderende stem;
Hij luistert scherp, maar bang te moê,
Naar een bevel, met kracht en klem:
„Adolf van Kleef, let op, hoor toe!

„Gij hebt den fellen strijd gezien,
„door vleesch en geest gevoerd:
„De Wijsheid sloot met dwaasheid bond,
„Zij zijn door eendragt zaam gesnoerd:
„Adolf! doe dit uw Ridders kond!

„'t Orakel spreekt en spelt U voor:
„daar komt een tijd in 't kort,
„Dat bisschop Remberts heil'ge naam
„Geloofd, vereerd, gehuldigd wordt
„Door Wijsheid en door dwaasheid zaam.

„Maar alles wordt en gaat voorbij
„of neemt een' nieuwen keer:
„De goede geest, die kwam en ging,
„Komt, na veel eeuwen rustens weêr,
„In ander beeld en and'ren kring

„Adolf! neem dit gezigt in acht
„en hoor dees donderslag,
„Die romm'lend U in de ooren klinkt!" . . .
De graaf droomt voort, tot aan den dag,
Van geel en rood en al wat blinkt.

En nauwlijks heet de ontroerde Adolf
Aurora wellekom,
Of hij verlaat, nog nat van zweet,
Zijn sponde en mijmert van zijn' droom,
En heeft zich met een' snap gekleed.

Daar woonde in de achterbuurt een wijf,
een spookheks, oud en vuil,
Die droomgezigt verklaren kon,
En, met behulp van raaf en uil,
Door boer en adel, 't kostjen won.

Daar ijlt de somb're Adolf naar toe,
en geeft haar breed verslag,
Van zijnen droom, benauwden staat,
Van wat hij voelde, hoorde en zag,
En vraagt Majombe om licht en raad.

Zij hoort hem aan — ze ontsteekt een lamp —
zij sleurt hem in een' kring —
Verbrant een vlokjen van zijn hair —
En baart Graaf Adolf siddering,
Door toovertaal en schrikgebaar!

„Ga (zegt ze) roep Uw Ridders zaam
„en noem een broedertal,
„Dat, buiten U, een Orde- bond
„Van vijfmaal zeven wezen zal,
„Zooals op aard nog nooit bestond:

„De Heil'ge Rembert wil het zoo;
„op morgen is zijn feest.
„Op morgen stelt gij de Orde daar,
„Die 't steunpunt zij voor vleesch en geest,
„En Wijs — en dwaasheid zamen paâr!

„De Gekken-Orde zij haar naam,
haar zinnebeeld een zot,
„Met gouden bellen rijk belaân;
„Elk Ridder drage zoo'n marot,
„Met kap en gele kousen aan!"

— Maar wijf! — Geen tegenspraak, Heer Graaf!
„of ga op 't oogenblik!
„Heb ik vergeefs mijn kunst verspild?

„Wie weet het beter gij of ik?
„Word gek, Adolf! Sint Rembert wil 't!"

De Graaf schuift zijn Tornoisen (1) af,
„en denkt hare uitspraak na:
„Ja 't is zoo; 't is waarachtig waar;
„Hansworst; die kamp; etcetera! .....
„'k Roep straks mijn ridders bij elkaâr!" —

De vierde dag van Sprokkelmaand,
Sint Remberts Heil'ge dag,
Was 't ook, die 't eerste Gekken-feest
Der Broederschap reeds vieren zag,
Tot vast verbond van vleesch en geest.

De vrolijkheid hield daar banket,
maar weldoen was er pligt;
De dwaasheid gaf er stof tot vreugd,
Maar Wijsheid hield het evenwigt,
En deelde er vruchten uit van deugd.

Zoo vierde elk jaar de Gekken-bent,
haar feest, bij spijs en wijn,
Dominicâ na Sint Michiel;
Schoon, toen elk Gek te wijs wou zijn,
't Van lieverlede in duigen viel.

Hun geest nogtans ging niet te loor,
maar zwierf, nu hier, dan daar;
Geheel versterven kon die niet;
Het was (dat 's immers zonneklaar?)
De geest van 'd ouden Democriet.

Verscheiden eeuwen naderhand
herrees der Gekken kring,

(1) Geldstukken.

Die, onder 't patroonaat van Baf,
Een minder vreemd bestaan ontving,
Dan hem Sint Rembert gaf:

Hier oefent men ook, eensgezind,
wat lustig is en goed;
Een dosis wijsheid komt ook rein
Hier is 't Recept voor levenszoet,
Maar ook van dwaasheid menig grein.

Ook hier gaan deugd en vreugd gepaard
in 't broederlijk gareel,
Wij kregen ook de Narrenkap
Op 't ridderlijk blazoen ten deel,
Bij spijs en wijn en handgeklap.

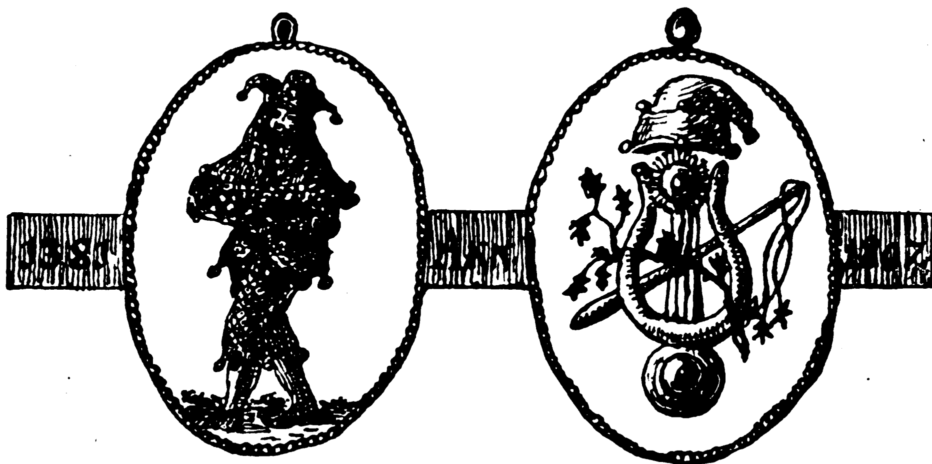
Eer hebbe alzoo Sint Remberts geest,
in 't droombeeld van Adolf:
Eer zij den geest van Democriet
Die om ons zweeft met zacht gegolf,
En onze trouwe hulde ziet!

Ook aan onze orde kleeft gewis
iets eêls, iets wonderbaars.
Heft op dan Bacchus glazenkolf,
En leêgt de heil'ge Ridderlaars,
Ter eer van d' ouden Graaf Adolf!

Haarlem 1827 10/23. J. VAN WALRÉ.

Ridderfeest van Democriet (1).

(1) Te Haarlem bestond voorheên een dichtlievend genootschap Democriet. Dit schijnt een onuitgegeven gedicht van J. van Walré te zijn. Waar is iets meer te vinden omtrent dit Haarlemsch dichtlievend genootschap?

Geslacht Menthen.

In goud drie zwarte hoefijzers geplaatst 2 en 1, tusschen de openingen in een zilveren kruis. Helm gekroond. Helmteeken: een reigerskop van zilver, gebekt van rood, of ook wel: twee zwarte paardenpooten, rechtopstaande, de hoeven omhoog en waaraan een zwart hoefijzer.

Deze familie komt veelvuldig in Gelderland voor, de volgende aanteekeningen zijn bekend. Wie kan van deze geslachtslijst een geheel maken of aanvullingen verstrekken.

I. Adriaan Menthen in 1707 schepen en daarna burgemeester te Arnhem en vervolgens momboir van 't hof van Gelderland, trouwt Geertruid (van) Molenschodt.

Menthen.	(van) Molenschodt.
van Riemsdijk.	Rauwers.
van der Hoeven.	De Coloni.
Herperens.	Fegners.

Uit dit huwelijk twee zoons:

1°. Willem Menthen, die volgt II.

2°. Philip Christoffel Menthen, ritmeester, trouwt in 1713, met Maria Anna van Heukelom, geboren in 1695, dochter van Willem van Heukelom, luitenant generaal der Infanterie en van Margaretha Huyghens tot Cronestein.

Zij wonnen een zoon:

Adriaan Willem Menthen.

II. Willem Menthen, J. U. D., auditeur van de Rekenkamer in Gelderland, trouwt 6 Juni 1699 Luytje Engelen, geboren in 1678, dochter van Engelbert Engelen, J. U. D., griffier van het hof van Gelderland, en van Sophia Engelen. Hij sterft in November 1739 en zij sterft 21 Mei 1711, beiden te Arnhem.

Zij waren de ouders van zeven kinderen:

1°. Adriaan Menthen, geboren 17 en gedoopt te Arnhem 18 Januari 1700, J. U. D. te Utrecht 1 Juli 1718, burgemeester der stad Hattem en gecommitteerde in den Raad van Staten, trouwt Elisabeth Coenen.

Uit dit huwelijk eene dochter:

Elisabeth Menthen, geboren te Hattem.

2°. Mr. Engelbert Menthen, geboren te Arnhem 2 Maart 1701. Hij was controleur der convoijen en licenten te Doesburg, burgemeester aldaar en in 1734 ordinair raad in het hof van Gelderland, later raadsheer, trouwt in 1734 met Susanna Cecilia Bartha-Merens uit 's-Gravenhage, geboren 5 September 1709, dochter van Meinart Merens en van Anna Elisabeth Boogaert Nicolaasdochter ex Anna Cecilia Boogaert van Alblasserdam. Hij sterft 5 November 1756.

Uit dit huwelijk eene dochter:

3°. Christoffel Godfried Menthen, geboren te Arnhem 13 Februari 1702, vaandrig. Hij sterft ongehuwd

te Nijmegen 4 April 1763, begraven in de St. Stephanuskerk 9 April 1763.

4°. Sophia Menthen, geboren te Arnhem 13 Juni 1703, sterft 6 Januari 1711.

5°. Geertruid Menthen, geboren te Arnhem 26 November 1704, trouwt in Juni 1740 met Christoffel Rochus Menthen, auditeur militair, directeur der militaire betalingen op de Veluwe en in 1748 burgemeester en raad te Arnhem. Hij sterft te Arnhem 4 Maart 1748.

Hunne kinderen zijn allen jong overleden.

6°. Margaretha Menthen, geboren te Arnhem 18 September 1706.

7°. Theodora Menthen, geboren te Arnhem 9 April 1709, sterft aldaar ongehuwd 29 November 1789.

I. Jacob Menthen, broeder van Christoffel Rochus Menthen, die trouwt met Geertruid Menthen, dochter van Willem Menthen en van Luytje Engelen (zie hier boven 5°), luitenant, trouwt Engeltje Engelen, dochter van Engelbert Engelen, wijnkooper te Arnhem en van . . . . . Elberts.

Uit dit huwelijk:

1°. Willem Menthen, luitenant, trouwt in 1747 ... Versteegh, dochter van den predikant Versteegh te Rheden. Hij sterft in 1750, en liet na twee dochters.

2°. Engelbert Menthen, sterft op zee.

I. Godefridus Menthen, professor in de theologie en verbi divini magister te Arnhem, trouwt Christina Molenschodt.

Uit dit huwelijk een zoon, die volgt II.

II. Willem Jan Menthen, kapitein luitenant bij een compagnie te paard in dienst dezer landen, trouwt te Homoet 14 Augustus 1731 met Albertina Maria Huyghens, geboren 20 Augustus 1700, dochter van Derck Huyghens, kolonel van een regiment voetknechten en van Maria van Ommeren. Hij sterft en zij hertrouwt met Johan Willem Arntzen, predikant te Arnhem. Willem Jan Menthen, won:

1°. Godefrida Christina Menthen, geboren te Wageningen 29 Juni 1732, trouwt 8 Augustus 1768 met Jan Hendrik Mosburger, luitenant kolonel in Nederlandschen dienst in het regiment van den Prins van Baden-Durlach, laatst weduwnaar van Margaretha Catharina van Hasselt, zoon van Hendrik Mosburger, luitenant kolonel der Infanterie en van Maria Magdalena de Sandra. Hij sterft 12 April 1769.

Uit dit huwelijk eene dochter.

2°. Wilhelmina Johanna Menthen, geboren te Wageningen 26 Mei 1743, sterft te 's-Gravenhage 1 Juli 1807, trouwt te Wageningen 18 October 1765 Mr. Dirk Klerck, geboren te Zutphen 11 September 1738,

raad en burgemeester der stad Rhenen, gecommitteerd in de Staten van Utrecht, raad ter admiraliteit van West-Friesland en het Noorderkwartier. Hij sterft te 's-Gravenhage 26 Juni 1807 (1).

3°. Engelbert Menthen, gedoopt te Zutphen 12 Februari 1737, luitenant ter zee, sterft ongehuwd.

Van Galen.

Wolter van Galen, wordt in 1425 ten Zutfenschen rechte met een kamp lands, groot 5½ morgen, beleend, gelegen in het gericht van Ommeren (in Neder-Betuwe), boven naast den commandeur van St. Jan te Ingen, en geldend 6½ oude schilden jaarlijks.

Hendrik van Galen (Familieblad XV, 127), † vóor 1628, begraven in de Oude-kerk te Zalt-Bommel, rector aldaar. Van hem zal zijn uitgegaan het schriftelijk bericht aan de Arnhemsche synode van 2 Sept. 1619, dat hij de canones omtrent de vijf geschilpunten der Remonstranten, door de Synode te Dordrecht vastgesteld, niet als schriftmatig onderteekenen kon, en mitsdien zijn dienst in handen van den Magistraat gesteld had.

Bergeik. Jac. A.

Wikrathberg's doopregister.

(Zie „Nederl. Familieblad" XV, 383).

De mededeeling eener vriendenhand, die mij reeds meerdere malen behulpzaam was of vriendelijk terecht wees, luidt, dat Maria van Gent tot moeder had Judith van Merode, dochter van Floris, heer van *Sievernich* en half Rummen (gehuwd met Margriet van Gent). Met verwijzing naar Richardson's Genealogie van Merode (Prag, 1877—81). De heerlijkheid zal dus denkelijk te zoeken zijn in Zuid-Brabant, in welke provincie ook het dorp Rummen ligt.

Jac. A.

Hodenpijl.

In het Algemeen Nederlandsch Familieblad, Sept. 1901, blz. 206, vind ik J. C. H. Hodenpijl, gedoopt te Makassar 18 Oct. 1753, doopgetuigen: Isaac van Helsdingen met Cornelia van Rijk in Holland. Blijkens genealogie van Helsdingen in de Nederl. Leeuw 1899 zal dit waarschijnlijk moeten zijn: Isaac van Helsdingen met Cornelia van Reijdt.

R. van Beuningen van Helsdingen.

(1) Zie van der Dussen en Smissaert, Genealogische kwartierstaten Tabel Jhr. R. A. Klerck. Op den kwartierstaat J. F. ridder de van der Schueren, van dezelfde serie, komt de alliantie van Eufonia Clara Maria Josefina Allegonda Menthen (met het zelfde wapen) gehuwd met Louis Richard van Montfoort. Wie zijn hare ouders?

Van Bodeck.

Leden van dit geslacht hebben te Tiel gewoond, èn gefungeerd. Voorgelicht door „De Navorscher," XLVI, 137 enz. kan men het volgende mededeelen.

Jor. Johan Melchior van Bodeck, heer van Wintersheym (denklijk in de Paltz gelegen), woont te Tiel (aan het Hoogeind), en treedt 24 Maart 1619 aldaar in den echt met Hadewig van Brakell (dochter van Dirk bij Petronella Vijgh), die in het Verpondingsboek a° 1659 vermeld staat als zijne weduwe. Door welke verbintenis hij zich vermaagschapt ziet aan de toenmaals aanzienlijkste Geldersche geslachten. Hij wint bij deze gade:

1. Bonaventura van Bodeck, die 28 Januari 1660 te Tiel huwt Maria de Bedarrides, waarschijnlijk eene dochter van Daniël, oud-kapitein, bij Judith van Gelder tot Geldersweert (te Ingen, aan den Rijn, buitendijks). Maria, hertrouwt met eenen Jor. van Golsteijn, was 30 Juni 1695 als diens weduwe, woonachtig op het Hof te Ingen (aan den Rijn), en overlijdt 9 December 1705 (1). Uit Ingen maakt zij 30 Juni het overlijden bekend van haren „laetsten soon".

aa. Godfried van Bodeck (van Ellgau), 21 Juni 1695 bezweken „aen een dodelicke quetsure die sijn Welgeb. op den 19 Juni vóór Knocke, of Cnocke (een fort in W.-Vlaanderen) ontfangen hadde, en het lighghaem daer nae cryghsgebruick ter aerden besteet is".

2. Petronella van Bodeck (van Ellgau), † 1 December 1709, trouwt 15 Februari 1660 Jor. Dirk van Eck van Pantaleon († 31 Januari 1695), die door haar als erfdochter der oud-adellijke huizing Teisterbant (te Avezaat) de stamvader wordt van een Teisterbantschen tak van zijn geslacht, welke tot 1782 voortbloeide (2). Dit echtpaar werd, met wapenbord, in de kerk te Avezaat bijgezet.

3. Johan Carel van Bodeck, heer van Wintersheym, 1652—68 namens den keurvorst van de Paltz, ambtman van Odenheim, in 1672 uit de Compagnie van Liesvelt, met Jor. van Beynhem tot den Appelenburg (te Ochten), verkozen tot waarneming, in vereeniging met de beide burgemeesters, der stads zaken in het door de Franschen bedreigde Tiel; 21 Februari 1675 aangesteld tot burgemeester van Tiel. Hij schonk, met zijn ambtgenoot Arend van den Steen, aan het raadhuis ter stede een groot afbeeldsel van den koning-stadhouder Willem III, te paard, geharnast, met een opgeheven zwaard in de vuist,

(1) „De Navorscher" XLVI, 205 en 208; vgl. met ibidem XXXIV, 67—69.

(2) Zie „Geldersche Volksalmanak" 1875, blz. 52—59.

dat nog altoos in de raadkamer hangt (1). Trouwt 28 Januari 1660, — dus te gelijk met zijn broeder, en in hetzelfde jaar als zijne zuster, — Elisabeth Durfort d' Autieges, dochter van Pierre, officier „met 120 koppen voetvolk onder den lieutenant-colonel Hans Willem van Randwyk, staende ter repartitie van Gelderland, en Commandant van Tiel, bij eene jonkvrouw van Brakell, zuster van Hadewig (2).

Jor. Frederik van Bodeck, Johan Melchior's broeder, kapitein, te Tiel (in den Achterweg) woonachtig, in 1665 overleden, trad als sergeant-majoor te Kleef, 28 Mei 1622 te Delft (3) in den echt met Carolet (Charlotta) (de) Logier, j. dr. van Utrecht, † October 1628, den 13den dezer maand te Utrecht overluid; bij wie allerwaarschijnlijkst:

aa. een zoon Van Bodeck, geboren in 1623, te Maastricht als kapitein gesneuveld in 1673. Hij was één der vier kapiteins uit Tiel, die zich te Maastricht tegenover de deze stad belegerende Franschen zoo heldhaftig gedroegen; de andere drie waren Puchler, Foyert en Van den Steen. Alsmede

bb. eene dochter Bonaventura, 16 Januari 1628 te Utrecht overluid.

Nog kan men hier noemen:

Messire Jan van Bodeck Sr. te Frankfort, weduwnaar van Maria Arnoldsdochter Borremans, voor wien Philippe le Roy, zoon van Jacques, te Brussel, 19 Februari 1630 een huis verkocht.

De Weledele joffrou Susanna van Bodeck, gestorven te Frankfort aen Mayn, 12 Mei 1643 te Utrecht overluid.

Joffer Anna Maria van Bodeck, in 1660 als lidmaat te Avezaat ingeschreven.

Eerstgenoemde Johan Melchior van Bodeck was de den 23 April 1590 te Augsburg geboren zoon van Bonaventura. Deze laatste, geboren in 1556, overleden in 1629, in de acten van het Rijksadelsarchief te Weenen als „Bonaventura Bodegkher der Aeltere" bekend, — welke naamsvorm aan boedeker, d. i. kuiper, doet denken (4), — werd door keizer Rudolph II in 1584 in den adelstand verheven, en zijn oorspronklijk wapen (in blauw een kruis van goud), gekwartileerd met in goud een roode leeuw, die den staart over den kop trekkend, de punt er van in den muil vasthoudt. Johann en Bonaventura von Bodeck zu Ellgau, keizerlijke raden, en hunne neven, erlangden van keizer Matthias in 1615 eene bevestiging van hun uit Pruissen herkomstigen adellijken en ridde matigen stand. Ellgau is een riddergoed in het gebied van Zurich, dat Bonaventura Senior, als keizerlijk gezant in Zwitserland, had verworven. Eene dochter van Johann, Cornelia von Bodegg, trad in 1612 in den echt met Hans Karl Rehlinger, een patriciër te Augsburg.

(1) Mr. E. D. Rink, „Beschrijving van Tiel" (1836), blz. 199.

(2) „De Navorscher," XLIX, 66.

(3) J. H. Scheffer, „Familie-archief", in Vorsterman van Oyen's „Familieblad" 1883/84 (No. 32 blz. 4) No. 38, blz. 4a.

(4) Kiliaan heeft **boddeker** (kuiper).

Met dit geslacht, niet te verwarren de Bodecker's, die het borstbeeld van een Turk in hun wapen voeren. Deze kent Rietstap's Armorial (1875) niet. Tot hen behoort Georg Bodecker, „Kursächsischer" kamerschrijver, die in 1578 een wapenbrief bekwam, en de broeders Georg en Johann, die in 1594 in den adelstand werden verheven.

Te Freyburg woont eene abdis, de baronesse von Bodeck-Ellgau.

Volgens het Adels-Lexicon van den Freiherr von Ledebur, stierf de Pruisische tak des geslachts 27 Augustus 1829 uit. Het aldaar aangegeven bezit van goederen strekt zich niet uit tot de 16de eeuw, naar het heet.

Bergeik. JAC. ANSPACH.

Genealogische sprokkels.

Buloe tot Welmerinck.

De gerechts-protocollen der heerlijkheid Borkelo, 11 November 1656, zeggen ons:

Die weledele ehrentfeste Jor Frans Casper van Buloe tot Welmerinck als oldeste sohne van zal. Diederich van Buloe en Margarite Alheidt de Swricker (Stricker) nomine matris et proprio, de rato caverende voor syn vrouwe-moeder en absente susteren ende broeders, tevens met Jor Herman Fockinck in qualite als momber der onmundige kinderen van zaliger Jor Diederich en Alheidt voorn., bekennen in hun gemelde qualiteit aan de gebroeders Berent Banninck en Herman Banningh schuldig te zijn de som van 500 daler ad 30 stuver 't stuk, tegen zes procent, stellend daarvoor ten onderpand het goed Muggenborch. — Vergelijk Nijhoff, *Register op 't archief des Hoves, van Gelre*, blz. 88 en 100.

J. H. Hofman.

Van Heeckeren.

De gerechts-protocollen der heerlijkheid Borkelo, op 9 Juli 1658, zeggen ons:

Jof. Anna van Heeckeren geassist. met den E. Theodoro Haevenbergio pastoor tot Borkelo als haren gekoren momber, neemt 100 rijksdaalder op bij Jan Scheper tegen 6 percent, stellend tot onderpand een perceel land, die Bente genoemd, in Gelselaer gelegen. Vergelijk d' Ablaing van Giessenburg, Ridderschap van Zutphen, blz. 29.

J. H. H.

GESLACHTEN VAN ROIJEN.

(*Vervolg*).

Volgens familie aanteekening heeft tot dit geslacht ook behoord Cornelis van Roijen, in 1665 ontvanger-generaal, in 1671 ambtman van het Goorecht en rekenmeester te Groningen.

Vierde geslacht van Royen.

Wapen: In rood een gouden keper, vergezeld boven rechts van een gouden wassenaar, en links van een gouden ster, onder van een pronkende pauw (1).

I. Jan van Roijen, geboren te IJperen in 1548, vestigde zich in 1586 met der woon te Leiden, en werd aldaar begraven 19 November 1623. Hij was gehuwd met Jacomina Pauwert of Pauwaerts, in 1552 te Yperen geboren en had negen kinderen:

1°. François van Royen, geboren te Yperen, eerst op 11 November 1597 gehuwd met Maaike Henric uit Oudenaarden, daarna op 13 Januari 1600 hertrouwd met Magdalena Huylette uit Antwerpen, en kinderloos overleden.

2°. Tanneke van Royen, geboren te Yperen, op 19 Mei 1600 gehuwd met Joost Minne de Jonge.

3°. Jacob van Royen, geboren te Yperen, op 13 September 1603 gehuwd met Berbertoen Coymans (2).

4°. Roeland van Royen, geboren te Yperen, op 26 December 1603 gehuwd met Jannetje Cornelisdr.

5°. Margriet van Royen, geboren te Yperen, eerst op 5 Januari 1606 gehuwd met Jacques van der Haeghe, daarna 5 April 1619 hertrouwd met Jan Eduwaert.

6°. Sara van Royen, geboren te Leiden, op 19 Augustus 1611 gehuwd met Ewout Andries.

7°. Samuel van Royen, volgt onder II.

8°. Jan van Royen, predikant te Tuil.

9°. Judith van Royen, onnoozel.

II. Samuel van Royen, geboren te Leiden, koopman aldaar, huwde in Juni 1612 met Sara Nobes, dochter van Lieven en Thomasina Squieclens. Uit hun huwelijk sproten drie kinderen.

1°. Een kind, begraven te Leiden 1 October 1617.

2°. Een kind, begraven te Leiden 3 September 1623, en

3°. David van Royen, volgt onder III.

III. David van Royen, geboren te Leiden 3 Mei 1625, koopman aldaar, en directeur van den Levantschen handel ter kamer van Amsterdam, overleed te

(1) Aldus wordt het wapen voorgesteld op de „Wapenkaart der Stad Leyden" door G. van Rijckhuizen, 1785.

(2) Niet vermeld in het artikel Coymans, voorkomende in Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek I.

Leiden 31 Mei 1679. Hij was 16 October 1666 gehuwd met Jacoba le Plat, geboren 3 Mei 1647, overleden te Leiden 6 Mei 1681, dochter van Jan Adriaansz. en Jane van Hogemade. Zij waren ouders van tien kinderen, vermoedelijk allen te Leiden geboren:

1°. Jan van Royen, geboren 11 Februari 1668, overleden te Leiden 31 Maart d. a. v.

2°. Samuel van Royen, geboren 6 September 1669, overleden te Leiden 9 October d. a. v.

3°. Johanna van Royen, geboren 24 October 1671, overleden te Leiden 21 Januari d. a. v.

4°. Sara Johanna van Royen, geboren 5 December 1672, overleden te Leiden 30 Januari d. a. v.

5°. Eleonora van Royen, geboren 8 April 1674, overleden 19 Januari 1710, gehuwd eerst op 5 Augustus 1691 met Adriaan Ghijs, overleden 4 December 1697, daarna op 24 Januari 1700 hertrouwd met Mr. Hendrik Rammelman, die 2 April 1744 overleed.

6°. Jan van Royen, volgt onder IV.

7°. Sara Johanna van Royen, geboren 4 Juli 1676, overleden 8 September 1690.

8°. Jacoba van Royen, geboren 15 September 1677, overleden te Leiden 24 December d. a. v.

9°. Samuel van Royen, geboren 16 September 1678, overleden 20 Februari d. a. v.

10°. Jacoba van Royen, geboren 2 Februari 1680, overleden te Delft 29 April 1718, op $\frac{18}{28}$ Juni 1699, gehuwd met Mr. Adriaan Weveringh, schout van Voorburg, geboren 24 Januari 1678, overleden 26 Mei 1719, zoon van Mr. Antony en van Maria van Hoogenhouck.

IV. Mr. Jan Davidz. van Royen, geboren te Leiden 27 Mei 1675, promoveerde aldaar in de rechten 18 Februari 1695, werd er kapitein der schutterij (1703), raad (1709), commissaris van de leenbank, weesmeester, secretaris van curatoren der hoogeschool en overleed aldaar 3 Juli 1719.

Hij is tweemalen gehuwd geweest.

Eerst trouwde hij 5 April 1695 met Barbara van de Velde, geboren 23 Januari 1674, overleden 22 Januari 1696, dochter van Nicolaas en Maria van Groenendijck, die hem eene dochter schonk. Daarna hertrouwde hij op 25 September 1696 met Cornelia van Groenendijck, geboren te Leiden 18 November 1672, overleden 10 December 1737, dochter van Jan en Hester de la Court.

Uit het tweede huwelijk sproten elf kinderen, wier kwartieren waren: van Royen, van Groenendijck, le Plat, de la Court, Nobes, ... van Hogemade en Bienaimée.

1°. Maria van Royen, geboren 12 Januari 1696, overleden 17 September 1757, huwde 24 October 1717

Jan van der Burch, secretaris der weeskamer te Delft, geboren 19 Februari 1696, overleden 13 December 1739, zoon van Frank en van Catharina Philippina Doublet.

2°. Hester van Royen, geboren 15 Juli 1697, overleden 11 Februari 1781, eerst op 23 Juni 1722 gehuwd met Mr. Pierre de l'Espaul, raad van Delft, geboren 14 Maart 1699, overleden 18 Februari 1731, daarna 9 Januari 1733 hertrouwd met Mr. Adriaan Bogaert van Beloys, raad van Delft, geboren 15 October 1693 zoon van Mr. Nicolaas en van Anna Cecilia Boogaert van Alblasserdam (1).

3°. Mr. David van Royen, volgt onder V.

4°. Jacoba van Royen, geboren 26 Augustus 1700, overleden 23 November 1772, echtgenoote van Dr. Jeremias Geerling, geboren 15 Januari 1706.

5°. Johanna van Royen, geboren 24 September 1701, overleden 25 Januari 1703.

6°. Jan van Royen, geboren 15 Juni 1703, griffier te Leiden, aldaar 19 Februari 1748 ongehuwd overleden.

7°. Adriaan van Royen, volgt onder V bis.

8°. Rippert van Royen, geboren 18 Juni 1706, op 28 Juli 1725 ongehuwd overleden.

9°. Johanna van Royen, geboren 13 Mei 1709, overleden 10 Mei 1770, eerst op 6 April 1732 gehuwd met Isaac des Obry, geboren 8 April 1699, overleden 1 November 1748, daarna hertrouwd met Anthony van Hemert, zoon van Paulus en Suzanna Jansonius van Waesberghe.

10°. Cornelis van Royen, volgt onder V ter.

11°. Glaudina van Royen, geboren 10 Januari 1712, overleden 2 December 1785, op 23 Februari 1734 gehuwd met Mr. Pieter Teding van Berkhout, raad van Leiden, geboren 13 Juli 1711, overleden 31 Maart 1744, zoon van Pieter en van Johanna Susanna Ghijs.

12°. Cornelia van Royen, geboren 21 December 1714, overleden 21 Juni 179$^1/_2$, eerst gehuwd met Jan van Hogemade, daarna met Ds. Ulrich Velingius, predikant te Leiden, geboren 22 Augustus 1685, overleden 19 September 1768.

V. Mr. David Jansz. van Royen, geboren te Leiden 5 April 1699, promoveerde aldaar 5 Februari 1720, was raad (1728), griffier (1729), secretaris (1732) en pensionnaris (1749) van Leiden en secretaris van den raad van State (1758). Hij overleed 22 Februari 1764 (2) en was op 11 December 1725 te Leiden gehuwd met Catharina van den Bergh, geboren 4 September 1700, overleden 31 December 1779, dochter van Johan (Johansz. ex Maria Cosson) en van Johanna van Teijlingen (Johansdr. ex Anna de Buys). Uit hun huwelijk werden te Leiden zes kinderen geboren, wier kwartieren waren: van Royen, van den Bergh, van Groenendijck, van Teijlingen, le Plat, Cosson, de la Court en de Buys.

(1) Zie: Vorsterman v. Oyen, Stam- en Wapenboek I, blz. 79.

(2) Volgens Kobus en de Rivecourt, Biographisch Handwoordenboek, die hem een artikel wijdt, was hij lange jaren Secretaris van curatoren der Leidsche Academie.

1°. Mr. Jan Davidz. van Royen, geboren te Leiden 26 November 1726, secretaris van Stompwijk, pensionnaris van Leiden en secretaris van curatoren der hoogeschool (1753), overleden 2 Februari 1783. Hij was te Schiedam in Februari 1760 gehuwd met Elizabeth Johanna de Lille, geboren 19 December 1734, overleden 27 Februari 1781.

Dit huwelijk was kinderloos en werd door echtscheiding ontbonden.

2°. David van Royen, geboren te Leiden 30 December 1727, werd hoogleeraar in de botanie (1754—1786) en overleed kinderloos te Leiden 29 April 1799 (1). Hij was 21 Augustus 1759 te Delft gehuwd met Barbara van der Burch, geboren 17 December 1724, overleden te Leiden 12 April 1768, dochter van Jan en Maria van Royen, bovenvermeld.

3°. Mr. Franciskus van Royen, geboren te Leiden 3 Februari 1730, op 28 Januari 1750 ongehuwd overleden.

4°. Anna Glaudina van Royen, geboren 23 Mei 1732, overleden 30 Juli d. a. v.

5°. Cornelia Anna van Royen, geboren te Leiden 24 December 1733, overleden te Haarlem 3 December 1759, op 23 Mei 1753 te Leiden gehuwd met Mr. François Constantijn Druijvesteijn, raad en secretaris van Haarlem, geboren aldaar 17 November 1729, overleden te Leiden 1 April 1767, zoon van Mr. François Aernout en van Henriëtte Jacoba Gerlings.

6°. Hester Glaudina van Royen, geboren 10 October 1739, overleden 2 April 1789, gehuwd te Leiden 2 Januari 1758 met Mr. Johannes Ignatius van Hees van den Tempel, secretaris van den raad van State, geboren 3 Maart 1732, overleden 5 Maart 1786, zoon van Mr. Hendrik en van Barbara Johanna van der Hoeven.

V^{bis} Dr. Adriaan van Royen, derde zoon van Jan en van Cornelia van Groenendijck, geboren te Leiden 11 November 1704, werd hoogleeraar in de geneeskunde te Leiden (1732—1775) en overleed aldaar 28 Februari 1779 (2). Hij huwde 19 October 1734 Adriana Johanna Wesselius, geboren 20 Januari 1705, overleden 25 Februari 1769, dochter van den hoog-

(1) Kobus en de Rivecourt, noemen hem ten onrechte een zoon van den onder Vbis te vermelden Dr. Adriaan.

(2) Zie over hem: Kobus en de Rivecourt, Biographisch Handwoordenboek.

leeraar Johannes Wesselius en van Adriana van Ruijtenburg (1).

Uit hun huwelijk sproten vier kinderen, wier kwartieren waren van Royen, Wesselius, van Groenendijck, van Ruijtenburg, le Plat, Reneman, de la Court en Pauw.

1°. Mr. Jan van Royen, volgt onder VI.

2°. Herman Johan van Royen, geboren 24 Augustus 1737, overleden 22 November 1739.

3°. Mr. Rippert van Royen, geboren te Leiden 1 Augustus 1739, commies van den raad van State, overleden te 's-Gravenhage 16 Juni 1809, op 25 Mei 1765 gehuwd met Anna Maria Pompe van Meerdervoort, geboren 13 Februari 1739, overleden te 's-Gravenhage 18 Mei 1811, dochter van Jacob en Lydia Catharina van der Dussen.

4°. Herman Johan van Royen, volgt onder VI bis.

VI. Mr. Jan van Royen, geboren te Leiden 27 Januari 1736, raad van Leiden (1763), overleed aldaar 11 Mei 1803. Hij is tweemalen gehuwd geweest. Eerst huwde hij 31 Maart 1760 met Odilia Gerarda Deliana Berger, geboren 17 September 1739, overleden te Leiden 5 Februari 1795, dochter van Cypriaan en van Anna Margaretha van Bochoven.

Uit dit huwelijk sproten zeven kinderen, wier kwartieren waren: van Royen, Berger, Wesselius, van Bochoven, van Groenendijck, Rauffart, van Ruijtenburg, de Landman, le Plat, Haxter, Reneman, van der Haer, de la Court, Voet, en van Brienen.

Daarna hertrouwde hij 2 Juni 1797 met Anna Maria Hoogvliet, geboren 23 Juli 1764, overleden 30 November 1802 die hem éene dochter schonk.

1°. Mr. Adriaan Johannes van Royen, geboren te Leiden 11 Mei 1761, op 16 April 1786 ongehuwd overleden.

2°. Cypriana Anna Margaretha van Royen, geboren te Leiden 15 Augustus 1763, aldaar overleden 2 Februari 1828, er op 17 October 1786 gehuwd met Mr. Pieter van Lelyveld, burgemeester van Leiden, geboren te Leiden 16 Februari 1765, aldaar overleden 7 Januari 1808, zoon van Pieter en van Maria van Staphorst.

3°. Glaudina Cornelia Ripperdina van Royen, geboren 5 October 1764, vóór 1815 overleden, op 17 Juni 1798 gehuwd met Pieter Tegel, predikant te Katwijk, overleden 13 April 1815.

4°. Everhard François van Royen, geboren 3 Februari 1766, overleden 28 Maart 1767.

5°. Hermanus Johannes van Royen, geboren 22 Februari 1767, overleden 10 Januari d. a. v.

(1) Zie: Algem. Nederlandsch Familieblad XIII, blz. 168, 169.

6°. Jacob Hendrik van Royen, geboren 17 Maart 1772, overleden 3 Mei d. a. v.

7°. Mr. Everard Jacob van Royen, volgt onder VII.

8°. Johanna Maria van Royen, geboren in November 1802, overleden te Leiden 20 December 1863, op 29 November 1822 gehuwd met Dr. Mr. John Bake, hoogleeraar te Leiden, geboren te Leiden 1 September 1787, overleden te Leiden 26 Maart 1864, zoon van Herman en Margaretha Mitchell.

VII. Mr. Everard Jacob van Royen, geboren te Leiden 24 September 1773, baljuw van Katwijk (1793), directeur der brandwaarborgmaatschappij aldaar, vertrok naar Indië en overleed te Soerabaija in den nacht van 2 op 3 Januari 1833.

Hij huwde twee malen.

Eerst trouwde hij te Leiden 2 Februari 1796 met Geertruida Wilhelmina Adriana van Neck, geboren 2 Maart 1777, na 1807 overleden, dochter van Jacob en Catharina Adriana van den Santheuvel.

Daarna hertrouwde hij met Vincentia Margaretha Louise van Riemsdijk, overleden in Indië, dochter van Isebrandus Johannes Faber van Riemsdijk en van Ignatia van Beeck.

Hij was vader van de volgende zes kinderen:

1°. Mr. Adriaan Jan van Royen, volgt onder VIII.

2°. Jacoba Catharina Adriana van Royen, geboren te Katwijk 2 Februari 1803, overleden te Groningen 10 November 1890.

3°. Adriana Ripperdina van Royen, geboren te Katwijk 23 Augustus 1804, overleden te 's-Gravenhage 18 April 1887, te Leiden 2 Februari 1828 gehuwd met Willem Louis de Sturler, majoor der Genie van het Indische leger, geboren te Tiel 15 Juni 1802, overleden te 's-Gravenhage in November 1879, zoon van Jean Guillaume en Sybille Elizabeth van den Biesen.

4°. Hendrik Willem van Neck van Royen, geboren te Katwijk 3 April 1807(1), overleden te Cheribon, gehuwd met Maria Louisa Meyer, en daarbij vader van eene dochter Petronella Wilhelmina van Royen, geboren in 1837, overleden te Zeist 3 Mei 1853.

5°. Pieter Cypriaan van Royen, volgt onder VIII bis.

6°. Herman Jan Wesselius van Royen, geboren te 's-Gravenhage 27 Mei 1814, commies bij het bestuur der domeinen in Indië, ongehuwd overleden aan boord van het schip „Amsterdam" op 11 Maart 1838.

VIII. Mr. Adriaan Jan van Royen, geboren te Katwijk 23 Augustus 1800, was notaris te Onderdendam (1825), lid der Staten van Groningen en van de 1e Kamer der Staten Generaal, president van het Waterschap Hunsingo (1856), ridder der orde van den Nederl. Leeuw, en overleed te Onderdendam 1 Juni 1874.

(1) Bij diens doop was getuige Mr. Diderik Hendrik van Royen, niet in deze genealogie vermeld.

Hij was in November 1826 te Groningen gehuwd met Wilhelmina Tresling, geboren te Groningen in Juli 1805, overleden te Onderdendam 27 Maart 1863, dochter van Mr. Theunis Haakma Tresling en van Elizabeth Ruardi.

Uit hun huwelijk sproten acht kinderen, wier kwartieren waren: van Royen, Tresling, van Neck, Ruardi, Berger, Haakma, van den Santheuvel en Knoop.

1⁰. Geertruida Wilhelmina Adriana van Royen, geboren te Onderdendam 22 November 1828, overleden te Groningen 5 Februari 1887, gehuwd met Mr. Johan Peter Abraham Wintgens Tresling, notaris te Slochteren, geboren te Scharmer, overleden te Slochteren in 1876, zoon van Mr. Joan Diderik en van Anna Sophia Wichers.

2⁰. Mr. Anthonie Haakma van Royen, volgt onder IX.

3⁰. Dr. Everard Jacob van Royen, geboren te Onderdendam 12 Januari 1833, ongehuwd overleden te Onderdendam 10 November 1862.

4⁰. Mr. Joannes Ruardi van Royen, geboren te Onderdendam 8 Juli 1834, aldaar overleden 10 October 1875, advokaat te Onderdendam, gehuwd te Groningen 2 November 1870 met Maria van Bolhuis Hoitsema, geboren te Vleuten 8 December 1836, dochter van Synco Hoitsema en van Rika van Bolhuis.

5⁰. Jacobus Cathalinus Adrianus van Royen, geboren te Onderdendam 9 Februari 1836, aldaar overleden 17 Januari 1839.

6⁰. Jacobus Cathalinus Adrianus van Royen, geboren te Onderdendam 19 April 1840, overleden te Groningen 28 Juni 1880, aldaar op 17 Juni 1869 gehuwd met Wilhelmina Adriana van Royen, geboren te Benkoelen 6 Mei 1847, dochter van Pieter Cypriaan en Intje Maria Naribau, nader te noemen.

7⁰. Mr. Adriaan Jan Willem van Royen, volgt onder IX bis.

8⁰. Elizabeth van Royen, geboren te Onderdendam 18 Februari 1848, gehuwd te Onderdendam 3 Juni 1892 met Mr. Herman Jan van Royen, zoon van Pieter Cypriaan en Intje Maria Naribau, nader te noemen.

IX. Mr. Anthonie Haakma van Royen, geboren te Onderdendam 20 Januari 1830, was eerst burgemeester van Bedum (in 1859), daarna directeur der Bataafsche brandwaarborg maatschappij te 's-Gravenhage (1864—1885), vervolgens directeur der Bataafsche brand assurantie maatschappij (1885—1893) en overleed te 's-Gravenhage 4 November 1893.

Hij is tweemalen gehuwd geweest.

Eerst huwde hij met Margaretha Everharda Stratingh, geboren te Groningen 20 Augustus 1833 en op 9 Januari 1867 te 's-Gravenhage overleden, dochter van Prof. Sybrandus Stratingh en van Rika van Eerde. Daarna hertrouwde hij aldaar op 30 Maart 1870 met

Laurentia Johanna Starck, geboren te 's-Gravenhage den 25 Mei 1839, dochter van Jacob Brouwer Starck en van Maria Margaretha Arentia de Geep.

Uit het tweede huwelijk sproten drie kinderen:

1⁰. Adriaan Jan Haakma van Roijen, volgt onder X.

2⁰. Maria Margaretha Arentia Haakma van Royen, geboren te 's-Gravenhage 12 April 1872, overleden te Kediri in Februari 1900, gehuwd te Bennekom 17 November 1895 met G. H. Heijting, controleur in Indië.

3⁰. Wilhelmina Haakma van Royen, geboren te 's-Gravenhage 18 Januari 1874, gehuwd te Utrecht 7 Augustus 1902 met P. J. Fortanier.

X. Adriaan Jan Haakma van Royen, geboren te 's-Gravenhage 3 Februari 1871, werd in 1890 ingeschreven als student te Leiden, vertrok naar Indië en huwde te Batavia in September 1899 met M. J. Neeb.

IXbis. Mr. Adriaan Jan Willem van Royen, jongste zoon van Mr. Adriaan Jan en van Wilhelmina Tresling, geboren te Onderdendam 20 Juli 1846, promoveerde in de rechten in 1869, was thesaurier der Bataafsche brandwaarborg maatschappij (1884), commies griffier der 1e Kamer Staten Generaal (1880), kantonrechter te 's-Gravenhage (1889), lid der provinciale Staten van Zuid-Holland (1892) en overleed te 's-Gravenhage 27 Maart 1897.

Hij huwde te Groningen 22 Mei 1871 met Jonkvrouwe Anna Pompeja Frederica Quintus, geboren te Faan 13 October 1846, overleden te Driebergen 19 Februari 1903, dochter van Jhr. mr. Roelof Anthonie en van Catharina Johanna Quintus.

Zij waren ouders van zes kinderen, wier kwartieren zijn: van Royen, Quintus, Tresling, Quintus, van Neck, Wichers, Ruardi, Emmen, Berger, Alberda, Haakma, Alberda, van den Santheuvel, Jullens, Knoop en de Valcke.

1⁰. Doodgeboren zoon, geboren te 's-Gravenhage 6 Januari 1873.

2⁰. Catharina Johanna van Royen, geboren te 's-Gravenhage 22 Januari 1874, aldaar overleden 3 Februari d.a.v.

3⁰. Catharina Johanna van Royen, geboren te 's-Gravenhage 15 April 1875.

4⁰. Mr. Adriaan Jan van Royen, geboren te 's-Gravenhage 29 Januari 1877, gepromoveerd te Leiden 12 Juni 1900.

5⁰. Doodgeboren dochter, geboren te 's-Gravenhage 27 Januari 1877.

6⁰. Aleida Quintina van Royen, geboren te 's-Gravenhage 8 Juni 1878.

(*Wordt vervolgd*).

Zestien Kwartieren van Anna van Hangest baronesse d'Yvoy.

DANIËL CORNELIS EGBERT VAN HANGEST GENLIS gezegd baron D'YVOY, huwt Jonkvrouwe MARIA SYBILLA VOET VAN WINSSEN.	Mr. JOHAN FREDERIK HOFFMAN, huwt CHRISTINA FREDERICA CORNELIA VAN HANGEST barsse D'YVOY.	FREDERIK WILLEM baron v. PALLANDT, h. v. Keppel, Voorst, Barlham en Hagen, huwt 1e ANNA JACOBA WILHELMINA baronesse VAN AYLVA.	JAN baron VAN PALLANDT, h. v. Walfort en Clarenbeeck, huwt 2e MARIA JOHANNA VAN HOOGSTRATEN.	JOHAN JACOB PATIJN, huwt CORNELIA GEERTRUIDA ZUBLI.	Jhr. Mr. JACOB HENDRIK SCHORER huwt 2e Jkvr. JOHANNA MARIA VAN DEN BRANDE.	Mr. ABRAHAM baron CALKOEN, huwt Jkvr. JOHANNA VAN WEEDE.	GOVERT THEODOR ADRIAN baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, huwt MARIA MARGARETHA CORVER HOOFT.

JACOB JAN VAN HANGEST baron D'YVOY, heer van Houten, geb. te Utrecht 14 Maart 1779, overl. aldaar 26 Oct. 1854, ontv. der stad Utr. en lid der ridd. v. Utrecht, huwt te Rotterdam 19 April 1826 LOUISE MAXIMILIENNE ANTOINETTE HOFFMAN, geb. te Amsterdam 10 Sept. 1788, overl. te Utrecht 16 Nov. 1853.

JOAN JACOB ADOLPH ALEXANDER baron VAN PALLANDT VAN WESTERVOORT, geb. te den Haag 5 April 1807, ov. te Arnhem 19 Juni 1876, burgem. v. Arnhem, ridder Ned. Leeuw, Kamerheer des Kon., huwt op Clarenbeek bij Arnhem 26 Nov. 1829, ADOLPHINE CHARLOTTE WILHELMINE barsse VAN PALLANDT, geb. aldaar, 30 Aug. 1806, ov. 5 December 1884 aldaar.

JUSTUS EVERARD LOUIS CLOTTERBOOKE PATIJN, h. v. Cloetinge, geb. in den Haag 18 Oct. 1805, contr. dir. bel. te Middelburg, bij Kon. besl. 16 Febr. 1818 Clotterbooke, ov. te Middelburg 17 Juli 1833, huwt aldaar 7 Oct. 1831 Jkvr. WILHELMINA JOHANNA SCHORER, geb. te Middelburg, ov. aldaar 20 Nov. 1833.

ABRAHAM baron CALKOEN, geb. te Amsterdam, 27 Sept. 1797, ov. te Utrecht 11 Mei 1876, arr. insp. dir. bel.; voorzitter munt-college, houtvester v. Utrecht, comm. v. d. Eikenkr., ridd. N. L., 1854 lid ridd. van U., huwt te Utrecht 14 Aug. 1822 MARGARETHA CORNELIA WILHELMINA baronnes SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, geb. te Amsterdam, 12 Aug. 1802, ov. te Utrecht 22 Nov. 1870.

JAN FREDERIK VAN HANGEST baron D'YVOY, heer van Houten, geb. op Vrijheidslust te de Bildt 6 Juni 1829, overl. te Arnhem 16 Mei 1895, huwt aldaar 21 Juni 1855 CORNÉLIE HENRIETTE CONSTANCE EVERDINE baronesse VAN PALLANDT tot Westervoort, geb. te Arnhem 11 Nov. 1835.

JOHAN CORNELIS CLOTTERBOOKE PATIJN, heer van Cloetinge, geb. te Middelburg 9 Sept. 1832, overl. te Utrecht 5 Jan. 1876, lid v. d. gemr. te Utrecht, huwt te Utrecht 8 Oct. 1857 Jonkvrouwe ANNA CALKOEN, geb. te Maartensdijk 12 Mei 1834, overl. te Zeist 30 Jan. 1893.

Mr. JACOB JAN LODEWIJK VAN HANGEST baron D'YVOY van Houten, geb. te Arnhem 26 Maart 1857, subst. off. v. Justitie te Amsterdam, sedert 25 Maart 1899 adv. gen. bij het gerechtshof te Leeuwarden, huwt te Zeist 18 October 1883.

MARGARETHA CORNELIA WILHELMINA CLOTTERBOOKE PATIJN, geb. te Zeist 18 September 1862.

ANNA VAN HANGEST BARONES D'YVOY, geb. te Rhenen 11 Augustus 1884.

Medegedeeld door
W. J. J. C. Bijleveld te Leiden.

Vragen, antwoorden en aanvullingen.

Geslacht van Alphen.

Gijsbert van Alphen, geboren te Rotterdam? in 1647, sterft te? den? 1728, hij huwde te Rotterdam 10 Maart 1679 Maria Hammevel.

Alle inlichtingen betreffende hem, zijne ouders en zijne vrouw zullen zeer welkom zijn.

R. v. A.

Geslacht Both.

Tusschen 1702—1710 moet te Amsterdam geboren zijn Folkert of Volkert Both, zoon van Folkert Both en Margaretha Huselar. Waar is hij gehuwd met Goswina Maria Both, die te Utrecht in de Buurkerk gedoopt werd den 16 April 1719. Behoorde hij tot de familie van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië Pieter Both en de Utrechtsche schilders Hendrik en Jan Both?

Kaïn bij Doornik. Paul graaf du Chastel de la Howardries.

Van Coller.

Genealogische bijdragen, alsmede het wapen dezer familie gevraagd.

J. v. C.

Familie Frets.

De heer W. M. C. Regt gaf in het Maandblad van de Nederlandsche Leeuw 1897, de geslachtslijst der familie *Frets*. Is er een wapen bekend dezer familie, de geachte schrijver hierboven genoemd, kent het niet, mededeelingen zullen welkom zijn.

's H. L.

Familie Houwert.

Deze familie voert in goud twee roode kepers, is het helmteeken ook bekend?

M. H.

Guilielmus Huygens.

In 1692 verscheen bij Johannes Stichter tot Loven, Christelijcke brieven en godvruchtige gepeysen door Guil. Huygens, Licentiaet in de H. Godtheyt, Priester ende Canonick, van de Cathedrale Kercke van S. Baefs, tot Gent.

Volgens het levensbericht omtrent hem voorkomende in genoemd boekje werd hij geboren in 1641 te Mechelen, stierf 30 October 1682, en was 13 jaren canonick te Gent geweest.

Wie kent iets meer van dezen Willem Huygens en zijne voorouders?

R. V. O.

Matthisius.

(Fam. blad 1902, blz. 427).

Mr. Cornelis Matthius, van Utrecht, huwde omstreeks 1670, vermoedelijk te Dordrecht, met Cornelia de Vries, dochter van Arnoud de Vries(e) en Helena van (den) Honert.

M. W. W. v. R.

Monod de Froideville.

Wordt gevraagd het wapen van Monod de Froideville?

W. W. v. R.

Rosant.

(Fam. blad 1902, blz. 495).

Wie weet iets meer mede te deelen over den aldaar genoemden Jacob Rosant, in 1633 pastoor te Wormer en Jisp. Wordt hij elders niet meer genoemd?

M. W. W. v. R.

van Santen.

Wie waren de ouders van Adriaan van Santen, geb. ±1650 en gehuwd met Catharina van Tarelenk, dochter van Pieter van T. (st. 1620) en Elisabeth van Velsen, wier zuster Maria van T. huwde met Adriaan Six. Gevraagd ascendenten en wapen van Adriaan van Santen.

M. W. W. v. R.

Wapen gevraagd.

Wie kent het Engelsche wapen: een kruis in den rechter schildhoek, een zwaard de punt omhoog. Helmteeken: een vlucht. Schildhouders: twee gevleugelde draken. Wapenspreuk: Domine dirige nos. Dielitz geeft op die spreuk „stad Londen". Is het werkelijk het wapen van Londen?

R. Red.

Boekenkennis.

Wie van onze Duitsche lezers kan ons berichten of er meer dan vier afleveringen bestaan van „Archiv für Geschichte, Genealogie, Diplomatik und verwandter Fächer. Stuttgart, 1846 en 1847.

Red.

BERICHT.

Zoo spoedig mogelijk zullen de nummers 6 en 7 tegelijk verschijnen om daarmede bij te komen.

Red.

Hendrik de Jager.

Op den 7den Juni l.l. is plotseling overleden HENDRIK DE JAGER.

Vrijdag 5 Juni vertrok hij met zijn vrouw opgewekt en blij naar Hilversum, om daar eenige dagen rust te genieten van zijne veelvuldige studiën, en nam zijn intrek in het pension Beaulieu. Toen hij 's Zondagsmiddags daarna van een wandeling terugkeerde klaagde hij over benauwdheid, zakte in een en binnen weinige oogenblikken blies hij den laatsten adem uit.

Even wil ik hier een kort overzicht geven van zijn leven, grootendeels ontleend aan zijn eigen werk: „de Brielsche predikanten" (1).

Hij werd 5 November 1834 te Rotterdam geboren, alwaar hij het Erasmiaansch Gymnasium bezocht; 30 Juni 1853 bevorderd tot de academische lessen studeerde hij te Utrecht van 1853—1858; 5 October 1858 deed hij met goed gevolg het proponents-examen te Zwolle en werd 1 December 1858 beroepen te Eemnes-Buitendijks, waar hij 6 Maart 1859 bevestigd werd. 10 Augustus 1862 vertrok hij van daar naar Brielle, alwaar hij 24 Augustus 1862 bevestigd werd. Den 6den Maart 1884 herdacht hij zijn 25-jarige werkzaamheid.

Om gezondheidsredenen werd hem in 1892 op eigen verzoek het emeritaat verleend, ingaande 1 April 1892.

Te Brielle was hij in vele partikuliere betrekkingen werkzaam.

Op 11 September 1873 hield hij een in druk verschenen toespraak bij de onthulling van het allegorische monument te Brielle, waarna hij werd benoemd tot ridder in de orde van de Eikekroon.

Door de commissie voor de feestelijke viering van 1 April 1872 te Brielle verzocht een onderzoek te doen in de Brielsche archieven, wijdde hij daarna zijn vrijen tijd aan nasporingen in die archieven, waarmede hij te Brielle na zijn emeritaat nog twee jaren voortging en welk werk hij nog in den Haag, waar hij zich in 1894 vestigde, voortzette.

In 1876 werd hij benoemd tot lid der Maatschappij van Ned. Letterkunde te Leiden in 1878 tot lid van het Historisch Genootschap te Utrecht, in 1894 tot lid van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, in 1895 tot lid van het Genootschap de Nederlandsche Leeuw.

Den 12den Mei 1880 huwde hij te Amsterdam met Clara Maria Lely, geboren te Amsterdam 14 Februari 1844, oudste dochter van Jan Lely en Adriana Maria Elisabeth van Houten en zuster van den tegenwoordigen Gouverneur-Generaal van Suriname.

Zijn ouders waren Arie de Jager, de bekende taalkundige en Petronella Pelkman.

'S-GRAVENHAGE, Juni 1903. A. 'T HART.

Aan het hierboven medegedeelde dienen wij toe te voegen, dat ons blad zeer veel verliest aan dezen kundigen man. Met onverdroten ijver heeft hij ruim vijftien jaren medegewerkt; zijne laatste studie „De Brielsche Vroedschappen" heeft hij geheel in copie klaar gemaakt, zoodat dit artikel weldra geheel voltooid zal zijn; bovendien had hij maatregelen genomen dat aanvullingen en verbeteringen ook in ons bezit kwamen, alsook eene studie getiteld: „Baljuwen van Voorne en Brielle".

Dat de goede man in alles voorzag kan blijken, de bovengenoemde copieën waren geborgen in omslagen, waarop: „Deze kopij na mijn overlijden te zenden aan den Heer „A. A. Vorsterman van Oyen te Rijswijk (bij Den Haag) ter plaatsing in het Familieblad". Deze woorden getuigen van 's mans nauwgezetheid, maar omtrent zijn maatschappelijke opvattingen dien ik ook te laten volgen, dat, daar waar nood was, steeds zijn goed hart sprak.

A. A. VORSTERMAN VAN OYEN.

---

(1) Meer breedvoerig staan zijne geschriften vermeld in het Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuid-Nederlandsche letterkunde, door J. G. Frederiks en F. Jos. van den Branden, 2de uitgaaf. RED.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Slot).

d. Elisabeth Panser. In een akte van 5 Mei 1626 is sprake van Lijsbeth Pansersdr., nagelaten weeskind van Hendrik Panser. Volgens eene akte van 9 Junij 1625 compareerden toen voor schepenen te Brielle „Isaäc Tristeyn, als getrout hebbende Maria Pansers", en Adriaen Panser, in desen tsamen vervanghende Lijsbeth Panssers, haere suster ende schoonsuster". In 't vervolg der akte is sprake van Jan Panser, haren broeder. In een akte van 27 November 1628 is vermeld Lijsbeth Pansersdr. In een akte van 20 April 1636, leest men van iemand, die bekent een zeker geldelijk bedrag schuldig te zijn aan „Elisabet Willemsdr., naergelaten weeskint van Elisabet Pansersdr., ofte Jan Panser haeren voocht".

e. Adriaen Panser, vermeld in de onder *d* aangehaalde akte van 9 Junij 1625. Den 24sten Augustus 1625 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Gouda getrouwd Adriaen Panser, j.m. te Brielle, en Jannetie Gijsbrechts Sloes, j.d., wonende te Gouda. In een akte van 23 November 1632 is sprake van Adriaen Panser, apotheker te Gouda (1).

f. Cornelis Panser. Dezen man noem ik onder de kinderen van Heyndrick Panser op grond van een aanteekening, vermeldende dat 16 October 1633 te Brielle ondertrouwd en daarna te Rotterdam getrouwd zijn Cornelis Hendricx Pansert, j.m. van Brielle, en Maria Jacobs Bontebal j.d. van Rotterdam.

Behalve de genoemde vond ik nog de volgende personen, Panser genaamd.

Den 9den Augustus 1622 werd te Brielle begraven Anthonis Panser; zijne weduwe werd aldaar begraven 10 September 1622. Hij liet een „desolaten boel" na; zie Ress. Mag. 28 December 1622, 24 Augustus 1623 en 12 December 1626. Aldaar is vermeld, dat hij nog schulden had „van wege de statsbierimpost". Hij zal dus tapper geweest zijn. Een zoon van hem zal genoemd zijn in het doopregister, dat vermeldt, dat 12 December 1621 gedoopt werd Jan, zoon van Jan Theunisse Pansser, waarbij getuigen waren Lenard Jansse en Stephania Dammasdr. De moeder is in de aanteekening van dezen doop niet genoemd. In akten van 28 November 1631 en 23 April 1633 is sprake van Jan Anthonisze (Antheunisze) Panser, poorter

(1) Volgens eene akte van 31 Mei 1649 compareerden toen vóor schepenen te Brielle Ds. Arnoldus Gestranus (Geestranus) en Heyndrick Panser, als procuratie hebbende van Adriaen Pansers „beyde in qualiteyt als vooghden" van het nagelaten weeskind van Willem Jansze Oostdijck zaliger.

te Brielle. Volgens eene akte van 1626 bleef Jan Antheunisze Panser borg voor Pieter Cornelisze van der Heijde, die geld schuldig was aan Lijsbeth Pansers dochter van Hendrick Panser. Volgens eene akte van 16 October 1632 werden toen twee obligaties door Jan Anthonisze Panser te Brielle getransporteerd aan Jan Heyndrickse Panser. Eene aanteekening van 1636 (Bodtb. beg. 1624, blz. 295 verso) gewaagt van een huis als „toe te behooren plag Jan Anthonisze Panser chirurgijn (1). Eene akte van 24 November 1674 bevat de verklaring van Cruijne Potael, „commys van het comptoir van de gemeene middelen" te Brielle, en Joannes Koulter, dat „Dirckje Duijsent, weduwe van . . . Panser, gewesene sirurgijn in Oud-Beijerland, nu wonende tot Rotterdam, ende Fijtge Duijsent, hare suster, sijn beyde dochters ende kinderen van zal. Jan Duijsent ende Margrieta Prijs, beyde alheyr (Brielle) overleden". In de akte is de voornaam van den gewezen chirurgijn niet vermeld.

Gregorius Panser, soldaat, is 3 Maart 1641 te Brielle getrouwd met Jobje Jans (Joris), j. d. aldaar, en als weduwnaar van Jobje 26 April 1643 aldaar getrouwd met Pleuntje Jans, weduwe van Jacob Reiersse.

Hendrik Panser te Amsterdam, genoemd in de Rekening van den 200sten penning voor 1665, die blz. 24 verso den post heeft: „De twee naergelaten weeskinderen van Cornelis Pietersze Verniel getaxeert op 1000 £, dan alsoo één van de voorseyde kinderen es getrout met Hendrick Panser tot Amsterdam ende aldaer overgeschreven, comt, etc."

Zooals is medegedeeld, trouwde Jan Troost met Aeltjen Mus en Jan Panser met Geertruyt Musch. Deze vrouwen waren dochters van Cornelis Jacobsze Mus en Agnieta Willems dr. van Coesvelt. Als kinderen van dit echtpaar staan geboekt:

1. Catarina, gedoopt 9 September 1587, getuigen: Jacob Cornelisse Mussevanger, Hendrick Willemse Koesvelt, Adriaentgen Pouwels (2), Marijcken Dircxdr.

2. Jacob, gedoopt 29 October 1589, getuigen: Willem Hendrickse, Pieter Cornelisse, Aelke Cornelisdr.

3. Aeltge, gedoopt 4 Julij 1591, getuigen: Jan Hendrickse Coesvelt, Hendrick van der Veke, Cruyntge Vredericx, Maijken Cornelisdr. Zij trouwde met Johan Troost; zie hiervoren.

(1) In hetzelfde Bodtboek, blz. 363 leest men ook in eene aanteekening van Junij 1639 van een huis „lest gepossideert door Jan Anthonisze Pansser, chirurgijn."

(2) In publicaties van 1577, 1578, 1579, 1580, 1582, 1583, 1584, 1586 en 1587, komt Adriane Pouwelsdr. voor als moeder of regentes van het Vrouwenhuis.

4. Gertge, gedoopt 3 Junij 1593, getuigen: Cruneertge Fredericx, Grietge Lenaerts. Met deze Gertge zal Geertruyt bedoeld zijn, die huwde met Jan Panser; zie hiervoren.

5. Ariaentge, gedoopt 2 Januari 1594, getuigen: Jacob Willemsze Musch, Jan Jacobse, Jannetje Bartelmeens. In 1626 is Adriana Musch j. d. getrouwd met Fr. van Nes; zie art. LXXXVII. In eene Mag. Resolutie van 6 Mei 1634 is sprake van „Adriana Musch, naergelaeten weduwe van ca. Francoeys van Nes, diewelcke verclaerde soo voor haer selve ende als moeder ende voochdesse van haer weeskint, geprocreërt bij den voorn. Fr. van Nes, den boedel van haer man te abandonneren" (1).

6. Willem, gedoopt 28 April 1596, getuigen: Jan Jacobse Muijs, Cornelis Jacobze, Heyltge Willems. In de aanteekening van dezen doop heet de vader Muijs. Den 20sten Maart 1619 werd te Brielle begraven Willem Mus, zoon van Angenieta Willems.

7. Jacobmijntge, gedoopt 19 April 1598, getuigen: Debora Jacobs, Leentge Jacobs.

8. Lowyse, gedoopt 5 Maart 1600, getuige: Wyve Willems. Den 20sten April 1621 zijn te Brielle getrouwd Louwysa Mus, j. d. en Engelbrecht Pietersse, j. m., beiden te Brielle. In een akte van 25 Augustus 1625 is sprake van Agnietge Willemsdr. van Coesvelt, moeder van Louysge Mus dr., huisvrouw van Engebrecht Pietersze van der Zee. In een akte van 15 Augustus 1628 leest men van Louysge Cornelisdr. van der See. Eene akte van 20 Junij 1629 gewaagt van een bootsgezel, dienende onder „capiteyn Engebrecht van der Zee, een akte van 6 Mei 1632 van een constabel, varende met „capiteyn Engebrecht van der Zee. Blijkens een akte van 21 Januari 1639 leefde de kapitein toen nog. In Res. Mag. 1 December 1646 leest men: „opt versouck, by requeste gedaen by ofte van wegen de naeste vrunden van ca: Louisa Musch, laest weduwe van ca: capiteyn Engebrecht Pietersze van der See, binnen deser stede overleden, etc." Dat zij te Brielle overleed, is ook in een akte van 21 November 1646 verklaard door hare zuster juffr. Geertruyt Cornelis Musch, weduwe van Jan Panser Heyndrixe. Eene akte van 25 Augustus 1625 noemt Jacob Cornelisze Musch als broeder van Louysge Mus dr., huisvrouw van Engebrecht Pietersze van der Zee (1).

9. Debora, gedoopt 9 Junij 1602, getuige: Cornelis Jansse van Delft te Zierikzee. Den 2den Mei 1623 is Debora Mus, j.d. te Brielle, aldaar getrouwd met Jacob Adriaensze van der Marsche, j.m. te Zierikzee.

10. Jacob, gedoopt 21 November 1604, getuigen: Machteltge en Cataryna Jacobs. In een akte van 18 Februari 1633 is sprake van Jacob Cornelisze Musch, oud 26 jaar. Deze opgave is foutief. Den 1sten Januari 1630 zijn te Brielle getrouwd Jacob Cornelisze Musch, j.m. aldaar en Annetie Leenderts Potael, j.d. Men zie over het echtpaar eene noot in art. XVIII, en wat ik schreef in „De Navorscher", 1894, blz. 414. Eene akte van 20 Mei 1650 noemt Willem Potael als broeder van Annetge Leendertsdr. Potael, weduwe van „capt. Jacob Cornelisze Musch". Eene akte van 3 Januari 1626 noemt Elias Jansse en Jacob Cornelisze Musch, poorters van Brielle, als borgen voor Maria Cornelisdr., weduwe van den burgemeester Jan Jacobsze Mus.

De vader dezer kinderen is genoemd in de acta van Januari 1598, die als nieuw gemeentelid vermelden „Cornelis Jacobse Mus in den Bril". In 1600 en 1603 werd Cornelis Jacobse Musch gekozen tot diaken. Den 18den September 1605 werd hij begraven. De overledene werd niet alleen Mus, Musch en Muijs, maar ook Musschevanger of Mussevanger genoemd. In een akte van 4 Augustus 1605 is sprake van Cornelis Jacobsze Musschevanger. Men zie ook art. XXV, waarin vermeld staat, dat Agnietgen Willemsdr. van Coesvelt, weduwe van Cornelis Jacobsze Musschevanger hertrouwd is met N. van der Loeten (2). Cornelis Jacobsze Mus was 30 October 1588 getuige bij den doop van een kind van Huych Cornelisze Cramer. Den 6den Mei 1592 werd gedoopt Jacob, zoon van Arien Jansse en Lijsbeth Francken, en daarbij waren getuigen: Cornelis Jacobsze, Caerle Gans, Cornelis Jacobse Muss en Lijsbeth Jaspers. Cornelis Jacobse Muys was 28 Julij 1596 getuige bij den doop van twee kinderen van Pieter Aelbrechtsze en Catelyne Casants. Den 12den December 1599 werd gedoopt. Baudewijn, zoon van Cornelis Jacobsze en Machteltgen Bauwens en getuigen waren Cornelis Muijs en Lijsbeth

(1) Adriaentgen van Nes werd in 1592 en volgende jaren verkozen tot moeder of regentes van het Ziekenhuis. 't Laatst zag ik haar als zoodanig genoemd in een publicatie van 1633. Andries Lambrechtsze van Nes komt in een publicatie van 1577 voor als „Heylichgeestmeester" te Brielle. Eene publicatie van 1588 vermeldt hem nog als zoodanig, maar achter zijn naam staat: obiit.

(1) In 1703 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Pieter Pietersze van der Zee (acta van 25 Januari 1703. In 1770 kwamen te Brielle met att. van Zwartewaal Arie van der Zee en Maartje Gouwenaar (acta van 14 October 1770); in 1772 werd Huibertje van der See te Brielle op belijdenis aangenomen (acta van 12 Januari 1772).

(2) Den 19den Junij 1609 werd door de Stedelijke Regeering besloten „Angnietgen Willemsdr. ter saecke van injuriën, de Magistraet aengeseyt, te gysel te leggen, etc."

Aerts. Cornelis Jacobze Mussevangher was 14 Maart 1601 getuige bij den doop van Catrijn, dochter van Pieter Jacobze en Neeltgen Jans. De vrouw van Cornelis Jacobse Mus, Agnietgen Willems was 25 November 1594 doopgetuige bij een kind van Jan Jacobsze Craen; zie art. I. Den 23sten Februari 1603 waren Willem Hendrixe en Angenijtgen Willemsdr. getuigen bij den doop van een kind van Wolffert Arense Hartichvelt en Leentgen Jacobs; zie art. CXVII.

De huisvrouw van Cornelis Jacobse Mus was een dochter van Willem Hendrixze van Coesvelt, die evenals de als doopgetuige vermelde Jan Hendrickse Coesvelt een zoon geweest zal zijn van Henrick Hermansze Coesvelt, van 1583—1608 predikant te Heenvliet, over welken predikant ik handelde in „De Brielsche Archieven", blz: 63—65. Willem Hendrixzoon Coesvelt was met Cornelis Jacobsze, Leentghen Jacobs en Juditghen Oliviers den 29sten December 1602 getuige bij den doop van Willem zoon van John Brown, engelschman en Geertghen Otten (1). Willem Hendriksze werd in 1586 en 1589 gekozen tot diaken. In de acta van October 1578 staat dat tot diaken gekozen werd Willem Hendrikse coman. Hij was dus koopman. In October 1593 en 1597 werd Willem Hendrickze gekozen tot ouderling. In zijne plaats werd 7 November 1598 Hans van Dijck tot ouderling gekozen, maar 17 October 1601 en 17 October 1604 werd Willem Hendrixse Coesvelt wèer tot ouderling benoemd. Den 1sten October 1582 werd hij gekozen tot schepen en sedert trad hij onderscheidene malen op als lid van het college der Magistraten. Zoo vond ik vermeld, dat hij optrad als schepen in 1596, 1598, 1599, 1601, 1603, 1604, 1606, 1608, 1611, 1612, 1614 en 1615, als raad in 1602, 1605 en 1610, als burgemeester 14 Februari 1610. Den 13den October 1590 werden hij en twee anderen „gecommitteert als rechters tot de cisie van de questiën, vallende opte middelen". Den 5den Augustus 1617 werd in plaats van Willem Heynderickse Coesvelt tot „erffscheyder" gekozen Leendert Jansse oud-burgemeester. Dat die vervanging geschiedde wegens zijn overlijden, zegt ons een aanteekening in het Bodtboeck, begonnen 1616, blz. 33, gewagende van een huis, als Willem Heyndrixse van Coesvelt, oud-burgemeester in zijn leven beseten ende bewoont heeft

(1) Den 10den Maart 1602 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna getrouwd John Broune wedr., soldaat, en Geertgen Otten j. d., van Brielle. Behalve Willem won het echtpaar een dochter Mijntghe, gedoopt 25 Januari 1604, waarbij getuigen waren: Wolffert Jansze, Thomans Jansze, Wijve Coesvelt, Agnietge Willems. In de aanteekening van dezen doop heet de vader Jan Brun.

ende zijne erffgenaemen nu vercoft hebben" welk huis 23 December 1617 gekocht werd door Willem Mus „van wege zijne moeder Angnietge Willemsdr. van Coesvelt, voor haerselve ende vervangende d' andere erffgenamen van Willem Hendrixse van Coesvelt". Wie de huievrouw van Willem Hendrixse was, zeggen ons de acta van 3 Januari 1584, die als lidmaat vermelden Wiven Willemsdr., huisvrouw van Willem Heyndrikse coman. Thesaurie-Rekeningen gewagen van twee kinderen van Willem Hendrixse Coesvelt, Hendrick en Agnietgen. In de Rekening over 1593—1594 staat blz. 9 verso de post: „Willem Heyndricxse Coesvelt ten lyve van Heyndrick Willemsze ende Agnietgen Willemsdr. een jaer rente, etc." In de Rekening over 1613—1614 luidt die post blz. 11 verso: „Willem Heydricxse ten lyve van Heyndrick Willemsze, die overleden is, ende Agnietgen Willemsdr. een jaer rente, etc." De overleden zoon Heyndrick zal bedoeld zijn in het trouwregister, hetwelk vermeldt dat 11 April 1599 te Brielle ondertrouwd en daarna te Rotterdam getrouwd zijn Heindrick Willemsze, j.m. van Brielle en Jannetghe Harpers van Rotterdam. De Thes. Rekening over 1613—1614, die Hendrick als overleden vermeldt, heeft blz. 32 de posten: „Betaelt Heyndrick van Coesvelt als rentmeester van den heere van Schagen, etc." — „Betaelt den voornoemden Coesvelt als rentmeester van Jo. Nicolaes van Matenesse, heere van Haserswoude, etc." Van de dochter Agnietgen Willemsdr. is nog sprake in een akte van 8 April 1636 en in de Thes. Rekening over 1636—1637, die blz. 21 verso den post heeft: „Willem Heyndricxse ten lyve van Heyndrick Willemsze, die overleden es, ende Angnietgen Willemsdr. een jaer renten, etc"; maar in de Thes. Rekening over 1639—1640 leest men blz. 20 verso: „Willem Heyndrickse ten lyve van Annetha (Agnieta) Willemsdr. dan alsoo deselve overleden es, comt hij er . . . nyet." In eene aanteekening van 1630 (Bodtb. begonnen 1624, blz. 160 verso) komt Agnieta Willemsdr. van Coesvelt (1), moeder van Jacob Cornelisze Musch, voor als eigenares van een meestoof.

(1) Nog andere personen met dien geslachtsnaam kwamen mij voor. Den 7den October 1607 zijn te Brielle getrouwd Aelbrecht Gerritsze van Coesvelt, j.m. te Brielle soldaat, en Aeltgen Willemsdr., j.d. aldaar. Den 2den November 1627 zijn te Brielle getrouwd Lambrecht Hermansse van Coesveldt, korporaal en Maritje Martensdr. weduwe van Jan Cornelisze. Eene aanteekening van 16 April 1636 (Bodtb. beg. 1624, blz. 292 verso) luidt. „Gifte gegeven bij Magdalena van Coesvelt, huysvrouw van Mr. Pieter Jansze Vollewens, chirurgijn, woonende tot Amersfoort, etc." Den 12den April 1632 zijn te Brielle getrouwd Jan Diericx van Coesvelt, soldaat, en Machtelt Abrahams, j.d. In eene aant. van 2 Mei 1643 (Bodtb. beg. 1641, blz. 120) komt Jan Coesvelt arbeider voor als kooper van een huis. Eene aan-

De vader van Cornelis Jacobse Mus was Jacob Cornelisze Mus, evenals die zoon ook Musschevanger genoemd. Tot de personen, die bij Alva's sententie van 23 Maart 1568 werden „gebannen" en wier goederen „geconfisqueert" werden, behoorde Jacob Cornelisze Musch. Uit de acta van 15 Januari 1575, 24 Augustus en 29 September 1577, 6 en 11 September 1579 en 4 Augustus 1589 blijkt, dat Jacob Mus of Jacob Cornelisze Muijs herhaaldelijk moest aangesproken worden wegens wangedrag. In October 1582 werd hij benoemd tot „heiligegeestmeester van Maerlant", en hij nam die functie ook in volgende jaren waar. Eene publicatie van 1 November 1601 noemt Jacob Cornelisze Musschevanger nog onder de „heiligegeestmeesters" aldaar; eene publicatie van 1 November 1603 noemt in zijn plaats Dirk Maertensze. Van 1582—1603 was hij ook vrouwenhuismeester. Onder de Magistraten, die in 1569 en 1570 optraden, bevond zich Jacob Cornelisze „gareelmaeker" (1). Deze man zal dezelfde persoon geweest zijn als Jacob Cornelisze Mus, voorkomende onder de schepenen, in 1572, 1579, 1582 en 1589 opgetreden en onder de regeeringspersonen in de jaren 1573—1574, 1578—1579, 1581—1582. en 1592—1593. Bij Res. 30 December 1600 werd Jacob Cornelisze Mussevanger als vroedschap ontslagen „van de wacht, overmits hij tot zijne 60 jaeren gecomen" was. In eene Resolutie van 25 October 1603 is sprake van de weduwe van Jacob Cornelisze Mussevanger. Dat die weduwe Lidewij Dircxdr. heette en in 1608 nog in leven was, blijkt uit eene aanteekening van dat jaar (Bodtb. begonnen 1598, blz. 173 verso), waarin sprake is van een huis, verkocht door Liedewij Dircxdr., weduwe van Jacob Cornelisze Musschevanger. In margine staat: „Jacob Allertsze als voocht van Liedeweij Dircx. Eene aanteekening van 25 Februari 1612 (Bodtb. begonnen 1609, blz. 56 verso) spreekt van „Lydewij

teekening van 27 April 1647 gewaagt van een huis, laatst bezeten door Jan Coesvelt en nu verkocht door den curateur van 's mans nagelaten boedel. Den 3den Februari 1682 is te Brielle gedoopt Pieter, zoon van Jan Coesfelts en Anna Pieters, waarbij getuigen waren Pieter van Sant en Margaretha van Waesbeeck. Den 18den Mei 1706 zijn te Brielle getrouwd Barent Coetsveldt, j.m. van „Berckhem" en Claertje Ariens (Arents) Verduijn. Het echtpaar won Barent, ged. 28 Januari 1707, getuigen: Arien Bouwensze Hooghwerf en Beelitje Dircks. Den 30sten Januari 1707 werd begraven Barend Koesveld brouwersknecht; den 19den April 1707 een kind van Barent Coesvelt. De acta van 14 Julij 1765 noemen Adrianus Koesveld, te Brielle gekomen met attestatie van Geervliet.

(1) In de Rekening der St-Pieterskerk over 1571—1572, leest men blz. 4 verso: „Vant huys ende erve van Jacob Cornelisz Mus stieman". Men zal te lezen hebben Stierman. Zonder „stieman" komt de medegedeelde post ook voor in de Rek. der St. Pieterskerk over 1578—1579, blz. 4 verso.

Dirxdr. zal., in haer leven weduwe van Jacob Cornelisze Mus." Jacob Cornelisze Mus won bij Liedewij Dircx een zoon Maerten, gedoopt 30 September 1587, getuige: Neeltje Willems. Behalve Maerten won het echtpaar nog andere kinderen. In de Thes. rekening over 1586—1587 staat blz. 19 verso de post: „Jacob Cornelisse Musch ten lijve van Josias Jacobszoon en Debera Jacobsdr. een jaer renten, etc." In de Rekening over 1593—1594, blz. 13, luidt die post: Jacob Cornelisze Musch ten lijve van Josias Jacobsze, die overleden es, ende Debera Jacobsdr. een jaer renthen, etc." Aldus vindt men dien post nog in de rekening over 1600—1601. Een zoon van Jacob Cornelisze Mus zal ook geweest zijn Jan Jacobsze Musch, in een noot in art. LXXXVI vermeld als overleden burgemeester van Rotterdam. In Res. 27 November 1607 is sprake van Jan Jacobsze Mus als „oom ende erffvoocht van de nagelaten weeskinderen van Jan (1) Mus zijnnen broeder". In de Rekening der geestel. goederen over 1614, blz. 15 verso, leest men van Jan Jacobsze Musch, burgemeester te Rotterdam, die „heeft geconfereert op Willem Cornelisze, sijn broeders soon, zeeckere twee vycariën, etc. In de Thes. Rekening over 1607—1608 staat blz. 30 verso: „Jacob Cornelisze Musschevanger ten lijve van Catharine Jans ende Maritgen Maertens, elcx voor de helft, etc." In plaats van Catharina Jans heeft de Rekening over 1626—1627 Catharina Jacobs. In de Rekening over 1627—1637 staat blz. 39 verso: „Jacob Cornelisze Mussevanger ten lijve van Cathrijne Jacobsdr., die overleden es, ende Marijtgen Maertensdr., etc." Deze post komt ook nog voor in de rekening over 1651—1652, maar men leest daar Maertge in plaats van Marijtgen. Catharina Jacobs zal een dochter van Jacob Cornelisze Mus zijn geweest.

Dezen Jacob en zijn vrouw omtmoette ik onderscheidene malen als doopgetuigen. Den 7den September 1586 gedoopt Jasperijntje en Martijntge, kinderen van Franchoys Gottens, van Mechelen, en Martijntge Claesdr.; getuigen: Jacob Allertsze, Jacob Mus, Joostge Arendsdr., Soetge Peters, Agniete Lenertsdr. en Adriana Pietersdr. Den 14den September 1586 gedoopt Meus, zoon van Aren Teus en Mijntgen Cornelisdr., getuigen: Jacob Cornelisze Mus, Jacob Jansze en juffrouw Heermans. Den 3den December 1586 gedoopt Maria, dochter van Jan Wyelant en Geertgen Jacobsdr. (misschien een dochter van Jacob Cornelisze Mus), getuigen: Ariaen Pouwelsze, Maritgen Cornelisdr., Ledewij Dercx en Maritgen Wielant. Den 6den April 1588 gedoopt Ariaentge, dochter van

(1) In plaats van „Jan" zal men een anderen naam hebben te lezen.

Jan Jacobsze Craen en Grietje Lenaerts, getuigen: Jacob Cornelisze Mus, Aeltgen Cornelisdr. en Ariaentje Cornelisdr. (de twee laatste misschien zusters van Jacob Cornelisze Mus); zie art. I. Den 16den October 1588 gedoopt twee kinderen van Dirck Hubrechtsze en Neeltgen Willeboorts, getuige: Jacob Cornelisze Mus. Den 1sten Februari 1589 gedoopt Jan, zoon van Jan Jansze „int ryet" en Stijntgen Pieters, getuigen: Jacob Cornelisze Mus, Neeltge Cornelis Gouwenaer en Maddaleen Matheus. Den 17den September 1589 gedoopt Pietertgen, 28 October 1592 Cornelis, kinderen van Isbrant Cornelisze en Leentgen Dircx, getuigen bij het eerste kind: Lidewij Dircx, Jannetge Maertens en Leentge Arents; bij het 2de kind: Jacob Cornelisze Musch en Lijsbeth Vrancken te Rokanje. Den 9den Februari 1590 gedoopt Grietge, dochter van Jan Meesze en Neeltgen Corstiaens, getuige: de huisvrouw van Jacob Mus. Den 22sten Mei 1591 gedoopt Dignum, kind van Jan Cornelisse en Jannetge Maertens, getuigen: Jacob Cornelisze Mus, Lijntge Dircx en Fijtgen Maertens. Den 7den Julij 1593 gedoopt Henrick, zoon van Gerryt Adriaensze en Lijntgen Jeroensdr. getuigen: Jacob Cornelisze Mus, Jan Jansze en Neeltge Willems. Den 12den December 1593 gedoopt Fijtgen, dochter van Claes Corstiaensze en Geertruyt Lenaertsdr., getuige: Jacob Cornelisze Muijs. Den 3den December 1595 gedoopt Janneken, dochter van Joris Crijnsse en Dorothea Aelbrechts, getuige: Jacob Cornelisze Mus.

In de Thes. Rekening over 1593—94 staan blz. 13 onder het hoofd: „Lijfrenten vercocht in Aug. 1578," de posten: „Adriana Pouwelsdr. ten lijve van Jacob Cornelisze Musch een jaer rente etc." Deselve ten lyve van Adriane Cornelisdr. een jaer rente, etc, De eerste post komt nog voor in de rekening over 1602—1603. In de rekening over 1596—1597 staat in den post betreffende Adriana Cornelisdr. achter haren naam: „maer alsoe dzelve overleden es". Adriana Pouwelsdr. reeds als doopgetuige vermeld, zal de moeder en Adriana Cornelisdr. een zuster geweest zijn van Jacob Cornelisze Mus.

Een zuster van hem zal ook geweest zijn Maritgen Musch, van wie sprake is in een aanteekening van 1577 (Bottb. beg. 1577, blz. 2), gewagende van een „huys ende erve als Huych Jansze van Luchtenburg als man ende voocht van Maritgen Musch vercocht heeft." Op blz. 258 van hetzelfde Bodtb. staat eene aanteekening van 25 Augustus 1589, waarin men leest van de erfgenamen van Marijtgen Cornelisdr. Musch (1).

(1) In 't Brielsche archief berust het testament van Huygh Jansze van Luchtenburch, schout te Brielle, d.d. 6 December 1582. Daaruit blijkt, dat hij eerst getrouwd was met Neeltje Jacobs, daarna met Maritgen Cornelisdr. Tot zijn erfgenamen behoorde Jan Huyge, zijn natuurlijke zoon. Daar zijn naam ook van Lichtenburg geschreven werd, sta hier nog, dat de Stadsrekening over 1466—1467 den post heeft op blz. 1: „Jan van Lichtenborch als borg voor Jacob Dircxze, tot poorter ontfangen, etc."

Tot het geslacht van de genoemde personen hebben ongetwijfeld behoord:

„Heer Jacop Cornelisze Musschevanger," vermeld in de Rekeningen St. Pieters Kerk over 1510—1511, blz. 5 verso en over 1520—1521, blz. 13 (1). De rekening St. Cath. Kerk over 1526—1527 heeft blz. 5 den post: „van Heer Jacop Musschevangers sepulture etc." In de Rekening derzelfde Kerk over 1527—1528 leest men blz. 4: „van Heer Jacop Cornelisze Musschevangers testament, etc." In de Thes. Rekeningen over 1532—1533 en 1534—1535 is sprake van een rente ten lijve van „Arien Heer Jacop Musschevangers zone." In de Thes. Rekening over 1563—1564, blz. 13, vindt men onder de uitbetaalde lijfrente den post: „Mr. Henrick Jansze voor deen helft als actie ende transport hebbende van Adriaen Jacobsze Mussevanger, etc." Hetzelfde leest men in de Thes. Rekeningen over 1564—1565, blz. 16 verso, en 1565—1566 blz. 16.

Pieter Cornelisze Musschevanger komt als kerkmeester van de St. Pieterskerk te Maerlant voor in de rekeningen dier kerk over 1530—1531 en volgende jaren, 't laatst in de rekening over 1550—1551, en die rekening heeft blz. 6 den post: „van de sepultuere van Pieter Cornelisze Mussevanger, etc." In de rekening der St. Cath. Kerk over 1531—1532 vindt men blz. 4 den post: „van Pier Cornelisze Musschevanger kints sepultuere, etc." Pieter Cornelisze Musschevanger komt in publicaties van 11 Juny 1535 en 21 Junij 1542 en in eene Resolutie van 6 April 1547 voor als lid der Brielsche regeering. In 1549 trad hij als schepen op.

Cornelis Pietersze Musschevanger, vermeld in de rekening van het St. Antoniusgilde over 1535—1536, blz. 3. Volgens de rekening der St. Piet. Kerk over 1538—1539, blz. 3 verso, werd een kind van Cornelis Pietersze Musschevanger begraven. In de rekening dierzelfde kerk over 1539—1540 vindt men blz. 5 verso, onder het hoofd: „Ander ontfanck van visschers neeringe," den post: „van Cornelis Pietersze Musschevanger 11 sc. gr." Een zelfde post staat in de rekening over 1538—1539. In de rekening St. Piet. Kerk over 1541—1542 staat blz. 12 de post: „Betaelt Cornelis Pietersze Mussevanger (2) van twee stoop

(1) Aldaar staat: „Van Heer Jacop Cornelisze Musschevanger ter cause van de lossinge van 6 sr. gr. tsjaers, gaende uut zijn huys in de Kercstrate, etc."

(2) Van hem is ook sprake in eene publicatie van 21 Junij 1542.

romenye, etc." Gelijke posten treft men aan in de rekening over 1542—1543, blz. 13 recto en verso. In de rekening over 1551—1552, blz. 6, leest men: „Van de sepultuere van Cornelis Pietersze Mussevanger, etc."

Mees Jansze Mussevanger, ook genoemd Meus Jansze, gehuwd met Maritgen Franc, ook genoemd Marijntgen Francken, Maritgen Frankendr. en Marijntgen Vranken. Het echtpaar won: Vranck, gedoopt 12 Junij 1588, getuigen: Harman Jansze biervoerder, Lijsbeth Aerts huisvrouw van Jacob Albertse, Liedewij Dircx huisvrouw van Jacob Mus, Maritgen Cornelis, van Sluys.

Cornelis, gedoopt 29 Maart 1590, getuigen: Agniete Willems, Cornelis Mus, Pieter Francken, Marijtgen Jacobs.

Dieverken, gedoopt 26 Augustus 1592. In de aanteekeningen van dezen doop is de moeder niet genoemd.

Jan, gedoopt 5 Junij 1594, getuigen: Cornelis Jacob Allertssoone, Grietgen Aryens, Lijsbeth Jans.

Neeltgen, gedoopt 28 Februari 1597, getuigen: Pieter Mussevanger, Aechtge Maertens, Debora Jacobs, Neeltge Jobs.

Cornelis, gedoopt 23 Februari 1600, getuigen: Jan Jacobsze Mus, Maritgen Cornelis, Janneken Cornelis van Sluys. In de aanteekening van dezen doop heeten de ouders Mees Jansse Bol en Marintgen Franken.

In de 17de eeuw leefden te Brielle nog enkele personen, Mus of Musch (1) geheeten.

In de Thes. Rekening over 1626—1627 staat blz. 46 de post: „Betaelt Maria Mus over twee jaeren achterstallige losrenten etc." In de Thes. Rekening over 1636—1637, blz. 20, de post: „Maria Musch een jaer renten, etc." Eene andere persoon van dien naam zal bedoeld zijn in het trouwregister, dat vermeldt, dat 21 Augustus 1659 te Brielle getrouwd zijn Maria Musch, j.d. aldaar en Jan Willemse Warmenhuisen, j.m. te Rotterdam, en dat 8 Junij 1670 te Brielle ondertrouwd en daarna elders getrouwd zijn Maria Musch, weduwe van mr. Jan Warmenhuysen te Brielle, en Hendrick Pietersze Post, weduwnaar aldaar.

Den 28sten Junij 1658 zijn te Brielle getrouwd Otto Croon, weduwnaar te Brielle, en Soetje Musch, j.d. aldaar. Otto Croon, weduwnaar trouwde in 1667 met Beatrix Leenderts de Haes, j.d. te Rotterdam. Zie mijne Bijdrage over Tromp, blz. 42.

Den 19den Mei 1665 zijn te Brielle getrouwd Joan de Reus, j.m. te Rotterdam en Cornelia Musch, j.d. te Brielle. Den 20sten Februari 1667 zijn te Brielle ondertrouwd Johan de Reus weduwnaar en Catarina van der Wiele, j.d.

Den 2den Augustus 1665 zijn te Brielle ondertrouwd Johannes Musch, soldaat, en Henrickje Jans, weduwe van Gabriël Claesze te Brielle.

Enkele der genoemde personen heeten nu Mus, dan Muijs. Met het oog daarop laat ik hier nog eenige lieden volgen, die den naam Muijs of Muis (1) droegen.

In een Resolutie van 19 April 1578 is sprake van den „ontfanger Muijs."

Een Resolutie van 26 Sept. 1598 luidt: „Geaccordeert de huysvrouw van Laurens Muijs, sheeren dienaer, tot onderhout van een schamel kint, etc." In 't doopregister heet die man De Muijs Den 26sten November 1595 werd gedoopt Laurens, zoon van Laurens de Muijs, „sheeren dienaer", en Annetghen van Kerckhoven, getuigen: Pieter Jacobsze, Jan „de schoelapper", „de steehouder," Aaertgen Willems, Franchois Schailleken en een vrouw uit Brugge.

Den 20sten Januari 1602 werd te Brielle gedoopt Lenert, zoon van Fop Willemsze en Dorothea Humans, en daarbij waren getuigen Hester Jacobs, Abel Fransze en Simon Antonis zoon Muis, van Dordrecht.

Den 12den Januari 1620 werd te Brielle gedoopt Maritgen, dochter van Jan Fransse en Wijven Muys, waarbij getuigen waren Joris Gerritse en Pietertje Cornelis.

Mr. Willem Muijs deed 18 Februari 1622 den eed als poorter. Als advocaat komt hij voor in akten van 21 October 1630, 14 April en 11 October 1632, als schout van Rokanje in een akte van 21 Junij 1630. In de Thes. Rekening over 1624—1625 staat blz. 53

(1) Ook Wolf van Mus kwam mij voor. Den 4den November 1618 werd te Brielle gedoopt Urbanus, zoon van Joriaen Wolf van Mus en Jannetje Jansdr., getuige: de dochter van Jan Jansse Ortegem. In Res. 3 Junij 1622 is sprake van „Capt. Mus Muys, van Holy".

(1) In Stadsrekeningen uit de 15de eeuw vond ik den naam Muijsze. In de Rek. over 1453—1454 leest men blz. 5 verso onder 't hoofd: „Ontf. van den roedraghers vant overloop van waecghelde, des is ygelijc van hem zijn loen of ghecort des hem toegheseyt is van der stede", den post: „Ontfangen van Jacob Muijsze van 4 maanden etc." Blz. 12: „Ghegeven Jacob Muijsze voer sijn jairloen II ℔ gr." Blz. 13: „Jacob Muijsze Hetrecht gesent om te spreken etc." Dat in de rekeningen over 1454—1455, blz. 11 verso, over 1455—1456, blz. 13, over 1460—61, blz. 18 en over 1462—1463, blz. 10 verso, is gewaagd van geld, uitbetaald aan Jacob Muijsze voor reizen, door hem gedaan naar Den Haag, Delft en Keulen. In de Rekening over 1459—1460, blz. 7 verso, staat de post: „Item ontfanhgen van den ouden borghemeysters alsulcke zess Rijnsche gulden als Heer Jan Muijsze toegherekent waren ende hij verteert soude hebben op die reyse, doe hy tot Jacop Muijsze, sinen vader, te Colen ghetoghen was ende men seyde dat hy zieck was, ende mit vonnis ghewijst wort weder uut te raken fc. XX sc. gr."

In de rekening over 1453—1454 leest men blz. 13: „Item ghegeven Cop Muijsze op alle sijn reysen, die hij gedaen heeft in De Haghe, etc." In de rekeningen over 1454—1455, 1455—1456, blz. 14: 1457—1458, blz. 12 verso: „Ghegeven Cop Muijsze voir sijn jairloon II ℔ gr."

de post: „Betaelt Mr. Willem Muijs, gestelde curateur in den desolaten boedel van Anthonis Panser etc." Als curator in boedels komt hij ook voor in Ress. 28 April 1622, 1 en 8 April, 11 November 1623. Den 5den Februari 1622 werd Mr. Willem Muijs benoemd tot curator van de Latijnsche school. Twee kinderen van Mr. Willem Muijs werden begraven 11 November 1621 en 12 Augustus 1623. Den 14den Juli 1622 werd begraven „Aert Pouwels susters kint van Mr. Willem Muijs." Een enkele maal vond ik Mus in plaats van Muijs, namelijk in eene Resolutie van 30 Augustus 1622, waarbij de advocaat Mus met twee andere heeren werd gesteld op een nominatie voor 't griffierschap van het Hof van Holland. Den 16den Maart 1638 werd begraven de „advocaet Muijs." De toen overledene kan ook geweest zijn Johannes Muijs. Den 25sten Julij 1623 werd te Brielle gedoopt Wilhelm, wiens vader was Johannes Muijs advocaat." De moeder is niet genoemd. Getuigen bij den doop waren Claes Jonas, Claertgen Jonasdr. en Maritjen Jacobs.

Den 21sten Maart 1666 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 5 April te Nieuwenhoorn getrouwd Frans Cornelisze Ackerman, j.m. te Brielle, en Neeltje Cornelis, weduwe van Frans Pietersze Muijs.

Eene akte van 1 April 1675 gewaagt van Jacob Muijs, koopman te Amsterdam, en van zijne huisvrouw juffrouw Geertruyt Passers.

In den aanvang van dit artikel is genoemd Cornelis Engelsze Turck. Deze man werd 1 October 1597, 1599, 1601 en 1603 verkozen tot schepen. Ook komt hij voor onder de regeeringspersonen, die 1 October 1592 en 1595 werden gekozen. In 1600 trad hij op als kerkmeester van de St. Cath. Kerk en als boekhouder dier kerk werd hij 1 November 1601 gecontinueerd. In een publicatie van 1 November 1603 treft men hem nog als boekhouder aan, maar in den loop van het dienstjaar werd hij vervangen wegens zijn overlijden. In eene aanteekening van 28 Februari 1604 komt hij nog als verkooper van een erfje voor, maar in eene aanteekening van 24 Augustus 1604 is sprake van zijne weduwe en erfgenamen (Bodtb. begonnen 1598, blz. 106 verso en 119). Dat hij 8 Mei 1604 reeds gestorven was, zegt ons eene Resolutie van dien datum, waarin als boekhouder der kerk vermeldt is Lenaert Jansze. De weduwe, die hij naliet, heette Klaertgen Barthouts, 1 November 1599 verkozen tot moeder of regentes van het weeshuis. Als zoodanig treft men haar nog aan in publicatie van 1 November 1603; eene publicatie van 28 November 1605 noemt in hare plaats juffrouw

Godelieve Bogerts. Zij leefde nog den 26sten December 1605, toen zij, zooals straks blijken zal, als doopgetuige fungeerde.

Den 24sten April 1594 zijn te Brielle getrouwd Lenaert Cornelisze Turck, j.m. en Dorothea Huymans (ook Humans genoemd), j.d. (1). Het echtpaar won: Human, gedoopt 16 Juni 1595, getuige: Esther Jacobs; Susanna, gedoopt 28 Februari 1597, getuige: Claertgen Bartouts, huisvrouw van Cornelis Engelsze. Den 26sten Mei 1598 werd Lenaert Cornelisze Turck begraven. Den 4den Maart 1601 zijn te Brielle getrouwd Fop Willemsze, j. m. van Dordrecht, en Dorothea Huymansdr., weduwe van Lenaert Cornelisze Turck, welk echtpaar won: Lenert, gedoopt 20 Januari 1602, getuigen: Simon Antoniszoon Muis, van Dordrecht, Hester Jacobs en Abel Franszoon (2), Geertgen, gedoopt 9 Julij 1604, getuigen: Engel Cornelisze, Susannetgen IJsbrantsdr. [en] Willemtgen Gijsbrechts, Neeltgien, gedoopt 26 December 1605, getuige: Claertgien Barthoutsdr. In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Dorothea Heymans. De als doopgetuige genoemde Hester Jacobs trouwde als j. d. van Utrecht 13 Februari 1594 te Brielle met Jan Huymansse (ook Humansse genoemd), j. m. van Brielle. Het echtpaar won: Gerritgen, gedoopt 11 Augustus 1599, getuigen: Jan Jacobse te Utrecht, Gerritgen Jochems (3), Dorothea Humans; Jacob, gedoopt 4 October 1600, getuigen: Pieter de Roeper, Dorothea Humans; Jochum, gedoopt 26 December 1604, getuige: Lijsbeth Jans.

Behalve Lenaert won Cornelis Engelsze Turck nog een zoon Engel. Den 10den December 1606 zijn te Brielle getrouwd Engel Cornelisze Turck, j.m. te Brielle en Jannetgien Hermans, j. d. aldaar. Den 26sten September 1607 is begraven de huisvrouw van Engel Turck, 31 Mei 1610 een kind van Eyngel Turck.

Nog andere personen, Turck genaamd, kwamen mij voor. Den 10den Julij 1661 zij te Brielle ondertrouwd

(1) Abel Fransze, volgens de acta van 17 Januari 1590 toen lidmaat geworden, werd wegens zijn overlijden 1 Februari 1614 als schepen vervangen door Daniël Jansze Perve (Parve). Een kind van hem werd begraven 28 November 1604. In Resoluties van 30 Mei en 5 October 1613 komt Abel Fransze voor als boekhouder van het weeshuis. In 1612 trad hij als zoodanig op. In een publicatie van 1614 is Aeltgen Jansdr. zijne 2de vrouw genoemd als moeder of regentes van het weeshuis en als zoodanig komt zij nog voor in een publicatie van 1628. De Rekening St. Cath. over 1632—1633 gewaagt blz. 14 van een rentebrief, aan de kerk gemaakt door Abel Francoeys. Zie verder over Abel Fransze, art. XCIII.

(2) De acta van 6 Julij 1599 noemen onder de nieuwe lidmaten Dorothea Humans, huisvrouw van Lenaert Cornelisze en Huych Barthoutsze, j.m.

(3) De acta van 7 Mei 1577 noemen onder de nieuwe lidmaten Huiman Jansze en Gerritge Jochumsdr., echtelieden.

en daarna met attestatie van 30 Julij elders getrouwd Philips Turck, soldaat, en Ida Willems, j.d. te Brielle. Eene akte van 4 April 1664 noemt Philips Turck bierwerker te Brielle. Den 20sten April 1670 zijn te Brielle ondertrouwd Monsr Israël Turck, j.m., geboren te Bergen op Zoom, vaandrig „van de comp. van capt. Boxtel," in garnizoen te Brielle, en juffrouw Elisabeth van Deuverden, j.d. geboren te Utrecht en wonende te Halsteren. De Acta van 24 Julij 1670 vermelden de overkomst van het echtpaar van Halsteren. Het echtpaar won te Brielle: Justina, gedoopt 23 Augustus 1671, getuigen: D. Azn. Finson, kapt. George Boxel, Ds. Joh. van Ceulen en Johanna van Holt. Den 16den Junij 1693 is te Brielle gedoopt Josijntje, dochter van Jan Lambrechtze en Lijsbeth Willems, en daarbij waren getuigen: Reyer van Distelhuyse en Frensje Turck. Benjamin Turc was van 1690 tot 1693 diaken bij de Waalsche Gemeente te Brielle. Hij was schoenmaker en stierf in 1693. Den 17den Mei 1695 zijn te Brielle getrouwd Jan Thonisze Vos weduwnaar, en Francijntje Pecardus (Picardus), weduwe van Benjamin Turck. Den 18den Junij 1786 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met att. van Julij te Axel getrouwd Johannes Godeffroi, j.m., luitenant, en Pieternella Jacoba Turcq, j.d., geboren te Hulst en wonende te Axel.

Ook de naam De Turck kwam mij voor. Bouwen, zoon van Joris Tuenesze de Turck en Lisbeth Arents, werd te Brielle gedoopt 31 Mei 1600, met Neeltgen Cornelis en Jannetgen Pieters als getuigen. In 't trouwregister staat de naam De Turck niet. Men leest daarin dat in Junij 1599 te Brielle getrouwd zijn Joris Tuenisze weduwnaar en Lisbeth Arentsdr., weduwe van Bouwen Cornelisze Timmerman.

CXXXVI.

VAN DER NIEUSTADT.

Op de lijst der vroedschappen staat sub nº 27 Paulus van der Nieustadt.

Deze man, in 1620 ondersecretaris van Den Briel geworden, bekleedde die betrekking tot in 1622 (1); zie mijn artikel getiteld „Secretarissen van Brielle." Ofschoon hij nog niet ten volle 3 jaren het poorterrecht had, werd hij echter den 16den Augustus 1622 als vroedschap beëedigd. Tot schepen werd hij gekozen 1 November 1622, 1623, 1625, 12 November 1630, 1 October 1631 en 1636, tot raad in het college der Magistraten 1 October 1626, tot burgemeester 1 October 1625 en 1631, tot „syeckhuysmeester" in

(1) In dit jaar werd hij te Brielle aangenomen als lidmaat (Acta van 10 Maart 1622).

1626. Wegens zijn overlijden werd hij 10 Mei 1637 als schepen vervangen. Den 24sten April 1637 was hij niet meer in leven. In eene Resolutie van dien datum is sprake van zijn weduwe. In plaats van Mr. Johan Gans werd hij in 1627 gekozen tot raad in de admiraliteit te Rotterdam (Res. 13 Junij 1627). Nadat den 16den Augustus 1630 besloten was hem in die betrekking niet te continueëren, was er in October van dat jaar weer kwestie over eene herbenoeming en men besloot de kwestie „te subjecteeren" aan den Prins (Res. 8 October 1630). 't Slot van de zaak was, dat, daar Nieustadt 3 jaren zitting gehad had, een ander werd gecommitteerd (Res. 10 October 1630). In 1633 werd Paulus van der Nieustadt weer gekozen (Res. 9 Februari 1633) en hij nam de betrekking waar tot in 1636 (Res. 11 Augustus 1636), toen in zijne plaats werd gekozen Simon Gijsbrechtsze van der Poth. Bij besluit van 29 September 1625 werd hij in plaats van Mr. Is. Commersteyn voor 2 jaren gecommitteerd als stadsthesaurier, en als zoodanig is hij vermeld in Res. 27 April 1626 en in de rekening van den burgemeester-thesaurier over 1625—1626, blz. 11. Den 20sten Mei 1625 werd hij gekozen tot „weesmeester." Dat hij heemraad van Voorne was, blijkt uit Res. 25 April 1637. Den 16den April 1623 zijn te Brielle getrouwd Paulus van der Nieustadt, vroedschap en schepen alsmede leenman van Voorne, en Maria Borrenstrae, weduwe van Jonkheer Jan Torner. Den 13den Januari 1599 zijn te Brielle getrouwd Jan Turner, „vaendregher onder de compaignie van den heere gouverneur deser stede," en Maria Bornstrae, j.d., beiden wonende te Brielle. Den 1sten December 1599 werd gedoopt Maritgen, dochter van Johan Tornor en Maria Bornstra, en getuigen bij dien doop waren Jacob Heermans „thresorier in den Haghe," Willem Gans, Jacobmijntghe Heermans en Maddeleen van Couveren. Den 17den Augustus 1601 werd gedoopt Fransese, dochter van Johan Tornor en Maria Tornor, waarbij getuigen waren Jurgian Bornstra en Jaquementgen Heremans. In eene Res. Mag. 20 Maart 1619 heet de vader Jr. Jan Turnur; zie Bijvoegsel op art. XXXVIII. Den 11den September 1622 werd begraven de man van Maria Turner. Den 25sten December 1607 werd begraven een kind van „capt. Turner."

In de Thesaurie-Rekening over 1635—1636 leest men op blz. 21 van het „predicantenhuys, staende op het Brielsche kerkhof, gekocht door Paulus van der Nieustadt." Dat zijne weduwe den 16den Mei 1643 niet meer leefde, zegt ons eene aanteekening van dien datum, waarin sprake is van „land als juffrou Maria Borrenstra, laetst weduwe van Paulus van der Nieustadt, in sijn leven out-burgemeester,

bezeten heeft ende nu bij hare erfgenamen vercocht." (Bodtb. beg. 1641, blz. 120). Hetzelfde boek heeft op blz. 126 eene door mij in mijne Bijdrage over Tromp, blz. 81, medegedeelde aanteekening van 1643, waarin de weduwe Maria Bornstra heet. Eene akte van 15 December 1649 noemt Mr. N. Colnes van Rijn als „curateur in den boedel van juffr. Maria Borrenstra, in haer leven weduwe van Paulus van der Nieustadt" en deelt mede dat van de requiranten of schuldeischers niemand verscheen dan de heer Joost Verbier, als last hebbende van den heer Jacob van der Nieustadt. Van den boedel der weduwe is nog sprake in een akte van 7 September 1651. Zie Bijv. op art. CXIX.

Uit hetgeen ik in De Navorscher, 1901, blz. 282, heb vermeld, blijkt dat een huis, in 1614 bewoond door Joriaen Wybrantse Bornstrae, later Paulus van der Nieustadt tot bewoner had. Deze Joriaen (1) was de schoonvader van Paulus. Volgens eene akte van 12 April 1652 compareerden toen voor Schepenen te Brielle „Pieter Wijbrantsze Bornstrae, woonende tot Amsterdam, ende Crispijn Foreest, als getrout hebbende Margrieta Bornstrae (2), woonende tot Leyden, beyde kinderen van Wijbrant Andriesze Bornstrae, soone van Andries Wijbrantsze Bornstrae, die een volle broeder was van eenen Juriaen Bornstrae, overleden binnen deser stede, die wettige vader was van Maria Bornstrae, weduwe van wijlen Pouwels van der Nieustadt, ende over sulcx neven van deselve."

Toen Paulus van der Nieustadt gestorven was, beweerden zijne weduwe en vrienden in April 1637, dat de gestorvene gesproten was „uyt de stamme ende rechte linie van Cornelis Gillisze van Cleijburch" en dat de decendenten van dien Cornelis recht hadden op zekere „capelle" in de kerk. Jacob van der Goes, aan wien volgens eene verklaring van Cornelis Pietersze Cleijburch die „capelle" of grafkelder verkocht was, liet er familieleden in begraven en daartegen kwamen in 1643 Mr. Johan Gans en Jacob van der Nieustadt op. Zij „sustineerden 't voorseyde graff henluyden in eygendom te competeren, als van derselver voorouders hercompstich sijnde." Men zie over deze zaak wat in art. CXXVIII is opgenomen en Resoluties van Mei, 25 September, 17 November 1637 en 14 Januari 1640. Bij de laatste resolutie werd geaccordeerd, de wapens van „Nieustadt" in de grafsteden der familie te brengen.

(1) Een zoon van hem zal geweest zijn Pouwels Joriaensze, die bij Anna Pieters een zoon Joriaen won, gedoopt 28 Februari 1596, waarbij getuige was de huisvrouw van Lenert Cornelisze Cleijburgh.

(2) Den 14den Februari 1653 was Margrieta van Bornstra doopgetuige; zie art. XV.

Jacob van der Nieustad vond ik met Paulus nog genoemd in een akte van 20 Maart 1652. Volgens die akte compareerde voor schepenen te Brielle „Gerrit van Roonhuysen als rentmeester van de kinderen van dezen heer griffier Musch ende extribeerde op het versouck van den heer Jacob van der Nieustad den originelen rentebrief van Pouwels van der Nieustad, ten behouve van den voorseyden heere Musch op den 24 April 1633 voor dijckgraaf ende heemraden van Wormer verleden." In Res. Vroedsch. 11 April 1636 leest men: „Is goetgevonden dat men op de presentatie bij Jacob van der Nieustadt, bailliu tot Egmont, als erfgenaam van sijn suster Catrina van der Nieustadt sal comen in accoort."

Met Paulus en Jacob zag ik nog andere persoon vermeld, die den naam „Van der Nieustadt" of „Nieustadt" droegen en tot de familie van den vroedschap behoord zullen hebben. Over Laurencia Mathijsdr., ook genoemd Laurentiana Nijenstadt, huisvrouw van Mr. Joost van Alblas, handelde ik in art. LIV. Bij den doop van een kind van Mr. Joost van Alblas op 6 Oct. 1591 en bij den doop van een kind van Willem Gans op 16 November 1597 was getuige de huisvrouw van den raadsheer Nyenstadt. Die raadsheer was met Pouwels Steur en Soetje Cornelis 15 November 1587 ook getuige bij den doop van Catharina, dochter van Pieter Jacobsze en Aefgen Jacobs; zie art. LXXXII (1). In de Thes. Rekening over 1624—1625 staat blz. 45 de post: „Betaelt de kinderen van den heere raetsheer Nieustadt over den intrest van 1600 £ etc." Omtrent die kinderen worden wij ingelicht door de volgende posten: Thes. rekening over 1626—1627, blz. 47 verso: „Betaelt jouffrou Laurentia van der Nieustadt over een jaar interest van 1600 £ etc." Die post staat ook in de rekening over 1636—1637. In de rekening over 1637—1638, blz. 43, leest men: „Betaelt tot afguitinge van een obligatie, staende op den naem van Laurentia van der Nieustadt, daervan Jacob van der Nieustadt es erffgenaem geworden doort overlijden van Cathrijna ende Laurentia van der Nieustadt voornoemd, etc. (2).

(1) Over Mr. Kornelis Nieustad, geboren in 1549, hoogleeraar in de rechtsgeleerdheid te Leiden, naderhand curator van die Hooge School en raadsheer in den Hoogen Raad, Heer van Zevenhoven en Capelle, overleden te 's-Gravenhage in 1606, oud 57 jaar, zie men van Alkemade, D. I, blz. 101.

(2) Over de aflossing van die obligatie rees er kwesiie; men zie daarover Ress. Vr. 13 Mei 1635, 11 April en 13 September 1636, 25 April en 22 December 1637 en 30 Augustus 1641, en akten van 18 November en 23 December 1637 berustende in het Brielsche archief. De Res. Vroedsch. van 13 Mei 1635 luidt: „Gedelibereert sijnde op de besloten missive, geïmpetreert van den Hove van Hollant bij juffrou Catharina van der Nieustadt als erffgenaem van juffrou Laurentia van der Nieustadt, haere

Margriete Nieuwstadt was in 1620 getuige bij den doop van een kind van Cornelis Pietersze Cleijburgh, zie art. CXXVIII. Anneken Nieustats was 6 October 1647 getuige bij den doop van een kind van Bartel Jansze; zie art. LXXXI.

De Kerkeraads acta van 11 April 1745 vermelden de komst van Maria Nieuwstad met attestatie uit Dordrecht.

In Res. Mag. 23 September 1662 en in akten van 26 Augustus 1648 en 27 April 1663 is sprake van Jacob Jansze Hage (Haege), cipier „van sheeren gevanckenisse" te Brielle. Volgens de laatste akte was hij toen 61 jaar oud. Dat hij in 1667 nog in leven was, blijkt uit eene nader mede te deelen doopaanteekening, gewagende van „d' ouwe Hage". Den 6den Februari 1657 compareerden voor schepenen te Brielle „Andries Jansze de Loos, als getrout hebbende Maertje Doens van Londerseel (1), Ary Jansze van Rockaengie, als getrout hebbende Maertje Jans, eenige dochter van Toontje Doens van Londerseel, ende Jacob Jansze Hage, als getrout hebbende Cornelia Gerrits, dochter van Catrijntje Doens van Londerseel", allen wonende te Brielle, allen „vrunden ende legatarissen ex testamento van Gerrit Doensze van Londerseel, overleden alhier, nevens eennen Gerrit Jacobsze, sone van Jacob Doensze van Londerseel, jegenwoordich absent sijnde, ter eenre, ende Pieter van Nocque, etc. (2). ter andere sijde." In akten van 9 October 1670 en 6 Mei 1671 is sprake van Cornelia Gerrits weduwe van Jacob Jansze Hage. In akten van 5 Mei 1674 en 1 Maart 1675 heet die weduwe Cornelia Gerrits Nagge.

Den 24sten September 1630 zijn te Brielle getrouwd Jacob Jansze, j.m., soldaat onder de compagnie van den Kommandeur Treslong, en Cornelia Gerrits j.d., wonende te Brielle.

Jacob Hage won zonen en dochters. Daar het doopregister, waarin zij opgeteekend werden, ontbreekt, kan ik het juiste getal niet noemen, maar een zestal had hij stellig. Die volgen hier:

1. Catarijntje Jacobs als j.d. in 1653 getrouwd met Jan Keijser zie art. LXXVIII. In 1689 is Catharina, dochter

suster, om te hebben betaelinge van den inhouden van seeckere obligatie van 16 £ capitael van date den 16 November 1624, etc." Die obligatie is bewaard gebleven in het Brielsche archief.

(1) Den 18den September 1622 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Oude Tonge getrouwd Willem Dons van Londerseel, j.m. te Brielle, en Petronella Heyndrick weduwe te Oude Tonge. Den 5 November 1623 zijn te Brielle ondertrouwd Lieven Aertsze, metselaar te Oude Tonge, en Maritjen Dons van Londerseel, j.d. te Brielle. Den 27sten November 1669 zijn te Brielle getrouwd Cornelis T. van Londerseel, j.m. en Jannetje Jansdr.

(2) Wat hier volgt zie men in art. CXV.

van Jacob Hage, als weduwe van J. Keijser hertrouwd met Willem Hoyer; zie art. XCVIII. Zij was doopgetuige 24 September 1679, 20 December 1680, 14 Januari 1682, 28 Junij 1686 en 31 October 1687; zie art. LXXVIII; 5 November 1690 en 23 October 1695, zie art. XXXI.

2. Jannetje Jacobs Haege, j.d. 10 April 1663 te Brielle getrouwd met Michiel Leendertse Stedehouwer (Steehouder) weduwnaar (1). Beiden woonden te Brielle. Deze Michiel is eerst getrouwd geweest met Maritge (Maertgen) Ariens (Arents) en bij deze vrouw won hij: een ongeñoemd kind, gedoopt 13 November 1651, getuigen: Pieter Leenders, Teuntje Dercx, Sara Willems; Leendert, gedoopt 4 October 1654, getuigen: Pieter Leendertse Steehouder, Sara Willems, Neeltje Ariens; Arent, gedoopt 17 Mei 1655, getuigen: Willem Willemse, Sara Willems; Teuntje, gedoopt 31 Maart 1658, getuigen: Pieter Steehouder, Maijken Arnts, Pietertje Jans; Annetge, gedoopt 4 Junij 1660, getuigen: Sara Willems, Engeltje Lambrechts. De genoemde Teuntje Michiels Stedehouder is in 1677 getrouwd met Pieter Cornelisze Poortermans; zie art. LXXVI. Hare zuster Annetge in 1680. Hendrick van Petterhuijs als j.m. tè Brielle getrouwd 14 April 1679 met Leentje Huijge, j.d. aldaar, is als weduwnaar 4 Junij 1680 te Brielle getrouwd met Annetje Michiels Stedehouder, j.d. Hij won bij haar: Cornelia, gedoopt 19 Augustus 1681, getuigen: Michiel Leendersze Stedehouder, en Jannetje Jacobs Hage; Michiel, gedoopt 1 December 1682, getuigen: Pieter Poortermans, Jannetje Jacobs Hage; Maria, gedoopt 26 Maart 1684, getuigen: Pieter Poortermans, Teuntje Michiels; Elisabeth, gedoopt 10 Februari 1686, getuigen: Pieter Poortermans, Teuntje Stedehouder; Heindrick, gedoopt 4 Januari 1689, getuige: Perina van Loon. De vader was bij den doop van dit kind overleden en werd begraven 25 September 1688. Kinderen van hem werden begraven 11 September 1681, 28 Januari 1683, 22 Mei 1684, 20 Maart 1686 en 9 Januari 1689. Zijne weduwe is 4 October 1689 hertrouwd met Willem van der Graaf (ook genoemd De Graef en Van de Graaf), j.m., in 1681 op belijdenis aangenomen (acta van 24 Julij 1681). Zij won bij dezen man: Hendrik, gedoopt 23 Julij 1690, getuigen: Maritie Willemsdr., Pieter Poortermans; Michaël, gedoopt 25 December 1691, getuigen: Pieter Poortermans, Gerbij Michiels Stedehouder; Maritie, gedoopt 6 September 1693, getuige: Maritie Willems; Marijtje, gedoopt 19 December 1694, getuigen: Pieter Poortermans, Marijtje Willems; Trijntje, gedoopt 23 Julij 1697, getuigen: Pieter Poortermans, Niesje van Heuven. Een kind

(1) Den 1sten Februari 1660 werd begraven de huisvrouw van Leendert Michielsze.

werd begraven 13 Augustus 1690; de vader werd begraven 4 Januari 1704, de moeder als weduwe van W. van der Graaf 3 Februari 1705. — Bij Jannetje Jacobs Hage won Michiel Leendertse Stedehouwer: Lea, gedoopt 17 Februari 1664, getuigen: Jacob Hage, Catrina Jacobs; Leendert, gedoopt 19 Mei 1665, getuigen: Gerrardt Hage, Catrina Keijsers; Garbij (1), gedoopt 24 Juli 1667, getuigen: Cornelia Gerrits en „d'ouwe Hagen"; Leendert, gedoopt 2 October 1669, getuigen: Arnout Hage, Catrijna Keijsers; Jacob, gedoopt 23 April 1672, getuigen: Doen Haege, Catharina Keijsers; Leendert, gedoopt 18 Maart 1674, getuige: Catharina Keijsers; Leendert, gedoopt 27 Mei 1677, getuigen: Johan Hage, Catrijna Keijsers. Den 26isten Maart 1682 werd begraven Michiel Leendertse Stehouwer „burger-majoor deser stede." In 1664 en 1668 werd hij bij de Ned. Herv. Gemeente verkozen tot diaken. Zijne weduwe is 23 Maart 1683 hertrouwd met Adriaen van den Andel; zie art. LXXVII. Jannetje Jacobs Hage was doopgetuige 23 Maart 1681, 3 Februari en 21 Mei 1683, 19 Julij 1686, 1 October 1688 en 13 November 1693; zie art. LXXVII; en 26 September 1688; zie art. XXVI.

3. Gerrit Hage (Haage), in 1665 te Brielle op belijdenis aangenomen (acta van 22 Januari 1665). Hij zal zeker bedoeld zijn in de aanteekeningen, die Gerard Hage als doopgetuige vermelde.

4. Johan (Johannes) Hage, in 1666 op belijdenis aangenomen als lidmaat (acta van 22 April 1666). Hij werd 29 December 1663 te Brielle geadmitteerd als procureur, 26 Januari 1664 als notaris. Eenige jaren was hij boekhouder van het weeshuis (Rekk. van den burgemeester-thesaurier over 1678—1679, blz. 95, en over 1689—1690, blz. 78 verso). Hij werd gekozen tot heemraad van wege de stad (Res. Vroedsch. 2 Junij 1681). Uit de Thes. Rekening over 1666—1667, blz. 113 verso, blijkt dat hij collecteur was „van de verpondingen over Brielle en de landen, onder de vrijdom van dien gelegen". Eene akte van 6 November 1666 vermeldt hem als pachter van de bieren. In 1674 en 1678 werd hij bij de Ned. Herv. Gemeente verkozen tot diaken, in 1686, 1688, 1691 en 1695 tot ouderling op de lijst der Vroedschappen staat hij op No. 107. In 1691 en 1697 (2) werd hij gecommitteerd als

(1) Over Gerbij Stedehouwer, gehuwd met Jacobus 't Jongh, zie men art. XXVI. In 1687 werd zij te Brielle op belijdenis aangenomen als lidmaat (acta van 23 Januari 1687).

(2) Den 1sten October 1697 werd er in de vroedschap gestemd ter verkiezing van een raad in de admiraliteit en Johan Hage en Anthony van den Berghe kregen toen ieder 10 stemmen. Nadat van Almonde te vergeefs voorgesteld had om het lot te laten beslissen wie de benoemde zou zijn, werd door den burgemeester „geconcludeerd" dat de eerste als de oudste gekozen was. Daartegen werd door 10 vroedschappen geprotesteerd.

raad in de admiraliteit (Ress. Vroedsch. 1 October 1691, 1 en 15 October 1697, 6 Mei 1698). Tot schepen werd hij gekozen in 1676, 1678, 1679, 1681, 1683, 1684, 1687, 1688, 1690, 1695, 1696, 1698, 1701 en 1702, tot raad in het college der Magistraten in 1680 en 1685; tot burgemeester 1 October 1682, 1686, 10 Januari 1689, 1 October 1695 en 1703. Den 9den Maart 1705 bedankte hij als vroedschap, waarop den 16den Maart zijn zoon Jacob in zijne plaats tot vroedschap werd gekozen.

Den 7den Februarij 1666 is Johannes Haege, j.m. te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 21 Februari elders getrouwd met Adriana de Jongh, weduwe van Abram Vosmaer, over wien men zie art. CXX (1). Als weduwnaar is Johan Hage 31 Maart 1675 te Brielle ondertrouwd en in April te Delft getrouwd met Barbara Holthuysen (Holdthuysen), j.d. te Delft, wier overkomst uit Delft in de acta van 26 Julij 1675 vermeld staat. Volgens een grafzerk stierf Barbara 10 September 1689, 42 jaar oud. Den 7den Mei 1690 is Johan Hage weduwnaar te Brielle ondertrouwd en daarna elders getrouwd met Maria Harleus, weduwe van Pieter van Dam (2), over wien men zie art. XCIV (3). Johan Hage werd begraven 10 April 1711, zijne huisvrouw 6 Maart 1707.

Bij Barbara Holthuysen won Johan Hage:

a. Jacoba, gedoopt 29 Januari 1676, getuigen: Doen Hage, Catarina Hage.

b. Hendrina, gedoopt 29 Augustus 1677, getuigen: Willem van Damme, Maria Holthuysen.

c. Jacob, gedoopt 3 September 1679, getuigen: Doenardus Hage, Milka Vlierden.

d. Hendrick, gedoopt 19 Januari 1681, getuigen: Pieter van Dam, Maria Harlaeus.

e. Jacob, gedoopt 15 Februari 1682, getuigen: Barent van Dijck en Catharina Hage. Jacob Hage werd in 1703 op belijdenis aangenomen als lidmaat (acta van 25 October 1703), in 1709 en 1714 gekozen

Het advies werd gevraagd van den raadpensionaris Heynsius en op diens advies werd den 6den Mei eene schikking aangenomen, hierin bestaande dat Hage voor $1\frac{1}{2}$ jaar zitting zou nemen en daarna van den Berghe voor $1\frac{1}{2}$ jaar; bij eventueel overlijden van één der twee heeren, zou de overlevende in diens plaats treden.

(1) Aan het aldaar vermelde, kan nog toegevoegd worden, dat 19 April 1671 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 3 Mei elders getrouwd zijn Cornelis Ruijghrock soldaat en Annetje Eduards de Neeff, weduwe van Daniël Vosmaer.

(2) Als doopgetuige op 26 November 1697, bij een kind van I. de Winter, komt juffr. Maria Harlaeus, genoemd Haghe, voor in art. XXXVI. Haar man is in dat art. genoemd als getuige bij een ander kind van dien man, gedoopt 5 October 1700.

(3) De aldaar vermelde Margrieta Harleus werd te Brielle begraven 5 December 1721.

tot ouderling. Den 7den April 1703 werd hij te Brielle geadmitteerd als notaris, in 1711 gecommitteerd in 't college van de Rekenkamer (Res. Vroedsch. 1 October 1711). Op de lijst der Vroedschappen is hij N°. 141. Als schepen trad hij op in 1705, 1707, 1710 en 1711; als raad in het college der Magistraten in 1704 en 1708; als burgemeester in 1709. Den 1sten Mei 1707 trouwt te Brielle een soldaat onder de compagnie van „den heer Majör Haghe." Hier is misschien Jacob Hage bedoeld. Jacob Hage, begraven 25 December 1716, is als j.m. 22 November 1705 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 6 December te Zuidland getrouwd met Magdalena van Neck (van Nek) (1), van 's-Gravenhage, wonende te Zuidland. Het echtpaar won: Johanna Barbara, gedoopt 27 Maart 1708, getuigen: Doenardus Hage en juffrouw Sara Kruijskerke; Johan, gedoopt 5 November 1709, getuigen: Ds. Petrus Verstraten en Magdalena Donk (2); Johan, gedoopt 11 Maart 1712, getuige: Magdalena Donk; Magdalena, gedoopt 1 Augustus 1713, getuige als voren; Magdalena Barbara, gedoopt 20 December 1714, getuigen: Ds. Petrus Verstraten, predikant te Zuidland en Mejuffrouw Magdalena Donk. Kinderen van Jacob Hage werden begraven 22 September 1706, 10 April 1708, 8 November 1709, 6 Maart 1711, 4 Mei 1714 en 27 Februari 1716.

f. Catharina, gedoopt 21 Maart 1683, getuigen: Willem van Damme en Maria Holthuijsen. In 1700 werd zij aangenomen als lidmaat (acta van 22 April 1700). Den 21sten October 1704 is Catharina Haghe, j. d. te Brielle, aldaar getrouwd met Jacob Steehouwer, j.m., „commissaris ter recherge" te Rotterdam, in 1709 te Brielle gekomen met attestatie uit Rotterdam (acta van 25 Julij 1709) en in 1710 gekozen tot diaken. Catharina werd begraven 19 April 1707 en Jacob Stedehouder weduwnaar is 13 October 1711 hertrouwd met Gertruda Leenmans, j.d.; zie art. XCI.

g. Cornelis, gedoopt 27 Junij 1684, getuigen: Adriaen van den Andel en Jannetje Hage.

h. Hendrik, gedoopt 19 Mei 1686, getuigen: Willem van Dam en Maria Holthuysen.

i. Cornelis, gedoopt 27 Julij 1687, getuige Catharina Hage.

j. Barbara, gedoopt 17 November 1688, getuigen: Cornelis van der Haghen en Jaquemina Vethuijsen (3).

(1) In de Acta van 18 April 1706 staat Magdalena van Ek, gekomen met attestatie van Zuidland.

(2) De Acta van 27 Julij 1679 noemen juffrouw Judith Donck met attestatie gekomen van Haarlem.

(3) Over dit echtpaar zie men wat ik schreef in „De Navorscher", 1880, blz. 391. Den 5den Junij 1661 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met att. van 20 Junij te Delft getrouwd Willem Jacobse van der Hage, j.m. te Delft, en Lucretia Laurens, j.d. van Brielle, wonende te Delft.

Kinderen van Johan Hage werden begraven 17 Januari 1680, 5 September 1681, 25 Augustus 1684, 29 Junij 1686, 2 April 1693 en 5 Junij 1705.

5. Aernout (Aernoult, Arnout of Arnoudt) Jacobse Hage (Haege) is als j.m. 3 October 1666 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 29 October elders getrouwd met Ariaentje van der Baen, j.d. te Brielle, aldaar op belijdenis aangenomen in 1664 met Pieternelletje van der Baan (acta van 24 Julij 1664). Het echtpaar won: een ongenoemd kind, gedoopt 18 November 1667, getuigen: Johan Hagen, Catrina Hage; Jacobus, gedoopt 23 October 1668, getuigen: Michiel Steehouder en Catrina Keijser; Cornelia, gedoopt 27 October 1669. In 1667 werd te Brielle aangenomen als lidmaat Aernout Haege (acta van 28 April 1667). Als weduwe van Arnoudt Hage is Ariaentje van der Baen hertrouwd met Jan Meeuwesteyn; zie art. LXXIX.

6. Doen (Doenardus) Hage, in 1667 te Brielle aangenomen als lidmaat (acta van 28 April 1667). In art. LVI staat reeds dat Doen Hagen, j.m. te Brielle, met attestatie van 29 October 1675 te Rotterdam getrouwd is met Milca van Vlierden, weduwe aldaar (1). Dat hij in 1692 nog leefde, zegt ons de Thes. Rekening over 1692—1693, die blz. 27 den post heeft: „Betaelt Doenardus Hage over, etc." Hij vermaakte goederen aan eene dochter van Ds. H. van Ulft en Johanna Keijser; zie een noot in art. LXXVIII.

Nicolaes Hage, j.m. is 1 September 1658 te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 21 September elders getrouwd met Jenneken Boels, j.d. te Brielle. Dat deze Nicolaes een zoon van Jacob Jansze Hage geweest is, kan ik niet verzekeren. De eenige aanduiding, die er vóór pleit, is dat hij, toen hij trouwde, woonde op de Groenmarkt te Brielle, wat ook het geval was met Jannetje Jacobs en Aernout Jacobse, toen zij in het huwelijk traden. Den 21sten December 1664 is Jenneke Boelens, weduwe van Nicolaes Hage, te Brielle ondertrouwd en daarna met attestatie van 24 Januari 1665 in 't „Nieuwland" getrouwd met Jan Thomasze „Sergeant". Misschien is een afstammeling van Nicolaes geweest Lodewijk Hage, soldaat, te Brielle begraven 25 Julij 1741. Een kind van Lodewijk werd begraven 2 November 1741 (2).

In de 16de eeuw leefde te Brielle Lijsbeth Hage, ook Hagen en Verhaghen genoemd, getrouwd met Anthonis de Vries (Vriese). Over dit echtpaar zie

(1) Den 4den Julij 1677 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Rotterdam getrouwd Magdalena van Vlierden, j.d. aldaar, en Arend de Vosch, j.m. te Brielle.

(2) In 't Alg. Ned. Familieblad, 1894, blz. 163, is genoemd vrouwe Magdeleua Jacoba Hage, weduwe van Mr. Johan Patijn, begraven 13 October 1800.

men mijne Bijdrage over Tromp, blz. 77 en 78, waar ook Lijntghen Haghens als doopgetuige genoemd is.

Den 31sten Maart 1648 is te Brielle gedoopt Derrick, zoon van Wijnandt Hagen en Nelletie Dercx, getuige: Trinti Tisse; den 25sten November 1659 Elsie, kind van Clement en Sijtie Hage (2).

Zooals gemeld is, heette de vrouw van Jacob Jansze Hage Cornelia Gerrits Nagge. De vader dier vrouw was chirurgijn, zooals blijkt uit het Bodtboeck, begonnen 1609, blz. 30 verso. Een kind van Mr. Gerrit Nagge werd begraven 4 Maart 1619. In art. CXXVIII is een zoon vermeld, genaamd mr. Jan Gerritse Nagge, als j.m. 19 Januarij 1644 getrouwd met Judith Jans, weduwe van Leendert Cleijburch. Het echtpaar won, Jan, gedoopt 16 Maart 1650, getuigen: Andries Jansse de Loose, Cornelia Gerrits, Neeltje Jans. Den 21sten Februarij 1649, bij den doop van Bernardijn, zoon van Jacob Jansse Brebaert en Jurijntje Cornelis, was mr. Jan van Nagge getuige met Leendert Jansse Brebaert en Neeltje Brebaerts. Den 18den December 1650 werd begraven een kind van de weduwe van mr. Jan Nagge. Den 17den Maart 1652 zijn te Brielle ondertrouwd mr. Johannes Plaetman, chirurgijn te Maassluis, en Judith Jans, weduwe van mr. Jan Nagge, chirurgijn. De Kerkeraads acta van 3 Julij 1653 vermelden de overkomst van het echtpaar uit Maassluis en de man heet aldaar mr. Jan Plaeting.

In art. CXV is als vrouw van Corstiaen Jansze Goutswaert vermeld Claesje Dirricx Nagge, dochter van Dirck Jansze Nagge en Maertjen Arens. Dirck Jansze Nagge is als schout van Oudenhoorn vermeld in een akte van 9 September 1650 en in het kohier van den 200sten penning voor 1659, blz. 1.

Jan Nagghe was te Brielle doopgetuige 28 Januari 1600 en 5 Augustus 1601. In de laatste doopaanteekening heet hij „schout van Nyenlandt." In eene door Van Alkemade, D. II, blz. 198, vermelde Sententie van 24 Februarij 1607 is sprake van „Jan Jansse Nagge, Schout van de Vierpolders van 't Nieuwlandt," maar hij was toen niet meer in leven. In eene Resolutie van 13 December 1603 leest men van de weduwe van Jan Jansse Nagge, zijn oudste dochter en een zoon, die afstand deden van den door hem nagelaten boedel. Den 4den Februarij 1594 was doopgetuige

(2) Ook de naam Van Hagen kwam mij voor. Den 23sten Februari 1654 werd te Brielle gedoopt Hilleke, kind van Chaerl Delvael en Fenneken van Hagen, getuige: Jenneken van Hagen. Den 26sten Mei 1659 werd gedoopt Aelbrecht, zoon van Charel Jillis Delvael en Fenneken Aelbrechts, getuigen: Jan Pieterse van der Noort, Evert Aelberts van Hagen en Janneken Aelbrechts. De Acta van 30 April 1648 vermelden de overkomst uit Den Bosch van Carel Delval en Femmeken van Hagen, zijn huisvrouw.

Maritje, de vrouw van Jan Nagge; den 16den Februarij 1597 Lijntge Jans, de vrouw van Jan Nagge.

In de genoemde Sententie is als schout van Nieuwenhoorn vermeld „Augustijn Dircksz Nagge." Den 13den Junij 1612 deed Augustijn Dirxze Nagge te Brielle den eed als poorter. Van hem is sprake in Res. 18 October 1614, Bodtboeck, beg. 1609, blz. 39 en 153, Bodtb., beg. 1624, blz. 15 en 284 verso, en in een akte van 11 Mei 1627. Den 7den Junij 1631 werd Augustijn Dirckse Nagge, oud 60 jaar, ontslagen uit de schutterij. De huisvrouw van Augustijn Dirkse Nagge werd in 1609—1616 verkozen tot moeder of regentes van het Ziekenhuis. Den 16den Julij 1651 werd begraven de moeder van Dirk Augustijnse Nagge. Deze Dirk, genoemd in eene in art. CVI medegedeelde Magistraats resolutie van 22 Julij 1649, is nog vermeld in de rekening van den 200sten penning voor 1665, blz. 25, en in het kohier van den 200sten penning voor 1669, blz. 15, en er blijkt uit dat hij in 1658 vertrok naar Antwerpen.

Den 19den November 1613 deed te Brielle den eed als poorter Adriaan (Aren) Dirkse Nagge. Den 20sten Julij 1621 werd hij benoemd tot hoofdman van het St. Christoffelsgilde en den 21sten Junij 1635 als zoodanig gecontinuëerd. In het Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 517, is sprake van zijn zuster Maertje Dirks, en in het Bodtboeck, beg. 1609, blz. 116 van Trien Dirix Nagge.

Jacob (Dirckse) Nagge won bij Jannetje Brants: Pieter, gedoopt 25 Junij 1656, getuige: Catrina Swalmius; een ongenoemd kind, gedoopt 19 September 1658, getuige: Johannes Nagghe (Naghe) (1); Derck, gedoopt 20 Januarij 1660, getuigen: Claes Nagge, Henrickjen Brants. Den 11den Julij 1661 werd de vrouw van Jacob Dirckse Nagge begraven. Kinderen van hem werden begraven 11 en 18 Februarij en 11 December 1660. Den 5den April 1671 zijn te Brielle ondertrouwd en met att. van 2 Mei te Rokanje getrouwd Jacob Nagge, weduwnaar van Jannetje Brandts en Migaël Mefaut, j.d., geboren te Rokanje (1). Het echtpaar won: Maria, gedoopt 3 Julij 1672, getuige: Wilhelmina Dircks., Jacob Dirkse Nagge komt als secretaris van vier Polders voor in een akte van 21 Februarij 1658, als schoolmeester in Res. Mag. 19 October 1669, en is nog vermeld in het Bodtboeck, beg. 1641, blz. 586, en in het Bodtboeck, beg. 1660, blz. 296 en 360.

Jacob Arensze Nagge, in 1673 aangenomen als lid-

(1) In de doopaanteekening van 19 September 1658 heet de moeder Claesje.

(1) Den 10den Mei 1671 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met att. van 31 Mei elders getrouwd Francoys Costerius, j.m. van Brielle, en Maria Mefaut, j.d. van Rokanje.

maat der Herv. Gemeente (acta van 26 October 1673), is als j.m. te Brielle aldaar 4 October 1676 getrouwd met Maertje van der Polder, j.d. Het echtpaar won: Jannetje, gedoopt 5 September 1677, getuigen: Ary Melsze van Heesteren, Lena Leenderts van Brugge, Lodewijk Schepman, Jannetje Arens, in 1699 aangenomen als lidmaat (acta van 23 Julij 1699). Jacob Arens Nagge, bakker, werd begraven 26 December 1680 en 4 September 1681 is Maartje Jans, weduwe van Jacob Nagge te Brielle getrouwd met Isaäc van Steenwijk, j.m. van Dordrecht, Jannetje Jacobs Nagge trouwde als j.d. 27 April 1698 met Hillebrandt Pieterse Volckert, j.m. Deze man was „gareelmaker" en werd 3 Februarij 1706 begraven. Zijne weduwe trouwde 18 Mei 1710 met Dirck Ariensze van Duijn (van der Duijn), j.m., geboren te Brielle. Bij hare beide echtgenooten won Jannetje Jacobs kinderen.

In 1713 werd te Brielle op belijdenis aangenomen Ariaantje Dirks Nagge. De Acta van 28 April 1719 vermelden hare komst uit Rotterdam.

Familieberichten (1660—1720)

medegedeeld door W. M. C. Regt.

(*Vervolg*).

HOOFTMAN, zie ook 9.

71. Amsterdam, 18 Januari, 1707.

Ovl.b. van: „onsen waerden Moeder *Elisabeth Hoofftman* wed. *Andries Bernard* zal[r] in sijn leven Bewinthebber van de Oost Ind. Comp. naer eenige wijnige daegen sieckte, op gisteren....."

Daniël Bernard, — *J. A. Bernard.*

Wapen als bij 6.

VAN HOOGEVEEN, zie ook 99.

72. Leiden, 25 Augustus 1668.

Ovl.b. van: „mijn lieve ende waerde man *Mr Gerart van Hoogeveen*, Secretaris deser stede, naer vyff daege siecktens op den XXV deser des naer middachs de clocke omtrent drie uyren, ende dewijle het voornemen is het overleden lyck op Donderdag die weesen sal den dertigsten Augustus des naermiddachs de clocke twee uyren te doen ter aerde brengen......"

Anna van Nes.

Gevierendeeld wapen: 1 en 4 een stappend lam, 2 en 3 drie meerltjes. Hartschild met een zes spakig rad. Helm met wrong en dekkl. en als helmt. een lam uitkomend.

73. Dordrecht, 17 Juni 1686.

Ovl.b. van: „onse waerde en lieve vader d H[r] *Albert van Hoogeveen*, naerdat omtrent veertien dagen door swaer graveel en coorse is besocht geweest sijn... en na veel benaeutheyt uytgestaen te hebbe... naer de middach omtrent de clocke vyff uyre, synde den 16 Juny (overleden)....."

A. van Hoogeveen.

Wapen als bij 72.

HOP, zie 111.

TEN HOVE, zie ook 1, 36, 44 en 127.

74. Amsterdam, 15 October 1679.

Ovl.b. van: „mijnen seer waerde en lieven man, in 't seven en sestigste jaer syns ouderdoms, na een sieckte van thien dagen, op huyden den 15 October, des 's middaghs omtrent twaelf uyren..... Ick ben geresolveert het Lyck aan de aerde te geven op Vrydagh toecoomende den twintighste deses des 's namiddaghs....."

Cornelia Fagel, weduwe Ten Hove.

Wapen: een fragmentje, waarvan het schuinkruis met de scharen nog is te onderscheiden. Zie nummer 36.

75. 's Gravenhage, 24 Maart 1689.

Ovl.b. van: mijnen waerden en beminden Man d'Heer *Michiel ten Hove*, nadat Langh voor desen aen een droevigh Accident gegaen, en nu eenige dagen sware Pyn hadde uytgestaan, Desen morgen de clocke omtrent negen uyren, door een sachte ontbindinge.... het Lyck sal door de vrienden die hier in den Haegh syn, toecoomende Dinsdagh ter aerde bestelt werden....."

Elisabeth van Bebber, weduwe ten houe.

Geen wapen.

76. 's Gravenhage, 6 Juli 1694.

Ovl.b. van: „myn seer Lieve en Waerde man d'Heer *Cornelis Ten Hove*, na ruym acht dagen siecktens, desen nacht ten twaelf uuren in 't vyf en dertighste jaer van syn ouderdom...."

C. Dierquens Weduwe Ten Hove.

Wapen verbrokkeld.

HUYGENS, zie ook 61 en 64.

77. Arnhem, 16 October 1701.

Ovl.b. van: „myne waerde Huysvrouw de Vrouwe *Margrita Huygens*, *Vrouwe van Croonesteyn*, nae Eene langdurige swackheyt, den 15 deser des avonts omtrent acht uyren.....

W. van Heuckelom.

Wapen: drie rechterschuinbalken. Aant. helm met wrong en dekkleeden. Helmt. een vogel met opgeheven vlucht.

VAN INGEN, zie ook 70.

78. Kampen 5—15 December (1) 1688.

Ovl.b. van: „mijn seer waerde en lieve Eheman, de HoogEdelWelgeb. Heer *François van Ingen*, in sijn leven Burgem[r]. der Stadt Campen en wegens de provintie van overyssel gecommitteerde ter admiraliteyt in Westvrieslandt ent Noorderquartier, naer dat sijn HoogEdelWelgeb. een geruymen tydt heel sieck en swack is geweest int vyftighste Jaer syn ouderdoms, op Dinsdag den 4 December des morgens omtrent 4 uren . . . . ick ben geresolveert het Doode lichaem naer Christen gebruyk aenstaende dinsdag dat wesen sal den 11 December alhier inde bovenkercke met de presente vrienden ter aerden te bestellen . . . ."

(Laat kinderen na)

E. G. Gansneb gnt. Tengnagel, douarrière van Ingen.

Wapen: een beurtel. gekanteelde dwarsbalk; het schild gedekt door een kroon met tien parels en nog drie daarboven.

79. Kampen, 30 April 1695.

Ovl.b. van: „mijne seer lieve en waarde Huysvrouw, vrouw *Margreta van Ingen, gnt. van der Meer*, heden sijnde de 10 dagh naedat van een jonge soon waar verlost . . . ."

Lucas van der Meer.

Wapen gedeeld: *a* een dorre boom, *b* een beurtel. gekanteelde dwarsbalk. Helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken onduidelijk, doch waarschijnlijk een vlucht.

80. Bonkenhave, 12 April 1712.

Ovl.b. van: „myn Lieve eenige Dogter, de HWGeb. Juffer, *Juffer Fransina Elisabet van Ingen*, in het vierentwintigste jaar haers ouderdoms, nadat omtrent sestien dagen aen de kinderpokjens was ziek geweest, den 11[en] deses in de morgenstond . . . van meyninge zijnde, het ontzielde Lichaem sonder veel plegtigheyt tot Campen ter aerden te doen besteden . . . ."

E. G. Gansneb, genaemt Tengnagel.

Wapen: drie herald. rechts gewende wassenaars. Schildhouders: twee? (dieren). Kroon met fleurons.

81. Kampen, 5 September 1713.

Ovl.b. van: „de HoogEd. Welgeb. Heer *Jurrien van Ingen*, mijn seer waerde swager, in den ouderdom van ontrent 50 jaeren, na een sieckte en swaere kranckheit, verselt met een uytermaeten groote benauwtheyt, des nagts tusschen saterdag en sondag den 3 September ten 1 uur . . . . Wij syn van voornemen het doode lyck aenstaende Vrijdag, sullende wesen den 8 September met de tegenswoordige ter aerde te doen bestellen . . ."

Lucas van der Meer.

Wapen als bij 79, doch de boom op een losstaand grondje en het schild gedekt door een kroon met tien verheven parels.

(1) Oude en nieuwe stijl.

82. Bonkenhave, 9 Febr. 1714.

Ovl.b. van: mijn seer waerde en Lieve Oudste soon de HooghWelGebooren Heer *Jurrien Johan van Ingen* vaendrigh onder het Regiment van den Oversten *Benthem*, naer een sieckte van 6 Dagen, den 22 January, des nademiddacghs om 4 uuren in het 29 Jaer synes Ouderdoms, en alsoo in de Bloem synes Levens . . . en het verstorven Lighaem door order van den Oversten *Benthem*, als Colonel van het Regiment, met alle tekenen van Eer, soo als een officier van den Staet toekomt tot Oostende ter aerden bestelt synde . . . ."

E. G. so geboren als genaemt Gansneb gnt. Tengnagel.

Gevierendeeld wapen: 1 en 4 drie herald. rechts gewende wassenaars, 2 en 3 een vliegende visch, schuinrechts geplaatst. Het ovale wapen gedekt door een kroon met vijf fleurons.

KEISER.

83. Bredevoort, 12 Februari 1704.

Dese dient om UWEd. Gestr. bekend te maken dat myn huysvrouwe *Agneta Klerk* op den 4 Febry deses jaars ter wereld gebragt hebbende een regtschapen soon, die den Christelijke Doop heeft ontfangen en genaamt is *Gerrit Frederick*, het den Almogenden God belieft heeft na synen onveranderlijken wille, haar, mijne seer waarde en dierbare Huysvrouwe in het sevenendertigste Jaar hares ouderdoms op den 9 deses, des avonds tussen 7 en 8 uren, nalatende 7 jonge kinderen, waarvan alleen het oudste is een dogter, na veele uitgestane miserien tot mijne seer smartelijke droefheid uit dit tijdelijke leven in syne Eeuwige ruste over te halen. . . .

Rutgerd Keiser.

Wapen: een stier. Het ovale schild gevat in een cartouche en gedekt door een kroon met acht parels.

KLERCK, zie ook 68, 83 en 100.

84. Nijmegen $\frac{13}{3}$ April 1680.

Ovl. b. van: mijn soon *Coenraet Klerck*, naer 4 dagen bedlegerigh van een heete Coortse, op eergisteren avond Ten Clocke 10 uyren . . . . sijnde in het negende jaer sijns ouderdoms. . . ."

M. van Heuckelom, weduwe Klerck.

Wapen als bij 68.

85. Cleve, 12 Maart 1687.

Ovl. b. van: „mijn lieve Eh-genoot Vrouw *Margaretha Klerck* zalr. door eenen Christelijcken en sachten doodt gisteren avondt, omtrent negen uyren. . . .”

J. de Beyer.

Wapen: drie rechterschuinbalken; het schild gedekt door een negen parelige kroon.

86. Rhenen, 27 September, 1703.

Ovl. b. „Naedat onse seer waerde Broeder en Oom den here *Frederick Klerck*. Oud raedt ter Admiraeliteyt in Zeeland en Oudborgemeester en syndicus deser Stadt Rhenen, den tijt van ongeveerlyck zes weecken sieckelick en een dagh of thien bedlegerigh geweest was, heeft het den Groten Godt behaeght denselven op huyden den 27 September 1703 des morgens omtrent aght uren in het acht en sestighste Jaer synes ouderdoms uyt dese bedroefde werelt in zijn eeuwig ryck op te nemen. . . .

H. Klerck, — *A. M. Klerck.*

Wapen: twee afgewende gekruiste sleutels, oogen omlaag. Helm met wrong en dekkl. Helmteeken: de sleutels tusschen een vlucht.

87. Arnhem, 14 Oct. 1715.

Ovl. b. van: „onse waerde moeye *Margariet Klerck* nae een sieckte van drie daegen in den ouderdom van seven en tachtigh jaren en bij de seven maenden, desen morgen weynigh nae een uur. . . .”

W. van Loon.

Wapen: een zesp. ster. Helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken: de ster.

VAN DER KNIPPENBOURG, zie ook 14 en 20.

88. Meurs, 10 November 1679.

Ovl. b. van: „onse seer waerde L. Moeder Vrouw *Gisberta van der Knippenbourg, weduwe de Beyer*, naer uytgestandene seer beswaerlicke Coortsen den 7 deses maendts Novembris, door eenen seer sachten Doot. . . . synde wij geresolveert. Deselve tegens aen staenden Maendagh den 13 deses alhier in de kercke in Onse Begraeffenisse 's avondts in der stilte bij te setten. . . .”

Ar. van Goor.

Wapen, zie 52. Het helmteeken vertoont twee afgewende slangen, waarvan de ineengestrengelde staarten op den wrong rusten.

89. Cleve, 17 Juli 1711.

Ovl. b. van: „mijne seer lieve Vrouw suster *Christine Eleonora de Beyer, geboorne van der Knippenbourg*, van wylen syne Koninghl. Majesteyt van Pruyssen geheymen Clev. en Marck. Justitie Raedts *Arnoldt Gerhardten de Beyer* naergelaetene Weduwe naar een langduurende quijnende sieckte in het 31 jaer hares ouderdoms op den 16[den] deeses 's avonds tusschen 7 en 8 uuren, door eenen sachten en saeligen doodt. . . .”

Johan de Beyer.

Wapen als bij 18.

KNOBBE, zie ook 23, 95 en 96.

90. Amsterdam, 17 Juni 1689.

Ovl. b. van: „mijn man *Hermanus Knobbe*, dewelke in den Heere gerust is den 10[den] deser ende begraven 15 dito. . . .”

Sara Smout weduwe van Hermanes Knobbe.

Wapen onduidelijk. Helmteeken: een vogel herald. rechts gewend.

91. Amsterdam, 21 November 1713, n. st.

Ovl. b. van: „mijn Live & Waerde Vader *Justinus Knobbe* op gisterenavond ten 9 uuren, in het 72ste jaar zijns ouderdoms. . . .”

Jean Knobbe.

Wapen: drie knoestige stokken, die in den voet bij elkaar komen en geplaatst zijn op een smal grondje. Aanz. helm met wrong en dekkl. Helmteeken: het figuur uit het schild.

LANSBERGE.

92. Amsterdam, 2 Mei 1711.

Ovl. b. van: „mijn waerde huysvrouw *Elisabeth Lansberge*, voorleeden woensdagh den 29 April 's avondts te vijf ueren, na een langhduerige pynelycke sieckte. . . . wij syn voorneemens onse doode savonts den vijften Mey eerstcomende in de westerkerck met de vrinden die hier syn ter aerde te bestellen. . . .”

Marinus Cobmoyer.

Wapen: drie leeuwen (2 en 1). Helm met wrong en dekkl. Helmt.: twee klauwen. Boven dit alles de letters I. L.

VAN LAWICK, zie 47.

DE LEEUW, zie 2.

VAN LOON, zie 87 en 102.

LOOVEL.

93. Haarlem, 20 Februari, 1709.

Ovl. b. van: „mijn seer lieve soon *Jan Loovel*, nu Negen en Veertigh J. oud zijnde, naer een bedleegeringh van omtrent de zeevendaagen, op heeden. . .”

Susanna de Beyer, weduwe van de Walle.

Wapen als bij 16. Daarboven de letters I. D. B.

LOTEN.

94. Amsterdam, 10 Mei, 1676.

Ovl. b. van: „Onse seer Lieven en waerden Vaeder, naer een seer pijnelijcke Langhdurigh Leger, huijden morgen omtr. 4 uren . . . en vermits den dagh

der begraeffenisse tegens toecomende Vrijdagh zijnde den 15 deser de Clocke 2 uren naer de middach is vastgestelt..."

Guilielmus & Jean Loten.

Wapen verbrokkeld.

LE MAIRE, zie 54.

VAN DER MEER, zie 79, 81, 114.

MENTHEN, zie 69.

METZ, zie 100, 123.

MOTZFELD.

95. Cleve, 14 April 1683.

Ovl. b. van: „mijnen hochweerden Eheman *H. Winand Motzfeld*, der Rechten Doctor ende Burgermeester van Cleve, den $\frac{4}{14}$ deses 's morgens omme 6 uyren aen syne langduerige sieckte..." (Laat twee kinderen na).

Hester Knobbe, weduwe Motzvelt.

Wapen: een struik, waaraan drie (rozen of) bloemen. Over alles heen een dwarsbalk. Meer niet te zien.

96. Wesel, 28 October 1692.

Overl. b. van: „meinen soen *Johan Jacob Motzfeldt* sontags abens umd 11 uren, durch einen sanften tods..."

Hester Knobbe, wedewe Motzfelt,

Wapen als voren, met helm, wrong en dekkl. Helmteeken de struik, tusschen een vlucht (of hertsgewei, onduidelijk).

NERING.

97. Wesel, 22 Maart 1690.

Ovl.b. van: „mijn Lieve man *Laur. Nering* zal. door eenen Christelicken en sachten doet, gisteren voormiddag tuszen elven en twalffen siende den 21 Maert....." (Laat kinderen na).

Mara Chuleborgh. weduwe van Lourens Nerinck.

Wapen: een hart, beladen met een 6 p. ster. Helm met wrong en dekkl. Helmt.: de ster tusschen een vlucht.

98. Middelburg, 2 Februari 1698.

„Mijn seer lieve en waerde huysvrou *Anna Nering* zal^{r}. op voorleden woensdag dorr godes goedheyt in de kraem synde gecomen van een brave jonge soon, die daegs daeraen de Christelicken doop onder de benaminge van *Johan*, na mijn vader Zal^{r}. heeft ontfangen, soo heeft het Godt Almagtig behaegt die vreugde subitelick in seer groote droefheyt te veranderen met deselve myn huysvrou op gisteren na de middag in een flaeute vervallen synde dog tot de laeste oogenblick bij haer verstant, van dese morgen omtrent een uyren tot mijn overgroote droefheyt en smerte, uyt dit tranendal in syn eeuwig Coninckryck weg te halen....." *Reynier van de Sande.*

Wapen: een golvende dwarsbalk, in het hoofd vergezeld van twee zes p. sterren. Helm met wrong en dekkl. Helmteeken: een aanziende dierenkop met twee opgeheven pooten.

VAN NES, zie ook 72.

99. Leiden, 13 Juli, 1685.

Ovl.b. van: „onse waerde en geëerde schoonmoeder Vrouw *Anna van Nes*, weduwe van Zal^{r} de Heer *Gerard van Hogeveen*, in syn leven eerste Secretaris deser stede (naer een korten tyds sieckte en buyten alle verwachtinge) desen naermiddagh de klocke vier uyren....."

H (?) van Willigen. —
Cornelis Bicker van Zwieten.

Wapen, zie 72.

d'ORVILLE, zie 131.

PAUW VAN SCHALCKWYCK, zie 47.

PLANCIUS, zie 15.

PLATEVOET, zie 15.

POULLE, zie 115.

PAGENSTECHER, zie 66.

DE PUT.

100. Grave, 5 September 1681.

Ovl. b. van: „onse seer Weerde en Lieve Moeder en Grootmoeder *Anna de Put*, wed^{e} wijlen de heere Capitein *Clerck*, naerdat weynige daegen met een cleine coortse die sigh allenxgens verheffende besocht was ende mede door defect van de Natuyre op Vrijdagh den 5 deser snaemiddaghs de clocke tusschen vier à vijf uyren met goet verstant en seer Christelyck in syn Eeuwigh Ryck op te nemen en dewyl haer WelEed. sonder eenige Pompe oft Cermonie begeert heeft ter aerde bestelt te worden..."

Elisabeth Vos, — Wilh. Metz — Nicolaes Verbolt.

Wapen gevierendeeld. 1 en 4 drie vogeltjes, 2 en 3 drie gekroonde bevelhebbersstaven (?) 2 en 1 geplaatst. Alles gedekt door een veelparelige kroon.

DE RAET.

101. Rotterdam, 18 Januari 1706.

Ovl. b. van: „mijn seer waerde man, de Heer en Mr. *Dirk de Raed*, Burgemr. der stad Rotterdam, Gecommitteerde ter Admiraliteyt in Zeeland, mitsgaders Bewindhebber der O. I. Compagnie, van deze namiddagh, nadat eenige tijd sieckelyck had geweest, in het 56 jaer synes ouderdoms...."

(Laat kinderen na).

F. Fagel, Weduwe de Raet.

Ovaal schild met drie herald. links gewende schaatsen, de punt omhoog en een vrijkwartier, beladen met een linkerhand. Alles gedekt door een kroon met negen parels. (*Wordt vervolgd*).

Namen van regeeringspersonen, R. K. geestelijken, predikanten enz., in de dorpen van „Kennemerland, in Brederode en de Bajuwschap van den Landen van Bloys," tot aan het begin der 19e eeuw.

DOOR

W. P. J. OVERMEER.

(*Vervolg*).

„Den 5 Julij des afgelopenen jaars, des middags ten 2 uure, werd door *Cornelis Aartse Schoute*, in de Kerkweetering, een water aldaar, onder het vaaren, opgehaald, toen met het hoofd naar de laagte, het nauwelijks driejaarig zoontjen van *Willem Soebelet*, zonder eenig bewijs van leven: volgends getuigenis van den vader was het reeds een half uur vermist geweest: in huis gebragt zijnde werd het voor een groot vuur gelegd, nu geschud, dan bij de beenen gedragen, enz. tot omtrent ten half drie uuren, waarna men eerst één der chirurgijns van het dorp riep, naamlijk den waardigen *C. C. Lindenaar*, ofschoon alle de omstanders zig reeds verzekerd hielden dat het kind reeds dood was, gelijk ook gemelde ijverige en menschlievende Heelmeester geenig teken van leven aan het zelve bespeurde; dan, te wèl bekend met den vaak zonderlingen aart deezer gevallen, zowel als met het zamenstel des menschlijken ligchaams, begeerde hij tog eens eene proeve te doen, om van de waarheid des afsterven van den kleinen drenkeling verzekerd te zijn: ten dien einde liet hij de natte kleederen terstond uittrekken, droogde het geheele lijf met warme doeken, dekte het in een wollen deken, liet den rug aanhoudend met zout en gezegde doeken wrijven, brak den mond met een lepel open, en spoot brandewijn in de keel, waschte het hoofd gestadig met brandewijn, en stelde het clijdteeren met tabaksrook geduurig in 't werk: hij vond het fundament zeer wijd open, hetwelk wel een uur lang in dien staat bleef zonder dat er zig in het gantsche geval eenige verandering opdeed: echter de hoop nog niet verloren geevende, en ten sterkste aangevuurd wordende, door den edelen wensch om een zijner natuurgenoten bij 't leven te behouden, volhardde de menschenvriend volstandig in zijne poogingen, wordende ten allerijverigsten daarin ondersteund, door twee even menschlievende dorpelingen, naamlijk *Jan Segstroo*, en deszelfs waardige huisvrouw.

Deeze loflijke volharding was eindelijk van dat gevolg dat in de ingewanden van het lijdertjen eenige

beweeging kwam, en dat het zelve tweemaal ontlasting kreeg, en veele winden loosde: dit zeker waren verheugende tekenen: de Heer *Lindenaar*, nu gegronder hoop hebbende, drukte bij aanhoudendheid de borst van den kleinen drenkeling, om ware het mogelijk de longen in werking te brengen; kittelde vervolgends met een veer in de keel, lag zijn' mond tegen dien van het kind, blies deszelfs longen op, telkens met herhaalde drukkingen op de borst, met al het welk, zonder eenig merkbaar voordeel aangehouden werd, tot in den avond omtrent ten half vijf uure, als wanneer het lijdertjen zeer flaauw begon te steenen, en eene groote hoeveelheid water uitspoog, hetgeen de hoop op redding weder niet weinig voedsel gaf — het kind niet warm kunnende krijgen, lag de ijverige wondheeler, drie kannetjes met warm water, rondsom hetzelve, tot vijf uure, als wanneer hij den pols begon te voelen, en het lijdertjen verder van tijd tot tijd meer bekwam: ten half zes uure gebruikte het twee lepels water en melk, kreeg sterke uitwaaseming, en begon des nachts ten twaalf uure voor het eerst te spreken, verzoekende om aardbeziën en drinken — des anderen daags kwam de kleine lijder zijnen verlosser reeds op de straat tegen, en was zeer welvaarende, inderdaad een allermenschlijkste uitslag van de loffelijkste pooging."

De Maatschappij der Drenkelingen bekroonde hem met een gouden eerpenning.

R. K. Geestelijken.

Jacobus, curatus vóór 1342 en na 1366.
(B. B. H. X, 395 en XIII, 461).

Johan van Schetter, pastoor in Aalsmeer in 1546. Hij was Kanonnik van Oud-Munster te Utrecht.
(Oudh. en Gest. van Kennemerl. II, 315).

Timmanus pastoor te Aalsmeer in 1571. In 1391 stichtten *Franck Dirck Franckenzoon* en zijne huisvrouw een vicarij op het altaar van *S. Jan de Evangelist* in de Oude of S. Nicolaaskerk te Amsterdam (1). De zooeven genoemde *Timmanus* genoot in 1571 de vruchten, welke 10 oude Frankrijksche Schilden bedroegen.

Wagenaar deelt in zijne geschiedenis van Amsterdam (2), Dl. I, blz. 98 mede, dat bovengenoemd vicarij

(1) Dit altaar was gelegen in het middenschip aan den tweeden pilaar ten zuiden, nabij den toren. Waarschijnlijk behoorde dit altaar aan het „Fruyteniers- of Sint Jansgilde", dat *Sint Jan* tot patroon had.

(2) *J. Wagenaar*, Amsterdam in zyne opkomst, aanwas, geschiedenissen, voorregten, koophandel, gebouwen kerk en staat, schoolen, schutterye, gilden en regeeringe. Amsterdam *Isaak Tirion*, *Yntema en Tieboel en P. Conradi en V. van der Plaats*. 1760—1788. 4 dln. fol.

in 1541 werd gesticht. Dit is foutief. *Franck Dirck* leefde in het laatst der 14e eeuw. In de „Mededeelingen betreffende de oude St. Nicolaus-Parochie te Amsterdam" (B. B. H. IX, blz. 130) wordt vermeld:

S. Johannis Evangelistae prope turim. Vicaria cujus onus Committitur Conscientiae possessoris, fundata a°. 1391 a *Francone Theodorici Franconis*, fructus 10 antiqua scuta Franciae sed audio fructus esse adauctos, possessar D. *Timannus* pastor in Aelsmer, qui per alium facit celebrari.

(Zie ook: B. B. H. XXIV, 78).

Jakob Brunoosz., pastoor alhier in 1603 (1).

Jan Jansz., eveneens pastoor alhier. Hij was geboren te Akooy, was Kanunnik te Vuren en overleed 3 April 1652.

(Oudh. en Gest. van Kennemerl. II, 315).

Aalsmeer (2). Op 21 Augt. 1656 getuigt nogh *Mr. Willem van Groenhoudt*, advoc. oudt 45 j. dat die baljuw van Kennemerlandt nog heeft geexerceerd private incarceratie van een *Pr. Arnoldus*, van de Ordre der Minnebroeders — de som van den schout van Aelsmeer. Hij had hem weer eigenmagtig ontslagen.

(B. B. H. IX, 365).

Heyndrick Hendricksz., patroon van de papistenkerck te Aelsmeer, out 37 jaar in 1656.

Maerten Swittersz., oud 42 jaar. Als voren.

(B. B. H. IX, 371).

Johan Schot, pastoor te Aalsmeer. Overleden 28 Februari 1667.

Aarnout Kuisten, als voren. Hij was geboren te 's-Hertogenbosch en overleed 4 December 1667.

Jakob Kats, als voren. Hij was te Gorcum geboren. Zijn broeder

Boudewijn Kats, eveneens te Gorcum geboren overleed in zijne pastorie te Aalsmeer den 15 November 1691.

(Oudh. en Gest. van Kennemerl. II, 316).

(1) Zie voor de roomsche Kerkgeschiedenis van Aalsmeer in 1635: „Zeven stukken rakende papistische stoutigheden te Kudelstaart, Kalslagen en Aalsmeer. A°. 1635. Medegedeeld in de B. B. H. VII, blz. 54 en volgende.

(2) Informatie extraordinaris, genomen alhier in den Hage ter ordonnantie van den Hove van Holland by my **Willem Goes**, raedt ordinaris in denselven Hove als commissaris, hebbende tot adjunct **Joost van Hoogenhoeck**, secretaris in den voorsch. Hove, nopende de actien ende quade comportementen, die Lodewyck **van Alteren van Jaersvelt**, baljuw van Kennemerlandt in 't exerceren van 't selve ampt te laste werden geleijt, in der manieren hiernaer volgende.

Deze informatie bevat 176 nummers, begon 24 Juni 1656 en eindigde 9 September daaraanvolgende. — Crim. papieren van het Hof. Portefeuille C.

Bartholomeus Pesser, pastoor te Aalsmeer in 1721. Hij was geboren te Utrecht en moet zeer ontwikkeld zijn geweest.

(Als voren en B. B. H. H, 361).

Hermanus Theobaldus, geboren te Tienen, Statie Aalsmeer in 1730, werelds roomsch priester, niet geordend, ook geen jezuitgezinde doch jansenist. In 1730 was hij 46 jaar oud, en kwam op aanbeveling van den aartsbisschap van Utrecht *Barchman Wuytiers* den 2 April van zooeven genoemd jaar in de Statie Aalsmeer.

(B. B. H. XIV, 73 en XVII, 223).

J. Smal, 1786.

(B. B. H. XXII, 40).

Oostzanen (1).

In het Handvest van Hertog *Willem* rakende den Oostzaner Schinkeldijk (2), worden genoemd:

Claes Symonsz. Otterdijck.
Heyn Elferts-zoon,
Jonge Peter,
Peter Huygh Symonsz.

Symon Claesz., oudt 30 jaer, Schout van Oostzanen in 1494 (3),

Jacob Pietersz.,	oudt 50 jaer		Buyrluyden (4) in 1494.
Pieter Claesz.,	„ 64 „		
Claes Pietersz.,	„ 45 „		

(Inf. 1494).

Symon Claeszoon, oudt 59 jaer, schout van Oostzanen in 1514. Mogelijk is hij dezelfde die in 1494 het schoutsambt bekleedde, hoewel dit niet overeenkomt met den leeftijd.

Pieter Jacobszoon,	oudt 37 jaer	Waerschappen in 1514.
Garbrant Janszoon,	„ 58 „	
Merten Janszoon,	„ 55 „	
Dirck Aertszoon,	„ 50 „	

(Inf. 1514).

(1) Met de Oostzijde van Zaandam tot de groote sluis.

(2) Gegeven in den Haag 19 Maart 1414, en voorkomende in **Lams**, blz. 666.

(3) De dorpen van Oostzanen ende Saenredam, één Schout ambacht ende prochie, geldende met malcanderen.

(4) Hoewel het woord **Buyrluyden** meermalen door mij reeds is medegedeeld, acht ik het toch noodzakelijk er hier alsnog eene juiste verklaring van te geven. **Buyrluyden** zijn de inwonenden van het dorp. Men onderscheidde **inbuyren** en **uytbuyren**, en verstond onder deze laatsten hetzelfde als **luyden van buyten**, die niet in het dorp thuis behoorden. Minder gebruikelijk was **binnenbuyren**. Een enkele maal beteekent **buyren**, naburige dorpen, buurtschappen, b.v. **Den inwoonders van den buyren voors.**

Willem Luytsz.,
Gerrit Arisz.,
Jan Jansz.,
Pieter Symonsz.,
Heemraden te Oostsanen in 1550.

(*Lams*, 569).

Claes Cornelisz., Schout in 1593.

Jacob Pietersz.,
Cornelis Jansz Port.
Schepenen in 1593.

Outger Jansz.,
Claes Pieter Dircksz.,
Gecommitteerden in 1593, in zake het accoord van de klein Sluis te Zaandam.

(*Lams*, 570).

Dirck Cornelisz.,
Jan Pietersz.,
Burgemeesteren in 1600.

Jacob Albertsz., Schepen in 1600.

(*Lams*, 141).

Dirck Cornelisz., Waerschap van Oostzanen in 1603 en 1605.

Lams, 229, 230 en Gen. Priv. en Hantv. van Kennemerl. 333).

EXTRACT.

Recht-dagh, gehouden op den 12. January, 1609.

Jan Claesz. Klopper, Schout, Eysscher, Contra *Aert Cornelisz.* Gedaeghde. D'Eysscher eyst van den Gedaeghde 42. Schell: over die Boeten dat hy op Sondagh, huyden 14. dagen geleden, tot *Compaens*, onder die Predicatie heeft gedroncken. Alsoo de voorsz. Waert, in presentie van twee Schepenen, namentlijck *Outgert Symonsz.* ende *Jacob Jacobsz.*, ende my ondergeschreven Secretaris, heeft getuyght, hoe dat de Gedaeghde aldaer heeft gedroncken, soo condemneeren Schepenen hem in de voorsz. Boeten van tweeen-veertigh Schell: ende die selve te betalen tusschen date deses, ende acht daghen, aen de voorsz. Eysscher, met compensatie van kosten. Aldus gepronuncieert by de volle Bank van Schepenen, als namentlijck, *Jan Jacobsz.*, *Dirck Pouwelsz.*,, *Dirck Symonsz.*, *Jacob Heyndricksz.*, *Jan Florisz.*, *Jan Gerritsz.*, ende *Outgert Symonsz.*, Schepenen in den Ambachte van Oossanen. Actum ut supra.

Jacob Irs,
Secret. tot Oostsanen. 1609.

Recht-dagh, gehouden op den 12. January 1609.

Jan Claesz. Klopper, Schout, Eysscher, Contra *Dirck Jaep van Dickes*, Gedaeghde.

De voorsz. Schout eysschet den Gedaeghde 42. Schell: uyt oorsaecke dat hij *Aelbert Jansz.* een Keurwond heeft in zijn hoofd gheslaghen, concludeert tot condemnatie.

Schepenen, met namen *Jacob Jacobsz.* ende *Dirck Symonsz*, dese Keurwonde met den voorsz. Eysscher beschouwet hebbende, ende *Aelbert Jansz.* verklaerden in presentie voorsz., dattet *Dirck Jacobsz. van Dickes*, Gedaeghde voorz., gedaen hadde, ende 't selve genoch ruchtbaer zijnde: Soo condemneren Schepenen hem in de Boeten van 42. Schell: te betalen aan den Eysscher, tusschen dato deses ende acht dagen, of ten ware dat de Gedaeghde dat selve met goede getuygen weet te betuygen dat hy het selve niet gedaen heeft, tusschen dato voorz., met compensatie van kosten. Aldus gepronuncieert by *Jacob Jacobsz.*, *Dirck Pauwelsz.*, *Dirck Symonsz.*, *Jacob Heyndericksz.*, *Jan Florisz.*, *Jan Gerritsz.*, ende *Outgert Symonsz.*, Schepenen in den Ambachte van Oossanen.

Jacob Irs,
Secret. tot Oossanen. 1609.
(*Lams*, 278, 279).

EXTRACT UYT SCHEPENEN ROLLE.

Recht-dagh, den 9. September, 1614.

Jacob Claesz. Koppes, Schout, Eysscher, Contra, *Claes Jacobsz. Keyser*, ende *Jacob Cornelisz. Lutkes*, Gedaegde.

Schepenen ondergeschreven gehoort hebbende den Eysscher, ende bekentenisse van de Gedaeghde, mede gesien hebbende het Octroy van de Mo: Heeren Staten, gheobtineert, ende die Keuren daer op gevolght; ende op alles rijpelijcken gelet hebbende, doende recht, condemneren de voornoemde Gedaeghdens inde boeten ende breucken van Schuyt, Net, Tou, Taeck, ende het Gereetschap van dien, mitsgaders het kaer met die gevangen Visch, ende daer en boven de boeten van 10 Kennemer-ponden, op te leggen en te betalen aan den Eysscher, alles volgens het voorsz. Octroy, met compensatie van Kosten. Aldus gepronunceert om redenen by *Aris Jacobsz*, *Jacob Albertsz*, *Aelbert Tymonsz.*, ende *Jan Claesz.*, Schepenen tot Oossanen. Actum ut Supra. By my

Jacob Irs,
Secret. tot Oossanen 1614.

Recht-dagh, den 9 September 1614.

Jacob Claesz. Coppes, Schout, Eysscher, Contra, *Willem Jansz*, Gedaeghde.

D'Eysscher persisteert by zijn wel-gefondeerde eysch, verleden acht dagen ter Rolle gestelt.

Willem Jansz., Gedaeghde, alhier present refereert hem op des Eysschers bewijs, bij faut. dat de Eysscher van alle zijne ondeugdelijcke voorstel sal werden ontseyt, ende gecondemneert in de kosten van dezen Processe, versoeckt recht.

Schepenen ondergeschreven, gehoort hebbende den eisch hiervoren ter Rolle gestelt, die welcke den voorsz. Schout by eede heeft gesterckt, voort mede gesien hebbende het

Octroy van de Ed: Mo: Heeren Staten geobtineert, ende de continuatie daerop gevolght, ook mede de Keuren daer op geleyt, daer benevens mede gehoort hebbende die defensie van de Gedaeghde, ende op alles rijpelijcken gelet hebbende, doen recht, condemneren den voorsz. Gedaeghde in de Boeten, Breucken van Schuyt, Net, Tou, Taek, ende 't Gereetschap van dien, mitsgaders het Kaer met de gevangen Visch, ende daer en boven een boeten van thien Kennemerponden, op te leggen ende te betalen aen de Eysscher, alles volgende het Octroy ende die Keure daer van zijnde, met compensatie van kosten. Aldus gepronunceert om redenen, by *Aris Jacobsz*, *Jacob Aelberts*, *Aelbert Tymonsz*, ende *Jan Claesz*, Schepenen in den Ambachte van Oossanen. Actum ut Supra. By my

Jacob Irs,
Secret. tot Oossanen.
(*Lams*, 315 en 316).

Den 11 Mei 1619 waren alhier.

Dirck Dircksz.,
Claes Symonsz., } Schepenen.
Pieter Syms,

J. de Graef, Secretaris.

Den 29 October 1619:

P. Syms,
Dirck Dircksz.,
Jacob Jans.,
Gerrit Willemsz., } Schepenen.
Jan Taemsz.,
Claes Symonsz.,

J. de Graef, Secretaris.

(Lams, 705—706).

In 1621 was

Jan Willemsz., anders *Lange Jan Willemsz.*, gecommitteerde van Oostzanen.

(*Lams*, Voorrede).

In 1625 was alhier *Dirck Pietersz.*, Burgemeester.

(Gen. Priv. en Hantv. van Kennemerl. 141 en *Lams*, 678).

In 1628 waren alhier:

Jacob Andriesz, *Clouck*, Schout.

Aert Jacobsz.,
Pouwelis Jansz.,
Taems Pietersz.,
Jacob Offertsz., } Schepenen.
Gaef Jansz.,
Gerrit Pietersz.,
Jan Jacobsz.,

J. de Graef, Secretaris

In 1629:

Jan Dircksz.,
Valk Frericksz., } Schepenen.

In 1630:

Claes Jacobsz.,
Jan Allertsz.,
Jaep Heyn-zoon,
Jan Jacobs-zoon, } Schepenen.
Jacob Jans-zoon,
Jan Heyndericksz.,
Pieter Gerritsz.,

J. de Graaf, Secretaris.

In 1631:

Jan Allerstsz.,
Jan Heyndericksz.,
Claes Jacobsz., } Schepenen.
Willem Ariszoon,
Jan Jacobszoon,

In 1633 werd o. m. besloten:

Item, noch bij Schout ende Schepenen eendrachtelijck Geordonneert en Gekeurt, van *Guyrt Claes Gravenaers* Onder-dijck af tot *Dirck Claesz Gravenaers* Sloot toe, van nu voortaen niet beriet magh werden voor den 17 Maert, wesende *Sinte Geert*, op peene vande hooghste boeten wie contrarie doende bevonden werden, ten proffyte vanden Schout den Officier, ende voorts de Greef verleyt van *Guyrte Claes Gravenaers* af, tot de zuyt-zy van *Jan Heynen* toe, op boete als voren.

Item, noch van *Gerrit Claesz. de Backers* af, tot *Kees Ouwe-jans* sloot toe, mede niet te Rieden voor den eersten April, op boete als voren, ten proffyte van den Schout, den Officier; in ware Oirconden deses, by *Jan Symonsz. Brouwer* ende *Jan Dircksz.*, Schepenen, uyt den name ende van wegen het Collegie, desen hier ondergeteyckent desen 17 May, 1633. Midtsgaders *J. de Graef*, Secretaris tot Oost-Zanen, 1633.

By Schout ende Schepenen, het Lant voor *Giert Walighs*, gelegen voor de Zuyt-dijck, de Greef verleyt, geen Aerde daer meerder uyt te mogen halen, als in zijn hoogh breete te blijven, op pene daer toe staende.

Item, noch by de E. Heeren Schepenen de Greef verleyt uyt het Rietlant van *Jan Cornelisz.*, niet uyt te delven als alleenlijck dat tot de Kadijk gebruykt sal werden, op pene daer toe staende wie in gebreeke bevonden werden.

In 1636 waren alhier

Dirck Claes-Soon,
Jan Jacobse,
Aris Jans-soon, } Schepenen.
Outger Dircksz.,

In 1637:
Pieter van Soutelande, Schout.
Dirck Claesz.,
Symen Pietersz.,
Dirck Gerritz.,
Pieter Dircksz.,
Valk Undericksoon,
Claes Pietersz.,
Jan Willemsz.,
} Schepenen.
J. de Graef, Secretaris.

(*Lams*, 727).

In 1640:
Dirck Claesz.,
Jan Jans-Soon,
Pieter Claesz.,
Jacob Jacobsz.,
Albert Dircksz.,
} Schepenen.

(*Lams*, 710—716).

Cornelis Claesz, Schoolmeester te Oostzanen in 1638.
(*Lams*, 320).

Wy *Pieter van Soutelande* Schout, *Claesz Symonsz.* ende *Dirck Gerritz*, Schepenen in den Ambachte van Oossanen, doen kondt, certificeren voor de waarheyt, dat op huyden dato ondergeschreven voor ons compareerden d'eersame *Jan Claesz. Klopper*, oude Schout van Oossanen, oudt 72 Jaren; *Claesz Albertsz. Broeders*, oudt Schepen, oudt 67 Jaren; *Barent Tymonsz*, oudt Schepen, oudt 59 Jaren; *Jan Jacobsz*, oudt Schepen, oudt 50 Jaren; ende *Jan Symonsz. Koperslager*, oudt 52 Jaren; rechtelijcken verdaeght zijnde, ter instantie ende versoecke van Burgemeesteren van Oossanen, ende Oost-zijde van Saendam, om getuygenisse der waerheyt te geven, ende hebben getuygt, verklaert ende geattesteert, als zy tuygen, verklaren ende attesteren mits desen bij ware woorden, in plaetse van eede, hoe waer is dat zy Comparanten verstaen hebben, Dat den Heere Bailliu van Kennemerlandt zijne Keuren alhier tot Oossanen, ende de Oost-zijde van Saendam, naer Klocke geklep, heeft laten publiceren, nu onlancks geleden, 't welck noyt meer voor date van dien (van wegen den Heere Bailliu ofte van zijne Voorsaten) is gedaen geweest, by haerder kennisse ofte wetenschap. Verklaren 't selve de evidente waarheyt te wesen, eyndende hier mede hare getuygenisse. In oirconde desen hebbe ick Schout voorsz. mijn Ampt-Zegel, ten overstaen van Schepenen, hier onder op 't spatium gedruckt, ende by de voorsz. Schepenen hier onder geteyckent, opten 12 April, Anno 1644.

By my
J. de Graef,
Secret. tot Oossanen.

Claes Symonsz.
Dirck Gerritsz.

(Uit: Processen, raeckende het Vechten en Mes-trecken).

Den 2 April 1644 compareerden voor *Pieter van Soutelande* [1]), Schout; *Dirck Olffertsz.* en *Jan Aertsz.* Schepenen te Oostzanen. De volgende personen:

Jan Claesz. Klopper, oud 72 jaar, Oud-Schout van Oostzanen,
Jan Willemsz., oud 77 jaar,
Jacob Jan Garrebrantsz., oud 74 jaar,
Pieter Jansz., oud 66 jaar,
} Oud Schepenen van Zaandam.
Claes Symonsz., oud 62 j. Oud-Schepen,
Symon Jacobsz. Hop, Oud Burgemeester,
} Van Oostzanen.

Zij verschenen aldaar om getuigenis af te leggen „hoe waer is, dat soo lange haer Memorie ghedencken mach, dat Schout ende Schepenen, in den Banne van Oossanen, alle Keuren van civile Boeten van twee-en-veertigh Kennemer-schellingen, ende daer beneden, hebben gemaeckt ende geleyt, waer van de bekeuringe van de Schouten altoos is gedaen, ende dien volgende de bekeurde daer van voor Banck van Schepenen geroepen, zijn eysch ende conclusie daer opgenomen, waer over Schepenen sententie hebben gewesen, soo wel over de schuldige van Vechtboeten, als andere Keuren."

(Als voren).

In 1644 waren alhier o. a.
Pieter van Soutelande, Schout.
Jan Hendricksz.,
Outger Luytsz.,
Symon Jacobsz Koppis,
} Burgemeesteren.
Barent Thymensz.,
Jan Pieterszoon,
Dirck Claesz.,
Claes Dircksz.,
Dirck Aertsz.,
Dirck Gerritsz.,
} Schepenen.
Jacob Claesz.,

(*Lams*, Voorrede, blz. 232, 240, 251, 279, 291, 300 en 726).

In 1647 waren alhier:
Pieter van Soutelande, Schout.
Outger Luytsz.,
Dirck Claesz. Daelder,
Jacob Taemsz.,
Outger Aelbertsz.,
} Schepenen.

1) *Van Ollefen* spreekt in zijne beschrijving der kerk van Oostzanen van drie wapenborden van de *adelijke* familie van *Soutelande*, waarvan er voorheen hier het Schoutsambt bekleed hebben.

Gerrit Willemsz.,
Frans Dircksz., Schepenen.
Dirck Claesz. Droogh,
J. de Graef, Secretaris.

In de privilegien en Octrooien „noopende den Dijck-Sloot" d.d. 1644 (*Lams*, 720), komt o. a. voor:

Art. 7. Geen Riet te mayen, van *Dirck Albertsz.* Ouwen-dijck tot *Aert Symonsz* toe, tot 14 dagen na *St. Pieter*, Adcathedram, elck roede op vijf schellingen.

Art. 8. Geen Riet te mayen van de Kouwe-horn tot *Luyt Tymesz. Neske* Kamp toe, ende oock geen Riet te mayen van de Kouwe-horn tot de sloot toe, tusschen *Jan Symonsz.* en *Jaep Haringhs* Kamp, en voor *St. Pieter* voorsz, elcke schoof opte boeten van twee schellingen, ende oock ten voorsz. plaetse geen Aert te delven, elcke spit opte boete van twee schellingen.

Art. 28. Er sal daer niemant mogen varen of lopen met Honden in 't velt ofte Veen, elcks opte boeten, van tien stuyvers tot *Jan Uytganck* Oost toe.

Art. 31. Er sal niemant mogen delven uyt den Onder-dijck, ofte uyt de roet, beneffens *Aert Corvers* Werf. Item, noch niemant te delven uyt het Rietlant beneffens *Floris Moy Japes*, elk spit opte boeten van twee stuyvers.

(*Lams*, 720—727).

In 1648 waren alhier:

Pieter van Soutelande, Schout.
Jan Claesz. Keyser,
Luyt Gerritsz.,
Dirck Frericksz.,
Jan Gerrit Claesz., Schepenen.
Ysbrant Outgersz.,
Dirck Claesz. Bouwman,
Jacob Claesz. Slinger,
J. de Graef, Secretaris.

(*Lams*, 728).

In 1649:

Pieter van Soutenlande, Schout.
Jochem Pietersz. Kat,
Cornelis Claesz. Snoeck,
Dirck Aertsz.,
Cornelis Jans-zoon Gruys, Schepenen.
Dirck Pietersz.,
Willem Pietersz.,
J. de Graef, Secretaris.

Lams, 729—730).

In 1650:

Pieter van Soutenlande, Schout.

Jan Heyndericksz.,
Claes Claesz. Kool,
Jan Symonsz. Smyer, Schepenen.
Jan Jansz. Louw,
Dirck Cornelisz.,
J. de Graef, Secretaris.

(*Lams*, 730).

In 1651:

Pieter van Soutelande, Schout.
Barent Tymensz.,
Pieter Jansz.,
Dirck Claesz.,
Jan Aertsz., Schepenen.
Bruyn Jansz.,
Cornelis Jansz.,
J. de Graef, Secretaris.

In 1652:

Claes Aertsz.,
Dirck Claessen Bouman, Burgemeesteren.
Jan Claessen,
Frans Symonsz.,
Pieter van Soutelande, Schout.
Jan Aertsz.,
Dirck Claessen Luchtigh,
Hendrick Jacobsz.,
Cornelis Janssen, Schepenen.
Barent Tymensz.,
Bruyn Janssen,
Pieter Janssen Piet,

De vier eerste Schepenen woonde te Oostzanen, de drie overigen te Zaandam, waarvan de laatste aan het noordeinde van de Haal (1).

(Gen. Priv. en de Hant. v. van Kennemerl., 250).

Lams (bl. 731) noemt als onderteekenaars van een keur d.d. 16 Januari 1652.

Pieter van Soutelande, Schout.
Barent Tymensz.,
Heynderick Jacobsz.,
Dirck Claesz Luchtigh,
Pieter Jans-zoon, Schepenen.
Cornelis Jansz.,
Jan Aertsz.,
Bruyn Jansz.,
J. de Graef, Secretaris, en

d.d. 30 April 1652.

Pieter van Soutelande, Schout.

(1) Reeds in 1361 werd Oostzanen verdeeld in *Hadel* en *Zuideinde*, waarvan elk zijn bijzondere dijklasten had.

Dirck Claesz. Droogh,
Symen Jacobsz. Coppes,
Claes Heyndericksz. Gorter,
Ariaen Symensz.,
Jan Claesz. Kuyper,
Claes Dircksz.,
} Schepenen.
J. de Graef, Secretaris.

In 1659:
Jeronimus van Soutelande, Schout.
Pieter Adriaensz.,
Jan Lammertsz.,
Pieter Olfertsz. Pet,
Jan Symens.,
Cornelis Jansz.,
Heynderick Jacobsz.,
Aert Claesz. Gorter,
} Schepenen.
J. de Graef, Secretaris.

In 1660:
Jeronimus van Soutelande, Schout.
Pieter Willemsz. Pet,
Jan Symonsz.,
Cornelis Jansz.,
Cornelis Jansz. Boot,
Cornelis Claesz. Snoeck,
Dirck Claesz. Luchtigh,
} Schepenen.

(*Lams*, 731—733).

In 1661:
Jeronimus van Soutelande, Schout.
Dirck Claesz. Luchtigh,
Jacob Slinger (1),
Cornelis Jansz. Boot,
Pieter Jansz. Lange Pieter,
Pieter Jochemsz. Kat,
Wyningh Claesz.
} Schepenen.
Johan van Strengh, Secretaris.

(*Lams*, 734—738).

In 1663:
Claes Luytse,
Dirck Cornelissen,
Jan Cornelisz. Hals,
Pieter Jochemsz. Kat,
} Schepenen.
Jeronimus van Soutelande, Schout.
Jacob Taemsz.
Claes Heyndericksz. Schaeckelaer,
Floris Jans Yper,
Willem Pietersz.,
Claes Willemsz. Pet,
Pieter Pietersz. Lijn,
Meyndert Jochemsz. Kat,
} Schepenen.
Johan van Strengh, Secretaris.

(*Lams*, 739).

(1) Ook wel *Jacob Claesz. Slinger* genaamd.

In 1664:
Jeronimus van Soutelanden, Schout.
Claes Luytsz.,
Jan Cornelisz. Hals,
Dirck Cornelisz.
Pieter Jochemsz. Kat,
} Burgemeesteren.
Jacob Taemsz.,
Willem Pieterz. alias Witte Willem,
Floris Jansz. Yper,
Claes Willemsz.,
Claes Heyndericksz.,
Pieter Pietersz. Lijn,
Meyndert Jochemsz. Kat,
} Schepenen. De vier eerstgenoemden woonden te Oostzanen, de drie laatst genoemden te Zaandam.
Jan van der Stengh, Secretaris.

(*Lams*, 659).

Volgens de meergenoemde naamwijzer der 32 Raden der stad Haarlem waren te Oostzanen in 1714—1715. *Mr. Quintyn Coenen*, Schout, en *Mr. Quintyn van der Ven*, Secretaris.

Eerst genoemde komt voor het laatst voor op de lijst van 1718—1719 en is in het volgend jaar vervangen door *Cornelis van der Does*, die 't zelfde jaar weder wordt opgevolgd door *Casparis van Hoey*, als Substituut—Schout. In 1725—1726 wordt hij Schout, in 1744—45 weder Substituut Schout, en in 1747—1748 wederom Schout, terwijl zijn naam voor 't laatst voorkomt op de lijst van 1748—1749.

Cornelis van der Does, Schout van 1744—1748.

In 1749 volgde *Mr. Jan de Vries*, als schout *Casparis van Hoey* op, en werd in 1751—1752 vervangen door *Mr. Jan Frederike Smidt*, wiens naam voor 't laatst voorkomt op de lijst van 1755—1756 en opgevolgd wordt door *Jan Smit*, die reeds als zoodanig het volgend jaar wordt vervangen door *Nicolaas Roodhaar*. Hij vervulde zijne functie tot aan 1776—1777 en werd toen opgevolgd door *Mr. Jan Loopwyk*, als Substituut—Schout. Hij werd Schout, Dijkgraaf en Secretaris. In 1781—1782 is hij echter geen Secretaris meer. In 1797 is hij opgevolgd door *Maarten van Orden*, die in 1806—1807 nog de functie van Schout bekleede.

Mr. Quintyn van der Ven, Secretaris in 1714—1715 Hij wordt in 1729—1730 opgevolgd deor *J. Hondius*, en deze in 1731—1732 door *Willem Hondius*. Zijn naam komt voor het laatst voor op de lijst van 1771—1772, en wordt dan vervangen door *Gerrit, Swart*, die in 1772—1773 tijdelijk opgevolgd wordt door den Schout en Dijkgraaf *Mr. Jan Loopwyk*. In 1781 werd *Albert Booker* Secretaris, die deze betrekking in 1806—1807 nog bekleedde.

Op de door mij genoemde lijsten komt ook voor *Hendrik Sopies*, Bode 1777—1795 en *David van der*

Lely, Bode na 1795. In 1806—1807 komt hij nog als zoodanig voor.

* * *

Boven den westelijken ingang van de kerk der gemeente Oostzaan, bevindt zich een steen met het opschrift:

Toen t oude Godshuys dat hier stond
Was afgebroken tot den grond
Is deerste steen aan deeze kerk
Ten dienst der Godheyd toebereyd
Int LXst jaar vant XVIIIde eeuw
Door *Jacob Aartszoon* speciaal geleyt
Anno Aetatis X.

In de kerk bevindt zich een kaarskroon met acht blakers, waarop men leest:

JAN. WILLEMZ; SYMEN. CLAESZ; MARTEN. WILLEMSZ. KRUYT; DIRK. OLFERS.

In 1440 had Oostzanen reeds een kerk, die met een kapel te Oost-Zaandam onder toezicht stond van een soort van aarts-priester.

Deze kerk met kapel hadden eenige voorrechten, voornamelijk wegens de sluizen; het heffen van schutgeld en visscherij. Ter bevestiging hiervan lezen we het volgende voorval (1) met „den Schout van Oostzaanen, *Dirk Klaasz. Put*, — *Gerrit Klaasz.* naamlijk, had twee of meer sluizen, gelegen te Zaandam, op den Oostzaaner Overtoom, en elders, ter leen van de Graaflijkheid van Holland, deeze maakte dezelven bij testament aan de kerk te Oostzaanen en de Capelle te Zaandam, om die van die van den *Graave van Holland* te verheergewaaden, op den voet als hij ze te houden plag: *Dirk Klaasz. Put*, voornoemd, (ook genaamd *Dirk Feinsse*) zulks verneemende, en ten sterfhuize verstaan hebbende, dat de leenbrieven in handen waren van eenen *Willem Gerritsz.* toen Kerkmeester zijnde, wist de eerstgemelde met list gezegde brieven te krijgen, met oogmerk om de sluizen, enz. aan hem en zijne nakomelingen te trekken; Kerk- en Capel-meesters verweeten hem wel zijne list, doch konden hem de brieven niet afhandig maaken, dan onder verdrag, dat hij Schout van Oostzaanen, zoude ontvangen 32 Wilhelmsschilden, waartegen hij moest belooven de Kerk, en Capel meergemeld, te zullen helpen in het bezit neemen van hun erfdeel: en zij (hoe onnoozel zijn de menschen toen nog geweest! er moeten toen nog zo veele schelmen niet bestaan hebben! nu, 't was ook een Schout! en zij, Kerk- en Capel-meesters!) zenden den Schout met de brieven en geld naar den Haag, om het verlei op hunne Kerk en Capel te krijgen, en te betaalen; doch de looze Oostzaaner wist zijne zaak zo te beleggen, dat hij het verlei voor zig zelven bekwam, en spijt allen tegenstand dertien jaaren de vruchten daarvan plukte, naamlijk tot den jaare 1467; doch in dit jaar werd hij door den Hove van Holland verwezen, alle de vruchten, die hij, geduurende de gemelde jaaren, daarvan genoten had, aan de Oostzaaner Kerk en Zaandammer Capel uit te keeren: *Put* beriep zig op den Raad te Mechelen, doch deeze bevestigde het vonnis, en daar hij weigerig bleef te betaalen, werden zijne goederen aangeslagen.

(1) *van Ollefen*, Dl. VI.

Tot 1599, toen zekere *Coolwijk* ontvanger van de Geestelijke goederen over Holland was, zijn meergemelde Kerk en Capel in het gerust bezit deezer ontvangsten gebleeven, doch ten dien jaare moesten zij dezelven op order van Hunne Hoog Mogenden, geeven tot reparatien van Godsdienstige gestichten."

Oostzanen is de geboorteplaats van den beruchten zeeroover

Klaas Gerritse Kompaan, die in de 17e eeuw de zeeën onveilig maakte.

R. K. Geestelijken.

Deze worden door mij behandeld onder de mededeelingen van Westzanen, West-Zaandam en Zaandijk, teneinde een geheel overzicht te geven van de r. k. gemeente, aldaar.

Spaarndam.

Jan Reynersz., oudt 40 jaer, Schout in 1494.
Jan Willemsz., oudt 55 jaer, Schepen in 1494.
Jan Jansz., oudt 68 jaer. } Buyrluyden 1494.
Dirck Hagen, oudt 72 jaer. } Buyrluyden 1494.
Dirck Dirckxz., oudt 29 jaer. } Buyrluyden 1494.

(Inf. 1494).

Jan Janszoon, oudt omtrent 28 jaeren, Schout van Sparendam in 1514.
Claes Gerritzoon, oudt 68 jaeren (of daaromtrent).
Gerrit Wolbrants Zoon, oudt 28 jaeren (of daaromtrent).

Mertin Heindrixzoon,	oudt 60 jaeren	Oude ende nyeuwe gezwoerens van Sparendam 1514.
Willem Harinxzoon,	„ 32 „	
Aelbrecht Willemszoon,	„ 35 „	
Claes Gerrit,	„ 25 „	

(Inf. 1514).

In 1652 waren alhier:
Symon Claessen van Assendelft, Schout.
Claes Teunissen Visscher, } Schepenen.
Cornelis Jacobsz. Droogh, } Schepenen.
Rutger Harmenz. Muyter, } Schepenen.
Willem Jacobsz. Boom, } Schepenen.
Jacob Claessen van Petten, } Schepenen.
Hendrick van Wtrecht, Gerecht-Schrijver.

(*Wordt vervolgd*).

De Kanonnen van Michiel Adriaanszoon de Ruyter (1).

(Hierbij een plaat).

De redactie van de Wereldkroniek, kreeg van den Heer J. Scaccianoce, Hollandsch consul te Messina, afbeeldingen van de onlangs uit zee opgehaalde kanonnen, gezonken bij gelegenheid van den zeeslag tegen de Franschen bij den Etna (1670), toen onze grootste zeeheld Michiel Adriaanszoon de Ruyter het leven liet, aan het hoofd van een Spaansch-Hollandsche vloot. De zeeslag behoeven wij niet in herinnering te brengen, in onze grootere en kleinere geschiedkundige werken is die genoeg besproken.

De genoemde consul zond er een „Notizia" bij, overgedrukt uit het Archivio Storico Messina, Anno III en schijnen volgens de photo's vrij goed onder zee bewaard gebleven. De meeste Hollandsche stukken zijn afkomstig van de „Admiraliteit van Rotterdam 1622", en zijn geteekend „Arent van der Put, Me Fecit, Rotterdam". Andere dragen tot opschrift: „Tot Amstelredam. Die Admiraliteit 1617" en zijn gemerkt „Garhardus Kosterus Me Fecit, Amstelredam", ook zijn er bij met het opschrift „Everhardus Splinter, Me Fecit, Enchusae 1638". De Spaansche kanonnen zijn gemaakt onder de regeering van Philips III, terwijl twee Fransche kanonnen de letter L (Lodewijk XIII), den naam: Arm. Cardinal de Richeliev en het inschrift „Ratio Ultrima Regum" dragen.

Op de eerste afbeelding komt het wapen van de republiek voor, in den rechter klauw van den leeuw het opgeheven zwaard, in den linker de bundel van zeven pijlen, op de tweede afbeelding het wapen van West-Friesland, de derde afbeelding heeft het wapen van Spanje, — volgens de genoemde „Notizia" zijn er voorts allegorische afbeeldingen op aangebracht als: meergodinnen en waternimfen, die de kanonranden sierlijk afronden. Dat onze voorouders veel werk maakten van deze moordtuigen blijkt uit alles. Uit een heraldisch oogpunt zijn ze ook fraai te noemen, voor ons land zijn ze van een groot historisch belang en hopen dat ze weldra in het Rijks Museum te Amsterdam zullen worden ondergebracht tot herinnering aan den zeeheld Michiel Adriaanszoon de Ruyter (2).

---

(1) De afbeeldingen danken wij aan de welwillendheid van de uitgevers van de steeds up to date zijnde Wereldkroniek.
Red.

(2) Vergelijk *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, jaargang V (1885), blz. 153 en XII, blz. 85 en volgende.

Familieaanteekeningen betreffende het geslacht Briel.

Wijlen de Heer *H. de Jager* vermeldt in kolom 52 van den loopenden jaargang van dit tijdschrift, een afschrift van notities door de oudste leden van het geslacht *Briel* gemaakt en neemt er enkele aanteekeningen uit over.

Misschien is het niet ondienstig die notities hier *in hun geheel* te laten volgen; zij bevinden zich in het bezit van den Heer *C. F. Gijsberti Hodenpijl* te Vrijenban bij Delft, die ze mij volgaarne ter publiceering in dit maandschrift afstond.

Apeldoorn. Jhr. H. H. Röell.

Copie van 't geene *Cornelis Cornelisz.* gesegt, *Briel*, mijn Grootvader gecopieert heeft uyt de aanteykeninge van sijn vader *Cornelis Jacobsz. den Bem* zal[r].

●

Geboorte en overlijden van *Cornelis Jacobsz.*, toegenaemt *den Bems*, kinderen voortgeteelt bij *aeltje Cornelisz.* . . . . sijn eerste huisvrouw:

A⁰. 1553 Op den 24 aug. nade noene is *aeltje Cornelisz.* mijn huisvr. geleegen van een jonge Soon, gen[t]. *Cornelis Cornelisz.*, en sijn peters geweest *Beije doense* uyt portugael, *adriaen Jansz. Jonge Jan*, ende *haesken Cornelis Simonsz.* huisvrouw.

Nota dese *Cornelis Cornelisz.*, die alleen is overgebleven van de kinderen van het eerste bedde is naderhant toegen[t]. geweest *Welhouk*.

A⁰. 1555 Op den 6 decemb. St. nicolaesdag 's nags omtrent een quartier voor twee uure is *aelke Cornelisz.* voorsz. geleegen van een jonge dogter, gen[t]. *Neeltje Cornelisz.* na haer moeyken, en zijn peters geweest M[r]. *Jakob dankertsz.*, *Neeltje Cornelisz.dr.* bagyntje, ende *Haesje Pietersz.dr.* op de Craene; sij stierff 1 december 1580.

A⁰. 1560 Op den 6 July is *aelke Cornelisz.* voorsz. geleegen van een dogter, gen[t]. *Gerbij Cornelisz.*, na mijn moeyken, en zijn peters geweest *dirk Joostensz.*, brouwer te Delft, moetje *neeltje* uyt portugael, ende *maertje pietersz.*; zij stierff 13 octob. 1575.

A⁰. 1564 Op den 17 Juny is *aelke Cornelisz.* nog geleegen van een dogter gen[t]. *Lijsbet Cornelisz.* na haar Grootmoeder *Lijsbet huygen*, en zijn peters geweest *Leenaert Leendertsz.* mijn halve oom, *Hadriana Cornelisz.* mijn huisv. Suster, ende *Maritje Commersz.* mijn moetje; zij stierff 6 oct. 1570.

A⁰. 1564 Op den 24 July is *aeltje Cornelisz.* nog geleegen van een soon gen[t]. *huig Cornelisz.* na zijn Grootvader, en sijn peters geweest *Willem Cornelisz. brouwer*, burgemeester, *Leendert huigensz.*, Schout van 't Nieuwelant, ende *Maritje adriaensz. gele*, en stierff

aeltje Cornelisz. den 10 dag kraems op den 2 augustus en *huig Cornelisz.* stierff tot Dantzik op de 30 sept. 1584.

A° 1568 Op den 10 decemb. is *hadriana Cornelisz.* mijn huisv. suster gerust in heere.

A°. 1579 Op den 13 aug. is *dankert Jacobsz.* haar eenige soon out ontrent 22 Jaar dezen werelt overleeden.

Volgen nu der kinderen naemen voortgeteelt bij *aefje Gijsbregtsz.* . . . . . . sijn tweede huisvrouw.

A°. 1576, wesende Goeden Vrijdag op den 20 april is *aefje Gijsbregtsz.* geleegen van een dogter, gen^t^. na *aeltje Cornelisz.* mijn eerste huisvrouw.

A°. 1578 den 9 Meye op hemelsvaertdag is *aefje Gijsbregtsz.* geleegen van een soon, gen^t^. *Gijsbregt Cornelisz.* na haar Vader.

A°. 1580 den 9 Jan. is *aefge Gijsbregtsz.* geleegen van een soon, gen^t^. *Jacob Cornelisz.*

A°. 1582 den 2 oct. is *aefge Gijsbregtsz.* geleegen van een soon, gen^t^. *Cornelis Cornelisz.*

A°. 1576 den 12 July stierff *aeltje Cornelisz.* mijn dogter.

A° 1596 Op den 10 novemb. 's avonts ontrent een quartier na negen uuren is *Aefge Gijsbregtsz.* in den heere gerust.

Nota, dat dit laetste met andere ink geschr. was, soodat ik niet twijfele of Grootvader *Cornelis Briel* heeft dit laatste hier na de dood van sijn Vader *den Bem* bij gevoegt.

Copie uijt de eijge schrifte van *Cornelis Cornelisz. Briel*, soone van *Cornelis Jacobsz den Bem.*

A°. 1607 den 13 septemb. soo ben ik *Cornelis Cornelisz. Briel* met *Cornelia Jansz. haertighvelt* mijn huisv. in den huwel. staad met den andere getreeden.

A°. 1609 ult. febr. is mijn huisvr. *Cornelia haertighvelt* geleegen van een soon, gen^t^. *Cornelis Cornelisz. Briel*, en hebben over den doop gestaan *Jan Cornelisz, haertigvelt, Cornelis Cornelisz. van Welhouk, anna Jacobsz. van der dussen*, wed^e^. van zal^r^. *Gijsbt. Cornelisz. briel*; dit kint stierff 1 sept. 1610.

A°. 1611 den 5 martij is mijn vrouw *Cornelia haertighvelt* geleegen van een dogter gen^t^. *Catharina Briel*, getuygen waaren *Jan Cornelisz. haertigvelt, Jacob Cornelisz. Briel* advocaet, met *aechje Cornelisz. van Welhouk.* Sij stierff 15 Sept. 1614.

A°. 1612 op den 6 novemb. is mijn vrouw *Cornelia haertighvelt* geleegen van een soon en stierff 3 daagen out.

A°. 1612 op den 12 novemb. stierff mijn huisv. *Cornelia haertighvelt.*

A°. 1614 den 9 febr. soo ben ik *Cornelis Cornelisz. Briel* wederom met *Cecilia van Berensteyn* getreden in den huwel. staed.

A°. 1614 den 20 novemb. is mijn vrouw *Cecilia van Berensteyn* geleegen van een dogter, gen^t^. *Cornelia Cornelisz.* vernoemt na mijn eerste vrouw, getuygen waaren *Jan Cornelisz. haertigvelt*, en *aegje Cornelisz. Welhouk.*

A°. 1617 op den 29 apr. is mijn vrouw *Cecilia van Berensteyn* geleegen van een dogter gen^t^. *Magdalena*, na mijn huisv. overleede suster, de getuigen waaren mijn huisv. Moeder *Volkje Claasz.* en mijn swager *Jacob van der Graeff.*

A°. 1618 den 12 sept. is mijn vrouw *Cecilia van Berensteyn* geleegen van een dogter gen^t^. *aefge*, na mijn moeder Sal. getuygen waren monfrere *Jacob Briel* en mijn huisv. suster *Margaretha Berkhout*: zij stierff 16 febr. 1624.

A°. 1619 den 20 decemb. is mijn huisv. *Cecilia van Berensteyn* geleegen van een soon, gen^t^. *Cornelis*, na mijn vader zal^r^. getuygen waaren *Gijsbt. van Berensteyn, aefge Cornelisz. welhouk*, en *Cornelia briels* mijn oudste dogter obijt 17 jan. 1657.

Dese schriften van Grootvader *Briel* zal^r^. heeft grootmoeder *de Witte* zal^r^. na zijn dood aldus gecontinueert; zij is overleeden den 29 novemb. 1661.

A°. 1625 op den 1^e^ mey is mijn man *Cornelis Briel* in den heere gerust.

A°. 1627 op den 26 oct. soo ben ik *Cecilia van Berensteyn* wederom in den huwel. staad getreeden met Mr. *pieter de Witte.*

A°. 1628 op den 17 oct. soo ben ik *Cecilia van Berensteyn* verlost van een soon, genaamt *Jacob de Witte* na mijn mans vader, en hebben over den doop gestaan neeff *van Haemstede*, neeff *Cornelis van Berensteyn*, in plaats van mijn Broeder *Gijsbregt, Martha de Witte* mijn mans Schoonsuster, en *Lidia Berkhout* mijn nigte.

A°. 1630 op den 24 July soo ben ik *Cecilia van Berensteyn* verlost van een soon gen^t^. *pauwels* na mijn vader, getuygen waren mijn Broeder *Cornelis van Berensteyn*, Mr. *Lieve de Witte* mijn mans Broeder, en *Jacomina van Wijngaerden*, mijn mans suster; hij stierff den 9 febr. 1631.

A°. 1643 op den 25 maert, is mijn dogter *Magdalena* met Mr. *Jacob de Jonge* pensions^s^. in den briel getrout.

A°. 1644 op den 20 oct. is mijn dogter voorsz. verlost van een dogter gen^t^. *Johanna* na haar Grootvader van Vaderszijde, en ik hebbe haar ten doop gehouden in plaats van haar Grootmoeder *Elisabeth van hertsbeeke* vrouw van Bruinisse, en de Burgerm. *van Riele* in plaats van mijn man *pieter de Witte.*

A°. 1646 den 6 mey is mijn dogter voorsz. verlost van een soon en is gen^t^. *Cornelis* na mijn man zal^r^. de getuygen waren *Cecilia van Berensteyn* als Grootmoeder, *herbert van Beaumont*, Secret^s^. van staad,

behoude oom, *Catharina Hoffer*, bekende moey, en *Josias van den Ende*, behoude out-oom.

A°. 1648 den 25 Jan. is mijn dogter voorsz. verlost van een dogter, en gen^t^. *Cecilia* na mijn, de getuygen waren, mijn dogter *Cornelia Briel*, als moeye, en *adriaan van der Goes*, Rentm^r^. van Voorne, in plaats van mijn soon Mr. *Cornelis Briel*.

A°. 1650 den 25 mey stierff mijn dogters man Mr. *Jacob de Jonge van Ellemeet*, out 40 jaar en 5 maanden ontrent.

A°. 1653 den 12 decemb. stierff mijn man Mr. *pieter de Witte*.

A°. 1659 den 15 octob. trout mijn soon Mr. *Jacob de Witte* met *Jacoba van Orliens*.

Dienberch van Rhemen.

In de gerechts-protollen der heerlijkheid Borkelo, 23 Decemb. 1626, vinden we 't geen volgt:

De stad Groenlo doet kond, dat „Joncker Diterichen Dienbarch van Rhemen met sinen sone Hans Willem van Rhemen" van Mr. Abraham Wildeman ende Claesken eheluyden, heeft opgenomen eene som van „twaalff hondert daler ad 30 st. het stuck, daervoor verpandende zijn erf en de goedt Heerdinck, gesitueert onder die klocke van Groenloe in die herlicheidt van Borkeloe, buerschap Beltrum, an den Kulinckbrinck".

Onder denzelfden datum komt daar nog het volgende voor:

Gerhardt Meyerinck als volmachtiger der edelen und ernvesten Dietrichen Dienberch van Rhemen ende desselven sohns Hans Willems van Rhemen, draagt over aan „den edelvesten ende gestrengen Mattheus Dulcken end Johan Elderinck respective gouverneur ende borgermeyster der stadtt Gronloe als voormunderen der nagelatene kinderen van den zaligen raetsher Albert Dyenberch der constituanten respective broeder ende oem, als van den edelen hove van Gelderland tott Rurenmonde darto specialiter genomineert, tot derselvigen voors. kinderen profite, sijner principalen alinge helfften van de erven en de go(e)deren genoemt Conerdinck ende Tichelaven... gelegen onder de klocke van Gronloe in dese herlicheit ende buyrschap Swoll ....

Op 12 Febr. 1627 vernemen we nog:

„Diterich Dienberch van Rhemen zum Cortenhorn und Hans Wilhelm Dienberch van Rhemen" dragen over aan den „ernvesten und furnhemen Johan Elderinck borgemeyster der stadt Grolle Henricksken Weninck eheluyden" zijn „halffscheit van ener weide bij den erve Conerdinck, de Conerdinck weyde genaemt.., daer(van) dem convent zu Groenloe die andere halbscheit zustendich ist ..... J. H. H.

Van Bodeck.

(Zie *Familieblad* XVI, 226-228).

Uit eene genealogie dezer familie, in het Hoogduitsch geschreven, en van schoone wapenafbeeldingen voorzien, nam de heer J. D. Wagner, thans luitenant-kolonel der veld-artillerie te 's-Hertogenbosch, over hetgeen hier volgt.

Johan van Bodeck, trouwt Suzanna van Uffelen, bij wie:

a. Maria van Bodeck, geboren 1618, die te Utrecht 2/12 Mei 1643 in den echt treedt met Jacob van Randerode genaamd van der Aa.

b. Anna Regina van Bodeck, geboren 27 Februari 1628; trouwt 29 Februari 1648 Bernard Ploos van Amstel, heer van Oudegein en Bern, jagermeester en kapitein van het Sticht van Utrecht, (volgens de bijgevoegde kwartieren) zoon van Adriaan Ploos van Amstel bij Agnes van Byler.

c. Petrus Nicolaas van Bodeck, geboren 17/27 October 1632; trouwt in 165. eene van Brederode, wier moeder was eene van Reede. Zij winnen Susanna Gertruida, geboren 14/24 April 1659.

Bonaventura von Bodeck wint bij Catharina van Relingen:

Johan (of Hans) Melchior van Bodeck, geboren te Augsburg 23 April (oude stijl) 1590, trouwt te Tiel 9 Mei 1619 Hadewig van Brakell, geboren te Breda 22 October 1599, bij wie elf kinderen onder welke:

Hans Melchior van Bodeck, † te Tiel 5 Januari 1657.

Hadewig van Bodeck, † aldaar 12 Februari 1659.

Sophia Catharina van Bodeck, geboren aldaar 25 December 1621; trouwt aldaar 11/21 Maart 1655 Godfried Celio, heer van Sevenhoven en Vliet.

Onder den naam van Hadewig van Brakell bevond zich de navolgende kwartierstaat:

Brakell tr. Boecop	Vijgh tr. Welderen	Meerten tr. Eck	Rossum tr. Riemsdijck
Brakell	Vijgh	Meerten	Rossum
van Brakell		van Meerten (in zwart staande hond van zilver, met halsband van goud)	
van Brakell.			

Volgens dezen staat geeft men aan Jonkvr. Hadewig eene van Meerten tot moeder, eene Vijgh tot grootmoeder (van vaderskant). Men neme echter in aanmerking, dat Dirk van Brakell en Petronella Vijgh, echtelieden, in 1602 nog in leven waren.

Ellgau, in de genealogie Elykon geschreven, ligt volgens haar in Turgau.

Bergeik. Jac. Anspach.

De afstammelingen van Jacob de Bruijn (1).

(Met biographische aanteekeningen).

I. Jacob de Bruijn, zoon van Sander de Bruijn en van Anna van IJselvelt, notaris en substituut-ontvanger der convooien en licenten te Breda, sedert 1737 ook tienman aldaar (2), overleden te Breda den ?. Hij huwde eerst te? ± 1727 met Maria Vertholen, geboren te Rotterdam en aldaar gedoopt 10 April 1699, (doopgetuigen waren: Mayke Vertholen en Gerrit Vertholen), begraven te Breda in Augustus 1739, dochter van Willem Vertholen en van Margaretha van Schagen. Uit dit huwelijk sproten vijf dochters, welke hieronder volgen:

Jacob de Bruijn hertrouwde te? ± 1742 met Jacoba Hopman, van wie niets meer bekend is, dan dat zij kinderloos overleed.

De kinderen uit het eerste huwelijk waren:

1. Margrita de Bruijn huwt A. L. Mosman (2). Van hen is niets verders bekend.
2. Anna de Bruijn, volgt onder II.
3. Francina Maria de Bruijn, volgt onder IIbis.
4. Geertruida de Bruijn, volgt onder IIter.
5. Willemina de Bruijn, gedoopt te Breda 24 Februari 1737, doopgetuige was Francina Petronella Vertholen, zuster harer moeder. Zij overleed vermoedelijk jong.

II. Anna de Bruijn, dochter van Jacob de Bruijn en van Maria Vertholen, gedoopt te Breda 15 November 1729 (géén doopgetuigen), overleden te Delft en aldaar begraven in de Oude Kerk 30 Mei 1801, ingeschreven als volgt: Anna de Bruijn, huisvrouw van Martinus Weijnands, op de Gasthuislaan, 16 dragers en koetsen, kerkegraf, 4 meerderjarigen. Zij huwde te Breda 21 September 1751 (ondertrouwd 4 September t. v.) met Martinus Wijnaendts, geboren te 's-Hertogenbosch 20 April 1721, gedoopt aldaar 23 April d. a. v. overleden te Delft en aldaar in de Oude Kerk begraven 16 April 1803, dus bijna 82 jaar oud, ingeschreven als volgt: Martinus Weijnants,

(1) Dit opstel ontleende eenige gegevens aan het archief van de redactie van dit Maandblad.

(2) Zie Th. van Goor, Beschrijving van Breda. Van dezen naam kwam reeds voor als schepen te Breda, Jan Joosten de Bruijn, in 1632—33, 1636; voorts als tienman: Jan F. de Bruijn, 1735—36, Pieter F. de Bruijn, 1737; en Govert F. de Bruijn, 1738—1742.

(3) Niet vermeld in de „Genealogie der familie Mosmans te 's-Hertogenbosch," evenmin vermeld in de aanteekeningen over de dochters van Jacob de Bruijn aanwezig in het familiearchief van ondergeteekende, toch is zij volgens opgaven van de redactie een dochter van Jacob de Brnijn.

begraven op 't oude Delft, 16 dragers en koetsen, eigen graff, 4 meerderjarigen. Hij was zoon van Wilhelmus Wijnandts van Resandt en van Johanna van Bousel (1). Hunne zeven kinderen waren:

1. Johanna Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 11 Augustus 1752; get. Adriana Wynaen*ds*, ongehuwd, ruim 66 jaar oud, overleden te Delft 31 Januari 1819.
2. Jacob Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 1 September 1754, get. Johanna Wynaen*dts*, ongehuwd, bijna 64 jaar oud, overleden te Delft 7 Augustus 1818. Is steeds zonder beroep, doch rentenier geweest.
3. Willem Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 9 Februari 1757 (aldaar geboren 8 Februari t. v.), get. Jacoba de Bruijn (vermoedelijk tweede vrouw van Jacob de Bruijn, geb. Hopman), overleden ruim 82 jaar oud te Delft 30 Mei 1839. Uit zijn beide huwelijken eerst met Catharina Adriana Criellaert (2) daarna met Catharina Johanna Groen van Prinsterer (2) sproten alle leden van het tegenwoordige geslacht Wijnaendts (3).
4. Clementia Maria Wijnaendts, volgt onder III.
5. Sandrius Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 3 Juli 1763, begraven aldaar 13 Augustus d. a. v.
6. Martinus Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 3 Juli 1763, get. Jacoba Johanna de Bruyn, deze werd 1 Januari 1785 onder-luitenant-titulair (2e luitenant) bij het 1e Bataljon artillerie te Breda; 7 Juli 1786 ontving hij commissie van den Raad van State als onderluitenant-effectief in de Compie van den capitein Hassée onder het Corps Artilleristen van den Colonel du Pont te Breda, in plaats en vermits het avencement van J. A. Esveld.

Vijf jaar later had hij den militairen dienst reeds vaarwel gezegd, want 29 Januari 1790 verleende de Raad van State commissie tot onderluitenant-effectief in de Compie van den majoor Pickart, aan Willem

(1) Zie over: van Bousel, Alg. Ned. Familieblad, 1895, blz. 48 door schrijver dezes.

(2) Zie hiervoor het geslacht Criellaert, Alg. Ned. Familieblad 1890, blz. 101; en het geslacht Groen van Prinsterer, Wapenheraut 1893, blz. 217; alleen moet wat de eerstgenoemde genealogie aangaat eenige daarin voorkomende fouten betreffende dit echtpaar als volgt verbeterd worden; Catharina Adriana Criellaert, overleed op „Welgelegen" aan de Zweth bij Overschie 2 Januari 1796 en werd 7 Januari d. a. v. in de Groote- of St. Laurenskerk te Rotterdam begraven. Uit het eerste huwelijk sproten twee zonen, de jongste zoon stierf jong. Uit het tweede huwelijk sproten niet zeven, doch veertien kinderen.

(3) Zie hierover: Genealogie van het geslacht Wijnaendts (van Resandt), 1893, door schrijver dezes.

Hennequin, in plaats van en vermids het verleende versoek van demissie aan M. Wijnandts" (1).

Van hem is verder niets meer bekend, dan dat hij later gesneuveld is; hij was ongehuwd.

7. Johanna Jacoba Adriana Wijnaendts, gedoopt te 's-Hertogenbosch 22 Maart 1767, get. Adriana Wijnaendts, aldaar begraven 29 Augustns d.a.v.

III. Clementia Maria Wijnaendts, dochter van Martinus Wijnaendts en Anna de Bruijn, gedoopt te 's-Hertogenbosch 18 April 1759, (get.: Clementia Wynandts, geboren van Woerkom), overleden te Hoorn 16 November 1826, bijna 68 jaar oud.

Zij huwde te Overschie 15 Maart 1798 met Ds. Henricus van Yssel Groothuis.

Deze was als zoon van Joseph Groothuis en Elisabeth Catharina van Yssel, gedoopt in de Oude Kerk te Amsterdam 17 Juli 1767, waarbij doopgetuigen waren Hendrik van Eyssel en Johanna Angenis van der Gaarde (2).

Hij werd ingeschreven als student in de theologie te Utrecht in 178. en was toen blijkens A. J. van der Aa's Biographisch Woordenboek, lid van het genootschap „Vlijt is de Voedster der Wetenschappen," terwijl in de „Mengelingen dier Vereeniging eenige middelmatige dichtstukken van zijn hand voorkomen. 2 Maart 1790 werd hij proponent onder Utrecht en 11 Maart d.a.v. als predikant beroepen te Woudenberg (cl. van Amersfoort) waar hij 11 Juni 1790 bevestigd werd door Philip Johan Bachiene, theol. professor en predikant te Utrecht. 21 Juli 1794 beroepen als predikant te Berkel en Rodenrijs (cl. van Delft) werd hij 12 October d.a.v. aldaar bevestigd door J. R Taakens, predikant te Delfshaven. Na reeds op 25 Mei 1797 beroepen te zijn te Hoorn, en bedankt te hebben, werd hij 6 December d.a.v. opnieuw aldaar beroepen. Dit beroep werd thans aangenomen en na eerst te Overschie gehuwd te zijn, werd hij kort daarna n.l. op 13 Mei 1798 te Hoorn bevestigd door zijn ambtgenoot Bernardus van Marken. Hier bleef hij 29 jaren lang nog predikant en ontving in dien tijd verschillende beroepen, n.l. 10 October 1800 naar Alkmaar, 25 Februari 1802 naar Breda,

(1) Zie ook: Naamregisters der Heeren Militaire Officieren enz. enz. over de Troupen der Verenigde Provintiën, 1785—1789, Leiden. Hendrik van der Deijster.

(2) Respectievelijk oom en grootmoeder van den gedoopte; deze namen komen ook voor als van Yssel en van Gaarden. De hier genoemde Johanna Angenis van (der) Gaarden was gehuwd met Paulus van Yssel (van Dyssel), welke eigenaardig genoeg een zuster Elisabeth van Yssel had gehuwd met een anderen Jacob de Bruin, wiens tweede dochter eveneens Anna de Bruin heette, doch gehuwd was met Joan Pieter van Hoogstraten.

14 October 1807 naar Rotterdam, voor alle echter bedankte hij. Te Hoorn vierde hij 23 Juli 1815 zijn 25-jarigen dienst en 11 Mei 1823 zijn 25-jarigen dienst in die gemeente; 1 Juli 1827 werd hij emeritus (1) en vertrok toen naar Lochem, waar zijn zoon predikant was, alwaar hij bijna 74 jaren oud 6 Februrri 1841 overleed.

Uit zijn huwelijk sproot 1 zoon, die hieronder volgt.

IV. Ds. Johannes Henricus van IJssel Groothuis, geboren te Hoorn 12 Juli 1799, ingeschreven als student in de theologie te Utrecht 13 Augustus 1817, zes jaar later proponent onder Utrecht en 20 Mei 1823 beroepen te Woudenberg, waar hij 7 September d. a. v. bevestigd werd door zijn vader. Na 13 Juni 1828 beroepen te zijn te Grootebroek (cl. van Hoorn) en daarvoor bedankt te hebben, werd hij in 1829 beroepen te Lochem (cl. van Zutphen) en 6 December van dat jaar aldaar bevestigd door zijn ambtgenoot B. van den Broeck. Aldaar bleef hij 36 jaar predikant en vierde er in dien tijd op 3 September 1848 zijn 25-jarigen dienst, 3 December 1854 zijn 25-jarigen dienst te Lochem en 11 October 1863 zijn 40-jarigen dienst als predikant. Twee jaren later, 1 October 1865 werd hij wegens lichaamszwakte emeritus. Hij overleed te Lochem 1 Mei 1869. Te Hoorn was hij op 7 Augustus 1823 gehuwd met Henriëtte Clasina van Stralen, geboren te? in 1793, en bijna 81 jaar oud te Kampen overleden 30 October 1874, zij was dochter van? Hun eenig kind was:

IV. Henricus van IJssel Groothuis, geboren te Woudenberg 14 Juli 1824, directeur der posterijen, overleden te Groenlo 23 December 1885, gehuwd te Doesburg 3 Juni 1864 met Wilhelmina Immink, geboren te Ootmarsum 11 April 1825, overleden te Groenlo 17 Juni 1893, dochter van Ds. Petrus Immink en van Aleide van Laer (2). Dit huwelijk bleef kinderloos.

IIbis. Francina Maria de Bruijn, dochter van Jacob de Bruijn en van Maria Vertholen, gedoopt te Breda 8 November 1731, doopgetuige was Francina Waalwijk, weduwe van Jacobus Schagen. Zij overleed te Rotterdam 15 Maart 1804 en huwde te Breda in 1768 met Dirk Hardus, geboren te? 12 Mei 1733, overleden te Breda 23 October 1787, zoon van (?) Carel Hardus en Anna Margaretha de Haan (3).

(1) Naar opgaven uit: Borger's manuscript Predikanten lijst, middels wijlen den heer J. B. van Ysseldijk te Amsterdam.

(2) Zie A. A. Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek, in voce: Immink.

(3) Het wapen Hardus vindt men in de Eerste Serie Genealogische Kwartierstaten van Nederlandsche geslachten door Jhr. W. F. G. L. van der Dussen en M. P. Smissaert en wel op de staat van Jhr. François van Bevervoorden.

Uit dit huwelijk één kind:

III. Anna Maria Hardus, geboren te Breda (?) 16 April 1770, overleden te Rotterdam 22 Juli 1804 en aldaar in de Oosterkerk begraven 26 Juli d. a. v.

Zij huwde te ? den ? met David Campbell, geboren te? 15 Februari 1757, op 19-jarigen leeftijd in dienst als vaandrig in het regiment Stuart te Arnhem (Schotsche brigade) en wel sedert 2 November 1776, later kapitein onder den luit. kol. van Panhuijs. Hij overleed te Rotterdam 2 October 1829 en was zoon van? viscount-markies van Breadelbane en van? Uit zijn huwelijk sproten de vijf volgende kinderen:

1. Carel Hardus Campbell, geboren te? 23 November 1788, vertrok naar Oost Indië alwaar hij huwde en overleed te Rotterdam waar hij 29 October 1812 begraven werd. Zijn echtgenoote was Charlotte Theodora Iskenius, geboren te? in Februari 1792, en overleden te Rotterdam 29 Augustus 1830.

Dit huwelijk was kinderloos.

2. Jacoba Campbell, volgt onder III.

3. Mary Francina Felicitas Campbell, geboren 8 Juni 1792 en overleden 8 Juli 1793.

4. Alexander Robert Francine Campbell, geboren 19 November 1793. Van hem is mij niets meer bekend.

5. Nicolasina Anthonia Campbell, volgt onder IIIbis.

III. Jacoba Campbell, geboren te? 4 Mei 1790, overleden aan de cholera te? 4 Mei 1849, dus juist 59 jaar oud.

Zij is driemaal gehuwd geweest, haar eerste echtgenoot is ook driemaal gehuwd geweest, haar derde tweemaal, de verschillende kinderen uit al die huwelijken hadden dus eventjes veertien eigen- en stiefgrootouders.

Al deze huwelijken waren de volgende:

Ten 1e huwde zij te Woerden 27 December 1810 met Dr. Jan Pieter Bredius, geboren te Maarssen 14 Februari 1775, med. doctor en stadsgeneesheer te Woerden, alwaar hij 29 December 1811 overleed, zoon van Jan Pieter Bredius, oud-resident van Japara, en van Elisabeth Alida Slingsbie.

Dr. Jan Pieter Bredius was weduwnaar 1° van Adriana Maria van Sorgen, geboren te Utrecht 11 Augustus 1775, overleden te Maartensdijk 1 December 1802, met wie hij te Utrecht 7 October 1799 gehuwd was. Zij was een dochter van Mr. David van Sorgen en van Amelia Adriana van Gils.

De tweede vrouw van Dr. Jan Pieter Bredius was Johanna van Leendt, dochter van Willem van Leendt, en Christina Geertruida van Overbeek.

Alleen bij zijn derde vrouw Jacoba Campbell had hij één zoon n.l. Jan Pieter Bredius, welke gehuwd, doch welke hier met zijn nakomelingschap niet verder

vermeld zal worden, daar wij daarvoor kunnen verwijzen naar de genealogie Bredius in het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen.

Jacoba Campbell huwde ten tweede te Utrecht (?) (1812—1818) met Jacobus Ravesteijn, geboren te Utrecht den ?, overleden (vóór 1832).

Uit dit huwelijk sproot éene dochter: Charlotte Carolina Ravesteijn, geboren te Utrecht in 1818, overleden te Gorinchem 27 Januari 1848, en aldaar gehuwd 9 November 1842 met Allardus Cornelis Boonzajer, zoon van Cornelis Gerardus Boonzajer en van Helena Sophia Bernadina Andres.

Uit dit huwelijk sproten drie kinderen. Voor hem, alsmede voor zijn tweede huwelijk met Lena Willemina Kleijn verwijzen wij naar de genealogie Boonzajer in het Alg. Ned. Familieblad van 1888, blz. 301.

Jacoba Campbell huwde ten 3e male te Utrecht 26 April 1832 met Leonard Adriaan Meijer, geboren te Zwolle 17 September 1792, als majoor-commandant van het depot der 2e Afdeeling Infanterie, overleden in het kamp van Rijen in 1836, zoon van den majoor Elias Meijer en van Aldegonda Cornelia Eeckhout.

Uit dit huwelijk sproten géén kinderen, doch hij was eerder gehuwd geweest met Martine Catharine Ravesteijn, geboren te Utrecht 26 Maart 1793, verdronken buiten Antwerpen 2 Mei 1820, bij wie hij zeven kinderen had gehad (1).

IIIbis. Nicolasina Anthonia Campbell, dochter van David Campbell en van Anna Maria Hardus, geboren te ? 24 Februari 1795, overleden te Delft 21 October 1827, huwde te Utrecht 19 Augustus 1815 met Gerardus van Kuijk, geboren te Delft 11 Augustus 1782, overleden te Terborg 19 Augustus 1851, zoon van Johannes van Kuijk en van Sara van Leeuwen. Hij was weduwnaar van Neeltje Antonia van der Kemp.

Uit zijn eerste huwelijk sproot een jong overleden zoon, uit zijn tweede huwelijk drie zoons en drie dochters, waarvan twee zonen huwden en een talrijk nageslacht hadden (2).

IIter. Geertruida de Bruijn, dochter van Jacob de Bruijn en Maria Vertholen, geboren te Breda in 1733, te Delft bijna 84 jaar oud overleden op 4 Juni 1817; zij huwde te? met Samuël Prijn, notaris o.a. in 1774 te Maassluis.

Hun eenig kind was:

III. Anna Elisabeth Prijn, geboren te? (tusschen

(1) Zie hiervoor: Wapenboek van den Nederl. adel. Aanhangsel, Genealogie Meijer.

(2) Voor deze afstammelingen van Jacob de Bruijn, zie verder: Stam- en Wapenboek, in voce: van Kuijk.

1797 en 1800), huwde te? den? met Ds. Johannes Wilhelmus van Irhoven Leemaan, geboren te Rotterdam in Maart 1767 als zoon van Ds. Johannes Leemaan, laatst predikant te Rotterdam, en van Hermina Laurentia van Irhoven. Hij studeerde in de theologie, werd in 1789 proponent onder Schieland en 26 Juni van dat jaar beroepen te Wijdenes, doch bedankte. Nog in Juli van datzelfde jaar beroepen te Pernis (cl. van Schieland), werd hij 25 October d.a.v. daar bevestigd door zijn neef W. van Irhoven Cotius, predikant te Rozendaal.

1 Juni 1790 beroepen te Ede (cl. van OverVeluwe) en daar 17 October d. a. v. bevestigd door denzelfden neef. Na reeds op 20 Januari 1792 te Brouwershaven beroepen te zijn geweest en toen bedankt te hebben, werd hij 17 Februari d. a. v. er opnieuw beroepen, wat hij toen aannam. 27 Mei 1792 werd hij er bevestigd door zijn neef en ambtgenoot W. van Irhoven Cotius. 21 Juni 1793 werd hij beroepen te Bergen op Zoom, waar hij 22 September d. a. v. bevestigd werd door zijn ambtgenoot P. Janssen. Na 20 Juli 1803 te Goes beroepen te zijn en bedankt te hebben, werd hij 17 November 1809 te Wageningen beroepen, waar hij 11 Juni 1810 bevestigd werd door zijn ambtgenoot S. van Emdre. Hier werd hij in September 1811 emeritus. Hij overleed aan de Vuursche 5 Augustus 1824.

Na het overlijden van Anna Elisabeth Prijn hertrouwde hij nog tweemaal.

Ten eerste te Delft 19 November 1800 met Catharina Elisabeth Hugenholtz, geboren te? 28 Mei 1765, overleden te? in 1813, dochter van Petrus Hugenholtz en Maria Broes. Daarna hertrouwde hij te Utrecht April 1817 (ondertrouwde er 10 April t. v.) met S. J. de Kock.

Uitgeen der drie huwelijken zijn mij kinderen bekend.

Makassar. W. Wijnaendts van Resandt.

Wapensfragistiek der Nederlanden.

(*Vervolg*).

(Familieblad XVI, 26).

Zie kostelijke bijdragen over het weleer zoo aanzienlijk geslacht van *Quaderebbe* in „De Navorscher" XXIII, 416, vg., waar wij op blz. 587 lezen, dat de stichting van bovengenoemd oudmannenhuis niet tot stand kwam, en dat Maria's huis in het „hotel van Ravestein" werd herschapen. — In 1630 werd nog een van Quarebbe in de Buurtkerk te Utrecht begraven (ibidem XXIV, 224). — Er moet ook een kasteel van dezen naam bij Utrecht hebben gestaan, in 1656 door een de Otter van Ravensberg (uit Amsterdam)

bewoond, misschien nà 1524 gesticht door Jacob van Quaijribbe, ontslagen kastellein (?) van het kasteel te Duurstede (ibidem XXIII, 587). Ibidem blz. 632 wordt echter het bestaan van dat huis Quarebbe bij Utrecht in twijfel getrokken. — Eene Eustacia van Quarebbe, dochter van Eustaes bij Margaretha van der Vegt, trad 14 Augustus 1649 in den echt met Justinus van Egmond van den Nijenborg (ibidem XXIV, 114). — Zou Beerge of Berge (wapenzegel), waarvan Gielis (1) van Quaderebbe in 1338 heer was, niet schuilen achter Maria's Borchsem a° 1401, en dus in den omtrek van Leuven te zoeken zijn?

Jacob **Quacq**, schepen van Rotterdam, zegelt in 1654 met drie vogels. Helmteeken: een vogel van het schild tusschen eene vlucht.

Dirk van **Raaphorst**, een brief aan de Gravin van Holland zegelend, bezigt in 1361 Gedwarsbalkt. Insgelijks Bartolomeus in 1399, en Adriaan van Raaphorst in 1410. De laatstgenoemde twee hebben een gekroonden helm, met kop en hals van een hert tot teeken. Rietstap's Armorial (1875), die geen helmteeken opgeeft, kent aan eene andere familie van Raaphorst, ook in Holland, in zwart tien zilveren leliën toe, waarbij wederom het helmteeken wordt verzwegen.

Heer Bitter van **Raesfeld**, door den Graaf van Berg beleend met „de vrije graafschap" van het kerspel van Lembeck, van Wulfen, van Herneste (Hörste?), van Schermbeek, van Raesfeld en van Erle, zegelt in 1374 met een dwarsbalk. — Bitter en Johan van Raesfeld, gebroeders, zijn in 1435 borgen van Gosewinus Stecke. Bitter bezigt daarbij wapen en schilddekking van Rietstap's Armorial, doch heeft de vlucht met een dwarsbalk beladen. Zijn broeder Johan heeft geen schilddekking. Onze schrijver handelde in den „Messager des Sciences historiques' (Gent, 1893) p. 336—337 over een Bitter van Raesfeld, in 1580—1582 als valschen munter door Simon van de Werve, schildknaap, schout van Antwerpen, vervolgd.

Raso **Raessen**, schepen van 's-Hertogenbosch, zegelt in 1503 Gedeeld: 1. gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalk; 2. gepaald, in het hart beladen met . . .

Van **de Raet** meerdere voorbeelden, waarbij ook **de Raedt** en **de Raadt** zijn opgenomen, De schepenen van Aerschot, in 1342, 1344, 1348 worden omschreven als „dictus Consul" achter hun persoonsnaam; waarom? de legende van 1344, 1345 luidt

(1) „Navorscher" XXIII, 586 meldt, dat 't geslacht van Quaderebbe sproot uit dat van Gielis, een der zeven patricische familiën van Leuven, die eenerlei wapen voerde. Zie J. Th. de Raadt, in de „Introduction" tot zijn „Sceaux Armoriés", p. 153; die in zijn „Recueil" van Gielis niets zegt.

toch: de Raet. In 1368 leest men van Peregrinus dictus Raed, schepen terzelfder plaatse. Zegelden deze met leliën; Gerrit de Raedt, schepen van Zalt-Bommel, bezigde in 1369 het hoofd van een moor. Pieter Jansz. Raet, schepen van Haarlem, zegelt in 1511 met drie leliën, Arent de Raet, schepen van Zuihlichem (a° 1592, 1604, 1611), Arendt de Raidt, erfpachter uit het Rijk van Nijmegen (a° 1609) en Dominicus de Raedt, schepen van Antwerpen (a° 1650) bezigen de drie schaatsen, met eene schaats tusschen eene vlucht als helmteeken. — Omtrent Jan Herman de Raadt, advokaat, rechter te Stedum, omstr. 1764 zegelend met drie klaverbladeren, wordt verwezen naar „De Navorscher" XXIX, 216 vg., waar hij voorkomt als echtgenoot van Theodora Elisabeth van Gesseler, en zijn nakroost wordt opgegeven.

Paul **Ragaerd**, schepen van Sluis, zegelt in 1434 met Doorsneden, uitgetand: 1. drie schelpen faasgewijs, 2. effen. Dit wapenzegel komt geheel overeen met dat van Jan van Hyrnen (Hernen), a° 1428, uitgenomen, dat hier de drie schelpen vervangen zijn door eene ster in het schildhoofd, links. Schier tegelijkertijd was Paul Railgart onder-baljuw van Sluis, die in 1421 zegelt: effen, met uitgetand schildhoofd, dat met drie schelpen is beladen. Welk laatste wederom nagenoeg overeenkomt met het wapenzegel van Jan Ragart (Ragaerd) leenman van de Zaal (het kasteel?) te Yperen in 1418, 1420, 1421: effen, met groot uitgetand schildhoofd, beladen met drie schelpen.

Broeder Hendrik **Ray**(e) was in 1475 abt van het Cistercienser klooster Kamp, in de diocese van Keulen. Welk Kamp wordt hier bedoeld? Men treft in Limburg (Nederl.) drie gehuchten aan van dezen naam, te Bergen, te Nut en te Schaesberg.

Arnold Ramekeren (**Raijmekere**), schepen van den Hertog van Brabant, in diens Hof te Halen, zegelt in 1434 met een rad.

Broeder Hendrik van **Raetshoven**, proost van „des hertoghen eijlant by Ghenipe", zegelt in 1470 verscheidene bekentenissen betreklijk leenen, die zijn klooster houdt van den Hertog van Brabant, van de abdij van Sint-Geertruid te Leuven, van den heer van Horst, enz.

Jan Theodoor Bruno Henrik **Ramaeckers**, priester te Roermond, en de gezusters Johanna Margareta en Maria Catharina Ramaekers, woonachtig aldaar, hadden in 1787 het beheer over geestelijke goederen ter plaatse.

Hendrik **Rammelman**, schepen van Rotterdam, zegelt in 1643 met drie schuinbalken (bandes), en met een vogel als helmteeken.

Van Van **Randwyck** worden genoemd: Jan Arnoldszoon en zijne gade Aleid van Hengelbrechte, die in 1509 Joost van Randwyck van een schuldbrief

ontheffen; Joost van Randwyck zwager van Otto van Staede en van Arnold van Driel in 1530; Anna van Randwyck, gade van Willem van Tille in 1563; en Jor Arnold van Randwyck, erfpachter uit het Rijk van Nijmegen in 1609.

Onder vele personen van den naam van Van **Ranst** (reeds dagteekenend van den slag van Baesweiler (of Bleswielder, 24 Augustus 1371), schepenen van Antwerpen en van Tienen, staat ook vermeld Hendrik, ridder in 1451, 1456, heer van Kessel; zij voeren allen drie palen, evenals Van Ranst van Berchem uit den Armorial. Het helmteeken, de moorenkop, komt reeds in 1374 voor.

Luloff **te Rath**, schepen van Zutphen, zegelt in 1534 met een St. Andrieskruis en een korenaar (?) er over heen; helmteeken: eene vlucht.

Adrinus van **Ravenswaay**, schepen van Tiel, zegelt in 1419 met een kruis, in het hart met eene ster beladen. „De Navorscher" XLV, 148 vermeldt „den edelen Jor Johan van Ravensway, gestorven op 't huys ten Hogenhorst buyten Amersfoort", 16 September 1639 te Utrecht overluid. Ibidem, blz. 440: „Juffr. Maria van Raveswav, huysvrouw van Hr. Jacob Knolter, overleden te Leyden" item, 14 Juli 1640. Wesselus van Ravenswaede was in 1378 baccalaureus der universiteit te Orleans. Zie nog in „Herald. Bibl." 1880 onze „Kroniek van Ravenswaai."

Bij Van **Raveschot**, hier genoemd, in de jaren 1374, 1383, 1461, 1463, 1502, 1602, 1603, 1607 zegelend met drie raven, kan gevoegd worden Arnoldus van Raveschot (van Kapelle), geboren te Oisterwijk, 1687—1704 pastoor te Luiksgestel (thans tot Bergeik behoorend), lid der Illustre Broederschap te 's-Hertogenbosch, en provisor te Postel. Zijn huis te Luiksgestel is nog altoos bekend als het Huis Raveschot. Het is omringd door eene vest of gracht. In Postel's aloude kerk bevindt zich de grafsteen van dezen adellijken Norbertijn.

Jacob **Ravin**, schepen van het ambacht van Axel, zegelt in 1454 met een keper, verzeld in het hoofd van twee schelpen, en in de punt van een raaf.

Henrik van **Reede**, ridder, zegelt als getuige eene acte van Pelgrim van Putten in 1296 met twee hoekige dwarsbalken. Hetzelfde zegel bezigen Adriaan van Reede, heer van Saasveld, (o. Weerselo) in 1591, en Godert van Reede, graaf van Athlone, baron van Agrim, in 1694 als hij getuigenis aflegt aangaande den adeldom van Charlotte Emanuele barones van Poelgeest.

Jan van **Reek**, schepen der kerk van St. Servaas te Maastricht, in haar dorp Zepperen, zegelt in 1455 met eene hark. Dit is dus een sprekend wapen; want in Noord-Brabant, bijvoorbeeld, noemt men eene hark onder het volk eene *reek* of *riek*.

Thomas **Reers** houdt van den heer van der Horst een leen te Rode-St.-Agatha, 15de eeuw (1470?), en zegelt met drie palen, met een schildhoofd beladen met een adelaar. De legende: . . . . . *l lu* . . . . . is duister.

Reinald van **Reijs** (**Rees**), schildknaap, zegelt eene acte der familie van Alphen, in 1538: effen, met een effen vrijkwartier. Reinald en Willem van Reijs (Rees), schildknapen, bloedverwanten van Wessel van den Boetzelaer, van den kant der moeder van dezen, zegelen in 1397 evenzoo. Insgelijks Willem van Rees, ridder, raadsheer van Gerard, broeder des Graven van Kleef, in 1411. Deze zegelt als ridder, het verbond der ridderschap en der steden van Gelre, in 1418. De wapenheraut Gelre kent aan den Gelderschman heer Willem van Rees toe: in rood een vrijkwartier van zilver; gouden helm, bedekt met een manteltje van rood gevoerd; helmteeken: eene vlucht van zilver en rood. Hun voorvader, Willem van Rees, ridder, borg van Reinald hertog van Gelre zegelde in 1349 desgelijks, doch het vrijkwartier beladen met eene vijfpuntige ster.

Willem **Reeuwe**, schepen van 's-Hertogenbosch, zegelt in 1433 met drie molenijzers.

Ricold **Reijmboldi**, schepen van Nijmegen, zegelt in 1382 met een dubbelen adelaar, en Godert **Reymboutszoon**, schepen van Heusden, in 1489 met een rad.

Willem van **Reimerswael** zegelt in 1353 met een barensteel, in onderscheiding van zijn broeder Wolfert (a⁰ 1353), die er geen heeft. Zij waren beiden zoons van Claijs Kervinck van Reijmerswale, heer van Nieuw-Strijen. Is die barensteel in Willem's wapen nu een bewijs dat hij een jonger zoon was? Rietstap's Armorial vermeldt bij het wapen van Van Reimerswael geen barensteel; spreekt ook bij het helmteeken van een mansborstbeeld, terwijl de wapenheraut Gelre van hoofd en hals eener vrouw gewaagt. Den 5den Augustus 1464 stelde Karel van Bourgondië, graaf van Charlois, enz., in het kasteel te Gorinchem Jan en Clais van Remerswale, schildknapen, tot schenkers aan. In 1540 komen nog leden van dit weleer zoo aanzienlijk geslacht voor. Het dorp Reimerswaal, op Zuid-Beveland, oudtijds geheeten Remburswale, in 1374 tot eene stad gemaakt, werd in 1631 geheel van inwoners verlaten, en kreeg in 1634 den doodsteek, door verkoop, op last der Hooge Regeering, van de straatsteenen.

Het stadszegel vertoonde in 1521 gevierendeeld: 1. en 4. een ruitwerk in een rechterschuinbalk (Beijeren), 2. en 3. vier leeuwen (Holland). Onder het schild een ander, kleiner, beladen met een zwaard, de punt omhoog. Legende: „Sigillvm opidi de Reimerswale ad cas". Wat is dit „ad cas'? Z. v. a. „ad causas"?

Frederik van **Rechteren**, heer van Voorst, Asperen

en Keppel, zegelt het verbond der ridderschap en der steden van Gelre, in 1418, met een kruis. Rietstap's Armorial kent aan Van Rechteren gezegd van Voorst (Gelderland) toe Gedeeld: 1. in goud drie kepers van rood (Voorst); 2. in goud een kruis van rood (Rechteren). De oude wapenheraut Gelre gaf aan heer Vrederic van Rechteren in goud drie kepers van rood, met een barensteel over alles heen.

Evert van **Remen** zegelt voor Gerrit de Reijger, die zweert nooit iets te zullen ondernemen tegen Jor. Gysbert van Bronckhorst, heer van Borkelo, in 1374 met een dwarsbalk, overtopt met drie vogels (canettes?) Bij Lubbert van Remen, die in 1438 de huwlijksvoorwaarden zegelt van zijne dochter Ida met Herman Diepenbroek, zijn de vogels meerltjes; vgl. Rietstap, „Handboek der Wapenkunde" 1857, blz. 196: „merlettes ten onrechte door velen aangemerkt als canettes".

Willem van **Renen**, proost van Emmerik en vicaris des Bisschops van Utrecht, zegelt in 1400 met een adelaar; de schildhouder is een engel, gezeten achter het schild. De legende; „S' Wilhi de Rene [sanci mci?] leod [clerici?]" is duister.

Adriaan van **Renesse**, domdeken van Utrecht, en Gerrit van Renesse, ridder, beiden raadsheeren des Konings, alsmede Jan van Renesse, heer van Wulven en Wilp, verklaren dat Johanna van Wijhe, dochter van Jasper, heer tot Echteld, eene juffer is van ridderlijke geboorte, in hare acht stamdeelen, t. w. vier van haren vader, nml. Wijhe, Tengnagell, Isendoorn en Lennep, en vier van moederszijde, nml. Haeften, Broeckhuysen, Immerseel en Poll. Zij zegelen in 1559 alle drie met een geleeuwden luipaard en een bezaaid met blokjes. Johanna van Wijhe was kanonesse te Bergen (in Henegouwen). Hare moeder was Walburg van Haeften, dochter van Walraven, heer van Haaften, Hellouw en Herwijnen, bij Johanna van Broeckhuysen. Jasper's vader, Otto van Wijhe, heer tot Echteld, had tot gade Geertruid Tengnagell, dochter van Wolter bij Raba van Lennep.

Jacob **Ridder**, schepen van Arnhem, zegelt in 1339 met twee sterren in het hoofd en eene schapenschaar in den punt van het schild. Arnold *de Ridder*, deken der kerk van St. Jan te Wijk, zegelt in 1384 met drie meerltjes. Achter het schild duikt eene H. Maagd op, die het kind Jezus vasthoudt. Alles onder een troonhemel. Jan *de Ridder*, schepen van Velp (Noord-Brabant), in 1397: twee dwarsbalken, verzeld van drie sterren, waarvan twee in het schildhoofd, éen in het hart, en eene meerl in de punt van het schildhoofd (point du chef; — wat is dit?). Legende: „Jan van den Bac. . ." Hoe kan die legende hier passen? — Jan *de Ridder* schout te Werconden (? sic, d. i.

Werkhoven in de prov. Utrecht, 't welk in 1282 als Werconden, in 1545 als Werckhonde voorkomt (1), zegelt in 1397 met drie schaaktorens, verzeld in de punt van het schildhoofd van eene ster. Wijnand *Ridder*, schepen van Arnhem, bezigt in 1445, 1448 drie omgekeerde droogscheerdersscharen, verzeld in het hart van eene roos. Gerrit *Ridder* verklaart gekocht te hebben van Delia ther Kijnder, weduwe van zijn vader Willem Ridder, en zijne schoonmoeder, eene rente op een goed te Oosterhout (in Over-Betuwe), een goed, waarvan de helft toekomt aan zijne zuster Geertruida Ridder, en aan Rogier (Rutger) van Rossum, haren echtgenoot, en zegelt in 1535 met drie penningen of koeken.

Jan van **Riebeeck,** eene acte zegelend der familie van Giessen, bezigt in 1564 Gevierendeeld: 1. en 4. eene droogscheerdersschaar, met de punten omhoog; 2. en 3. twee dwarsbalken. Helmteeken: een opvliegende vogel.

Pieter **Rieghe,** burger van IJsselstein, 1416: twee gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalken, overtopt in de punt van het schildhoofd met een kruisje.

Jan van **Riempst,** schepen van Maastricht, 1539: drie flikkerende punten. Schildhouder: een engel.

Michiel van **Riemsdijck,** getuige van Rutger van Honnepel, 1445: een dubbele adelaar, verzeld in de punt van het schildhoofd van eene ster met vijf stralen. Jelis van Riemsdijck, richter in Maas-Waal, in 1531: een dubbele adelaar in een gezoomd schild. Helmteeken: een vederbos, die uit eene kuip voortkomt.

Nicolaas van **Riethoven** of Rijthoven, in 1374, 1379: drie drielingsbalken, met een schildhoofd beladen met een leeuw. Er ligt een Riethoven onder Bergeik (Noord-Brabant). Hendrik van Rijthoven in 1423, 1425, voerde de drielingsbalken verlaagd, en de eerste getopt met een gaanden leeuw. Zij zegelen als schepenen van Antwerpen.

Willem **Rijff,** rechtsgeleerde, richter van den Keurvorst van Brandenburg in de Duffel, in 1676: drie dwarsbalken; helmteeken: eene vlucht.

Elisabeth **Rijcken,** gade van Evert van Bemmel, 1496: golvende dwarsbalk.

Willem van **Rijn** Wolfertszoon, schepen van Rotterdam, 1517: drie omgewende schoorsteenhalen.

Jan van **Rijnestein,** ridder, ontvangt betaling vanwege Brabant, door zijn neef, heer Paul van Haestrecht, in 1385, 1394: twee gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalken, in een uitgeschulpt schild; helmteeken: kop en hals van een ezel. Ook de familie van Haestrecht voerde die balken.

Elias van **Rininghe,** ridder, zegelt eene acte van den Graaf van Holland, 1293: drie arenden.

(1) Zie „De Navorscher" XXIX, 521; XXX, 617.

Gerrit van **Rijswijk,** schepen van Arnhem, in 1565: twee afgewende visschen. Helmteeken: twee visschen in den vorm van een omgekeerden keper, met de koppen omlaag. Die visschen zijn zalmen, evenals bij Van Brakell. Dirk van *Rijswijk* echter, schepen van Nijmegen, in 1587, voert: eene pijl, schuinlinks gesteld, verzeld van drie sterren, naast elkander in het schildhoofd. Schildhouder links: een griffioen.

Henrik graaf van **Riviere** en van Heers, heer van Horpmael, Wimmertingen enz., betuigt 1 September 1626 aan de abdis van Nivelles, dat jonkvrouwe Cornelia Agnes van Reede, van vaderskant, van adellijken stand is, als dochter van Gerard van Reede, heer van Saasveld, Hernen, enz., bij Maria van Wijhe, enz.

Nikolaas van den **Roden Schilde,** gevangene te Baesweiler, onder den schout van Maastricht, 1374: drie rechthoekige bijlen, omgewend.

Pieter van **Roderen,** eertijds gevangene te Baesweiler, onder den schout van Maastricht, 1374: drie penningen of koeken, elk beladen met een hermelijnstaartje, in een uitgeschulpten rand.

Gijsbrecht **Roelofs,** leenman van Adelise van Herwijnen, 1340: drie palen van vair, met een schildhoofd, beladen met een gaanden leeuw, de schouder gebroken door eene schelp (l'épaule brisée d'une coquille). Roelof *Roelofs*, schepen van Lakerveld (onder Leksmond?), zegelt eene acte van overdracht van Gysbert heer van Vianen (zijn heer?), 1388: een dwarsbalk verzeld van drie (2. 1) zuilen. Die zuilen hebben hier, in onderscheiding van die van Van Zuilen, Vianen, enz. een meer gewonen vorm.

(*Wordt vervolgd*).

Jac. Anspach.

Nagel.

De Gerechtsprotocollen der heerlijkheid Borkelo, 12 Augustus 1656, zeggen ons:

Jor Jan Nagel (gehuwd met Marya de Rode) neemt bij Jor Joost Nagel eene som op van 300 karels gulden, tegen zes ten honderd, daarvoor ten onderpand stellend twee stukken land in den Hesselinck esch (onder Geesteren). Vergel. d'Ablaing van Giessenburg, *Ridders. van Zutphen* bl. 63. — Op 1 November 1658 ontmoeten we Jor Joost Naegel met zijne gade Joff. Anna van Dam, schietende 100 gl. aan Geert ter Molle. — 16 Juli 1659: Jor Jan Nagel en vrouwe Maria de Roede eheluiden verkoopen aan Joost van Nagel tot Haegenbeeck en Jof. Anna van Dam eheluiden drie stukken bouwland in den Hesselink-esch onder de voogdie Geesteren gelegen.

J. H. H.

Geslacht van Dam,

In het Algemeen Nederlandsche Familieblad, XIde Jaargang (1894), no. 7 en 8 blz. 155, kolom 1 wordt melding gemaakt van Jacob van Dam, zoon van Gerrit Jacobsze van Dam en van Stijntje Pieters, geboren te Brielle anno 1632. Verder blijkt aldaar dat in 1665 deze Jacob van Dam „es vertrocken naer Oost-Indien".

Aangezien hierbij deze Jacob van Dam verder niet besproken wordt, stelt wellicht iemand belang in hetgeen van hem meer bekend is.

In het bezit nu van Baron d'Ablaing van Giessenburg en Giessennieuwkerk berusten twee groote, ovalen, gouden penningen.

De eene bevat het volgende opschrift:

ter gedagh va
d'Edle H. raad or-
dinaris mr. Jacob van
Dam gebooren in den
Briel Ao. 1632. En
overleden Tot
Batavia d' 9
Maart 1704.

Aan de keerzijde van het wapen, zijnde een schild beladen met een balk en drie kruizen van keel, aanziende helm van vijf openingen met wrong en vlucht waartusschen het kruis van keel. Lambrequins.

De andere penning heeft het volgende opschrift:

ter gedacht va
Sara Croese overl.
Huijsvr van de Ed'le
Hr. Mr. Jacob van Dam
Raad ordn. v. Nederl.
India. Obiit d' 17 feb.
1704
oud Jaar 7 maa.
en 21 dag.

N.B. Het aantal der jaren is niet aangegeven.

Het wapen aan de andere zijde is een schild beladen met 3 drinkkroezen, mal ordonnés, waarvan de beide onderste staan op een terras van sinopel. Helm afgewend, waarboven drie zwevende kroezen. Lambrequins.

Deze penningen zijn in het bezit van Baron d'Ablaing gekomen, doordien zijne moeder een lid was van het Leidsche regeeringsgeslacht van Dam, dat volgens de familiebescheiden op de volgende wijze uit Jacob van Dam zijn oorsprong nam.

Jacob van Dam tr. 5 Januari 1690 met *Sara Croese* (1), laatst weduwe van Herman Lodewijksz., Equipagemeester der O. I. C. en eerder van Abraham Opdam; zijn stiefzoon *Lodewijk van Dam* tr. *Agatha de Bye*, dr. van IJsbrand en van Anna Christina Paauw van Heemstede, waaruit 2 kinderen o.a. *Mr. IJsbrand van Dam*, sedert 1749 secretaris der stad Leiden, tr. aldaar 3 Februari 1756 *Maria Françoise Drolenvaux*, dochter van Jacob en van Anna Dina van den Bergh, waaruit zeven kinderen o.a.

2. Agatha Louisa, tr. 1783 Mr. Pieter Pompe van Slingeland.

4. Catharina Marie, tr. Professor Dr. Sebaldus Justinus Brugmans.

7. Mr. IJsbrand van Dam (1770—1807), secretaris der stad Leiden, gehuwd te Leiden met Elisabeth Adriana Wijckerheld Bisdom dr. van Mr. Dirck Rudolf en van Digna Wendilia Meijners (dr. van mr. Gerard Francois en van Margaretha Gerardina Sleght, dr. van Nicolaes en van Josina Edens).

Uit laatstgenoemden mr. IJ. van Dam sproten:

1. Mr. IJsbrand van Dam, geboren te Leiden 19 October 1800; ongehuwd overleden te Maarssen 10 Mei 1866.

2. Digna Catharina van Dam, geboren te Leiden 2 November 1802, overleden te Rotterdam 21 Mei 1846, huwt te Leiden 9 April 1835 met Mr. R. C. baron d'Ablaing van Giessenburg, mijn grootvader van moederszijde.

3. Abraham van Dam, geboren te Leiden 22 Februari 1807; ongehuwd overleden 11 September 1838.

4. Catharina Maria Justina van Dam, geboren te Leiden 26 October 1804, overleden op den huize Arenberg te de Bilt 11 Januari 1878, huwt te Leiden, 1838, met Dr. Theodoor Muller Massis, waaruit afstammelingen in leven.

Wanneer nu nog vermeld is dat de zuster van den eersten Mr. IJsbrand van Dam, Anna Christina, op 27 Mei 1755 te Leiden huwde met Mr. Andreas Cunaeus, weduwnaar van Agneta Jacoba van den Bergh, dan blijkt uit het bovenstaande dat deze tak van het geslacht *van Dam* thans geheel is uitgestorven, want de niet vermelde der zeven kinderen stierven alle op jeugdigen leeftijd.

Deze familie *van Dam* voerde gekwartierd:

a. gedeeld (schuins) en wel.

1: van azuur beladen met een casuariskop en een zespuntige ster.

2: van zilver beladen met een casuarispoot en een zespuntige ster.

(1) Is zij dezelfde persoon of bloedverwant van *Sara Croese*, van Amsterdam, die als weduwe van den schipper Barent Jansen, te Batavia, November 1651, hertrouwt met Daniël Brouwerius, predikant te Batavia, geboren te Yhorst (Overijssel), weduwnaar van Elisabeth Bonteclock, geboren te Ham.? (Zie Navorscher, Jaarg. XIV bladz. 379).

b. van goud met een balk van keel en drie kruizen (2.1.) eveneens van keel.

Lodewijk van Dam was een zoon van Herman Lodewijksz. en Sara Croese, die na het fortuin van zijn stiefvader geërfd te hebben, diens naam aannam en zijn wapen (dat vrij fantastisch was) vermeerderde met dat van *van Dam*.

Lodewijk, geboren te Batavia 20 April 1688, overleed te Leiden 1 October 1748, en huwde aldaar 3 November 1711; zijn zoon IJsbrand is geboren 21 October 1711 te Leiden, alwaar de familie zijner moeder in de regeering was, met name Mr. Gerard de Bye, die 16 Juli 1746 als secretaris der stad Leiden overleed.

Op een bruin houten pak-kistje vond ik het bekende merk der Vereenigde Oost-Indische Compagnie benevens het jaartal 1720, en dit adres:

Mijn Heer
D'Heer en Mr Lodewijk Lodewijks van Dam
Ten huijse van den WelEdelen Heere
Isbrand de Bye.

Lodewijk van Dam heeft o.a. bezeten het Huis ter Spekken, nabij Lisse, thans eene boerderij. (Zie „Gezigten in Rijnland").

Ten slotte vermeld ik hier hetgeen François Valentijn in zijn Oud en Nieuw Oost Indien aanteekent betreffende Mr. Jacob *van Dam*.

19 Januari 1665—3 Januari 1667 Diacon te Batavia.

3 Januari 1667—1669, 1676—1678, 1685—1687, 1689—1691 ouderling aldaar.

1665—1686. Lid v/d Raad van Justitie.
1681. Secretaris v/d Schepenbank.
1682—1684. Secretaris v/d Hooge Regeering en in die qualiteit op de begrafenis van den Gouv. Gen. Cornelis Speelman 15 Januari 1684.
1686—1699. Ondervoorzitter v/d Raad van Justitie.
1699—1702. Extraordinaris Raad van Indie.
1701—1704. Politijcq Commissaris van wege de Hooge Regeering in den Kerkenraad te Batavia.
1702—1704. Ordinaris Raad van Indië.
1702—9 Maart 1704. President v/d Raad van Justitie. Blijkens den Navorscher, Jaargang XVII, bladz 29, hing anno 1769 in de Binnen Portugeesche kerk te Batavia het wapen van Jacob van Dam, overleden 9 Maart 1704, onder No 63 sub Letter C. aan de Westzijde.

16 stamdeelen van Digna Catharina van Dam, deze zijn:

1. Lodewijks genaamd van Dam.
2. Croese.
3. De Bye.
4. Paauw.
5. Drolenvaux.
6. Dozy.
7. Van den Bergh.
8. Leyendekker genaamd van Teylingen.
9. Bisdom.
10. Wijckerheld.
11. Segers.
12. Heylinck.
13. Meijners.
14. Leydecker.
15. Sleght.
16. Edens.

Agatha de Bye had als 16 stamdeelen:

1. De Bye.
2. Hopcoper.
3. Warmont.
4. Van Heussen.
5. Teding van Berkhout.
6. De Huybert.
7. Van Beeresteyn.
8. Cnobbert.
9. Paauw.
10. De Lange.
11. Van Ruytenburg.
12. De Huybert.
13. Van Hartingsveld.
14. N. N. (mij onbekend).
15. Briel van Welhoek.
16. N. N. (mij onbekend).

De 16 stamdeelen van Mr. Gerard François Meyners zijn:

1. Meyners.
2. N. N.
3. De Visscher.
4. Hekelaar.
5. Röver.
6. Van Gistelen.
7. Van Wicquefort.
8. Bosschaert.
9. Leydecker.
10. De Bucker (of Buckers).
11. De Maetz.
12. Leydecker.
13. Van Hogendorp.
14. Duijst van Santen.
15. Ketting.
16. Hartmann de Custer.

Van de 16 stamdeelen van Anna Dina van den Bergh mis ik nog vijf. Doch voor zoover mij bekend, stellen zij zich als volgt:

1. Van den Bergh.
2. Judith Jacobsdochter.
3. Knotter.
4. N. N.
5. Cosson.
6. N. N.
7. des Tombes.
8. Lamblin.
9. Leyendekker gend. van Teylingen.
10. Van Teylingen.
11. Heymans.
12. Bouwens.
13. de Buys.
14. N. N.
15. N. N.
16. N. N.

's Gravenland, in Gooiland. R. C. Six.

BERICHT.

No. 8 en 9 zullen spoedig volgen.

Het geslacht Oudensteyn, te Alkmaar,

en zijne verwantschap met het geslacht Elias.

Wapén van Oudensteyn: gekwartileerd: 1 en 4 drie ballen van keel (2 en 1) op zilver, 2 en 3 zeven aaneengevoegde ruiten (3, 3 en 1) van goud op keel.

Zeer waarschijnlijk zijn de *Oudensteyns*, even als zoo vele andere geslachten, uit de Zuidelijke Nederlanden, en wel van Antwerpen herkomstig, en reeds vele jaren vóór het overgaan dezer stad aan den vijand, hetzij om den geloove, hetzij om andere reden, naar Holland getogen. Reeds den 12 Juni 1569 werd een *Jan Jelisz.*, van Antwerpen, poorter van Alkmaar. Een *Pieter Jelisz.* vinden wij in 1573, tijdens het beleg, aldaar als chirurgijn, en den 20 Mei 1586 werd „mr. *Pieter Jelisz.* chirurgijn" er als poorter ingeschreven (van waar gekomen blijkt niet, — misschien had hij, hoewel inwonende, zich niet eerder om het poorterschap bekommerd); zijne vrouw werd den 16 Mei 1618 begraven. De eerste, dien wij als onbetwist lid der familie *Oudensteyn* te Alkmaar aantreffen, was *Gillis Gillisz.*, gewoonlijk zonder den geslachtsnaam of, nog eenvoudiger, mr. *Jelis* genoemd. Te Leiden zijn als student in de letteren ingeschreven den 2 Augustus 1581 een *Gillis Gillisz.* en den 23 Juni 1587 een *Pieter Gillisz.* (de laatste nogmaals den 4 November 1598 als dertigjarige), beiden van Antwerpen geboortig. Onze alkmaarsche *Gillis Gillisz.* was in 1587 reeds 12 jaren gehuwd, maar de gevallen zijn niet zeldzaam van het inschrijven van studenten op gevorderden leeftijd. De voornaam *Pieter* hervinden wij in een *Pieter Willemsz. van Oudensteyn*, die in 1620 adelborst der schutterij werd; van een *Willem van Oudensteyn* werd den 9 Januari 1662 een kindje begraven; maar noch *Pieter* noch *Willem* vermochten wij in de volgende geslachtlijst plaats te geven.

Gillis Gillisz., geboren 1549, geneesheer, graankooper en zoutzieder, overleden 16 Februari 1614, gehuwd den 6 Februari 1575 met *Trijntje*, dochter van *Matthijs Reyersz. Raaphorst*, overleden 14 Februari 1627. Kinderen:

1. **Maartje** of **Maria**, geboren 4 December 1575, begraven 14 April 1645, gehuwd in 1597 (ondertrouw 22 Juni) met *Pieter Jansz. Schagen*, graankooper, geboren 17 Januari 1578, lid der vroedschap 1609, ontslagen 22 Februari 1610, wederom benoemd 11 October 1618, mederechter van *Oldenbarnevelt* c. s. in 1619, gecommitteerd ter Rekenkamer, Raad van State en Staten-Generaal, schrijver van *Alcmaer Belegh*, uitgegeven te Amsterdam 1615, schout November 1627 tot zijn overlijden 28 April 1636.

2. **Jan** (was bovengenoemde *Jan* misschien zijn

peet oom ?), geboren 12 December 1577, overleden 1578.

3. **Neeltje**, geboren 13 Januari 1578, overleden 14 Maart 1648, gehuwd met *Johan Jacobsz. Vink*, lakenkooper, schepen 1616, 17, 21, 22, 25, 26, weduwnaar van *Teetgen Cornelisd. Spont.*

4. Dr. **Gillis**, die volgt.

5. **Jan**, geboren 1583.

6. Mr. **Matthijs**, geboren 11 Februari 1584, student te Leiden 3 November 1599 (volgens het *Alb. Stud.* in de letteren en 17 jaren oud), schepen 1612, 13, 16, 17, 19, burgemeester 1622, 23, 37, 38, 41, 42, in 1631 met *Eduart Jacot van Axele*, heer van Dussen, c. s. concessionarissen, ten name der stad Alkmaar, van de bedijking der Schermeer, 8 Mei 1642 geworden raadsheer in den Hoogen Raad van Holland, Zeeland en Westfriesland, overleden te 's Gravenhage 18 Januari, begraven te Alkmaar 26 Januari 1647; ondertrouwd 7 October 1607 met *Geertruid*, dochter van burgemeester *Cornelis Thomasz. van de Nieuwburg*, begraven 6 November 1636. Eene dochter, *Magdalena*, werd gedoopt 2 Januari 1620. Mr. *Matthijs* liet bij zijn overlijden geen kinderen na.

7. **Laurens**, geboren 1591, overleden 5 Juni 1620, genoemd naar zijn oom, van moeders zijde, den landmeter *Laurens Pietersz.*

Dr. **Gillis**, geboren 27 November 1581, student te Leiden 23 Mei 1601 (volgens het *Alb. Stud.* in de letteren en 14 (19 ?) jaren oud), vertoefde in 1608 en 1609 in Frankrijk, met name te Montpellier en Orleans, benoemd tot stads-doctor 19 November 1618, burgemeester in 1624 en 25, thesaurier in 1630 en 31, overleden 5 November 1634, gehuwd met *Josina*, dochter van schout *Jacob Gerritsz. Calf*, begraven 24 Mei 1657. Kinderen:

a. **Machteld**, gedoopt 12 Augustus 1620, ondertrouwd 1 Januari 1645 met *Cornelis Cuchlinus*, secretaris der heerlijkheid Heenvliet en der landen van Putten, later ontvanger der gemeenelands-middelen te 's-Hertogenbosch.

b. Mr. **Gillis**, gedoopt 7 Augustus 1622, student te Leiden 30 April 1641 (volgens het *Alb. Stud.* in de philosophie en 20 jaren oud), advocaat, schepen 1655, 56, 58, 59, 61, lid der vroedschap 26 October 1658, overleden 4 Mei 1661, ondertrouwd 21 April 1647 met *Clara Tetrode* te Leiden, begraven 30 December 1647, en den 12 April 1649 met *Lijsbeth van de Werken*, van Dordrecht, te Rotterdam, dochter van *Abraham v. d. W.*, koopman en zeepzieder aldaar. Hoewel zijn schepenzegel slechts het gewone wapen van Oudensteijn vertoont, kennen wij van hem een op perkament geteekend wapen, gekwartileerd van Bronkhorst en Batenburg, met Oudensteijn als hartschild en de spreuk: *Neglecta virescunt* (het gaat de gering geachte zaken

goed). Het schijnt hem niet ontbroken te hebben aan familietrots. Kinderen:

1. **Catharina**, gedoopt 4 Augustus 1651.
2. **Petronella**, gedoopt 7 December 1652.
3. **Petronella**, gedoopt 7 November 1655.

1 Januari 1653 en 13 November 1656 werd een kind begraven.

c. **Jacob**, die volgt.

d. **Laurens**, gedoopt 1 November 1630.

Jacob, gedoopt 21 Augustus 1624, student te Leiden 24 September 1642 (volgens het *Alb. Stud.* in de philosophie en 20 jaren oud), was in 1652 luitenant van kapitein jhr. *Geraert van Els*, commandant te Rees, werd in 1662 kapitein, klom tot luitenant-kolonel op en overleed in 1688, te Alkmaar begraven 25 October; gehuwd 21 Juli 1652 met *Clara Bas* van Amsterdam, te Alkmaar wonende, aldaar begraven 26 September 1709, dochter van dr. *Pieter Bas*, commissaris te Amsterdam, in 1629 (ondertrouw 27 Mei) gehuwd met *Clara Vink*, nagelaten dochter van den schepen *Jan Vink*. Kinderen (1):

1. Mr. **Jacob**, die volgt.
2. **Cornelis**, kolonel.
3. **Machteld**, begraven 14 December 1695, ondertrouwd 26 April 1693 met *Anthonie van der Lijn*, gedoopt 29 Juli 1665, schepen 1695, '96, vroedschap Februari 1693, overleden 6 November 1698.
4. **Aegidia**, kinderloos overleden 29 Januari 1735, gehuwd 1703 (ondertrouw 18 Maart) met mr. *Jacob Bosch*, vroedschap Januari 1703, schepen 1704, 5, 7, 8, 12, 13, thesaurier in 1714 en in dat jaar den 14 April overleden.
5. **Josina**, ongehuwd overleden 1 September 1737.
6. **Maria**, overleden 28 October 1739, 30 December 1687 voor burgemeesteren gehuwd met *Pieter Elias*, weduwnaar van *Jacoba Cornelisd. van der Geest*, geboren te Amsterdam 16 Juni 1655, overleden te Alkmaar 27 Mei 1696.

Mr. **Jacob**, student te Leiden in de rechten 25 April 1679 (2), vroedschap 28 November 1686 — 16 Augustus 1727, schepen 1687, 88, 91, 92, burgemeester 1697, 98, 1703, 4, 11, 12, 15, 16, 23, 24, 27, 28, gecommitteerde ter Admiraliteit 1701, 7, 8, 13, 14, gecommitteerde raad in het collegie van Westfriesland en het Noorderkwartier 1717, 18, 21, 22, 25, 26, hoofdofficier van de Niedorperkogge, meesterknaap van Holland en Westfriesland, overleden 27 Maart 1735, gehuwd te Amsterdam 1699 (ondertrouw 12

(1) Buiten Alkmaar geboren is de juiste volgorde niet bekend.

(2) Leeftijd niet in het *Alb. Stud.* vermeld. Hoewel hij van Alkmaar genoemd wordt, is daar geene aanteekening van zijn doop te vinden.

April) met *Machteld Coorne*, overleden 28 November 1734, weduwe van *Philips van der Ghiessen*. Kinderen:

1. **Clara Maria**, gedoopt 4 Februari 1700, begraven 8 November 1717.
2. **Jacob**, gedoopt 6 Maart 1701.
3. **Margaretha Susanna**, gedoopt 2 Maart 1702.

6 Mei 1702 werd een kind begraven.

4. **Jacob**, gedoopt 15 April 1703, schepen 1726, 27, vroedschap September 1727, kinderloos overleden 9 December 1739, gehuwd 28 Juni 1735 met *Debora Tieleman*, die 4 October 1746 hertrouwde met *Zacheus Stoesak*, schepen 1750, 51, 53, 54 (1).
5. **Margaretha Susanna**, gedoopt 19 Juni 1704, gehuwd 1731 (ondertrouw 24 Juni) met *Adolphus Tieleman*, predikant te Egmond aan Zee, overleden 17 Mei 1733, hertrouwd 13 Juli 1735 met *Isaäc Hanedoes*, predikant der Binnen-Egmonden.
6. **Josina Machteld**, gedoopt 14 Mei 1705, overleden 22 April 1758, te Noordschermer 24 Juni 1732 gehuwd met *Cornelis Elias*, zoon van *Pieter Elias* en *Maria van Oudensteyn* voornoemd, gedoopt 23 December 1696, vroedschap 10 Maart 1740, thesaurier 1748, 49, burgemeester 1751, 52, 55, 56, 60, 63, 64, gecommitteerde ter Admiraliteit 1757, 58, 61, 62, heemraad van de Schermeer 1741, schepen en heemraad van de Heerhugowaard 1750—59, idem van de Wieringerwaard 1752, 53, 56, 57, 60, 61, penningmeester van de Schermeer 1757—63, secretaris van de Zijpe 1741 tot zijn overlijden, 21 Augustus 1765.
7. **Cornelia**, gedoopt 25 April 1706.

Wellicht was juffrouw *Clara Catharina van Oudensteyn*, begraven 30 Maart 1720, van wie geene doopaanteekening gevonden is, een zevende kind uit het gezin van den luitenant-kolonel *Jacob*, of een achtste uit dat van den burgemeester mr. *Jacob van O.*

Kinderen van **Pieter Jansz. Schagen en Maria van Oudensteyn.**

1. **Jan**, geboren 8 April 1598, ontvanger der gemeentelands-middelen te Steenbergen, gehuwd met *Geertruid*, dochter van burgemeester *van der Lingen* te Utrecht.
2. Mr. **Cornelis**, geboren 20 October 1599, student te Leiden 3 November 1616 (volgens het *Alb. Stud.* in de medicijnen en 19 jaren oud) (2). Na zijne promotie als med. doctor vertrok hij in het gevolg van een ambassadeur naar Italie en kwam hij den 3 Juli 1620 als „edelman" te Venetie. Vervolgens promo-

(1) *Maria Wilhelmina*, voordochter van *Zacheus Stoesak*, huwde den 22 Juli 1755 met jhr. *Dirk van Foreest*.

(2) 1 Januari 1624 werd nogmaals een *Cornelis Schagen Alcmarianus* als 23-jarige ingeschreven.

veerde hij te Padua in de rechten. In 1621 verscheen van hem *Alckmaar Lof-dicht.* Den 18 December van dat jaar werd hij secretaris, in November 1636 vroedschap der stad. Als ordinaris adjunct-gedeputeerde te 's-Gravenhage vertoevende, overleed hij aldaar den 26 Januari 1665 in het stads-logement en werd hij den 31 te Alkmaar begraven. Hij huwde den 4 Juli 1632 met *Levina*, nagelaten dochter van burgemeester *Adriaan du Gardijn.* Kinderen:

a. Mr. **Adriaan**, geboren 19 Maart 1633, „edelman" bij het gezantschap naar Zweden en Polen 1656, schepen 1657, 58, 60, 61, 64, 65, 67, 68, 71, 72, pensionaris 1 September 1674—1682, toen rentmeester geworden van de grafelijkheids Vroon- en Zijplanden en van de Egmonden, vroedschap 24 December 1682, burgemeester 1684, 85, 87, 88, 90, 91, 93—96, 99, heemraad der Uitwaterende sluizen 17 Juli 1681, Gecommitteerde Raad geworden in 1688, overleden 8 April 1699, gehuwd 3 April 1667 met *Maria Vrijburch.*

b. **Pieter**, geboren 21 Juli 1634.

c. **Maria**, „ 27 October 1635.

d. **Dirk**, „ 1 December 1636.

e. **Catrijn**, „ 20 Juli 1639.

e. **Gillis**, gedoopt 8 Augustus 1638.

f. **Catharina**, geboren 20 Juli 1639.

g. **Jan**, „ 3 September 1641.

h. **Levina**, „ „ „ „

i. **Gillis**, gedoopt 27 Maart 1644.

3. **Ida,** geboren 14 Mei 1601, gehuwd met *Adriaan van Berkel*, koopman en zeepzieder te Rotterdam, daarna ontvanger-generaal van de convooien en licenten aldaar.

4. **Neeltje,** geboren 4 Juli 1602, gehuwd met *Willem,* zoon van den burgemeester en schout *Hark Cornelisz. Schagen*; hun eenigste dochter *Willemina* huwde met *Jacob Bosch.*

5. **Annetje,** geboren 3 November 1603, begraven 4 April 1604.

6. **Andries**, geboren 3, begraven 17 November 1604.

7. **Anna**, geboren 18 October 1605, gehuwd met dr. *Justinus van der Meer*, predikant te Haringhuizen, daarna te Graft.

8. **Ariaantje**, geboren 20 September, begraven 16 December 1607.

9. **Elisabeth**, geboren 28 Januari 1609, gehuwd te Koedijk in 1640 (ondertrouw 11 November) met *Jan Reyersz. Klok*, weduwnaar te Alkmaar, grootschipper op Neêrlandsch Indië.

10. **Jacob**, geboren 14 October 1609, overleden 5 maanden oud.

11. Mr. **Andries**, geboren 28 September 1613, schepen 1649, 1650, thesaurier 1643—46, overleden

6 December 1658, gehuwd met *Maria*, dochter van den baljuw van *Molenvliet.*

12. **Gillis**, geboren 24 Juni 1616, als kunstschilder wel bekend, overleden 18 April 1668, gehuwd 17 Februari 1641 met *Maria Bosch*, overleden 7 April 1656. Kinderen: *Pieter*, geboren 2 Februari, 1644, langdurig student te Leiden en Utrecht, nam, na eene reis naar Frankrijk, in October 1667 dienst als ruiter onder de compagnie gardes van kapitein *Quaet*; *Marijtje*, geboren 18 September, overleden 9 October 1645.

13. **Jacob**, gedoopt 2 September 1618.

14. **Lourens**, geboren 3 November 1620, secretaris van de Zijpe, heemraad van de Heerhugowaard, thesaurier 1667—71, vroedschap 10 Maart 1668—10 October 1682, ontvanger der gemeenelands-middelen 19 Maart 1671, overleden 7 September 1683.

Kinderen van **Anthonie van der Lijn** en **Machteld van Oudensteyn.**

1. **Geertruid**, gedoopt 14 Januari 1694, gehuwd 5 Juli 1716 met mr. Pieter Six, schepen en raad van Amsterdam, bewindhebber der O. I. Compagnie.

2. Mr. **Jacob**, gedoopt 6 December 1695, schepen 1720, 21, 23, 24, vroedschap 30 November 1727, overleden 8 October 1731, ondertrouwd 14 Maart 1723 met *Amarantia Maria Reynst*, begraven 15 Augustus 1733, ouders van mr. *Anthonie Pieter*, 1724—1763, vroedschap van Amsterdam 1754, *Anna Maria*, gedoopt 12 April 1725, *Machteld Geertruid*, gedoopt 7 Juli 1726 (een juffrouw *Machteld* is begraven 3 September 1732), en *Cornelis Jacobus*, gedoopt 8 Maart 1730.

Kinderen van **Pieter Elias** (1) en **Maria van Oudensteyn.**

1. Dr. **Jacob**, gedoopt 19 Mei 1689, student te Leiden in de medicijnen 15 Augustus 1710, stadsdoctor geworden 23 December 1715, schepen 1716, 17, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 29, 30, vroedschap 29 September 1727, overleden 6 November 1731, gehuwd 17 Mei 1716 met *Maria Constantia Maiden*, overleden 12 September 1758. Kinderen:

a. **Jacob**, gedoopt 23 Februari 1717, begraven 9 Juni 1718.

(1) Wellicht was *Jacob Elias*, wiens lijk den 17 Augustus 1678 van Alkmaar naar Amsterdam werd vervoerd, een broeder van *Pieter*.

b. **Geertruid Maria**, gedoopt 2 Mei 1720, begraven 19 April 1721.

c. **Maria**, gedoopt, 27 October, begraven 5 December 1722.

d. **Jacob**, gedoopt 25 November, begraven 4 December 1725.

Juffrouw *Maria Elias*, vermoedelijk ook eene dochter van dr. *Jacob*, werd begraven 16 Februari 1735.

2. **Petronella**, gedoopt 21 Juni, begraven 10 Augustus 1690.

3. **Barend**, gedoopt 24 Juni 1691, begraven 15 December 1700.

4. **Pieter**, gedoopt 9 November 1692, kapitein der infanterie, ongehuwd te Alkmaar overleden 14 April 1725.

5. **Elbert**, gedoopt 29 December 1693, kapitein ter zee 1718, te land 1730, schepen en heemraad van de Zijpe 1730, ... 41, 50, van de Wieringerwaard 1737, kolonel 1738, brigadier-generaal 1742 te Maastricht, commandant te Breda 1744, te velde 1745, bij de overgaaf van Brussel aan de franschen, 20 Februari 1746, krijgsgevangen naar Frankrijk gezonden, 30 December 1747 luitenant-generaal. Uit Sas van Gent met verlof bij zijn broeder te Alkmaar vertoevende, aldaar overleden 20 April 1750. Wegens het voeren van zijn staat als hoofdofficier geraakte hij zeer in schulden, zoodat zijne nalatenschap door zijne erfgenamen werd verworpen. Hij was te Purmerende gehuwd met *Catharina*, dochter van burgemeester *Olphert Pet* en *Helena Constantia Loten*, geboren Mei 1700 en overleden te Zaltbommel 5 Augustus 1780. Van de acht kinderen, vijf zoons en drie dochters, waren te Alkmaar gedoopt 20 Januari 1729 **Jacob**, 25 Mei 1730 **Geertruid**, 14 October 1731 **Pieter**, 25 October 1733 **Olphert**, 23 Juni 1737 **Elbert Spiegel** (1); er waren bij zijn overlijden nog in leven drie zoons en twee dochters; twee zoons waren militair, de derde vertrok in 1748 naar Oost-Indië; eene dochter, **Jacoba Maria**, gehuwd met *Gerard Stoesak*, predikant te Barsingerhorn en aan den Uithoorn geboren, overleed in het laatst van 1747, nalatende één kind.

6. **Cornelis** voornoemd, gehuwd met *Josina Machteld van Oudensteyn.*

Kinderen van **Cornelis Elias** en **Josina Machteld van Oudensteyn.**

1. **Clara Maria**, geboren 12 Maart 1733, overleden 18 October 1734.

2. **Jacob,** mede geboren 12 Maart 1733, als *Jacob*

(1) Naar mr. *Elbert Spiegel,* met wiens dochter *Petronella Barend Elias,* overgrootvader van den doopeling, was gehuwd.

van Oudensteyn Elias 10 October 1752 student in de rechten te Leiden, later onderkoopman in dienst der O. I. Compagnie, in 1755 opperkoopman te Pouli-Chinco, ter westkust van Sumatra.

3. **Geertruid**, geboren 9 November 1734, overleden 8 April 1736.

4. **Maria Clara**, geboren 2 October 1735, overleden 19 Augustus 1806, gehuwd in Februari 1764 (ondertrouw 29 Januari) met *Adriaan*, zoon van *Isaäc Hanedoes* en *Margaretha Susanna van Oudensteyn.* Kinderen:

a. **Helena**, geboren Mei 1765, jong gestorven.

b. **Margaretha Johanna**, gedoopt 23 Augustus 1767, ongehuwd overleden.

c. **Cornelia Helena**, gedoopt 21 Mei 1769, gehuwd met *Joachim Veenhuysen*, papiermaker te Egmond aan den Hoef, in 1760 uit Vaassen derwaarts gekomen bij zijne achterneven *Abraham* en *Isaäc van Gerrevink.*

5. **Pieter**, geboren 5 October, overleden 16 November 1736.

6. **Pieter**, geboren 3 October 1738, overleden 29 December 1774, schepen 1760, 61, 63, 64, 67, 68, vroedschap 29 October 1765, schepen en heemraad van de Heerhugowaard 1760 tot zijn overlijden, idem van de Zijpe 1761, 62, 65, 66, 69, 71, 73, 74, idem van de Wieringerwaard 1762, 63, 66, 67, 70, 71, heemraad van de Schermeer 1761, 62, penningmeester van dien polder 1764—1773; gehuwd 14 April 1767 met *Catharina Margaretha Winder*, geboren 3 October 1741, begraven 14 Januari 1795.

7. **Machteld**, geboren 10 Mei, overleden 6 Augustus 1740.

8. **Josina Machteld**, geboren 24 Maart, overleden 1 April 1741.

9. **Cornelis**, geboren 9 Februari 1743, te Medemblik 1766 schepen, 1770 raad, 1788 burgemeester.

10. **Aegidius**, geboren 9 Maart 1744, luitenant ter zee 1761.

11 **Elbert**, geboren 15 Februari 1745, overleden 20 April 1750.

12. **Machteld**, geboren 31 Mei 1749, begraven 13 October 1789.

C. W. Bruinvis.

de Jezus.

Fam. blad 1903, kolom 93.

De Jezus is wel een familienaam, want b.v. onder de passagiers van het s.s. „van Lansberghe" dat op 15 Mei 1903 van Tandjong Priok naar Singapore vertrok, komt o.a. voor *F. V. de Jesus en echtgenoote.*

W. W. v. R.

GESLACHTEN VAN ROYEN.

(*Slot*).

VIIIbis. Pieter Cypriaan van Royen, derde zoon van Mr. Everard Jacob en Geertruida Wilhelmina Adriana van Neck, geboren te 's-Gravenhage 31 Januari 1811, was assistent resident van Benkoelen, en overleed te Grissee 8 October 1862. Hij huwde met Intje Maria Naribau of Naribon en had daarbij vier kinderen:

1°. Mr. Herman Jan van Royen, volgt onder IX.

2°. Geertruida Jacoba van Royen, overleden op Ternate 23 October 1889, echtgenoot van L. F. de Liser de Morisain.

3°. Wilhelmina Adriana van Royen, geboren te Benkoelen 6 Mei 1847, eerst gehuwd met Jacobus Cathalinus Adrianus van Royen, boven vermeld, daarna te Groningen 30 Maart 1887 hertrouwd met Onno Joost Quintus, geboren te Groningen 3 Juli 1833, zoon van Mr. Johan Hendrik en van Ysbrandina Tjeske Hoeksema.

4°. Petronella Maria van Royen, geboren te Grissee in 1860, overleden te Helpman 31 Mei 1897, op 13 September 1884 te Groningen gehuwd met Mr. Johannes Quintinus Cleveringa, advokaat en procureur te Arnhem, geboren te Zuidbroek 4 Februari 1859, zoon van Mr. Rudolph Albert en Ida Wildervanck.

IX. Mr. Herman Jan van Royen, geboren in Indië, advokaat te Groningen, aldaar in 1887 overleden, huwde te Onderdendam 3 Juni 1872 met Elizabeth van Royen, geboren te Onderdendam 18 Februari 1848, dochter van Mr. Adriaan Jan en van Wilhelmina Tresling, bovenvermeld.

Uit hun huwelijk sproten vier kinderen:

1°. Wilhelmina van Royen, geboren te Groningen, 16 Januari 1874, aldaar op 25 Mei 1897 gehuwd met Mr. Louis Herman Roeters van Lennep, geboren te Twello 26 Mei 1871, zoon van Herman Christiaan en van Zélie Urania Laura Jaccard.

2°. Wilhelmina Adriana van Royen, geboren te Groningen 26 Mei 1875, aldaar 30 September 1898 gehuwd met Christiaan Theodoor van Valkenburg, geboren te Winschoten 9 December 1872, zoon van Coenraad en Cornelia Calès.

3°. Jacoba Catharina Adriana van Royen, geboren te Scharmer 10 Juli 1877, gehuwd te Groningen 12 Mei 1898 met Mr. Paulus Wildervanck de Blécourt, geboren te Appingadam 7 October 1868, zoon van Mr. Lucas Wildervanck de Blécourt en van Wilhelmina Tresling.

4°. Adriaan Jan van Royen, geboren te Groningen, 13 Augustus 1880, overleden te Scharmer 31 Juli 1886.

VIbis. Mr. Herman Johan van Royen, jongste zoon van Dr. Adriaan en van Adriana Johanna Wesselius, geboren te Leiden 8 Januari 1742 was achtereenvolgens raad van Leiden, schout van Voorburg en burgemeester van Delft, alwaar hij in 1795 nog leefde.

Hij huwde te Delft 16 Maart 1767 Maria van Hoogeveen, geboren 11 December 1737, overleden 23 Augustus 1800, dochter van Mr. Adriaan en van Catharina Elizabeth Röver, en had bij haar twee zoons, die volgen en wier kwartieren waren: van Royen, Hoogeveen, Wesselius, Röver, van Groenendijck, van Assendelft, van Ruytenburg en van der Dussen.

1°. Mr. Adriaan van Royen, geboren te Delft 9 November 1770, aldaar ongehuwd overleden 9 April 1831.

2°. Gerard van Royen, geboren te Delft 8 Maart 1776, in 1788 ingeschreven als student te Leiden, raad van Delft, aldaar overleden 1 Augustus 1839, er 15 April 1801 gehuwd met Anna Petronella Onderdewijngaart, geboren in 1775, overleden te Delft 16 November 1847.

Vter. Cornelis van Royen, jongste zoon van Mr. Jan en van Cornelia van Groenendijck, geboren te Leiden 19 April 1710, directeur van den Levantschen handel, overleed 25 November 1767.

Hij huwde tweemalen. Eerst trouwde hij op 13 September 1740 met Jacoba Christina Maillart, geboren in 1716, overleden 22 April 1744, dochter van David Jacques en Maria de Hertoghe. Dit huwelijk bleef kinderloos.

Daarna hertrouwde hij 3 October 1747 met Elizabeth Swedenrijck, dochter van N. N. en van Suzanna Johanna Delcourt, geboren 1 Januari 1726 overleden 11 November 1774, die hem vier kinderen schonk:

1°. Eduard van Royen, koopman te Amsterdam, geboren 8 October 1750, overleden 25 October 1786, in Augustus 1785 gehuwd met Elisabeth van Buyzen, die hem eene dochter schonk: Cornelia van Royen, geboren 16 Maart 1786, overleden 15 April 1790, en hertrouwde met Gerrit van der Nulk.

2°. Cornelia Hester van Royen, geboren 8 Januari 1757, overleden in 1758.

3°. Suzanna Cornelia van Royen, geboren 9 December 1758, overleden in 1762.

4°. Glaudina Adriana van Royen, geboren 23 November 1763, overleden Juni 1798, gehuwd eerst op 25 Juli 1785 met Pieter Hogenbergh, overleden 23 October 1789, daarna in Mei 1790 met Johan Christiaan Meijer.

Vijfde geslacht van Royen.

Wapen: In blauw drie gouden kepers (1).

I. Cornelis van Royen en Maria Frederica Grootgoed, waren ouders van:

II. Jan Barend van Royen, geboren in 1807, overleden als controleur van het kadaster en directe belastingen te Gouda 5 Juli 1867, gehuwd met Hendrika Johanna Henriette van der Hoek, geboren te Lobith in 1803, overleden te Gouda 19 October 1867, dochter van J. H. en van Christina Henriette Crena.

Zij waren ouders van:

1°. Jan Barend Hendrik van Royen, volgt onder III.

2°. Christina Henriette Maria van Royen, geboren te Huissen 20 Juli 1831, overleden te Winschoten 6 April 1836.

3°. Johannes Henricus van Royen, geboren in 1834, officier der infanterie, overleden in Oost-Indië 13 Februari 1877.

4°. Nanny Catherina van Royen, geboren 5 Juli 1836, echtgenoote van Herman Johannes Stolz van der Sloot, oud kapitein ter zee, geboren 6 Maart 1834.

III. Jan Barend Hendrik van Royen, geboren te Huissen 9 Mei 1830. officier der infanterie, laatstelijk majoor provinciaal adjudant in Gelderland, ridder der orde van Stanislas van Rusland, van Medjidié van Turkije, van de Italiaansche en van de Pruissische Kroon, huwde te Nijmegen 31 Juli 1857 met Louise Aletta Bijleveld, geboren te Nijmegen 16 April 1833, dochter van Mr. François Pierre en van Reiniera Charlotte Rau.

Uit hun huwelijk sproten:

1°. Henri Jan Barend van Royen, geboren te 's Gravenhage 14 Juni 1859, overleden te Nijmegen 15 Augustus 1863.

2°. François Reinier van Royen, volgt onder IV.

3°. Reiniera Charlotte van Royen, geboren te Arnhem 13 Maart 1863, gehuwd te 's-Gravenhage 17 April 1884 met Mr. Christiaan Adriaan Phaff, geboren te Gorinchem 20 Mei 1856, zoon van Mr. Arend François Cornelis en van Maria Helena Cornelia Broers.

4°. Henri Jan Barend van Royen, volgt onder IV bis.

5°. Louis Anne van Royen, volgt onder IV ter.

6°. Catherina Wilhelmina van Royen, geboren te Utrecht 21 Januari 1870, aldaar overleden 31 December d.a.v.

7°. Herman Johannes van Royen, volgt onder IV quater.

8°. Rudolph Pieter van Royen, volgt onder IVquint.

(1) Dit wapen werd gevoerd door het Belgische geslacht van Royen, beschreven in de Herckenrode, Nobiliaire des Pays-Bas et du Comté de Bourgogne, III, blz. 1684.

9°. Catherina Wilhelmina Cornelia van Royen, geboren te Arnhem 24 September 1876, aldaar overleden 7 December 1878.

10°. Mr. Jean François van Royen, geboren te Arnhem 27 Juni 1878, in 1897 ingeschreven als student in de rechten te Leiden, en aldaar gepromoveerd in Juni 1903.

IV. François Reinier van Royen, geboren te 's-Gravenhage 23 April 1861, kapitein der genie, huwde te Haarlem 24 April 1884 Jonkvrouwe Henriëtte van Styrum, geboren te Haarlem 13 April 1863, dochter van baron Floris Willem en van Jkvr. Albertina Sandberg. Uit hun huwelijk sproten:

1°. Hendrik Lodewijk van Royen, geboren te Utrecht 1 Februari 1885.

2°. Florence Henriëtte van Royen, geboren te Utrecht 22 Januari 1887.

3°. Jan Barend Hendrik van Royen, geboren te Breda 12 April 1890.

4°. Henriëtte Albertina van Royen, tweeling met den voorgaande.

De 16 kwartieren dezer kinderen waren:

van Royen, van Styrum, Bijleveld, Sandberg, van der Hoek, van Vollenhoven, Rau, Grothe, Grootgoed, Visscher, van Goethem, Schrassert, Crena, Hodshon, van Randwijck, Roosmale.

IVbis. Henri Jan Barend van Royen, derde zoon van Jan Barend Hendrik en van Louise Aletta Bijleveld, geboren te Arnhem 18 Mei 1864, vestigde zich in Hongarije en huwde te Werschetz 10 Januari 1890 met Jkv. Maria von Heinrich von O-Moravicza, geboren te Ilkatelék 26 Januari 1871, dochter van Jules Ferdinand en Ilona Szajbely.

Uit dit huwelijk sproten:

1°. Ilona Louize van Royen, geboren 21 November 1890.

2°. Henri Jan Barend van Royen, geboren 10 November 1891.

3°. Louis Ferdinand van Royen, geboren 28 October 1893.

4°. Jules Louis van Royen, geboren 2 Februari 1895.

IVter. Louis Anne van Royen, vierde zoon van Jan Barend Hendrik en van Louise Aletta Bijleveld, geboren te Gorinchem 9 October 1865, kapitein der artillerie, huwde te Nijmegen 21 Maart 1888 met Maria Arnoldina Henriëtte Bijleveld, geboren 6 Maart 1866, dochter van Mr. Pieter Claude en van Rudolphina Gosuïna Alida Ketjen.

Zij waren de ouders van:

1°. Louise Aletta van Royen, geboren te Breda 21 September 1889.

2°. Rudolphina Gosuïna Alida van Royen, geboren te Breda 12 April 1891.

3°. Marie Arnoldine Henriette van Royen, geboren te Bussum 5 October 1892, en

4°. Reinier Karel van Royen, geboren te Delft 2 Juni 1897.

IVquater. Herman Johannes van Royen, vijfde zoon Jan Barend Hendrik en van Louise Aletta Bijleveld, geboren te Utrecht 16 Augustus 1871, chemisch-ingenieur, huwde te Temesvår 28 September 1895 met Jkv. Ida Ilona Maria Rosina von Heinrich von O-Moravicza, geboren 18 Februari 1875, dochter van Jules Ferdinand en Ilona Szajbely.

Uit hun huwelijk sproot:

1°. Aletta Alouisia Ilona van Royen, geboren te Versecz 22 Juli 1896.

IVquint. Rudolph Pieter van Royen, zesde zoon van Jan Barend Hendrik en van Louise Aletta Bijleveld, geboren 31 Januari 1873, 1e luitenant der genie, huwde te Breda 13 September 1898 met Johanna Maria Catharina Rueb, geboren te Breda 14 November 1877, dochter van Johan Gerhard en van Johanna Pels Rijcken.

Uit hun huwelijk sproten twee kinderen:

1°. Johanna Gerardina van Royen, geboren te Bergen op Zoom 12 September 1899.

2°. Louise Henriëtte van Royen, geboren te Amsterdam 25 Februari 1902.

Verschillende leden van het geslacht van Royen.

Cornelia van Royen, in 1639 en 1647 echtgenoote van Cornelis Vosmaer (1).

Hendrik van Royen, in 1650 ontvanger-generaal van Stad en Lande van Groningen, 15 October 1664 aldaar gevangen gezet en 15 Maart 1667 overleden (2).

Johannes van Royen, predikant te Kats (1663), West Souburg (1674), Veere (1679) en Londen (1686), overleden te Londen in 1687 (3) bij Dina van der Burcht, vader van (4):

1. Petrus van Royen, gedoopt te West Souburg 1 Mei 1675.

2. Johannes van Royen, gedoopt te West Souburg 27 September 1676.

3. Gulielmus van Royen, gedoopt te West Souburg 29 Januari 1679.

(1) Zie: Heraldieke Bibliotheek, 1873 blz. 321.
(2) Zie: Mr. G. Mees Az. Gregorius Mees en zijn gezin, 1879 blz. 4. 5.
(3) Zie: Algem. Nederlandsch Familieblad I, No. 9, blz. 6a.
(4) Idem III, blz. 43, 44.

4. Simon van Royen, gedoopt te West Souburg 13 December 1682.

5. Anna Maria van Royen, gedoopt te West Souburg 4 Augustus 1686.

6. een zoon, vader van Catharina Johanna van Royen, echtgenoote van Andreas Andriessen, predikant te Kerkwerve, geboren 27 Januari 1699, overleden 12 Januari 1768.

Abraham van Royen, als weduwnaar uit Breskens, ondertrouwd te Middelburg 26 Januari 1702 met Maria van Essen.

Catharina van Royen, vrouwe van Herkingen en Roxenisse, begraven te 's-Gravenhage 21 Januari 1780, weduwe van Ds. Eland van Staveren (1).

Maria van Royen, geboren 13 Februari 1702, begraven te 's-Gravenhage 24 Januari 1799, huwde te Maassluis 15 Maart 1741 Mr. Theodorus Beels, geboren te Amsterdam 17 December 1706, zuster van:

Magdalena van Royen, echtgenoote van Johan Verstolk, schepen te Rotterdam (2).

Henri van Royen en Anna Margaretha Bouwmeester, ouders van:

1°. Esther Jeanne van Royen, geboren te Vianen 18 April 1779, aldaar gehuwd 23 Februari 1802 met Johan Glabbeek van der Does (3).

2°. Henriette van Royen, gehuwd te Vianen in September 1798 met Hendrik Boellaard (4).

Abraham van Royen, huwde met Hester van der Winden. Waarbij:

Abraham van Royen, geboren te Amsterdam in 1730, van 1755 tot 1790 predikant te Noordwijk, overleden aldaar op Zeilrust 10 Juni 1818, gehuwd te Noordwijk aan Zee 25 November 1755 met Johanna Alida van Hall, geboren te Leiden in 1732, overleden te Noordwijk 3 December 1807. Zij waren o.a. de ouders van:

a. Hester van Royen, geboren in 1764, overleden te Noordwijk 9 April 1822.

b. Sophia Alida van Royen, geboren in 1767, overleden te 's-Gravenhage 20 Januari 1843, gehuwd met Cornelis Flok, geboren in 1761, overleden te 's-Gravenhage 9 April 1830.

c. Hendrik van Royen, geboren te Noordwijk in 1761, rector te Vlissingen, secretaris van het Zeeuwsch genootschap, administrateur der posterijen en staats-

(1) Idem XI, blz. 14.
(2) Idem V, blz. 177, 215, VIII, blz. 151, 152, XI, blz. 14.
(3) Zie: Jaarboek van den Nederl. Adel V, blz. 114.
(4) Zie: Vorsterman v. Oyen. Stam- en Wapenboek I, blz. 75.

raad, commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw (1), overleden te 's-Gravenhage 16 Juli 1844. Hij huwde eerst met N. de Smidt (2) en daarna met Anna Maria Louyssen, geboren in October 1770, overleden op Ypenburg onder Rijswijk 30 Juni 1818. Hij was vader van:

1⁰. Johanna Aletta van Royen, geboren in 1787, overleden te 's-Gravenhage 5 Februari 1869.

2⁰. Marcelis Abraham de Smidt van Royen, geboren in 1789, overleden te Samarang 22 December 1825 als luitenant ter zee, ridder der Militaire Willemsorde.

3⁰. Johanna Alida van Royen, geboren in 1790, overleden te Amsterdam 19 April 1822 gehuwd met J. Kosterman.

4⁰. Johannes Louyssen van Royen, geboren te Vlissingen 26 Juni 1795, aldaar overleden 2 Januari d. a. v.

5⁰. Anna Maria van Royen, geboren te 's-Gravenhage, overleden te Vlissingen 9 Juni 1799.

6⁰. Anna Maria van Royen, geboren te 's-Gravenhage 16 Juni 1800, overleden te Brussel 19 Maart 1870, gehuwd te Rijswijk 20 Juni 1821 met Cornelis Jacobus van Assen, geboren te Harlingen 25 Augustus 1788, overleden te Velp 13 September 1859.

Maria van Royen, (zuster van Abraham) geboren in 1731, overleden te Haarlem 2 Januari 1796.

J. van Royen, predikant te Loon op Zand, wiens weduwe Isabella Eva van Asten, geboren in 1743, overleed te Sprang 2 Januari 1810.

Sara Maria van Royen, geboren in 1757, overleden te Leiden 7 Augustus 1808, echtgenoote van H. H. Andreae (3).

Abraham van Royen Jr., echtgenoot van Elisabeth de Roever, geboren 16 Februari 1770, dochter van Alger en van Geertruid Prins (4).

Cornelia van Royen, geboren in 1746, overleden te Amsterdam 6 Januari 1819, gehuwd met Nicolaas Jacobus Fabius, geboren te Dalfsen 6 October 1744, overleden te Amsterdam 27 Januari 1836 (5).

Adriaan van Royen, overleden te Amsterdam 26 Mei 1815, gehuwd met E. Mulder en bij haar vader van:

(1) Zie: Kobus en de Rivecourt, Biographisch Handwoordenboek.

(2) Hare zuster Cornelia Johanna de Smidt, geboren in 1757, overleed te 's-Gravenhage 19 Januari 1838.

(3) Niet vermeld in Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek geslacht Andreae I, blz. 12.

(4) Zie: Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek III, blz. 79.

(5) Zie: Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek I, blz. 266.

1⁰. Adriaan van Royen, geboren te Amsterdam 11 Mei 1797, aldaar overleden 6 Maart 1801.

2⁰. Eene dochter, geboren te Amsterdam 7 Maart 1801.

A. van Royen, wiens weduwe C. van der Monde, geboren in 1786, overleed te Gouda 19 October 1862.

Anna van Royen, overleden 2 October 1790, op 2 December gehuwd met Nicolaas Wilhelmus Fransz Buddingh (1), geboren in 1749, overleden in 1835.

G. C. van Royen, geboren in 1793, overleden te Ginneken 7 Maart 1863.

A. van Royen, wiens weduwe Niesje Reimerink, geboren in 1750, overleden te 's-Gravenhage 26 April 1825.

Hesje Petronella van Royen, in 1809 gehuwd met Pierre Geraud.

Adriana Christina van Royen, in 1830 gehuwd met J. Grevelink.

W. C. van Royen en C. van der Mey, hebben twee kinderen:

1⁰ eene dochter, geboren 28 Maart 1878, overleden te Leiden 8 April d. a. v.

2⁰ eene dochter, geboren te Leiden 25 October 1879.

S. E. van Royen, in 1865, echtgenoote van C. van Wieringen, notaris te Woudenberg.

Henricus van Royen, rijks ontvanger te Vlaardingen, overleden te 's-Gravenhage 13 Augustus 1849, gehuwd met Maria Antoinette Jeanette le Rutte, overleden te Vlaardingen 11 December 1847, waarbij o. a.:

Dr. Adrianus Elbertus van Royen, geboren te 's-Gravenhage 6 October 1838, overleden te Haarlem 31 October 1899, gehuwd eerst te 's-Gravenhage 14 Juli 1870 met Johanna Sophia Hermina Moll, geboren te 's-Gravenhage 30 Mei 1848, overleden te Haarlem 9 April 1873, dochter van Ds. Jan en van Maria Cornelia Catharina Bonebakker, daarna te 's-Gravenhage 18 Maart 1875 met Jkvr. Willemina Singendonck, geboren te Nijmegen 28 Juli 1834, dochter van Jhr. Coenraad Diederik Pontiaan en van Elizabeth Cornelia van der Brugghen. Uit het eerste huwelijk sproten:

1⁰. Hendrik Jan van Royen, geboren te Haarlem 10 Mei 1871, gehuwd te Middlesex 30 Januari 1895 met Maria Hartveldt, geboren te Haarlem 27 December 1875.

Uit dit huwelijk:

a. Hendrik Jan van Royen, geboren te Amsterdam 17 Mei 1895.

2⁰. eene dochter, geboren te Haarlem 21 October 187. .

C. J. Polvliet.

(1) Idem I, blz. 115.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

Gothaischer Genealogischer Hofkalender. 1903. Gotha. Justus Perthes.

Slechts weinig nieuws valt er mede te deelen omtrent deze uitgave van den „Gothaischen Genealogischen Hofkalender", buiten Duitschland beter bekend en alom verspreid als „Almanach de Gotha". Het eerbiedwaardige jaarboek, — de honderdvierentwintigste jaargang zag het licht, — is thans verlucht met de portretten van Alexandra, koningin van Groot-Britannië en Ierland, Eduard VII, Koning van Groot-Britannië en Ierland, Theodore Roosevelt, president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Christiaan Ernst, vorst van Stolberg.

In de eerste afdeeling, bevattende de genealogiën der Europeesche regeerende vorsten, is weinig verandering gekomen; in Saksen en Reuss oudere linie zijn nieuwe staatshoofden aan de regeering gekomen; overleden zijn de koningin van België en de laatste hertogin van Anhalt-Bernburg.

Onder de genealogiën der niet-Duitsche vorstenhuizen zijn voor 't eerst opgenomen de stamboomen der familiën *Camporeale* (Italiaansch, verwant aan het Duitsche geslacht *von Bülow*), *de la Salle de Rochemaure*, *Osuna* en *Villahermosa* (Spaansch).

In het diplomatiek-statistisch gedeelte komen voor de eerste maal de Zuid-Afrikaansche Republiek en de Oranje-Vrijstaat niet meer voor als onafhankelijke staten, terwijl de republiek Cuba als zoodanig haar intrede doet. Onder de internationale vereenigingen is de Zweedsche Nobel-stichting opgenomen.

Het behoeft nauwlijks gezegd te worden dat de bewerking van dezen jaargang even zorgvuldig en secuur is als van de voorgaande.

H. v. M.

* * *

Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Gräflichen Häuser. 1903. Gotha. Justus Perthes.

Ook dit jaarboek is door de Gothasche genealogen met dezelfde nauwkeurigheid en waarheidsliefde bewerkt als de andere. Vele tot heden in verschillende grafelijke stamboomen bestaande leemten zijn thans voorgoed aangevuld, ook dank zij de medewerking van belanghebbenden en belangstellenden, waarvoor de redactie in het „Voorwoord" haren dank betuigt. Voor de eerste maal zijn opgenomen genealogiën van de geslachten Alberti von Enno, Bodman, Krasicki en Platen zu Hallermund.

Het werk wordt opgeluisterd met het portret van Friedrich graaf Vitzthum von Eckstädt. Wegens de geslachtslijsten van Limburg-Stirum, de Geloes, von Hompesch e. a. is ook deze jaargang voor Nederlandsche genealogen interessant.

H. v. M.

* * *

Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Freiherrlichen Häuser. 1903. Gotha. Justus Perthes.

De drie en vijftigste jaargang van dit „Taschenbuch", wordt ingeleid met de beeltenis van den bekenden geleerden aardrijkskundige en reiziger Ferdinand Freiherr von Richthofen, hoogleeraar aan de Berlijnsche Universiteit. De behandelde nieuwe familiën zijn: Auer von Welsbach, Coudenhove, Cronenbold, Czecz von Lindenwald, von Fingerling von Bisching, Forstner von Billau, Franz von Astrenberg, Fröhlich von Elmbach und Groara, Kopal, Kubinzky, Lersner, de Liser, Löwenstern, Matscheko, Polesini, Poschinger von Frauenau, Pury, Rath, Roscher-Rath, Rumler von Aichenwehr, Stummer von Tavarnok, Widerhofer. Verschillende dezer stamboomen zijn ook voor de Nederlandsche adelsgeschiedenis van belang; zoo is het huis Forstner verwant aan de d'Ablaings van Giessenburg; is het geslacht Coudenhove van Brabantschen oorsprong en dat van Verschuer vermaagschapt aan het Nederlandsche van dien naam, enz. enz.

Ook deze jaargang is wederom een aanwinst voor de genealogische wetenschap.

H. v. M.

Plaatselijke gidsen.

Sedert de laatste jaren worden in verschillende plaatsen van ons vaderland Gidsen uitgegeven, om het reizend publiek aan te toonen wat voor merkwaardigs in een streek of plaats te zien is. Ook uit geschied- en aardrijkskundig oogpunt hebben deze beschrijvingen veel waarde. — De Gids van Deventer hebben wij in den vorigen jaargang besproken, hiervan oorzaak, dat meerdere ons ter aankondiging werden gezonden en laten een overzicht volgen, hier en daar wat aanstippende dat voor een ieder van belang kan zijn.

Naar Apeldoorn voor vast en tijdelijk verblijf, zoo luidt de titel van een kwarto plaatje, bevattende fraaie gezichten van in en om Apeldoorn. Dit blad is gratis verkrijgbaar bij den secretaris van de afdeeling „reclame" te Apeldoorn.

Gids voor Beverwijk en omstreken. (Velzen, Zantpoort, Wijk aan Zee, Duin en Heemskerk). Deze gids kost slechts f 0,50 en bevat behalve vele historische bijzonderheden een groote gekleurde kaart, platen en talrijke afbeeldingen tusschen den tekst. De samenstellers zoowel als de uitgever H. Haarmans te Beverwijk hebben eer van hun werk.

Pensiongids van Ede. Gratis uitgegeven door de vereeniging tot bevordering van de Plaatselijke Belangen van Ede en tot bevordering van het vreemdelingenverkeer aldaar en in de omstreken. — Bevat een gezicht op Ede en een wandelkaart.

Gids van Enkhuizen en omstreken, met beschrijving van de bezienswaardigheden der stad. Het 10tal platen die hierin voorkomen zijn fraai uitgevoerd en toonen ons menig merkwaardig gebouw van deze aloude koopstad, die jaren lang helaas in verval was, doch thans gelukkig weder in bloei toeneemt. Bij den uitgever A. Egmond aldaar, is de Gids verkrijgbaar à f 0,60.

Wandelgids voor Dalfsen, Rechteren, Vilsteren, Het Laar en Ommen. Bijzonder trekken in deze gids onze aandacht, twee afbeeldingen van het kasteel Rechteren, waarbij een groot deel van de geschiedenis van een onzer oudste kasteelen in Nederland gevoegd is. Een breedvoerige kaart van de omstreken komt er ook in voor. Deze streken, met een overvloedig natuurschoon, waren voorheen moeielijk te bereiken, doch thans zeer gemakkelijk door den Noord-Ooster spoortrein. Het fraaie werkje is bij den uitgever Gos. Eshuis à f 0,40 verkrijgbaar.

Gids voor Groningen. Korte beschrijving der stad en hare bezienswaardigheden. Groningen, P. Noordhof. Uitgegeven van wege de vereeniging tot bevordering van het vreemdeling verkeer in Groningen en omstreken. Daarbij is nog gevoegd: een plattegrond van de stad, alsmede van de tentoonstelling van Nijverheid en Kunst aldaar. Deze gids is in het formaat van de gewone briefkaarten, zeer fraai uitgevoerd en bevat nog tusschen den tekst afbeeldingen van menig lief plekje in het noorden van ons land. Met deze handleidingen in de hand, kan men gemakkelijk de provinciё doorreizen en tevens de zoo gunstig geslaagde tentoonstelling in oogenschouw nemen.

De prijs is zeer gering te noemen, slechts *f* 0.50

Geïllustreerde Gids voor Oisterwijk en omgeving met plattegrond. Tilburgsche Handelsdrukkerij. f 0.30.

Wellicht is dit geschrift van de kleinste plaats onder de hier opgesomde plaatsen. Het bevat: Uit Oisterwijks verleden; Een kijkje in 't dorp, met een goed geslaagde afbeelding van de eeuwenoude lindeboom op het marktveld, zekerlijk een van de oudste boomen in ons land; De Gemulhoeken, en Eene wandeling over den „Hondsberg" en het „Speijk. Zij die een reis willen ondernemen gedurende de vacantie, kunnen zonder twijfel van deze gids een nuttig gebruik maken en zullen er zeer goedkoop uit zijn en tevens een fraaie en gezonde streek bezoeken.

Gids van Zuid-Limburg. Uitgave van Leiter-Nijpels, Maastricht. Prijs f 0,65. Deze gids voor wandelaars

en wielrijders bestemd, voert ons in een der fraaiste en gezondste streken van geheel Nederland. Een breedvoerig geschiedkundig overzicht van de oudste tijden tot op heden van de steden Maastricht en Valkenburg, evenzoo van enkele oude sloten en ruïnen als Lichtenberg, Hoensbroek, Schaesberg, enz., zijn er in opgenomen. Vele kaarten en illustraties, fraai uitgevoerd komen tevens in dit geschrift voor.

Gids voor Lochem en omstreken met wandelkaart, overzichtskaart en Panorama van de Belvédère. Uitgegeven door het Verfraaings-Gezelschap te Lochem bij J. H. Scheen, prijs f 0,80

Reeds een vijfde druk heeft deze zeer breedvoerige gids mogen ondervinden. In den tekst zijn veelvuldige afbeeldingen opgenomen, zoowel van vroegeren als van den tegenwoordigen tijd. De geschiedkundige aanteekeningen zijn ook hoogst belangrijk. Behalve een paar gedichten is aan dezen bundel toegevoegd de „De Wittewyvenkuil", een verhaal, op oude volksprookjes gegrond. Ook treft men er in aan een breedvoerig Alphabetisch Register, dat helaas bij bijna alle andere gidsen gemist wordt.

Gids voor Naarden. Deze gids in het formaat van onze briefkaarten maakt een uitzondering op alle de reeds gemelde gidsen, n.l. de uitgever heeft voor afbeeldingen 15 Prentbriefkaarten in lichtdruk doen opnemen. De Heer J. P. Enklaar, officier van de artillerie, heeft eene korte doch zeer goede beschrijving der stad en hare bezienswaardigheden gegeven. De prijs van het boekje is slechts f 0,40, men heeft hier dus waar voor zijn geld.

Gids voor Zaandam, Koog, Zaandijk en Wormerveer. Zaandam, A. Stuurman, 1903, f 0,25.

Aller keurigst gedrukt en 34 fraaie afbeeldingen van merkwaardige gezichten en gebouwen tusschen den tekst gedrukt voorzien, zal dit geschrift voor den bezoeker een aangename herinnering blijven. De uitgever komt alle hulde toe voor dit fraai uitgevoerd werkje, het boekske zal een blijvende waarde behouden.

Gids van Texel. Tweede, herziene en goedkoope uitgave (10 cent). Met 12 platen, een kaartje van Texel en een platte grond van Den Burg. Weinig onzer lezers zullen dit merkwaardig, grootste zeeeiland, bezocht hebben, bij een eventueel bezoek heeft men in dit geschrift een uitstekende wegwijzer.

Mocht iemand die het bovenstaande gelezen heeft, een der genoemde plaatsen bezoeken, dan zal men de redactie van dit Maandblad zeer verplichten met de mededeeling van grafschriften, die men bij een kerkbezoek zal aantreffen, dankbaar zullen die steeds worden opgenomen in dit Maandblad. Red.

De tentoonstelling der Enschedé's (1).

Wij hebben dezer dagen een interessanten en leerrijken middag doorgebracht op de tentoonstelling, ingericht ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van het bedrijf der firma Johannes Enschedé & Zonen, op 21 Juni 1903.

De geschiedenis van het geslacht der Enschedé's en hun bedrijf is zoo geheel samengeweven met de geschiedenis van het typografisch bedrijf in zijn verschillende onderdeelen, het lettergieten en drukken, de uitgeverij en de journalistiek; wat hier is bijeengebracht uit de archieven van de Enschedé's zelven en uit het stads-archief en de stads-bibliotheek, geeft zulk een getrouw beeld van de ontwikkeling eener instelling die eene wereldvermaardheid heeft, zoowel als van het bedrijf in het algemeen, dat ieder, die belang stelt in deze vakken, hier bij deze keurverzameling zijne kennis kan vermeerderen. En wat den bezoeker van deze tentoonstelling zoo bijzonder aangenaam aandoet, is de vrome zin waarmede de tegenwoordige vennooten van de firma deze jubileumtentoonstelling hebben gemaakt tot een huldiging van de nagedachtenis hunner voorgangers, de reeks wakkere mannen die door hun werk zooveel hebben bijgedragen tot den nationalen roem.

Den lezers van het *Familieblad* kunnen wij niet genoeg aanbevelen, een morgen of middag vrij te houden voor een bezoek aan Haarlem, om er in de fabriek van de heeren Enschedé te gaan bezichtigen, al wat zij omtrent de historie van hun geslacht en hun bedrijf gedurende twee eeuwen, hebben uitgestald.

Een beknopt overzicht van hetgeen er te zien is, laten we hier volgen.

Met een toegangsbewijs, aan het kantoor gevraagd, begeven wij ons naar het bovenlokaal, de courantzetterij, die met veel smaak in een tentoonstellingszaal is herschapen en teekenen onzen naam in de daarvoor bestemde registers. Deze spreken van de bijzondere belangstelling welke deze merkwaardige collectie wekt; van heinde en ver zijn de bezoekers toegestroomd, op elke bladzijde treft men de namen aan van bekende vakgenooten, beoefenaren van wetenschappen en letteren, kunstenaars en kunstvereerders en met rechtmatigen trots wijst men u op de forsche handteekeningen van H. M. de Koningin-Moeder.

(1) Eenigzins gewijzigd en verkort overgenomen uit het „Nieuwsblad van den Boekhandel," 7 en 11 Augustus 1903. Volgens de belangrijke artikelen geschreven door F. C. J. Scheurleer. Ook wij bezochten deze tentoonstelling en hadden bereids een kort verslag gereed liggen, ter eere van de firma Enschedé, doch dit artikel bevat zoo juist 't geen wij meenden te moeten mededeelen, dat wij het thans in ruimer kring hier bekend maken.
RED.

Door met doek in lichte kleur bekleede schotten is het lokaal in drieën verdeeld; de achterwand vormt een doorloopend geheel.

In twee hoofdafdeelingen is de uitstalling gesplitst; de eerste omvat portretten en teekeningen, bescheiden, enz., die op het geslacht Enschedé betrekking hebben; de tweede het bedrijf in 't algemeen met de onderafdeelingen drukkerij, gieterij en courant. Deze indeeling is ook gevolgd in den catalogus, zelf een specimen van keurig drukwerk, geheel in kader met randversiering, en een omslag in kleurendruk, prijkende met het portret van den stichter der drukkerij, Izaak Enschedé.

De catalogus, die 691 nummers telt, begint met een geslachtsregister der familie Enschedé.

Aan de geschiedenis der familie is de eerste afdeeling gewijd. Een van de belangrijkste bronnen daarvoor is het door het gemeente-archief afgestaan „Ghildt-Boeck van de naamen der gildebroederen en leerjongens, ook overluyden" van 1616—1800. Daaruit ziet men, dat Isaak Enschedé in 1697 als leerling werd ingeschreven bij Mr. G. Casteleyn, „om te leeren lettersetten"; in de werkplaats van dezen Casteleyn, in „de Blye Druck" aan de Groote Markt, werd destijds de Oprechte Haarlemsche Courant gedrukt en uitgegeven. Zes jaren later, op 21 Juni 1703, legde Izaak met goeden uitslag zijn meesterproef af, zoodat hij als gildebroeder-drukker werd ingeschreven; deze datum is dus aan te merken als de aanvang van het bedrijf. Izaak begon zijne zaak op zeer bescheiden schaal in een huis in de Franckesteeg, later Franken straat genoemd; het oudst bekende werk van zijne drukkerij is een huwelijkszang in plano, ter gelegenheid eener bruiloft op 10 Februari 1686 en door hem in 1707 herdrukt. Dit bijzonder goed geconserveerde exemplaar geeft een goeden dunk van de jeugdige drukkerij.

De documenten betreffende Izaak sluiten met de kennisgeving van zijn overlijden op 1 Mei 1761. Zijn eenige zoon Johannes was, blijkens het gilderegister, in 1719 als leerling ingeschreven bij zijn vader en had in 1726 zijn gildeproef afgelegd. Dat het daarbij gezellig toeging, blijkt uit deze aanteekening in het register:

„Den 30 July 1726 werd Gildebroeder Johannes Enschedé, heeft zijn proef gedaan met zetten en drukken van een blad van de „Laurierkrans van Laurens Koster," signatura C in quarto, welke proef goedgekeurd is door Deken en Vinders, welke daarna met een sootje baars en glaasje wijn getracteert zijn 's middags en 's avonds met een slaatje, etc., tot groot genoegen van 't daar praesent zijnde gezelschap.

Van de Frankestraat werd de zaak verplaatst naar de Spekstraat, zooals aanwijst no. 370 van den catalogus: een reglement voor den Bos van het Ambachtsluyden zijde- of smalwerkersgilde, waarop staat: „ge-

drukt bij Izaak en Joh. Enschedé, boekdrukkers in de Spekstraat in 't Land van Beloften, 1734;" daaruit blijkt ook dat Johannes toen reeds als deelgenoot in de zaak was opgenomen.

Een reglement voor een vrijwillige liefdebeurs, dat het jaartal 1737 draagt (no. 371), is gedrukt in de Groote Houtstraat, in het huis waar tegenwoordig het confectiemagezijn de Komeet gevestigd is. In het zelfde jaar werden Izaak en Johannes aangesteld tot stadsdrukkers; op een reglement van sleeploonen voor het sleepersgild wordt hunne kwaliteit als zoodanig 't eerst genoemd.

De laatstgenoemde stukken vindt men verderop, bij de rubriek Bedrijf; in verband met de geschiedenis der zaak hebben wij ze hier reeds vermeld.

't Is trouwens niet mogelijk den catalogus op den voet te volgen. Elders, onder de gedenkstukken (no. 272) vindt men nog een merkwaardig document op dezen Johannes betrekking hebbende: een eigenhandige brief van Frederik den Groote, gedateerd 19 October 1754, waarin de koning aan Johannes Enschedé zijn dank betuigt voor de toezending van drie boeken afkomstig uit zijne drukkerij.

Deze Johannes, de eerste eener reeks van dien naam, overleed 21 November 1780; de kennisgeving van zijn overlijden ziet men onder no. 44 Een curieus stuk is het volgend nummer: een gedrukt formulier voor een condoleance-brief, waarop men slechts den naam van den geadresseerde en van den overledene had in te vullen; deze formulieren waren ongetwijfeld een uitkomst voor menschen die moeite hebben om een behoorlijken brief van rouwbeklag samen te stellen; jammer dat zulke praktische dingen in onbruik zijn geraakt.

De firmanaam Johannes Enschedé & Zonen dateert van 1774, toen de eerste Johannes zijn beide zonen Johannes en Jacobus in de zaak had opgenomen. De oudste, Johannes, was in 1750 geboren en reeds vroeg in het vak opgeleid; er is hier (no. 72) een blad te zien, door hem op 5-jarigen leeftijd gezet en gedrukt. Nauwelijks 15 jaren oud, werd hij reeds student te Leiden; in 1778 promoveerde hij tot doctor in de beide rechten op een dissertatie over de macht van den Romeinschen dictator. Hij was de eerste „meester" Johannes; na hem komen er nog drie.

Ofschoon deze Enschedé slechts 49 jaar oud is geworden, heeft hij veel bijgedragen tot den bloei van het bedrijf zijner vaderen. Nog vóór zijne promotie had hij zijne gildeproef afgelegd (zie het bewijs daarvan, no 75). Bij den dood van de weduwe Johannes in 1781 kwam de zaak aan hem en zijn broeder Jacobus, die echter reeds op Nieuwjaardag 1783 overleed, zoodat het bestier der geheele onderneming bij mr. Johannes Enschedé kwam.

In dezen moeilijken tijd, vol politieke woelingen en oorlogsgevaar, heeft hij den goeden naam der zaak trouw gehandhaafd; vooral de Haarlemsche Courant, die zijne hoofdbezigheid vormde en waartoe hij zich het meest voelde aangetrokken, heeft hij tot groot aanzien gebracht.

Het is hier de plaats, enkele grepen te doen uit de geschiedenis van dit blad, dat weldra twee en een halve eeuw zal bestaan hebben. Interessante gegevens daarvoor leveren de op de tentoonstelling aanwezige nummers en gedenkstukken, loopende van af de eerste courant, de „Weeckelijke Courante van Europa", op 8 Januari 1656 opgericht door Abram Casteleyn, tot het eerste nummer van de Stads-editie der Oprechte Haarlemsche Courant, van 1 Februari 1900.

Een paar jaar na de oprichting ontving de „Weeckelijke Courant" den naam van „Haarlemsche Courant" en in 1664 werd het „Oprechte" aan den titel toegevoegd (no. 658). Reeds in 1659 was de courant twee maal 's weeks verschenen, en van Juni 1667 af kwam zij driemaal 's weeks uit. Na het overlijden van Abram Casteleyn was de uitgaaf voortgezet door diens weduwe met haren zoon mr. Gerard Casteleyn, en na het overlijden ook van laatstgenoemde door diens weduwe Anna Maria Colterman. Toen ook deze in 1737 overleed, kochten de Enschedé's hare drukkerij en lieten zich aanstellen tot „ordinaris stadsdrukkers en courantiers"; op 9 Juli 1737 werd het eerste nummer der courant door hen gedrukt (no. 662). Van het courantierschap werd afzonderlijk boek gehouden; uit de boeken, die van den aanvang af bewaard zijn gebleven, blijkt dat de oplaag destijds 2400 exemplaren bedroeg. Redacteur was Jan Christiaan Seiz, die onder den bescheiden naam van translateur, op een tractement van *f* 15 weeks in de boeken voorkomt; hij is de schrijver van „Het derde jubeljaar der uitgevondene Boekdrukkonst", waarvan ook een Latijnsche uitgave bestaat (nrs. 304 en 305).

Elders, in de vitrine met documenten betreffende den derden Johannes, die van 1785 tot 1860 leefde, vinden wij onder no. 107: Herinnering aan het 50-jarig drukken van de „Haarlemsche Courant" welk stuk gedrukt is door Joh. Enschedé, oud 2 jaar 4 maanden en 3 dagen. Nog jonger was de telg uit het geslacht der Enschedé's die onder dit stuk een herinnering drukte aan het 100-jarig drukken der courant, op 9 Juli 1837; het was Jacobus, oud 1 jaar en 5 maanden. Men ziet het, de edele drukkunst werd hun al met den paplepel ingegeven.

Het nummer van 3 December 1793 is de eerste courant waarin een doodadvertentie voorkomt (1). Met

(1) In 1795 verkreeg de firma octrooi van de Staten om ook Advertentiën (aankondigingen) van huwelijken en geboorten op te nemen. Voor genealogie is dit een hoogst belangrijke bron over de geheele 19e eeuw. Vroeger had de firma het monopolie

het nummer van 23 Januari 1795 begint de tijd van „Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap"; 14 November 1801 is de datum van het laatste nummer der Bataafsche Vrijheid.

Op 29 Januari 1811 verscheen de courant in de Hollandsche en Fransche taal; van 3 December 1811 tot 16 November 1813 was de titel: „Affiches, annonces et avis divers de Harlem"; de courant was tot een advertentie-blad verlaagd.

Maar zoodra de omwenteling was uitgebroken om het Fransche juk af te schudden, hernam de Oprechte Haarlemsche Courant hare oude positie, en stelde zich in Haarlem aan de spits der beweging. Op 18 November 1813, terwijl de Fransche bezetting nog binnen de muren lag, waagde Enschedé het de courant wederom in haar ouden vorm en in het Hollandsch te doen verschijnen, in strijd met de uitdrukkelijke bevelen hem van hooger hand gegeven. Nog denzelfden dag kwam er een brief van den sous-prefet, waarin deze van zijn verwondering en ontstemdheid blijk geeft (no. 672 ; het is achteraf wel vermakelijk dezen uitbrander te lezen, maar men beseft daardoor tevens beter, dat het een moedige daad van Enschedé was, en dat de Franschen het hem geducht zouden hebben ingepeperd, als zij de baas gebleven waren, Wat Joh. Enschedé in die dagen voor het vaderland heeft gedaan, is bij de bevolking in dankbare herinnering gebleven; in 1863, bij de 50-jarige herdenking van de bevrijding der Fransche heerschappij, schonk Haarlem's burgerij hem als huldeblijk een fraai album, in den catalogus vermeld als no. 116.

Tot in het jaar 1828 heeft mr. Joh. Enschedé de courant die toen driemaal 's weeks verscheen, geheel alleen geredigeerd, en zelfs de drukproeven er van gecorrigeerd. In 1829 werd Jan Justus Enschedé, die pas te Leiden tot doctor in de rechten was gepromoveerd, als hulp bij het redigeeren aan Johannes toegevoegd; in 1841 werd Johannes, de zoon, aangewezen om zijn vader, die door zijn lidmaatschap der Tweede Kamer en talrijke andere eerebaantjes zeer in beslag werd genomen, in de redactie bij te staan en bij afwezigheid te vervangen.

Een volledig overzicht van de geschiedenis der courant vindt men in het nummer van 31 December 1855, waarin de lotgevallen van het blad tot op dien datum zijn geboekstaafd (no. 677). Wij vermelden hier nog slechts, dat de courant, na een paar malen van formaat veranderd te zijn, op 1 April 1847 zesmaal per week verscheen; op 8 Januari 1856 werd het 200-jarig bestaan der courant gevierd, waarvan een feestzang en een album getuigen (nrs. 263 en 264). In September 1866 werd het formaat der courant weer vergroot en de inhoud aanmerkelijk uitgebreid, in 1869 bij de afschaffing van het dagbladzegel nogmaals, zoodat op 1 Juli van dat jaar de courant verscheen in het formaat en den vorm. die in hoofdzaak nog heden onveranderd behouden zijn.

doch zooals het met alles gaat, er is een tijd van komen, er is een tijd van gaan. Red.

Onder de gedenkstukken zij nog de aandacht gevestigd op no. 690, een circulaire van Abram Casteleyn, van Januari 1656, aankondigende de uitgave van de „Haarlemsche Courant". Dit stuk is van belang, in verband met een geschil dat de firma in 1850 met het gemeentebestuur van Haarlem heeft gehad over den eigendom der courant. Tot een proces is het destijds niet gekomen; de zaak is in der minne beslecht door een dading, waarbij de stad van hare vermeende rechten afzag en de firma zich verbond zoolang zij het stadswapen aan het hoofd der courant zou plaatsen, daarvoor jaarlijks f300 te betalen. Alhoewel reeds spoedig daarna, door het ontdekken van een exemplaar der genoemde circulaire van Casteleyn, het bewijs geleverd was van het goed recht der firma, en alhoewel in latere jaren ook andere nieuwsbladen te Haarlem goedgevonden hebben het stedelijk wapen te gaan voeren, heeft de firma Enschedé gemeend op de aangegane overeenkomst niet te mogen terugkomen, zoodat nog heden ten dage jaarlijks de f300 aan de stadskas geregeld uitbetaald worden.

Wij moeten hier onzen rondgang eindigen, maar men leide daaruit niet af, dat er niets bijzonders meer te zien is. Want slechts over één tak van het bedrijf, de courant, hebben wij meer uitvoerig gesproken; over al de interessante dingen, die hier betreffende de drukkerij en de lettergieterij te vinden zijn, zouden nog kolommen vol te schrijven zijn.

De afdeeling drukkerij omvat: 1°. boeken, bijbels en ander drukwerk en plaatdrukwerk vóór 1800, waaronder het stadsdrukwerk vóór en na 1737 afzonderlijk is genoemd; 2°. dezelfde soorten van werk na 1800. Daarbij zijn vooral interessant de herdrukken van ouddrukwerk en imitatie oud-drukwerk, waaronder door fraaie uitvoering uitmunt het in 1887 gedrukte „Kuerboeck der stadt haerlem", door mr. A. J. Enschedé en C. J. Gonnet.

NASCHRIFT.

Het zou te wenschen zijn dat met het bovengenoemde materieel een museum te Haarlem werd opgericht (museum Plantijn gelijk), de boekdrukkunst betreffende, van af de uitvinding tot op den tegenwoordigen tijd.

Red.

De Herberg „De Geleerde Man" te Bennebroek

door

W. P. J. OVERMEER.

Geruimen tijd geleden verzocht de heer *A. A. Vorsterman van Oyen* mij eenige historische mededeelingen te willen geven omtrent de aloude herberg *De Geleerde Man* te Bennenbroek. Zonder eenige bedenkingen nam ik zulks aan, in de overtuiging dat er gegevens in overvloed zouden zijn.

Doch hoe viel mij dit tegen. Niet één bron welke mij eenig licht verschafte, alleen las ik in verschillende boeken dat het oudtijds eene voorname herberg was, tevens een goed logement.

Thans ben ik er in geslaagd de verschillende overdrachten (van 1682—1806) van deze inrichting op te sporen, en deel het resultaat hier mede.

De gegevens zijn ontleend aan de transportregisters van Bennebroek, berustende in het Rijksarchief der Provincie Noord-Holland. Een woord van dank aan den heer *A. van Damme*, schrijver aan genoemd archief, moge hier zeker wel een plaats vinden, voor diens welwillende hulp.

28 October 1682.

Heijndrick Backer, mr. Timmerman te Bennebroek neemt in eeuwige erfpacht van *Adriaen Pauw*, ridder, Heer van Bennebroek enz. een hoek wildernis, gelegen te Bennebroek aan de groote Heemstederweg over de Bennebroekerlaan, groot 241 roede en 53 voeten, strekkende van voor aan den weg tot achter de sloot van de woning genaamd *'s Gravenmade*, tegen *f* 15 's jaars.

* * *

We zien dus dat vóór 1682 geen huis op dit terrein stond, terwijl uit de volgende mededeeling blijkt dat in genoemd jaar dit gebouw werd opgetrokken.

28 October 1682.

Heijndrick Bakker, mr. timmerman te Bennebroek, bekent schuldig te zijn aan *Adriaen Pauw*, de som van *f* 1500 van hem ontvangen, tot betaling van arbeidsloon en materialen, tot opbouwing van zijn nieuw gebouwd huis en schuur, staande aan den grooten Heerenweg over de Bennebroekerlaan.

31 October 1683.

Heijndrick Backer, mr. timmerman te Bennebroek, bekent schuldig te wezen aan *Adriaen Pauw* de som van *f* 500, tot betaling van arbeidsloon tot opbouwing van zijn nieuw gebouwd huis en schuur, staande aan den grooten Heerenweg, over de Bennebroekerlaan.

5 December 1683.

Heijndrick Backer, hospes in *Het huis ter Leer* bekent schuldig te wezen aan *Hendrick van der Heijde*, de som van *f* 1200, spruitende ter zake over koop en leverantie van hout, mitsgaders verdiend arbeidsloon bij voornoemden *van der Heijde* voor rekening betaald en uitgeschoten; alles verstrekt tot opbouwing van zijn huizinge en schuur, staande aan den grooten Heerenweg over de Bennebroekerlaan.

* * *

In 1683, dus wellicht dadelijk bij de ingebruik neming van het nieuwe huis als herberg, werd de naam gegeven, welke het heden nog voert, zij 't in gewijzigden vorm.

29 Augustus 1685.

Jan Crijnen de Jongh, oud schepen van Bennebroek, koopt van *Heijndrick Backer*, herbergier te Bennebroek, een huis en erve met stallinge enz., staande en gelegen aan den grooten Heerenweg, genaamd *Het Huis ter Leer*, ofte *Pleijsterplaets*, groot 241 roeden, 53 voeten voor *f* 3140.

10 Juni 1689.

Jan Crijnen de Jongh, oud schepen van Bennebroek die tegenwoordig is possedeerende de huizinge en erve genaamd *Ick leer noch*, staande aan den grooten Heerenweg over de Bennebroekerlaan, groot in erfpacht 241 roeden 53 voeten, verklaart nog in erfpacht genomen te hebben van den Hoogedelen Heer van Bennebroek zeven roeden land, liggende achter tegen de heining, waarvan hij voor erfpacht zal betalen negen stuivers 's jaarlijks.

April 1704.

Maerti Dircx van Leent, weduwe *Jan de Jongh*, wonende te Bennebroek transporteert 10 Januari 1704 ten hare huize aan *Pieter Kiliaen*, wonende te Haarlem een huis, genaamd *De Geleerde Man*, met een tuin en grasstukje daaraan, mitsgaders vijver en vischblok, te samen groot 248½ roede voor *f* 4100.

October 1704.

Pieter Killiaen, hospes in de herberg genaamd *De Geleerde Man*, transporteert aan *Jacobus van der Meer*, wonende te Haarlem en aan *Hendrick Meerman*, wonende te Rees, een huis genaamd *De Geleerde Man*, met een paardenstal, tuin, erf en werf, mitsgaders vijver en vischblok, groot te samen 248½ roede, voor *f* 3400.

6 October 1705.

Jacobus van der Meer, wonende te Haarlem en

Hendrick Meerman, transporteeren aan *Daniel Kambij*, wonende te Hillegom, een huis en erve met vijver en vischblok, genaamd *De geleerde Man*, groot 248½ roede, liggende over de Bennebroekerlaan aan den Heerenweg, voor *f* 4400.

20 October 1723.

Juffrouw *Elizabeth Schouten*, weduwe *Daniel Cambij*, transporteert aan *Jacobus Nijland* een huis en erve, stallinge en schuur met vischblok en schuitenhuis, genaamd *De Geleerde Man*, voor *f* 6300.

29 Januari 1740.

Jacobus Nijland en *Dorothea Struijck*, wonende te Bennebroek, verklaren 14 Januari 1740 verkocht te hebben aan *Theodorus Kerkman, Heer van Bronkhorst*, wonende te Leiden, de beternisse van een huis, erve, stallinge, schuren en vischblok, schuitenhuis enz., genaamd *De Geleerde Man*, staande aan den Heerenweg over de Bennebroekerlaan, groot in 't geheel met een afgezande krocht, omtrent 1 morgen, 240 roeden, voor *f* 5600.

13 Mei 1750.

Vrouwe Maria Timmers, weduwe *Theodorus Kerkman*, transporteert aan *Leendert van Keulen*, Kerkmeester te Bennebroek, de beternisse van een huis en erve, stallinge, schuren, vischblok, schuitenhuis enz. gelegen aan den Heerenweg over de Bennebroekerlaan, genaamd de herberg *De Geleerde Man*, thans zijnde het *Rechthuis* voor . . . . *f* 1935
Erfpacht „ 936-5
f 2871-5

3 Januari 1755.

Leendert van Keulen, schepen van Bennebroek, verklaart uit de hand verkocht te hebben aan *Jan Brouwer* en *Stephanus Hulstman*, wonende te Amsterdam, de beternisse van een huis en erve, stallinge en schuur en vischblok enz., genaamd *De Geleerde Man*, thans het *Rechthuis*, gelegen aan den Heerenweg, met een afgezande krocht, groot 1 morgen 240 roeden voor . . . . *f* 3500
Erfpacht „ 936-5
f 4436-5

1 Juni 1759.

Juffrouw *Elizabeth van Zuijlen*, weduwe *Stephanus Hulstman*, wonende te Amsterdam, transporteert aan *Jan Brouwer*, wonende te Bennebroek, de helft van een huis en erve, stallinge, schuren, vischblok en schuitenhuis, gelegen aan den Heerenweg over de

Bennebroekerlaan, genaamd *De Geleerde Man*, groot 1 morgen 240 roeden voor . . . . . *f* 1075
Halve erfpacht „ 468-2-8
f 1543-2-8

7 Mei 1762.

Jan Brouwer, wonende te Amsterdam, transporteert aan *Floris de Wolff*, wonende te Sassem (Sassenheim), een huis en erve en herberg, genaamd *De Geleerde Man*, staande aan den Heerenweg, groot 1 morgen 240 roeden voor . . . . *f* 4700
Erfpacht „ 961
f 5661

10 April 1767.

Joris (sic) *Wolff*, wonende te Bennebroek, transporteert aan *Jan Nieuwenhuizen*, wonende te Uitgeest, een huis en erve, zijnde een herberg, genaamd *De Geleerde Man*, groot 1 morgen 240 roeden, voor . . . . *f* 6500
Erfpacht „ 961-5
f 7461-5

1 Februari 1784.

De erfgenamen van *Maria Persé*, weduwe *Jan Nieuwenhuizen*, transporteeren bij boedelscheiding aan *Ysbrandt van der Weijde*, een huis en erve en herberg, genaamd *De Geleerde Man*, groot 1 morgen 240 roeden.

31 December 1806.

Margaretha Brinckers, weduwe *Ysbrandt van der Weijde* (volgens testament gepasseerd 3 Augustus 1781, als mede van zekere scheiding, tusschen *Cornelia van der Weijde*, gesepareerde huisvrouw van *Joh. Slijpers*), zijnde gemelde *Cornelia van der Weijde* geweest erfgenaam van haar vader *Ysbrandt van der Weijde* van een huis en erve en stallinge enz. gelegen aan den Heerenweg over de Bennebroekerlaan met bijgelegen landen, transporteeren dit perceel ten name van *Margaretha Brinckers*, weduwe *Ysbrandt van der Weijde* en aan haar drie kinderen met name *Jacobus, Barend en Maria van der Weijde.*

Ziehier de mij bekend geworden bijzonderheden. *De Geleerde Man*, vroeger geheeten *Het Huis ter Leer* en *Ik Leer nog* is steeds de voornaamste herberg te Bennebroek geweest, trouwens we zagen reeds dat het ook dienst deed als *Rechthuis*.

Over de reisgelegenheden te Bennebroek lezen wij bij *van Ollefen*: „Deezen zijn hier weinigen: de

gewoone zogenaamde kleereschuit neemt wel passagiers mede; doch met meer gemaks gaat men naar de Herberg de *Geleerde man*, vanwaar men met de postwagen, die er passeert, naar Haarlem of Leyden kan komen; ook kan men naar gezegde plaatzen komen, wanneer men naar de *Leydsche vaart* gaat, om er de passeerende schuiten waar te neemen."

In het laatst der 18e eeuw schijnt *De Geleerde Man* niet meer dienst gedaan te hebben als Rechthuis, althans *van Ollefen* deelt mede dat te dien tijde de plaatselijke regeering vergaderde in de herberg *De Zwarte Hond*, welke dan ook het *Rechthuis* werd genaamd.

* * *

De Geleerde Man had in den tijd der postwagens, reiskoetsen en trekschuiten eene zekere klassieke vermaardheid, ook als uitspanningsplaats. Zoowel op een uithangbord als op een gevelsteen prijkte in den vorm van een als geleerde gekleed persoon, beladen met een ladder of leer.

Willem II hield er, toen hij nog *Prins van Oranje* was, altijd stil om zijn paard te laten drinken, en maakte er dan een praatje met *Jan Duin*, den destijds alom bekenden kastelein. Te dien tijde was *De Geleerde Man* tevens een rendez-vous, waar de Amsterdamsche- en Haagsche advokaten te samen kwamen om te confereeren. Natuurlijk werd er dan ook gedineerd enz., want *Jan Duin* moest er toch eenig voordeel bij hebben. Op zekeren dag waren er eenige rechtsgeleerden vergaderd, toen *Mr. Aart Veder* uit Rotterdam aan zijn confrères de vraag stelde, hoe zij den naam in het latijn zouden vertalen, zoodat de woordspeling bewaard bleef. Men keek op en rond

En krabde zich den kop,
En gaf het eindlijk op,

toen *Mr. Veder*, met dien fijnen glimlach, die hem kenmerkte, het antwoord gaf:

Scaliger — van *Scala* = ladder en *gero* = ik draag.

* * *

In het begin van dit artikel noemde ik *'s Gravenmade*, aan welks sloot het terrein in 1682 belend was.

Van deze plaats zijn mij eveneens uit het Rijksarchief in de Provincie Noord-Holland gegevens bekend van af de 15e eeuw. De oudst mij bekende acte is van 3 September 1464. Het behoorde toen aan *Willem van Vleuten* te Brugge. Toen hij overleden was, verkochten de voogden van zijne kinderen *Jan van Oudheusden* en *Sander Haeck* dit buiten aan *Symon Gerrits van Reeswijck*. Dit geschiedde den 7 Februari 1477.

Later werd *Claes Gerritsz. van Houten* (de oude) eigenaar, welke het den 2 Maart 1536 verkocht aan

Aecht Symonsdr. en *Adriaen Adriaensz.* te Amsterdam.

Kortheidshalve laat ik hier de volgende mij bekende eigenaars volgen van 's Gravenmade:

1539 *Willem Gerritsz. van Berkenroe* en *Katrijn Jacobsdr.*

. . . . —1658 *Gerard, Graaf van der Nath, Heer van Senesse.*

1661 *Adriaen Pauw* en *Hendrik van Camp.*

Hierdoor werd 's Gravenmade in twee deelen gesplitst.

In 1738 (7 November) transporteerden de erfgenamen van *Adriaan Pauw* het buiten (dus de helft der vroegere buitenplaats) aan *Willem de Bruijn*. Den 21 Maart 1761 verkocht deze het weder aan *Johannes Nutges.*

Den 29 Mei 1683 verkocht de weduwe van den zooeven genoemden *van Camp* 's Gravenmade (dus de overige helft) aan *Johannes Provoost*, predikant der Waalsche Gemeente te Haarlem en aan zijne zuster *Jannetje Provoost*, voor eene som van f 3966.

Deze (n.l. de predikant) verkocht het den 27 December 1692 aan *Johanna Provoost*, weduwe *Claude de Heul* (1).

Vervolgens werden eigenaars:

23 Mei 1699 *Cornelis Tieleman van Opmeer* en *Pieter Jansze van Geenen.*

9 November 1700 *Cornelis Tieleman van Opmeer*, alleen.

28 Mei 1726 *Jan Hooft* en *Anna Willink.*

6 Juli 1737 *Jan van Oosterwijk* (2).

7 October 1738 *Aalbert France Kroon*, te Bennebroek.

3 Mei 1743 *Jan van der Meulen*, te Haarlem.

6 Juli 1759 *Leonard Rutgers, Dz.*

4 Augustus 1780. *Herman Gerlings.*

Ittersum.

De gerechts-protocollen der heerlijkheid Borkelo, 29 October 1674, zeggen ons:

Erschenen de heer Herm Ittersum ende Juff. Gergardine van Dunnewolt ende bekander tegens genoegsame voldoeninge der cooppenningen erfflijck gecedeert . . . . ende opgedragen te hebben, doende sulx bij dezen aan den E. Wijnholt Broecker stadts rentmr ende syn erven het derdepart van het erve ende goet Lenderinck in deze heerlykheyt Borculo boerschap Lindtvelde gelegen, ende sulx met sijn oude ende nieuwe bouwlant, weydelant, groenlant ende boschagie, renuncierende daervan comparanten tot erfflijck voordeel vrn de heer Coper . . . .

J. H. H.

(1) Wordt ook *Gloude de Hué* genoemd.
(2) Gehuwd met genoemde *Anna Willink.*

Familieberichten (1660—1720)

medegedeeld door W. M. C. Regt.

(*Slot*).

REAEL.

102. Amsterdam, 4 November, 1669.

Ovl. bericht van: „onsen oom *Frans Reael*.... en dat wij op Donderdagh synde den 7 9ber (*November*) de begraevenisse hebben vast gestelt...."

Pieter Reael, — Jan van Loon.

Wapen met de drie botte pijlen, 2 en 1; het schild omgeven door bladwerk.

VAN RODENBERG.

103. Cleve, 31 December, 1713.

Ovl.b. van: „mynen seer waerden Manne d'Heer *Matthias van Rodenberg*, in syn Hoch Ed. leven Cooninckl. Pruissische Raet en Protonotaris, in het 73: jaer sijnes ouderdoms, den 30: deses voormiddags tussen 5 en 6 uiren...."

C. M. Bachman weeduwe van Rodenberg.

Wapen: in zilver een zwarte dwarsbalk. Helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken: twee olifantstrompen.

ROËLL, zie 111.

ROMAN, zie 35.

v. ROMSWINCKEL, (zie ook 41, 120).

104. Arnhem, $\frac{3}{13}$ Juni, 1699.

Ovl.b. van: „Onse Lieven ende seer Waerden Vader den Heere *Matthias Romswinckel*, Geheyme Raed ende Vice Cantzeler van syne Churfurstelicke doorlugtigheyt van Brandenburg den 2 Junii deeses Jaers o. st. savons even over seven uuren nae een bedlegerige siekte van bynae dry weeken in het een en tagentigste jaer syns ouderdoms door een sagte dood".

Frans Romswinckel, — A. W. (of M?) Romswinckel, — H. C. Romswinckel.

Wapen: de drie concentrische cirkels. Helm met kroon en dekkleeden. Helmteeken drie pluimen bijeengehouden door drie banden.

105. Arnhem, 25 November 1700.

Ovl.b. van: myne Lieve ende Waerde tweede dogter *Mechtelt Romswinckel*, door een langhduyrige ende uytterende sieckte op den 25 November ten half elf voor de middag gaende in het twintigste jaer van hare ouderdoms...."

Frans Romswinckel.

Wapen, als bij 104.

106. Amsterdam, 13 January, 1705.

„Nadat ... myne seer Lieve en dierbaere Huysvrouwe *Margareta Romswinckel* op den 10e der voorleeden maand niettegenstaende Haer Ed. voorige Lanckwylige Lichaamsswackheyt geluckiglyk van een Dochter in het kraambedde gebragt hadt, heeft het God ... behaagt den derden dag daeraen Haer een koortse toe te senden, door welckers gedeurige aanhouding, sonder tussenpoosen Haer E. kragten voorts van tyd tot tyd syn verteert geworden en alsoo na een maand en een dag te bedde gelegen te hebben op den 11en deser synde den 19e dag over het 22ste jaer haerer Geboorte des middags omtrent 12 uuren door een sachte dood ... tot zig te nemen".

Abraham Romswinckel.

Wapen, als bij 104.

107. Amsterdam, 14 Mei, 1706.

Dewyl wy ... een Christelyck Huwelycks Verbond hebben geslooten, hetwelcke wij verder voornemens syn ter eerster gelegenheyd ... te voltrecken".

C. D. Warin, — Abraham Romswinckel.

Wapen verdwenen.

108. Utrecht, 30 Juni, 1706.

Ovl.b. van: „mijnen seer lieven en waerde oudsten soon *Nicolaes Romswinckel*, Canonick ten Capittele van den Dom door eenen langdurige en wtterende sieckte op gisteren avond synde den 29en Juni ten half twaelff uyren, in het 20e Jaar van zijn ouderdom...."

G. v. S: weduwe Romswinckel.

Wapen als bij 104.

ROSA (zie ook 43).

109. 's-Gravenhage, 15 Februari, 1706.

Ovl.b. van: „onze waarde Moeder Vrouwe *Margareta Rosa*, weduwe wylen den Heer *Henrik Fagel*, in syn leven Griffier van de Ho: Mo: Heeren Staten-Generael der Vereenigde Nederlanden, op huyden, na een swakheyd van drie maanden ende siekte van weynigh weeken...."

F. Fagel, — C. G. Fagel, — H. Fagel.

Wapen als bij 46.

RYCKAART.

110. Amsterdam, 19 December, 1678.

Ovl.b. van: „myn Liefwaerde Vrouwe *Maria Rykaart*, omtrent dry maenden naer den anderen met een quartain(?) Coortse (besocht), heeden Een half uure naer middernacht ... en naerdien geresolveert hebbe het Leyck op den 29en (24en?) desser maent synde Saturdagh des naermiddags ter aerde te bestellen...."

Daniël Bernard.

Wapen als bij 6.

111. Amsterdam, 2 September, 1715.

Ovl.b. van: „onze respective waarde Moeder en Schoonmoeder Vrouwe *Sara Ryckaart*, wede wijlen de Heer *Johannes Bailli*, gisteren avond de klok agt uuren na een langdurige bedlegering en quynende ziekte in het zevenenzeventigste jaar haars ouderdoms . . . ."

Dionys Jan Bailli, — Herman Alexander Roëll, — Hendrik Hop.

Wapen: drie liggende wassenaars. Helm met wrong en dekkleeden. Helmt.: een uitkomende griffioen herald rechts gewend.

VAN DE SANDE, (zie ook 98).

112. Middelburg, 20 November, 1707.

Ovl.b. van: „mijn seer lief en eenig kint *Jan van de Sande*, na eenige weynige dagen bedlegerich geweest te syn, op gisteren avond, omtrent 7 uren... ick ben geresolveerd het lichaem op aenstaende vrydag in alle stilte ter aerden te bestellen......"

Reynier van de Sande.

Geen wapen.

SCHRASSERT, zie 15, 16, 21.

SCHULENBORG? zie 97.

SEELEN, zie 118.

SIX.

113. Amsterdam, 8 Mei, 1709.

Ovl.b. van: „myn waerde vrouw *Maria Six* naer een sieckte van eenige daagen op huyden de klockke omtrent vijff uuren des morgens....."

D. J. Bernard.

Wapen als by 6.

SMOUT, zie 90.

SNEL, zie 128.

v. SOMEREN v. VRYENES, zie 27.

STERKE.

114. Kampen, 9 Januari, 1716.

Ovl.b. van: „myn weerde huisvrouw *Rensia Sterke* in het twee en sestigste jaar hares ouderdoms, naar een siekte van 14 dagen, bestaande in zwaare koortsen en dodelyke benautheid, den 8sten deses, 's morgen omtrent te 9: Uuren.... En 't lijk zal op aanstaande maandach zynde den 13 dezes ter aarde bestelt worden....."

Lucas van der Meer.

Wapen ovaal en gedeeld: *a* een dorre boom, *b* drie zesp. sterren, geplaatst 2 en 1, en in den schildvoet vergezeld van een liggenden wassenaar.

TENGNAGEL, zie GANSNEB,

TIELLENS.

115. Amsterdam, 26 Mei, 1679.

Ovl.b. van: „onse waerde vader *Michiel Tiellens* naer een swaare val op syn hooft, gevolght met continueele toevallen en zwaere koortse, den thiende dagh synde dese morgen, ten half aght uyren..... wy syn van meyninge het Lyck dinsdagh aenstaende synde den dertighste deser ter aerde te brengen...."

J. Tiellens, — Benj. Poulle.

Wapen gevierendeeld: 1 en 4 vier cirkels, geplaatst 1, 2 en 1; 2 en 3 een liggende wassenaar en een schildhoofd beladen met drie schuinkruisjes. Helm met wrong en dekkleeden. Helmt. een vogel.

116. Amsterdam, 28 Juni, 1680.

Ovl.b. van: „myne lieve en waarde huysvrouw *Catarina Tiellens*, van dese morgen na een Langdurige ziekte.... Wij zijn van meening het Leyk toekoomende dingsdagh sauonds ter aarde te brengen..."

J. Velters.

Wapen: drie benedenwaarts gekeerde bloemkelkjes. Helm met kroon en dekkl. Helmteeken een arend- of griffioenenkop tusschen een vlucht.

TRIGLAND, zie 10.

DE LA VACQUERIE, zie 27.

VAN DEN VELDE.

117. 's-Gravenhage, 15 Nov. 1708.

Ovl.b. „Heden den 15 deeser des morgens de clocke omtrent 10 uuren..... myn waerde beminde en seer lieve suster *Margareta van den Velde*, wed. Zalr *Elias Miller*, in syn leven Advocaat voor de respective Hooven van Justitie, in haer 75e Jaer, naar een bedleegeringe van vijff dagen....."

P. van den Velde.

Wapen, drie golvende dwarsbalken, waarboven drie ketelhaken (?). Tusschen de haken in het hoofd 2 schuinkruisjes. Helm met wrong en dekkleeden. Helmteeken: twee molenwieken.

118. 's Gravenhage, 2 April, 1710.

Ovl.b. van: „onsen waerden Neeff de Heer *Pieter van de Velde*, in sijn leven Substituut Griffier van den HogenRade in Holland, gister avond omtrent seven uren door een subite doot in het negen en seventigste jaer synes ouderdoms . . .

Dirck Seelen (Feelen?), — F. Fagel.

Wapen als 117.

VELTERS, (zie 116).

VERBOLT, (zie ook 54, 100, 123).

119. Grave, 29 Januari, 1690.

Ovl.b. „Terwijle wij van Amsterdam tijdinge bekomen hebben dat onsen Broeder *Wilhem Verbolt*,

Lieutenant ter zee, aldaer tusschen den 23 ende 24 deses des avonts tusschen negen ende tien uyren Christelyck in den Heere gerust is . . ."

Nicolaes Verbolt, — P. (?) Verbolt.

Wapen gevierendeeld: 1 en 4 drie gekroonde bevelhebbers (?) staven, geplaatst 2 en 1; 2 en 3 drie merletten geplaatst als voren. Helm met wrong en dekkleeden. Helmt.: een gekroonde staf.

VERSCHOOR.

120. Utrecht, 22 Juni, 1710.

Ovl.b. van: „onse Hooggeagte en dierbare moeder *Geertruid Verschoor*, Wed: wylen de Heer *Frans Romswinckel*, in syn leven Raad en Ordinaris in den Ed. Hove van Gelderland, Burgemeester der stad en Ordinaris Gedeputeerde des Quartiers van Nymegen, na een langdurige en smertelyke siekte in het vyvtigste jaar hares ouderdoms op den eenentwintigste van dese maand 's morgens omtrent negen uren door een stille en salige ontbindinge . . ."

Matthias Romswinckel, — C. Bongart, geb. Romswinckel.

Wapen als bij 104.

DE LA VIGNE.

121. Haarlem, 10 Juni, 1700.

Ovl.b. van: „myn seer waerde man *Abraham de la Vigne*, na een langdurige en slepende sieckte op 9 deser namiddag ten vyf uuren . . . welk leyck op aenstaende maandag zynde 14 deser by avond staet ter aerde gebragt te werden . . ."

Susanna Wallis, weduwe A. de la Vigne.

Wapen in een fraai schildje een benedenwaarts gekeerde druiventros, ter weerszijden aan den steel een blaadje.

122. Haarlem, 20 September, 1704.

Ovl.b. van: „myn seer geliefde soon *Abraham de la Vigne*, op heden morgen de clocke omtrent half vyf uuren, na een sieckte van veertien daagen . . . Het lyck sal op aenstaende woensdag den 24 deser des avonts ter aerde werden bestelt . . ."

de wedue A. de la Vigne.

Verbrokkeld wapen. Doorsneden: *a* gedeeld: 1 ?; 2 een stappend paaschlam met vaantje; *b* een omziende leeuw, tusschen de voorpooten een bal en een schildhoofd met drie rangswijs geplaatste zesp. sterren. (Het schildhoofd uit *b* zou men ook als dwarsbalk kunnen beschouwen).

VOS, (zie ook 100).

123. Grave, 22 April, 1686.

Ovl.b. van: „onse resp. Meuy (?) en schoonsuster Juffr. *Elisabeth Vos* van desen morgen, . . . naedat

ontrent seven daegen met continuele koortse bedtlegerigh was geweest . . ."

Nicolaes Verbolt, — Wilh. Metz.

Wapen als bij 119 doch het schild gedekt door een kroon.

VAN DER WAEYEN, (zie ook 44).

124. Amsterdam, 12 April, 1695.

Ovl.b. van: „onse Lieve en waerde dochter *Anna van der Waeyen*, in het sesentwintigste Jaer haeres ouderdoms nae een siekte van 10 daegen . . . ."

Arendt van der Waeyen.

Wapen: gepaald van ? en vair 7 stukken en een schildhoofd beladen met een schorpioen waarboven een lambel. Helm met wrong en dekkl. Helmt. de schorpioen.

125. Amsterdam, 2 (of 10) Juli, 1706.

Ovl.b.: „Het heeft God behaegt myn jongste zoon *Jacob van der Waeyen*, vaendrig onder de blauwe Hollandsche guarde, in syn negentiende jaer in het leger van den staet syn leven te doen Eyndigen . . . ."

Arendt van der Waeyen.

Wapen als by 124.

126. Amsterdam, 23 September, 1707.

Ovl.b. van: „mynen seer waarden man *Arent van der Waeyen* op Gisteren den 22 deser nae een siekte van acht dagen in het 67ste Jaar synes ouderdoms...."

F. ten Hove Wed. V. Waeyen.

Wapen als by 124.

VAN DE WALLE, zie 23, 93.

WALLIS, zie 121, 122.

WARIN, (zie ook 44, 107).

127. Amsterdam, 6 September, 1691.

Ovl.b. van: „mijn lieven en waerden Man d'Hr *Anthony Warin*, na een sieckten van omtrent veertien dagen, dezen middagh . . . ."

Maria Ten Hove Wedu Warin.

Wapen: een verlaagde keper, in den voet vergezeld van een herald rechts gewenden vogel. Helm met wrong en dekkl. Helmt.: de vogel.

VAN DER WAYFORT.

128. Batenburg, 9 April, 1713.

Ovl.b. van: „mynen seer lieven Eheman *Dns Christianus van der Wayfort*, out predikant tot Burgharen en Hernen, naer een lankduerige siekte op den 6den deser, des avonts omtrent seven uren . . . . (Laat kinderen na) . . . . En also voornemens ben het lijk aanstaande donderdagh die wesen sal den 13 deser ter aarde te doen besteden. . . ."

Catharina Snel, wed. van der Wayfort.

Wapen: een golvende dwarsbalk in den schildvoet, waaruit een struik met links en rechts een blad en twee bloemen of knoppen en aan den top een knop of bloem. Alles in het hoofd vergezeld van twee zes p. sterren. Helm met wrong en dekkl. Helmt. een zesp. ster.

WEVERINGH.

129. Amsterdam, 22 Februari, 1710.

Ovl.b. van: „onse Oom *Philips Weveringh* in syn ed^ts leeven Heere van Holy, in den Ouderdom van Syn Ed^ts Vyfentnegentigste jaar, naa verswakkingh van enyge dagen...."

A. Weveringh van Holy.

Wapen: drie golvende rechterschuinbalken, vergezeld van vier cirkels schuinlinks tusschen de balken geplaatst. Helm met ? en dekkleeden. Helmt.: ? een vogel? tusschen een vlucht?

V. WILLIGEN, zie 99.

VAN ZELLER.

130. Voorhout, 25 Maart, 1703.

Ovl.b. van: „onsse lieve en waerde suster *Sibilla van Zeller*, weduwe van wylle *Coenraet Hillensbergen* (?) den 22 Deeser tussen de klocke 4 a 5 uuren. Na de middagh. Na eenige weeken de koors heeft gehat. En Eennege maenden door een Beroerte baar spraek verloore. Wij zijn van Meennege op Woensdag te savons het Lijk ter aerde te besteede...."

Christina van Zeller, — Willemina van Zeller, Elisabet van Zeller.

Wapen: een lambel met 3 hangers; over alles heen 2 palen. Helm met wrong en dekkl. Helmt.: een vlucht. Boven alles de letters *C. H.*

131. Haarlem, 11 December, 1715.

Ovl.b. van: „myn zeer lieve en waarde Huysvrouwe *Klaasje van Zeller* Zaliger, naar langduurigen swakheyd en koortzen, op heden, zynde Woensdag 's middags tussen 12 en 1 uuren...."

Willem D' Orville.

Wapen: een ruitschild, beladen met een monogram, bestaande uit de letters W en D.

Oudshoorn, Sept. 1903.

Van Munster.

Op 21 Mei 1658 vonden we in de protocollen van het gerecht der heerlijkheid Borkelo het volgende:

Die Weled. Jo^r Rudolph Henrick van Munster ende Juff. Mechtelt Wolff eheluyden nemen bij die Weled. Juffer Eva Gevecoete tot die Hoeve eene som op van 200 carelsgl. tegen vijf ten hondert, stellend tot onderpand haer filiale quote of kindsgedeelte aan die Braeck, voor die Hoeve in het kerspel Nedegelegen. Zie ook vorigen jaarg. blz. 235, 236. J. H. H.

Het geslacht van Damme te Haarlem,

Aanteekeningen enz. van 1417—1903

DOOR

A. VAN DAMME.

(*Vervolg*).

Begraven, N. B. 28 October 1682, de vrouw van *Frans van Damme.*

Gehuwd, S. S. 5 December 1683, *Jacobus van Damme*, j. m. van Haarlem en *Annetje Gillis van Turre*, j. d. van Alkmaar.

Gedoopt, N. H. G. 16 December 1683,

Adrianus { v. *Jan van Damme* / m. *Hester Wijnandt.*

Gehuwd, S. S. 30 Juli 1684, *Paulus Jansz.* j. m. van Haarlem en *Grietie Andriesd. van Damme*, j. d. van Haarlem.

Gedoopt, N. H. G. 17 December 1684,

Adrien { v. *Frederik van Damme.* / m. *Janneltje Blomveldt.*

Gedoopt, N. H. G. 8 Augustus 1685,

Andries { v. *Frans van Damme*, van Gent. / m. *Eva Jans.*

Gedoopt, N. H. G. 28 September 1687,

Joannes { v. *Frederik van Damme*, van 's Gravenhage m. *Jannetje Blomvelt.*

Gedoopt, N. H. G. 23 April 1688,

Harman { v. *Jacob van Damme*, van Haarlem / m. *Lijsbeth Jacobs.*

Gedoopt, N. H. G. 23 Januari 1689,

Annetie { v. *Frederik van Damme.* / m. *Annettie Blomveldt.*

Begraven, N. K. 5 Juni 1689, *Carel van Damme.*

Begraven, H. G. K. 7 Juli 1689, kind van *Pieter van Damme.*

Begraven, N. B. 20 Juli 1689, *Andries van Damme.*

Begraven, H. G. K. 22 Juli 1689, vrouw van *Pieter van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 22 Maart 1690,

Isaak { v. *Jacob van Damme.* / m. *Lijsbeth Jacobs.*

Gehuwd, S. S. 27 Augustus 1690, *Huybert Florisse Welboor*, j.m. van Haarlem met *Annetje Andries van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, H. G. K. 17 November 1690, kind van *Mozes van Damme.*

Begraven, H. G. K. 30 November 1690, *Pieter van Damme.*

Begraven, H. G. K. 22 Juni 1691, kind van *Pieter van Damme.*

Begraven, N. B. 29 September 1691, kind van *Joost van Damme.*

Gehuwd, S. S. 27 April 1692, *Carel van Damme*, j.m. van Haarlem en *Afie Willems*, wed. van Haarlem.

Begraven, Z. B. 26 October 1692, kind van *Frans van Damme.*

Gehuwd, S. S. 10 Mei 1693, *Matheus Hooft*, wedr. van Haarlem en *Cathalijntje van Damme*, wed. van Haarlem.

Begraven, N. B. 10 November, 1693, *Lettie van Damme.*

Begraven, Z. B. 25 November 1693, vrouw van *Jacob van Damme.*

Gehuwd, S. S. 13 December 1693, *Arent Willemse*, j.m. van Haarlem en *Neeltie van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, N. B. 27 April 1694, dochter van *Joost van Damme.*

Begraven, Z. B, 18 Augustus 1694, kind van *Mozes van Damme.*

Gehuwd, S. S. 3 October 1694, *Jacob van Damme*, wedr. van Gent, met *Grietje Pieters.*

Begraven, Z. B. 6 Februari 1695, kind van *Harmen van Damme.*

Gehuwd. S. S. 20 Februari 1695, *Matthijs van Damme*, wedr. van Haarlem, met *Marijtje Geerse.*

Gehuwd, S. S. 15 Mei 1695, *Pieter van Son*, wedr. van Haarlem, met *Catharina van Damme*, j. d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 26 Juni 1695, *Jan Hendrikse van Hintom*, wedr. van 's Hertogenbosch, met *Digna van Damme*, j. d. van Haarlem.

Gedoopt, 16 September 1695, N. H. G.

Levijntie { v. *Paulus van Damme*, van Haarlem.
m. *Marijtie van der Aa.*

Gedoopt, 18 April 1696, N. H. G.

Gerrit { v. *Jan van Damme*, van Haarlem.
m. *Sijntie Gerrits.*

Begraven, N. B. 13 Januari 1696, dochter van — *van Damme.*

Begraven, Z. B. 18 Juli 1696, *Chijntje van Damme.*

Begraven, Z. B. 5 October 1696, kind van *Moijses van Damme.*

Gehuwd, S. S. 18 November 1696, *Jillis van Damme*, j. m. van Haarlem, met *Marijtgen van der Velden*, j. d. van Haarlem.

Gedoopt, 27 November 1696, N. H. G.

Gerrit { v. *Paulus van Damme.*
m. *Marijtge van der Aa.*

Gedoopt, 6 Maart 1697, N. H. G.

Josijntje { v. *Gerrit van Damme*, van Haarlem.
m. *Annetge Bossenaer.*

Gedoopt, 16 Juni 1697, N. H. G.

Annetgen { v. *Frederik van Damme.*
m. *Annetje Blomveldt.*

Begraven, Z. B. 9 Juli 1697, 't kind van *Jacob van Damme.*

Gehuwd, S. S. 20 April 1698, *Abraham Pietersz.*, wedr. van Haarlem, met *Janneke van Damme*, wed. van Haarlem.

Begraven, N. B. 8 Maart 1698, vrouw van *Pieter Govertsz. van Damme.*

Begraven, N. K. 29 October 1698, *Carel van Damme.*

Begraven, Z. B. 28 November 1698, kind van *Jillis van Damme.*

Gedoopt, 2 Augustus 1699, N. H. G.

Paulus { v. *Paulus van Damme.*
m. *Marijtje Gerrits van der Aa.*

Begraven, N. B. 30 October 1699, dochter van *Moses van Damme.*

Begraven, Z. B. 29 Maart 1700, dochter van *Joost van Damme.*

Begraven, Z. B. 26 Augustus 1700, kind van *Paulus van Damme.*

Begraven, Z. B. 20 Juli 1701, kind van *Willem van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 29 April 1703, *Joost van Damme*, van Haarlem, met *Janneke Reiniers*, van Haarlem.

1703, D. G. G. *Arend van Dulken* en *Neeltie van Damme.* Kinderen: (1).

Willem, Catie en *Neeltie.*

Begraven, Z. B. 13 Maart 1704, vrouw van *Joost van Damme.*

Begraven, Z. B. 26 Maart 1704, *Janneke van Damme.*

Begraven, Z. B. 12 Augustus 1704, kind van *Jan van Damme.*

Gehuwd, S. S. 27 Augustus 1704, *Claes Symonsz. Jonghooft*, wedr. van Haarlem, met *Geertje Goverts van Damme*, wed. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 21 December 1704, *Willem van Damme*, j. m. van Haarlem, met *Heylltje de Wathijnes*, j. d. van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 9 Augustus 1705, *Philippus van Es*, j. m. van den Bosch, met *Catarijn van Damme*, j. d. van Haarlem.

Begraven, N. B. 2 Februari 1705, *Moses van Damme.*

Begraven, Z. B. 12 Juni 1705, *Joost van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 20 September 1705, *Andries Frans van Damme*, van Haarlem, met *Marietie Dircks de Coning*, van Haarlem, wed. *Pieter Boogaerd.*

Gedoopt, 11 November 1705, N. H. G.

Paulus { v. *Paulus van Damme.*
m. *Marijtje van der Aa.*

Begraven, Z. B. 23 April 1706, vrouw van *Isaak van Damme.*

---

(1) D. G. G. beteekent: Uit de kerkregisters der Doopsgezinde Gemeente te Haarlem.

Gehuwd, N. H. G. 3 Februari 1706, *Jacobus van Damme*, van Haarlem, met *Catrijn Jansz. van Alkmaar*, wed. *Claes Raban.*

Gedoopt, 16 Mei 1706, N. H. G.

Frans { v. *Andries van Damme* / m. *Marÿtje de Koning.*

Begraven, N. B. 11 Januari 1707, *Jannetje van Damme.*

Gedoopt, 21 Maart 1708, N. H. G.

Dirk { v. *Andries van Damme.* / m. *Marÿtje Dirks.*

Begraven, Z. B. 15 Januari 1708, *Matthÿs van Damme.*

Begraven, N. B. 1 April 1708, vrouw van *Pieter van Damme.*

Begraven, Z. B. 1 April 1709, *Herbanus van Damme.*

Gedoopt, 9 Augustus 1709, N. H. G.

Marÿtje { v. *Pieter van Damme.* / m. *Geertruid Arents.*

Begraven, Z. B. 30 Juli 1710, vrouw van *Willem van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 19 October 1710, *Adrianus van Damme*, van Haarlem, met *Judith Willems*, van Haarlem.

Begraven, N. B. 12 Februari 1711, kind van *Pieter van Damme.*

Gehuwd, S. S. 1 September 1711, *Willem van Damme*, wedr. van Haarlem, met *Grietje van der Meul*, wed. van Haarlem.

1715. D. G. G. *Hermanus Leckwÿck* en *Sara van Damme.*

1 kind: *Anna.*

1717. D. G. G. *Willem van Damme* en *Grietje Jans.*

1 kind: *Jan.*

1717. D. G. G. *Jan van Damme* en *Maria de Rens.*

2 kinderen: *Grietje* en *Johanna.*

Gehuwd, N. H. G. 18 Mei 1720, *Gerrit van Damme*, van Haarlem, met *Marÿke Lelÿ*, van Haarlem.

Begraven, G. K. 8 October 1720, *Jillis van Damme.*

Begraven, N. B. 16 Januari 1721, *Lÿntie van Damme.*

Begraven, N. B. 25 Juni 1721, kind van *Pieter van Damme.*

Begraven, N. B. 23 November 1721, kind van *Pieter van Damme.*

Begraven, Z. B. 28 Februari 1723, *Jillis van Damme.*

Begraven, Z. B. 9 November 1723, *Marÿtje van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 6 Juni 1724, *Hermanus van Damme*, van Amsterdam, met *Johanna van Veen*, van Haarlem.

(1) Kroese.

Gehuwd, S. S. 13 Mei 1725, *Abraham de Wit*, j.m. van Haarlem, met *Suzanna van Damme*, van Haarlem.

Gehuwd, N. H. G. 20 October 1726, *Andries van Damme*, wedr. van Haarlem, met *Cornelia Jansdr. van Appeldoorn*, van Haarlem, wede. *van der Laak.*

Begraven, G. K. 22 Februari 1727, *Gillis van Damme.*

Begraven, N. B. 30 Juni 1728 *Antie van Damme.*

Gehuwd, S. S. 4 Juli 1728, *Augustinus de Loos*, j.m. van Haarlem, met *Jannetje van Damme*, j.d. van Haarlem.

Begraven, Z. B. 19 Mei 1729, *Hendrick van Damme.*

Gehuwd, N. G. G. 22 Mei 1729, *Paulus van Damme*, van Haarlem, met *Anna Wienst*, van Haarlem.

Gehuwd, N. G. G. 18 Februari 1731, *Frans Andries van Damme*, van Haarlem, met Marijtge *Gerrits de Volder*, van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 29 Juni 1731, *Carel van Damme*, j. m. van Haarlem, met *Hendrikje Hendriks*, (1) wed. van Vollenhoven.

1731. D. G. G. vlaamsche en waterlandsche in Peuselaarsteeg *Karel van Damme* en *Hendrikje Kroese*, 1 kind. *Hendrik*, geboren 25 November 1731.

Begraven, Z. B. 12 Maart 1732, kind van *Karel van Damme.*

Begraven, N. B. 20 Juli 1732, *Pieter van Damme.*

Begraven, Z. B. 23 December 1732, kind van *Gerrit van Damme.*

Begraven, G. K. 31 December 1732, kind van *Hermanus van Damme.*

Gehuwd, S. S. 28 Juni 1733, *Jacob van Amstel*, j.m. van Haarlem, met *Sanneke van Damme*, j.d. van Haarlem.

D. G. G.

Jacob van Amstel en *Sanneke van Damme.*

waaruit:

Hendrik, geboren 21 Maart 1734.

Willem, geboren 6 Juli 1736.

Marÿtge, geboren 6 November 1738.

Willem, geboren 28 Mei 1741.

Heÿltje, geboren 9 December 1743.

Jacob, geboren 19 Juni 1747.

Jan, geboren 29 December 1750.

Begraven, Z. B. 21 Augustus 1733 kind van *Karel van Damme.*

Begraven, N. B. 15 November 1733 kind van *Frans Andries van Damme.*

Gedoopt N. H. G. 23 Juli 1734.

Frans { v. *Frans Andries van Damme.* / m. *Marijtge Gerrits de Volder.*

Gedoopt, 29 Augustus 1734. N. H. G.

Paulus (v. *Claes Andriesz. van Damme.* / m. *Marytje Lely.*

Gedoopt, 6 November 1735. N. H. G.

Marijtje (v. *Frans Andriesz. van Damme.*
(m. *Marytje Gerrits de Volder.*

Gedoopt, 11 November 1736, N. H. G.

Marijtje (v. *Frans Andriesz. van Damme.*
(m. *Marytje Gerrits de Volder.*

Begraven, Z. K. 27 December 1736, *Jurriaan van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 10 Juni 1737. *Willem van Damme* van Haarlem, met *Marijtje van Baleyn* van Haarlem.

Gedoopt op leeftijd, 7 October 1737, N. H. G. *Josijntje van Damme.*

Begraven, N. H. G. 6 November 1737, *Gerrit van Damme.*

Gedoopt, 24 April 1737, N. H. G.

Joris. (v. *Jan van Damme.*
(m. *Marijtje van der Hoet.*

Gehuwd, S. S. 10 November 1737. *Jan Jorisse van Damme*, wed^r^. van Haarlem, met *Geertruij Klaassen Fraaij* van Haarlem.

Gedoopt, 18 December 1737, N. H. G.

Paulus (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Anna Bienst.*

Begraven, 1 Januari 1738, Kind van *Willem van Damme.*

Gedoopt, 21 September 1738, N. H. G.

Antie (v. *Jan van Damme.*
(m. *Geertruij Klaasje Fraai.*

Gedoopt, 30 October 1738, N. H. G.

Klaartje. (v. *Willem van Damme.*
(m. *Marijtje Dublijn.*

Gedoopt, 14 Juli 1739, N. H. G.

Maria. (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Anna Bienst.*

Gedoopt, 28 Juli 1739, N. H. G.

Gerrit. (v. *Frans Andriesz. van Damme.*
(m. *Marijtje Gerrits de Volder.*

Begraven, 12 Augustus 1739, Kind van *Frans van Damme.*

Gedoopt, 24 Mei 1741, N. H. G.

Maria (v. *Frans van Damme.*
(m. *Marijtje Gerrits.*

Gehuwd, N. H. G. 11 Februari 1742, *Jan van Damme* van Haarlem, met *Johanna Lamme.*

Gehuwd, N. H. G. 9 December 1742, *Jan van Damme* wed^r^. van Haarlem, met *Lena Visser.*

Begraven, Z. B. 31 Mei 1742, Kind van *Jan van Damme.*

Gedoopt, 22 Mei 1743, N. H. G.

Adrianus. (v. *Willem van Damme.*
(m. *Marijtje Dublijn.*

Gedoopt, 31 Mei 1743, N. H. G.

Pieter (v. *Jan van Damme.*
(m. *Lena Visser.*

Gedoopt, 31 Juli 1743, N. H. G.

Geertruij (v. *Arnoldus van Damme.*
(m. *Neeltje de Braber.*

Begraven, G. K. 9 Juli 1743, kind van *Jan van Damme.*

Gedoopt, 24 Februari 1745, N. H. G.

Maria (v. *Frans Andries van Damme.*
(m. *Marijtge Gerrits de Volder.*

Gehuwd, N. H. G. 7 Juni 1745.

Frans van Damme, wed^r^. van Haarlem, met *Marytje Verkes.*

D. G. G. 17 Juni 1745.

Grietje (v. *Jan van Damme.*
(m. *Maria de Rens.*

D. G. G. 6 September 1746.

Johanna (v. *Jan van Damme.*
(m. *Maria de Rens.*

Gedoopt, 7 December 1746.

Pieter (v. *Jan van Damme.*
(m. *Lena Visscher.*

Gehuwd, N. H. G. 9 October 1746, *David van Damme* van Haarlem, met *Judith Dekker* van Haarlem.

Gehuwd, S. S. 22 Januari 1747, *Isac de Roos*, j.m. van Haarlem, met *Suzanna van Damme*, wed^e^. van Haarlem.

Begraven, N. K. n°. 38, *Neeltje van Damme.*

Gedoopt, 25 Februari 1750. N. G. G.

Jannetje (v. *Jan van Damme.*
(m. *Lena Visscher.*

Begraven, N. B. 8 Mei 1759, kind van *Willem van Damme.*

Begraven, N. B. 30 Augustus 1750, kind van *Jan van Damme.*

Gehuwd, N. H. G. 23 December 1753 *Jan van Damme*, wed^r^. van Haarlem, met *Anna Visscher* wed^e^. van *Cornelis van Leeuwen.*

Begraven, G. K. zuidertrans 211, 19 Februari 1757. *Carel van Damme*, echtgenoot van *Hendrikje Kroese.*

Gehuwd, N. H. G. Zondag 15 Mei 1757 in de Groote kerk.

Hendrik van Damme, van Haarlem, met *Marijtje Valentijn* van Maurik.

D. G. G. 1758.

Hendrik van Damme, en *Marijtje Valentijn*, van Maurik.

Kinderen:

Hendrina, geboren 14 November 1758.

Anna, geboren 15 October 1762.

Karel, geboren 20 Juni 1766.

Gedoopt, 31 Maart 1758, N. H. G.

Marijtje (v. *Willem van Damme.*
(m. *Maijke Louwe.*

Gehuwd, 28 April 1759. *Jan van Damme*, met *Janneke Witman.*

Begraven, Z. B. 8 Augustus 1759, *Janneke van Damme.*

Gehuwd, 3 Mei 1760, *Jan Blankers* met *Elsje van Damme.*

Begraven, Z. B. 3 Juni 1760, *Karel van Damme.*

Begraven, 8 November 1760, *Jan van Damme.*

Gehuwd, 12 April 1761, *Johannes Blanser* met *Elsje van Damme.*

Begraven, E. G. 20 Januari 1762, *Lijsbeth van Damme.*

Gehuwd 1762, *Jan Kok* met *Jacomijntje van Damme.*

Gehuwd, 15 Augustus 1762. *Andries Bottelier* met *Marijtje van Damme.*

Begraven, 12 October 1762, *Lijsbeth Meins*, huisvrouw van *Jan van Damme.*

Gehuwd, 21 November 1762, *Jan van Damme*, wedr. met *Matrijntje van der Zee.*

Gehuwd, 23 November 1762, *Paulus van Damme*, met *Alida Drosthage.*

Begraven, 31 December 1762, kind van *Jan van Damme.*

Begraven, Z. B. 26 October 1765, *Jan van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 17 Augustus 1768,

Neeltje (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Alida Drosthage.*

Begraven, N. B. 24 Mei 1769, kind van *Paulus van Damme.*

Begraven, N. B. 26 Augustus 1769, *Joost van Damme.*

Begraven, N. B. 22 October 1769, *Aagje Cornelisse van Damme*, huisvrouw van *Jan Moulaan.*

Begraven, N. B. 22 December 1769, *Marijtje Hendrika Verkes*, huisvrouw van *Frans van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 24 Januari 1770,

Marijtje (v. *Isaak van Damme.*
(m. *Lena de Loeij.*

Gehuwd, 4 Juni 1770, *Klaas van Damme* met *Saartje van Eijk.*

Begraven, J. K. choor 15, 4 Juli 1770, *Jan van Damme.*

Gehuwd, 10 November 1771, *Jacobus van Damme*, van Haarlem, met *Johanna Clara Richter*, van Venlo.

Gedoopt, N. H. G. 11 December 1771,

Anna (v. *Klaas van Damme.*
(m. *Sara van Eyk.*

Begraven, J. K. 24 Maart 1771, *Alida Drosthagen*, huisvrouw van *Paulus van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 24 November 1772,

Anna en *Cornelia* Tweelingen. (v. *Jacobus van Damme.*
(m. *Johanna Clara Richter.*

Begraven, J. K. 29 December 1772, *Jansje Witmans*, wed. van *Jan van Damme.*

Begraven, 7 Januari 1773, kind van *Jacobus van Damme.*

Gehuwd, 7 Februari 1773, *Paulus van Damme*, wedr. met *Sara Walter.*

Gehuwd, 4 April 1773, J. K., *Simon Vermeulen*, j. m. van Utrecht, met *Marijtje van Damme*, j. d. van Haarlem.

Gedoopt, N. H. G. 26 Januari 1774,

Jacobus (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Sara Walter.*

Gedoopt, N. H. G. 27 Februari 1774,

Barend (v. *Isaak van Damme.*
(m. *Lena de Loeij.*

Gehuwd, N. H. G. 25 Maart 1775, *Hendrik Blanser* met *Geertruij van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 20 Augustus 1775,

Johannes (v. *Klaas van Damme.*
(m. *Sara van Eijk.*

Gedoopt, N. H. G. 1 Mei 1776,

Maria (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Sara Walter.*

Gedoopt, N. H. G. 23 October 1776,

Paulus (v. *Kobus van Damme.*
(m. *Klara Richter.*

Gedoopt, N. H. G. 14 September 1777,

Wilhelmus (v. *Claes van Damme.*
(m. *Sara van Eijk.*

Gehuwd, 26 October 1777, *Pieter van Alphen* met *Henderijkje van Damme.*

Begraven, G. K. Zuidertrans no. 209, 9 Februari 1778, *Suzanna van Damme*, 75 jaar, wed. *Isaak de Roos*, Kleine Houtstraat b/d. Turfsteeg.

Gedoopt, N. H. G. 18 Februari 1778,

Hendrik (v. *Isaak van Damme.*
(m. *Lena de Loeij.*

Begraven, 12 October 1778, *Sara Walter*, huisvrouw van *Paulus van Damme.*

Gehuwd, 29 November 1778, *Paulus van Damme*, wedr. met *Johanna van Oorschot*, wed. *Lodewijk Kerri Jely's*, van Zwolle.

Gedoopt, N. H. G. 3 Januari 1779,

Jacobus (v. *Jacobus van Damme.*
(m. *Clara Richter.*

Begraven, N. B. 13 Maart 1779, kind van *Jacobus van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 19 September 1779.

Elizabeth (v. *Isaak van Damme.*
(m. *Lena de Loeij.*

Gedoopt, N. H. G. 26 September 1779.

Neeltie (v. *Paulus van Damme.*
(m. *Johanna van Oorschot.*

(*Wordt vervolgd*).

Zestien Kwartieren van Gustaaf Hendrik Willem Maurits ridder Huyssen van Kattendijke.

Jhr. Mr. WILLEM JACOB HUYSSEN VAN KATTENDIJKE heer van Kattendijke en Wytvliet, huwt CATHARINA MARIA GERARDINA TURCQ.

CORNELIS JAN VAN NELLESTEIJN heer van Broekhuysen, huwt CORNELIA ADRIANA MARIA VAN BRONKHORST.

ANNE WILLEM CAREL baron VAN NAGELL, heer van Ampsenc, huwt ANNA CATHARINA ELISABETH barones DU TOUR, vr. van Warmenhuizen.

WILLEM GUSTAAF FREDERIK DES H. R. R. graaf Bentinck, huwt 1e OTTELINE FREDERIQUE DES H. R. R. barones van Reede, vr. van Neder Hemert.

DIRK WOLTER baron VAN LYNDEN, heer van Hoevelaken, huwt AGATHA THEODORA GEELVINCK.

JOHAN MAURITS baron VAN PABST tot Bingerden en Wolfswaard, huwt SARA AGATHA des H. R. R. barones HOP, vrouw van Lekkerkerk.

COENRAAD DIEDERIK NEOMAGUS SINGENDONCK, heer van Dieden en de Maasakkers, huwt ELISABETH BONIFACIA DIERQUENS.

Jonker OTTO WILLEM FALCK, heer van Oostbroek, huwt ENGELA APOLLONIA BERGH.

Mr. JOHAN WILLEM baron HUYSSEN VAN KATTENDIJKE, geb. te Middelburg 16 Mei 1782, ov. te Parijs 12 Mei 1854, gr. kr. Ned. L., Comm. Leopold, gr. kr. orde Carel III v. Spanje, ridder 3e kl. roode ad. Pruissen, comm. o. Verlosser v. Griekenl., gr. kr. Witte Valk S.W.E. Kamerh. v. hertog Brunswijk Luneborg, ridd. Holl. 1814, hofmaarschalk, min. binnenl. z. 1841-'43, lid 1e K., 16 Oct. 1827 baron, huwt 1e te Leersum 8 Sept. 1808 MARIA STEPHANIA VAN NELLESTEIJN, geb. te Utrecht 30 Nov. 1785, ov. te den Haag 11 Juni 1826.

KAREL ANNE DANIËL baron VAN NAJELL, h. v. Nederhemert, geb. te Londen 5 Febr. 1792, ov. te Neder-Hemert 28 Sept. 1868, kamerheer des Kon., ridder N. L., huwt te den Haag 1 Sept. 1814, OTTELINE FREDERIQUE LOUISE gravin BENTINCK, geb. te den Haag 7 Aug. 1793, overleden aldaar 15 Nov. 1868.

JAN CAREL ELIAS graaf VAN LYNDEN geb. te Arnhem 20 Juni 1770, ov. ald. 31 Juli 1825, lid ridd. Nijm., gouv. v. Geld. 1814—1825, Staatsr. i.b.d., kamerh. des Kon., comm. N. L., 25 Dec. 1818 graaf, huwt te Emmerik 23 Mei 1804 ANTHONIA MARGARETHA JACOBA baronesse VAN PABST, geb. te Amsterdam 7 April 1776, ov. te Arnhem 29 Maart 1815.

HENRY SINGENDONCK, geb. den Haag 21 Nov. 1776, Generaal majoor, Lid v. h. Hoog militair Gerechtshof, adjudant des Konings, R. M. W. O. 3de kl., overl. te Utrecht 2 Juni 1831, huwt te Amsterdam 24 Nov. 1804 Jkvr. EGBERTA ANGELIQUE FALCK, geb. te Utrecht 2 April 1778, overl. te Utrecht 13 Maart 1819.

WILLEM JOHAN CORNELIS ridder H. v. K., geb. den Haag 22 Jan. 1816, ov. aldaar 6 Febr. 1866, ridd. N. L., gr. kr. Leop. o., gr. kr. Nichan Iftikar, ridder 4e kl. roode ad. Pruissen, ridder 1e kl. ijzeren kroon Oostenr., ordonnans officier, Kapt. luit. ter zee, min. van marine 1861—1866, huwt te Neder Hemert 19 Mei 1842 GUSTAVINE OTTELINE FREDERIQUE SOPHIE barones VAN NAGELL, geb. te den Haag 13 Aug. 1822, ov. te Rosendaal 18 Sept. 1883 (Gelderland).

JOHAN MAURITS graaf VAN LYNDEN, geb. te Emmerik 25 April 1807, gep. gen. maj. cav., lid ridd. Gelderland, opperstalmeester, buitengewoon gezant naar Japan in 1855, opperint. Kon. pal., ridd. N. L., gr. kr. eik. kr., ov. te Cleve 22 Aug. 1864, huwt op Zylhorst bij Amersfoort 27 Juni 1834 ELISADETH SUSANNA SINGENDONK, geb. te Utrecht 19 Maart 1808, overl. te den Haag 22 Maart 1879.

JOHAN WILLEM FREDERIK ridder H. v. K., geb. te den Haag 1 Febr. 1844, luit. ter zee 2e kl. gep., kamerh. v. H. M. 1891—1899, comm. Eik. kr., comm. leg. v. Eer, comm. Fred. v. Wurtemb., ridd. 2e kl. kroon o. Pr., ridd. 5e kl. Nichan Iftikar, kruis 1e kl. Wald. P., comm. W.V. S.W.E., st. den Haag 20 April 1903, huwt aldaar 10 Juni 1874.

SARA AGATHA barones VAN LYNDEN, geb. te 's-Gravenhage 1 Juni 1842.

GUSTAAF HENDRIK WILLEM MAURITS ridder HUYSSEN VAN KATTENDIJKE, geb. te 's-Gravenhage den 1 December 1879.

Medegedeeld door W. J. J. C. Bijleveld te Leiden.

Namen van regeeringspersonen, R. K. geestelijken, predikanten enz., in de dorpen van „Kennemerland, in Brederode en de Bajuwschap van den Landen van Bloys,” tot aan het begin der 19e eeuw.

DOOR

W. P. J. OVERMEER.

(*Vervolg*).

In 1664:
Claes Symonsz. van Assendelft, Schout.
Cornelis Harlingen,
Willem van Loon,
Krijn Bortsz, Schepenen.
Dirck Dircksz. Alf,
Frans Adriaansz,
..... *Ris*, Secretaris.

(Lams, 753).

SCHOUTEN (1).

Symon Claesz van Assendelft, 1623—1662.
Nicolaes Symonsz. van Assendelft, 1662—1696.
Zeger Wolfsen, 1696—1728.
Antony Velsen, 1729—1732.
Nicolaas Cruquius, 1733—1753.
Jan Noppen, 1754—1764.
Jan Engelman, 1766—1782.
Christiaan Brunings Jr., 1782—1794.
Gerrit van Zeijl, 1796—1798.
Adrianus Cornelis Pellenburg, 1798—1811.

In den genoemden inventaris worden de volgende stukken vermeld, welke voor deze bijdrage van belang kunnen worden geacht, uithoofde der daarin vermelde namen:

No. 4. 10 Augustus 1693. *Thomas Gerritsz.* en *Pieter Jansz. Vergracht*, Kerkmeesters van Sparendam, bekennen schuldig te zijn aan *Wilhelmina du Quesnay* de somma van 400 gld.; ter overstaan van *Pieter Baas*, notaris te Haarlem.

No. 6. 9 Maart 1704. Instructie voor *Joh. Havenaar*, aangesteld als voorzanger, koster en schoolmeester te Sparendam.

No. 10. 6 Februarij 1713. De kerkmeesters van Sparendam bekennen schuldig te wezen aan *Jan Kroon*, commis op het gemeenelants comptoir der

(1) Zie: Inventaris van de oude archieven der gemeenten Schooten en van Spaarndam, opgemaakt door *P. N. van Doorninck*, Burgemeester van Bennebroek. Haarlem, *Gebrs. van Brederode*, 1894. 8°.

stadt Haerlem de somma van 300 Caroly gl., tegen een interest van 4 % jaarlijks.

Op papier, onderteekend door *N. Muiter* en *C. de Jong* kerkmeesters.

No. 12. 3 Maart 1724. Rekening en verantwoording der executeurs over den boedel van *Marijtie de Wit*, gewoond hebbende te Sparendam en aldaar overleden.

No. 13. 24 Maart 1726. Conditien en voorwaarden waarop Schout en Schepenen en Poldermeesteren van den Sparendammer polder publiek besteden willen het maken van eenige perceelen nieuwe kadijk.

Het werk, groot 256 roeden, werd aangenomen door *Pieter Dolman* voor 24 stuivers de roede.

27 Aug. 1726 verklaart *Pijeter Cornelijse Dolleman* 307 gl. 4 st. ontvangen te hebben.

No. 16. 1730. Verklaring dat *Jan Klis* de eed van „getrouwigheijt” als burger van Sparendam heeft afgelegd.

No. 17. 10 April 1732. Rekening en verantwoording der curateurs over den insolventen boedel van *Trijntje Pieters, wed. van Gerrit van Zeijl*, overleden te Sparendam in Februarij 1731.

No. 21. 1743. Stukken betrekking hebbende op de aanstelling van *Jan Symonsz. Bakker*, Schoolmeester en voorzanger te Broek op Langendijk tot schoolmeester, voorzanger en koster te Sparendam (1).

No. 22. 3 Februarij 1746. Rekening en verantwoording der curateurs over den insolventen boedel van *Ary Smeetens*.

No. 25. 19 Junij 1781. *Cornelis van Seijl* bekent schuldig te zijn aan *Duijfje Tamis*, wed. van *Claas Assendelft*, wegens koop van een huis staande op de Kolk, de somma van 900 gl. en jaarlijks daarvan te zullen betalen een rente van 3 %.

No. 28. 1 December 1773. *Egbert de Jong* en *Willem de Jong*, scheepmakers te Spaarndam, verklaren verkocht te hebben aan *Teuntje van Velsen, wed. Cornelis Peper*, een visschuijt; de koopsom is gedeeltelijk voldaan, het resteerende à 800 gl. moet in Jaarlijksche termijnen van 100 gl. betaald worden, waarvoor borg blijft *Trijntje van Koot*, wed. *Claas Cornelisz. van Warmerdam*; ten overstaan van *Jacob Cornelis Sijlvius van Lennep* en *Mr. Liebrecht Jacob Hooreman*, schepenen van Haarlem.

No. 29. 1778. Stukken betrekking hebbende op de benoeming van *Pieter Kwantes*, schoolmeester en voorzanger te St. Prancras, tot schoolmeester, voormeester, voorzanger en koster te Spaarndam (2).

(1) 20 Mei 1743 werd *Jan Symonsz. Bakker* aangesteld en 5 Juni 1778 ontslagen.

(2) Het aantal sollicitanten bedroeg 22.

No. 30. 1779 of 1780. *Cornelis de Jongh* en *Willem Oudveer*, als voogden en executeurs van het testament d.d. 10 October 1779 van wijlen *Cornelis Visser*, bekennen verkocht te hebben, in publieke veiling, aan *Hendrik Pronk* te Vollendam een botschuit voor 925 gl; ten overstaan van *Jan Engelman*, schout, . . . *Zijl*, en *Willem Klots*, schepenen te Spaarndam (1).

No. 32. 30 April 1791. *Tieme Hakvoort* bekent verhuurd te hebben aan Schout en Schepenen van Spaarndam het middelste gedeelte, van zijn woonhuis, gelegen aan het Vissersend, gedurende 4 jaar, voor 28 gl. per jaar.

No. 33. 24 December 1792. Verkoopacte van een huis en erve staande aan het Vissersent door *Fuijt Visser* en *Maanis Jukes* voor 100 gl.

No. 34. 6 Mei 1796. *Evert Veltrup* en *Gerrit van Zeijl* als aangestelde executeuren in den boedel van wijlen *Reijer Peper* bekennen publiek verkocht te hebben in de herberg de Gouden Leeuw op 16 April 1796 en alsnu te transporteeren aan *Jan Tavenier*, een visjotter, voor 280 gl. en verbinden zich dit vaartuig op alle wateren, rhede, havens en legplaatsen te zullen vrijen ende waren als na rechten; ten overstaan van Heere *Mansvelder* en *Jacob Wageman*, schepenen te Spaarndam (2).

No. 36. 26 October 1799. *Jan Wilhelmus van der Noordaa*, *Pieter Harre* en *Lambertus Gijsberts* bekennen verkocht te hebben aan *Harme Tavenier* een schuit met toebehooren.

No. 46. 1810. Stukken betreffende de bereddering van den insolventen boedel van *Aagje Meijer*, wed. van *Willem van der Viel*.

Aan de acten, betrekking hebbende op Spaarndam uit de grafelijks registers van Holland (3) ontleen ik nog het volgende:

Donredag na St. Gillisdag (5 September) 1336. *Jan van der Scuur* beleend het schoutambt van Spaarndam en Sparenland (4).

sVrijdags na Lucia (17 December) 1372. *Symon* van der *Scuur* beleend met de ambachts heerschappij en dagelijksche gerechte van Sparendam (5).

Benedictus (21 Maart) 1414. *Jan Eggert* bij opdracht van *Simon van Schuer* beleend met de ambachtsheerschappij en dagelijksche gerechten van Sparendam en Sparenland (6).

(1) Onderteekend door *J. S. Bucquoy*.

(2) Onderteekend door de Schepenen en den Subst. secretaris *G. van Zeijl*.

(3) Zie genoemde inventaris, blz. 15—16.

(4) Registrum Novorum Vasallorum Hollandiae, 1404—1416, fol. 62.

(5) Register Liber V, 1090—1401, fol. 427.

(6) Registrum Novorum Vasallorum Hollandiae, 1404—1416, fol. 127.

17 Junij 1429. *Ysbrand Florisz.* beleend door *Jacoba van Beyeren* met het schoutambt van Spaarndam en Spaarnland (1).

4 November 1435. *Joost Ysbrandtsz.* bij doode van *Ysbrand Florisz.* beleend met het schoutambt van Sparenland en Sparendam (2).

Secretarissen.

In de meergenoemde naamwijzer vind ik de volgende secretarissen vermeld:

Jan Verryn, 1714.

Francois Symon Molenhoek 1717. Hij komt voor het laatst voor op de lijst van 1726—1727.

Johannes Souffé 1726 tot aan 1741.

Jacobus Maas 1742—1762.

Jan Jacob du Bucquoi 1763—1779. Alstoen werd het ambt van schout en secretaris vereenigd.

R. K. Geestelijken.

Hiervan is mij slechts zeer weinig bekend. In de „Informacie" van 1494 staat de naam van den toenmaligen geestelijke niet ingevuld. Alleen lezen we daar:

. . . ., vicecureyt, oudt 58 jaer.

Quirinus Talesius (3), geboren te Haarlem 21 December 1505. Hij was de zoon *Theodoricus van Cispen Pieterss.*, uit het geslacht *Tornenburg*, lakenwever en *Maria Jansdochter*. Hij studeerde aan het Bergsche gymnasium te Keulen en beoefende daar de theologie, doch legde zich hoofdzakelijk op de rechtsgeleerdheid toe. Op 16 of 17 jarigen leeftijd vertrok hij naar Basel, alwaar hij in dienst trad van *Erasmus* en *Livinus Algotius*, verving, evenals *Nicolaus Cannius* met het uitschrijven van Grieksche, werd hij door *Erasmus* met het copieeren van latijnsche werken belast (4).

Hij bleef van 1522—1529 bij *Erasmus*, welke laatste hem in 1527 met eene zending naar Engeland belastte. Toen *Talesius* naar zijn vaderland terugkeerde, ontving hij van Erasmus dit getuigschrift: Ik, *Eras-*

(1) Register In Beijeren IX, 1420- 1433, fol. 97v.

(2) Register Philippus **A**, 1433—1440, fol. 36.

(3) Hij was de vader van den pastoor te Spaarndam, ***Henricus Talesius***.

(4) Zijn bijnaam ***Talesius*** ontving hij van ***Erasmus***. Toen zijn vader eens eenige ellen zeer zwart Haarlemsch laken naar Basel had gezonden, kon hij opmerken dat het zijn meester niet ongevallig zou wezen, wanneer hem zulk een stuk laken werd aangeboden. Hij deed het en voegde er bij dat zijn vader die stoffage had vervaardigd en de tweede was, die er handel in dreef en binnen Haarlem een lakenwinkal had opgezet. ***Erasmus*** hoorde dat, nam het geschenk aan en voegde er bij: „naderhand zult gij met recht *Τα λ άσιος* (lanificus, wolbereider lakenwever) genoemd worden".

mus van Rotterdam, heb mijn gewezen dienaar, *Quirinus Talesius*, voor zijn getrouwen dienst, eenige jaren aan mij bewezen, gezond en welvarend geschonken 150 kronen, om daarmede naar welgevallen te handelen. In kennis hiervan heb ik dit met eigen hand geschreven en met mijn devies bekrachtigd. Gegeven in Basel den 6 Maart 1529. Het zegel in roode was bevatte aan den eenen kant het symbool: *Cedo nulli*, aan de andere zijde de woorden: *Donatio Erasmi*.

In Haarlem teruggekeerd huwde Talesius met Weduwe *Haasje Dircks*, die eenige kinderen had, en bij wie hij twee zonen en drie dochters verwekte. Slechts van drie zijner kinderen worden de namen vermeld: *Ursula* of *Ursultje*, de oudste dochter, beggijn „op den Ronden hoff” d. i. het welbekende Haarlemsche Beggijnhof; *Maritge* die getrouwd en reeds vroeg weduwe was (1) en *Henricus Talesius*, die pastoor te Spaarndam was en van 1579—1591 publycke gesworen Keyserlijcker Notarius te Haerlem, bij den Hove van Hollandt, daertoe geadmitteert.

(B. B. H. IX, 423–434, I, 218 en IV, 118).

Het volgende is door mij ontleend aan de „Informatie (2) extraordinaris, genomen alhier in den Hage ter ordonnantie van den Hove van Holl. by my *Willem Goes*, raedt ordinaris in denselven Hove als commissaris, hebbende tot adjunct *Joost van Hoogenhoeck*, secretaris in den voorschr. Hove, nopende de actien ende quade Comportementen, die *Lodewyck van Alteren van Jaersvelt*, baljuw van Kennemerlandt in 't exerceren van 't selve ampt te laste werden geleyt, in der manieren hiernaer volgende'.

Sparendam. — Op den 28 July 1656. *Pieter Vlasvelt*, out 39 jaeren, secretaris van Kennemerlant, gevraecht synde van *Bruyns Bruynsz.*, seyt dat deselve den bailliu omtrent Sparendam te gemoet gecomen synde, van hem baljuw is medegenomen tot Haerlem in syn huys in de maendt van Mey des jaers XVIcLV, ter oorsaecke dat hy hem voor een priester aansach ende dat hij denselven aldaer gedetineert heeft den tyt van omtrent 8 of 10 dagen ende dat de voorn. *Bruyns Bruynss* syne slaeplaeckens hebbende aen malcander gecnoopt, sich selven daermede door de vensters heeft neergelaeten; ende dat hy het alsoo is ontcoomen.

---

(2) B. B H. IX, 361. Deze informatie bevattende 176 nummers, begon op 24 Julij 1656 en eindigde 9 September 1656. Crim. Papieren van het Hof. Portef. C.

Heemstede.

Dirrick Jan, oudt 68 jaer, Schout in 1494.
Huyck Jacobsz, oudt 52 jaer,
Dirrick Ghijsbrechtsz., oudt 33 jaer,
Floris Woutersz., oudt 44 jaer,
Symon Claesz., oudt 40 jaer,
Jan Jansz., oudt 40 jaer, (of daaromtrent)
} Buyrluyden van Heemstede in 1494.

(Inf. 1494).

Jacob Dirxzoon, oudt 60 jaer, schout in 1514.
Symon Berthelmeeuszoon, oudt 60 jaer,
Nyclaes Reyerszoon, oudt 55 jaer,
} Schepenen in 1514.
Symon Claeszoon, oudt 62 jaer,
Dirck Mathijszoon, oudt 41 jaer,
} Buyrluyden in 1514.

(Inf. 1514).

In den inventaris van het oud-archief der Heerlijkheid en Gemeenle Bennebroek, opgemaakt door den heer *P. N. van Doorninck*, worden nog de volgende schouten van Heemstede genoemd:

Dirrick Jan, komt voor 22 Mei 1494.

Jacob Dirks, komt voor 15 September 1514.

Dirck Jacobsz. van Ypendam, komt voor 2 Maart 1536, 8 Januari 1538, en 4 Maart 1539.

Jelis Jansz., komt voor 26 October 1556, en 29 October 1556.

Godevaert van den Moschezel, komt voor 18 April 1566.

Willem Michielsz, komt voor 7 December 1577, en 11 Maart 1583.

Andries Jansz. van Souwen, komt voor 2 Januari 1594, 20 Maart 1594, 2 October 1605, 3 Mei 1609.

Jan Stevensz, komt voor 10 Mei 1616.

Johan van Asch komt voor 3 Juli 1622, 25 Augustus 1643.

1644—1653 *Hendrick de Goijer.*
1653—1677 *Bartholomeus van Hove.*
1677—1691 *Johan van Hove.*
1691—1713 *Joannis van de Poel.*
1713—1727 *Tamis de Jong.*
1727—1747 *Kornelis de Jong.*
1748—1755 *Mr. Jan Reeland.*
1756—1768 *Kornelis van Mekeren.*
1768—1793 *Willem Dolleman.*
1793—1810 *Jan Dolleman.*
1811— *Willem Anthonie Dolleman.*
} Volgens de z g Haarlemsche Heerenboekjes, vervulden deze Schouten tevens de betrekking van secretaris.

(Wordt vervolgd).

Le Cavelier.

Zie Alg. Ned. Familieblad, Jg. 1900, blz. 19.

Omtrent het geslacht Le Cavelier c.a. kan ik nog de volgende aanvullingen geven. De gegevens werden mij indertijd op mijn verzoek welwillend verstrekt door den Chef de Division de l' Etat Civil te Caen in Normandië.

1. Du vingt neuf novembre 1679 le fils de Mr Nicolas le Cavelier, advocat à Caen, et d' Elisabeth Mareschaux, sa femme, du qr de St. Pierre de Caen, né le dix sept de ce présent mois et an, a esté baptisé par le dit sieur Morin, ministre, estant présenté et nommé Jean par Pierre Mareschaux, son oncle, et Marie Le Cavelier, sa tante, et ont signé: N. Lecavelier, Marie Lecavelier, Pierre Mareschaux.

2. Du quinze janvier 1679 après midy au presche fait au dit lieu par Mr Jean Guillebert, ministre, et après sa publication faite sans nulle opposition au mois de décembre dernier des trois annonces de mariage entre Mr Nicolas Le Cavelier, advocat au baillage et siège présidial de Caen, agé de vingt cinq ans, fils de défunt Mr Gilles Le Cavelier, bourge de Caen, et de Margueritte Loysel, ses père et mère, du qr du Vaugueux, d' une part et Elisabeth Mareschaux, agée de vingt trois ans, fille de Mr Jean Mareschaux, bourge de Caen, et de défunte Catherine l' Abbé, ses père et mère d' autre part, le dit mariage a été célebré par le dit sieur Guillebert, ministre, et y ont assisté Jacques le Cavelier, frère du dit marié, et Guillaume Le Cavelier, son oncle, le dit Jean Mareschaux et Pierre Mareschaux, son fils, et Jean Huet, bourgois de Caen, et autre leurs amis. Signé: N. Le Cavelier, Mareschaux, Le Cavelier, Mareschaux, Le Cavelier, Guil. Le Cavelier, Mareschaux, Dubuc.

3. Les dimanches deux, neuf, et seize jours de mars mil six cent cinquante et trois les promesses de mariage entre Gilles Le Cavelier, fils des dits Jean Le Cavelier et Marie Jean, d' une part, et Margueritte Loisel, fille du dit Sr Jacques Loisel et de Marie Ernault, d' autre part, esté publiés sans empechement, le dit mariage célébré par Mr Jean de Baillehache, ministre, le premier jour de juin au dit an 1653.

4. Les dimanches quinze, vingt deux et vingt neuf du mois de juillet mil six cent quarante six les promesses de mariage entre Mr Jean Mareschaux de St. Pierre de Caen, fils de Gilles Michel Mareschaux et de défunte Pasquette Hunot de la parr. de Monts, d' une part, et Catherine Labbey, fille de

Mr David Labbey, procureur au baillage et vicomté de Rouen, et de Barbe Meslin, d' autre, ont été publiées sans empêchement, le dit mariage célébré par Mr Jean de Baillehache, ministre de l' Evangile le vingt septième de Septembre susdit an 1646.

Verder vestig ik de aandacht op de volgende vergissing, in de uitgegeven genealogie voorkomende. Nicolaas Le Cavelier (IV No. 5) huwde met Aleida van Grunningen, welke niet de dochter was van *Izaak* van Grunningen, maar van *Johan* van Grunningen.

In de Registers der St. Lebuinuskerk te Deventer staat geboekt: Ingeschreven 28 November getrout den 1 December 1711: Isak van Grünnighen, vaendrig in het regiment van den heer overste Benthem; ende Hermanna Hendrika Cuper, weduwe van den Heuvel; in de Oeverstraet;

Isack van Grunnigen als brudegom
De bruijdt van wegens indispositie absent.

Gedoopt 10 November 1722: Johannes, vader: Isack van Groningen, moeder: Hermanna Henderika Cuper.

Ingeschreven den 24 Januarij, attestatie gegeven na elders den 9 Februarij 1765: Joan van Grúnningen, Hillegonda Hendrica Arentzen.

Joan van Grunnigen als bruidegom
Hillegonda Hendrika Arentzen als bruijd.

Deventer. Dr. M. E. Houck.

Van Coevorden.

De gerechts-protocollen der heerlijkheid Borkelo, op 14 November 1657, berichten ons 't geen volgt:

Arnt van Coeverden, zoon des huizes Raen ende Walvaert, draagt op aan zijn broeder Gosewin van Coeverden toe Raen zijn gerecht aanpart aan de ouderlijke goederen, in de heerlijkheid Borkelo gelegen.

Zie ook van Doorninck, Geslachtkundige Aanteekeningen, blz. 59 en 115.

Op 1 Mei 1660 vinden we verder nog het volgende: De Weledelgeb. Jor Arnold van Coeverden renuncieert en doet afstand van zoodanig accoord, als hij onlangs te Rhaen met sijn Weledelgeb. broeder Goessen van Coeverden had ingegaan, houdende 't zelve gelijk ook sodane acte van transport, als Frederick Storck uyt cracht van aengemaetigde volmacht alhier op den 14 November 1657 gedaen mach hebben, voor nul, crachteloos en van onweerden; constituerende voorts en volmachtigh maekende sijnen swager den Weledelgeb. Hans Reiner van Keppel tot Langen capitein, om in fal van contradictie sodaene renuntiatie staende te houden.

J. H. H.

Het Schiedamsche geslacht Poort.

In het Algemeen Nederlandsch Familieblad, jaargang 1894, blz. 40, deelde ondergeteekende eenige gegevens mede omtrent dit geslacht, dat door den Heer H. A. M. Roelants Jr, in het Guldenboek van Schiedam, blz. 242, een der oudste geslachten van Schiedam wordt genoemd. Nu de uitgave van het Guldenboek is gestaakt en de verzamelde gegevens aan het publiek worden onthouden, kan ondergeteekende nog mededeelen, wat hij verder omtrent dit geslacht heeft verzameld, en waarbij de extracten uit de doop- en trouwboeken aldaar, welke genoemde Heer Roelants hem in der tijd verstrekte, van veel dienst waren.

Vooraf zij opgemerkt, dat de Schiedamsche kerkregisters allesbehalve door volledigheid uitblinken, zoodat er nog wel het een en ander zal ontbreken. Daarbij doet zich nog, bij dit geslacht, het geval voor, dat verschillende leden scheepsgezagvoerders waren en de geboorten op zee aan de aandacht ontglippen.

Oudere gegevens dan te Schiedam vond ik te Delft, waar in 1548 een Huyg Poort werd gecorrigeerd (beboet) en op 20 Augustus 1561 Cornelis Eewoutsz. Poort borg bleef voor een nieuwen poorter.

Te Wassenaar wordt in 1610 Jan Jansz. Poort vermeld.

Te Monster liet op 12 Maart 1614 Ary Poort een kind begraven; ook vind ik daar in 1641 vermeld Ary Jaens Poort. Er werden daar ook begraven: op 5 September 1629 Pieter Jasperszoon Poort en in 1643 de vrouw van Philip Jaspertsz. Poort.

Op 30 Augustus 1654 werd in den Haag het huwelijk afgekondigd van Juffrouw Odilia Poort, van Sittart, wonende te Maastricht, met Mr. Cornelis van der Schuyr, advocaat bij den Hove van Holland.

Te Schiedam is de eerste van het geslacht, die genoemd wordt, Pieter Poort, wiens zoon Willem Poort, bommelsman heet, (eene mij niet bekende betrekking). Een zoon van dezen, genaamd Jan Poort, was cleermaker en in 1628 aalmoezenier. Hij kocht in 1633 twee huizen in de Boterstraat. Op 20 April 1612 deed hij ondertrouw met Maertgen Jansdochter en op 5 December 1626 met Itgen Maertens, die weduwe was.

Een tijdgenoot, mogelijk broeder, van dezen Jan Poort was Willem Poort, wiens zoon Willem in 1648 aalmoezenier was en op 27 Maart 1643 eene dochter Marya liet doopen. De moeder is niet vermeld.

Van genoemden Jan Poort heb ik drie kinderen: 1e Willem Poort, aalmoezenier in 1658, gehuwd *a.* op 6 Juli 1642, met Lysbeth Lambrechtsd. ten Hooff (hunne vijf kinderen volgen), *b.* 7 Juli 1654, met Adriaentje Tijsse; 2e Cornelis Poort, kapitein ter zee, die in 1653, tegelijk met Tromp sneuvelde, in den driedaagschen zeeslag bij Ter Heyde en op 10 October van dat jaar te Delft werd begraven. Hij deed op 24 Januari 1643 ondertrouw met Trijntje Cornelisdochter, j. d. van Amsterdam; 3e Jan Poort, ondertrouwd 25 Mei 1647 met Ariaentje Ariëns, wonende te Rotterdam.

De kinderen van genoemden Willem Poort en Lysbeth ten Hooff waren vijf in getal: 1e Jan Poort, gedoopt 14 October 1644, in 1672 aalmoezenier, in 1677 brandmeester, van 1684 tot 1690 broodweger. Hij huwde *a.* op 17 April 1671, met Lidewij Jacobs van der Laen, (waarbij twee kinderen die volgen); *b.* op 27 April 1681, met Geertrui Mathysse Cool (hunne vier kinderen volgen); 2e Maria Poort, gedoopt 23 September 1646; 3e Maria Poort, gedoopt 14 Juli 1649, gehuwd 15 October 1684 met Jan Gabriels; 4e Lambrecht Poort, gedoopt 25 Maart 1651; 5e Annetje Poort, gedoopt 14 Maart 1653, gehuwd 21 Juni 1676 met Arien Claesse Mast.

De kinderen van Jan Poort evengenoemd waren, bij Lidewij van der Laen: 1e Willem Poort, gedoopt 17 Mei 1673; 2e Elisabeth Poort, gedoopt 7 October 1674 (getuigen Willem Jansz. Poort, Marya Poort en Anna Willemsd. Poort); en bij Geertrui Mathijsse Cool; 3e Willem Poort, gedoopt 18 Mei 1682 (getuigen Willem en Marya Poort); 4e Adriaen Poort, gedoopt 3 Februari 1683 (getuigen Capitein Adriaen Poort en Jannetje Arents Poort); 5e Elisabeth Poort, gedoopt 27 Mei 1685; 6e Cornelis Poort, gedoopt 9 Februari 1687.

Behalve dezen tak komt voor een Cornelis Poort, die een zoon zou kunnen zijn van den allereerst genoemden Pieter Poort, ten minste een tijdgenoot van diens zoon.

Zijn zoon Laurens ondertrouwde, als weduwnaar, 2 September 1656, met Annetje Cornelis.

Deze Laurens had twee kinderen: 1e Ary, Arent, of Adriaan, 2e Laurys, beiden met afstammelingen, die volgen.

Of Ary dezelfde is als de in „het Nederlandsche zeewezen", van de Jonge, vermelde Rotterdamsche kapitein Adriaan Poort, die in 1673 den zeeslag bij Kijkduin bijwoonde, blijkt niet, in elk geval was hij zeekapitein en de vader van Cornelis Poort, in mijn hiervoor genoemd artikel in het Familieblad van 1894, sub I, vermeld, bij den doop van wiens zoon Ary Poort (daar sub II) op 22 Maart 1666 getuigen waren Arent Laurentsz., Aagje (vermoedelijk Annetje) Cornelis en Lijsbeth Arents.

In eene akte van ondertrouw, met Jannetje Ariëns, op 9 November 1657, wordt Ary Poort jongman ge-

noemd. Als dit waar is, was dit een andere dan de door mij bedoelde Ary Laurenszoon Poort; of anders was het een tweede huwelijk en de vermelding van j. m. foutief, wat waarschijnlijker is.

Behalve Cornelis had Ary Laurenszoon Poort een zoon Teunis, gehuwd op 29 Maart 1676 met Neeltje Pieters, die zijn tweede vrouw was; en twee dochters Lysbeth en Jannetje, doopgetuigen in 1666 en 1683.

Cornelis Aryszoon Poort was zeekapitein en aalmoezenier in 1671 en 1672; hij deed, 15 Mei 1665, ondertrouw met Maertje Jacobs, weduwe, en had een zoon Claes (van wien 19 Mei 1686 een dochter Willemijntje werd gedoopt), en den reeds vermelden zoon Ary, gedoopt in 1666, die in 1698 een huis aan den Dam kocht. Bij Willemina Houck had deze de volgende kinderen: 1e Maertje, gedoopt 1 September 1695, die met Jan van der Werff huwde; 2e Jacob, gedoopt 30 December 1696; 3e Cornelis, (zie het artikel Familieblad, 1894, sub III); 4e Jacobus, gedoopt 26 December 1700; 5e Jannetje, gedoopt 8 December 1702. (De daar vermelde Jacob Poort die met Trijntje Metselaar huwde was een andere, die later volgt).

Van Arij Poort en Grietje de Winter (daar vermeld sub IV) waren de vijf kinderen: 1e Jacob, geboren 9 September 1754, overleden 30 dito; 2e Alida, geboren 6 Maart 1757; 3e Trijntje, geboren 18 Maart 1762; 4e Adrianus, geboren 9 April 1765; 5e Jacoba, geboren 23 Maart 1768, gehuwd met Jan Veth.

De hiervoor genoemde Laurys Laurenszoon Poort had een zoon Jan Poort, die in 1690 kapitein-luitenant ter zee was en op 8 Juni 1670 huwde met Maertje Goverts, uit Delft. Hunne vier kinderen waren: 1e Laurens Poort, gedoopt 1 November 1675 (getuige capitein Adriaan Poort, gehuwd 26 April 1699 met Catharina van Hoorn (hunne drie kinderen volgen); 2e Govert, gedoopt 2 Januari 1678 (get. Jannetje Ariens Poort); 3e Adriaan, gedoopt 8 Juni 1681 (get. Adriaan Poort); 4e Chris, gedoopt 22 Juni 1687.

Kinderen van Laurens Poort en Catharina van Hoorn: 1e Jan. gedoopt 20 Juni 1700; 2e Jacob, gedoopt 20 Augustus 1702, getrouwd met Trijntje Metselaar (waaruit een zoon Job, gedoopt 1 Februari 1733); 3e Elisabeth Poort, gedoopt 23 Augustus 1704.

Den Haag, J. VAN DER MINNE.

Vragen, Antwoorden en Aanvullingen.

Geslacht van Deventer.

Charles François Joseph van Deventer, huwde te Brugge 17 October 1730 Maria Cornélie de Schrijvere,

geboortig van Caeneghem. Hij stierf te Brugge 28 Februari 1775, 73 jaar oud. Kan iemand van de lezers ook opgeven waar hij geboren werd en wanneer? Men veronderstelt dat hij van Hollandsche oorsprong is.

Kaïn. du Ch.

Familie Paus.

Algemeen Ned. Familieblad 1903, blz. 94.

Aert Hendriksz. Paus op 't Cleiberg 1653 te Tiel. Hendrik Paus commies der convooijen en licenten te Tiel huwt 14 Juni 1661 Anna van Benthem, geb. 28 Januari 1631, dochter van Johan majoor der stad Tiel en Wilhelmina van den Hoevel. Hij was 1677 deken van de St. Anthonie-broederschap te Tiel.

Volgens art. 13 van de Ordre waernaer de borgerije binnen Tiel haere wagten sullen hebben te regúleren 1678 mag niemant de wacht verlaeten voor dat de revellie geslaegen is, ende sy lieden met den majoor onder trommelslage de stadspoorten sullen geopent hebben. Later schout genoemd, niet te verwarren met den scholtus, zijnde de substituut van den richter.

Johan Paus, capitein in Statendienst 1709 in garnizoen te Tiel, lid der St. Anthonie-broederschap.

v. W.

Geslacht Paus.

Hendrik Paus huwde in 1661 Anna van Benthem, geboren in 1641, dochter van Johan van Benthem, majoor te Tiel en van Wilhelmina van den Heuvel. Uit hun huwelijk Sara Paus, zij huwde Henricus van Leeuwen, Med. doctor te Tiel, zoon van Herman van Leeuwen en van Huberta van Lottum. Hij hertrouwde Cornelia Verweij, weduwe Hoppesteyn.

Red.

Rosant (Resant).

Familieblad XV blz. 495, XVI blz. 240.

24 Juli 1585 zijn op 't stadhuis te Utrecht getrouwd: „Johan van Resant Cornelisz. ende Brecht, Gijsbert van Lanscroons dr."

Op hetzelfde stadhuis, den 21 April 1608, trouwden: „Cornelis, Johan van Resantsz. ende Joff. Alith van Parijs van Zudoort, dr van Jor Johan van Parijs van Zudoort, beyde woonende binnen deser stadt." (Vergel. Mr S. Muller's, *Catalogus van het Archief der stad Utrecht*, II no 2878).

Op 10 Mei 1645 zijn getrouwd Jacob van Resant en Maria, Jans(dr.) van Hoogerpael (sic).

16 Augustus 1662 getrouwd „Mr Jacob van Resant, chirurgijn, wedr. van Marichen van Vogelpoel, in de Haverstraet, ende Cornelia van Woudenberch in de Donckerstraet," (te Utrecht).

Hij nogmaals wedr hertrouwt op 3 November 1606 met Josijntgen Cocx, Jonge dr.

Voor een zoon van het ter tweede plaats genoemde echtpaar houd ik Jacob Rosant, bachelier der H. Godgeleerdheid, ook bekend als schrijver van den *Evangelischen Triumph-wagen* — stichtende rijmen bij wijze van lied, — verschenen te Antwerpen, 1654. In Juli 1633 of kort daarvoor was hij priester gewijd, wordend aanbevolen „ob pietattem, diligentiam et modestiam." Op het einde van genoemde maand Juli erlangde hij zending naar Hoogwoud benoorden Hoorn, om te beproeven of hij daar een vaste standplaats voor een Roomsch priester kon vormen (H. B. I. 348, II 142). Drie maand later in October was hij te Hoogwoud nog werkzaam, zoodat men hoop had op zijn welslagen. (H. B. II. 143). Volkomen welslagen echter volgde niet; daarom werd heer Rosant verplaatst naar Jisp, zuid-west van Hoorn, alwaar hij de nieuwe rij der Roomsche pastoors opende. (H. B. I 349, II 143). In November 1638 is hij te Jisp nog werkzaam (A. A. XII 418), wordt daarna door die van „*de Christelijke historie*" uitgedreven, en komt eindelijk als pastoor aan 't Kalf in de Zaan-streek. Aldaar overleed hij op 6 Mei 1665.

I. H. HOFMAN.

Rosant.

Fam. blad 1903, blz. 240.

Voor nadere gegevens omtrent den pastoor *Jac. Rosant* kan ik den geachten vrager nog verwijzen naar de „Bijdragen voor de Geschiedenis van het Bisdom Haarlem." Dl. I, blz. 117, 348, 349. Dl. II, blz. 142, 143. Dl. VII, blz. 167, 173, 183.

H. W. P. J. O.

De Geldersche Volksalmanak voor 1903.

In welgekozen bewoordingen kondigt de heer P. Gouda Quint te Arnhem, als uitgever, de uitvaart aan tegen een volgend jaar, van den thans 69 jarigen huisvriend, die alsdan in den ouderdom van 70 jaren, het moede hoofd te rusten leggen gaat, en ons niet langer zijn jaarlijksch aangenaam en flink bezoek zal kunnen brengen.

Niet verpletterd, niet doodgedrukt of verdrongen is hij door het Jaarboek der Vereeniging „Gelre", dien geweldigen reus, die met zevenmijlslaarzen voorwaarts treedt, zijne kolossale armen naar alle kanten van ons vaderland en zelfs daar buiten uitbreidend. Neen, maar de verschijning van het Jaarboek sedert 1898 met tal van belangrijke opstellen in zijn gevolg, heeft de uitgave van het Jaarboekje in klein 8°, overbodig gemaakt. In 1835 door wijlen Ds. Otto Gerhard Heldring, predikant te Hemmen, in het

aanzijn geroepen, droeg die almanak, gedurende zijn veeljarig levensbestaan ongetwijfeld veel bij ter bevordering van Gelderland's geschiedenis en oudheidkunde, en kan hij als de baanbreker beschouwd worden in dit vak van wetenschap dat tegenwoordig reuzenschreden doet. Alwie nu op baanbrekers laag nederziet, toont weinig karakter te bezitten. Ook zal men hem, na zijne uitvaart, geenszins vruchtloos raadplegen.

Als van ouds, wordt de Jaargang, die thans vóor ons ligt, geopend door den heer A. baron Schimmelpenninck van der Oye, met zijne „Genealogische Aanteekeningen op oude Geslachten". Hier is het geslacht van Nagell (van Ouden- en Nieuwen-Ampsen) aan de beurt, dat zijn oorsprong ontleent uit Ravensberg (in Westphalen) en zich in een Duitschen en een Nederlandschen tak heeft voortgeplant, Roomsch en on-Roomsch. Sedert 1365 zijn de filiatiën bewijsbaar, doch in 1224, 1257, enz. komen reeds Nagel's voor en wel in ridderlijken stand.

Ontmoetten wij in vorige jaargangen telkens den heer Ed. Rosenkrantz, die ons welkome bijdragen bracht tot de geschiedenis van ons aloud gewest; in eene 9de zoodanige bijdrage behandelt hij de „Graven en Hertogen van Gelre en Zutfen". In dit van groote studie getuigend stuk, verrijkt met drie genealogische tabellen, volgt hij den Rijksvrijheer van Spaen op den voet, als deze groote criticus voldoende bewijst, dat de Graven, later Hertogen van Gelre niet een tak uit het Huis van Nassau kunnen wezen, gelijk de oude geschiedenis van Johannes Isaak Pontanus († 1639) heeft gesteld.

De heer L. C. baron van der Feltz herinnert ons aan een adellijk geslacht van Buerse (uitgestorven einde 16e eeuw), en aan de door het (vermoedelijk) laatste mansoir uit dit geslacht bezeten havezate Groot Horstwijk (een achterleen van Nettelhorst). Anna Bentinck had Theodora van Buerse tot moeder, en trad in den echt met George van der Feltz, in wiens geslacht ze verbleef tot omstreeks 1715, toen ze werd afgebroken. Gezegd laatste mansoir, Jurrien van Buerse, woonachtig op de Luyck of Horstwijk bij Groenlo, was de vader van Derika, die in 1597 Jor. Willem Bentinck huwde, zoon van Leonard bij Ursula van Elderen.

Des heeren H. M. Werner's opstel De Doornenburg, oude heerlijkheid met kasteel te Bemmel, met drie schoone afbeeldingen, en 50 bladzijden groot, laat zich alleraangenaamst lezen.

In zijn „Gelderland's aandeel in het gezantschap naar Schotland in 1594", slaat Dr. J. S. van Veen eene bladzijde op, der financieele geschiedenis van de Republiek der vereenigde Nederlanden.

Dezelfde auteur, die een viertal aardige bladvullingen ten beste gaf, handelt ook over „Pinksterbloemen", dat zijn „Pinksterbruiden". Het schoonste meisje n.l. der plaats of streek werd in het wit gekleed, op Pinksteren door hare speelgenooten onder gezang en gejuich rondgeleid, met welken rondgang van lieverlede bedelarij gepaard ging.

Hoevele voeten het graven eener grift soms in de aard kan hebben, leert ons de heer H. D. J. van Schevichaven's „Van Nijmegen naar Arnhem". In September 1607 werd de eerste spade ter verbinding dezer steden door een waterweg of vaart, in den grond gestoken, en in 1613 verzocht de Graaf van Kulemborg aan de Landschap niet meer noch minder dan dat de grift maar weder zou worden gedempt.

Het stedeke 's-Heerenberg ligt in een kuil, maar ontleent zijn naam aan het oudste stamslot, dat op een berg gelegen was, den berg Monferland, — ziedaar de slotsom der redeneering van den heer G. A. N. Scheltema, in zijne proeve tot verklaring van den naam dezer oude plaats.

De schrijver van dit verslagje laat het oog vallen op Jonker Jelis van Riemsdijck, Ambtman van Maas—Waal, in September 1539 te Nijmegen „gericht metten sweerde". Hij had er kunnen bijvoegen, dat de inventaris van het meubilair tijdens des Ambtmans verblijf op den Voorburg bij het Tolhuis te Tiel nog aanwezig is, en wel afgedrukt in Mr. E. D. Rink's „Beschrijving van Tiel" (1836), Bijvoegsel (1847) blz. 87.

Met het oog op den oorsprong van den persoonsnaam Gaart — uit Gadert, Godert, — waarschuwt de heer J. A. Heuff Azn. tegen vereenzelviging van dezen naam met Gerrit, waarmede hij ten onrechte wel verwisseld wordt. Gaart en Gerrit zijn op zich zelf staande namen.

Mr. W. van de Poll, „Keizer Napoleons bezoek aan Nijmegen" (31 October 1811) keurig verhalend, levert een waardig slot. Hierbij eene afbeelding van des „Grooten Keizers" horloge, door hem geschonken aan den man, die zijn zesspan behoedde tegen tuimelen in de kade van de Waal.

Ziedaar den veelzijdigen inhoud van dezen voorlaatsten jaargang.

Bergeik. JAC. ANSPACH.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

Jahrbuch für Genealogie, Heraldik und Sphragistik. 1901. Herausgegeben von der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst. Mitau 1902.

Hoewel met groote zorg en degelijkheid bewerkt, bevatten de artikelen, die dit Jaarboek vullen, weinig dat ons Nederlanders kan interesseeren. Wij kunnen

dus volstaan met het aanstippen van enkele opstellen: Livlands Geistlichkeit vom Ende des 12 bis in 's 16 Jahrhundert (vervolg), door *Leonid Arbusow;* die Matrikel des Rigaschen Lyceums, 1675—1709, door Dr. *Friedrich Bieneman* jun.; zur Kur- und Livländischen Adelskunde, door G. A. von Mülverstedt; Ergänzungen zur Stammtafel der Familie von Brockhausen aus der Brieflade von Schloss Dahlen in Livland, von Karl von. Löwis of Menar.

Als bijlage het wapen van de vrijheeren Freytag von Loringhoven, geteekend door Alex. vrijheer van Dachenhausen.

* * *

Jahrbuch der K. K. Heraldischen Gesellschaft „Adler" Neue Folge. Dreizehnter Band.

De inhoud van het dertiende deel van dit Jaarboek is wederom rijk en verscheiden. In de eerste plaats een zeer degelijk uitgewerkte en sterk gedocumenteerde genealogie der Freiherren von Rothenburg en Wolhusen, door *Dr. Theodor von Liebenau.*

Een zeer interessante beschouwing levert Dr. Josef Ritter von Bauer in „Das Wappen als gewerbliche Marke," waarin het verband van „merken" en „teekens" eenerzijds en „wapens" anderzijds uit een juridisch en historisch oogpunt uiteengezet wordt, als mede het gebruik van wapens als fabrieksmerken in den tegenwoordigen tijd. In 't bijzonder worden de bepalingen dienaangaande in de Oostenrijksche wetgeving besproken.

In „Zur Symbolik der Abzeichen alter Ritterorden" wordt door Dr. Heinrich Gustav Thierl een onderwerp besproken, dat reeds tot menige verhandeling aanleiding heeft gegeven: de zinnebeeldige beteekenis der onderscheidingsteekens van de oude ridderorden. Met groote zaakkennis worden bijzonderheden medegedeeld omtrent het witte Johannieterkruis, het zwarte kruis van de Duitsche orde, het roode George kruis der Tempeliers, het leliënkruis der Orden van Calatrava en St. Jacob, enz. enz. Daarna komen eenige der ontelbare dieren ter sprake, die als wapenfiguren dienst doen.

Het geheele opstel is wel lezenswaard.

Het jaarboek wordt besloten met eenige historisch — genealogische beschouwingen betreffende de immigratie en opkomst van familiën in Neder-Oostenrijk, door *Friedrich Freiherr von Haan.*

* * *

Familien-Chronik der Familie Lucas. Mit Angaben über verwandte Familien. Aufgestellt von Gustav Heinr. Lucas.

De kennis aangaande de voorvaderen der Familie

Lucas reikt terug tot Johann (Jan) Lucas, die met zijn vrouw Britgen (Brigitta) Pauls of Pauels omstreeks het jaar 1640 in Duisburg leefde. In het Duisburger doopregister worden 6 kinderen van deze ouders genoemd, doch geene andere familieleden komen daarvoor. Uit het Burgerboek van Ratingen, toenmaals een residentieplaats van het hertogdom Berg, blijkt dat minstens twee zonen van Johann Lucas zich aldaar gevestigd hebben.

Aangenomen mag worden, dat de bekende stamvader der familie, Johannes Theodorus Lucas, te Elberfeld, van een dier zonen, Johann Dierhrich Lucas, de afstammeling is. Aan dezen Johannes Theodorus Lucas werd den 22 December 1671 een wapenbrief verleend. Dit wapen vertoont: In groen een springende os in natuurlijke kleur.

Tegenwoordig leeft de familie Lucas in Elberfeld, Barmen en elders voort.

De kroniek, die meerendeels op authentieke geschriften en officiëele bronnen is samengesteld, is met zorg en op heldere wijze bewerkt en strekt den maker tot eer.

* * *

Die Stockhorner von Starein. Versuch der Darstellung der Geschichte dieses Geschlechtes von Otto Freiherrn Stockhorner von Starein. Wien. Verlag von Carl Konegen.

Dit werk is reeds enkele jaren geleden verschenen doch overvloed van stof verhinderde tot dusver er de aandacht op te vestigen. Toch verdient het dit wel, daar het een met groote zorg en toewijding geschreven werk mag heeten, waarvan de inhoud den navorscher en samensteller niet minder eer aan doet als de in het voorwoord uitgesproken gevoelens. Omtrent den oorsprong der familie Stockhorner golden twee tradities: volgens de eene is zij uit Neder-Oostenrijk herkomstig, welk gewest in de zeventiende eeuw wegens geloofsvervolging werd verlaten; volgens de andere stamt zij uit Zwitserland en ontleent zij oogenschijnlijk haar naam aan een burcht Stockhorn, welke naam thans nog door een berg en een meer in het voormalige graafschap Habsburg wordt gedragen.

Dat de Stockhorners uit Zwitserland afkomstig en eerst met Keizer Rudolf I in Oostenrijk verschenen, alsmede dat de Stockhorners von Starein een geheel ander geslacht vertegenwoordigen dan de „oude Stockhorners" — deze beide meeningen vleit zich de schrijver door zijn geschrift voor goed ontzenuwd te hebben.

Reeds circa 1160, 1160—1205, 1180—1216 enz. verschijnen de namen van Gerhardus de Stocharn, Wernhardus des Stocharen enz. terwijl in het begin van de dertiende eeuw de naam van het geslacht in Neder-

Oostenrijk voorkomt. De schrijver neemt dus aan dat de oudste sporen van zijn geslacht, dat later eeuwen lang in Neder-Oostenrijk gevestigd was en de landvorsten diende, in de streek van Reichersberg moeten gezocht worden.

Op het laatst der vijftiende eeuw en het begin der zestiende is echter de oudere linie der Stockhorners, waarvan Ortolfus I de Stokharn (1293—1298) de stamvader was uitgestorven: den 10 September 1484 werd met het slot Stockhornn, dat door den Keizer „weilend den Stockhorner abgewunnen und abgesprochen' geworden was, Hans von Wulfenstorf beleend.

Op grond van het handschrift van Enenkl betoogt de schrijver, dat de stamvader der thans nog bloeiende Stockhorners von Starein, George I (1407—ca 1435) „gesessen zu Starein", zoon van Otto I (1347— ca 1358), als nakomeling van hetzelfde geslacht moet worden beschouwd.

Van beide takken wordt de geschiedenis uitvoerig en met vermelding der zekerste bronnen medegedeeld. Een register en stamtafel vergemakkelijken de raadpleging van dit werk, dat zich als de rijpe vrucht van een tienjarigen arbeid aanmeldt en een aangename lectuur oplevert. v. M. H.

* * *

Erich Gritzner. Symbole und Wappen des alten Deutschen Reiches. Leipzig, B. G. Treubner, 1902, 8°. Prijs 4.20 RM.

Deze belangrijke studie behoort bij het 8ste deel van de „Leipziger Studien aus dem Gebiet der Geschichte".

De schrijver, zoon van den onlangs overleden Overste en geheim Kanzelaryraad Max Gritzner, eerelid van den Duitschen Herold te Berlijn, schijnt van zijn vader de voorliefde voor genealogische en heraldische studiën geërfd te hebben. De wetenschappelijke studie is verdeeld in twee hoofdstukken en handelt 1° over de Rijkssymbolen: adelaar en kruis en 2° over het rijkswapen en in verband daarmede de rijkskleuren. Beide hoofdstukken zijn weder in een groot aantal onderdeelen gesplitst.

Vaak wordt geklaagd dat de heraldische en genealogische hulpbronnen van de geschiedenis onhistorisch bewerkt worden; bij dit geschrift kan men die klaagliederen gerust laten varen, want de schrijver heeft voor het samenstellen van zijn degelijken arbeid duizenden bronnen geraadpleegd, die nauwkeurig in noten gemeld zijn aan den voet van bijna elke bladzijde. Ook heeft de schrijver op een eigenaardige manier gebruik gemaakt van de penningkunde, vooral daar waar andere bronnen ontbraeken. Wij hopen dat de jeugdige doctor in de letteren onze leestafel nog menigmaal zal begunstigen met dergelijke studiën.

Red.

Namen van regeeringspersonen, R. K. geestelijken, predikanten enz., in de dorpen van „Kennemerland, in Brederode en de Bajuwschap van den Landen van Bloys," tot aan het begin der 19e eeuw.

DOOR

W. P. J. OVERMEER.

(*Vervolg*).

Heeren van Heemstede en Bennebroek (1).

Jan van Heemstede . . . . . 1412.

1401 ontving *Jan van Heemstede* die conijnen omtrent zijn huis en de visschery op het Oude Spaarne.

Jan van Heemstede 1412—1436.

Gerrit van Heemstede 1436—1461.

Jan van Heemstede, 1461—1472.

Lodewijk van Brugge, heer van *Gruythuysen* door overgifte van *Jan van Heemstede* 1472—1474.

Roelant le Seure 1474—1516. Door koop van *Lodewijk van Brugge* en lijftuchtigt zijne vrouw *Haze van Heemstede*.

Jan van Heemstede 1516—1522, zoon van *Roelant le Seure* en *Haze van Heemstede*.

Roeland van Heemstede 1522—1554.

Cornelia van Driebergen, weduwe van *Gerrit van Lochorst* 1554—1565, door koop van *Roelant van Heemstede*.

Vincent van Lochorst 1565—1595.

Anna van Arkel 1595—1608, als erfgename van haar grootvader *Vincent van Lochorst*.

Heinrick Hobijne 1608—1618, door koop van *Anna van Arkel*, echtgenoote van *Walraven van Gent*.

Laurens Hobijne 1618—1620, als erfgenaam van zijn cousin germain *Heinrick Hobijne*.

Adriaan Pauw 1620—1653, door koop van *Laurens Hobijne*.

Heeren van Heemstede (2).

Gerard Pauw 1653—1676.

Agatha Hartigsvelt, weduwe *Gerard Pauw*, 1676—1698.

Adriaan Pauw 1698—1704.

Gerard Pauw, geboren *Hoeufft* 1704—1729.

Geertruy Duytry, weduwe *Gerard Pauw* 1729—1734.

Jan Diderik Pauw, geboren *Hoeufft* 1734—1737.

(1) Zie den genoemden inventaris, blz. 140—142.

(2) Den 28 Mei 1653 gaven de Staten van Holland en W. Friesland toestemming tot scheiding van de Ambachtsheerlijkheid Bennebroek van die van Heemstede.

Benjamin Pauw, geboren *Hoeufft* 1737—1748.

Jan Diederik Pauw, geboren *Hoeufft* 1748—1792.

Leonardus Pauw, geboren *Hoeufft* 1792—1793.

Johanna Maria Dutry, gesepareerde huisvrouw van *Jan Frederik Hendrik de Devron* 1793— , bij opdracht van Mr. *Leonardus Pauw*, geboren *Hoeufft* (1).

* * *

In 1652 waren te Heemstede

Hendrick de Goyer, Schout.

Gerrit Leendertsz. van Bourgondiën,
Hendrick Hendricksz. Brouwer,
Arent Hendricksz. van Noock,
Meynert Elbertsz. Tuynman,
Theunis Barentsz.,
Jan Fransz. van Opmeer,
Jan Joosten Verkist,
} Schepenen.

Symon Steynburgh, Gherecht-Schrijver. (Gen. Priv. ende Hantv. van Kennemerl. blz. 258).

In 1654:

Bartholomeus van den Hove, Schout.

Dirck Florisz. Backer,
Jacob Jansz. Vosseman,
Cornelis Gerritsz. van Bourgondiën,
Joost Teunisz.,
Cornelis Claesz. Kop,
Jan Joosten Verkist,
Hendrick Hendriksz. Brouwer.
} Schepenen.

R. K. Geestelijken.

Volgens *Bots* (2), was *Hugo van Assendelft*, volgens het doodenboek van Warmondsche klooster „Marienhave" — de stichter van het Cisterciënsersklooster te Heemstede. In 1457 droeg hij aan den prior van het Warmondsche klooster een hofstede op met eenig land, onder voorwaarde dat binnen twee jaren de grondslagen van een nieuw Cisterciënserklooster zouden worden gelegd. Ook een zekere *Jan Klaasz.* schonk met hetzelfde doel en onder dezelfde voorwaarden verschillende landerijen.

Op St. Antoniusdag 1458 werd met den bouw aangevangen bij Heemstede aan het Spaarne, en het nieuwe klooster erlangde den naam van *porto coeli* of *hemelspoort*. Het klooster heeft echter geen grooten bloei kunnen bereiken, en werd tijdens de *Hervorming* afgebroken. Volgens het zooeven genoemd werkje bestaat er nog een lijst van het geheele kloos-

(1) Voor de opgave van de Heeren van Bennebroek zie men de mededeelingen onder ***Bennebroek*** t. a. p.

(2) *Bots, P. M.* De oude kloosters en abdijen van het tegenwoordige bisdom Haarlem, Rijsenburg, 1882, 8o.

terpersoneel. Zoo worden als prioren bij *Römer* (1) vermeld:

Jan Verhaeck, Cornelis van Rotterdam, Claas van Amsterdam, Andries van Haarlem, Gijsbert Nanno, Dirk van den Hage, Jan Walboutsoen, Willem Aerntz.

In zijne beschrijving van Heemstede noemt *Binnewietsz* (2) de volgende priors:

Broeder *Gijsbert*, priester, eerst prior te Warmond, naderhand eerste prior te Heemstede.

1477. *Johannes*, prior.
1494. *Kornelis van Rotterdam.*
1552. *Reinier Niklaasz.*
1556. *Willem Arentsz. van Amsterdam.*
Niklaas van Amsterdam.
Dirk van der Hage.
Andries van Haarlem.
Johan Warbonds.
Nano.

Als onderpriors worden vermeld:

1566. *Gerrit Willemsz.*
Niklaas.
Johan Wol.

Pieter Floriszoon, oudt 46 jaer, Cappelaen in 1514. (Inf. 1514).

C. L. van Duynen bewoonde de burcht of het kasteel van Berkenroode, en verzorgde langen tijd de katholieken dezer gemeente. Hij was Baccalareus in de godgeleerdheid. Hij overleed te Haarlem 24 Januari 1682. Bij zijn afsterven werd te Berkenrode een nieuw pastoriaat opgericht, en eene pastorie en bedehuis gebouwd. Als pastoors zijn geweest: (3).

P. Hanneman, later pastoor te Edam en aldaar overleden 30 April April 1704.

Franciscus Basius, geboren te Rotterdam, vroeger pastoor te Brielle, daarna monnik in de abdij *de gouden vallei.*

F. Huigla, Amsterdammer, geboren uit een Fransche vader en eene Italiaansche moeder. Hij was eerst onderpastoor te Gouda en vervolgens te Berkenrode. Hij overleed 30 September 1705.

Philippus Cavallier. Hij werd den 24 Augustus 1715 opgevolgd door

Petrus Werts, en deze den 14 Maart 1728, door *Johs Simon Herms Oem*, deken van het Kapittel van Haarlem en van het district Amsterdam. Hij vertrok 5 Januari 1740 naar Amsterdam en had tot opvolger

(1) *Römer, R. C. H.* Geschiedkundig overzigt van de kloosters en abdijen in de voormalige graafschappen van Holland en Zeeland Leiden, *E. J. Brill* 1854, 2 dln. 8o.

(2) *Binnewiertz, H. H. B.* Heemstede. Rotterdam, *J. A. van Belle*, 1854, 8o.

(3) *Binnerwiertsz.* bl. 60.

Jacobus Cramer, welke den 15 December 1780 overleed en opgevolgd werd door

Johannes Cornelis Maas, eerst pastoor te Zoetermeer. Hij bleef hier tot 10 Maart 1810.

In 1654 was alhier notaris *Johannes van der Burgh* en in 1796 Willem Dolleman.

* * *

Wij *Jan Dolleman* schout, *Arie van der Weiden* en *Gerrit Bruigom* scheepenen van Heemstede, oirkonden en kennen dat voor ons gecompareerd en verscheenen zijn, de burgers *Hendrik van Houten* en *Jan Kortjanse* beide alhier woonachtig, in qualiteit als bij acte op den 8sten Maart deeses jaars 1796, voor den notaris *Willem Dolleman* en getuigen alhier gepasseerd, aangesteld en gecommiteerd tot Executeurs en Redders in den boedel van wijlen *Christiaan Stromans.* Dewelke verklaarde ingevolge de publicque verkooping op den 21sten Mey laatsleeden, in de herberg *de laatste stuijver* alhier, geschied, te transporteeren, cedeeren, en in eenen vollen en vrijen eigendom op, en over te draagen aan, ende ten behoeven van de gemeene schaal armen van Heemstede. Een huis, zijnde geweest een herberg, genaamt *de nieuwe gekroonde Bontekoe*, met desselfs erff, staande en geleegen binnen deese jurisdictie aan de *heere Zantvaart*, belend ten Oosten de weg of *Nieuwe Laan*, ten westen 't *Zanden weegpadt*, ten Zuiden *Dirk Goverse* met een gemeene heining, ten Noorden *Leendert Leendertsz van Beurs* meede met een gemeene heining, werdende 't zelve perceel getransporteerd vrij en onbelast etc.(1)

w. g. 14 Julij 1796.

Arie van der Weiden. *Gerrit Bruigom*

De balken der kerk van de Ned. Herv. gemeente te Heemstede zijn voorzien van opschriften (2), waarvan ik er hier eenige laat volgen, beginnende aan de oostzijde:

Int Jaar MDCXIII oij den XXIII octobris is den eersten steen van de tegenwoordiger kerck geleyt door Jonckheer Nicolaes Pauw heer van heemstede.

GERRIT. JACOBSZ. DYCMANS. FECIT. ANNO. MDCXXV.

Aan de oostzijde bevindt zich een monument van wit en zwart marmer, ter herinnering aan *Adriaan Pauw* en zijn vrouw *Anna van Ruitenburg.* Het monument bestaat uit eene omlijsting van wit marmer, door een afgebroken fronton bekroond, waarop twee treurende kinderfiguren zijn geplaatst. Naast deze omlijsting hangen festoenen af; het midden wordt

(1) Zie over Heemstede, Bennebroek en Berkenrode, het eerdaags te verschijnen belangrijk werk van den heer *A. van Damme*, bevattende de transporten der buitenplaatsen.

(2) Zie *G. van Arkel* en *A. W. Weisman. Noordhollandsche Oudheden. 2e stuk 1e gedeelte.*

gevormd door een zwart marmeren plaat, waarop, in wit marmer, verschillende wapens zijn aangebracht.

Deze wapens zijn, in het midden, die van *Pauw* en *Ruitenburg*, omgeven door een ordeketen, waarin men St. Jacobsschelpen onderscheidt en waaraan een medaillon met den Aarts-engel *Michael* hangt. De helm wordt bedekt door een vergulde gravenkroon, waaruit een, eveneens vergulden tulp rijst. De wapens terzijde zijn die van *Pauw*, *Persyn*, *De Lange*, *Bouwens* en van *Reytenburgh*, *Nooms*, *Heybrechtse*, *Bicker*.

Het benedendeel van her monument heeft min of meer den vorm van een sarcophaag; men leest daar, op een zwart marmeren plaat het navolgende:

GRAFSTEDE.

Opgerecht ter gedachtenisse van den edelen gestrengen heer, Heer Adriaen Pavw. In syn leven Ridder, Heere van Heemstede, Bennebroek, Hogersmilde, Rietwieck, Nievwerkerck, etc. President en Raet ende Meester van de rekeningen des Graeflyckheydts van Hollant en Westvrieslant, etc. ende voor de tweede mael Raetpensionaris van den hoochgemelten Lande, ordinaris gedepvteerde ter vergadering van de Homog Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden etc. tot verscheyden reysen in de voornaemste ambassaden aen de Coningen van Vrancryck, Groot Brittanien, Denenmarcken ende Princen des roomschen rycx mitsgaders de Hanse-steden van wegen den Staet der hoochgemelte Vereenichde Nederlanden vytgesonden ende gebruyckt, by de selven loffelyck vytgevoert ende tot de generale vredehandeling eerst in 'sGravenhage daerna tot Mvnster in Westphalen gecommitteerd, plenipotentiaris ende ambassadevr extraordinaris door Dvytslant. In den Heere ontslapen in 'sGravenhage op den 21 Februari en de begraven tot Heemstede op den 1 Mart 1653.

Ende van de Edele Vrouwe
Vrovwe Anna van Ruytenbvrgh

in haer leven Vrovwe van Heemstede, Bennebroek; Hogersmilde, Rietwyck, Nivwerkerck, etc. Christelijck in den Heere ontslapen in 'sGravenhage op den 3 ende begraven tot Heemstede op den 10 November 1648. Dewelcke, neffens verscheyden van hare kinderen en kintskinderen in de voorschreven grafstede mede

begraven de eevwige rvste alhier rustende verwachten.

Boven dit monument, tegen het koorgewelf, zijn de fraai geschilderde wapens van *Pauw* en *Ruitenburg* te zien.

* * *

Van de opschriften der grafzerken in deze kerk vermeld ik de volgende:

De heer Cornelis van Goor obyt 10 Maart 1724.

Dit grafschrift komt voor op een zerk met wapen en zandlooper.

Op een andere zerk met twee wapens, wordt gelezen:

Hier ligt begraven.
D° Karolvs Georgivs Servvs

Voor henen predikant in dienst der Ed. Oostindische Companie op Amboina. Geboren int Graafschap Vlaanderen den 5 Jvnii 1683 Overleden den 2 September Begraven den 8 dito 1734.

Op een andere zerk staat:

Leonard Marcelis is gestorven den 5 October A° 1667.

Bennebroek.

Schouten: (1).

1653—1674 *Bartholomeus van Hove.*
1674—1683 *Johan van Hove.*
1683—1687 *Pieter Nierop.*
1687—1690 *Severijn ter Welburgh.*
1691—1693 *Petrus Zijdwint*, ad in terim.
1693—1728 *Wijnandt Mens.*
1728—1742 *Jacob van Dorp.*
1742—1793 *Matheus Guepin.*
1793—1798 *Frederik Willem van den Andel.*
1800—1808 *Jan van den Bergh.*
1809 *Jan Dolleman.*
1810—1811 *Willem Hendrik Gerlings.*

Onderwijzers te Bennebroek.
(1693—1828).

. . . —1693 *Cornelis Ris.*
1693—1696 *Samuel Bonard.*
1696—1730 *Aäron Durieu.*
1730—1750 *Pieter Durieu.*
1750—1794 *Jacob Hille.*
1795—1828 *Willem Jakob van der Horst.*

(1) Zie: Inventaris van het oud-archief der Heerlijkheid en Gemeente Bennebroek, opgemaakt door *P. N. van Doorninck*. Volgens de z. g. Haarlemsche Heerenboekjes, vervulden na 1714 de schouten tevens de functie van Secretaris.

Heeren van Bennebroek (1).
(1653—1816).

Adriaan Pauw 1653—1697.

Anna Christina Pauw, weduwe *Nicolaes Sohier de Vermandois* 1697—1719.

Adriana Constantia Sophia Sohier de Vermandois 1719—1735.

Willem de Bruin 1738—1761.

Johannes Nutges 1761—1777, door aankoop van *Willem de Bruin*.

Ida Maria van Hoogstraten, weduwe *Johannes Nutges* 1777—1784.

Gerrit Nutges 1784—1816.

* * *

In den meergenoemden inventaris van het oud-archief te Bennebroek komen een zeer groot aantal stukken voor, welke namen en mededeelingen bevatten, zeer zeker van belang voor onderzoekers op genealogisch gebied. Deze hier echter alle in extenso mede te deelen zou niets anders zijn dan genoemde inventaris herdrukken. Ik volsta er dan ook mede, alleen hier mede te deelen de daarin voorkomende eigen namen, zoodat een nader onderzoek gemakkelijk is.

Abraham van Aelst, Anthoni van Aelst, Catharina van Aelst, Cornelis van Aelst, Helena van Aelst, Johanna van Aelst, Willem van Aelst, Susanna Catharina Albinus, Gerit van Alkemade, Jaapje van Alkemade, Jacob van Alkemade, Jan van Alkemade, Willem van Alkemade, Frederik Willem van Andel, Hugo van Andel, Juffrou Appeldoorn, Johan van Asch, Mr Jacob van Assendelft, Johan Assueri, Nicolaes de Bacher, Aris Backer, Dirck Backer, Cornelis Baert, Jehan de Bavière, Willequin de Bavière, Simon van Beaumont, Cornelis de Beer, Wouter van Bekesteijn, Adriaan van Beneden, J. van Beresteijn, Jan van den Berg, Lodewijk van den Bergh, Willem van Berkenrode, Dirck Beum, Gerard de Bije, Mr. IJsbrand de Bije, Arent van der Bijl, Jan Bocké, Aert Beel, Cornelis en Frans Boen, Cornelis Boess, Anthony van den Bogaerd, David van den Bogaerd, Boomhoff, Wolfaert van Borsselen, Theodorus Bortzennis, Melchior Bos, Roelof van den Bos, Christoffel van Boscheyden, Gerrit Bossu, Gillis Bossu, Guiljaem Bossu, Dirk de Both, Amelis van den Bouchorst, Alida van Bronkhorst, Catharina van Bronkhorst, Elizabeth Cornelia van Bronkhorst, Joost van Bronkhorst, Vincent van Bronkhorst, Vincentia van Bronkhorst, Abraham Brouwer, Hendrik Brouwer, Jan Brouwer, Mr. Aalst van der Hoolck de Bruyn, Willem de Bruyn, Jan Bueding, Cornelis Buys, Willem

(1) Zie de mededeelingen onder *Heemstede*.

Buys, Abraham Buijssant, Jan Bus, Rogier Bus, Jan Cadtman of Caedman, Daniël Camby, Willem Camby, Hendrick van Camp, Nicolaes van Campen, Jacob van Capelle, Wijna van de Capelle, Elisabeth Cats, Vrouwe van 'Carnisse, Jacob Cats, Mr. Gerrit Jacob Cattenburg, Johan le Cavellier, Antoni Cebel, Teunis Cebel, Wil- Cebel, Mr. Nicolaas Keetlaar, Helena van Kessel, Leendert van Ceulen, Olijvier van Clarenbeecq, Cornelis Clerck, Jacob de Clercq, Mr. George Cliffort, Albertus Klijnenbergh, Hendrik Kock, Meyndert Coerte, Aalbert Croon, Frans Kroon, Huybert Kuyper, Jacob van Daelen, Jannetje van Dalen, Jan Hendrik van Dam, Johan Deijman, Aletta Cornelia van Dijk, Michiel van Dyk, Harmanus Ditmar, Adriaen Dol, Willem Dolleman, Johan van Dompselaar, Jacob van Dorp, Jan van Dorp, Cornelia van Drijeberghen, weduwe *Gerrit van Lochorst, Dirck van Dril, Willem Heer van Drongelen, Martinus van Drunen, Outger Duchhuysen, Hendrik Duijndam, Schalck* en *Gerrit Duijtman, Cornelis Duijves, Jacob Duncan, Michiel van Eecke, Pieter van Eecke, Jan Nicolaas van Eijs, Pieter Cornelis van der Elst, Elisabeth van den Ende, Elizabeth Enschedé, Joh. Enschedé, Willem Fabritius, Anna Maria Fassin, Samuel le Febre, Lambertus Feijten, Jacob Foppens, Adriaan Fortuijn, Willem Fremerie, Manuel Fremy, Maarten Fritsen, J. H. Groithen, Gijsbert van Fulpen. Maria van Fulpen, Abraham Galle, Jan van Geesdorp, Pieter Gelijn, Walraven van Gend, Cornelis Gerlings, Mr. Herman Gerlings, Willem Hendrik Gerlings, Hendrik de Goijer, Arie Gordijn, Arnoldus Gordijn, Lena Gordijn, Cornelis de Graef, Gerrit van Greeve, Maurits van Grieken, Marinus van der Grijp, Michiel Groenewegen, Mattheus Guepin, P. van Hacke, Sander Haeck, Jacob de Haes, Jan Hageman, Abraham Hals, Assuerus Hambergh, Pieter van Hamme, Adriaen van Hees, Teunis van Hees, Jan Huijgen van der Heijden, Simon Hellius, Jan Baarend Henninger, Johan Herrewijn, Anthonij van Hille, Jacob van Hille, Hendrik Hobijn, Jan Diderik Hoeufft, Mr. Leonard Hoeufft, Maria Hoeufft, Jelis van Hoessem, Vrouwe van Hogersmilde, Jan Lucassen Hooft, Amelis van Hoogeveen, Ida Maria van Hoogstraten, Cornelis van der Horst, Jannetje van der Horst, Simon van der Horst, Adriaan van Houten, Claes van Houten, Jacobus van Houten, Bartholomeus van Hove, J. van Hove, Johannes van Hoven, Jehan de Heusden, Anna Huyghens. Catharina Huyghens, Diderik Huyghens, Hendrik Huyghens, Mevrouw Huyghens, Willem Huyghens, Nicolaes van Hulle, Pieter van Hulle, Stefanus Hulstman, Dirck van Ilpendam, Adriana Joncheins, Alida Joncheins, Vrouwe van Vlaardingen, Cornelis Janchart, Catharina de Jongh. Jan de Jongh, Claas IJselendoorn,* [*Cornelis van der Laen, Dirck van der*

Laan, Jannetje van der Laan, Teunis van der Laan Jacobus van Laar, Johannes van Laar, Cornelis Langevelt, Jan Langeveld, Willem Lans, Gabriel Lebert, Marcus de Leeuw, Johanne Jansdr. de Leeuwe, Pieter van Leeuwen, Maritie van Lent, Jan Leroop, Paul le Lende, Jan van Lewen, Abraham van Limburgh, Gerrit van Lochorst, Willem van Lochorst, Teunis van Loenen, Lucretia Longespée, Pieter Longespée, Johannes Luden, Abraham Luijering, Jan Maarleveld, Male & Cie, Quirinus van der Maes, Judith Maqua, Adriana van Marcelis, Frans van Marcelis, Jacobus van Marevelt, Gerrit van Maris, Leendert van Ma is, Pieter Martens, Maria van der Mey, Absolom Meijnderts, C. van Mekeren, Abraham Mens, Wijnand Mens, Johan van Merode, Pieter Meurs, Jan Mijnssen, Maria Magdalena van Sluijpwijk, Gravinne van Moens, Francois Mareau, Godevaert van den Moschezel, Bruyn van Muijen, Christiaan Muller, Arij Nannings, Maritje Nannings, Gerard Graaf van der Nath, Jannetie en Willem Neuteboom, van Nierop, Jannetje Nieuwenbeek, Jan Nieuwenhuysen, Jacobus Nijlant, Bartel de Nijs, Pieter de Nijs, Leonard- Sara- en Geertruijd Noblet, Hendrik van Noock, Gerrit Nutges, Heer van Bennebroek, Johan Nutges, Heer van Bennebroek, Maria van Ommeren, Johannes van Oorschot, Cornelis van Opmeer, Frans van Opmeer, Gijsbert van Opmeer, Grietje van Opmeer, Mareijtje van Opmeer, Tieleman van Opmeer, Pieter Oppervelt, Francis Osborn, Erasmus van den Otter, Abraham Overveen, Servaas van Panhuys (Panhuysen), Jan Parker, Claes Pater.

Van de familie *Pauw* komen de volgende voor:

Adriaan (1), *Adriaan* (2), *Adriana, Agatha, Albertina, Alida, Anna, Anna, Christina, Anna Cornelia, Christina, Elisabeth, Gerard, Maarten, Michael, Nicolaas, Reinier*, en *Jan Diderik*, geboren *Hoeufft.*

Hendrik Penning, Jacobus Petraeus, Aelbert Picquart, Anthonie Platvoet, Jan van den Poel, Adriaen Povy, Octavia van Poorten, Jan Populeus, Anthonia Susanna de la Porte, Johan du Quesne, Philippus du Quesne, Pieternelletje Raademaker, A. Raet, Jonker Andries Ramp, Huijbert van Randeraat, Joachim Raven, Arend Reeftman, Joost van Rees, Sijmom Gerij Az. van Reewijc, Willem Reuvers, Juffrou Rietmeulen, Pieter du Rieu, Hendrik Rijm, Jacob van Rijn, Cornelis van Rijp, Coenraad Ritsema, Adriaan- en *Hermanus Johan van Roijen, Gerard Constantijn Ruijtenbergh, Leonard Rutgers, Jacob van Zanen, Jan van Sanen, Frederick Sijmon Schaap, Willem Schaap Kroosbeek, Maritje Schalcken, Pieter Scheepers, Isaac Schellus, Geertruij Schouten, Pieter Schrieck, Maria Schuijte,*

(1) Heer van Heemstede.
(2) Heer van Bennebroek.

Jan Scrama, A. Sijpesteijn, Maerten Sijpesteijn, Cornelis Zijpesteijn, Petrus Zijtwint, Adrianus Snoek, Adriana Constantia Sohier de Vermandois, Nicolaas Sohier de Vermandois, Andries Sowen, Hillegonda Spieghel, J. Stalpaert, Cornelis van Steenbergen, Johannes Steijnman, Wouter van der Stroom, Mr. Adriaan Swalmius, Cornelis Tannius, Lucas van Teylingen, Maarten Tibboel, Eduwaart Treetwel, Trip, Olivier Trompetter, Jan Uijtendaale, Jan Veen, Nicolaas van Veen, Pieter Veen, Joost ter Veen, Jannetje van Vegt, Cornelis Velse, Gerard van der Ven, Jan Verhoeve, Abraham Vermande, Klaas Visser, Philips Vlasveld, Arnoud- Grietkin- Pierkin- en *Willem van Vleuten, Leendert van der Vlugt, Tobias Voet, Jacob Vosseman, Jan-* en *Pieter de Vries, Theo van Vrijbergen, Jan van Vlugt, Petronella de Waal, Aert van Nes, Andries van den Wal, Frederick- Hendrick- Jakob- Johan-* en *Philips van Wassenaar, Huijck-* en *Lauris van der Weyden, Severijn ter Welburg, Cornelis van Westervelt, Adriana Johanna-* en *Johan Wesselius, Pieter Wille, Jan de With, Joan de Wit, Adriaan-, Alaert-* en *Arien van Woensel, Hermanus de Wolff, Matthijs Wolffstijn, Frans Wunnik* en *Jan van Wunnik.*

Berkenroode.

In 1714—1715 was alhier Schout en Secretaris *Jan Croon.* Hij is in 1742—1743 vervangen door *Henry Croon* en in 1747—1748 weder door *Pieter Kerkhoven*, welke op de lijst van 1765—1766 niet meer voorkomt. In het volgende jaar werd hij opgevolgd door *Tobias Looze*, deze in 1773—1774 door *François Augustus de Genestet* en deze in 1788 door *Johannes de Waal Malefijt*, terwijl eindelijk deze in 1795 vervangen werd door *Hendrik Moerbeek*, die in 1800—1804 die functie nog vervulde.

(*Wordt vervolgd*).

Ripperda.

De gerechts protocollen der heerlijkheid Borkelo op 27 Januari 1655 vermelden hetgeen volgt:

De Weledgeb. heeren Adolf Hendrik van Raesfeldt heere tot Twickeloe en Laeghe en Jacob van Coeverden tot Stouveler, als wettige momberen van Jor Unico Ripperda, nagelaten zoontjen van Johan Ripperda tot Weldam in leven landdrost van Twente, dragen een stuk grond onder Gelselaar over aan Roelof Schipbeeck (Zie van Doorninck, *Geslachtkundige Aanteekeningen*, blz. 106.

J. H. H.

Het Baljuwschap van de Nieuwburgen.

Met zekerheid schijnt over den oorsprong van dit baljuwschap niets bekend. Voor de hand ligt om aan te nemen, dat die verband houdt met de stichting van het kasteel Nieuwburg te Oudorp door graaf *Floris V* in 1287, een der sloten op zijn last gebouwd ter beteugeling der het grafelijk gezag steeds bekampende Westfriezen; en het is denkbaar, dat de kastelein van dat slot ook bekleed werd met het rechtsgezag over de omliggende landstreek, vermoedelijk langzamerhand in steeds wijder kring. In de zestiende eeuw omvatte het baljuwschap de dorpen Oudorp, St. Pancras, Koedijk, Oterleek, het Schermereiland met de dorpen de Rijp, Graft, Oost- en Westgrafdijk, Driehuizen, Grootschermer, Schermerhorn en Mijsen, en de tusschen dit alles gelegen groote plassen Heerhugowaard en Schermeer. Daarbij werden in 1555 nog gevoegd de vroeger tot Kennemer gevolg gerekende dorpen Broek op Langedijk, Zuidscharwoude, Noordscharwoude, en Ursem. Na de voltooide bedijking van de Heerhugowaard, verkaveld in 1631, verkreeg deze polder een eigen baljuw, die met 7 schepenen het hoog, middelbaar en laag rechtsgebied oefende, behalve over de binnen de bedijking gevallen gronden der vrije heerlijkheden Harencarspel en Veenhuizen. Door deze smaldeeling van het eerst samenhangend geheel ontstond het gebruik om in het meervoud van de Nieuwburgen te spreken. De bedijkte Schermeer, verkaveld in 1635, bleef ten deele onder het baljuwschap en zonder een eigen, zeker wel omdat een ander deel tot het rechtsgebied van Alkmaar behoorde; ook voor het burgerlijke bestuur is men daar nimmer tot zelfstandigheid kunnen geraken.

Een lijst der baljuwen hebben wij in de ons ten dienste staande gedrukte werken niet kunnen vinden; daarom hebben wij getracht er eene te vervaardigen; maar alleen over de 17e en 18e eeuwen is het gelukt die tot volledigheid te brengen.

Adriaan Westphalen noemt in zijne aanteekeningen **Roelant Uiterlier** in 1328 kastelein van het slot en baljuw over verschillende dorpen.

Graaf *Willem V* beloofde den 22 October 1355 aan ridder **Gijsbrecht van Nijenrode**, „onsen balliu van Kennemerlant ende van Vrieslant", te vergoeden de schade, welke door den bisschop van Utrecht het huis van Nijenrode mocht worden toegebracht, en droeg hem den 23 November 1356 op, genoemd baljuwschap en het huis van Nieuwburg te bewaren, waarvoor hij zou genieten 200 ponden 's jaars, een goed schild gerekend tegen 12 stuivers. Het rechtsgebied van heer *Gijsbrecht* strekte zich dus veel verder uit dan hetgeen onder den naam Nieuwburg verstaan wordt,

zoodat de juiste begrenzing van het laatste eerst later moet geschied zijn.

In 1360 was **Brusteyn van Herwijnen** kastelein en baljuw; hij werd in 1390 vervangen door **Simon Frederiksz. Albout.** Tusschen 1436 en 1439 schijnt een **Jacob Jansz.** baljuw te zijn geweest. In Mei 1445 was **Willem van Brakel** kastelein. Den 21 Mei 1447 werd de dubbele betrekking opgedragen aan **Aalbert van Raaphorst,** die het baljuwschap eerlang verwisselde voor dat van Waterland. **Willem van Assendelft**, baljuw genoemd in 1453, was vermoedelijk zijn opvolger, maar het kastelein- en rentmeesterschap moet in handen zijn gebleven van zijn voorganger en van **Pieter Pietersz. Cruyf**, burgemeester van Alkmaar in 1458, 59, 69 en 70, aan hen beiden toevertrouwd door *Filips van Bourgondië* (overleden 1467). Na den dood van *Cruyf* in 1476 werden zijne erfgenamen *Jan Splinter*, *Gerrit* en *Jacob Pietersz.* met *van Raaphorst* door *Maria van Bourgondië* in het oude bezit bevestigd, waarop de 2 laatstgenoemde erfgenamen den 23 Augustus 1477 aan eerstgenoemden de hun uit het kastelein- en rentmeesterschap toekomende voordeelen voor 4 jaren, aanvangende St. Geertruid, opdroegen, mits hij jaarlijks de bedongen uitkeering aan den hove en ieder hunner 5 ponden zou betalen.

In April 1489 was **Tijmen Jacobsz. van Woveren** baljuw en kastelein, als hoedanig in 1490 reeds optrad **Jan Gerritsz.**, kleinzoon van *Willem van Egmond* en *Margaretha van Hoogwoud*, en zoon van beider kind *Gerrit*, die door den vader gewettigd en, naar het betwijfelbaar verhaal luidt, erfgenaam van het slot en de landen van Nijenburg gelaten was. Tijdens zijn baljuwschap zag hij het kasteel te gronde gaan ten gevolge der verwoestingen, aangericht door het Kaas- en Broodvolk in 1491 en door de geldersche friezen in 1517, welke laatsten in vlammen deden opgaan wat er na de eerste verwoesting staande gebleven of wellicht daarna hersteld was. Na van 1495 tot 1516 schout en vóór en na dien tijd meermalen burgemeester van Alkmaar te zijn geweest, overleed hij den 25 Maart 1523. Volgens *Westphalen* zou het baljuwschap in 1506 voor 216 gulden verpacht zijn aan een vreemd krijgsman, *Jillis van Olmutz* geheeten; misschien was *Jan Gerritsz.* daartoe overgegaan wegens de onbewoonbaarheid van het slot en de bemoeiingen van zijn schoutambt in de stad. Hij werd in het baljuwschap opgevolgd door zijn zoon **Jan Jansz.**, die meermalen burgemeester van Alkmaar en dijkgraaf van het Geestmerambacht was en den 11 November 1555 overleed. Zijne nazaten kochten den 2 Mei 1556 van de koninglijke domeinen de *Hofweide* te Oudorp, vroeger genaamd *de Scaepsvenne*, met de

bouwvallen van het kasteel, welke laatste, voor zoover boven den grond, reeds in November 1528 verkocht waren aan Alkmaar, onder voorbehoud dat het muurwerk niet gegoten en alzoo het afkomend materiaal bruikbaar was; maar het tegendeel was gebleken. Door dezen koop verkreeg een tak van het geslacht *Egmond* het eigendomsrecht der oude standplaats van het slot en werd bij de leden van dien tak de familienaam *van Egmond van de Nijenburg* meer en meer gebruikelijk.

De verwoesting van het kasteel, zal wel de aanleiding geweest zijn, dat de rechtdagen van den baljuw en zijne leenmannen gehouden werden in het stadshuis der naburige stad. Bij toelating van het bestuur daarvan, beschikte de baljuw niet slechts over eene kamer ter vierschaar, maar ook over de gevangenhuizen, gerechtsplaats en stads-dienaren, hetgeen wel eens moeilijkheden veroorzaakte, zooals in 1713 over het spijzigen, behandelen en ten gehoore brengen van een troep heidens.

Jan Jansz.,is niet tot zijn dood baljuw gebleven, want reeds in 1551 fungeerde als zoodanig **Joost van Veen** (27 December 1598 als baljuw der Egmonden overleden). In 1555 en 1559 wordt genoemd **Bartholomeus van Teylingen**, die in 1564—68 schout van Alkmaar was en in laatstgenoemd jaar overleed.

Aernout van Thol was baljuw in 1570 en overleed in 1572; zijn opvolger **Aelbrecht Aalbrechtsn.** volgde hem spoedig in den dood, waarop Prins *Willem* 27 Februari 1573 benoemde **Simon van Veen**, overleden den 13 Juni 1610 (in 1590 heet hij oud-baljuw). **Jacob van der Bors** wordt in de resolutiën der Staten van Holland van 30 November 1609 genoemd. Alsnu volgen:

1623. **Nicolaas van Hanswijk Jansz.**

1626. **Daniël Colterman**, begraven 1 Juli 1630.

1630. **Willem Cooren**, vroedschap van Alkmaar, overleden 10 October 1667.

1658. Mr. **Jacob Willemsz. Cooren**, vroedschap en schepen van Alkmaar, overleden 25 December 1679.

1679. Mr. **Maarten van Sijpesteyn.**

1681. Mr. **Adriaan van Egmond van de Nijenburg**, burgemeester en raad van Alkmaar, overleden 3 Mei 1702.

1703. Jhr. **Jacob Godefroy**, baron **van den Boetzelaer**, in later jaren baljuw van 's-Gravenhage.

1710. Jhr. **Dirk van Leyden.**

1731. Mr. **Jacob Coren van der Mieden**, door zijne vrouw *Susanna Doublet* voor $^1/_4$ heer van Calantsoog. Tengevolge zijner arrestatie van *Jan Hargen*, schout, baljuw en secretaris dezer heerlijkheid den 6 December 1740, die den 5 April 1743 door het hof van Holland op vrije voeten werd gesteld, werd hij voor

dat hof ontboden, maar verwijderde hij zich den 28 April. Mr. **Jacob Josias Vrijburg**, burgemeester en raad van Alkmaar, werd tijdelijk met de waarneming van het baljuwschap belast, en eerst na het overlijden van *van der Mieden* op 27 Februari 1751 bij Nijmegen definitief benoemd. *Vrijburg* stierf den 9 Maart 1755.

1755. **Gerard Kloek**, burgemeester en raad van Alkmaar, overleden 29 Februari 1760.

1760. Mr. **Willem Winder Willemsz.**, burgemeester en vroedschap van Alkmaar, baljuw der Egmonden, overleden 3 Februari 1789.

1774. Mr. **Jan Govert de Mey**, vroedschap en schepen van Alkmaar, overleden 5 Juni 1782.

1782. Mr. **Pieter Binkhorst**, burgemeester en vroedschap van Alkmaar, overleden 22 Februari 1810.

1790. **Andries Adriaan van der Ley**, lid der vroedschap, 1791—95 hoofdschout van Alkmaar, overleden 28 Juni 1825.

1795. Mr. **Adriaan Klaver**, oud-schout en vroedschap, maire van Alkmaar, 2 April benoemd tot baljuw, 21 dagen later tot ontvanger der gemeenelandsmiddelen, 21 Februari 1797 als zoodanig afgezet en verbannen.

Onze gegevens laten niet toe deze lijst te vervolgen tot de opheffing van het baljuwschap door de rechterlijke organisatie in het begin van 1811. Toen mr. *T. A. Sannes* in 1880 een catalogus vervaardigde van het archief der arrondissements-rechtbank te Alkmaar, bestond het daarin van het baljuwschap voorhandene uit 28 boekdeelen en 9 pakken, omvattende de jaren 1611—1810. Dat alles is te loor gegaan bij den fellen brand in de localen der rechtbank op den 19 Februari 1890. C. W. Bruinvis.

Geslacht van Galen.

Bij de in „Algem. Nederl. Familieblad" XV (Maart 1902) blz. 126, 127, vermelden, kome denklijk nog: *N. van Galen*, kunstschilder. Eene merkwaardige schilderij van hem, uit den jare 1617, stelt de rechtspraak voor van Graaf Willem den Goede. Daar dit stuk, wegens jarenlange verwaarloozing, der vernietiging nabij is, wordt het, door bemiddeling van Jhr. Van Riemsdijk, gerestaureerd. Het behoort der gemeente Hasselt (Overijsel) in eigendom. Zie „Nieuws v./d. Dag" 25 Augustus 1903. Weet men van dien artist nadere bijzonderheden? Zijn meerdere schilderstukken van hem bekend?

Voor de deelneming betoond bij het overlijden der ibidem, bz. 187 genoemde Emily, Ann Taylor Jane *(sic)*, weduwe van Peter van Galen, als moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder, dankte haar jongste zoon, Frank Arthur van Galen, uit Tiel 23 Maart 1903, 24 Maart blz. 3, kol. 3. Zie Brielsche Courant. Jac. A.

Johan van Oldenbarneveld als scheidsrechter.

Reeds meer dan honderd jaren bestonden er geschillen tusschen de ambachtsbewaarders van Berkel en Rodenrijs ter eene en die van Schieveen en Ackersdijk ter andere zijde, voornamelijk loopende over het getal der watermolens, het vermaken en verhoogen daarvan, het hoogmalen der wateren op de Zwet, het verhoogen en gebruiken van de Zwetheul, den duiker en wachtdeuren aldaar en tal van andere zaken, welke slechts een onderwerp van moeilijkheden kunnen uitmaken tusschen kibbelende waterschappen of zijn onderdeelen.

In 1615 eindelijk kwam men overeen, dat aan Johan van Oldenbarneveld tevens Hoogheemraad van Delfland het scheidsgerecht zou worden opgedragen. Behalve zijn kennis van polderzaken, moesten hem die geschillen niet geheel onverschillig zijn, aangezien hij zoowel in Berkel, als in de polders van Schieveen en Ackersdijk, diverse landen de zijne kon noemen en verschillende rechten kon doen gelden.

Oldenbarneveld aanvaardde de opdracht en bracht desbetreffende de volgende Memorie uit, die in vele opzichten doet uitkomen, dat de schrandere landsadvocaat behalve in staatszaken ook op ander gebied een helder oordeel bezat.

„Nae dat bij mij ondergeschreven rijpelijck overwegen ende ter ernstiger begeerte van de ambachtsbewaerders van Berckel ter eenre ende de ambachtsbewaerders van Schieveen ende van Ackersdyck ter andere syde aengenomen is geweest de submissie hier naer geinsereert, alsoo over dije hondert ende namentlijcken in de naeste dertich jaeren veele ende verscheijde questie geschillen ende processen soo voor den heere Dyckgrave ende hooge heemraiden van Delfflant, als den heeren presidenten ende raide van den hoove ende hoogen Raide van hollant aengeleyt beschreve ende oock veele keure appoinctementen, vonnissen ende sententien daer op by de voorsz(egde) respective Collegien gemaeckt gegeven ende gepronuncieert syn tusschen den ambachtsbewaerders ende achtemans van Berckel ter eenre ende den ambachtsbewaerders van de polderen van Schieveen ende Ackersdijck tesamen ende elck bijsonder ter andere zijde ter oorsaecke van het getal van de berckelsche watermolens het vermaecken ende v(er)hoogen derselver het hoochmalen van de wateren op de Swet leggen(de) tusschen dije polderen van Schieveen ende Ackersdijck het verswaren van de Swetcade aen beyden sijde, Item het opmaecken ende gebruycken van de Swetheule opte Schieduyker ende wachtdeuren derselver metten vorderen aencleve ende gevolge van dijen ende dat wtte selve

quaestien geschillen ende processen tot laste vant voorsz(egde) ambacht ende polderen seer groote schade interesten costen moijten ende versuymenissen sijn gevallen gesupporteert ende geleden ende noch meer geschapen sijn te vallen tensij by eene generale beslechtinge ende bequame draechlijcke ordre hier inne werde voorsyen, soo ist dat de jegenwoordige ambachtsbewaerders ende achtemannen van Berckel mitsgaders dije ambachtsbewaerders van de polderen van Schieveen ende Ackersdyck nae rijpe overweginge ende beraetslaginge elcx in den heure opte geheele gelegentheyt van de voorsz(egde) saecke gehouden ende hen volcomentlijck betrouwende opte goede kennise ervarentheyt voorsichticheyt ende neutrale genegentheyt tot welvare reste ende vrede van de voorsz(egde) ambachte polderen geerffden ende Inwoonderen derselver van heer Johan van Oldenbarnevelt, ridder heere van Berckel, Rodenrys, etc., Advocaat van den lande van hollant ende hooge heemraet van Delfflant ende wetende dat zijn Ede soo in den voors(zegden) ambachte van Berckel als in de polderen van Schieveen ende Ackersdyck met sijne landen, thijenden ende andere rechten deur de voorsz(egde) geschillen wert geintresseert ende beschadicht hebben daer om(m)e eendraechtelyck ende elcx bijsonder aen den voorn(oemden) van Oldenbarnevelt wtterhant clacxelinck ende al gesubmitteert ende submitteren bij desen om bij sijne wtspraecke ende decisie te verclaren ende ordonneren tgeene sijne Ed(elhey)t tot beslechtinge van de voorsz(egde) questien geschillen ende differenten metten gevolge ende aencleve van dijen ende het maecken van eene goede vaste ende gestadige ordre tot welvaert ruste ende vrede in de voorsz(egde) saecken sal bevinden te behooren met sulcken verstande nochtans dat soo wel dije van Berckel als dije van Schieveen ende Ackersdijck vrij gestelt sal worden haere wateren ter Schie te mogen maelen sonder eenige limitatie van eenich getal van watermolens nochte oock het vergrooten offte verswaeren derselver, hebben voorts tesamen ende bijsonder wel gedachtelyck vastelyck ende onveranderlijck belooft ende beloven mits desen goet vast van waerden ende onverbreeckelijck te houden ende doen onderhouden tgeene bij sijne Ed(elhey)t verclaert geordonneert ende wtgesproocken sal werden sonder eenich tegenseggen constitueren(de) ende machtich maeckende tot dijen eijnde de ambachtsbewaerders ende achtemans van Berckel, *Franchois de Witte* ende ambachtbewaerders van Schieveen ende Ackersdijck *Corn(elis) van der Pol* heurluyders respective procureurs onwederropelijck om(m)e henluijden int inhouden van desen ende dije verclaringe hierop te doen bij den voorsz(egden) hoogen raide als arrest te laeten

condemneren Des ten oirconden is desen bij twee ambachtsbewaerders, twee achtemans ende den secretaris van Berckel ende by den ambachtsbewaerder van Schieveen en(de) Ackersdyck mitsgaders den secretaris van Overschie onderteijckent opten xv^en^ decembris in den Jaere xvj^c^ twaelff, was ondert(eyckent) van wegen dije van Berckel *Jacob Arentsz*, by my *Lenert Pijetersz Wassenaer*, tmerck ⸙ van *Vrank Jansz* by my *Adriaen Arentsz Coornwinder* van wegen dije van Schieveen, dit ⸙ gestelt bij *Harmen Michielsz* ambachtsbewaerder van Schieveen, van wegen dije van Ackersdijck *Corn(elis) Toen(i)sz*, lager stont in kennisse van my get(eyckent) *Govertsz*.

„Soo ist dat ick dije redenen bij beijden partijen geallegeert wel geexamineert dije geexhibeerde stucken gevisiteert dije gelegentheyt vande Swet cade ende Swet heule dije Berckelse molens metten gevolge van dijen bij oculare inspectie wel ondersocht ende op alles wes ter materie dijenende was rijpelyck gelet hebben(de) tot beslichtinge van alle processen questien ende geschillen ter oorsaecke v(oor)sz(egt) ontstaen ende tot invoeringen van eene goede ende geduijrige ordre tot pertijen dijenste ende vermijdingen van nieuwe geschillen processen ende costen voor wtspraecke ende decisien verclaert hebben ende verclaren bij desen dat dije ambachtsbewaerders van Berckel van wegen tvoorsz(egde) ambacht binnen den tijt van zes maenden eerstcomende dije voorsz(egde) Sweth van de *Berckelsche verlate af tot de Swethheule ende buyten deselve tot in de Schie toe, sullen diepen ende reijnigen van de aerde, bagger modder ende andere materialen ende ruychte* drije duijmen dieper als den bodem van den voorsz(egden) heul in de brete van twee entwintich voeten blivende altijts mettet voorsz(egde) diepen vyff voeten van de cade ten beijden sijden wel verstaende dat int diepen verschoont sullen worden dije plaetsen aen (de) caden dije met sant offte peuyn vorder als vyff voeten hart sijn om(m)e het sant niet te weren ende nae de diepte te doen sacken. Sullen mede dije van Berckel tot beijden dije caden toe boven dije voorsz(egde) twee en twintich voeten te verdiepen als vooren dije voorsz(egde) Sweth daer ende schoonmaecken oock reijnigen vant tlab croos ruychte andere vuylicheden ende daer rijet offte voorlant voor de cade is, sal het rijet offte voorlant sulcx by haer afgesteecken worden dat het water blive seventwintich voeten wijt daer ter plaetse daer tusschenbeijden dije caden tselve gevouchlyck geschieden can behoudelyck dat de duijlen en de ruijchten van de respective canten van de caden een voet offte anderhalff onbegrepen sullen werden verschoont om de slach vant water te breken ende dat geen v(er)diepinge

gedaen sal worden op vijff voeten nae de v(oor)sz(egde) caden aen beyden dije syden gelijck hier vooren verhaelt is, dije aerde modder bagger ende ander vuylicheden wtte v(oor)sz(egde) v(er)dyepinge ende verwijdinge comende sullen sij ten beijden seijden aende binnen barm van de cade ten oorbaer brengen tot verstivinge ende verswaringe derselver; de voorsz(eyde) Sweth alsoo verdiept verwijt schoon en(de) claer gemaeckt wesen(de) sullen dije van Berckel gehouden wesen dije voor altijt in deselve wijte ende dijepte claer ende schoon te houden ende onderhouden op dat het water twelck zij daer op sullen doen maelen bequame schoot ende losinge tot inde Schie mach hebben ende tot dijen eynde sal alle Jaers bij den Schoudt met twee ambachtsbewaerders van Berckel een van Schieveen ende een van Ackersdyck metten Secretaris van Berckel dije voorsz(egde) onderhoudinge int openbaer worden bestelt op goede ordonnan (tien) borchtochte ende op haere schouwe te driven tweemael int jaer als de leste Vrijdagen in de maenden van meij ende october mits tusschen beijden (soo het noot sij) noch eens beleet (?) ende van tlab ende vuylicheyt gereynicht te worden sullen mede dije van Berckel gehouden bliven dije Swet heulen metten deuren ende vordere gevolch vandijen in goede reparatie ende wel dicht te onderhouden ende tot beter losinge van haer v(oor)sz(egde) water sullen sij voor den eersten april eerstcomende aen de suytsyde vande v(oor)sz(egde) Sweth heule naer voorgaende consent van den Heeren dyckgraeff ende hooge heemraiden van Delfflant by henluyden te versoucken deur de Schie wech doen maecken ende altijts onderhouden een duycker wijt achts voeten lanck diep offte hooch na den eys vant werck met goede wachtdeuren en(de) alle t geene daertoe verder van node is omme deur denselven duycker mede haer water in de Schie te losen alle te maecken volgen(de) dije Keure van Dyckgraeff ende hooge heemraden van Delffland voor de eerste reyse ende daer nae te onderhouden volgen(de) de Keure van Schoudt ambachtsbewaerders van Berckel, Schieveen ende Ackersdyck alle welcke wercken hiervooren verhaelt soo wel voor de eerste reyse als het onderhoudt ende dije vernieuwinge van dien voor altijt sullen staen tot costen vanden ambachte van Berckel ende het openen ende sluyten van de deuren van de voorsz(eyde) heul ende duycker sal staen tot laste van den geenen dye voor desen het openen en sluyten van de Swetdeuren hebben gedaen, dije cade vande voorsz(egde) Sweth soo aende voorsz(egde) Schieveensche en Ackersdycsche sullen by den voorsz(egden) schoudt ende ambachtsbewaerders openbaerlycken besteedt worden om(m)e voor den eersten Mey eerstcomen(de) eenpaerlycken sulcx

v(er)buet te werden, dat dije sullen hebben ten minsten vyfftyen voeten aenleggend van binnens v(er)-volgens onder dije lijn opgaen(de) tot anderhalff voet hooger als het hoochste winterwater opten cruyn breet blivende vyff voeten ende buyten een voet ingaende alles te maecken boven de aerde modder ende bagger dije wtte verdiepinge ende verbredinge van de Swet commen sal met goede vreemde harde drooge aerde, cleij, sant offte peuyn wtgesondert dije sooden dijenende totte besolinge dije op schaftgelt ter naester lage ende minste schade sullen gehaelt ende gebruyckt worden welverstaende dat ter plaetse daer de verbredinge van de voorsz(egde) cade seeckerlycker bequamelycker ende met minder costen sal connen geschieden wtte Sweth van buyten als van binnen tsij met ofte sonder beplatinge dat selve alsoo gedaen sal worden de costen van de voorsz(egde) verhoogingen ende verswaringe der caden voorn(oem)t sullen gedragen ende betaelt worden aen de Schieveensche sijde dije twee derdedeelen by dije van Berckel ende een derdedeel by dije van Schieveen ende aen de Ackersdycxsche sijde dije eene helft bij dije van Berckel ende de andere helft bij dije van Ackersdyck dije onderhoudinge van de voorsz(egde) cade in de breete hoochte ende altijds niet lager dan een halve voet als hier vooren verhaelt is, daer toe een goede peijl gemaekt ende aen de Sweth heule geslagen sal werden sal jaerlicx byden voorsz(egden) ambachtsbewaerders ten overstaen van de secretarissen van Berckel, Schieveen ende Ackersdyck by gebeurten int openbaer op goede ordre, conditien ende borchtochten besteet worden ende als dije costen van't selve onderhout jaerlicx aende Schieveensche zijde beneden hondert gul(den) bedragen(de) sullen dije van Schieveen deselve alleen dragen ende soo dije selve hondert gul(den) ende daerboven tot tweehondert ende vijftich gul(den) toe bedragen(de) sullen halff ende halff by dije van Berckel ende Schieveen gedragen worden ende commende boven de tweehondert ende vyftich gul(den) te bedragen, sullen dije twee derden deelen boven de tweehondert ende vijftich gul(den) bij dije van Berckel ende een derdedeel by dije van Schieveen gedragen worden ende aen de sijde van Ackersdyck indyen dije hondert ende veertich gul(den) ofte daer beneden int jaer bedragen sullen by dije van Ackersdyck alleen ende 't geene boven hondert ende veertich gul(den) int jaer de voorsz(egde) costen sullen comen te dragen sal halff ende halff by Berckel ende Ackersdyck gedragen worden, dije schouwe opt onderhout van (de) v(oor)sz(egde) ca(d)e sal jaerlicx by den schoudt van Berckel, Schieveen ende Ackersdyck ende Ambachtsbewaerders voorn(oemt) metten Secretarissen by gebeurte als vooren tweemaal int jaer

gedreven worden als op de voorsz(egde) leste Vrijdaghen in de maenden van Meij ende October alle dije voorsz(egde) wercken, voor de eerste reijse alsoo opgemaekt wesende sullen dije van Berckel niet alleen haere vijer jegenwoordige watermolens mogen verhoogen en verswaren tot discretie ende keure van den Heere dyckgraeff ende hooge heemraden van Delfflant maer noch meer ist noot sonder limitatie 't sij van 't getal hoochte ende swaerte als voren by consent van(de) Heeren dijckgraeff ende hooge heemraden voorn(oem)t mogen stellen ende daermede opten Sweth haer waeter molen tot haere schoonste mits dat sijluyden op noorden ende westen winden by hooge wateren in de Schie soo wanneer die naeste ses molens op de oostsijde van de Schie aen beyden dije sijden der Sweth in Delfflant staende, te samen van maelen ophouden, mede van maelen ophouden sullen tot datter affganck van water is ende dije voorsz(egde) andere molens weder om(m)e malen indijen tselve dienstich ofte noodich is opt bevaeren van de Sweth met schepen ende schuyten sal sulcke ordre onderhouden worden dat dije caden daer deur soo weynich beschadicht worden als doenlijck is ende so nodich bevonden wert tot betere verseekeringe van (de) voorsz(egde) cadens jegens schade eenige roeden platinge op eenige plaetsen te ordonneren,

tselve reservere ick tot mijne dispositie welcke platingen becosttlicht sal werden aende respective zijden als dye andere costen dan de eerste verswaringen van dyen ende sullen van (de) caden gekeurt worden alle oude ende sware hoorenbeesten ende paerden als dewelcke daer aen schade souden mogen doen, blivende altijts het gebruyck van de respective caden tot proffijte van dengeenen dye tot nochtoe tselve hebben genoten ende de ordinaris opsichte van deselve caden boven de ordinaris bestedinge van het onderhout van dyen ende boven de twee ordinaris schoudagen hier vooren verhaelt aenden geenen dye tselve tot noch toe gehadt hebben ende sullen de costen vant selve opsichte offte stoppinge gedragen werden als onderhoudinge van de respective caden verhaelt staet ende ingevalle wt deze wtspraecke offte v(er)-claringe eenige duysterheden offte twijffelachticheden ontstaan offte gemoveert worden offte yet nodichs tot de voorsz(egde) wercken en(de) saecke mochte vergeten sijn offte yets van 't geene hiervooren v(er)haelt staet niet wel practicabel offte doenlijck op alle plaetse bevonden mochte worden daer van houde ick mijn leven dije naerdere verclaringe ende interpretatie aen mij ende dese bij condemnatie van den hoogen raide bevesticht synde volgende de v(oor)sz(egde) submissie sullen alle voorgaende processen geen wtgesonderd ter oorsaecke v(oor)sz(egd) ontstaen soo

wel dije bij sententien getermineert zijn als andere doot teniet ende getransigeert wesen ende bliven met compensatie van(de) onbetaelde costen."

„Aldus gedaen wtgesproocken ende aen pertyen respective gelevert onder myne signatuyre ende opgedructen signet opten xijen Januari xvjc sestijen. Was ondert(eyckent) J. van Oldenbarnevelt. Met een opgedruckt signet van rooden wassche."

Zoo was dus door eene voorzichtige regeling een einde gemaakt aan geschillen die schatten gelds, riemen papier en perkament, en stroomen inkt hadden verslonden.

In dien tijd echter waren processen eene werkelijke behoefte, en het duurde dan ook niet lang of er was weer actie waar te nemen, al liep 't dan ook niet over dezelfde zaken.

Den Haag, 1903. M. G. WILDEMAN.

Van Erckelens.

Thomas van Erckelens, „als eyn vaigt (voué)", en Johan Stuyt, beiden schepenen van Gulik, waren tegenwoordig, toen Coyn van Kinzweiler in 1433 eene obligatie gaf aan de abdij van Burtscheid (J. Th. de Raadt, „Sceaux Armoriés des Pays-Bas", Supplément, IV, 433).

Petrus van Erkelenz (de Erclentia), schepen van Burtscheid (Porcetum), zegelt in 1334 de acte der familie van Breitenbend: in het veld van het zegel, een sleutel, faasgewijs geplaatst, met den baard, links, omlaag, getopt met een herkruist kruis (ibidem, p. 439a).

Het in „De Navorscher" XLVII, 33, 272—77, 422—28, 591, 654: XLVIII, 318 besproken Veluwsch geslacht voert nochtans twee dwarsbalken (zie ibidem XXVI, 343), gelijk ook duidelijk op de grafzerk te Ede a⁰ 1614 (ibidem XLVII, 428, te zien is.

De bovenstaande behooren hier dus niet bij.

Ook Rietstap's Armorial (1875) geeft aan een Westfaalsch geslacht von Ercklenz. In zilver twee palen van rood; met een schildhoofd van 't zelfde, beladen met drie ruiten van het veld. Men betrachte dus de voorzichtigheid! Jac. A.

Gelacht de Horion.

Burchart Joseph baron van Dobbelsteijn van Eyneburg enz., kamerheer der Keizerin, koningin van Hongarije, enz. getuigt 4 December 1746 aan de Abdis van Nivelles dat jonkvrouwe Ferdinande Louise gravin van Horion, de dochter is van Gerard Assueer Louis graaf van Horion, heer van Colonster en Ghoer, en van Louise gravin van Velbruck, en eigen zuster van jonkvrouwe Marie Henriette gravin van Horion (J. Th. de Raadt, „Sceaux Armoriés," Supplément IV, 426). Jac. Anspach.

Rij der Predikanten te Vreeswijk.

Mocht het noodig zijn, dan zij hier meegedeeld, dat genoemd dorp zich bevindt in den ring van Ysselstein en gelegen is aan de uitmonding der Vaart, die de stad Utrecht verbindt met den stroom der Leck. Nog moet worden vermeld dat op 12 Januari 1582 de Staten des lands van Utrecht aan voornoemde stad in pandschap gaven „de hooge en lage heerlijkheid van den gerechte van Vreeswijk of de Vaart". Dit is gewis de reden waarom gemelde stad weldra zorg droeg voor de geregelde toezending van een predikant. De rekening van haren kameraar, loopend tot St Remi des jaars 1582, bewijst ons dit.

Daar luidt het: „Item Aryaen Gouwen, scipper, tot 19 „reysen den predicant met andere burgers, die hem „vergeselschapten, gevuert van hier an de Vaert, om „aldaer te prediken, ende dan wederomme naer huys „gevuert, 13 ℔ 8 sc." In het volgend jaer werd een eigen predikant voor de kerk van Vreeswijk beroepen; getuige der stads kameraars rekening, loopend tot St Remi des jaars 1583:

1. „Item *Pet. van Berck*, dienaar des Godel. Woords „op te Vaart, tot cost, bij hem gedaen in 't opbreken „en herwaerts comen met sijn familie en huysraet: „25 ℔" (1). Minstens tot October van het jaar 1587 stond hij hier als predikant en ontving jaarlijks van den stadskameraar eene gagie van 80 ℔. Ook in het volgend jaar zal hij hier nog hebben gestaan, want de Geheymschrijver van Staat en Kerke, blz. 116, getuigt dat Petrus Berck hier predikant werd in 1588 den 26 April.

Dit „worden" is blijkbaar bezijden de waarheid; maar dag en datum hier aangegeven, zeggen ons toch vrij duidelijk, dat men P. Berck toen als predikant hier heeft gevonden. Of hij nog veel langer hier gevestigd bleef, weten we niet. Het jaar 1592 vond hem te Bolsward in Friesland en drie jaren later stond hij te Zuidland of Westenrijk.

2. *Cornelis van Braeckel*, niet door de stad, maar door de Staten van Utrecht herwaarts gezonden, staat hier op zijn minst van het jaar 1593; want bij de „Visitatie der kerken ter platten lande", in evengenoemd jaar gehouden, werd hij hier in dienst gevonden. Tevens wordt ons dan betuigd dat de kerk, die tot dusver beoosten de vaart stond, verbrand is en men zich behelpt met „de Spueye-Boven" tot groot ongerief der gemeente. Daar was ook reeds eenige reizen 't Avondmaal gehouden met omtrent 8 of 9

(1) v. Alphen, Nieuw Kerkel. Handboek, 1878, blz. 364, en v. d. Aa, Aardrijkskundig Woordenboek. XI, blz. 905, die geen vroeger jaar dan 1586 weten voor de komst van P. van Berck alhier, moeten derhalve naar deze gegevens verbeterd worden.

ingezetenen en verscheiden vreemde schippers. In 1606 liep het getal zijner communicanten van 20 tot 30. Op de Synodale vergadering, in Augustus 1612 binnen Utrecht gehouden, zien we Dominee van Braeckel nog verschijnen; sedert dien troffen we hem niet meer aan.

3. *Bartholomaeus Prevoost*, geboren 1587, overleden 1669, werd op 1 Mei 1615 door de professoren der Hooge school van Leiden geprezen als „een jongman van zonderlinge geleertheid ende Godtsalicheyt", die onder hunne leiding nu juist zijne studiën „ordentlijck ende geluckelijck voltrocken" heeft. Hij wordt door hen den Heeren Staten van Utrecht aanbevolen, en zal in hetzelfde jaar predikant zijn geworden te Vreeswijk. Hij was der partij van Arminius toegedaan en bij het ontstaan van den strijd trad hij op in de voorste gelederen der Remonstranten. Toen het strenge Calvinisme uit den strijd de zege wegdroeg, werd Dominee Prevoost op 9 Juli 1619 door de Staten van Utrecht uit den dienst ontzet en op den 27en der volgende maand uit den lande gebannen. Van 1632 en vervolgens tot zijn dood stond hij als predikant bij de Remonstrantsche broederschap te Amsterdam.

4. *Johannis Paschasius Baars*, vermoedelijk een zoon van Paschasius Baars van 1580—90 predikant te Hoogkeppel, staat als predikant te Scherpenzeel tot 1610, te Fijnaart tot 1619 en komt in laatstgemeld jaar naar Vreeswijk; ten jare 1629 trad hij bij leening in den dienst der West-Indische Compagnie; na zijne wederkomst werd hij in 1631 uit den dienst te Vreeswijk ontslagen, doch ontving in 1632 beroep naar Soest; daar werd hij emeritus in Maart 1645 en overleed in 't voorjaar van 1653.

5. *Antonius Heldius*, Amersfoorder, predikant te Soest tot 1631, ontving toen beroep naar Vreeswijk en werd hier bevestigd op 20 November van gemeld jaar. In 1639 of 1640 werd hier een nieuwe kerk gebouwd bewesten de vaart, ter plaatse waar de huidige staat. Dominé Heldius overleed 17 December 1664.

6. *Henricus van Lankeren*, geboren te Brielle, sedert 1659 predikant in 't Brielsche Nieulant, werd in Maart 1666 herwaarts beroepen en overleed in 1679. Hij had, helaas, op 2/12 October 1672 moeten zien, hoe aan de Vaart „het principale gedeelte van de huysen „met de kerk is afgebrand van de Leck af tot het „huys van den ontvanger van de Licenten toe."

7. *Matthias van Tongeren*, uit Amsterdam, staat eerst als predikant te Mulheim of in de Kruiskerk te Keulen, wordt herwaarts beroepen in Juni 1680 en sterft in den legerdienst te Namen op 15 November 1689. Hij mocht in 1682 ter plaatse, waar de vorige kerk had gestaan, de tegenwoordige kruiskerk zien opbouwen, in wier oostelijken gevel twee gebeitelde hardsteenen prijken, rechts met het wapen der stad Utrecht en het jaartal MDCLXXXII, links met het opschrift: „De Heeren Albert van Benthem en Mr Paulus Voet, Burgemeesters der stad Utrecht."

8. *Johannes Post*, uit Doetinchem, sedert 1687 predikant te Beesd, werd in 1691 naar Vreeswijk beroepen en bevestigd den 22en Februari. Op 24 October 1736 werd hij emeritus en overleed den 22en December van hetzelfde jaar.

9. *Arnoldus Kuys*, geboren in Augustus 1713, als proponent herwaarts beroepen, overleed hier den 6en November 1759. De Gereformeerde gemeente telde omstreeks dien tijd 100 ledematen op 630 zielen.

10. *Herman van der Burg*, hier predikant sedert 1760, dient op 31 Januari 1780 bij de vroedschap der stad Utrecht zijn verzoek in om emeritus te worden verklaard; hetgeen op zijne bede geschiedt. In 1765 of kort daarna werd aan de Vaart door Jacob Leen een Fransche kostschool geopend, die ongeveer dertig jaren hier heeft bestaan.

11. *Christiaan Nicolaas van Ee*, hier predikant sedert 1781 wordt emeritus in 1824 en leeft nog in Juni 1838. In Juni 1782 vernemen we, dat door den Predikant en kerkenraad der Gereform. gemeente van de hooge heerlijkheid Vreeswijk, anders genoemd de Vaart, pogingen bij de Vroedschap der stad Utrecht werden aangewend, om voor gemelde plaats een eigen pastorie-huis te verkrijgen. Of dit pogen toen slaagde, bleek ons niet.

12. *Willem Ternoy Apel*, als proponent beroepen in 1824, bevestigd 16 Mei, staat hier tot 1829, vertrekt dan naar Berkel en Rodenrijs, daarna in 1832 naar Vlissingen.

13. *Johan Frederik Wetter*, geboren 1807, studeert aan de hoogeschool te Utrecht, is candidaat in Overijssel in 1829, doet hier dienst van 8 Juni 1829 wordt herwaarts beroepen en bevestigd op 10 Januari 1830. In 1870 wordt hij emeritus en leeft nog in 1875. Te zijnen tijde, in 1839, is de kerk uit eigen fondsen met een orgel verrijkt.

14. *Carel Willem Hulstein*, zoon van Henricus Hulstein, predikant te Varik, is in 1864 candidaat in N. Brabant, sinds 6 Augustus 1865 predikant te Willige Langerak en van 8 Mei 1870 te Vreeswijk; op 6 Mei 1877 predikt hij zijn afscheid en gaat naar Oostburg in den ring van Sluis; sedert 1882, staat hij te Echteld, sinds 31 Mei 1891 te Giessendam, waar hij overlijdt 22 April 1898.

15. *Joann, Gerard Bruining*, candidaat in 1874, stond als predikant te Nieuw Beyerland van 14 Februari 1875, te Vreeswijk van 10 Februari 1878, vertrok naar Workum in de Classis van Sneek op 27 April 1884, ging in 1889 naar Schoonhoven en staat sinds

6 November 1892 te Leerdam. — Den 14 September 1882 werd hier aan de Vaart de eerste steen gelegd voor een Christelijke school, waarin op 6 Maart 1883 het onderwijs aanving.

16. *Jutus Elisa van Toorenenbergen*, jongere broeder van Dr. Johan Justus v. T., pred. te Rotterdam en sedert 1880 profes. te Amsterdam, van Petrus Aleid v. T. pred. te Barneveld, en van Albert van T. pred. te Groningen, is zoon van den procureur Justus van T. en Elisabeth van den Brandeler en geboren te Utrecht 16 Maart 1830. In 1858 was hij candidaat in Gelderland, stond als predikant te Lienden sinds 12 Augustus 1860 te Haserswoude van 1869, te Wageningen van 19 Maart 1871, te Nieuwe Tonge van 1877 andermaal te Lienden van 1880, te Zwartsluis van 15 October 1882, te Vreeswijk van 22 Februari 1885 tot 15 Augustus 1890, stierf als emeritus te Nunspeet. — Sedert 9 Maart 1888 bestaat hier eene wettelijk erkende afdeeling der Doleerende Kerke.

17. *Dirk Meerburg*, geboren 1863, candidaat in Friesland ten jare 1888, predikant te Waarde in Zeeland sinds 2 September 1888, staat hier aan de Vaart sedert 23 November 1890, te Aarlanderveen sinds 23 September 1900.

18. *J... Buenk*, candidaat in Gelderland ten jare 1897, werd predikant te Leerbroek op 19 December 1897 en staat Vreeswijk van 24 Maart 1901 — Aan hem mijn heusche groet.

I. H. Hofman.

Poortvliet

De levensbeschrijving van Jan van Bloys van Treslong in 't Algemeen Nederl Familieblad" XIV, 177, verhaalt, dat deze edelman van Graaf Guy, ter voldoening van hetgeen hem van zijn vader besproken was, 9 Juli 1395 de molen van 't dorp te Poortvliet (op Tholen) benevens allerhande hoeken en tienden aldaar", in bezit kreeg. — Blois, ook geschreven Baloys, Beloys Bulloys, was in 1753 een polder met heerlijkheid, zonder dorp, palend aan Zonnemaire en Bommenede, op Schouwen. — Nu las men dezer dagen van eene hofstede op de Nieuwe Tien Gemeten, te Poortvliet, ter grootte van 365 Blooische gemeten; één Blooisch gemet is 0.3924 H. A.

Staat een en ander met elkander in verband? Dat wil zeggen: Is de vlaktemaat „Blooisch gemet" ontleend aan den naam van gezegden polder? En heeft die polder een graaf (van Châtillon) van Bloys tot naamgever?

Bergeijk, 3 Oct. 1903. Jac. A.

Over een gedenkteeken dat te denken geeft.

Welke bewoner der residentie kent niet het schoone — Eik en Duinen —, de stille rustplaats der dooden met hare schoone lanen, grootsche monumenten en statig geboomte? Doch 't schoonste hoekje op dien doodenakker is zeker het schilderachtig plekje, nabij de ruïne der reeds lang vervallen kapel, waar de leden der oud-roomsche gemeente ter ruste worden gelegd. Van en over die begraafplaats is reeds véél verteld en geschreven. Zéér belangrijk vooral is het artikel des heeren Wildeman in de Jaarboekjes 1892 en 93 der vereeniging die Haghe en vooral dat van 1893 is zéér lezenswaard. In dat deeltje beschrijft hij de gedenkteekens, n.l., der oud-roomsche afdeeling, opschriften daarop voorkomende dusdanig verweerd en onleesbaar, dat slechts de grootste inspanning in staat is ze te ontcijferen. En dat dus de arbeid van den heer Wildsman op prijs dient gesteld, wie zal 't ontkennen? Wanneer men pagina 90 van genoemd jaarboekje, jaargang 1893, opslaat, vindt men een dezer monumenten aldus beschreven:

IX. Afgeknotte zuil met de volgende inscriptie:

Castiss Dei
Habitagulo
Non nisi Casta
Mento to.

Die afgeknotte, vergrauwde en bemoste zuil staat daar als een eenzaam baken in deze doodenzee, recht tegenover de ruïne der oude kapel van Eik en Duinen. Waar de láátste in puin viel, staat de éérste nog als een getuige uit lang vervlogen dagen, steeds verkondigende wat vrome vingeren er in griffelden en nu nog, eeuwen nadat de maker heenging, woorden sprekende van hoogen ernst en diep ontzag voor den Schepper.

Vaak stond ik voor dien grijsaard onder de grijzen en altijd weer was mij die zuil eene zwijgende sfinx. Op de vraag wie plaatste U, wat wilt gij, van wien getuigt ge, op al die vragen antwoordde zij niet. Zij zweeg en juist dat zwijgen 't prikkelde, 't voerde tot onderzoek en eindelijk heeft zij gesproken, zij 't ook ten deele. Laat ik dadelijk zeggen dat 't mij niet gelukte te weten te komen wie haar plaatste, wel wat het vrij geheimzinnig opschrift beduidt, doch dat zij een der éérste gedenkteekenen is die er werden opgericht, is buiten twijfel. Misschien is een of ander historicus gelukkiger en mogelijk zou een nader onderzoek in de kerkelijke archieven der oud-roomsche gemeente licht kunnen verschaffen, doch voor 't oogenblik blijft de hoofdzaak de inscriptie en de vertaling daarvan.

Een gesprek met een mijner vrienden, dokter in de klassieke letteren, bleef zonder succes. Hij vond allerlei onregelmatigheden en van verband geen sprake. Of de inscriptie was corrupt, doordat de werkman die de woorden beitelde den tekst niet goed las of begreep, óf de samensteller der woorden was de taal niet machtig. Zoo was des doctors meening. 't Scheen werkelijk dat hij recht had. Daar daagde te elfder ure uitkomst. 't Was de welEerwaarde heer Hageraats, oud-professor, tegenwoordig rector van het R. C. Weeshuis alhier, die op zijne bekende welwillende wijze te hulp kwam en zich er voor zette die duistere woorden in goed hollandsch overtebrengen. Aan den heer Hageraats dus den verschuldigden dank eindelijk het geheim te hebben opgelost.

De heer Hageraats, zoo gezegd, gaarne bereid het opschrift nader te verklaren, zond een zeer uitvoerig antwoord, dat ik, ter nadere toelichting, in extenso, mededeel. Dat de welwillende rector daartegen bezwaren hebben zal, kan ik moeilijk aannemen.

DEN HAAG, 26 Juni 1903.

Hooggeachte Heer!

In antwoord op Uw geëerd schrijven het volgende: Ik had naar Eik-en-Duinen willen gaan om zelf het opschrift eens te lezen, maar kon geen gelegenheid vinden. Vandaar, aannemende dat het door U en ook door den heer Wildeman correct is overgenomen, zal ik trachten het te verklaren.

1°. Castiss Dei Habitagulo. Non nisi casta.

Er dient gelezen: habitaculo. Dan is de verklaring: Non nisi casta castissimo Dei habitaculo. — „Niets dan rein voor de allerreinste woonplaats Gods. —" Niets dat in de allerreinste woonplaats van God wordt toegelaten, dan hetgeen geheel rein is. Vandaar het vagevuur om de zielen te louteren, teneinde ze in den reinen hemel kunnen worden opgenomen.

2°. Mento to.

Vandaar dat de zielen, wier lichamen hier rusten, worden voorgesteld te vragen: *Memento*, afgekort in *Mento*, waarbij dan verzwegen wordt *mei*, hetgeen beteekent: Gedenk mijner, d. i. in uwe gebeden, goede werken en het H. offer. Tot dusver loopt alles goed. Maar nu komt het laatste *to*. Wanneer wij *mento* verklaren, gelijk hierboven, dan weet ik niet wat *to* moet beduiden. Nu kan ik anders lezen en ook eenigszins anders verklaren *memento to*. Dan is *to* het Grieksche onzijdige lidwoord. Dan staat er: Gedenk aan het bekende. Dat bekende nu is hetgeen vooraf gaat: Niets dan rein voor de allerreinste woonplaats Gods. Tegen deze uitlegging heb ik evenwel bezwaren:

1°. Dan zou *memento to* beter voorop gaan.

2°. Men gebruikt het Grieksche lidwoord wel zoo in geleerde verhandelingen enz., maar ik geloof dat er géén gebruik van gemaakt zal worden op monumenten en dergelijke.

3°. Kan het geen fout zijn?

Dient er wellicht gelezen: *Memento te?* Dus niet *to*, maar *te*, dan beteekent het „gedenkt" in het meervoud en gaat de uitleg, boven gegeven, zeer goed door: Omdat we zoo rein moeten zijn en dus in 't vagevuur lijden, gedenkt mijner. Als *to* er af is, of anders moet gelezen worden, dan is de zaak, dunkt mij, opgehelderd. Moet *to* blijven bestaan, dan weet ik aan dat woordje geen anderen zin te geven dan het Grieksche lidwoord, welker uitleg ik gedrongen vind. Mocht ik er ooit iets meer van hooren, of lezen, of zien op het kerkhof, dan meld ik het U. Steeds ben ik gaarne tot Uw dienst bereid en blijf met hoogachting,

Uw dv. d.,
(*get.*) L. J. J. HAGERAATS.
Pr.

Dat dus de heer Wildeman naast den tekst geen vertaling gaf of geven kon, is duidelijk. Minder duidelijk is het waarom men zulke onduidelijke inscriptie op den steen aanbracht. Wel is waar toont de lettertype geen meesterhand en bestaat de mogelijkheid dat de copie, waarnaar de werkman beitelen moest, aan duidelijkheid te wenschen overliet, doch moeilijk valt het aan te nemen dat er op 's mans werk geen toezicht was of gehouden werd. Moge deze kleine schets er toe bijdragen de geschiedenis van dit oude gesteente tot meerdere klaarheid te brengen, wie weet welke eigenaardige verrassingen den onderzoeker alsdan nog te beurt vallen.

's-Gravenhage. H. d. V. v. d. Str. Hz.

Wapen Monod de Froideville.

In het Geslachts register der Familie de Vogel c. s. door L. C. J. A. de Vogel staat dit wapen als volgt afgebeeld.

In goud een roode rechter schuinbalk beladen met een voorhelft (kop en romp) van een zilveren eenhoorn. Schildhouders: recht een wildeman in natuurlijke kleur, omgord van groen, de rechter arm gebogen om een knots die op de arabesk rust, de linkerhand steunende op den rechter schildhoek; links een zilveren eenhoorn. Het schild gedekt door een negen paarlige kroon, rood gevoerd.

Amsterdam. L. Calkoen.

Namen der leden van het leesgezelschap te Haarlem, van 1777—1828.

De hieronder afgedrukte naamlijst vond ik achter twee gelegenheidsverzen, ter viering van het 25-jarig en 50-jarig bestaan van het Leesgezelschap, opgericht te Haarlem 1 Augustus 1777 onder de zinspreuk:

't Gaat vast, dat lezen voordeel geeft,
Wanneer 't een nuttig doelwit heeft.

Deze zinspreuk werd in Januari 1828 aldus veranderd:

't Gaat vast, dat lezen voordeel geeft,
Als 't invloed der beschaving heeft.

Vooral om de daarin medegedeelde overleidingsdata's achtte ik de lijst belangrijk genoeg, haar mede te deelen.

Ze luidt:

NAAMLIJST
der ingekomen en uitgetreden of gestorven Leden, sedert de oprichting van het Leesgezelschap, den 1sten van Augustus 1777.

Eerste oprichters.

ingekomen de Heeren:

17 8/1 77. *Gerrit Carel Coenraad Valebender* uitgetr. Juni 1778.
—— *Casparus Henricus van Heimenberg Reuvens*, uitgetr. Juni 1797.
—— *Cornelis de Beer Marchant*, overl. November 1780.
—— *Hendrik André Parvé*, uitgetr. Mei 1807.
—— *Willem Hendrik Bruinier*, overl. Jan. 1680 (sic).
—— *Jacob Elias van Varelen.*

Voorts de Heeren:

1778 *Jan Schouten.*
—— *Jean François Rigail*, overl. Dec. 1787.
—— Mr. *Jacob Briell Huyghens*, dito Jan. 1782.
—— Mr. *Daniël Donker van der Hoff*, uitgetr. 1783.
—— Mr. *Daniël Jacobus Canter Camerling*, overl. Oct. 1816.
1779 *David van Haffen*, dito April 1792.
1780 *Matheus Swart*, dito Sept. 1789.
—— Dr. *Dirk Veegens Jr*, dito Mei 1801.
—— *Johannes Petrus Kuenen.*
1781 *Simon Adriaan de Nooi*, uitgetr. Jan. 1798.
1782 Dr. *Laurentius Wetzler*, uitgetr. Mei 1783.
—— *Georgius Alexander Lentfrinck*, dito Sept. 1786.
—— Mr. *Leonaard Pauw* geb. *Hoeufft*, dito Oct. 1794.
1783 Mr. *Herman Adriaan Parvé*, dito Oct. 1805.
1788 *Adriaan de Waal Malefijt*, overl. Nov. 1806.
—— Mr. *Adriaan van Zeebergh*, dito Sept. 1824.
—— Mr. *Pieter Samuel Crommelin*, uitgetr. Nov. 1810.
1789 Mr. *Adolf Heshuyzen*, overl. Jan. 1804.

1791 Mr. *Jacob Helmoll*, dito Jan. 1808.
1792 Mr. *Jan Teding van Berkhout*, dito Juni 1806.
1794 *Otto Lewe van Aduard*, uitgetr. Mei 1818.
1801 *Josué Teissédre l'Ange*, dito Oct. 1811.
—— *Jacob Scholting.*
—— Mr. *Herman Arnoldus Crommelin.*
1806 Jr. *David Hoeufft.*
1807 *Louis Filippe Serrurier.*
—— *Otto Abraham Daniël Huygens*, dito Oct. 1811.
1808 *Willem Herman Gerlings*, dito April 1811.
—— Mr. *Robert Hendrik Arntzenius*, dito Mei 1811.
1808 Jr. *Jan Pieter Teding van Berkhout.*
1811 Mr. *Dirck Arnold Willem van Tets.*
1816 Jr. *Hendrik Huyghens.*
1818 *Jan Adriaan van Zuylen van Nyevelt*, uitg. Maart 1827.
1824 Mr. *Willem van Hogendorp*, dito Mei 1827.
1827 Mr. *Gerbrand Elias.*
—— *Cornelis Gerard Iman* Baron *van Boecop.*
—— *Wilhelm Mauritz von Schmidt.*
—— *Arnoud Hendrik van Wickevoort Crommelin.*

Zoodat, op den 30sten van April 1828, het Gezelschap bestond uit de volgende Leden:

de Heeren, Louis Filippe Serrurier, Directeur.
Mr. Dirk Arnold Willem van Tets, Thesaurier.
Jacob Elias van Varelen.
Jan Schouten.
Johannes Petrus Kuenen.
Jacob Scholting.
Mr. Herman Arnoldus Crommelin.
Jr. David Hoeufft.
Jr. Jan Pieter Teding van Berkhout.
Jr. Hendrik Huyghens.
Mr. Gerbrand Elias.
Cornelis Gerard Iman, Baron van Boecop.
Wilhelm Maurits von Schmidt.
Mr. Arnold Hendrik van Wickevoort Crommelin.

Benevens nog twee honoraire Leden, met het recht van, des begeerende, weder te kunnen inkomen, namelijk:

de Heeren Mr. Pieter Samuel Crommelin, naar Leyden verhuisd, in November 1810.
Josué Teissédre L'Ange, beroepen naar Amsterdam, en derwaarts vertrokken in October 1811.

Medegedeeld door
W. P. J. OVERMEER.

Mededeelingen omtrent eenige Geslachten van Fransche uitgewekenen.

(Vergel. Jaarg. I No. 39 en 62, VII blz. 160, 161).

Ter verdere completeering dienen beide volgende documenten.

Placet présenté à la Reine Anne en 1703.

Madame,

Une mère desolée par l'injuste et cruelle captivité de sa fille unique vient se jeter aux pieds de Votre, Majesté pour implorer sa protection dans cet accablant malheur.

Messrs les Etats Generaux ont eu la bonté dès il y a quelques mois de faire soliciter Votre Majesté à ce sujet par leur Envoyé Extraordinaire parceque cet enfant est la fille d'un de leurs sujets et de leur consul, mort à la Rochelle avec cette qualité.

L'intendant de la Rochelle qui a enlevé par violence et fait enfermer dans un couvent cette fille à l'age de six ans contre le droit des gens et qui la retient opiniatrement depuis dix ans et plus est Monsr Begon (1), beaupère de Monsr de la Galissonière, capitaine de marine fait prisonier à l'expédition de Vigo.

Votre Majesté sur un mémoire présenté par l'Envoyé extraordinaire au commencement de Janvier de la présente année a déjà eu la bonté de consentir que le dit sr de la Galissonière fut affecté pour être échangé contre la fille de la suppliante, mais l'intendant de la Rochelle à qui la suppliante en a écrit affectant des chicanes et des délais, dans l'espérance qu'il pourra retirer son gendre par quelque autre voie, elle vient se prosterner aux pieds de votre Majesté pour la supplier au nom de Dieu d'achever l'oeuvre de miséricorde qu'elle a commencé et de vouloir répondre favorablement au second mémoire que Monsieur de Vryberghe a presenté à Votre Majesté au nom de Messieurs les Etats Généraux ses maîtres, et d'affecter tellement la personne du dit sr de la Galissonière à l'échange de la fille de leur consul qu'il ne puisse espérer sa liberté qu'après que la ditte fille aura été conduite hors de France en tel lieu de sureté qu'il plaira à Votre Majesté de l'ordonner.

La mère et la fille prieront Dieu le reste de leurs jours pour la prospérité et pour la conservation de Votre Majesté,

Signé,
Veuve Françoise Ribaut,
l'Evesque.

(1) Waarschijnlijk familie van dien Bégon naar wien de Begonia is genoemd geworden.

Testament van Susanne l'Evêque.

Aujourd'hui le vingthuitième du mois d'Avril l'an mil sept cent trente trois, pardevant moi Jean Obreen notaire Public à Rotterdam a comparu mademoiselle Susanne l'Evèque veuve en dernier lieu de feu monsieur Jacques Aigret et cy devant veuve de feu monsieur Jacques Nicolas demeurant en cette ville à moy notaire connu, laquelle a dit et déclare vouloir disposer des biens temporels qu'il a plu à la Providence luy départir. Révoquant et annulant pour cet effet tous autres testaments ou actes de dernière volonté qu'elle pourroit avoir fait en aucune manière avant la date du présent, et disposant maintenant de nouveau, la Testatrice déclare par ces présentes, vouloir et ordonner que tous les biens et effets, droits et deniers nuls exemts qu'elle laissera après sa mort, y déduit la moitié qui en appartiendra alors aux héritiers du dit sieur Nicolas seront partagez et heritez en quatre portions égales savoir la première par sa niece Anne Ribaut veuve de feu monsieur Godefroy, et fille de feue Francoise l'Evêque sa soeur aisnée, et en cas de son prédeceds par ses enfants par répresentation; la seconde par ses deux nièces nommées Marie et Elisabeth l'Evêque filles mineures de son frère Michel l'Evêque qui demeure à Lisbonne à condition que son dit frère en aura l'usufruit sa vie durant; la troisième par sa soeur Cathérine l'Evêque demeurant à Leyden; et la quatrième aussi par ses deux sus dittes nièces Marie et Elisabeth l'Evêque, à condition pourtant que sa soeur Henriette l'Evêque femme de Mr. Bénard en aura l'usufruit sa vie durant; laissant la testatrice les sus dittes portions à toutes les sus dittes héritières avec droit et titre de substitution. Et en cas que l'une des quatre portions cy dessus mentionnées vienne à vaquer par la mort de quelqu'une des sus dittes héritières du vivant de la testatrice, Elle substitue les autres qui existeront encore suivant la même proportion que dessus. La testatrice dispose et ordonne encore au cas que l'une ou l'autre de ses dittes nièces Marie et Elisabeth l'Evêque vienne à décéder avant la Testatrice que l'enfant ou les enfants que telle mourante laissera, succèderont en la place de leur mère, et faute d'enfants, tout ce qu'elles auraient hérité ensemble, en vertu des présentes viendra et demeurera à la survivante des sus dittes soeurs; seule les substituant ainsy successivement par ces présentes.

Et à l'égard des usufruits cy dessus introduits, la Testatrice déclare estre son intention et volonté que les usufruituaires aient et profitent annuellement, le revenu clair et net, c'est à dire après déduction des 100e ou 200e et autres deniers ou charges semblables,

non obstant aucune loi ou ordonnance à ce contraire voulant pour cet effet que le capital restera en son entier et qu'il demeurera entre les mains et sous l'administration de Messieurs les exécutaires du présent Testament, jusqu' à ceque les sus dits usufruits viennent à cesser. Deplus déclare la Testatrice en considération des services que sa susditte niéce Elisabeth l'Evêque luy a rendus, et pourrait luy rendre encore de donner à icelle par forme de Prélegs toutes les hardes, c'est à dire tous ses habits de soye, laine et linge ou autre étoffe, servant à l'usage de sa personne, comme aussi tous ses meubles sans aucune réserve, y compris le linge de table et de lit, et généralement tout ce qui peut estre sous le nom de meubles ou utensiles d'une maison ou chambre, exepté seulement sa vaisselle d'argent, et autres pièces d'orfèvrerie.

Et comme la moitié en appartiendrait aux héritiers de son dit défunt mary Monsr. Nicolas, elle veut que les dits héritiers, en cas qu'ils le prétendent, en soient dédommagez en toute raison et équité. Déclare aussi la testatrice la tenir quitte de tout pension entretient, et généralement de tout ce qu'elle aurait pu dépenser ou dépensera encore dans la suite en faveur de sa susditte niéce Elisabeth l'Evêque, ne voulant point qu'on puisse luy demander la moindre chose à ce sujet déclarant la testatrice que la susditte pension et autres dépenses, sont bien inférieures à celles, qu'elle aurait été obligé de faire, si elle n'avait pas joui du secours de sa ditte niéce dans ses grandes infirmités. La testatrice a nommée et constituée comme executeurs de son présent testament et comme tuteurs des minéures quy pourrait y être concernez, comme aussi pour administrateurs de leurs biens et de ceux qui seront sujets aux usufruits cy dessus introduits Messieurs David Maillart et Henry Bauldry tous deux marchands en cette ville leur donnant tout le pouvoir, qu'on leur peut donner selon les lois, et spécialement celui de vendre alliener et transporter les Effets desa succession soit en public ou sousmain, traiter liquider accorder transiger et compromettre et généralement faire gérer et executer tout ce qu'ils jugeront convenable, sans avoir besoin, d'y estre plus particulièrement authorisé, par aucune cour ou autres magistrats.

Et en cas de déceds ou défaut de l'un d'eux Elle donne au survivant la faculté de pouvoir assumer ou subroger un ou plusieurs autres avec le même pouvoir, toutefois et quant il sera requis. — Deplus la Testatrice a excusé et exclu de toute direction et tutelle concernant sa succession et les personnes qui y seront intéressées, messieurs de la loy et de la Chambre der orphelins de cette ville, et généralement de tous autres endroits où son déceds pourrait arriver. Et en considération des peines dont la Testatrice a

pris la liberté de charger les susdits sieurs Maillart et Bauldry, pour l'exécution tutelle et administration à eux conférez cy-dessus, elle prie ces messieurs de prendre et recevoir immédiatement après sa mort chacun dix crusades d'or qu'ils trouveront dans sa succession et de les accepter comme une petite marque de sa reconnaissance. Finalement la testatrice s'est réservée la faculté de pouvoir en tout temps changer et altérer sa présente disposition et d'y ajouter encore tels legs donnations ou ordres qu'elle jugera apropos, soit par acte notarial ou bien sous seign. privé voulant que tout ce qu'elle aura ainsy disposé sera de mesme force et valeur que s'il était de mot à mot inseré dans le present Testament. Tout ce que dessus la Testatrice déclare estre sa dernière volonté, désirant et ordonnant qu'elle sorte son effet soit comme Testament codicille ou autrement ainsy qu'il pourra le mieux subsister, implorant pour cet effet l'aide et bon office de tout juges et jugements. Fait á Rotterdam en présence de Gaspard Smit et Corneille Guillaume de Haan, témoins á ce requis. — La minute est dûement signée.

Quod attestor (signé) J. Obreen notaire. Après collation fait la présente copie s'est trouvé d'accord avec la grosse â Rotterdam.

Ce 1[r] de Mars 1734. J Obreen, Notaire.
Amsterdam. G. H. J. C. Eschauzier.

Durendaal.

In Algem. Nederl. Familieblad XIV, 179 leest men: „Bij Oisterwijk lag het huis Durendaal, waar nimmer eene familie van dezen naam heeft gewoond, blijkens de stukken in 't Rijksarchief te 's-Hertogenbosch.

Tot toelichting der benaming dezer huizing kan strekken, dat Johan Adriaan van Renesse van Baar, heer van Blijenburg, als weduwnaar van Johanna Vijgh († 27 Juni 1695) hertrouwde te Altforst Dec. 1699 met Elisabeth van Utrecht, dochter van Jacob v. U., custos en secretaris van Zoelen. Deze huwelijksverbintenis lokte bij Johan Adriaan's voorkinderen een hevig protest uit, als zijnde eene mesailliance. En de hertrouwde edelman trok zich terug op den huize Durendaal te Oisterwijk, waar hij 21 October 1721 overleed. Zijne eerste gade heette Johanna van Duren, naar wie dat huis denkelijk aldus genoemd is. Heeft *hij* het doen bouwen? Zie over dit derde huwelijk van Jo[r]. Johan Adriaan en de debatten er over, het Actenboek der gemeente te Zoelen, opgenomen in het opstel van Prof. N. C. Kist, „De Hervormde gemeente te Zoelen," sub. n[o]. 43 in het kerkeraadsarchief ter plaatse voorhanden. Vgl. ook onze genealogie Vijgh, in Herald. Bibliotheek 1879, blz. 280 noot 1.

Bergeijk. Jac. A.

Bijdrage tot het geslacht de Cock van Delwijnen.

In November 1376 en Januari 1377 treffen we onder de ridders en knapen van Gelderland aan Jor Arnt de Cock van Delwijnen (Nijhoffs Gedenkwaard. III blz. 26 en 30). Gade en kroost van Jor Arnt meenen we te hebben ontmoet in het Necrologium der abdij ten Daal buiten Utrecht (v. Heussen, Histor. Episcop. Ultraject. I blz. 136 vv.). We geven het daar gevondene in trouwe verdietsching hier weder:

31 Januari overleed Jonkvr. Agnes, de gade van Arend de Kock, moeder onzer kloosterjuffer Joanna van Delwijnen.

10 Februari overleed Dirk de Kock van Delwijnen, broeder van Joanna onze kloosterjuffer.

23 Februari overleed de eerwaardige man Jan de Cock van Delwijnen, broeder onzer mede zuster Joanna de Cock van Delwijnen (1).

24 Mei overleed Hendrik de Cock van Delwijnen, halfbroeder (germanus) van Joanna de Cock van Delwijnen onze kloosterjuffer.

29 November overleed Arend de Kock van Delwijnen, broeder van Johanna onze kloosterjuffer.

Verder brengt d'Ablaing van Giessenburg (Ridderschap van Veluwe, blz. 143) ons in kennis met een anderen Arend de Cock van Delwijnen en eene reeks afstammelingen tot in het vierde geslacht. Van den tweeden in de reeks, Johan de Cock van Delwijnen, meenen we de eerste gemalin met haar kroost te hebben aangetroffen in het zelfde Necrologium, als hier boven werd genoemd. Zie hier in trouwe verdietsching, hoe het daar luidt:

11 Januari 1590 op Sint Pontianus-dag (stierf) de edele en erentveste man Willem de Cock, broeder van Hildegond onze kloosterjuffer.

25 Februari 1576 st. Cathrijne de Kock van Delwijnen, gade van heer Albert van Hochwoude, zuster van Hildegond van Delwijnen onze kloosterjuffer.

1 Mei 1550 st. Jan de Cock van Delwijnen, vader van onze kloosterjuffer Hildegond de Cock van Delwijnen.

21 Mei st. Heilwich Gistelen, echtgenoote van Jan de Cock van Delwijnen en moeder van Hildegond onze kloosterjuffer.

20 September 1575 st. de erentveste en vrome Gijsbert de Kock van Delwijnen, broeder (2) van Hildegond onze kloosterjuffer.

2 December 1579 st. Derick de Cock, broeder van Hildegond onze kloosterjuffer.

(1) Dezen Jan de Cock meenen we ten jare 1417 in leven te hebben aangetroffen onder de kanunniken van St Marie te Utrecht (J. J. Dodt, Archief, III. blz. 368).

(2) Er stond pater, blijkbaar eene drukfout voor frater.

Een halfbroer van hem moet zijn Arend de Cock van Delwijnen, tegen het einde van het jaar 1587 getrouwd met Maria Mom, wede Evert Dunnewalt, dochter van Johan Mom Frederiksz. bij Anna Pieck Jacobsdr. (Zie Fahne, Denkmale und Ahnentafeln, I blz. 19).

Hunne huwelijks voorwaarden mogen hier volgen:

IN DE NAEM DER HEELIGER DRIEVOLDICHEYT, AMEN.

Kondt ende openbaer sij alle ende yderen die desen tegenwoerdigen hylix-brieff sullen sien ofte hoeren leesen, dat ther eeren Gaedts, bij thodoen, verwilliginge ende tusschenspreken van vrunden ende hylixdedinghsluyden then beyden sijden hiernae benuempt een weetlich ende gestadich hylick getracteerdt ende gesloeten ys tusschen den edelen ende erentfesten *Arndt die Cock van Delwijnen*, toecommende bruydegom aen die eene, ende die oeck edele ende erentriche jonffrouwe *Maria Mom*, toecommende bruydt ter andere zijden, myt aengebrachte guederen ende hylixmedegaeve, oeck myt vorwerden ende conditien hiernae volgende:

Voeryerst ys verspraeken ende verdraegen, dat die voorn. Arndt de Cock van Delwijnen die voern. jouffrouwe Maria Mom tot zijn echte huysffrowe, ende die voorn. jouffrowe Maria Mom den voorn. Arndt de Cock voer hueren echten man ende beddegenoeth aennehmen, hebben ende respectieve beholden sullen, ende't selve hylick mitten yersten consummeren ende 't recht des heiligen eehestandes voldoen, nae beyder sijdts yerste ende beste gelegenheit. Ende hefft die voorn. Arndt de Cock van Delwijnen aen die voern. joffrouwe Marie Mom, zijn toecommende huysffrouwe, tot stuer ende behulp deses hylicx aangebracht ende brengt aen myts desen parthien van landen ende guederen:

Voeryerst sijn rechte deel ende portie van eenen weyweerdt gelegen onder 't gerichte van Wagenyngen, groet thien morgen;

Item noch zijn aendeell ende portie van eenen weerdt genoempt die Kijffweerdt, waervan die een hellft Geryth van Rijswijck toebehoerdt, groet sijnde sesthien mergen, waervan die rijsweerdt den voorn. Arndt die Cock van Delwijnen myt sijn nicht voeruuyte toecompt;

Item sijn recht aen den Visschersweerdt, groet negen mergen;

Noch sijn deel ende portie aen enen halven thiendt aldaer;

Item sijn deel aen een huys, hoffstadt ende bogardt bynen Wagenyngen;

Item sijn aandeel ende portie aen enen bowhoff, gelegen in den gerichte van Bennichem, genoempt den Wuesthoff, myt het buytenlandt;

Item noch sijn aendeel ende portie van enen bouhoff gelegen in den gerichte van Ede, genuempt Slijperuyt, wesende leenguedt van 't hartichdom van Cleve, myt het bosch- ende holtrichterampt ende een hoeff holts daeraen gehoerende, daervan die voorn. Arndt die Cock sijn Ed. nicht schuldich ys den darden voeth uuyt te richten;

Noch sijn portie ende aendeel aen 17 mergen landts gelegen in der Overbetuwe, daervan die helfft ys utherweerdt;

Noch sijn portie ende deel aen eenen bouhoff yn Maes-en-Wael tot Horsen geleegen, groet sueven undvijfftich mergen, waervan die helfft tobehoerdt die van Meekeren;

Item noch sijn portie ende deel in den Zonnenweerdt van twintich schaeren, waervan die een helfft die Ruyters toekompt;

Noch zijn aendeel ende portie van sueven mergen lands, gelegen in de Maers;

Item noch sijn aendeel ende portie aen het rechte vierendeell van Deryck-van-Weelderens-guet, gelegen op Zenwerden in Tielreweerdt;

Item sijn portie aen verscheyden stucken ende parthiens van landen van omtrent vijff en vijfftich morgen;

Item sijn aendeel ende portie aen een huys ende hoffstadt binnen Zaltboemell ende noch sijn aendeel ende portie aen hondert ende twee- off drie ende twintich gulden renten, soe bynnen Boemell als Bommelre- ende Tielreweerdt.

Waerentegens die voorn. jonffrouwe Marie Mom tot hylix-guedt aengebracht heeft ende brengt aen mytz desen, huere rechte contingent ende aandeell van allen den incommende goederen ende renthen, soe hoer bij overlijden van huer overleden vaeder ende moeder zaliger aengecomen ende aengeërfft ys, nyet daervan uthgescheyden; welcke guederen noch tusschen die voorn. jonffrouwen Marien Mommen ende hoeren broeders ende susteren dezer tijt ongedeylt ende ongescheiden sijn; myt welcke portie ende aendeell van guederen die voorn. Arndt de Cock van Delwijnen verclaerdt hefft ende verclaerdt myts dezen waell te vreden te sijn ende geen vorder offte andere particuliere specificatie te begeren.

Voerts ys verspraecken ende veraccordeert, dat die voorn. Arndt die Cock, toecommende bruydegom die voorn. jonffrouwe Maria Mommen sijn toecommende bruydt aen gereeden penningen uth sijnen goederen tot een mergengaeve, hueren vrijen wille daermede te doen, geven offte anders verseekeren sall, ter somme van 2000 Carolus-gulden ad 20 stuver 't stuck; offte, soeverne dieselve somme huer aen gereden penningen nyet gegeven noch gelevert en waere, soe sullen zijne erffgenaemen, indien hij voer zijn toekommende huysfrow quame afflijvich te worden, hem sijne naegelaeten guederen soe gereedt als ongereedt nyet moegen onderwynden noch becrueden, dan zall der voern. jonffrouwe Maria Mom daeryn muegen blijven sytten ende die inhouden, ten tijden ende wijlen toe, sij die voorn. somme offt aen gereede penningen (ontfangen hebbe), offte anders bij assignatie ende ve(r)wissinge van guede gewisse renthen daervan vernucht ende gecontenteert sal sijn.

Hefft oeck noch vorder die voorn. Arndt de Cock toecommende bruydegom der voorn. jonffrouwe Marie Momme sijn toekommende bruyt wytlich gelaefft ende toegeseydt, gelick hij huer gelaefft ende vastelicken toeseyt ende gelaefft in cracht deeses, uuyt alle sijnen sekeren ende vrijsten guederen, tot der voorn. sijner toecommenden huysffrouwen kuere ende optie te lijfftochten tot allen tochten rechte in die somme van 200 daler jaerlix ende noch in een van den voers. twe huyseren ende woenyngen toe Wageningen offt tot Bomell, 't welck hem te deyl sall muegen vallen.

Hiertegen gefft joffrow Maria Mom hueren toekommenden bruydegom ther rechter tochte uuyth haere aengebrachte guederen 100 Carolus-guldens jaerlix; ende muegen deze tocht tot alle tijden, soe huer des ten beyden sijden gelieven sall, vermeerderen.

Voerts ys noch bevorwerdt ende verspraeken, off 't gebeurde, dat enych van de voern. toecommende echteluyden geraeckte deser werelt te overlijden sonder echte blickende, blijvende geboerte, van hem beyden geprocreëert achter te laeten, dat in dien gevalle elcks aengebrachte soewael gerede als ongerede guederen, voerts klederen en klenodien wederom commen ende erven ende vallen sullen aen die sijde, daervan die gecommen zijn; gelick oeck die selve guederen wederom vallen, succediren ende kommen sullen aen die sijde daer die van heergecommen sijn, indien nae d'afflivicheyt van d'een offt d'ander van dezen toekommenden echten-luyden die kynderen van hun beyden geprocreëerdt offt derselver kynderen sonder echte blijckende ende blijvende geboerte quamen deser werlt te overlijden.

Voerts ys noch wijders hierbij bevorwerdt ende expresselicken besloeten, dat offt eenige van desen toecommende echteluyden, achterlatend kyndt offte kynderen uuyth desen hylick geprocreëert, geraeckte afflijvich te worden, 't welck Godt die Heere lange nae sijnen godtlicken wille verhueden moet, dat in den gevalle die lestlevende van hun beyden die momberie ende regieronge van denselven kyndt offt kynderen, wie oeck 't gebruyk ende incommen (van) allen den goederen ten beyden sijden in hylick gebracht ende noch oeck staende hylick aengecom-

men ende verworven, tot derselven kyndt offte kynderen mundigen daegen, hebben ende behalden sall, soe lange die ongehylickt blijft sonder gehouden te sijn daervan ymand rekeninge ende bewijs offt eenige verantwoerdinge te doen, myts dat dieselve lanxtlevende oeck als dan gehouden sall zijn dieselve kyndt offt kynderen eerlicke ende nae hueren staedt te onderhouden ende yn eren ende deughden te laeten optrecken ende ten besten stueren. Ende naer dieselve(r) kynderen mundigen daegen, offt ingevalle van herhylicken sall dieselve langhtslevende gehouden sijn denselven kyndt offte kynderen van des yerste afgestorven vader(s) offt moeders achtergelaeten goederen bewijs te doen nae 't rechte van den lande.

Alle welche puncten ende articulen der voergeroerte toecommende bruijt ende buijdegom, myt wyll, consent ende believen van den naebenuemden vrunden ende hylicks-dedinghsluyden, geloefft hebben ende geloeven myts desen vast, stede ende onverbreckelyken te halden ende te achtervolgen, daertegens nyet te doen, noch te doen doen in geender manieren; ende voerts tot consummatie van desen hylick mytten iersten te procedieren opte pene van 2000 roesenobelen, bij de contravenierende parthie onverbreecklicken tot profyt van der willige parthie te verbeuren. Allet sonder argh ende lyst.

Daer dyt geschieden, syn aen ende aver gewest van wegen des voorn. Arendt die Cock van Delwijnen, die edele ende erentfeste Adriaen die Cock van Delwijnen heer tot Wadenoeyen ende dickgraeff yn thielerweerdt en Willem die Cock van Delwijnen sijn L. broeders, ende Peter van Sthenbergen, ridder der Duijtsche oerden; ende van wegen de voorn. joffrow Maria Mom, dye edele ende erentfeste Frederik Mom amptman tusschen Maes-ende-Wael ende Jacob Mom huer broederen, myt oeck die edele ende erentfeste Claes Pieck heer tot Zuylicom, amptman van Beest ende Reynoy ende Steven van Rossem (1) als respective oehmen ende behouden oehmen van de voorn. joffrow Maria Mom, zonderlinghe hiertoe geroepen ende gebeden.

Des t'oerkonde hebben die voern. contrahenten mytte voorn. vrunden ende dedinghsluyden deze myt eygener handen beteykent ende besegelt.

Aldus gedaen ende gesloeten bynnen der stadt Culenborch den XXIen dach Novembri(s) a° XVc suevenundtachtentich nae den alden stiell.

	Maria Mom.
(get.) Arend de Cock	Jacob Mom.
van Delwijnen.	Claes Pyeck.
	Steffen van Rossem.

(van zegel was er geen spoor).

(1) Herald. Bibliotheek, 1882, blz. 154.

(Ter Ruggezijde stond): „Ontwerp der hylicxvoirwairde tusschen Aernt die Cock van Delwijnen und joffrau Maria Mom." (De voorgaande onderteekeningen zijn echter blijkbaar van eigen hand).

(Bewaard ten archief der stad Ysselstein in de portefeuille no 14).

Ten vervolge zij hier nog bijgevoegd, wat voorkomt in het trouwboek van de Magistraat der stad Utrecht:

a. 15 Augustus 1612 getrouwd: Jor Johan de Cock van Delwijnen (Adriaenz.), heer tot Waynode, ende Jonfr Eustacia van Hemert, wede zal. Peter van Quarebbe (Jacobsz.). (Hare vier quartieren zijn: Hemert, Tiepma, Gent, van der Thool).

b. 27 October 1619, getr.: Jor Melchior de Roover, woonende binnen der stadt Tiell, ende Jonfr Theodora de Cock van Delwijnen, woonende binnen Utrecht.

c. 14 November 1629 getr. Jor Johan van de Werve (Johansz.), heer van Urck ende Emeloo(rt), ende Jonf. Theoderica de Cock van Delwijnen, dr. van zal. d. heer van Waeynoy (Deze Johan van de Werve ontbreekt bij van Leeuwen, Batav. Illustrata, blz. 1167).

Ten slotte nog dit uit het register van transporten enz. der stad Utrecht:

26 Maart 1639: Hendrik de Jongh, kanunnik van St Marie te Utrecht draagt een huis in de Lynmarkt (oostzijde) over op Mechteld de Cock van Delwijnen, wede Mr Gijsbert van Cuylenborch.

J. H. Hofman.

Fockinck of Focking (1).

Anno 1636 den 12 Desember ben ick Maeiken Rooss geboren.

Anno 1659 den 12 Desember ben ick Casper Jansen Voockinck met mijn hausfrauw getraut Maijke Jansen Rooss.

Anno 1660 den 21 Junis is mijn dochter Saartie Caspers gebooren op een maendag voor de middag te 9 ure.

Anno 1660 den 23 Julijs is onse dochter Saartie Caspers gestoorven op een freydag foor de middag te half sieven.

Anno 1661 den 16 November is onze twede kiendt geboren, een dochter, van hiet Saertie Caspers op een woonsdag foor die middagh ten 4 uren.

Anno 1663 den 4 Augustus is ons derde kiendt geboren een dochter, hiet Annetie Caspers op een Saterdaech tesen 7 en 8 ure foor de middag.

(1) Deze aanteekeningen zijn ontleend aan een bijbelblad, de eerste zin werd door Maeiken Rooss geschreven, de volgende negen door Caspar Janszn. Fockink en de daaropvolgende drie door Anna Focking, terwijl de laatste zin, zooals duidelijk blijkt, door Gerrit Rechter werd geschreven.

Anno 1665 den 26 Junijs is onse fijrde kiendt gebooren is een dochter hijet Marijtie Caspers op een frijdach tesen 3 en 4 uren foor de middag.

Anno 1665 den 1e September is onse dochter Marijtie Caspers gestorven op een Diensdag tesen 7 en 8 uren foor de middag.

Anno 1668 den 30 Appril is onse fiefde kiendt geboren, is een dochter hiet Eefje Caspers op een mandogh fover de medogh ten half seven ure.

Anno 1668 den 2 Julis is onze dochter Efje gestoerven op en mandogh meddag ten 12 uren.

Anno 1670 is min moeder overleden 3 weken na pinckster.

Anno 1672 is min vader overleden den 23 Desember, was in sijn 40e ijar.

Anno 1681 den 5 Februarij is min Grootmoeder overleden was in der 72 jar; iop 16 vers 19.

Ick Gerrit Rechter ben getrouwt met mijn hujsvrouw Anna Focking int jaer Ao 1695 den 21 Ocktober tot Alkmaer.

Matthias Quadt,

Duitsch graveur, te Deventer geboren.

Eene mededeeling hem betreffend biedt De „Zeitschrift van Der „Deutsche Herold" Berlin, Febr. 1900 no. 2 Jaarg. XXXI, S. 30. In dezer voege:

„Die früher sehr ausgebreitete adelige Familie Quad (Quaide, Quadt) blüht in Deutschland gegenwärtig nur noch in zwei Linien, der standesherrlichen Linie der Grafen Quadt-Wykradt-Isny in Württemberg und der freiherrlichen Linie Quadt-Wykradt-Hüchtenbruck in Westphalen. — Von den zahlreichen ausgestorbenen Linien führte eine den Beinamen „von Kinckelbach", einem Hof (1) zwischen Wickrath und Wanlo auf dem linken Ufer der Niers im Kreise Grevenbroich der Rheinprovinz gelegen. Diese Linie der Quadt von Kinckelbach war im 18 Jahrhundert in der Pfalz angesessen. Die Freiherren Quadt zu Alsbach und J. D. W. Freiherr Quadt zu Brochhausen allestiren dem deutschen Orden im Jahre 1752, dasz fünf (benannte) Brüder Freiherren Quadt von Kinckelbach mitihren (genannten) Voreltern aus der alt-adeligen-ritterbürtigen Quadtschen Familie in *Niederland* abstammen, sich nachgehends in die Pfalz begeben und alldort verheirathet haben. Als ältester Ahnherr wird Stephan Quadt von Kinkelbach, geboren 1568, Sohn der Eheleute Johann Quadt von K. und einer Anna von Rynscheim angegeben (2). Dem Vornamen Stephan nach zu urtheilen, stammte diese Linie Quadt von K. von einem Stephan Quadt von Wickerath ab, welcher 1541 als Domherr zu Mainz resignirte und seine Magt (Haushälterin?) heirathete, nachdem er protestantisch geworden war. Nach von Steinen, „Westphälische Geschichte" III, S. 547, soll Mathias Quadt von K. von Adolf Quadt, dem Sohn eines Stephan Quadt, abstammen. Ob die Eheleute Johann Quadt von K. und Anna van Rynscheim urkundlich nach zu weisen sind, möchte ich dahingestellt sein lassen. Mathias Quadt war 1557 zu *Deventer* (damals deutsche Reichs- und Hansestadt) geboren. A. Birlinger in Pick's „Westdeutsche Monatschrift VII, S. 51, giebt an, dasz er (nach seiner „Teutscher Nation Herrlichheit") in *Deventer* nur „ein jahr oder funff" erzogen worden sei, er sei dann in die Pfalz gekommen und habe zu Neuhausen studirt. (Näheres bei A. Birlinger l. cit.), von da sei er um das Jahr 1570 nach Heidelberg zur Universiteit gegangen.

(1) Unter diesem Namen nicht mehr bekannt. Die Lage geht aus dem von Mathias Quad 1608 herausgegebenen Atlas Fasciculus Geographicus Karte von Jülich hervor. J. J. Merlo giebt an, Kinckelbach sei jetst nur eine verfallene Hütte.

(2) Deutsch-Ordens-Central-Archiv in Wien, Nr. 4788 bis Nr. 4793.

Die erste Unterweisung im Kupfer stechen erhielt er in *Deventer*, wo er „bei Heinrich Friesen dem Goldschmit" ein Jahr arbeitete. 1590 arbeitete er wiederum bei einem Goldsmied („Teutscher Nation Herrlichkeit," S. 329 u. 429). Hauptsächlich beschäftigte er sich mit geographischen und heraldischen Darstellungen, wobei auch Bildnisse vorkommen. 1594 erschien zu Köln a. Rh. seine Schrift: „Europae totius orbis terrarum partis praestantissimae" u. s. w., gewid met Philipp Cratz von Scharpfenstein (die Familie aus dem Rheingau von der Burg Scharffenstein bei Kiedrich), dessen Wappen auch dargestellt ist. 1596 erschien eine vermehrte Ausgabe, worin an Stelle des Cratz'schen Wappens das Porträt des Philipp erscheint. Zu Köln erschienen auch Einzelblätter, jetzt selten und gesucht. Eines dieser fliegenden Blätter in Quart zeigt die Symbole des Todes und das Quadt'sche Wappen, worüber die Inschrift:

Weder des reichen noch des armen
Thut sich der Doet erbarmen
Königliche szepter und bethlerstab
Müssen zugleich in des Dotes Grab.

Das Blatt trägt die Jahreszahl 1594.

1608 erschien zu Köln sein Atlas: Fasciculus Geographicus, In ordinem hunc compendiosum redactus per Matthiam Quadum Sculptorem, bey Johan Buxemacher, Kunstdrucker uff S. Maximini strasz daselbst. Das Werk mit vielen interessanten Karten und Porträts von Fürsten sowie Länderwappen, ist dem Lic. jur. utr. Herman Kran gewidmet, dessen Wappen bei der Widmung dargestellt ist. Die Karten tragen verschiedene Jahreszahlen von 1589 bis 1609; auf einzelven steht „Quad fecit", auf anderen „Hein-

rich Nagel fecit", wieder auf anderen nur ein Q. 1609 erschien dus Hauptwerk Quads „Teutscher Nation Herligkeit". Auf dem Titel heiszt es: „Durch Matthis Quaden von Kinckelbach". Diesen Beinamen scheint er also erst um diese Zeit geführt zu haben. In der Widmung an den Kurprinzen Friedrich von der Pfalz, sagt er, dasz er „Der Churfürstlichen Pfaltz underthan nun ein Zeitlang gewesen und noch sei". Nach 1609 musz M. Quad gestorben sein. Spätere Werke von ihm sind nicht bekannt.

Biographie: J. J. Merlo, Nachrichten von dem Leben und den Werken Kölnischer Künstler (sehr) (ausführlich, mit genauer Anführung aller Schriften Quads) S. 332 bis 340. Allgemeine deutsche Biographie, Bd. 27 S. 1 u. f. Pick's Monatsschrift, Bd. VII, 50—58 (von A. Birlinger).

Eines Henricus Quad a Kinckelbach Juliacensis wird 1602 als Studirender in Heidelberg gedacht. (Aachener Gesch.-Vereins Zeitschrift VII, 138). Meine Ansicht ist, dasz entweder Mathias Quad selbst ein spurius eines Quad-Wickerath, oder ein Nachkomme eines Bastardsohnes gewesen ist (1). Vielleicht waren die ersten Quad von Kinckelbach in der Pfalz seine näheren Verwandten; vielleicht war er ein spurius eines Quad-Kinckelbach, und nahm dann erst späterhin den Zunamen „von Kinckelbach" an. Die Familie Quadt-Wickrath war übrigens immer eine streng protestantische in mehreren Linien; erst später wurde die standesherrliche Linie wieder katholisch. Mathias Quad soll protestantisch gewesen sein; vielleicht kam wegen der Religion sein Vater oder seine Mutter nach *Deventer*.

Aldus in de Zeitschrift von „der Deutsche Herold" l. cit. Herr E. von Oidtman, die nog mededeelt, dat hij bovenstaande berichten omtrent Mathias Quad meerendeels aan den stads-archivaris Pick te Aken verschuldigd is. Hiermede valt nu denkelijk eene nieuwe Encyclopaedie te verrijken.

Bergeijk. JAC. ANSPACH.

(1) Vergl. dazu „Herold", Febr. 1898. S. 13.

Nog eens Verweyde.

Na de bijdrage in dit blad bevattende genealogische bijzonderheden betreffende de geslachten Van der Sluys, Verweyde, enz. kwam mij door een toeval nog een handschriftje in handen, dat over de leden van laatstgenoemd geslacht licht verspreidt. Het draagt tot titel: Memorie van de kinderen bij Hendricus Wilhelmus Verweyde en Allegonda Jacoba van der Sluys in egte verwekt, en vermeldt eerst het huwelijk dezer personen, vervolgens de geboortedagen

en namen hunner kinderen, gelijk wij die uit het eerste handschrift kennen. Het is natuurlijk mijn plan niet dit alles te herhalen; alleen wil ik vermelden, dat aan den rand staat aangeteekend, dat Allegonda Jacoba van der Sluys is overleden op 14 Januari 1776 en hare op 3 April 1742 geboren dochter Angenieta op 5 October 1821.

Vervolgens heeft een andere hand het werk voortgezet en ons de afstammelingen medegedeeld van den op 21 April 1743 geboren zoon Johan, die in het andere boekje, dat alleen die van de zonen Hendricus en Jacobus bevat, ontbreken. Deze mededeelingen luiden als volgt:

Memorie van de kinderen bij Johan Verweyde en Johanna Bodisco in egte verwekt.

Voorn. Johan Verweyde is gebooren den 21sten April 1743 's morgens ten half vier en voorn. Johanna Bodisco (1) den 11den November 1749 's morgens ten half vier.

1770, den 8sten April hebben voorn. persoonen sig in den huwelijken staat begeeven.

N. B. Sijn te Haarlem getrouwd door Dom. H. Spijkers.

1771, den 23sten Junij Sondag 's morgens voor ses uur is voorn. Johanna Bodisco in de kraam bevalle van een zoon, dewelke genaamt is na sijn grootvader Hendrikus Wilhelmus.

1774, den 21sten Februarij 's namiddags voor vijf uur van een zoon, welke genaamt is na sijn grootvader Pieter.

Dit kind is den 21 November 1776 overleeden 's nags te een uur.

1780, den 30 Junij 's morgens ten 7 uur van een dochter, welke genaamt is Helena na haar grootmoeder.

1784, den 19den October 's avonds ten elf uur, van een dogter (2), welke genoemt is Allegonda Jacoba na haar overledene grootmoeder.

1787, den 7 Julij 's avons ten tien uure van een dogter (3), welke genoemt is Maria Sophia na nigt Schaay.

1790, den 20sten Julij 's avonds voor half twaalf van een dogter (4), welke genoemt is Femmina na haar tante Bodisco.

Arnhem. J. S. van Veen.

(1) *Wie waren hare ouders?* Naar het volgende te oordeelen, woonden zij waarschijnlijk te Haarlem. Blijkens het volgende heette haar vader Pieter B., haar moeder Helena.

(2) Later gehuwd met Johan Ferdinand Maurits Lange.

(3) Later gehuwd met Jan Zanting, remonstrantsch predikant te Oudewetering.

(4) Op 5 Mei 1812 gehuwd met Jacobus van Veen, secretaris der gemeente Alkemade, geboren 5 Juli 1790, grootvader van schrijver dezes.

Uit het protocol van Rencom 1676—1723.

Fol. 143. *Oosterbeek.* f. 143b. De helft van het erf en goed Hoevesteyn met de Spycker, plaetsen, watersproncke, eijken plantsoen, berge, schaepskot enz. 1/2 aan Izaak van Geelkerken en Christina Moriaens echtel., de andere 1/2 aan Dr. Cornelis van Steenler, 1668.

fol. 144. Erf en goed Holthuysen te Dreijden. Dr. Bernard Steenhouwer en Ermgarda Holters, 1676.

fol. 144b. Haünsteyn (Zie boven Hoevesteyn) de 1/2 van Geelkerken aan van Steenler, 1676.

fol. 150b. Dr. Cornelis van Steenler en zijne huisvrouw Geertruyd Zoer. 22 Maart 1684.

fol. 164b. Papiermolen in Oosterbeek buurschap Klingelbeek. Grond en water eigendom van den heer secretaris Willem van Ruyven, 1617.

fol. 181. Een coornmolen met huys en hof, boomgaard en vijver, 't recht van water en kleff(1) rontom den vijver gelegen in den ambte van Rencom carspel Oosterbeek, enz. geregistreerd 5 October 1720.

fol. 183. Erf en goed gnd. den Oorspronck waaronder behoort het Schot stuk met 't Beeck stuk en 'thuys daarop staande en 'thuis van Sr. Gerrit Ryxen bewoonte en thuys waar uythangt de Lindeboom.... toekomende Hendrik Jacobs en Jurryen Jurriens, 1721.

fol. 287. Een gedeelte van den Hoogen Oorsprong met huis en stal en de nieuwe schuur gemeenlijk de Koude Heiberg genaamd daar nu de Lindeboom uithangt, 1725.

fol. 195. 1°. 't Huis ter Aa met hof en water den Doornen camp.

2°. huis, hof, boomgaard den Heese emerich.

3°. huis, hof, heggeholt den Hemelschen berg, heggeholt den Doelacker, de Leeuwenkuyl, 1728.

fol. 196b. Een heggeholt oft district genoemt den Hemelschen berg, toekomende Charlotte Trude vr. Kleyinck douariaire Kleynck tot den Bele. Kinderen. 8 Januari 1728.

Rouwborden te Alkmaar.

De in 't Algemeen Nederlandsch Familieblad XVI (1903), blz. 184 genoemde Gerarda Juliana Sophia baronesse van Deelen (lees: Delen), 9 November 1791 te Alkmaar met wapenbord bijgezet; was de te Echteld (bij Tiel) 5 December 1759 gedoopte dochter van Jor Steven van Delen, in 1770 aangesteld tot verwalter-amptman,, richter en dijkgraaf van Neder-Betuwe, in 1771 Lingegraaf, destijds woonachtig op den Appelenburg te Ochten, gehuwd 29 Januari 1755

(1) *Kleff* een dijkje waardoor een door een beek gevormden vijver wordt afgedamd, zoodat het water slechts het bovenste gedeelte van de kom of het dal vullen kan. Kr.

te Echteld met Johanna Helena van Zutphen, woonachtig op den huize Medel aldaar. Gerarda Juliana Sophia was 4 Augustus 1790 in den echt getreden met Johr Jacob van Foreest, geboren 13 Februari 1761, en wonend te Alkmaar, broeder van Cornelis van Foreest, geboren 1756 aldaar, lid der Ridderschap van Noord-Holland, lid der Staten van Holland en der Gedeputeerde Staten van N.-Holland, heer van Schoor en Kamp, woonachtig te Alkmaar, waar hij sedert 1782 als schepen en raad fungeerde, en in 1825 overleden is. Deze laatste was de echtgenoot harer zuster Jeannette Agnes van Delen, gedoopt te Echteld 30 Juni 1760, en gehuwd 3 November 1784 te Echteld.

De zuster van dit broederpaar, Jonkvr Louisa Jacoba van Foreest, geboren in 1765 † 1122 te Leiden, trad 13 Juni 1791 in den echt met den broeder van gezegd zusterpaar, nml. Jan Hendrik van Delen, geboren te Echteld 3 November 1757, heer van Medel en Latenstein aldaar, en sedert 1793 van Druten en den Lakenburg (te Wamel), wiens dochter Johanna Sterina Helena van Delen, geboren te Tiel 22 Maart 1792, op het landgoed der Foreesten, den Nijenburg te Heilo 6 Juni 1844 ongehuwd overleed. Een gedeelte van het bosch aldaar is nog steeds bekend als Delensbosch.

Bergeik Jac. Anspach.

De afstammelingen van Jacob de Bruin.

Algemeen Nederlandsch Familieblad, XVI Jaargang n°. 6 en 7, blz. 299.

Het volgende diene tot aanvulling en wijziging:

David Campbell gehuwd met Anna Maria Hardus werd te *Hulst* geboren 15 Februari 1757.

Hij was een zoon van *Alexander Campbell*, geboren in Vern (Schotland) 7 Juni 1725, overleden te Zutphen 19 November 1799 en aldaar begraven in de Broerekerk den 24en November d.a.v. en van *Jannet Campbell*, geboren te Glascow (Schotland) 14 October 1738, overleden te Rotterdam 21 Maart 1828 en aldaar begraven in de Oosterkerk 24 Maart d.a.v.

Gemelde Alexander Campbell werd den 1sten October 1759 aangesteld tot adjudant van het 1ste bataljon van het regiment Schotten van den Generaal Majoor Stewart.

Weet een der lezers wellicht welk wapen deze familie Campbell voerde?

Nicolasina Anthonia Campbell, dochter van David en van Anna Maria Hardus was gehuwd met Gerardus van Kuyk, weduwnaar van Neeltje Antonia van der Kemp van Tricht. Deze laatste was eene dochter van Christophorus Carolus van Tricht, predikant te Maas-

sluis, Leeuwarden en later te Leiden en van Elizabeth van der Meer. Uit dit eerste huwelijk werd geboren één zoon die jong overleed. Uit het tweede huwelijk werden geboren één zoon en vijf dochters. Van dezen stierven er drie op jeugdigen leeftijd, een vierde dochter stierf op lateren leeftijd ongehuwd. De zoon, die mede overleed, huwde, doch dit huwelijk bleef kinderloos.

De vijfde dochter Anna Maria van Kuyk, geboren te Delft 23 Mei 1818, thans wonende te 's-Gravenhage huwde met Joseph Vürtheim, geboren te Kleef 1 Januari 1808, technisch adviseur der Ned. bank, overleden te Rotterdam 19 Juni 1900, eerder weduwnaar van Elize Johanna Vos.

Daar ook dit huwelijk kinderloos bleef is de genoemde Anna Maria van Kuyk uit dezen tak de eenige afstammelinge van Jacob de Bruyn welke nog in leven is.

A. v. K.

Bergesteyn,

anders genaamd *op de Hoeven*, is een Stichtsche ridderhofstad, ten noord- oosten van Wijk bij Duurstede in het kerspel van Amerongen gelegen. Sinds de 14e eeuw behoorde zij aan het geslacht Borre van Amerongen. In 1490 kwam zij, door opdracht van Jor. Clays van Zijll, Hermans zoon bij eene Joncfr. Borre Hendriksdr, aan Joncfr Margriet . . . de gade van Jor. Egbert of Engelbert van Zuylen. In 1507 was de gade verweduwd en droeg de nahand van haar goed Bergesteyn op aan hare dochter Agniet van Zuylen. Zoo vonden we in het leenboek der Utrechtsche Domproostdij, dat ons nu in den steek laat. Er schijnt eene gaping te zijn in de rij dezer boeken. — Doch bij D. van Hoogstraten op het woord Berkesteyn, vernemen we verder, dat dit goed, zoo bij koop als erfenis, van de Borre's van Amerongen overging op de Zuylens van Natewis, op de Nyenrodes, van der Does enz. Dit klinkt aannemelijk. In September 1566 behoort Bergesteyn aan Jor. Jan van der Does heer van Noordwijk, den gevierden Janus Dousa. 't Moet hem zijn aangeorven van zijne moeder Joncfr. Anna van Nijenrode, eene dochter van Mr. Frans van Nijenrode, raad in den hove van Utrecht, gewonnen bij Joncfr. Joanna van Zuylen. Maar hoe nu verder, om Joncfr. Agniet, hier voren gemeld, te bereiken? Was, deze soms een oudere suster van Joncfr. Joanna? — Kan iemand ons hier den rechten weg wijzen, dan bidden we zijne goedheid, dat hij zulks wil doen.

J. H. H.

Van Scherpenseel tot Rumpt.

Johan van Scherpenseel tot Rumpt in eersten echt vereenigd met Anna Canters, hertrouwt later met Barbara Adolpha van der Poll. Over deze het volgende:

1 Augustus 1642. Coram Henrice Lansinck der Rechten Dr en de richter der heerlicheyt Borckeloe ... Erschenen die Weledel. end Gestrenge Johan van Scherpenseel tot Rumpt end die Weledel. Eer- end Deugentrycke Barbara Adolpha van der Poll, dochter tot Jsendoorn, eheluyden, ... ende hebben menkanderen uth sonderlinge haer Weledel. daertoe moverende reden, en ex mutuo singulari conjugali amore, de een den anderen in die allerbeste end bestendigste orme end maniere betuchtiget, gelijck sij doen mits dezen, in haer weledel. quoten end aendeelen aen der borch in Recken ende ... dependerende goederen ende landerijen, allergestalt haer Weledel. die voors. quoten ende aendeelen van die ooch Weledel. Maria Pieck .... weduwe van zal. A ..... (niet verder leesbaar). (Gerechtsprotocollen der heerlijkheid Borkelo IV).

Over Barbara Pieck, de moeder en schoonmoeder, zie *Herald. Bibliotheek*. 1882, blz. 166 en Publications du Limbourg, XIII, blz. 256, 265, 266. 272.

J. H. Hofman.

Gansneb Tengnagel.

De protocollen des gerechts van de heerlijkheid Borkelo, 5 Mei 1662, getuigen als volgt:

Erschenen Johan Bernard Oeveljunck der rechten doctor in qualité als volmachtiger van den Weled. Everhard Gansneb genant Tengnaegel kraft volmacht, voor richter ende schepenen der stadt Zutphen onder derselver zegel in dato den 29 November is gepassiert . . .; ende bekande verkoft, gecediert ende bekande verkoft, gecediert ende getransportiert te hebben, doende sulx in ende mits deesen, tegens voldoeninghe der alinger coöppenningen, aen den oock Weled. Arnold Gansneb genant Tengnagel ten Campe ende desselfs huysfrouw Beatrix Schimmelpennick van der Oye ende derselver erfgenamen, sijnes constituents eygen toebehoorige goet ende landt, den Hoenter-esch genoembt, met alle zijn olde ende nieuwe gerechtigheit, 10 en als hetselve achterlanges gemelte havesate ten Campe in die vooghdye Neede, bourschap Hoerte, deese heerligheit Borckeloe gelegen is, met die verbeteringen van dien ende sulx voor vrij en allodiael goet, onbeswaert, uytgesundert den uytganck ende gemeene swarichede daerop staende.

Zie ook van Doorninck, *Geslachtkundige Aanteekeningen*, blz. 98.

Uit het Doodenboek der Momber-kamer van Utrecht,

1710—1749.

Wil niet huiveren, achtbare lezer, op den aanblik van het woord, dat ik hier aan het hoofd schrijf. Het ziet, ja, wel wat ernstig eruit: de jok en zijne gespelen plegen niet er omheen te dartelen; maar deze zijn, meen ik, ook niet des levens beste speelnoten.

U weet wel, de dooden hebben heugenis van vele goede dingen, die niet meer onder ons bereik vallen: de omgang met hen kan hoogst leerzaam zijn, aanlokkend worden. Zoo kwam ik er toe een wijle met de eerzame dooden te verkeeren en waag het ook mijn geëerde lezers bij hen in te leiden.

Ik zocht dan, een tijdlang geleden, nadere kennis te maken met een plaatsnijder, die, naar mijn oordeel, wel onze opmerkzaamheid mag trekken. Hij teekent zich *P. Sluyter* en groef met zijne stift schoone tafereelen op de koperen plaat. Mij dacht: als ik ter Momber-kamer van Utrecht bij de achtbare dooden ga rondzien, licht dat ik dan ook P. Sluyter ontmoet: na een eerste kennismaking volgen dan vele mededeelingen als van zelf.

De kunstenaar bloeide om den aanvang der 18e eeuw. 'k Begon daarom mijne nasporing met het jaar 1710 en zette die voort over 40 volle jaren, gewis meer dan een gewoon menschenleven.

Ik mocht echter niet vinden hem, dien ik zocht. Te mijner verrassing echter kwam ik als voortdurend te staan tegenover de bloem van Utrechts aanzien en grootheid. Die allen voorbijgaan met een beleefden groet, kwam mij onheusch voor. Ik nam daarom de pen op en schetste allen die mij in het oog vielen, hen weergevend met de trekken, welke zij daar vertoonden. Gewis ben ik in het gewoel menig groot man onbekend voorbijgegaan; maar ik geef wat mij onder het oog kwam: voor de rest moge 's lezers goedheid mij niet te scherp bekeuren.

Gemakshalve zij den lezer hier nog medegedeeld, dat de schetskens van de betrokken personen plegen te bevatten, ten 1en den dag van overlijden, 2en naam en betrekking van den overledene, 3en de nagelaten erven, 4en de ligging van het sterfhuis, 5en iets ter schetsing der uitvaart, 6en plaats van de ter aarde bestelling.

Behoudens eenige bekortingen van den wat langdradigen tekst, meen ik zorgvuldig te hebben weergegeven, wat ik vond, ofschoon ik daar waar het geen eigennamen gold, niet heb getracht alle eigenaardigheden der spelling slaafsch te volgen.

Zoo geef ik wat ik gaarde, en voeg, als U het mij ten goede wil duiden, een bescheiden bede er bij. Indien de fortuin op een gelukkig uur U nadere kennis heeft doen maken met hem, dien ik vergeefs heb gezocht, dan zou ik wederkeerig gaarne mededeeling daarvan ontvangen, mededeeling althans van datgene, wat aan C. Kramm onbekend bleef.

* * *

1710.

19 Februari. — d' Heer *Gideon Hoeuft*, geëligeerde raad ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten deser provincie en derselver gecommitteerde ter vergaderinge van Haer Hoogmog. d'Heeren Staten Generaal etc.; overleden in 's-Gravenhage, alwaer een publieke uytvaert heeft plaats gehad; laet na sijn vrouw; achter St Pieter; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen en gesonken; exempt. — Jacobi-kerk.

11 Maart. — d'Heer *Coenraed Trajectinus Borre van Amerongen*, heer van Sandenburgh, Coninxvrij etc., jonghman; laet na sijn moeder op 't St Janskerkhof; 3 uer beluyd, d'wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Buerkerk.

8 Mey. — d' Heer *Cornelis Veldhuysen*, Rooms priester, bejaard jonghman; laat na een mundige suster; op d' Nieuwe-gracht omtrent d' Heerestraat; gesonken 50 gl. — Buerkerk.

14 Mey. — d' Heer *Dirck Antony Schade van Westrum*, heer van Domselaer; laet na sijn vrouw met een mundige soon; op d' Lange-nieuwstraet naest de Catharine-kerk; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Catharine-kerk (Verg. 16 October 1714).

10 Juli. — Vrouwe *Josina Sara van Brederode*, vrouwe van ter Aa en Zuyleveld, douagiere van den heer Frederick van Renesse van Moermond etc.; laet na een mundige dochter; aen de Nieuwegracht over St Jans-kerkhof; gesonken, 200 gl. — Dom.

11 Juli. — Vrouwe *Anna Maria Ramp*, wede van den heer Dirk Heerman, in Sijn Ed. leven heer van Zuydwijck; l. n. mundige kinderen; aen de Nieuwegracht over de Runnebaen; d' wapens opgehangen, en is uytgevoert; voor den Armen 315 gl. — Uytgevoert na Amsterdam.

23 September. — Joncker *Martinus Meyster*, jonghman; laet na een mundige suster; op de Langenieuwstraat, omtrent de Catharine-kerk; gesonken, gratis. — Dom.

25 September. — *Caspar Specht*; laet na sijn vrouw; in de Minnebroerstraet; gesonken, 63 gulden. — Buerkerk.

5 October. — *Aletta van Zonsbeek*, huysvr. van Wilhelmus Specht; laet na haer man met mundige kinderen; aen de Voorstraet op den hoeck van de Bootstraat; gesonken, 63 gulden. — Catrijnekerk (Vergel. 16 Januari 1717).

28 October. — *Elisabeth van Seventer*, huysvr. van Dor Engelbert van Engelen; l. n. haer man met mundige en onmundige kinderen; in de Boothstraet; gesonken, 75 gl.— Nicolaaskerk.

2 November. — d' Hr en Mr *Jacob van Mansvelt*; canonik ten Dom, schout en maarschalk van stad en lande van Montfoort; l. n. sijn vrouw met onmundige kinderen; op de Nieuwe-gracht, over St Janskerkhof; drie uren beluyd, d' wapens opgehangen, en is gesonken. — Buerkerk.

19 November. — 't Kind van den heer *Machiel Jan Ram;* l. n. vader en moeder; aan de Bilt op Arensbergh; alwaer 't selve is overleden ende alhier gesonken; 12 gl. 12 st. (Vergel. 15 Febr. 1715).

10 December. — d' Hr *Pieter Codde*, Rooms priester, bejaerd jonghman; l. n. mundige erfgenamen; aen de Marieplaets; en is uytgevoert; voor den armen 250 gl. (1).

1711.

15 Januari. — *Joachim Specht*; l. n. sijn vrouw met onmundige kinderen; in de Nobelstraet; gesonken, 12 gl. 12 st. — Geerte-kerk.

18 Jan. — Vrouwe *Catharine Aletta Pels*, huysvr. van den Hr Everard Booth, heer van Meydrecht en raad ordin. in den Hove van Utrecht; l. n. haer man; in de Bootestraet: 3 uren beluyd, d' wapens opgehangen en is uitgevoert na Amsterdam; voor de armen 500 gl.

11 Maart. — d' Hr *Jan Baptist Barchman Wuytiers;* l. n. syn vrouw met onmundige kinderen, tot Breukelen op 't huys te Guntersteyn, en is alhier overleden in de Zuylestraet in de Caetsbaen; de wapens opgehangen en is gesonken, 80 gl. — Jacobikerk.

17 Maart. — Vrouwe *Nicolaa Borre van Amerongen*, huysvr. van den heer Cornelis d' Booth, heer van Moersbergen, Cadsant etc.; laet na haer man en is overleden aan 't St Jans-kerkhof; 3 uyren beluyd, d' wapens opgehangen en is gesonken, 125 gl. — Buerkerk.

21 April. — Juff. *Aletta van Wijckerslooth*, wede van den Hr Avoc. Cornelis van Wijckerslooth; l. n. mundige kinderen; op de Marie-plaets bij 't Waterpoortje; gesonken, 80 gl. — Geerte-kerk. (Deze was de achter-over-grootmoeder van wijlen Mgr van Wijckerslooth).

22 Mei. — d' Hr *Johan Blondel*, bejaert jonghman; laet na een broeder in Zeelandt, en is alhier overleden in de Potterstraet; gesonken 63 gl. — Buerkerk.

1) Zie hierover Knuttel, Pamfletten der Koninklijke Bibliotheek, III, no 15937 en 15938.

29 Mey. — Juff. *Petronella Maria van Deurn*, wede van den Hr Cornelis van der Wielen; is overden in de Breudijck, Ravesway-gerecht: laet aldaer na mundige kinderen; heeft een publijcke uytvaert gehad, en is alhier gesonken; exempt. — Buerkerk.

10 November. — Juff. *Regina van Rossem* tot Vuylcop; jonge juff. laat na haer vader en moeder; aen de Nieuwe-gracht omtrent d'Schackersteegh; d'wapens opgehangen, en is gesonken, 100 gl. — Dom.

1712.

25 Februari. — d'Heer *Theodorus d'Stembor;* l. n. mundige en onmundige erfgenamen; is overleden op 't Oude-kerkhof; 1½ uer beluid, 16 dragers, zwarte kist, met 4 knechts gaen bidden, d'wapens opgehangen, en te laet in de kerk. — Buerkerk.

21 April. — Juff. *Judith Westrenen*, huysvr. van den heer Jan Willem Leusden, raad in de Vroedschap etc.; is op 4 Febr. 1710 binnen d'Graaf overleden en aldaar publicq begraven; l. n. haer man met onmundige kinderen, en is alhier gesonken, exempt. — Buerkerk.

3 Mey. Juff. *Geertruyda van Bronckhorst*, wede van den advoc. Nicolaes van Haeften; l. n. mundige kinderen; op d'Oude-gracht omtrent de Viebrug; gesonken, 5 gl. — Buerkerk.

18 Mey. — d'Heer *Jacob Cats*, bejaert jonghman en Roomsch priester; l. n. mundige erfgenamen; op de Marie-plaats; gesonken, 80 gl. — Buerkerk.

18 Juni. — Juff. *Mechteld Vinck*, wede van den heer en Mr Abraham van Wijckerslooth; l. n. een mundige dochter; op de Marie-plaats; een uer beluid, d'wapens opgehangen, en is gesonken, 100 gl. — Reguliers-kerk

8 Juli. d'Heer *Silvester Heerman van Zuydwijck* heer van Cortehouff, jongheer; l. n. mundige susters en broeders; omtrent de Domsteegh; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen, en is gesonken, 315 gl. — Dom.

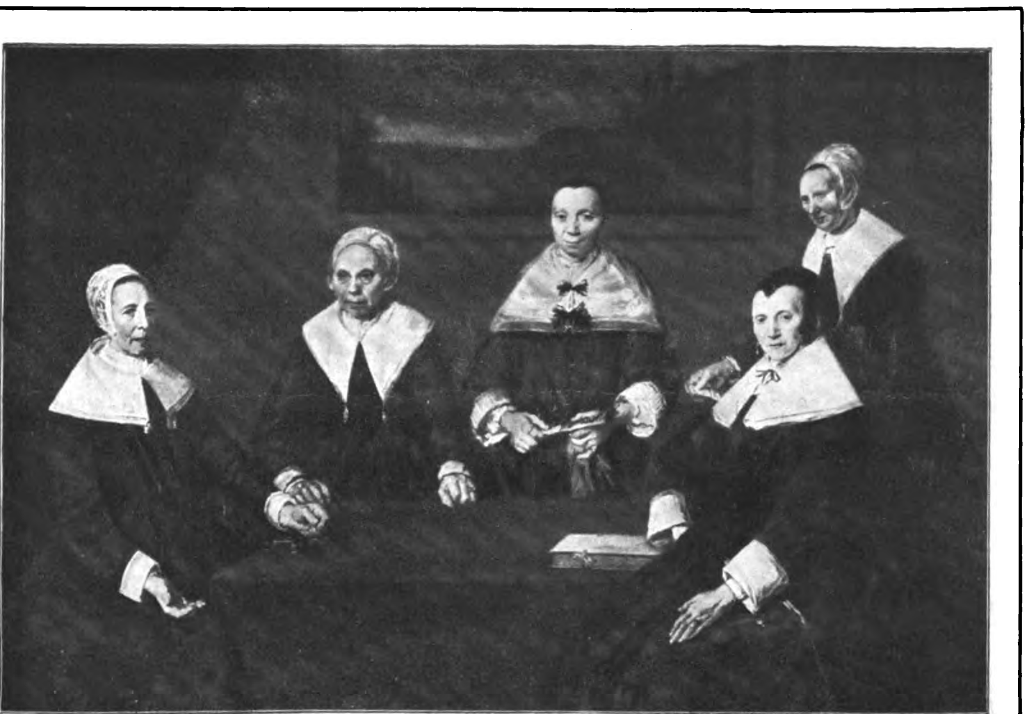
28 Juli. — d'Heer professor *Theodorus Janssonius van Almeloveen;* l. n. mundige erfgenamen, en is overleden tot Amsterdam en alhier gesonken, 63 gl. — Jacobi-kerk.

24 September. — d'Heer en Mr *Anthoni van Cuylenburgh*, raad in de Vroedschap dezer stad; l. n. sijn vrouw met mundige en onmundige kinderen; in de Vrouw-Juttesteegh; gesonken, 63 gl. — Reguliers-kerk.

12 November. — d'Heer *Dirck François Heerman*, heer van Hagesteyn enz., jonghman; l. n. mundige susters en broeder; op de Nieuwe-gracht omtrent 't Hieronimi-school; d'wapens opgehangen, en is gesonken, 315 gl. — Dom.

Behoort bij het Algemeen Nederlandsch Familieblad, No. 9 en 10. Jaargang XVI.

REGENTESSEN VAN HET OUDE-MANNENHUIS TE HAARLEM — 1664

Adriaentje Schouten — Marijtje Willems — Anna van Damme — Adriana Bredenhof — De Moeder

Naar een schilderij van FRANS HALS
berustende in het Museum van Schilderijen der Stad Haarlem.

1713.

27 Januari. — d'Heer *Cornelis François van Heemskerk*, heer van Incourt; l. n. sijn vrouw met mundige kinderen; op St Jans-kerkhof; d'wapens opgehangen, en is uytgevoert na Odijck; 250 gl.

14 April. — Vrouwe *Zebilla van Hartigh*, wede van den heer Antoni Godin, heer van Cockengen; l. n. een mondige broer; op de Nieuwe-gracht, omtrent d'ambachtstraat; 3 uer beluid; de wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Jacobi-kerk.

18 April. — De heer advoc. *Cornelis de Wijs*, is overleden voorbij de Gildbrugh op Groenesteyn; l. n. mundige kinderen; op de Lange-nieuwstraat; gesonken, 80 gl. — Nicolaes-kerk.

18 Mey. — d' Heer *Adriaen van Rossem*, geëligeerde raad ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten deser provincie etc.; l. n. sijn vrouw met mundige kinderen; op de Nieuwe-gracht omtrent de Magdalenenbrug; de wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Nicolaes-kerk.

21 Augustus. — d'Heer Dr *Everhard van Sijpensteyn*, oud-burgemr deser stad etc.; l. n. sijn vrouw met mundige voorkinderen; in de Pieterstraet; 16 dragers, 2 knechts gaen bidden, te laet in de kerk, swarte kist en baer, 3 uer beluid, d' wapens opgehangen. — Geerte-kerk.

22 November. — d' Heer *Lucas van der Poll*, professor juris van d' academie alhier; l. n. mundige erfgenamen; achter St Pieter; 1½ uur beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Buerkerk.

29 December. — Vrouwe *Catharina d' Grenu*, wede van den heer Willem Nierop etc; l. n. een mundige soon, en is overleden achter St Pieter; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Marie-kerk.

1714.

1 Maart. — Vrouwe *Emerentia van der Tocht*, huisvr. van den heer Daniel de Leeuw, geëligeerde raad ter vergaderinge van de Edelmog. Heeren Staten dezer provincie etc.; l. n. haar man met onmundige kinderen; op de Nieuwe-gracht omtrent de Wittevrouwen-brugh; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken. — St Pieters-kerk.

31 Maart. — *Cornelis van Lith de Jeude*, raad in de Vroedschap en oud-burgemr deser stad, heemraad van den Leckedijk beneden Dams en gecommitteerde wegens deze provincie in de Raad van Staten etc.; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; in de Domsteegh; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 500 gl. — Buerkerk.

8 April. — Juff. *Judith Machtelt Schade van Westrum*, bejaerde dochter; l. n. een mundige broer en zuster; op de Marieplaets; gesonken, 100 gl. — Cathrijne-kerk (Zie nog 9 Nov. 1721).

23 Juni. — Sr *Hermannus Cloetingh*; l. n. mundige kinderen; op de Nieuwe-gracht op den hoek van de Brigitte-straat; gesonken, 100 gl. — Jacobi-kerk.

11 Juli. — Juff. *Cornelia Geertruyd Godin tot Maarsenbroek*, bejaerde juff.; l. n. mundige erfgenamen; op de Nieuwe-gracht omtrent d'Muntstraet; d' wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Marie-kerk.

28 Juli. — Vrouwe *Margareta Trip*, wede van den heer Samuel d' Marez in zijn leven heer van Moersbergen etc. geëligeerde raad ter vergadering van de Edelmog. Heeren Staten deser provincie etc.; l. n. mundige kinderen en onmundige kinds-kinderen; aen St Jans-kerkhof; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 400 gl. — Dom.

30 September. — d'Heer *Johan van der Perre*, in leven maarschalk van Eemland; l. n. zijn vrouw met onmundige kinderen; op de Nieuwe-gracht omtrent 't Hierusalemsteeghje; 1½ uer beluid en is gesonken, 125 gl. — Jacobi-kerk.

16 October. — Juff. *Cornelia Maria van der Wielen*, wede van d' heer advoc. Dirk Antoni Schade van Westrum, in leven heere van Domselaer; l. n. een mundigen zoon aen de Marie-plaets; d' wapens opgehangen, en is gesonken; 150 gl. — Cathrijne-kerk (Verg. 14 Mey 1710).

21 November. — d' Heer en Mr *Everard Booth*, heer van Meydrecht, raad ordinaris in den Ed. Hove van Utrecht; l. n. een mundige dochter; in de Bootstraat; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 250 gl. — Geertekerk.

14 December. — d'Heer *Henricus Pontanus*, in leven professor theologiae etc. in dese academie; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; op 't Doms-kerkhof; gesonken, 150 gl. — Catharyne-kerk.

1715.

5 Februari. — d' Heer *Frederik Otto baron van Heyden*, jonghman; l. n. sijn vader en moeder; is alhier overleden in de Backersteegh, en is uitgevoert na Wesel, 150 gl.

15 Februari. — d' Heer *Machiel Jan Ram* van Schalkwijck; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; over de sluis van de Bilt; 1½ uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesoncken, 150 gl.. — Marie-kerk. (Archief v. d. Geschied. van 't Aartsb. Utrecht, XII, 102. Zie ook 11 Maart 1720).

24 Maart. — d' Heer *Arnoldus van Wijckerslooth*, jonghman; l. n. mundige susters en broeders; op de Marie-plaats aan 't Waterpoortje. — Geerte-kerk.

27 Juni. — Juff. *Hester Catharina Ramp*, bejaerde dochter; l. n. een mundigen broeder; in de Corte-Nieuwstraet; gesonken, 100 gl. — Reguliers kerk.

12 September. — Juff. *Wilhelmina Charlotte van Bronckhorst*, jonge dochter; l. n. vader en moeder; op de Marie plaats; de wapens opgehangen, en is gesonken, 75 gl. —

19 September. — Juff. *Johanna Antonia van Bijlevelt*, wed^e^ van den advocaet Everard Houwert; l. n. mundige kinderen; overleden onder den gerechte van Wilnis en Oud-huysen; aldaer publicq uitgevoert en alhier gesoncken. — Jacobi-kerk.

24 November. — Vrouwe *Hester Metz*, laetst weduwe van den raadsheer Willem d' Gruyter; l. n. een mundigen soon; in de Muntstraet; 1½ uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Geertekerk,

28 November. — Juff. *Mechtelina van Perre*, laetst wede van den heer Gerbrand d'Beer in leven canonick en cameraar ten Dom; l. n. mundige kinderen; aan de Nieuwe-gracht tegenover 't St Janskerkhof; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Dom.

1716.

9 Januari. — d' Heer *Gerard van Rossum*, heer van Vuylcop, in leven raad ter vergadering van de heeren Edelen en Ridderschappen, representerende den tweeden staat van den lande van Utrecht etc; l.n. sijn vrouw met mundige kinderen; in de Heerestraat; de wapens opgehangen, en is gesonken, 100 gl. — Dom (Vergel. 10 November 1711 en 14 Novemb. 1722).

20 Januari. — Vrouwe *Maria Catharina van Oudewerve*, wede van den heer Pieter Dierout in leven heere van Ganswijck; l.n. mundige kinderen; in de Heerestraet; gesonken, 63 gl. — Buerkerk.

15 Februari. — *Maria van Aelst* wede van Johan van Baren; l.n. mundige kinderen; in de Heerenstraat; gesonken, 63 gl. — Jacobi-kerk.

30 April. — Vrouwe *Jacoba Agnes van Bam*, wede van d' heer Nicolaas van der Duyn in leven heer van Rijswijck; l. n. mundige erfgenamen; in de Heerestraet; d' wapens opgehangen en is gesoncken, 63 gl. — Buerkerk.

28 Mey. — d' Heer en Mr *Aernout van Westrenen*; l. n. mundige kinderen; in de Bootestraet; d'wapens opgehangen, 3 uer beluid en is gesoncken, 200 gl. — Jacobi-kerk.

4 Juni. — Juff. *Elisabeth Regina van Rhede tot Drakestein*, bejaarde dochter; l. n. een mundige suster; aen 't Pieters-kerkhof; gesonken, 63 gl. — Dom.

21 Juli. — Juff. *Theresia van Schuylenburgh*, wede van den advoc. Gerardus Lap; laet na een onmundige dochter; op de Gansmerckt; gesonken, 63 gl. — Catharijne-kerk.

28 Juli. — Vrouwe *Engelberta van Brienen*, huysvr. van den heer en Mr Paulus Voet van Winssen, oud-borgemr deser stadt en secretaris van de Edelm. Heeren Staten dezer provincie; l. n. haer man met mundige en onmundige kinderen; in den Dom-trans, en is overleden op haer hofstede omtrent Breuckelen; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 250 gl. — Catharine-kerk.

5 October. — Juff. *Maria van Rijneveld*, wede van d' heer Nicolaes d' Bij in leven canonick van den capittule ten Dom alhier; l. n. mundige kinderen en onmundige kintskinderen; achter den Dom; 1½ uer beluid en is gesonken, 75 gl. — Buerkerk.

30 December. — Juff. *Judith Charlotte du Bois*, wede van Dnus Johannes van Cuylenborch in leven bedienaer des God. Woorts tot Montfoort; l. n. een mundige dochter; in de Buerestraet; gesonken, 63 gl. — Nicolaes-kerk.

1717.

16 Januari. — *Willem Specht;* l. n. mundige kinderen; op de Voorstraat op den hoeck van de Bootestraet; gesonken, 63 gl. — Catharine-kerk (vergel. 5 October 1710).

4 Februari. — d' Heer *Frederick Borre van Amerongen* junior, jonghman, in leven capiteyn onder 't regiment van d' Hr colonel Jonckheer etc.; l. n. sijn vader in 't Duytsen-huys, doch is overleden in 's-Gravenhage; 16 dragers, swarte kist en baer, d' wapens opgehangen, 3 uer beluid en eens te laat in de kerk. — St. Pieters-kerk (1).

21 Februari. — d' Heer *Gerrit Borre van Amerongen*, jonghman, in leven vendrich onder d' Blauwe guarde; l. n. sijn vader in 't Duytsen-huys; 1½ uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken. — St Pieters-kerk (1).

30 Maart. — Juff. *Yda Maria van Schueren van Haachoort tot Dussen*, jongedochter; l. n. vader en moeder; aan de Nieuwe-gracht bij 't Hieronimi-school; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 150 gl. — Dom (Vergel. 23 April 1723).

16 Mey. — d' Heer *Martinus Fransiscus van der Dussen*, jonghman; l. n. een mundige broer en suster; aen de Nieuwe gracht over 't St Jans-kerkhof; 3 knechts gaen bidden; swarte kist en baar, 16 dragers, eens te laat in de kerk, 3 uer beluid en de wapens opgehangen. — Cathrijne-kerk.

---

(1) Beide deze zijn zonen van Frederik Borre van Amerongen, 1703—1722 land-commandeur der Duitsche orde te Utrecht. Vergel. 20 Decemb. 1722.

8 September. — d' Heeren *Hugo André d' Gonnes*, bejaerd jonghman, — *Johannes Hoppenbrouwer*, bejaerd jonghman †, — en *Samuel Sautijn*, d' welke geseyd worden overleden te zijn in 't Huys van gemack (1), welk huys door den brand is geconsumeert, staende op d' Lange-nieuw-straat; gesonken, 63 gl. — Buerkerk, Nicolaes-kerk, Catharijne-kerk — † levende deses ouders nog te Zutphen.

8 September. — d' Heer *Adriaen Boeckholt*; gesonken, 63 gl.; Nicolaas-kerk: — d' heer *Ernst Jacob de Petersen heer van Asschat*; l. n. kinderen; gesonken met consent; Dom: — d' heer *Johan Manaert*; l. n. sijn vrouw met onmundige kinderen, buiten dese stad; gesonken, 63 gl.; Dom: — d' welke geseyt worden geweest te sijn en mede overleden te sijn in 't Huys van gemack (1), 't welk door den brand is geconsumeert op d' Lange-nieuw-straat.

4 Dec. — d' Heer en Mr *Jan Diderick Quint*, jonghman, in leven maarschalk van Eemland; l. n. vader en moeder; in de Heerestraat; 1½ uer beluid, en is gesonken, 200 gl. — Buerkerk. — (In Utrechtsch Jaarboekje, 1903, blz. 35 van het mengelwerk, werd zijn overlijden ten onrechte gesteld op 14 December).

5 December. — Vrouwe *Louisa de Marees*, wede van den heer en Mr Johan van Luchtenburgh in leven canonick ten Dom etc.; l. n. (een) mundige dochter en onmundige dochters kinderen; overleden

(1) Ten naricht over dit huis diene het volgende: Oudtijds had het geen zelfstandig leven; het behoorde tot de erven van het achtbaar Arkel-convent. Zijne geburen in het zuiden, de Gods-kameren van Adriaen de Beyer, rezen op in 1597. Zelf stond het daar bezuiden de Kleine-Eligien-steeg reeds in 1720. Op 30 October van dit jaar behoorde het in eigendom aan Dirk van den Bender. Deze bezwaarde het toen met eene som van 1500 Karelsgulden, ten onderpand daarvoor stellend „sijne „huysinge, hoff en grond met alle sijn ap- en dependentien, „staande alhier binnen dese Stad Utrecht aan de oostzijde van „de Lange-nieuw-straat, genoemt het Huys van gemak, „strekkende voor uit de voorscreven straat achter aan de huy„singe ofte cameren van Schroyensteyn toe, belend noordwaarts „vooraan door de erfgenamen van den heer de Wijs en de zuid„waert de cameren van Beyer." — Er heerschte welvaart in dat huis, in weerwil van den brand, die het kwam teisteren. Reeds in 1728 konden de 1500 gl. worden afgelost, waarmee het acht jaren vroeger was bezwaard. De bevolking schijnt zeer vlottend te zijn geweest, grootendeels bestaande uit menschen van aanzien, die daar voor langer of korter tijd vertoefden, tot herstel of om andere redenen. Zoo ontmoette men er eene dochter van Dnus J. van Noorden, die aan de drankzucht leed. — We vonden dat Huys van gemak nog terug op 7 Mei 1801. 't Was toen in bezit bij Joannes Bieren, stiet ter noordzijde aan „de Anatomie", ter zuidzijde aan de Beyerskameren en strekte ten oosten zich uit tot aan den stadsacademie-tuin, die in 1724 daarheen was verlegd (Transportboeken der stad Utrecht).

op de Lange-nieuwstraat; d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — Dom.

1718.

5 Februari. — d' Heer professor *Adriaen Reeland;* l. n. sijn vrouw met onmundige kinderen; achter St Pieter over de Domsteech; gesonken, 125 gl. — St Jans-kerk.

24 Maart. — Juffr. *Magdalena Zadelaar*, wede van den heer professor Johan Voet van Winsen etc.; l. n. een mundige dochter, aen d' Nieuwe-gracht over 't Sint Jans kerkhof; gesonken, 250 gl. — Cathrijnekerk.

27 Mey. — d' Heer en Mr *Johan d' Mareez*, heer van de Groote-en-kleine-Koppel en canonick in den capittule van den Dom alhier; l. n. sijn vrouw met een onmundig kint; op de Nieuwe-gracht naest d' poort van 't Catharine-gasthuis; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 300 gl. — Dom.

21 Juni. — Juff. *Magdalena van der Burch*, huysvr van d' heer Pierre d' Quarebbe heer van Jepma; l. n. haer man; aen d' Ouden-Rhijn onder den gerechte van de Meern, alwaer publycq is uytgevoert en alhier gesonken, exempt, d' wapens opgehangen. — Buerkerk.

12 Juli. — Juff. *Margareta Maria van Lommetsum*, wede van den heer Antoni van Honthorst; l. n. mundige kinderen aen d' Nieuwe-gracht, tegenover 't St Jans-kerhof; 16 dragers, swarte kist en baar, 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, met 3 knechts gaen bidden en te laet in de kerk. — Cathrijnekerk.

5 Augustus. — d' Heer *Floris Borre van Amerongen*, heer van Kersbergen etc.; l. n. sijn bevruchte vrouw; op d' Voorstraet; 3 uer beluid, de wapens opgehangen, en is gesonken, 250 gl. — St Pieterskerk.

18 September. — Juff. *Alarda Cornelia van Bronckhorst*, huysvr. van den muntmeester Sibertus van Romondt; l. n. haer man met onmundige kinderen; aen d' Oude-gracht, in de Munt; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, gesonken. — Buerkerk.

1719.

29 Maart. — d' Heer *Leonard d' Casembroot*, heer van Willige-Langerack en Rijnesteyn, raad in de Vroedschap en oud-schepen dezer stad; l. n. sijn vrouw met onmundige kinderen; in de Bootestraet; d' wapens opgehangen en is gesonken, 125 gl. — Nicolaes-kerk.

25 April. — Juff. *Geertruid van der Graaff d' Vapour*, wede van den heer Pierre Paget d' Bragard heer van Wulven etc.; l. n. een mundige broeder

en suster en is overleden in de Pieter-straet op den hoeck van 't Pieters-kerkhof, en is uytgevoert na Rotterdam, 300 guld.

13 Mey. — *Christina van Eck*, huysvr. van Theodorus van Bijlevelt; l. n. haer man met mundige kinderen; in de brouwerij van den Booch aen de Volderbrugh; gesoncken, 75 gl. — Catharine-kerk. (Vergel. 6 Augustus 1721).

8 Juli. — d'Heer en Mr *Fredrick Hamel*, heere van Stoetwegen en raad in de Vroedschap dezer stad, mitsgaders drossaert van de hooge heerlijkheid van Vreeswijck, genaemt de Vaert, bejaerd jonghman; l.n. een mundige broeder en suster; aen d'Nieuwe-gracht bij de Magdalene-brugh; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen, swarte kist en baer, 16 dragers, tweemaal te laat in de kerk, en 4 knechts gaan bidden. — St Jans-kerk.

8 Augustus. — Vrouwe *Jeanne Borre van Amerongen*, huysvr. van den weled. heer Joost Taets van Amerongen heer van Natewisch comparerende wegens d'heeren Edelen en Ridderschappe ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten dezer provincie etc.; l. n. haer man met mundige en onmundige voorkinderen van haer man; in de Wittevrouwen-straet; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen en is gezonken, 125 gl. — Dom (Verg. 12 Mei 1735).

11 November. — d'Heer *Jacob van der Borch;* l.n. mundige erfgenamen; in de Wallsteegh; het bort is opgehangen maer 't wapen met denzelven in 't graf geleyt, en is gesonken, 75 gl. — Buerkerk.

1720.

16 Januari. — d'Heer *Hendrick Frederick Pijnsen van der Aa*, maarschalk van 't Overkwartier, bejaerd jonghman; l.n. mundige broeder en zuster; is overleden aen d'Nieuwe-gracht omtrent St Servaes-heck; uytgevoert na Ysselsteyn, 125 gl.

14 Februari. — d'Heer *Johannes Matthiae*, bejaerd jonghman; l.n. mundige erfgenamen; in de Heerestraet; gesonken, 120 gl. — Buerkerk.

21 Februari. — Vrouwe *Elisabet Coymans*, wede van den heer Willem van der Muelen in leven raad in de Vroedschap dezer stadt, heer van Nicop, Portengen, Blijenburg etc.; l.n. een mundige soon; aen d'Nieuwe-gracht, tusschen d'Heere- en Brigitte-straet; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen, en is gezonken, 300 gl. — Buerkerk.

11 Maart. — Juff. *Reina d'Groot*, wede van den heer Michiel Johan Ram van Schalckwijck; l.n. mundige en onmundige erfgenamen, doch is overleden buyten d'Wittevrouwen-poort, omtrent d'Biltse-sluis; d'wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Marie-kerk (Zie ook 15 Februari 1715).

20 Maart. — Juff. *Maria van Wijckerslooth*, bejaerde dochter; l.n. een mundige broeder; is overleden aen 't waterpoortje op de Marie-plaats; gesonken, 85 gl. — Geerte-kerk.

5 Juli. — d'Heer *Johan Hooft*, heer van Maelstede, vendrich onder d'Blauwe guarde te voet; l.n. zijn vrouw en twee onmundige kinderen, doch is hier overleden buiten d'Tollesteeghpoort in de Tollesteegh; 18 dragers, zwarte kist en baer, en te laet in de kerk. — Reguliers-kerk.

8 December. — Vrouwe *Elisabeth Catharina van Scherpenzeel tot Rumpt* etc., huysvr. van d'Heer Frederick Jacob Heereman heere van Zuydwijck, Hagesteyn etc.; l.n. haer man en onmundige kinderen; aen de Nieuwe-gracht op Paus-huysen; d'wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — Jacobi-kerk.

1721.

6 Januari. — De heer *Melchior Leydecker* etc.; l.n. syn vrouw; aen de Nieuwe-gracht omtrent 't Hieronimus-school; gesonken, 80 gl. — Jacobi-kerk (Vergel. 31 Januari 1745).

19 Maart. — De heer *Johannes Luyts*, professor etc, bejaerd jongman; l.n. mundige erfgenamen; aen de Nieuwe-gracht, aen de Meertensdam; gesonken, 150 gl. — Catharijne-kerk (Volgens het Album Studiosorum, n° 42, hoogleeraar in de Wijsbegeerte: zijn dood wordt daar, allicht onjuist, gesteld op 12 Maart).

31 Maart. — *Jacob Han*, jongman; l. n. zijn vader; in de Korte-nieuwstraet; gesonken, 63 gl. — Jacobi-kerk (Orgelist in den Dom. — Vergel. 26 September 1733).

5 Augustus. — Juff. *Geertruyd van Wijckeslooth*, wede Dr Cornelis van Gessel; l. n. mundige kinderen; aen de Nieuwe-gracht omtrent 't Hieronimi-school; gesonken 100 gl. — Geerte-kerk.

6 Augustus. — Sr *Theodorus van Bijleveld;* l. n. mundige kinderen; aen d'Oude-gracht in de brouwerij van den Booch; gesoncken, 25 gl. — Catharine-kerk (Verg. 13 Mei 1719).

9 November. — d'Heer *Anthony Schade van Westrum*, bejaerd jonghman; l. n. een mundigen broeder; aen d'Marie-plaets; gesonken, 150 gl. — Catharijne-kerk (Zie nog 5 November 1724).

1722.

21 April. — d'Heer *Bartholdus Tollingh*, bedienaer des Goddel. Woorts alhier; l. n. sijn vrouw en onmundige kinderen; aen d'Nieuwe-gracht omtrent St Servaes-hek; gesonken, 75 gl. — Nicolaes-kerk.

6 April. — d'Heer *Arnoldus van Beest*, medicine-doctor; l. n. een mundige dochter; aen d'Oude-gracht

omtrent de Viebrug; gesonken, 80 gl. — Cathrijne-kerk.

27 April. — *Walborgh van Wijckersloot,* huisvr. van Jan van Schayck; l. n. haer man en geen kind; in de Schoutensteegh uytgedragen, doch is overleden aen d'Marieplaets, omtrent 't Waterpoortje; 8 dragers. — Buerkerk.

4 Mei. — *Johanna Maria van Beest,* huisvr. van Jan Baptist van Wijck; l. n. haer man en onmundige kinderen; aen d'Oude-gracht bij de Viebrug; gesonken, 75 gl. — Jacobi kerk.

18 Mei. — d'Heer en Mr *Everard Drakenborch;* l. n. sijn vrouw en mundige kinderen; in de Zuylenstraet; gesonken, 100 gl. — Reguliers-kerk.

12 Augustus. — d'Heer en Mr *Johan Heycop,* raad in de Vroedschap en regeerende Borgemeester dezer stadt, bejaerd jonghman; l. n. mundige susters; in de Oude-munster-trans; 3 uer beluid, de wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Jacobi-kerk.

14 November. — Vrouwe *Anna Maria van Straeten,* wede van d'heer Gerard van Rossem in leven heere van Vuylcop etc; l. n. mundige kinderen; en is overleden op de Vuyle-slooth of anders genaemt de Keyserstraet; gesonken, 63 gl. de wapens opgehangen naderhand. — Dom (Vergel. 9 Januari 1716).

20 December. — Den Hooged. heer *Frederick Borre van Amerongen,* heere van Carsbergen, geëligeerde raad en landcommandeur van de ridderorde van den Duytschen huyse alhier en Decan van den Capittule van St Pieter etc.; l. n. mundige kinderen en onmundige kinds-kint; aen de Springhwegh in den Duytschen huyse; 3 uer beluid, d'wapens opgehangen, en is gesonken, 500 gl. — St Pieterskerk (Vergel. 4 en 21 Februari 1717, 7 en 28 Februari 1724)

1723.

23 April. — d'Heer *Hermanus van Schuren van Haechoort tot Dussen,* jonghman; l. n. vader en moeder; aen d'Nieuwe-gracht, omtrent 't Hieronimi-school, doch is overleden op Dussen omtrent Gorichem; d'wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Dom (Vergel. 30 Maart 1717).

7 Juli. — Dr *Engelbert van Engelen*; l. n. mundige kinderen; op den hoeck van de Botestraet aen de Voorstraet; gesonken, 100 gl. — Nicolaes-kerk.

4 Augustus. — Vrouwe *Philippina Stanton,* wede wijlen d'heer Rudolph van Arckel in leven heer van Broeckhuysen en Burst etc.; l. n. mundige kinderen; aen d'Marie-plaets; en is uytgevoert na Doorn; comt voor den armen 115 gl.

31 Augustus. — Vrouwe *Johanna Charlotte van Renesse,* huysvr. van d'heer Jan Louis van Hardenbroeck; l. n. haer man en onmundige kinderen; aen d'Nieuwe-gracht omtrent d'Witte-vrouwen-burg; gesonken, 70 gl., en 't wapen opgehangen. — Cathrijne-kerk.

7 October. — d'Heer *Johan Coenraed Barckhusen,* extra-ordinaris professor (der) chimie in de universiteyt of academie alhier; l. n. mundige erfgenamen; op de Wall in d'Hortus-academicus bij St Servaaskerk; gesonken, 75 gl. — Jacobi kerk.

10 October. — Vrouwe *Sophia Felicitas baronesse Wolzogen van Missingdorff,* wede van d'heer Henricus Charlott; l. n. een mundige dochter; aen d'Nieuwegracht, omtrent d'Ambacht-straet; d'wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — St Pieters-kerk.

11 October. — *Elisabeth Cornelia Lap,* huysvr. van den koornkooper Henricus Bosch; l. n. haer man en onmundige kinderen; aen d'Oude-gracht bij de Brand-steegh; 1½ uer beluid en is gesonken 100 gl. — Cathrijne-kerk.

5 November. — d'Heer en Mr *Trajectinus Boll,* heere van Bruynenburgh, raad ordinaris in den edelen Hove van Utrecht etc.; l. n. zijn vrouw met mundige en onmundige kinderen; aen d' Nieuwegracht omtrent d' Brigitte-straet; d' wapens opgehangen, en is gesonken, 120 gl. — Buerkerk.

13 November. — d' Heer *Alexander Hendrik Ambrosius Schimmelpenningh van der Oyen,* capiteyn etc., jonghman; l. n. mundige susters, doch is overleden aen de Nieuwe-gracht omtrent den Stompen-toorn; 16 dragers, swarte kist en baer, d' wapens opgehangen, en te laet in de kerk. — St Pieterskerk.

7 December. — Juff. *Martha Maria van Utenhove tot Bottesteyn,* jongedochter; l. n. vader en moeder; aen d' Marie-plaets; gesonken, 100 gl. — Dom.

9 December. — d' Heer en Mr *Johan van Royen,* raad in de Vroedschap en hooft-officier in der tijt deser stadt etc.; l. n. sijn vrouw en 6 onmundige kinderen; aen 't St Jans-kerkhof; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 315 gl. — Buerkerk.

15 December. — Vrouwe *Hendrina Elisabeth Voet van Winsen,* huysvr. van den heer borgemr Isaac Ubingh; l. n. haer man en geen kinderen; in den Dom-trans; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 250 gl. — Jacobi-kerk.

1724.

7 Februari. — d' Heer *Coenraad Borre van Amerongen* heere van Bergesteyn en proost van den capittule van St Pieter alhier; l. n. zijn vrouw en geen kinderen; aen d' Voorstraet omtrent d' Bootestraet; d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — St Pieters-kerk (Vergelijk 28 Februari 1724).

28 Februari. — Vrouwe *Josina Antonia Taets van Amerongen,* wede van d' heer Coenraed Borre van

Amerongen heere van Bergesteyn en proost van den capittule van St Pieter alhier; l. n. haer heer vader, en is overleden aen d' Voorstraat omtrent d' Bootestraet; d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — St Pieters-kerk (Vergel. 7 Februari 1724).

2 Juni. — *Willem van Bijlevelt;* l. n. sijn vrouw en een mundige dochter; aen den Steenwegh omtrent de Choorstraet; 8 dragers. — Kathrijne-kerk.

15 Augustus. — d' Heer en Mr *Hendrik Huysen*, maarschalk van Montfoort; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; aen de Breestraat, doch is tot Montfoort overleden en aldaer publyck uytgevoert en alhier bijgeset; exempt. — Jacobi-kerk.

23 October. — Vrouwe *Jacoba Adriana Noirot*, huysvr. van d' Hr Willem Hendrik grave van Nassau etc.; l. n. haer man en een onmundich kint, tot Namen, alwaer is overleden en publycq uytgevoert, doch alhier bijgeseth, en d' wapens opgehangen; exempt. — Buerkerk.

5 November. — d' Heer *Jacob Gijsbert Schade van Westrum*, bejaerd jonghman; l. n. mundige erfgenamen; aen d' Marie-plaets in den Hoeck; gesonken, 100 gl. — Cathrijne-kerk (Vergel. 9 November 1721).

20 November. — d' Heer *Adriaen Strick heere van Linschoten*, oud-burgemr deser stadt; l. n. sijn vrouw en mundige kinderen; aen de Nieuwe-gracht omtrent 't Hierusalem-steechje; d' wapens opgehangen, 1½ uer beluid, en is gesonken, 175 gl. — Dom.

1725.

7 Februari. — Vrouwe *Anna Elisabeth Heerman van Zuydwijck*, huisvr. van d' heer Jan Louis van Schuren van Haechoort heere van Dusch (Dussen) etc.; l. n. haer man en een onmundige dochter; aen de Nieuwegracht omtrent 't Hieronimi-school; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — Dom (Vergelijk 31 October 1726).

24 Juni. — Vrouwe *Isabella Agneta Haust*, huysvr. van d' heer Reinaud Gerard van Tuyll van Serooskercken heere van Zuylen en Westbroeck geëligeerden raad ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten dezer provincie etc.; l. n. haer man en onmundige kinderen; aen d' Nieuwe-gracht over d' Ambacht-straat; 3 uer beluyd, d' wapens opgehangen, en is uytgevoert na Zuylen, 175 gl.

25 Juli. — Juff. *Debora van der Wiele*, wede van den heer Jurrien Boucart; l. n. mundige kinderen; aen d' Lange-nieuwstraet omtrent 't Catharijnesteechje; gesonken, 63 gl. — Buerkerk.

19 November. — Vrouwe *Catharina Romswinckel*, huysvr. van d' heer en Mr Christiaen Bongart, raed in de Vroedschap en schepen deser stadt; l. n. haer man en onmundige kinderen; aen d' Nieuwe-gracht

bij d' Groensteegh; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 100 gl. — Niclaes-kerk.

1726.

3 Februari. — d' Heer *Frederick Willem van Diest*, domproost van Utrecht, is op 't huys t' Doorn overleden en aldaar begraven, doch alhier 3 uer beluid; komt voor den armen 27 gl. — Tot Doorn.

22 Februari. — Vrouwe *Beatrix Schade van Westrum*, huysvr. van d' heer Willem Persijn etc.; l. n. haer man en geen kind; in 's-Gravenhage, alwaer is overleden en publicq uytgevoert volgens d' attestatie en alhier bijgeset, mitsgaders 't wapen opgehangen; exempt. — Buerkerk (Vergel. 9 November 1721).

8 Mei. — d' Heer *Ignatius Piers*, bejaard jonghman; aen de Nieuwe-gracht omtrent de Heerestraet; l. n. mundige erfgenamen; gesonken, 80 gl. — Catharine-kerk.

8 Mei. — *François Hemoni*, heere van Voorn, bejaerd jonghman; l. n. mondige erfgenamen, en is overleden aen d' Nieuwe-gracht tegenover 't Hierusalem-steechje; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is uytgevoert na Vleuten; komt voor den armen 500 gl.

31 October. — d' Heer *Jan Louis van Schueren van Haechoort*, heere van Dusch (Dussen), etc.; l. n. een mundige dochter; aen d' Nieuwe-gracht tegenover de Runnebaen; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — Dom (Vergel. 7 Februari 1725).

11 November. — Vrouwe *Judith Cornelia van den Hoven*, wede van d' heer en Mr Willem Schade in leven raad in de Vroedschap deser stadt etc.; l. n. mundige kinderen; aen de Nieuwe-gracht omtrent d' Ambacht-straet; 't wapen opgehangen, gesonken 150 gl. — Dom.

1727.

4 Januari. — Vrouwe *Wijnanda Willemina van Weede*, huysvr. van d' Hr Pieter Godard van Rossem heere van Hardenbroek, comparerende in 't lid van de heeren Edelen ende Ridderschappe 's lands van Utrecht ende wegens deselve ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten 's lands voors. etc.; l. n. haer man en een mundige dochter; in de Brigittestraet, doch is overleden op de riddermatige hofstede Hardenbroeck, en vandaer gevoert, en alhier gesonken, 70 gl., alsmede d' wapens opgehangen. — Nicolaes-kerk (Vergel. 15 October 1732).

19 Januari. — d' Heer *Maurits Philiberth van Utenhove* heere van Bottesteyn, comparerende in 't lid van d' heeren Edelen en Ridderschappe 's lands van Utrecht, en wegens d'selve ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten 's lands voors. etc.; l. n. sijn

vrouw met mundige en onmundige kinderen, achter St Pieter, en is uytgevoert na Bunnick, 125 gl.

27 Mei. — d' Heer *Hendrik van Reede*, canonik ten Dom, jonghman; l. n. sijn moeder tot Achtienhoven, doch is alhier overleden in de Plaets-royal, in de Minnebroer-straet; d' wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Cathrijne-kerk.

3 October. — d' Heer *Ambrosius Keegel*, bejaerde jonghman; l. n. mundige erfgenamen; aen de Nieuwegracht omtrent de Brigittebrugh; gesonken, 80 gl. — Cathrijne-kerk.

27 October -- Juff. *Geertruyd van der Hem*, huysvr. van d' heer Theodorus van Honthorst; l. n. haer man en geen kinderen; aen de Breestraet; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Cathrijne-kerk (Vergelijk 25 Januari 1728).

28 October — d' Heer doctor *Cornelis Beernink*, proost en archidiacon der kercke St Jans tot Utrecht, gewoont hebbende achter St Pieter, en heer van Oudhuysen, doch is overleden te Meydrecht en aldaer gesonken en alhier 3 uer beluid; ook 't wapen opgehangen.

9 December. — d' Heer en Mr *Nicolaes Pesters*, raad in de Vroedschap en oudschepen deser stadt; l. n. sijn vrouw en onmundige kinderen; in de Oudemunster-trans; de wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Buerkerk.

1728.

25 Januari. — d' Heer *Theodorus Ludovicus van Honthorst*; l. n. mundige erfgenamen; aen de Breestraet; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 250 gl. — Cathryne-kerk (Verg. 27 October 1727).

16 Maart. — *Bonifacius van Sonsbeeck*; l. n. sijn vrouw en mundige kinderen; achter St Pieter op den hoeck van 't Poelenburgh-steechje; gesonken, 80 gl. — Cathrijne-kerk (Vergelijk 28 October 1729).

25 April. -- d' Heer *Hendrik Fredrik Alexander Melchior van Laer*, heere van den Lichtenbergh, jonghman; l. n. zijn moeder in Gelderland omtrent Zutphen, doch is alhier overleden aen d' Oude-gracht omtrent d' Backer-brugh, en is uytgevoert na Brummen; komt voor den armen 75 gl.

10 October. — d' Heer *Antoni Godin*, heere van Cockengen en Spengen, raad in de Vroedschap en regerende schepen deser stadt; l. n. sijn vrouw en een onmondige soon; in de Pieterstraet; 3 uer beluid, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 200 gl. — Jans-kerk.

20 December. — d' Heer *Willem d' Geer*, heer van Fossela en canonick van den capittule van Ste Marien alhier; bejaerd jonghman; l. n. mundige broeders; aen

d' Nieuwe-gracht omtrent 't Hierusalem-steechje, en is 't wapen opgehangen. — Jans-kerk.

23 December. — d'Heer en Mr *Ludolph Adriaan de With*, secretaris van den capittule van Ste Marien alhier; l. n mundige kinderen; aan d' Marieplaets omtrent het Waterpoortje; gesonken, 70 gl. — Mariekerk.

24 December. — d'Heer advocaet *Jacob de Vries*; l. n. een mundige suster; aan d' Marieplaets omtrent d' Mariestraet; een uer beluid en is gesonken, 150 gl. — Jacobi-kerk.

1729.

8 Maart. — Den Hooged. *Reynoud Gerard van Tuyll van Serooskercken*, heere van Zuylen, geëligeerde raad ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten deser provincie etc.; l. n. mundige en onmundige kinderen; aen de Nieuwe-gracht over d' Ambachtstraet; d' wapens opgehangen, 3 uer beluid, en is uytgevoert na Zuylen, 300 gl.

25 Mei. — d' Heer en Mr *Johan van Muyden*, ordinaris professor in de rechten in de universiteyt of academie alhier, en raad van de camer van Justitie tot Vianen; l. n. sijn vrouw met mundige kinderen; in de Oud-munster-trans; 1½ uer beluid en is gesonken, 80 gl. — Jans-kerk.

19 Juni. — d' Heer *Willem Gijsbert Joseph Egmond van der Nyenburgh*; l. n. sijn vrouw en geen kinderen, doch is alhier overleden aan de Gansmerckt, en is uytgevoert na Voorburgh in Holland; komt voor den armen 250 gl.

23 October. — d' Heer *Johan Adolph van Alendorp*; l. n. een bejaerde suster, doch is overleden op sijn plaisier plaets Ravesteyn onder den gerechte van Baarn, alwaer publicq is uytgevoert en alhier bijgeseth; d' wapens sullen opgehangen worden. — Cathrijne-kerk.

28 October. — *Geertruyd Cramer*, wede van Bonifacius van Sonsbeeck; l. n. mundige kinderen, doch is overleden tot Leyden ende alhier gesonken, 63 gl. — Cathrijne-kerk (Vergel. 16 Maart 1728).

5 November. — d'Heer *Alardus van Haeften*, bejaerd jonghman; l. n. een mundige suster, doch is overleden aen de Marie-plaets bij 't Waterpoortje; 12 dragers en te laet in de kerk. — Buerkerk.

1730.

27 Januari. — d' Heer *Ernst Hendrik van Renesse tot Lockhorst*, jonghman en capiteyn, ten dienste deser landen etc.; l. n. sijn vader; aen d' Nieuwegracht omtrent de Witte-vrouwen-brugh; 12 dragers, swarte kist en baer en tweemaal te laet in de kerk. — Catrijne-kerk (Zie ook 1 Juni 1730).

24 April. — Vrouwe *Gijsberta Antonia van Renesse van d' Haer*, wede van d' heer Antony Stembor in leven heere van de Haer etc.; laet na mundige kinderen, en is alhier overleden aan d'Marie-plaats; 70 gl. — Buerkerk.

1 Juni. — d' Heer *Adolph van Renesse van Lockhorst*, jongman; l. n. zijn vader; aen d' Nieuwe-gracht omtrent de Witte-vrouwen-brugge; en is uytgevoert na Bergh-ambacht; voor den armen 150 gl. (Zie ook 27 Januari 1730).

12 Juni. — d' Heer *Gerard Godard Taets van Amerongen tot Natewisch*, jonghman, geëligeerde raad ter vergadering van de Edelmog. heeren Staten dezer provincie en wegens deselve gecommitteerd ter vergaderinge van de heeren Staten-generaal etc.; l. n. syn vader; in de Witte-vrouwen-straet; d' wapens opgehangen, en is gesonken, 300 gl. — Dom (Vergel. 12 Mei 1735).

2 Juli. — Juff. *Henrietta Johanna Cabbeljou*, huysvr. van d' heer Reynier van Utenhove heer van Amelisweerd etc.; l. n. haer man en een onmundigh kint; aen d' Nieuwe-gracht omtrent 't Hieronimi-school, doch is overleden op haer buytenplaets genoemt Amelisweert, en alhier gesonken, 250 gl., d' wapens opgehangen. — Jans-kerk (Vergel. 8 Maart 1736).

21 September. — d' Heer *Gerard Arnoud Teyler*; l. n. kinderen in Coninxbergen, ni fallor, doch is alhier overleden in de Bootestraet; 8 dragers, swarte kist en baer. — Janskerk.

1731.

17 Februari. — Juff. *Sophia Maria van Honthorst*, bejaarde dochter; l. n. mundige erfgenamen; aan de Nieuwe-gracht omtrent de Sonstraet; met 4 knechts gaen bidden, 16 dragers en tweemael te laet in de kerk, 3 uer beluid en d' wapens opgehangen, swarte kist en baer. — Cathrijne-kerk.

26 Februari. — d' Heer *Otto Ambrosius van Bronckhorst*, jonghman; l. n. een mundige broeder en suster, doch is overleden in de Minnebroer-straet; is uytgevoert en gesonken, 100 gl. — Uytgedragen na Ysselstein.

15 Maart. — Juff. *Agneta Dorothea van Egeren*, huysvr. van d' heer Marinus d' Rijcke; laet na haer man en geen kinderen; tot Giese-Nikerck, en is overleden aan d' Nieuwe-gracht omtrent d' Heerstraet; 1$^1/_2$ uer beluid, en is gesonken, 100 gl. — Janskerck.

2 Juli. — d' Heer *Martinus van Hees*, bejaerd jonghman; l. n. mundige erfgenamen; aen d' Oude-gracht, achter 't Wijstraet; gesonken, 125 gl. — Geerte-kerk.

29 Augustus. — Juff. *Elizabeth van Zuylen*, huysvr. van den heer Henricus van Zijpesteyn, predicant tot Montfoort; l. n. haer man en geen kinderen aldaer, en is publicq uytgevoert en alhier bijgeset; exempt. — Buerkerk.

27 October. — Vrouwe *Magdalena Voet van Winsen*, huysvr. van d' heer Isaac Ferdinand Godin, regerende schepen dezer stadt; l. n. haer man en onmundige kinderen; op den hoeck van 't Hierusalemsteechje aan de Nieuwe-gracht; de wapens opgehangen, en is gesonken, 150 gl. — Janskerk.

1732.

21 Januari. — Vrouwe *Charlotte Amalia, geboorne hertoginne van la Tremoulle en Thouars*, princesse van Tarente en Talmont etc., douagiere van Sijn Hooghgraefel. Excell. den heer Antoin, graaf van Oldenburgh, heere van Varrel, Kniphausen en Doornwaert etc.; l. n. een mundigen soon, doch is alhier overleden op 't Bisschops-hof bij de Servet-straet; en is op den 7 April uytgevoert na Varrel; komt voor den armen 500 gld.

3 Maart. — d' Heer *Silbertus van Romond*, muntmr van dese provincie; l. n. zijn vrouw en onmundige voorkinderen; aen d' Oude gracht omtrent de Viebrugh; 1$^1/_2$ uer beluid, d' wapens opgehangen en is gesonken, 250 gl. — Buerkerk.

4 Mei. — d' Hooged. Jonckvr. *Anna Geertruyd Borre van Amerongen*, bejaerde dochter; l. n. mundige erfgenamen; in de Bootestraet; d' wapens opgehangen en is gesonken, 150 gl. — Buerkerk.

6 Mei. — — Vrouwe *Digna Elisabeth Booth*, vrouwe van Schalckwijck, laatst wede van den heer Jasper van Linden, heere van Houten en 't Goy, Oude-Wulven en Weyden etc.; l. n. mundige kinderen; in de Oude-Munster-trans, en is gesonken; komt voor den armen 200 gl. — Uytgevoert na Schalckwijck.

5 September. — Juff. *Elisabeth Aletta Maria Barchman Wuytiers*, huysvr. van d' heer capiteyn Jacob Elias d' Maleparde; l. n. haer man en geen kinderen; aen 't St Jans-kerkhof omtrent d' Boothestraet; d' wapens opgehangen en is gesonken, 200 gl. — Jacobi-kerk.

15 October. — d' Hooged. heer *Pieter Godard van Rossem*, heere van Hardenbroeck etc., comparerende in 't lid van de heeren Edelen en Ridderschappe 's lands van Utrecht en wegens deselve ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten 's lands voors. etc.; l. n. een mundige dochter; in de Brigitte-straet, doch is overleden op sijn ridderhofstad Hardenbroeck, alwaer is uytgevoert en alhier bijgeseth, mitsgaders 't wapen opgehangen. — Nicolaes-kerk (Vergelijk 4 Januari 1727).

16 November. — Juff. *Cornelia Heereman tot Zuydwijck*, bejaerde dochter; l. n. een mundige broeder en zuster; achter St Pieter bij der Dom-steegen; 3 uer beluyd, d' wapens opgehangen, en is gesonken, 300 gl.

1733.

20 Januari. — Den Hooghed. heer *Gerrit Maximiliaan Pynssen van der Aa*, heer van Deyl, geëligeerde raad ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten dezer provincie en president van deselve etc.; l. n. sijn vrouw met mundige en onmundige kinderen; achter St Pieter; de wapens opgehangen, en is gesonken, 315 gl. — Dom.

13 Mei. — d' Heer *Cornelis Johannes Bargman Wuytiers*, meerderjarig jongman, overleden op Rijnwijk bij Zeist: 't lijk binnen Utrecht gevoerd en weder vervoert na Warmond buyten Leyden en aldaer gesonken; l. n. een moeder; voor den armen 125 gl.

25 Juli. — te Montfoort overleden Mevr. *Gerarda van Zuylen*, wede van d' heer Floris van Ewijck; 't lijk hier gevoerd en in stilte bijgeset, zijnde de uytvaart tot Montfoort geschied; 16 ellen laken. — Buerkerk.

26 September. — d' Heer *Jan Han*, bejaarde jongman; l. n. mundige broeders en susters; aen de Nieuwe-gracht omtrent de Heere-straet; den armen 63 gl. en 16 el laken gescheurt; gevoert na Diemen om aldaar gesonken of bijgeset te worden in de kerk (Was orgelist in Utrechts Domkerk, ook bespeler van het Carrillon op den Domtoren. — Vergel. 31 Maart 1721).

20 December. — d'Heer *Everard van Weede*, heere van Dijkveld etc., mondige vrijer; laet geen ouders na maar mundige susters; op de Oude gracht bij de Romenborger-brugh; gesonken, den armen 250 gl; 3 ure met tussen-poose overluid, 27 gl; het wapen gehangen 24 gl. en 16 ellen laken gescheurt. — Cathrijne-kerk.

23 December. — Mevrouw *Everarda Catharina Mansveld*, vrouwe van d' heer Steven van Muiden, secretaris dezer stad; l. n. haar man en twee onmundige kinderen; in de Brigitte-straet; gesonken, den armen 200 gl.; 1½ ure overluid 13 gl. 10 st.; 't wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

1734.

11 April. — Mevrouw *Aletta van Mansveld*, huijsv. van d' heer en Mr Nicolaas van Bronkhorst ordinaris raad van d' Ed. Hove Provinciael van Utrecht; l. n. haer man en 4 onmundige kinderen; op de Nieuwe-gracht, omtrent de Munt-straet; gesonken, komt voor den armen 200 gl., het wapen gehangen, 24 gl.; ½ uer beluid, 13 gl. 10 st. en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

19 Mei. — Mevrouw *Elisabeth Catharina van Scheuren*, vrouwe van d' heer Alexander François grave van Groesbeeck etc.; l. n. haer man en drie onmundige kinderen; op de Nieuwegracht bij de Witte-vrouwe-brug; gesonken, komt voor den armen 250 gl. — Domkerk.

13 September. — Mevrouw *Anna van Eck van Panthaleon*, vrouwe van d' heer Herman Lijnslager; l. n. haer man en twee onmundige kinderen; aen de Breedstraet; 't lijk van hier na Doorn uytgevoert om aldaer in de kerk gesonken te worden; komt voor den armen 250 gl. en 16 el laken gescheurt.

24 December. — d' Heer *Wijer Hendrik Overmeer*, raad in de vroedschap dezer stad; l. n. sijn vrouw en 4 onmondige kinderen; aan 't Vreeburgh op den hoek van 't Drie-haring-steechje; gesonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl.; 1 uer geluid, 13 gl. 10 st.; en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

1735.

8 April. — d'Heer *Anthony de Reuver*, secretaris van den edelen gerechte dezer stad; op de Breedstraet; l. n. sijn vrouw en mundige kinderen; gesonken, 100 gl.; het wapen gehangen en 16 el laken gescheurt.— Claes-kerk.

12 Mei. — d' Heer *Joost baron Taets van Amerongen*, heere van Natewisch etc; in de Witte-vrouwenstraet; l n. mundige kinderen; gesonken, 500 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 18 el laken gescheurt. — Domkerk (Vergelijk 28 Februari 1724, 12 Juni 1730 en 15 September 1736).

19 September. — d' Heer *Daniel Roël*, mondige vrijer; aan de Lange-nieuwstraet; l. n. sijn Ed. moeder op de Nieuwe-gracht op de Runnebaen; gesonken, 200 gl.; 16 el laken gescheurt, alleen ten behoeve van 't kinderhuis. — Cathrijne-kerk.

27 September. — d' Heer *Johannes Welbergen*, mondige vrijer; laet geen ouders na, maer twee mondige broeders; op de Oude-gracht achter het Weijstraet in de Papekerk; begraven met consent van den hooft-officier, met 8 dragers, 2 gl.; en 14 el laken gescheurt. — Geerte-kerk (Vergelijk 17 Januari 1739).

1736.

16 Februari. — d' Heer *Ludolph de Wit*, predikant deser stad, schielijk op straet op 't Munster-kerkhof overleden; van daer gebragt ten sijnen huyse in de Romerborger-straet, schuyns over het Paulus-Poortje; l.n. een mondige suster tot Rotterdam; begraven met 20 dragers, 6 gl.; swarte kist en baer, 8 gl.; eens te laet in de kerk, 6 gl. en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

8 Maart. — Mevr. *Frederica van Weede*, huysvr. van d'heer Reynier van Utenhoven heere van Amelisweert; op de Cromme-nieuwe-gracht, omtrent de Latijnsche school; l.n. haer man en geen kinderen; gesonken, 250 gl, het wapen gehangen 24 gl. en 16 el laken gescheurt. — Jans-kerk (Vergel. 2 Juli 1730).

23 Maart. — d'Heer *Romundus Lemans*, bejaerde vrijer; op de Lange-nieuwstraet over de Catharine-kerk; laet geen ouders na, maar mondige vrienden; gesonken, 63 gl. en 14 el laken gescheurt. — Catharijne-kerk.

15 September. — d'Heer *Fredrich Batavodurus Taets van Amerongen*, heere van Natewisch etc. mondige vrijer; in de Witte-vrouwen-straet; gesonken, 300 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurt. — Domkerk (Verg. 12 Mei 1735).

20 October. — d'Heer *Steven Engelbert Eck van Panthaleon*, mondige vrijer; buiten de Witte-vrouwenpoort in 't Amersfoortse-veerhuis; l. n Sijn Ed. moeder in Gelderland: gesonken, 63 gl. en 14 el laken gescheurt. — Jacobi-kerk.

9 December. — Joff. *Catharina de Wijckersloot*, bejaerde dochter; op de Marie-plaats; laet geen ouders na, maer mundige vrienden; gesonken, 150 gl. — Jacobi-kerk.

1737.

3 Februari. — d'Heer *Willem van Wijckersloot*; aen d'Oude-gracht, tusschen de Romerborger- en Reguliers-brugh; l.n. sijn vrouw met mundige en onmundige kinderen; gesonken, 100 gl. — Katharinekerk (Vergelijk 13 Augustus 1737).

11 Februari. — Vrouwe *Cornelia Maria Han*, wede van d'heer Jan Baptist de Blois van Treslongh; in de Botestraat; laet geen kinderen na, maer mondige vrienden en erfgenamen; gesonken, 200 gl. en 18 el laken gescheurt. — Wees-kerk.

2 Mei. — d'Heer *Servatius Hofremont*, bejaerde vrijer, overleden te Zeyst; l. n. mundige vrienden; 't lijk van daer alhier getransporteerd, en in de Marie-kerk bijgezet.

23 Juni. — Mevr. *Aletta Ploos van Amstel*, huysvr. van den Weledelgestr. Hr Mr Adriaen van Bronckhorst, raed in de Vroedschap en regerend borgemr dezer stad Utrecht; op d'Springwegh; l.n. haer man en mundige kinderen; gesonken, 250 gl., het wapen gehangen, 24 gl., 1½ uer overluid, 13 gl. 10 st. en 16 el laken gescheurt. — Geerte-kerk.

27 Juli. — d'Heer *Dirck de Leeuw*, heere van Schalkwijck; op de Nieuwe-gracht bij de Witte-vrouwenbrug; l.n. sijn vrouw en twee onmundige kinderen; gesonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl.; 1½ uer overluid, 13 gl. 10 st., en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

13 Augustus. — *Catharina Vinck*, wede van den heer Willem van Wijckersloot, overleden op de buitenplaats genaemt de Caborre buiten de Catharijnepoort; van daer in de stad op de Oudegracht bij de Romerborger-brugh gebracht ten haeren huyse; laat na mundige en onmundige kinderen; gesonken, 100 gl.; 1½ uer overluid, 13 gl. 10 st., en 16 el laken gescheurt. — Catharine-kerk (Vergel. 3 Febr. 1737).

19 October. — Sr *Rutger ten Hengel*, in de Buerkerk boven van den orgel gevallen en subiet overleden; van daer gebracht ten zijnen huyze in de Lijnmarkt; laet na sijn vrouw en een onmundig kind; begraven met 8 dragers. — Buerkerk. *(Wordt vervolgd).*

Van den Berg.

Hendrik van den Berg, geb. te Brielle den . . . 1746, sterft aldaar 23 December 1808, bij huwde te Brielle den . . . met Nelletjen van Putten, geb. vermoedelijk te Brielle den . . . 1747, sterft aldaar 24 Augustus 1803.

Wie heeft de goedheid het ontbrekende aan te vullen?

's-H. W.

Van Ingen.

Johan Otto van Ingen, geb. te Kampen 5 April 1747, burgemeester aldaar, sterft te Kampen 3 November 1802. Hij huwde te Amsterdam den . . . . 1787 Catharina Maria Drieman, geb. te . . . den . . . 1769, sterft te . . . 29 December 1840.

Met opgaaf van het ontbrekende zal men genoegen doen. W.

Geslacht Willinck.

In een koopacte van den 11en December 1724, berustende in het archief van het kasteel te Ruurlo (G), wordt door den „Erfmarkenrichter" verkocht aan „Arendt Willinck en diens zoon", een stuk grond genaamd, „de Sickelaerscamp" en wel tot reparatie der schaeden, so dat kerspel Ruurloo bij die belegering van Gronlho (Grol) geleden heeft". Datzelfde stuk land wordt den 21en Januari 1628 gekocht door Gerrit Willinck, Richter te Ruurlo, geb. . . . 1582, gestorven te Ruurlo 1642, gehuwd aldaar 21 Mei 1617 met Sophia van Angerlo.

Wie is zoo vriendelijk te willen mededeelen:

1° Wie die Arendt Willinck was, en of hij verwant was aan Gerrit Willinck bovengenoemd.

2° Bestaat het land „de Sickelaerscamp" nog in Gelderland en wie is de eigenaar?

's-H. W.

Van Esveld.

In 1674 werd te Drunen in Noord-Brabant geboren Anthony van Esveld. De naam zijner vrouw is tot heden onbekend, wie kent die naam? Zij hadden drie kinderen, waaronder Johan van Esveld, die in 1703 te Veldhoven bij Eindhoven huwde met Geertruida Gijsberta Tijlingius.

Wie heeft de goedheid het bovenstaande aan te vullen en is het wapen bekend dezer familie?

R. v. E.

Het geslacht van Damme te Haarlem,

Aanteekeningen enz. van 1417—1903

DOOR

A. VAN DAMME.

(Hierbij een plaat).

(*Slot*).

Gedoopt, N. H. G. 24 October 1779.

Jan { v. *Klaas van Damme.*
m. *Sara van Eijk.*

Begraven, N. B. 9 Mei 1780. *Henderijntje van Damme*, 24 jaar dochter van *Hendrik van Damme* en *Maria Valentyn*, van Maurik.

Gehuwd, S. S. 17 Juni 1780.

Dirck de Koning, wedr. van Haarlem, met *Anna van Damme*, wede. *Paulus van Bourgonje*, van Haarlem.

Begraven, N. K. Middentrans no. 31, 20 October 1781, *Anna van Damme* 40 jaar, huisvrouw van *Dirk de Koning*.

Begraven, N. B. 3 Februari 1782 kind van *Isaak van Damme.*

Begraven, N. B. 17 Maart 1782, kind van *Isaak van Damme.*

Begraven, G. K. Zuidertrans no. 341, int graf van *François Elout.* 3 April 1782. *Geesje van Damme* oud 66 jaar, ongehuwd. Botermarkt.

Gehuwd, 17 November 1782, *Klaas van Damme*, wedr. met *Johanna van Oderum*, wede.

Begraven, Z. B. 23 Juli 1783, *Kaatje van Damme.*

Begraven, N. B. 12 Juni 1784, kind van *Jacob van Damme.*

Begraven N. B. 5 Maart 1786, kind van *Isaak van Damme.*

Begraven, E. G. 22 September 1788. *Jacomijntje van Damme*, 56 jaar.

Begraven, G. K. Middentrans, no. 159. 3 Maart 1788 *Sanneke van Damme*, oud 80 jaar, wede. *Jacob van Amstel.* Zuiderhofje.

Gehuwd, in de G. K., Zondag 21 Juni 1789, *Karel van Damme*, van Haarlem, met *Bartha van der Sloot* van Haarlem, dochter van *Abraham van der Sloot* en *Maria Haks.*

D. G. G. 1789.

Carel van Damme en *Bartha van der Sloot.*

waaruit:

Hendrik, geboren 7 Mei 1790.

Abraham, geboren 19 October 1792.

Begraven, Z. B. 21 April 1789, *Geertruij van Damme*, 48 jaar.

Begraven, Z. B. 26 April 1789, *Nicolaas van Damme*, 47 jaar.

Begraven, N. B. 2 Juni 1789, *Isaak van Damme*, 55 jaar.

Gehuwd, 14 October 1789, *Cornelis van Damme* met *Sara Maria Mol.*

Begraven, Z. B. 2 Juni 1792. *Jan van Damme*, 82 jaar.

Gedoopt, N. H. G. 2 Juli 1793, *Paulus van Damme.*

Gedoopt, N. H. G. 2 Juni 1793.

Paulus { v. *Cornelis van Damme.*
m. *Johanna Maria Mol.*

Begraven. Z. B. 1 September 1793, kind van *Cornelis van Damme.*

Begraven, Z. B. 12 Februari 1794, *Johanna Maria Mol*, huisvrouw van *Cornelis van Damme.*

Begraven, 29 Juni 1794, *Jurriaan van Damme.*

Begraven, Z. B. 23 Maart 1794, kind van *Jan van Damme.*

Begraven, N. K. 12 April 1794, *Maria Valentijn* 67 jaar, huisvrouw van *Hendrik van Damme*, Klein Heiligland.

Begraven, N. B. 27 December 1795, *Jan van Damme.* 30 jaar.

Begraven, Z. B. 3 Maart 1796, kind van *Jan van Damme.*

Gehuwd, 26 November 1797, *Barend van Damme* met *Antje van der Vliert* wede.

Begraven, N. B. 27 Maart 1799, *Johanna van Damme.*

Gehuwd, 10 November 1799, *Dirk van Damme*, met *Alida Jansen.*

Gehuwd . . . 1800, *Gerrit van der Horst* met *Anna van Damme.*

Begraven, Maart 1800, *Maria van Damme*, wede. van *Andries Bottelier*, 60 jaar.

Gedoopt, N. H. G. 12 September 1802, *Lena van Damme.*

Gehuwd, S. S. 28 September 1802, *Gerrit van der Horst* wedr. van Haarlem met *Anna van Damme.*

Begraven, N. B. 13 Januari 1803, *Hendrik van Damme* 59 jaar.

Begraven N. K. 17 Mei 1803, *Hendrik van Damme* echtgenoot van *Maria Valentijn*, van Maurik, 72 jaar Klein Heiligland.

Begraven, 18 Augustus 1804, *Maria de Rens*, wede. *Jan van Damme*, 93 jaar.

Begraven, N. B. 13 September 1806, *Paulus van Damme*, 68 jaar.

Begraven, N. B. 9 December 1807, *Neeltje van Damme*, 27 jaar.

Begraven, N. B. 15 Januari 1810, *Paulus van Damme*, 41 jaar.

Begraven, N. B. 7 Februari 1810, *Jacobus van Damme*, 66 jaar, Ridderstraat.

D. G. G. Gehuwd 3 Maart 1811, *Hendrik van Damme*, met *Louisa Maria Hergenhahn.*

waaruit:

Karel, *Jacoba Louisa*, *Bartha Johanna*, *Louisa*.

Gehuwd, S. S. 20 October 1811, *Stephanus Koppens*, wed[r]. met *Anna van Damme*.

Begraven, Z. B. 2 Januari 1813, kind van *Hendrik van Damme*, Gierstraat.

Overleden, 23 Juni 1813, *Alida van Damme*, 8 jaar, vader *Dirk van Damme*, moeder *Alida Janssen*.

Begraven, N. B. 9 Augustus 1816, kind van *Hendrik van Damme*.

Begraven, N. B. 15 September 1818, *Johanna Clara Richter*, huisvrouw van *Jacobus van Damme*.

Gehuwd, 5 Januari 1820, *Abraham van Damme*, met *Dorothea Engels*.
waaruit:
Bartha, geboren 18 April 1821. † 29 September 1902.
Carel, geboren 15 Mei 1822.
Dorothea, geboren 6 November 1823, † 29 Augustus 1863.
Sara Maria, geboren 25 April 1825.
Louisa, geboren 15 Juni 1827, † 17 Mei 1902.
Suzanna, geboren 19 Maart 1829.
Johanna, geboren 15 Januari 1831, † 7 Februari 1831.
David, geboren 26 Februari 1832.
Abraham (1), geboren 8 April 1834.
Hendrik Cornelis, geboren 15 Mei 1836, † 27 Juni 1836.
Hendrik, geboren 13 Juli 1837, † 29 Mei 1884.
Jacobus, geboren 18 December 1839, † 21 Juni 1861.
Jan Willem, geboren 23 Maart 1846, † 4 April 1846.

Begraven, N. K. 6 April 1822, *Johanna Maria van Damme*, oud 59 jaar, huisvrouw van *Stephanus Koppens*.

Begraven, N. K. 29 Augustus 1825, *Carel van Damme*, 58 jaar, echtgenoot van *Bartha van der Sloot*, Oudegracht.

Begraven, N. K. 27 Maart 1828, *Louisa Maria Elizabeth Hergenhahn*, huisvrouw van *Hendrik van Damme*, 35 jaar, Klein Heiligland.

Begraven, G. K. 8 Februari 1831, *Margaretha van Damme*, 86 jaar, dochter van *Jan van Damme* en *Maria de Rens*, ongehuwd, Wijnbergshofje.

Begraven, A. K. D. 2 Juli 1836, *Johannes van Damme*, 45 jaar.

Gehuwd, 22 Februari 1837, *Johannes Hermanus van El*, met *Lena van Damme*.

Begraven A. K. D. December 1841 *Dirk van Damme* 67 jaar.

Begraven A. K. D. 13 December 1844 *Bartha van der Sloot*, 85 jaar wed[e]. van *Carel van Damme*, Teijlershofje.

Geboren, 27 Mei 1844, *Pieter* { v. *David v. Damme*, m. *Maria Jacoba Jacobs*

Gehuwd, 19 November 1845 *Jan Egbert Schoo* met *Bartha Johanna van Damme*,
waaruit: *Hermanus Hendrik* overleden, *Louisa Maria Elizabeth*, *Jan Engbert*, *Maria Gerritbina*.

Begraven A. K. D. 6 October 1846, *Barend van Damme*, 72 jaar.

Begraven A. K. D. 16 December 1846, *Alida Janssen*, wed[e]. *Dirk van Damme*.

Begraven, A. K. D. 4 April 1846, *Jan Willem*, zoon van *Abraham van Damme* en *Doortje Engels*.

Gehuwd 4 October 1848 te 's-Gravenhage *Dirk Gaalkop* met *Dorothea van Damme*, van Haarlem.
waaruit:
Maria Dorothea.
Carolus Abraham Cornelis, overleden.
Carel Theodoor, overleden.
Theodoor, overleden.
Theodoor, overleden.
Willem Hendrik, overleden.

Gehuwd, 11 December 1850, *Hendrik Niemöller* met *Sara Maria van Damme*,
waaruit:
Frederik Abraham.
Joseph Hendrik, overleden.
Cornelis.
Anna Marie.
Carel. overleden.
Joseph Hendrik, overleden.
Johan. } Tweelingen overleden.
Dorothea. }
Elisabeth.
Johan.

Gehuwd 5 Januari 1853, *Willem de Ridder* met *Louisa van Damme*.
waaruit:
Niesje.
Pieter.
Dorothea.
Abraham.
Jakob, overleden.
Antje, overleden.

Gehuwd te 's-Gravenhage 1853. *Pieter van Es* met *Bartha van Damme*.
waaruit:
Dorothea.
Cornelis.
Anna Elizabeth, overleden.
Elizabeth.
Pieter.

(1) Schrijver dezes.

Anna, overleden.
Gehuwd, 20 April 1853.
Carel van Damme met *Maria Johanna Koenderink*, waaruit:
Abraham.
Carel Daniel, overleden.
Carel Daniel.
Hendrik.
Margaretha, overleden.
Gehuwd, 9 Mei 1852 te Amsterdam *Martinus Arendsen*, van Maarsen, met *Suzanna van Damme*.
waaruit:
Herman Abraham.
Abraham Adriaan.
Martinus, overleden.
Johannes, overleden.
Hendrik.
Carel.
Suzanna Hermina Dora.
Gehuwd, 1855 te Amsterdam *David van Damme* met *Hendrika Catharina Middelsteijn*, van Amsterdam,
waaruit:
Maria Wilhelmina, overleden:
Wilhelmina Sophia, overleden.
Gehuwd, 21 October 1857.
Abraham van Damme met *Johanna Cornelia van Acker*,
waaruit:
Johanna Dorothea, overleden.
Anna.
Abraham.
Johannes, overleden.
Begraven, A. K. D. 15 October 1858 *Abraham van Damme* echtgenoot van *Dorothea Engels*.
Overleden, 21 Juni. Begraven A. K. D. 1861. *Jacob van Damme*, zoon van *Abraham van Damme* en *Dorothea Engels*.
Overleden, 3 Februari 1862. Begraven A. K. D. *Dorothea Engels*, wede van *Abraham van Damme*.
Overleden, 29 Augustus 1863, begraven te Eik en Duinen, *Dorothea van Damme*, huisvrouw van *Dirk Gaalkop*.
Overleden 1862. Begraven A. K. D. *Hendrika Catharina Middelstein*, huisvrouw van *David van Damme*.
Gehuwd, 13 Mei 1863.
David vvn Damme wedr. met *Sibbeltje van Dokkum*
waaruit:
Dorothea.
Fijtje, overleden.
Fijtje.
Willem, overleden.

David.
Sibbeltje, overleden.
Overleden, 22 December 1864 *Johanna Dorothea*, dochter van *Abraham van Damme* en *Johanna Cornelia van Acker*.
Overleden, 16 April 1866. Begraven A. K. D. *Johanna Cornelia van Acker*, huisvrovw, van *Abraham van Damme*.
Gehuwd, 6 Februari 1867.
Abraham van Damme wedr met *Maria Bruinier*.
waaruit:
Maria.
Jacobus, overleden.
Overleden, 10 Augustus 1870 *Jacob van Damme*, zoon van *Abraham van Damme* en *Maria Bruinier*.
Overleden, 28 Mei 1874, *Dirk Gaalkop* wedr. van *Dorothea van Damme*.
Overleden, 5 Juli 1875. *Martines Arendsen* echtgenoot van *Suzanna van Damme*.
Gehuwd, 13 November 1878 *Abraham van Damme*, met *Johanna Chatharina van Westerhoven*.
waaruit:
Maria Johanna, overleden.
Margaretha.
Carel.
Abraham.
Abraham, overleden.
Begraven, A. K. D. 31 October 1878, *Sibbeltje van Dokkum*, huisvrouw van *David van Damme*.
Gehuwd, 28 Mei 1879, *David van Damme* wedr. van *Sibbeltje van Dokkum*, met *Maria Johanna van Norde*.
waaruit:
Johanna Maria.
Gehuwd, 25 Augustus 1880. *Jan Willem Winkel* met *Maria Wilhelmina van Damme*.
waaruit:
Maria Wilhelmina, overleden.
Jan Willem.
Gehuwd, 19 April 1882, *Jacob Hendrik Keijser* Jr. met *Anna van Damme*. waaruit:
Anna, overleden.
Anna, overleden.
Jacobus.
Johannes.
Overleden, 29 Mei Reg. A. K. D. *Hendrik aan Damme*.
Overleden, 23 October 1884, Begr. te Overveen *Willem de Ridder* echtgenoote van *Louisa van Damme*.
Gehuwd, 3 Augustus 1887, *Abraham van Damme*, met *Magdalena Vernout*.
Gehuwd, 10 April 1889, *Hendrik van Damme* met *Cornelia van Vlaanderen*,
waaruit:

Hendrik Cornelis.
Carel.
Albertus, overleden.
Cornelis, overleden.
Cornelis.
Gehuwd 10 April 1889, *Eduard Hessels* met *Margaretha van Damme.*
waaruit:
Maria Johanna Elizabeth, overleden.
Eduard, overleden.
Eduard, overleden.
Eduard, overleden.
Martinus Theodorus.
Gehuwd 4 Augustus 1889.
Carel Daniel van Damme met *Maria Helena Couvée* waaruit:
Maria Johanna.
Johanna Rosina.
Karel Daniel, overleden.
Margaretha Dorothea.
Gehuwd 16 Augustus 1900,
Henrij Theodor Misset met *Maria van Damme*, waaruit:
Hendrika Maria, overleden.
Maria Hendrika.
Overleden 17 Mei 1902.
Louisa van Damme weduwe *Willem de Ridder.*
Overleden 29 September 1902,
Bartha van Damme, te 's-Gravenhage, echtgenoote van *Pieter van Es.*

Uit de thesauriersrekeningen van Haarlem, werd door mij het volgende opgeteekend:

Anno 1417.

Januarij bet. van renten tot Aemsterdam.
Ght. Gerritszoon van Damme
geve rente te meij V, s cene ilj goud nob. den nob. Liii budd's, fc. X ℔ pond Xii st.

Ook berust in het Stedelijk archief te Haarlem een charter(1) bevattende een scabinale acte van verkoop van land onder Velsen aan de Raden der stad Haarlem door *Jan Claeszoon van Damme*, schepen van Haarlem, d.d. 7 October 1430.

Aan het charter bevindt zich het zegel van genoemden *Jan Claeszoon van Damme*, waarvan eene afbeelding hierbij.

Deze laatste was schepen van Haarlem in 1430, 1432, 1434 en 1436.

Eveneens bevindt zich in het genoemd archief nog een charter (2), d.d. 11 Maart 1432, waaraan ook

(1) Onder no. 725.
(2) Onder no 1640.

het zegel van *Jan Claesz van Damme* (1). Het bevat eene scabinale acte, waarbij *Gherrit Heyn Noortszoon* en zijn echtgenoote, *Catharina van Assendelft Willemsdr.* aan hunne kinderen schenken de nog niet opengevallen erfenis van *Hugo van Assendelft*, priester, onder bepaling dat zij hen na het overlijden van den erflater eene lijfrente zullen betalen.

Zooals ik mededeelde was *Anna van Damme* regentes van het Oude Mannenhuis te Haarlem in 1664 (2). Deze functie werd ook door haar vader *Nicolaes van Damme* bekleed.

Nicolaes van Damme (3), geb. te Haarlem . . . . ., begraven in de Groote Kerk 3 September 1664. Hij was gehuwd met *Willemke Willemsdochter*. Uit dit huwelijk werden geboren:

1. **Anna.** (Zie inleiding der bijlage).
2. *Catharina.*
3. *Suzanna*, begraven 19 November 1677 in de Groote Kerk. Gehuwd met *Pieter de Ridder.*

Voor 1642 woonde te Haarlem aan den Kleinen Houtweg een bloemist, genaamd *Jan van Damme* gehuwd met *Annitje Claes*, zij hadden twee kinderen *Eva* en *Nicolaas*. Zijne vrouw huwde na zijn dood met *Jacob van Heede*, gelijk o. m. blijkt uit den inventaris der boedelscheiding van wijlen *Jan van Damme*, in 1643 waarvan de algemeene rekening zich be-

(1) Hoewel dit charter geen betrekking heeft op het geslacht van Damme, deel ik mede als eene bijdrage tot de kennis van het geslacht *van Assendelft.*

(2) Zie bijgaande plaat.
Het Oude Mannenhuis thans Weeshuis der Ned. Herv. Gemeente.

(3) Was koopman en bewindhebber der O.-I. Compagnie in 1639.
Van den heer *H. J. Heshuysen*, oud adjunct-archivaris te Haarlem ontving ik nog de volgende mededeelingen:
3 September 1656. Een legerstede in de Groote Kerk voor Nicolaes van Damme, Zuidertrans, no. 127 . . . . . f 18.
5 Januarij 1658: Een openinck in de Groote Kerk voor Nicolaes van Damme, Middelkerck, no. 112 . . . . . f 7.

vindt in de Wees- en Boedelkamer te Haarlem (1).

Zijne dochter Eva huwde omstreeks 1653 met *Gijsbrecht van Versevelt*, bankier te Weesp, gelijk blijkt uit de volgende acte, berustende in het Rijksarchief depôt te Haarlem.

Ghijsbert van Versevelt, Banckhouder te Weesp, gehuwd met *Eva van Damme*, geeft volmacht aan *Seger van Putten*, notaris en procureur te Haarlem, tot verkoop van een huis staande buiten de Kruispoort te Haarlem, van ouds genaamd „Het Huys te Visbeen" (2).

* *
*

Zooals ik reeds mededeelde stichtten *Jacques van Damme* en zijne huisvrouw *Elisabeth Blinkvliet* in 1640 het nog bestaande Zuidenhofje.

Over dit Hofje ten slotte nog het volgende:

Het Zuiderhofje is eene instelling der Doopsgezinden, en behoort tot een der oudste instellingen van liefdadigheid te Haarlem. Aanvankelijk was het bestemd ter bewoning voor 15 oude vrouwen, waaronder de opzichteres. Deze bewoonsters, alle leden der hierboven genoemde gemeente, genoten in vroeger jaren behalve vrije woning, een weekgeld van tien stuivers, bovendien kregen ze jaarlijks twintig ton turf, twee vaatjes boter, ieder van twintig pond, benevens anderhalf mud aardappelen, daarenboven ontvingen zij jaarlijks eenig linnengoed, alsmede een zekere hoeveelheid spek en vleesch, terwijl zij vrij genees- en heelkundige hulp en medicijnen genoten; bovendien werden zij tweemaal 's jaars onthaald op versch vleesch en op zoodanige andere verkwikkingen als haar door de vier Regenten en de vier Regentessen van het Hofje werden verstrekt.

Later ondergingen de leefregels der bewoners onderscheidene wijzingen (3).

(1) Letter M. No. 161. Zie ook *A. van Damme*, Geschiedenis van den bloembollenhandel. Verschenen als bijlage van het *Weekblad voor Bloembollencultuur*. Blz. 108.

(2) Archief Weesp. Acten van verschillenden aard. 16 Aug. 1653.

(3) In het werkje over *Teyler van der Hulst* door W. P. J. Overmeer, uitgegeven te Haarlem in 1902 komt op blz. 21 de volgende mededeeling voor: *Margaretha Cloribus* huwd in 1700 met *Carel van Damme* te Haarlem.

Meerdere bijdragen betreffende de geslachten van Damme zullen steeds welkom zijn.

Red.

Het geslacht Bangeman.

(Zie A. N. F. blad, 1902, kolom 173).

(*Aanvullingen*).

Hieronder volgt het resultaat van een persoonlijk onderzoek in het oud- archief te Batavia, waardoor het in 1902 in dit maandblad verschenen artikel, dat grootendeels (hoewel niet geheel en al) uit familieaanteekeningen was opgesteld, belangrijk wordt aangevuld en het reeds medegedeelde officiëel wordt bevestigd.

Pieter Joan Bangeman Senior, was werkelijk drie malen gehuwd; de trouwboeken te Batavia rijken helaas en onbegrijpelijker wijze, niet ver genoeg terug (het oudste begint eerst in 1768) om de datums dier huwelijken, althans van de beide eerste, die in Indië gesloten werden vast te stellen; het doopboek der „egte kinderen" helpt ons echter verder.

Te Batavia werd n.l. 10 Juli 1725 gedoopt: Pieter Joan, zoon van Pieter Joan Bangeman en van Johanna Cleijer. Achter den naam der moeder staat voorts in het doopboek, de aanteekening: „reeds overleden", zoodat het vermoeden gewettigd is, dat Johanna Cleijer bij of kort nà de geboorte van haar eerste kind overleed. Deze Pieter Joan Bangeman (Junior) is dus degene, die door mij onder 1 in kolom 174 genoemd werd, als begraven te Amsterdam 18 October 1783.

Het 2e huwelijk van Pieter Joan B. Sr moet tusschen 1725 en 1728 plaats gevonden hebben, want het doopboek te Batavia zegt: gedoopt 20 Januari 1729, Andries Ernst, zoon van Pieter Joan Bangeman en Margaretha Johanna Rooseboom. Dit kind, in de familie aanteekeningen, niet genoemd, zal jong gestorven zijn.

De 3e echtgenoote Wilhelmina Johanna Nemegheer, overleed volgens eigenhandige aanteekening van haar zoon H. P. B. wèl op 18 Januari 1774 doch zonder vermelding van de plaats van overlijden. Abusievelijk gaf ik Amsterdam op.

Voorts geeft het doopboek van Batavia nog: 28 Mei 1743 gedoopt Hugo Josephus, zoon van Pieter Joan Bangeman en Wilhelmina Johanna Nemegheer.

Deze door mij sub. 3 kolom 174 genoemd, was volgens het begraafregister te Batavia begraven 17 December 1788, „innocent" zegt het register er bij.

De sub. 5 genoemde Joan Andries is ook gehuwd geweest en wel met Sophia Anna Goetbloed, waarbij Pieter Joan Bangeman, gedoopt te Batavia 7 April 1782. Blijkens de officiëele Naamboekjes der Indische regeering was hij koopman in Comp. dienst sedert 1787; hoofd van Poeloe Ay en Rhun (Banda), 1792—

1794; vendumeester te Batavia, sedert 1794, tevens schepen titulair aldaar sedert 1796.

Thans komen wij aan de sub 6 genoemde Johanna Catharina Bangeman. Haar eerste echtgenoot heette Jan Laurens Huygens, hij was bij zijn overlijden onderkoopman en pakhuismeester der Westzijdsche negotiepakhuizen te Batavia; het begraafregister leert ons, dat hij 14 December 1763 aldaar werd begraven, terwijl blijkens het doopboek de 3 volgende kinderen uit dezen echt te Batavia werden gedoopt: 1° Christiaan Willem Huijgens, gedoopt 2 Januari 1760; 2° Johan Diederik Huijgens, gedoopt 21 Juni 1763 en 3° Johanna Laurentia Huijgens, gedoopt 18 Juli 1764.

De acte van het 2° huwelijk van Johanna Catharina Bangeman is nog in het oud archief te Batavia aanwezig en luidt: Batavia 8 October 1769,

Joan Abraham van der Voort, van Utrecht, koopman en 1° gezworen klerk ter algemeene Secretarye alhier

en

Joanna Catharina Bangeman, **van Hamburg** weduwe van den onderkoopman Johan Laurens Huijgens. Zij zou dus blijkbaar te Hamburg zijn geboren, mogelijk is dan ook haar broeder Willem Vincent, wiens doop ik te Batavia niet vond, eveneens in den vreemde geboren.

Willem Vincent Bangeman, vinden wij in „Taxandria" terug, als verzoekende toestemming om te St. Oedenrode te huwen op 30 Maart 1765, daarna nog op 4 Januari 1776 als diaken aldaar en einde 1797 als vertrokken naar Boxtel. In de bovenbedoelde naamboekjes komt hij voor als: onderkoopman buiten emplooi, sedert 1801, als zoodanig overleed hij ook, ver heeft hij het dus niet gebracht.

In kolom 175 is de nummering der kinderen verkeerd, n° 1 moet veranderd worden in n° 3 en n° 3 in n° 1. De 1e echtgenoote van deze laatst bedoelde heette niet Herman, maar Wesselus de Hart, hij was erf-secretaris van Son en Breugel.

Het jongste kind van Willem Vincent, door mij sub 5 kolom 176 vermeld, heette niet Adrietta, maar Andriesette, bij het overlijden van haar vader te Batavia, was zij nog ongehuwd, daar zij eerst in 1807 huwde.

Hendrik Pieter Bangeman, aan het slot van mijn artikel behandeld, was gedoopt te Batavia *10 November 1745*, sedert 1794 was hij commissaris van de bank van leening aldaar, welke betrekking hij tot zijn overlijden vervulde.

De 1e echtgenoot zijner oudste dochter, was Mr. Albertus Cornelis Hartman, sedert 1791 lid van den Hoogen Raad van Justitie van Ned. Indië, gedoopt te Batavia 4 Augustus 1765, aldaar overleden 21 November 1812, zoon van Casparus Hartman en van Eleonora Deliane Domburg.

Alle deze officiëele mededeelingen, vullen dus het artikel Bangeman belangrijk aan.

Wie was nu Carl Heinrich Christian Bangeman, die 14 Juli 1830 op Sumatra's Westkust overleed?

WELTEVREDEN,

W. Wynaendts van Resandt.

Het geslacht de Bruijn.

(A. N. F. blad, 1903, k. 299).

(*Aanvullingen*).

Het ondertrouwboek te Breda zegt:

Ondertrouwd *8 September* 1742

Jacob de Bruijn, geboortig van Rotterdam, en wonende alhier, weduwnaar, en

Jacoba Hopmans, j. d. van Dordrecht, mede wonende alhier.

Hieruit blijkt dus dat Jacob de Bruijn te Rotterdam geboren was, daar zijn eerste echtgenoote eveneens daar geboren werd, zal dit 1e huwelijk vermoedelijk daar gesloten zijn.

In kolom 300, eerste regel van boven, moet het woord „begraven" doorgeslagen worden.

In noot (2) kolom 301, staat: „(van Dijssel", lees: „(van Eyssel)".

In den laatsten regel kolom 304, staat: „geboren te? (tusschen 1797 en 1800)"; lees: geboren te?, overleden tusschen 1797 en 1800".

W. W. v. R.

Het geslacht Chassé.

(A. N. F. blad, 1900, blz. 42 e. v).

(*Aanvullingen*).

De op blz. 44 van bovengenoemden jaargang genoemde Petrus Theodorus baron Chassé is met zijn gezin, wel wat stiefmoederlijk behandeld, zoo als uit onderstaande *officiëele* gegevens, zal blijken:

Petrus Theodorus bekleedde benalve de reeds genoemde ambten, nog de volgende: van 1791—1792 opperhoofd in Japan; 1792—1794 opperkoopman te Padang; 1800—1808 gouverneur en directeur van Celebes.

Zijn huwelijks-acte luidt:

Batavia, *7 Februari 1789*:

Petrus Theodorus Chassé, *van Varseveld*, koopman en pakhuismeester van den handel in Japan,

en

Anna Elisabeth Palm, van Amsterdam, weduwe van den boekhouder Abraham Daniël Dormieux.

Hij zou dus blijkens die acte *niet* te Zutphen, maar te Varseveld, geboren zijn.

Blijkens het trouwboek te Batavia was voorts: Abraham Daniël Dormieux op *2 Januari 1785* met Anna Elisabeth Palm gehuwd.

Petrus Theodorus Chaseé had niet twee maar zeven kinderen:

1°. Carolina Maria Chassé, geboren te Batavia 2 Januari 1791.

2°. Carolina Maria Frederica Chassé, geboren te Padang 25 Januari 1794, gedoopt te Batavia 12 Juli 1795, gehuwd aldaar 12 Juni 1809 met Johannes Henricus van IJsseldijk, geb. te Djocjakarta in 1787, overleden als lid van den raad van justitie te Soerabaja en ommegaand rechter aldaar op 17 December 1831 te Pasoeroean, zoon van Wouter Hendrik van IJsseldijk en Johanna Maria Magdalena Oland, en weduwnaar van C. W. F. van Teijlingen.

3°. Johannes Theodorus Chassé, geboren te Padang 28 Maart 1795, gedoopt te Batavia 12 Juli 1795, onderpakhuismeester van het graanmagazijn, overleden te Batavia 3 Maart 1821, gehuwd met Maria Canter-Visscher, die hertrouwde met Hendrik Jacob Lutjens, weduwnaar van Maria Petronella van Waey. (Overigens conform het medegedeelde in laatste kolom, blz. 48).

4°. Wijnandina Elisabeth Henriëtte Chassé, geboren te Makassar 31 Maart 1802, overleden te Batavia 9 Juni 1815.

5°. Anna Petronella Elisabeth Chassé, geboren te Makassar 25 Juni 1804, overleden te Batavia 4 Mei 1822, huwde te Batavia 1821 Jan van der Vinne, hoofdbaljuw en president van den landraad te Batavia (1829), resident van Batavia (1831), directeur der producten en civiele magazijnen (1834); hij hertrouwt te Batavia 1823 met Johanna Susanna Carolina Filz.

6°. Jkvr. Juliana Cornelia Theodora Chassé, sub. *a* vermeld op blz. 44.

7°. Petrus Henricus baron Chassé, sub *b.* vermeld blz. 44.

De eenige zoon van den beroemden David Hendrik baron Chassé, kan ik niet als officier in Indië terug vinden, wel in 1823 als wonende te Batavia doch niet in militairen dienst toen.

Wel vind ik J. F. Chassé, in 1821 als officier te Soerabaja overleden.

WELTEVREDEN. W. Wynaendts van Resandt.

Gallas.

(A. N. F. blad, 1901, blz. 45 en blz. 166).
(*Aanvullingen*).

Bleek uit het op blz. 166 aangehaalde, dat Catharine Louise Gallas driemaal gehuwd was, en wel 1° met Cornelis Bosch, 2° met Paulus Godefridus van der Voort, en 3° met David Johan Smith, ook haar 2e echtgenoot blijkt driemaal gehuwd geweest te zijn.

Het *trouwboek* te Batavia toch zegt (en zulks levert te gelijk een aanvulling voor van Rhede van der Kloot. De Gouverneurs-Generaal, enz.):

9 Februari 1765.

Paulus Godefridus van der Voort, van Utrecht, 2e secretaris van de Edele Hooge Indische regeering, *weduwnaar van Anna Theodora Elizabeth Dellafaille,*
en
de jonge juffrouw Johanna Maria van Riemsdijk, van Batavia, oud . . . . jaeren.

De 3e echtgenoot, David Johan Smith, overleed te Batavia *25 Juli 1792*, hij hertrouwde Johanna *Mauritia* (*niet Maria*) Mohr.

W. W. v. R.

Hartsinck.

(A. N. F. blad, 1901, blz. 67).
(*Aanvullingen*).

T. a. p. wordt slechts één der kinderen vermeld, die door Andries Hartsinck (sub XII) gewettigd werd.

Het doopboek van Batavia leert ons, dat hij nog verscheidene andere kinderen, bij inlandsche vrouwen verwekt, adopteerde, en wel:

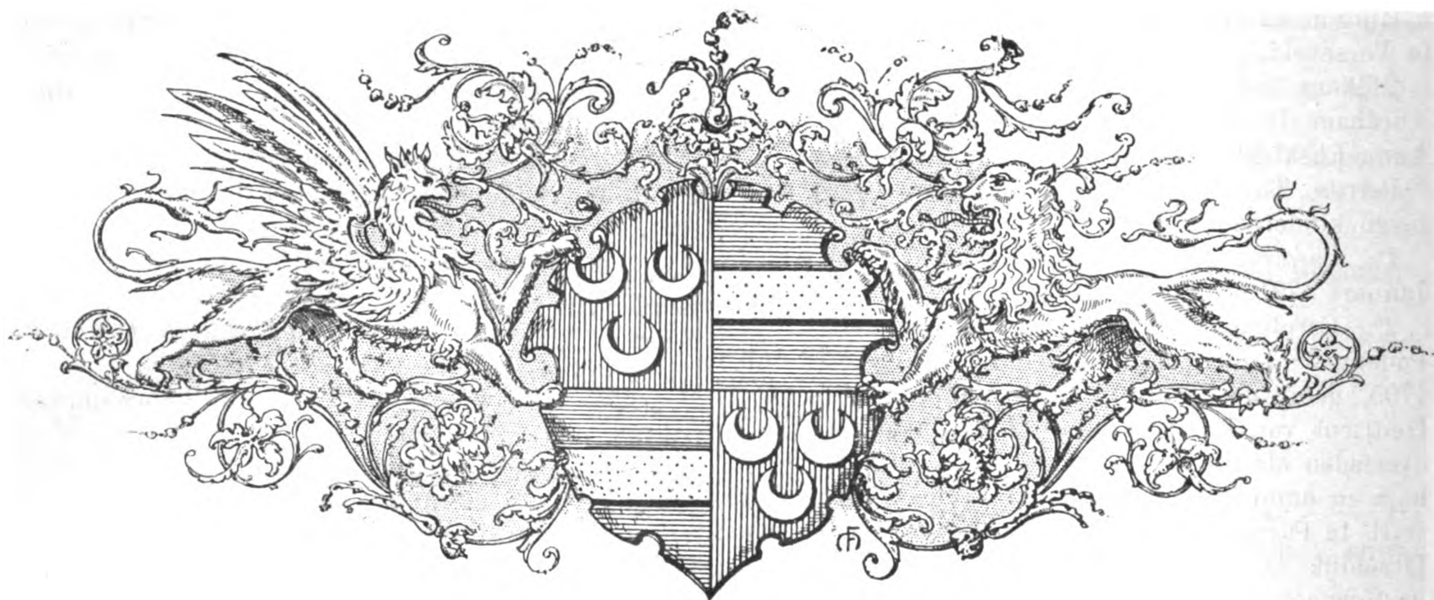
1. Pieter Hartsinck, gedoopt en geadopteerd te Batavia, 31 Mei 1793.
2. Petronella Cornelia Hartsinck, idem 11 Mei 1794.
3. Frederik Ditloff Hartsinck, idem 16 November 1800.
4. Balthasar Frederik Willem Hartsinck, idem 26 April 1801.
5. Antoinette Henriëtte Hartsinck, idem 1 December 1802.

W. W. v. R.

Bleek reeds uit het door mij medegedeelde in de Wapenheraut 1901, blz. 237, dat het laatste woord betreffende het geslacht Hartsinck nog niet gesproken is, ook het ondervolgende uit het oude doopboek te Batavia getrokken, bevestigt zulks.

Uit het huwelijk van een Willem Carel Hartsinck met Maria Magdalena Baptista, werden gedoopt: 1° te Batavia 7 Juli 1745 Joan Cornelis H. en 2° op het eiland Onrust bij Batavia, Catharina Didrika H. op 26 Juni 1751. Deze Willem Carel H. is waarschijnlijk dezelfde als degene die 4 Maart 1759 als *weduwnaar*, te Makassar hertrouwde met Cornelia Slosius.

W. W. v. R.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

H. G. A. Obreen. Geschiedenis van het Geslacht van Wassenaer. Geïllustreerd met authentieke afbeeldingen. Leiden, A. W. Sijthoff, 1903. Roy. 4°.

Waarlijk hadden wij niet gedacht ruim een 35tal jaren geleden, dat de hulpwetenschappen van de geschiedenis zoo'n vorderingen zoude maken. Wat is sedert dien tijd niet op dat gebied openbaar gemaakt. Serieën kwartierstaten verschenen, belangrijke genealogische en heraldische bijdragen afzonderlijk uitgegeven of in tijdschriften, zijn sedert dien tijd openbaar gemaakt. Langzamerhand zal het tijd worden, dat een goed bibliographisch overzicht verschijnt, met kracht wordt door ons daaraan doorgewerkt, maar voltooid mag het nog niet genoemd worden.

Sedert vele jaren verscheen niet één geslachtlijst, zóó in verband staande met de geschiedenis van ons vaderland. — De schrijver ofschoon nog jong, heeft hierin een meesterwerk voltooid en hopen dat zijn arbeid, door nog menig geschrift in dien geest, bewerkt van zijn hand, zal verschijnen. — Wellicht krijgen wij spoedig van een ander Huis, want zoo mogen wij Wassenaer wel noemen, de geschiedenis b.v. van de Egmonden of Brederoden. — Mag werkelijk weder eens een studie verschijnen, wij verwachten dan van den auteur een werk nog breedvoeriger opgezet. — De uitgever, de welbekende firma Sijthoff, die sedert jaren zich zoo verdienstelijk maakt met de uitgaaf van oude, wereldberoemde handschriften, heeft ook dit werk uitstekend uitgevoerd, afbeeldingen zoowel als druk zijn niet alleen onberispelijk, maar zijn boven allen lof verheven. -- De schrijver geeft in dit werk achtereenvolgens, de bronnen, die door hem gebruikt zijn bij het samenstellen van zijn arbeid, behandelt vervolgens de geschiedenis van de bezittingen der Wassenaers en handelt over de afstamming van dat geslacht uit de oud-burggraven van Leiden. Dan volgen historische-genealogische overzichten van de takken, al of niet rechtstreeks in verband staande, de tak der Burggraven, de van Half-Wassenaers, van Santhorst, van Cranenborch, van Duvenvoorde, later van Wassenaer—Duvenvoorde of van Wassenaer alleen, van Wassenaer-Obdam, van Wassenaer-Alkemade, van Polanen, 's Heerenberg en van Breda.

Terwijl een wapen- en zegelbeschrijving en een beschrijving der portretten het geheel completeeren en een breedvoerig goed register, het naslaan van een en ander zeer vergemakkelijkt.

Het genealogisch overzicht in dit hoogst belangrijk werk, wat vroegere eeuwen betreft, zeer critisch bewerkt, wat de laatste eeuw aangaat ofschoon goed hadden wij dit gedeelte toch gaarne iets meer volledig gewenscht. -- Maar wie zijn arbeid is ooit volmaakt!

De illustratiën in dit standaardwerk zijn alle fraai te noemen. Tegenover den titel komt een in kleuren gedrukt wapen der Wassenaers, zooals het is vastgesteld bij de erkenning in den Nederlandschen adel. Voorts komen er in voor twee fraaie autotypieën van de graftombe van Dirk van Wassenaer, sterft 1465, proost van het St. Janscollege te Utrecht, afbeelding van het in het Louvre te Parijs zich bevindend portret van Jan II van Wassenaer (sterft 1523), een portret van denzelfde naar een schilderij; een afbeelding van Lysbeth van Duvenvoorde, echtgenoote van Symon van Adrichem (sterft 1472) naar het origineel op perkament, in 't bezit van den heer H. J. Heshuysen te Bloemendaal; een dito van Jhr. Arent van Duvenvoorde en zijne vrouw Theodora van Scherpenzeel, twee dito van Jhr. Johan van Duvenvoorde (sterft 1645) en zijne echtgenoote Maria van Voerst (sterft 1610); een dito van Jhr. Arent van Wassenaer (sterft 1674) en zijne echtgenoote Anna Margaretha van Scherpenzeel (sterft 1662); dito van Arent baron van Wassenaer (sterft 1721) en zijne echtgenoote Lady Anna Margaretha Bentinck (sterft 1763); een dito van Jacob baron van Wassenaer (sterft 1707) en zijne echtgenoote Jacoba barones van Liere (sterft 1693) door Th. Netscher; deze alle naar de origineelen op 't Huis Duvenvoorde. Afbeeldingen van Frederik Willem Torck (sterft 1761) en zijn echtgenoote Jacoba Maria van Wassenaer, vrouwe van Duvenvoorde, Voorschoten, enz. naar de origineelen op 't kasteel Rosendaal bij Arnhem; dito van Frederik Willem baron van Reede, graaf van Athlone, enz. (sterft 1747) en zijne echtgenoote Louise Isabella Hermeline, baronnesse van Wassenaer (sterft 1756) naar de origineelen op 't kasteel Amerongen, en anderen, te veel om hier te noemen.

Verder afbeeldingen van zeeslagen, kasteelen, gevelsteenen, wapens, enz. alles op onberispelijke wijze uitgevoerd. Red.

* * *

M. G. Wildeman. De Ridderschap van Noordbrabant. Stamdeelen der leden. 1814—1903. Met eene inleiding door Jhr. Mr. A F. O. van Sasse van Ysselt, raadsheer, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Lid der Ridderschap, enz. Z. pl. z. j. ('s-Gravenhage, 1903).

Na het prachtwerk van den Heer Obreen te hebben aangekondigd, volgt hier de beschouwing van een werk, dat had dienen vooraf te gaan, daar het oudere rechten heeft. Het geslacht van Wassenaer ging echter hier vooraf, daar een fraai kopstuk boven aan het blad kon verschijnen, daar waar de boekbeoordeelingen dienden te volgen.

Na deze korte opheldering, eenige mededeelingen omtrent een standaard werk, dat thans reeds geheel is uitverkocht en dus in plaats van in waarde te verminderen, in prijs zal stijgen.

De schrijver heeft met welwillende medewerking van de Ridderschap van Noord-brabant kunnen putten uit deszelfs archief, doch hij is veel verder gegaan en heeft op officieele bescheiden te samen gesteld 104 kwartierstaten, elk acht kwartieren bevattende, zoo die ten minste te verkrijgen waren. De schrijver betuigt in zijn Voorwoord dank aan een groot aantal personen, die hem bij zijn arbeid hebben ter zijde gestaan en spreekt lof, over de welwillendheid die hij ondervonden heeft van archivarissen en gemeentebesturen, zoowel hier te lande als in het buitenland. De schrijver zegt daar verder: „Op traditie „werd niet gesteund, noch ook van min betrouwbare „werken zoo van Hollanders als van vreemden, zon„der nadere contrôle gebruik gemaakt."

„*Ter wille der waarheid, zonder eenige bedoeling* „*van hatelijkheid, doch ook zonder aanziens des per*„*soons* zijn gegevens gedrukt, welke vroeger uit „pruderie onvermeld bleven, dan wel door hen, die „de genealogische wetenschap prostitueerden, uit „winstbejag of vleijerij werden weggemoffeld."

Op dit citaat een kleine aanmerking, nl. dat het niet aangenaam is, in een anders leed, genot te stellen, terwijl het weglaten van een datum, die veel kan goed maken, over het algemeen niets tot het belang van de zaak afdoet. Hij die van een *misval* meer wil weten, moet in dat geval maar persoonlijk onderzoek instellen, *winstbejag* staat hier verre buiten.

De geheele correspondentie, met legio uittreksels van officieele stukken heeft de schrijver geschonken aan het archief van de Ridderschap.

Na dit *Voorwoord*, volgt de *Inleiding* van Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt, die, zooals hij gewoonlijk doet, op uitstekende wijze de geschiedenis van het Lichaam „Ridderschap van Noord-Brabant," behandelt en te boek stelt van 1814 tot op den tegenwoordigen tijd.

Van de hoofdschotel mogen wij niet anders dan veel lof verkondigen. Zes bladen gemerkt A—F, gaan de 104 kwartierstaten vooraf, die allen voorzien zijn van fraai in stijl uitgevoerde familiewapens, volgens de keurige teekeningen van den Heer J. E. van Leeuwen, meest allen „versierd met helm en lof" zou Michiel le Blon zeggen. — Een breedvoerig register vergemakkelijkt het gebruik van 't werk, terwijl ook vooral voor den geschiedvorscher hoogst merkwaardig is de „Nalezing op de staten," gaarne hadden wij echter gezien, dat het register op die staten in het Algemeen register waren opgenomen

geworden. Sedert kort is ook door den schrijver van dezen hoogst verdienstelijken arbeid verzonden een blad met „Aanvullingen en verbeteringen", alsmede een nieuwe tabel 103, die de foutief gedrukte, moet vervangen. — Op het aanvullingsblad, komt het verbeterd wapen de Grez voor, dat hierbij is opgenomen.

Red.

* * *

Johan E. Elias. De Vroedschap van Amsterdam. 1578—1795. Met een inleidend woord van den archivaris der stad Amsterdam Mr. W. R. Veder. Eerste deel. Haarlem. — Vincent Loosjes. — 1903. Roy. 8°.

De klacht wordt wel eens geuit, dat ons land te klein is, om kostbare uitgaven te doen slagen. — Deze klacht kan wel zoo langzamerhand, als onnutte ballast over boord gezet worden, want dit is het derde standaardwerk op genealogisch gebied in één jaar.

De Heer archivaris van Amsterdam Mr. W. R. Veder, brengt hulde aan den schrijver en verzamelaar van dit hoogst belangrijk genealogisch werk, dat vooral uit een historisch oogpunt beschouwd, zeer veel waarde heeft. Wat een tal van bronnen zijn door den schrijver, bij zijn reuzenarbeid gebruikt. Een *overzicht* van die bronnen bij de samenstelling gebruikt, wordt gegeven en beslaat niet minder dan 12 compres gedrukte bladzijden. — „De geschiedkundige inleiding" is zeer breedvoerig opgenomen en getuigt dat de schrijver zijn bronnen niet alleen met succes heeft gebruikt, maar ze met zeer veel nut heeft geraadpleegd; 't is een brokstuk van de

geschiedenis van het fiere Amsterdam. — Eigenaardig heeft de schrijver hier de geslachtkunde een voorname rol toegekend bij de beoefening van geschiedenis. — Een zevental genealogische tabellen komen daarbij voor, en wel: Genealogie Bicker—de Graeff, Genealogie der Burgemeesters uit den familiekring van Johannes Hudde, Genealogie van Bambeek, Genealogie Munter, Genealogie Hooft — van den Bempden, Naamlijst der Burgemeesters van Amsterdam, aangekomen tusschen 1694—1748, Overzicht van de onderlinge verwantschap tusschen de chefs der voornaamste handelshuizen te Amsterdam in de tweede helft der 18e eeuw. — Al het hier voorgaande beslaat niet minder dan 177 bladzijden. — Na deze geschiedkundige inleiding volgen de biographiën van 205 Amsterdamsche regenten.

Levensberichten die men elders, nergens zoo kan vinden.

Bij elk behandeld persoon treft men de bronnen aan, waaruit de schrijver geput heeft, en geeft hij tot in verschillende generatieën de afstammelingen aan, eveneens zeer breedvoerig en met zorg bewerkt. — Dit eerste deel loopt tot 1671 en met belangstelling zien wij het tweede te gemoet, dat dezen moeitenvolle arbeid zal voltooien. Wij twijfelen niet of de schrijver zal in dat tweede deel een degelijk naamregister doen opnemen, dat het naslaan zal vergemakkelijken. — De uitgever dient eveneens hulde te worden gebracht en wel voor den fraaien, duidelijken druk.

Red.

* * *

H. W. Heuvel. Geschiedenis van het Land van Berkel en Schipbeek. Lochem, J. U. Scheen, 1903.

Niet alleen dat de Vereeniging *Gelre* veel, zeer veel doet om de geschiedenis van het oude hertogdom Gelder bekend te maken, zijn er nu en dan personen, die bijdragen geven van het meeste belang. Hieronder mogen wij wel noemen het onlangs verschenen werk van den heer Heuvel, die op een zeer populaire toon de geschiedenis schreef van een deel van Gelderland en Overijssel. — Veel wetenswaardigs wordt door den schrijver medegedeeld over Vorden, Ruurlo, Lochem, Oldenzaal, Deventer, Zutphen, Neede, Goor, Borculo, enz. voorts over Kasteelen, burchten, enz, uit die streken. Hij spreekt over alles en nog wat, over kloosters, kerken, volks overleveringen, enz. alles te veel om hier te vermelden. Toch dienen wij hier nog vooral te laten volgen dat de schrijver ook levensberichten geeft van een groot aantal personen, die of in die streek geleefd hebben of er geboren werden. Voor afwisseling is gezorgd. Dankbaar kunnen wij den schrijver zijn, dat zijne bijdragen, in verschillende locale couranten

opgenomen, hier zijn te zaam gebracht en daardoor aan de vergetelheid zijn ontrukt. — De prijs van het lijvig boekdeel is ingenaaid f 1.90, gebonden f 2.40.— Red.

* * *

A. F. van Beurden. Geschiedenis der Paltsgraven Russel. Hunne afstammelingen en nakomelingen. Roermond, 1903. Met afbeeldingen van wapens, zegels en kwartierstaat.

De ijverige en in oudheid- en geslachtkundige studieën onvermoeibaren secretaris van het Provinciaal genootschap van Limburg, gevestigd te Roermond, schonk ons dezer dagen de geschiedenis van het geslacht Russel, waarvan zich een tak uit de Rijnstreek en wel uit Andernach in Limburg heeft gevestigd. Zijn geschrift getuigt van veel en belangrijk onderzoek. De schrijver houde ons echter ten goede een paar opmerkingen, n. l. dat wij wel wat breedvoeriger omschrijving hadden gewenscht bij het vermelden van Wapens (blz. 6), belangrijk is daarentegen zijne beschouwing over het Wapen der Russel's (blz. 40).

Gaarne hadden wij ook in dit geschrift aangetroffen een breedvoerig levensbericht van Frans Ferdinand Joseph Hubertus Russel (blz. 25). Hij toch is de medeopzichter van het Geschied- en Oudheidkundig genootschap in Limburg en heeft zich bovendien verdienstelijk gemaakt door het schrijven van geschiedkundige werken over Sittard en Geleen, bovendien was hij de schrijver van l'Ordre du St. Sepulcre, onder het pseudoniem Lessurios (Jos. Russel).

Behalve vele officieele bescheiden, komen er nog in voor, merkwaardige bijdragen, omtrent de familieën van Randerborch, Wilthelm, van Thenen, Lemmens en Loomans. Red.

* * *

A. und G. Ortleb, Kleines Heraldisches Lexikon oder Handwörtenbuch der mehr oder weniger gebräuchlichen heraldischen Ausdrücke und ihrer kurzgefaszten Erklärung. Mit 330 Figurenzeichnungen. Bearbeitet für angehende Künstler, Dilettanten, Kunsthandwerker, Münz und Siegelsammler, u. s. w. Kahla i. Th(uringen). A. Weller's verlag, z. j. (1902).

De hierboven gestelde breedvoerige titel geeft reeds voldoende aan, waarom dit werkje, dat in een fraaie linnen band gevat is en met flink geteekende heraldische figuren is opgeluisterd, werd uitgegeven. Het is een fraai geschenk voor aankomende leerlingen op heraldisch gebied, terwijl het meermalen met vrucht zal kunnen gebruikt worden door meer deskundigen. De prijs van dit werkje bedraagt slechts

3.50 R.M. — Een goede Hollandsche uitgaaf van dit verdienstelijk geschrift zou wel zijn plaats vinden.

* * *

Marcel Thibault. Jsabeau de Bavière, Reine de France. La jeunesse, 1370—1405. Paris, librairie académique Perrin et Cie, 1903. 8o. *f* 7.50.

Het is ons recht aangenaam deze hoogst belangrijke studie van den Heer Thibault aan te kondigen, daar toch het leven dezer Vorstin in verband staat met onze geschiedenis. De schrijver, oud leerling van de „Ecole des Chartres", heeft zijn arbeid te boek gesteld volgens officieële bronnen en die met zorg bestudeerd. Het werk is verdeeld in drie hoofd afdeelingen: in het eerste gedeelte, dat vooral voor ons van belang is, geeft hij een flink overzicht van het huis Wittelsbach (Beyeren) en de verbinding met het huis der Visconti. Elisabeth van Beyeren werd in 't begin van 1370 te Munchen geboren uit het huwelijk van Steven de jonge met Thadée Visconti. Haar kinderjaren worden in het eerste gedeelte behandeld en de auteur geeft een omstandig verhaal van haar huwelijk met Karel VI van Frankrijk. Dit gedeelte is zeer verdienstelijk geschreven, men zou denken aan een roman, terwijl het zuiver geschiedenis is. 't Laat zich aangenaam lezen.

Het tweede gedeelte van het werk omvat de drie eerste jaren van haar huwelijk met een levensschets zoowel van haar als haar gemaal, beschrijvingen van feesten die te St. Denis en te Parijs gegeven zijn, alsmede eene beschouwing over de laatste gelukkige jaren van Isabella van Beyeren.

Het derde gedeelte van het werk behandelt haar politiek optreden, dat in zes hoofdstukken zeer breedvoerig door den schrijver uiteengezet wordt.

Aan het slot van het werk komen 16 bladzijden voor met afdrukken van officieële, onuitgegeven stukken. Bijna geen bladzijde in het werk of er komen belangrijke noten op voor, met aanteekeningen van bronnen. Red.

* * *

E. R. J. Gambier Howe, Catalogue of Britsch and American Book plates, bequeathed to the trusters of the British Museum. Londen, 1903. Vol. I.

De grootste en meest interessante verzameling van ex-libris bevindt zich wel in het Britsch Museum, zooals kan blijken uit de volgende bijzonderheden, door den heer Verster medegedeeld in het Handelsblad.

In Mei 1897 stierf te Londen op 72-jarigen leeftijd sir Augustus Wollaston Franks. Hij was een bekend oudheidkundige en lid van onderscheidene genootschappen op dit gebied werkzaam in binnen- en buitenland. Verschillende vitrines in het Britsche Museum bevatten geschenken van Franks, vooral op het gebied der oude faiences.

Dertig jaren achtereen was hij directeur van het prentenkabinet in het Britsche Museum en hieraan heeft hij zijn reusachtige ex-libris verzameling vermaakt, bestaande uit ongeveer 40,000 Engelsche en Amerikaansche, benevens 30,000 andere boekmerken. Op de eerste verdieping van het Britsche Museum, in den rechtervleugel, bevindt zich het prentenkabinet, waar tusschen tal van atlassen en portefeuilles thans ook de ex-libris verzameling van wijlen Franks een plaats heeft gevonden.

Alphabetisch gerangschikt, zijn de Engelsche boekmerken opgezet in 60 groote albums met rood lederen ruggen. Ieder album bevat ongeveer 700 exemplaren. Hieraan is nog toegevoegd een afzonderlijk deel, waarin enkele duplicaten zijn gerangschikt niet in de voornoemde volgorde, maar chronologisch, om een juist overzicht te geven van de ontwikkeling en verandering der verschillende stijlen.

Deze geheele verzameling is nader omschreven in een uitvoerigen catalogus van drie dikke deelen, die ook voor het publiek verkrijgbaar is. Het eerste deel met 7 illustratiën en 13.112 nummers (A—G) is dezer dagen verschenen. Den korten goed geschreven inhoud zullen weinigen ongelezen laten, het boek zelf bevat een schat van gegevens. In de eerste plaats is het bestemd voor verzamelaars van boekmerken en bevat, behalve namen, bijzonderheden over stijl, graveur en data van personen, een heraldieke inhoudsopgave, die den genealoog bewondering afdwingt.

Vijf jaren heeft de samensteller van dezen catalogus, de heer Gambier Howe, gewerkt aan deze verzameling en den catalogus. Hij heeft de belangrijkste uitgave op dit gebied het licht doen zien. Hoezeer zijn werk wordt op prijs gesteld, blijkt wel het beste uit de stemmen, die er thans reeds in Engeland opgaan om in kleinere musea en bibliotheken een dergelijken arbeid te ondernemen, zij het dan ook op meer bescheiden schaal en van meer localen aard.

In genoemd werk komen voor een groot aantal fraaie platen met ex-libris, voor den titel het boekmerk van den verzamelaar Aug. Wollaston Franks, zijn wapen voorstellende, omgeven met vier kwartieren.

* * *

Dominique Delvin. Notice historique & généalogique sur la famille noble de Massiet de Biévène. Mons, 1903.

Biévène niet ver van Ath gelegen in Henegouwen bezat voorheen twee heerlijkheden, die beide behandelt zijn in het geschrift: „Notice historique sur la commune de Biévène en in 1897 door den Heer Delvin in samenwerking met wijlen den Heer Dr. V. J. Guignies afgedrukt is, in de Annales du cercle Archéologique d'Enghien. De bovengenoemde schrij-

ver, heeft sedert dien tijd heel belangrijke aanvullingen verkregen die hij nu als bijvoegsel geeft, het geheel is opgeluisterd met een plaat van het kasteel Massiet van voren en van achteren bezien, twee afbeeldingen van zegels en een plaat voorstellende op haar doodsbed, de non R. E. Veranneman, kleindochter van J. C. de Massiet. Als annexce zijn er aan toegevoegd de afdruk van twee officieële stukken van 1621 en 1642. Wij hopen dat nog menig geschrift van de hand van dezen ijverigen genealoog en geschiedkundigen zullen volgen. Red.

T. H. Siemlink, Geschiedenis van de stad Workum. Workum, (1903). 8o.

Wederom zijn wij een stedekroniek rijker. Met veel toewijding heeft de predikant der doopsgezinde gemeente te Workum, de geschiedenis van de plaats zijner inwoning te boek gesteld. De schrijver getuigd dat het eerst in zijn plan lag de geschiedenis der doopsgezinde te schrijven, doch bij zijne studieën heeft hij veel gevonden, dat eindelijk het besluit tot rijpheid kwam, om de geschiedenis van het aloud Friesch stadje te geven. Dankbaar vermeld de schrijver de personen en inrichtingen, die hulp verleenden. Uit de belangrijke afbeeldingen die in dit geschrift voorkomen kan men zien hoe rijk het Friesch genootschap van oudheidkunde is.

Zeer fraai zijn de afbeeldingen van de zegels „parochie de Wolderkum," van het „Stadszegel" en het „geheimzegel" voorkomende op bladzijde 22. Op bladzijde 25 zien wij hoe op het einde der 15e eeuw het stadsbestuur in handen is van den ouden Frieschen adel, de Beijma's, Hottinga's en Harinxma's hebben er de bovenhand.

Of het poortrecht in 1399 door Albrecht van Beijeren verleend, wel betrekking heeft op de Friesche stad Workum durven wij betwijfelen en gelooven dat dien gravelijken brief betrekking heeft op het Noord-Brabantsch stadje Woudrichem, ook wel Workum of Woerkum genaamd. Na de geschiedenis van de Schieringers en Vetkoopers binnen Workum te hebben behandelt, geeft de schrijver breedvoerig de lotgevallen dezer stad, tijdens de republiek, het Koningrijk Holland en onder Keizer Napoleon; ofschoon de schrijver dezen eminenten man in den aanvang van dat hoofdstuk den „heerschzuchtigen . . . geweldigen Napoleon" noemt, kan hij den eersten Keizer van Frankrijk c. a. niet den lof onthouden, van het invoeren van „de conscriptie en den burgerlijken stand." Uit een genealogisch oogpunt is zeer belangrijk de „Lijst van Burgemeesteren der stad Workum, volgens officieële opgaven.

Ook de uitgever heeft eer van zijn werk, de druk is fraai. Red.

Uit het Doodenboek der Momber-kamer van Utrecht.

1710—1749.

(*Vervolg*).

1737.

(Sr Rutger ten Hengel was voorheen orgelist in de Buurkerk, vervolgens in den Dom en tevens bespeler van het Carillon in den domtoren).

19 November. — Mevrouw *Geertruyd Margarita van Blockland,* wed^e van d'heer Gerard van der Hem van Nedersteyn; op de Marie-plaets; l. n. een mondigen zoon; gesonken, 80 gl. en 16 el laken gescheurt. — Weeskerk.

1738.

10 Januari. — Juff. *Johanna Everdina Drakenburgh,* onmundige dochter; in de Brigitte-straet; l. n. vader en moeder; gesonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurt. — Weeskerk. (Verg. 16 Januari 1748).

14 Januari — In 's-Hertogenbosch overleden d'heer *Pieter Godin,* luytenant-collonel en groot-majoor aldaer etc.; l. n. sijn vrouw en onmundige kinderen; het lijck vandaer alhier getransporteert en in stilten bijgezet; 14 el laken gescheurt en het wapen gehangen, 24 gl. — Janskerk.

2 Maart. — d'Heer *Bartholomeus van den Heuvel,* bejaerde vrijer; laet geen ouders na, maer een mondigen broeder; 63 gl. en 16 el laken gescheurt. — Marie-kerk.

28 Maart. — d'Heer *Jan Godart baron van Rossom,* collonel van een regiment infanterie ten dienst deser landen; op 't St Jans-kerkhof; l. n. sijn vrouw en een onmondige dogter; gesonken, 150 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurt. — Claes-kerk.

12 April. — Juff. *Catharina van Bijleveld,* wed^e van Sr Gerardus Keetel; aen de Voorstraet bij de Witte vrouwen-brugh; l. n. mondige kinderen; begraven met 8 dragers, 2 gl. en 16 el laken gescheurt. — Jacobi-kerk.

6 Juli. — d'Heer *Johannes van Steenacker,* mondige vrijer; op de Nieuwe-gracht bij 't Catharijnesteegje; l. n. sijn moeder tot Rotterdam; gesonken 63 gl. — Catharijne-kerk.

4 Augustus. — Vrouwe *Sophia Alida vvn Luchtenburgh,* wed^e van d'heer Jeronimus Smissard; aen de Nieuwe-gracht onder de Linden aen de Magdalenesteegh; laet na twee onmundige kinderen; gesonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurt. — Domkerk.

17 September. — Juff. *Geertruyd de Haes,* wed^e van d'heer Paulus Buchius, aen de Nieuwe-gracht

omtrent het Jerusalem-steegje; laet geen kinderen na, maer mondige vrinden en erfgenamen tot Amsterdam; het lijck van hier naer Amsterdam getransporteert en aldaer gesonken in de Nieuwe-kerk; komt alhier voor den armen 200 gl. en 16 el laken gescheurt.

1739.

17 Januari. — d'Heer *Bernardus Welbergen,* mondige vrijer; aen de Oude-gracht, agter het Weystraet; laet geen ouders na, maer een mondigen broeder tot Deventer; begraven met 8 dragers, 2 gl., en 14 el laken gescheurt. — Geerte-kerk. (Vergel. 27 September 1735).

23 Maart. — d'Heer *Gerlakus Maes,* bejaerde vrijer, buiten de Witte-vrouwen-poort omtrent de Gildbrug, laet geen ouders na, maer bejaerde broeders tot Maestricht; gesonken, 63 gl. — St Jans-kerk.

24 Juni. — d'Heer *Jan Sandelyn* heere van Voorn, overleden op desselfs heerlijkheid 't huys te Voorn, buyten de Catharijne-poort aen den Dam; l. n. sijn vrouw en onmundige kinderen; gesonken en 16 el laken gescheurt. — St Jans-kerk.

14 Juli. — d'Heer en Mr *Pieter de Wijs,* raed ordinaris in den Ed. Hove provinciaal van Utrecht, overleden te Maersen op desselfs buytenplaetse; het lijk van daer alhier getransporteert en in de Korte-nieuwstraet overgebracht; l. n. zijn vrouw en mondige kinderen; gesonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl.; $1^1/_2$ uer overluid 13 gl. 10 st. en 16 el laken gescheurt. — Claeskerk.

23 September. — d'Heer en Mr *Pieter Schadée*; in de Brigittestraet; l. n. zijn vrouw en onmondige kinderen; gesonken, 125 gl. en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

9 November. — d'Heer en Mr *Willem van der Muelen,* heere van Oud-broekhuysen, raed ordinaris in den Ed. Hove provinciaal van Utrecht etc.; op de Cromme-nieuwe-gracht bij de Munt-straet; l. n. sijn vrouw en mundige kinderen; gesonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurt. — Marie-kerk. (Vergel. 10 October 1740.)

1740.

13 Januari. — d'Heer *Arnoldus van den Eijnden*; op de Nieuwe-gracht bij de Heerestraet, mondige vrijer; laet geen ouders na, maer mondige broeders; gesonken, 63 gl. — Catharijne-kerk.

4 Mei. — Vrouwe *Johanna Antonia Bernards,* huysvr. van den Weledelgestr. Mr Jan Hendrik Strick van Linschoten, heere van Pollaenen, raed in de Vroedschap en cameraer deser stad; op de Nieuwegracht omtrent de Jerusalem-steegh; l. n. haer man en 9 onmundige kinderen; gesonken, 266 gl.;

het wapen gehangen, 24 gl.; $1^1/_2$ uer overluid $13^1/_2$ gl. en 16 el laken gescheurd. — Domkerk.

7 Mei. — *Christoffel Schenck*; buyten de Witte-vrouwen-poort, voor aan het Singel: l. n. sijn vrouw en mondige kinderen; begraven met 8 dragers, 2 gl. — Janskerk. (Vergel. 19 Mei 1741).

3 Juli. — d'Heer *Henricus Blese(n)*, mondige vrijer; op de Nieuwe-gracht bij de Muntstraet; laet geen ouders na, maer een mondige suster; gesonken, 100 gl. en 18 el laken gescheurt. — Catharine-kerk. (Vergel. 29 Januari 1748).

10 September. — Mevrouw *Margarita Maria van Honthorst*. wede van d'heer Pieter van Borselen; op de Nieuwegracht bij 't Jans-kerkhof; l.n. mondige kinderen; gesonken, 200 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurt. — Cathrijne-kerk.

10 October. — Vrouwe *Sophia Huydecoper*, wede van Mr Willem van der Muelen, heere van Oudbroekhuysen, in leven raed in den Hove provinciaal van Utrecht etc.; op de Cromme-nieuwe-gracht bij de Munt-straet; l. n. mondige kinderen; gesonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurt. — Marie-kerk. (Vergel. 9 November 1739).

1741.

11 Mei. d'Heer *Pieter van Alen*, meerderjarige vrijer; op de Nieuwe-gracht bij de Heerestraet; laet geen ouders na, maar een mondige broeder; gesonken, 63 gl. — Catharijne-kerk.

19 Mei. — *Aletta van Allen*, wede van Christoffel Schenck; buiten de Witte-vrouwenpoort; l. n. kinderen en kindskinderen; begraven met 8 dragers, 2 gl. — Janskerk. (Vergel. 7 Mei 1740).

21 Juli. — d'Heer *Jacobus van Switten*, mondige vrijer; buiten de Witte-vrouwenpoort op de Steenstraet, in de Papekerk; l. n. vader en moeder; gesonken, 63 gl. — Jans-kerk.

12 Augustus. — d'Heer *Matthias Valkenburgh*, mondige vrijer; op de Nieuwe gracht bij de Heerestraet; laet geen ouders na, maer mundige vrienden; gesonken, 63 gl. — Geertekerk.

13 Augustus. — d'Heer *Johannes Vos*, predicant in de Nederduytsche gemeente alhier; in de Heerestraet; l. n. sijn vrouw en mondige en onmondige kinderen; gesonken, 85 gl. en 16 el laken gescheurt. — Jacobi-kerk.

20 Augustus. — *Johannes van Kootwijk*; buyten de Witte-vrouw-poort over de Papenkerk, in een steegh; l.n. sijn vrouw en mundige en onmundige kinderen. — Buerkerk.

23 Augustus. — d'Hr en Mr *Antony de Leeuw*, raed in de vroedschap dezer stad etc.; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; op de Nieuwe-gragt bij de Wittevrouwbrugh; gesonken, 500 gl., het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Jacobi-kerk.

11 December. — Mevrouw *Margareta Maria van der Burg*, vrouwe van den heere Theodorus van Scheltinga, heer van Sandeling; aan de Nieuwe-gracht bij de Witte-vrouwe-brug; l. n. haar man en geen kinderen; gesonken, 125 gl. het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Buerkerk.

1742.

29 Januari. — Op Vuylcoop bij Schalkwijk overleden *vrouwe van Rossouw*, huysvr. van d'heer Fredrik Willem van Falkenhayn heer van Vuylcoop etc.; l. n. een onmundige dogter; het lijk vandaer alhier getransporteert en in stilte bijgeset, het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurt. — Claes-kerk.

3 Maart. — Vrouwe *Cornelia Philippina de Boot*, vrouwe van Giessenburgh, huysvr. van d'heer Jan Daniel d'Ablaing; op het Bisschopshof in de Servetstraat, bij den Dom; l. n. haar man en onmundige kinderen; het lijk van hier na Doorn getransporteert en aldaar gesonken, 200 gl. en 16 el laken gescheurt.

21 Maart. — De Welgeb. Juff. *Maria Geertruyd van Heemskerk*, juffer van Incourt, bejaerde dogter; in de Domsteeg; laet geen ouders, maar een mondige suster na; het lijk van hier naar Odijck getransporteerd en aldaar in de kerk gesonken, 250 gl. en 16 el laken gescheurt.

14 April. — De heer professor *Joseph Serrurier*, bejaerde vrijer; op de Nieuwe-gracht, onder de Linde, omtrent het Teling-steegje; l. n. mondige vrienden; gesonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurt. — Weeskerk. (Het Album Studiosorum plaatst dit overlijden op 15 April, doch zal dit wel moeilijk kunnen verdedigen).

14 Mei. — d'Heer *Dominicus Maria Varlet*, bejaarde vrijer; op Rhijnwijk omtrent Zeyst overleden; laat eene meerderjarige zuster na in Vrankrijk; het lijk van daar alhier getransporteert en begraven met 16 dragers, 6 gl.; zwarte kist en baar, 8 gl.; eens te laat in de kerk 6 gl., en 16 el laken gescheurd. — Marie-kerk.

28 Juli. — d'Heer en Mr *Gijsbert Voet van Winsen*, secretaris van Haar Edelmog. de heeren Staten 's lands van Utrecht; op de Nieuwe-gragt bij 't Jans-kerkhof; l. n. meerderjarige kinderen; gesonken, 250 gl. en 16 el laken gescheurt. — Catharijne-kerk.

24 Augustus. — Juff. *Christina van Bijleveld*, bejaarde dochter; in de Heerestraat; l. n. een meerderjarige suster. — Catharine-kerk; 8 dragers. (Vergel. 17 Juli 1748).

11 October. — De heer *Bonaventura van Zijpensteyn*, minderjarige vrijer; op de Oude-gragt tusschen

de Romenburger- en Reguliers-brugh; laat na vader en moeder te Haarlem; gesonken, 120 gl; het wapen gehangen, 24 gl.; 1½ uer overluid, 13 gl. 10 st. en 16 el laken gescheurt. — Geerte-kerk.

15 October. — d'Heer *Jacob Jan baron van Deele*, heere van Amelisweert en Middeldorp, etc.; in de Witte-vrouwen-straat, bij het Rietsteegje; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; gesonken, 500 gl.; 20 el laken gescheurt en het wapen gehangen, 24 gl. — Buerkerk.

8 November. — d'Heer *Hieronymus van Alphen*, professor in de Theologie; op de Nieuwe-gragt, bij het Jans-kerkhof; l. n. mundige kinderen; gesonken, 500 gl.; het wapen gehangen, 24 gl.; anderhalf uur overluid 13 gl. 10 st. en 16 el laken gescheurt. — Buerkerk.

14 November. — Mevr. *Gerarda van Sipenstijn*, huisvr. van d'heer Alexander Carel Philip van Wachtendorff; op de Nieuwe-gragt bij de Zuyle-straet; l. n. haar man en mondige kinderen; gesonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurt. — Geerte-kerk.

9 December. — Jonkvr. *Agatha Jacomina Dierout*, meerderjarige dochter; in de Heerestraat; l. n. meerderjarige broeders en susters; gezonken, den armen 63 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

1743.

19 Januari. — Juff. *Anna Maria Isendoorn*, huisvr. van den heer en Mr Nicolaas Voet; aan de Breestraat, bij de Witte-pomp; l. n. haar man en minderjarige kinderen; gezonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurd. — Catharine-kerk.

1 Februari — De Weledelgeb. Heer *David Godin*, meerderjarig jongman; op het Pieters-kerkhof; l. n. bejaarde zusters; gezonken, 16 el laken gescheurd; den armen 150 gl. en 't wapen gehangen, 24 gl. — Marie-kerk.

6 Febr. — d'Heer *Jacobus Waarbeek*, meerderjarig jongman; op de Nieuwe-gracht over de Brigitte-straat; l. n. meerderjarige vrienden. — Catharine-kerk.

14 Febr. — d'Heer *Ignatius Pijselman*, meerderjarig jongman; op de Nieuwe gracht onder de Linden; l. n. meerderjarige broeders en zusters; gezonken, den armen 63 gl. — Catharine-kerk.

16 Febr. — Mevr. *Levina van Mollem*, huisvr. van d'Heer Hendrik Nicolaas Sautijn, schepen der stad Amsterdam; laat aldaar na haren man; het lijk van daar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet. — Jacobi-kerk.

1 April. — d'Heer Mr *Cornelis Evert Voet van Winsen*, meerderjarige vrijer; l. n. meerderjarige vrienden; in de Romenborger-straat; gezonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurd. — Catharijne-kerk.

11 April. — Vrouwe *Constantina Eliana Huydecoper*, wede van d'Hr Jan Carel van der Muelen in leven heere van Blyenburgh, raad in de Vroedschap en oud-burgemr deser stad enz.; op de Nieuwe-gracht bij de Brigitte-straat; l. n. meerderjarige kinderen; gezonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

13 April. — 't Kind van *Hermanus Specht;* op de Oude-gracht; omtrent de Smeê-brug; l. n. vader en moeder; gezonken, 3 gl. 10 st. — Jacobi-kerk.

3 Mei. — Juff. *Catharina van Blockland*, wede van den heer Mauricius de Jonge; in de Moldersteegh; l. n. mondige kinderen; begraven met 8 dragers, 2 gl. — Buurkerk.

29 Mei. — Vrouwe *Barbera Maria van Meerlo*, wede van den heer en Mr Frans Pieter de Wijs; op de Lange-nieuwstraat, bij 't Oude-vleeshuis; laat geen kinderen na, maar een meerderjarige zuster; gezonken, 63 gl., en 14 el laken gescheurd. — Geertekerk.

1 September. — Vrouwe *Heddewigh Ulrica de Geer*, huisvr. van d'heer Johan van der Hell, heere van Heuklom en Leyenburg; in de Heerestraat; l. n. haar man en een onmundig kind; gezonken, 250 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Jans-kerk.

20 December. — d'Heer *Laurens Hendrik Spiegel*, bejaarde vrijer, overleden te IJsselsteyn; laat aldaar na twee bejaarde zusters; het lijk van daar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet. — Buurkerk.

1744.

29 April. — Vrouwe *Anna Elisabeth van Westreenen*, huysvr. van d'heer en Mr Antoni François Godin heere van Cockengen, raad in de Vroedschap dezer stad etc.; achter St Pieter; l. n. haar man en 3 minderjarige kinderen; gezonken. 300 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Janskerk.

17 Juli. — Juff. *Zara van Resant*, wede wijlen d'heer Willem Hendrik Ploos van Amstel; in de Lange-Jufferstraat bij de Witte-vrouwen-poort; l n. meerderjarige kinderen; gezonken. — Buurkerk.

10 Augustus. — Juff. *Odilia van Wijckersloot*, huisvr. van Sr Nicolaas van Duynkerken; op de Oude-gracht bij de Jansbrug; l. n. haar man en een onmundig kind; gezonken, 100 gl.; 1½ uur overluid, 13 gl. 10 st., en 16 el laken gescheurd. — Geerte-kerk.

30 September. d'Heer en Mr *Gideon Boudaan*, heere van Hardenbroek, raad in de Vroedschap dezer stad etc.; op de Marie-plaats, achter de galderij, in den Hoek; l. n. zijn vrouw en een minderjarige dochter; gezonken, 200 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Janskerk.

21 October. — Vrouwe *Johanna Arnolda Grothe*, huisvr. van den heer Arnoldus Pit, overleden te Doorn op de buitenplaats Klein-Geerestein; het lijk van daar alhier getransporteerd op de Cromme-nieuwe-gracht; l. n. haar man en geen kinderen; gesonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

1745.

31 Januari. — Vrouwe *Petronella van Egeren*, wed^e^ wijlen d'heer professor Melchior Lijdekker, op de Nieuwe-gracht bij de Heerestraat; l. n. mundige vrienden; gezonken, 100 gl.; $1^1/_2$ uur overluid, 13 gl. 10 st., en 16 el laken gescheurd. — Jans-kerk.

8 Februari. — d'Hoogwelgeb. *Reinier baron van Uytenhoven*, heere van Amelisweert etc., beschreven in de Ridderschap dezer provincie en wegens dezelve sessie hebbende ter vergaderingh van Haar Edelmog. de heeren Staten van Utrecht etc.: op de Cromme-nieuwe-gracht bij het Latijnsche school; laat geen vrouw na, maar een meerderjarigen zoon; gezonken, 500 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Janskerk. (Vergel. 2 Juli 1730 en 8 Maart 1736).

6 Maart. — d'Heer en Mr *Jan Scipio Ormea*, heere van Sevenhoven, raad in den Hove provinciaal van Utrecht; op de Nieuwe-gracht bij de Munt-straat; l. n. zijn vader; gezonken, 250 gl., het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. Buurkerk. (Vergel. 25 Augustus 1746).

15 Mei. — Vrouwe *Cornelia van Someren*, wede van d'heer en Mr Jan Bruno van der Dussen, op de Nieuwe-gracht, bij den Plompen-toorn; l. n. mondige kinderen; gezonken, 63 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Claes-kerk.

2 Juni. — Juff. *Maria Heerman van Zuydwijk*, bejaarde dochter; achter St Pieter over de Domsteeg; l.n. meerderjarige vrienden; gezonken, 300 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Domkerk.

16 Juni. — te Zeyst overleden vrouwe *Johanna Adriana Cornelia baronesse Schimmelpenningh van der Oye*, wede den heer Willem baron Borre van Amerongen heere van Karsbergen; het lijk van daar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet; het wapen gehangen, 24 gl. — Pieters-kerk.

8 Augustus. — Mevrouw *Susanna de Bane* wede van d' Hr en Mr Everard Drakenburgh; in de Zuylestraat; l. n. meerderjarige kinderen; gezonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurd. (Moeder van den hoogleeraar Arnold Drakenburgh).

5 September. — Vrouwe *Aletta Both*, huisvr. van den heer Frans Burman luytenant-collonel ten dienste

dezer landen; op de Nieuwe-gracht bij de A-B-C-straat; l.n. haar man en minderjarige kinderen; gezonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurd. — Catharijne-kerk.

16 Septemb. — Vrouwe *Wilhelmina Alstorphius*, huisvr. van d' heer Johan van de Water, griffier van den Hove provinciaal van Utrecht (: op het Oudkerkhof :) l.n. haar man; gezonken, 200 gl. en 16 el laken gescheurd — Catharyne-kerk.

2 November. — Vrouwe *Constantia van der Muelen*, huisvr. van den hoogwelgb. heer François Godard baron van Lijnden heer van Hemmen etc.; op de Cromme-nieuwe-gracht bij de Pieter-straat; l.n. haar man en 10 minderjarige kinderen; het lijk van hier naar Hemmen in Gelderland getransporteerd en aldaar gezonken; komt alhier voor de armen 150 gl.

31 December. — Vrouwe *Cornelia Everdina Jennette van Weede*, wede van den hoogwelgeb. heer Jan Willem grave van Efferen tot Diesternig, collenel ten dienste dezer landen; op de Marie-plaats naar het Waterpoortje toe; l. n. meerder- en minderjarige kinderen; gezonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Catharijne-kerk.

1746.

23 Januari. — d' Heer *Florus van Alkemake*, heer van Oud-Alkemade etc.; in de Witte-vrouwen-straat; laat geen vrouw na, maar meerderjarige dochters; gezonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

25 Maart. — *Deliana van der Borgh*, wede van Wijnand Edeling; in de Keystraat; l. n. vier meerderjarige kinderen; begraven met 8 dragers, 2 gl, en 18 el laken gescheurd. — Klaas-kerk.

3 Mei. — Vrouwe *Anna Megteld van Borselen*, huisvr. van d' heer Eduard Joseph Ram van Schalkwijk, heer van Weerdesteyn; op de Nieuwe-gracht omtrent de Witte-vrouwen-brug; l. n. haar man en een minderjarig kind; gezonken, den armen 150 gl.; het wapen in de kerk gehangen, en 16 el laken gescheurd. — Marie-kerk.

25 Augustus. — d'Hoogwelgeb. heer *Justus Ormea*, heer van Papendorp etc., raad in de vroedschap en regerend burgemr der stad Utrecht; op de Nieuwe-gracht bij de Muntstraat; l. n. vier meerderjarige kinderen; gezonken, 315 gl.; 16 el laken gescheurd, en het wapen gehangen. — Buurkerk. (Vergel. 6 Maart 1745).

22 October — Vrouwe *Judith Boucart*, wede wijlen den heer Johan Barkman Wuytiers de Waal; op de Marie-plaats in den Hoek, achter de de Galderije; l. n. een meerderjarige suster; gezonken, 125 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

11 December. — d' Heer maarschalk *Abraham Bouman*; op de Nieuwe gracht bij de Witte-vrouwen-brug; l. n. zijn vrouw en meerderjarige stiefkinderen; gezonken, 300 gl., en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

1747.

2 Januari. — Vrouwe *Maria van Teylingen*, huisvr. van d' heer Johan van Baerle, secretaris dezer stads politie; op de Nieuwe-gracht bij 't Cathrijne-steegje; l. n. haar man; gezonken, 200 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

5 Februari. — Juff. *Wynanda Cappel*, huisv. van den heer Hendrik de Ruyter; op de Oude-gracht bij de Jacobi-brug; l. n. haar man en onmundige kinderen; gezonken, 100 gl. en 16 el laken gescheurd. — Janskerk.

3 Mei. — Juff. *Johanna Maria Schadé*, bejaarde dochter; op het Dom-kerkhof; laat na twee meerderjarige zusters; gezonken, 100 gl.; het wapen gehangen, 24 gl, en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

27 Mei. — d' Heer *Evrard Drakenburgh*, bejaard vrijer; op de Lange-nieuwstraat over de A-B-C-straat; l. n. meerderjarige broeders en zusters; gezonken, 80 gl. en 16 el laken gescheurd. — Weeskerk.

16 Juli — Op Linschoten overleden vrouwe *Cicilia van Gerwen*, wede van den Weledelgestr. heer Adriaan Strick van Linschoten, heer van Pollanen, in leven raad in de vroedschap en oud-burgemr dezer stad Utrecht; l. n. meerderjarige kinderen; het lijk vandaar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet; 16 el laken gescheurd, en het wapen opgehangen. — Domkerk.

30 Juli. — d' Hoogwelgeb. heer *Jan Servaas baron de Milan Visconti*, heer van Nyveld, Velthuysen etc. decan ten capittule van Ste Marie, geëligeerde raad ter vergadering van de Edelmog. heeren Staten 's lands van Utrecht etc., bejaard vrijer: op het Bagijnhof; l. n. een bejaarde broeder en zuster; gezonken, 500 gl. het wapen gehangen en 24 el laken aan het kinderhuis vereert. — Catharijne-kerk.

29 Augustus. — Den weledelgestr. heer *Hendrik van Nellesteyn*, proost en archidiacon ten capittule van Oud-munster, domdecan, geëligeerde raad en president der Edelmog. heeren Staten 's lands van Utrecht, mitsgaders hoog-heemraad van den Lecke-dijk-bovendams etc.; op de Nieuwe-gracht bij de Schalkesteeg; l. n. een meerderjarigen zoon; gezonken, 500 gl.; het wapen gehangen, 24 gl; 3 uur overluid, 27 gl. en 16 el laken gescheurd. — Domkerk.

23 November, — d' Heer *Paulus Silvius*, secretaris van den capittule van St Pieter; op het Pieters-kerkhof: laat geen vrouw na, maar 2 meerderjarige kinderen; gezonken, 125 gl., en 16 el laken gescheurd. — Pieters-kerk.

16 December. — d' Heer *Johannes de Munnick*, bejaarde vrijer; in de Heerestraat; l. n. een bejaarde suster in Brabant; gezonken, 63 gl, en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

1748.

16 Januari. — d' Heer en Mr *Arnoldus Drakenburgh*, professor in de historie en welsprekenheid in de Universiteit dezer stad; gewoond in de Zuylestraat; l. n. zijne vrouw en geen kinderen. — Wees-kerk. (Vergel. 10 Januar. 1738).

29 Januari. — Juff. *Maria Blesen*, bejaarde dogter; op de Nieuwe-gracht bij de Muntstraat; l. n. mondige neven te Amsterdam; gezonken, 150 gl., en tien el laken gescheurd.—Catharijne-kerk. (Vergel. 3 Juli 1740).

18 Februari. — Vrouwe *Anna Maria Vervelst*, huisvr. van d' heer Johan Buisero heer van Hulshoudt, raad in de vroedschap dezer stad; in de Muntstraat; l. n. haar man en geen kinderen; gezonken, 150 gl., en 16 el laken gescheurd. — Jans-kerk.

26 Maart. — *Gerardus Johannes Munniks*, meerderjarig vrijer; op de Lange-Nieuwstraat in de Vuurige Colom; laat geen ouders na, maar meerderjarige erfgenamen; gezonken, 70 gl en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

5 Mei. — d'Heer Dr *Jacob de la Faije*, predicant in de Engelsche gemeente binnen deze stad; op het Oud-kerkhof; l. n. een meerderjarigen zoon; gezonken, 100 gl. en 14 el laken gescheurd. — St Pieterskerk.

2 Juni. — d'Heer *Johannes van Leuven*, Roomspriester; op de Marie-plaats achter de galderij, verders onbekend; gezonken, 63 gl., en 16 el laken gescheurd. — Marie-kerk

18 Juni. — Joff. *Adriana Achterbergh*, wede van d' Hr Michiel Reäel; op het Oud-kerkhof; laat na meerderjarige kinderen; gesonken, 70 gl. en 16 ellen laken gescheurd. — Geerte-kerk.

13 Juli. — d'Heer *Jan Suermond*, luytenant ten dienste dezer landen; gewond en daaraan overleden, op het Vreeburgh; l. n. sijn vrouw en een onmundig kind te Appeldoren; het lijk van hier naar Emmenes gevoert en aldaar in de kerk gezonken; 14 el laken gescheurd.

17 Juli. — Juff. *Ursula van Bijleveldt*, bejaarde dochter; in de Heerestraat; laat geen ouders na, maar meerderjarige vrienden; 8 dragers en 16 el laken gescheurd. — Catharine-kerk. (Vergel. 24 August. 1742).

9 September. — d'WeledeGestr. heer *Johan van Haeften*, raad in de Vroedschap dezer stad en ontfanger van het anderdeel der generale middelen dezer provintie; l. n. sijn huisvr. en 5 minderjarige kinderen; op de Oude-gracht bij de Beyer-brugh; gesonken, 125 gl; het wapen opgehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Catharijne-kerk.

3 October. — Vrouwe *Maria Arnoud*, huisvr. van d'heer Hercules van Hoornbeek, heer van Werkhoven; op de Oude-kamp; l. n. haar man en een meerderjarige zoon; 't lijk van hier naar Amsterdam getransporteerd en aldaar bijgezet; komt voor den armen 125 gl., en 16 el laken gescheurd.

15 November. — Vrouwe *Margaretha Maria Dommer*, huisvr. van den heer Mr Willem van Baarle; l. n. haar man; gesonken, 150 gl., en 16 el laken gescheurd. — Catharijne-kerk.

28 Novemb. — Vrouwe *Anna Elsevier*, huisvr. van den Weledelgestr. heer Jan Pieter van Mansveld, raad in de vroedschap en regerend borgem[r] dezer stad; op het Jans-kerkhof bij de Nieuwe-gracht; l.n. haar man en twee minderjarige kinderen; gezonken, 250 gl., het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

1749.

5 Februari. — d'Heer *Willebrordus Kemp*, bejaard vrijer; achter de Marie-kerk in den Hoek; l. n. meerderjarige vrienden; begraven in de Marie-kerk; 8 dragers, 2 gl.; zwarte kist en baar, 8 gl. en 16 el laken gescheurd.

27 Febr. — d'Heer en Mr *Berend Jan van Harscamp*, procureur generaal van den Ed. Hove provinciaal van Utrecht; op de Cromme-nieuwe-gracht bij den Maartens-dam; l. n. zijn vrouw en een onmundig kind; gezonken, 125 gl.; het wapen gehangen, 24 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

10 Maart. — d'Heer *Florentinus van Pallaes*, overleden te Wijk bij Duurstede; l. n. sijn vrouw en geen kinderen; het lijk vandaar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet. — Claeskerk.

10 April. — Vrouwe *Johanna Maria van Lidt de Jeude*, wed[e] van d'heer Mr Servatius van Cuylenborch; op de Oude-kamp bij de Heerestraat; l. n. meerderjarige kinderen; het lijk van hier naar Bommel getransporteerd en aldaar in de kerk gezonken, 9 gl. 9 st.

25 Mei. — In 't Waal overleden Juff. *Geertruyd van Groening*, huisvr. van den heer Baltoldus, Oyers, predicant aldaar; het lijk van daar alhier getransporteerd en in stilte bijgezet. — Geerte-kerk.

16 Juli — Juff. *Regina Maria Dierout*, bejaarde dochter; in de Heerestraat; l. n. meerderjarige broeders en zusters; gezonken, 63 gl. en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

30 November. — Vrouwe *Leonora Apollonia Weyer*, huisvr. van den heer Rudolf Leusden, generaal-majoor ten dienste dezer landen; op 't Oude-kerkhof; l. n. haar man en een onmundig kind; gezonken, 150 gl.; het wapen gehangen, 24 gl., en 16 el laken gescheurd. — Buurkerk.

Ten slotte nog iets over het *zinken* (sincken) der lijken; 't geen aanduidt dat het lijk niet werd neergelaten in een groeve, maar bijgezet in een gemetseld graf.

Op het eind der 16[e] eeuw en daarna, toen de openbare begrafenis den Roomschen stempel verloor, zocht 's menschen geest naar eene aanvulling der leemte, welke men gevoelde, dat ontstaan was. Zoo ontwikkelde zich een bijzondere voorliefde voor het begraven der dooden bij nacht of avond. Dan kon men, meer vrij van het aardsche gevoel, ernstiger zich bezig houden met de dingen van hier-na-maals. Ook strookte het donker daarbuiten zoowel met den rouw van den treurenden geest. En, als men verkoos, kon door lantaarns en fakkels een eigenaardige luister worden bijgezet aan zulk een tocht. Zoo werd het begraven bij avond en te nacht allengs een gebruik, dat bijzonder zich liet gelden bij den adel en hooge beambten.

Even voorbij het midden der 17[e] eeuw kwam de stad Utrecht in echten handelsgeest ertoe, om munt te slaan uit dit metaal. Zoo zocht zij haren armenlast wat te verlichten. Des gaf ze op 4/14 Januari 1653 eene verordening, waarbij werd verboden eenen doode te Utrecht bij nacht of bij ontijde ten grave te dragen en stelde daarop eene breuke van drie honderd gulden. In de eerste jaren ging het als met een kleed, dat nog niet past: er werd eenige malen wat aan getornd en geplooid. Doch op 24] Mei 1658 kreeg deze zaak haar beslag, bij een gewijzigde verordening, die vaststelde, dat zij die een doode alhier overleden wilden „doen sincken ofte bij avond en „ontijden in stilte begraven, alvorens daartoe sullen „hebben te versoecken schriftelijk consent, ende be- „talen boven de kerckelijke gerechtigheid, tot een „recognitie de somme van 500 guldens voor de aal- „moeseniers- ende ambachtskameren." (Utrechtsch Placaetb. III, blz. 533).

Tengevolge dezer verordening werden de zoogenaamd *zinkens-boeken* aangelegd, die dezen naam ontvingen, wijl ze alleen dienst deden bij dooden van hoogeren stand, die men in een kelder liet zinken, niet begroef in een graf. Als nu iemand hieruit wil afleiden, dat het zoogenaamde zinken der lijken te Utrecht een van zin is met „het begraven in stilte, bij nacht en ontijden," dan is dit iets van nieuwe vinding, ja; maar het octrooi ontbreekt dier vinding. Te Utrecht onderscheidde men wel degelijk tusschen het begraven van een doode en hem laten zinken. Het eerste geschiedde in een graf, het tweede in een kelder. Afdoend in deze is gewis, dat tal van dooden, welke hier als *gezonken* vermeld staan, in de *zinkens boeken* niet voorkomen.

J. H. HOFMAN.

Familieberichten.

De overgroote meerderheid der menschen, die van de hoofdgebeurtenissen in hun leven kennis geven aan een breeden kring van tijdgenooten, doen dit, omdat het zoo gebruikelijk is. Zij volgen de zeden en gewoonten zonder er verder iets bij te denken.

Er kan zelfs mode in komen. Twintig jaar geleden adverteerde in ons land niemand zijn verloving, noch in een courant, noch per mooie kaart; de blijde tijding kwam tot de naaste verwanten in particuliere brieven en in de plaats der inwoning maakte het verloofde paar een korte presentatie-visite bij bevriende familiën. Thans worden de verlovingsadvertenties en verlovingskaarten met den dag veelvuldiger: we zijn de mode van onze Duitsche buren aan het overnemen. Waarom ook niet? Er is niets tegen, dat men uiting geeft aan vreugde.

Voor weinige jaren werden de zilveren en gouden bruiloftsherdenkingen ook in de hoogste standen nog algemeen bekend gemaakt: 't was een openbare betooging van dankbaar gestemde gemoederen. Nu begint het mode te worden, dat men na het feest, waarvan slechts een kleine omgeving kennis droeg, voor de bewijzen van belangstelling bedankt. Is dat niet jammer? Waarom moet de indruk verdwijnen, dat er dankbare gemoederen waren, ook zonder de geprezen teekenen van belangstelling? Naar onze opinie kan beter de betuiging van erkentelijkheid jegens de menschen dan die van hooger dankbaarheid, van blijdschap en kinderlijke genegenheid achterwege blijven.

De familieberichten hebben meer te beteekenen dan de meeste stellers meenen. Zij vormen de basis der geschiedenis van de geslachten. Al stelt nu iemand op het oogenblik weinig belang in zijn verre nakomelingschap, hij mag haar toch wel de kans geven, volledig omtrent zijn persoonlijkheid ingelicht te worden? Schaden kan dat nooit en kosten doet het niets. Eigen geringheid en bescheidenheid mogen daarbij geen rol spelen. De keuze onzer ouders en voorouders hebben we niet: alle geslachten zijn van even geringe afkomst. Maar in elk geslacht komt er allicht eens één, die, tot geestelijke hoogte en hoogheid geklommen, zijn vader en zijn moeder wil eeren en daarbij de beteekenis der woorden vader en moeder opvat, in den ruimen zin, dien ze ongetwijfeld in de Tien Geboden hebben. Waar de familieberichten ontbreken of onvolledig zijn, moet de schoone gedachte zonder gevolg blijven, zeker tot groot leedwezen van hem, die ze koesterde. En vaak heeft hij, die zijn voorouders zoekt, niet slechts leedwezen, maar ook groote stoffelijke schade.

Al dadelijk na de Reformatie werd aan de predikanten gelast, doop-, huwelijks- en begrafenisboeken te houden en daarin zoo volledig mogelijk aan te teekenen met dag en datum, wat ze verricht hadden en wie daarbij betrokken waren. Het concilie van Trente gaf weldra dezelfde bevelen aan de Katholieke geestelijkheid.

Er is helaas veel plichtverzuim geweest, de aanteekeningen werden niet of zeer onvolledig gesteld, zoodat in het anders zoo solide Duitschland de geslachtslijsten en stamboomen niet te maken zijn, die de besten des volks wenschen te bezitten, alhoewel de keizer de afgifte van gewaarmerkte afschriften uit de oude boeken heeft bevolen en de geestelijkheid voor die afschriften een matige betaling mag vorderen.

Bij ons is er van de boekhouding in de Protestantsche gemeenten zóó weinig gekomen, dat geen burger er aan kan denken, zich een geslachtslijst op te stellen. Hij moge rijk zijn door den arbeid van voorvaderen in het zevende geslacht, hij kan omtrent hen slechts in zeldzame gevallen iets vernemen, hij kan geen dankbare gedachte aan hen wijden, ze zijn even vergeten als dood. Men kent zelfs hun namen niet meer. En millioenen aan erfenissen zijn door het verzuimen der aanteekeningen voor de familiën verloren gegaan. Dragers van den naam des kinderloos gestorven erflaters konden hun verwantschap niet bewijzen.

Het is voor menige familie een geluk geweest, dat er in ons land al vroeg couranten bestonden, wat in de kerk verzuimd was, bleek uit de Oprechte Haarlemsche Courant, althans voor hen, die geädverteerd hadden en dat goed hadden gedaan.

We wenschen daarom aan de familiën het volgende in overweging te geven:

1. Vermeld voluit den naam van het kind, den vader en de moeder in een geboorte bericht. Het uitknipsel van dat bericht zal gemakkelijker te bewaren zijn dan eene geboorte-akte op zegel en voor de familiegeschiedenis evenveel waarde hebben.

2. Schrijf in een huwelijks bericht de namen voluit. Laat de woonplaats van den bruidegom en de bruid niet achterwege, maar vermeld geen twee plaatsnamen bij de onderteekening; zet er slechts één, opdat uw nageslacht wete, waar het huwelijk gesloten is, en zoo noodig de huwelijksakte kunne lichten. Het uitknipsel zal voor uwe geschiedenis evenveel waarde hebben als een document en in eventueële latere kwesties ten minste eene aanwijzing zijn.

3. Laat al de kinderen en behuwdkinderen de advertentie eener zilveren of gouden bruiloft onderteekenen. 't Geeft niet alleen een prettige gedachte, maar kan ook in later tijden een begin van bewijs van samenhang wezen.

4. Vergeet niet in een bericht van overlijden den naam van den overledene voluit en juist te vermelden met bijvoeging van ambt of ambacht, van vroeger of later bekleede bedieningen. Het kan noodig zijn tot vaststelling der identiteit, terwijl het tevens aanwijst, welke plaats de overledene innam in de engere en wijdere wereld, En geef liever plaats en datum zijner geboorte op, dan kortweg zijn ouderdom: dan kunnen ten minste zijne ouders opgespoord worden. als dat ooit noodig mocht zijn.

Er zijn bekende millionnairs gestorven zonder aanwijsbare familie. De Gruyter en Brandt zijn twee van de rijkste. De Staat heeft zich de millioenen moeten toeëigenen na ze jarenlang beheerd te hebben. Begeerders der millioenen en naamgenooten der erflaters waren er volop en groote sommen hebben ze uitgegeven, om hunne rechten te bewijzen. Doch de samenhang der familieën was niet overtuigend aan te toonen. Het voorgeslacht en de voltrekkers van de familiebonden hadden het stellen van volledige aanteekeningen niet van belang geacht. En zoo loopt dan menige arme drommel, die schatrijk had kunnen zijn, koude en broodsgebrek te lijden. Lieve menschen, laat toch den brand niet los, die u met uwe verwanten verbindt: uwe nakomelingen kunnen daardoor deerlijk benadeeld worden.

Plaats daarom volledige, verstandige advertenties en bewaar de couranten die u ten dien einde worden toegezongen. 't Is familiebezit, misschien te eeniger tijd zeer kostbaar.

't Wijst immers de plaatsen aan, waar gezegelde en bewijskrachtige papieren te halen zijn, als de behoefte daaraan zich opdoet?

In de boeken der Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen staat nog altijd een stuk aandeel ten name van Jan Troost. 't Is niet groot, maar toch het halen ruim waard, al moest men er voor uit Groningen komen. En er zijn menschen genoeg, die Troost heeten, zelfs Jan Troost. Maar de berichten in de kerkeboeken zijn afwezig of onvolledig, de burgelijke stand is een nog jonge instelling en in couranten stond ook niets. Die erven wilden, konden zelfs niet bewijzen, dat ze terecht hun eigen naam droegen, nog veel minder, dat ze verwant waren met den aandeelhouder, die ongetwijfeld nog wel veel meer zal bezeten hebben.

Doch zoo gij heelemaal aan stoffelijk voordeel niet wilt denken, adverteer desniettemin volledig uit liefde voor uwe kinderen en uit pieëteit jegens uw ouders en voorvaderen. Eer uw vader en uw moeder, opdat het u welga, maar geef ook aan uw achterkleinkinderen gelegenheid uw naam te gedenken in eere en liefde.

(Niewsblad van Hoeksche Waard).

Sprokkels

uit het Roomsche doopboek te Wageningen.

Een goede wijle geleden mocht ik het doopboek nazien, in het hoofd hier gemeld, aanvangend met het jaar 1680. 'k Vond daar belangrijke aanteekeningen, welke ik hier laat volgen en een weinig toelicht.

I.

Alard Hackfort, geboren 6 Mei 1638, oudste der drie zonen van Olivier Hackfort tot ter Horst bij Wilhelmina van Bronckhorst tot Oosterholt, huwde in 1666 zijne nicht Elisabeth Marie Hackfort Jacobsdochter; bij wie hij negen kinderen verwekte. Een der jongste is de volgende:

9 November 1681 (baptizatus) in Horst; Florentius filius praenobilis domini Alardi et Elisabeth Mariae Hacfort; patrinus praenobilis dominus Florentius a Meeckeren ex Meynerswijck. (Herald. Biblioth., 1874, blz. 33).

II.

Clemenske van Amstel van Kronenburg Antoonsdochter bij Anne van IJsendoorn, trouwde in 1578 met Frans van Lijnden van Hemmen Jaspersz., hem Kronenburg enz. aanbrengend. Zij overleed in 1584 en hare goederen verorven in hoofdzaak op haren zoon Antoon van Lijnden, die in Wijnmaand des jaars 1611 den echt sloot met Sandrine van Stepraed Reiniersdr. Hun tweede zoon was Reinder van Lijnden, die na het midden der 17e eeuw voorkomt als heer van Gronsfoort bij Renkum, en overleed in 1684. Deze had een ouderen broeder Frans van Lijnden getrouwd met Sophie Margriete van Stepraed zijne nicht, die hem een zoon schonk, Antoon van Lijnden, straks heer van Kronenburg, Loenen, Teckop en na doode zijns ooms ook van Gronsfoort. Deze zoon, eerst gehuwd met Elisabeth Anne van Wassenaar Jacobsdr., is in 1682 of daarvoren hertrouwd met Cornelie Anne van IJsendoorn, dochter van Elbert tot de Cannenborg bij Odilie van Wassenaar tot Alckemade. Uit dit tweede huwelijk vonden we deze navolgende kinderen, alle op Gronsfoort gedoopt:

6 Januarii 1683 (baptizata) in Grontsvoort: *Margareta Alexandrina*, filia praenobilis domini Antonii Lijnden et Corneliae Annae ab Isendoorn, dominorum de Cronenburgh, Loenen, Teckop; patrini: Reynerus Lijnden dominus de Grontsvoort et Sophia Margaretha de Lijnden domina de Walbeeck.

7 Januari 1686 (baptizata) in Grontsvoort: *Elisabetha Anna*, filia praenobilis domini Antonii Lijnden domini de Cronenberg et Corneliae Annae ab Isendoorn; patrini praenobilis dominus ab Isendoorn do-

minus de Cannenborgh et praenobilis domina Helena de Wassenaer domina de Many.

24 Maji 1692 natus et baptizatus in Gronsfort Franciscus Elbertus, filius praenobilis domini Antonii de Lijnden et Corneliae Annae ab Isendoorn domini et dominae in Croonenburg etc.; patrinus fuit, attamen non praesens, praenobilis dominus Joannes ab Isendoorn, dominus in Cannenburgh et praenobilis domina uxor praenobilis de Valkenesse.

29 April 1696 bapiz. in Gruntsfoort: Elbertus filius praenobilis domini Antonii de Lijnden et Corneliae Annae ab Isendoorn; patrinus fuit dominus de Doddendael Reinerus Stepraet et domina de Laekhuysen Anna Maria Stepraet, quorum amborum absentium loco steterunt ambae sorores baptizati, Margaretha et Elysabetha de Lynden.

III.

Elbert van IJsendoorn a Blois, in 1634 beleend met de havezathe Cannenborg op de Veluwe, sloot in 1645 zijn eersten echt met Marie Hadewig van Essen Rickwijnsdr., in Juni 1655 den tweeden met Odilie van Wassenaer tot Alckemade Albertsdr. Uit dezen tweeden echt behield hij drie kinderen die den 15 December 1685 op den huize Rosendael bij Arnhem hun onderling magescheid sloten. Het waren *a Cornelie Anne* v. IJ., de tweede gade van Antoon van Lijnden hiervoren gemeld, die vele verspreide vaste goederen erlangde (1) *b Marten Albert* v. IJ., die de Cannenborg met toebehooren verkreeg en, volgens het Jaarboek v. d. Nederl. Adel, 1889, in December 1688 als cornet zou zijn gesneuveld bij Redding; *c* Jan Hendrik v. IJ., die o. a. de beide Warmondshuizen bij de Wittevrouwen-brug te Utrecht bekwam, straks ook in zijns broeders erfenis opvolgde en — in strijd met het hiervoren gezegde — op 4 November 1687 reeds heer van de Cannenborg heet. (Schrassert, *Consultatien*, IV blz. 30—1). Het trouwboek der EE. PP. Jesuieten te Doesborg getuigt van den laatstgenoemde:

1693, 15 Maji copulati perillustris dominus Joannes Henricus baro de Isendoorn de Kannenborgh et perillustris domicella Margarita baronissa van Rede de Amerongen et Middachten; testibus perillustri comitissa de Atelone hujus matre, sororibus et familitio honorario et minore utriusque familiae. — De bruid was de oudste dochter van Godard van Reede graaf van Athlone, enz. enz. bij Ursule Philippe van Raesfeldt vrouwe van Middachten, Harveld enz. Van dezen echt werden in bovengemeld doopboek drie kinderen ingeschreven en wel de volgende:

(1) Eene halfzuster van haar zal zijn Hendrine Marie v. IJ., kloosterjuffer te Roermond.

14 Augusti 1695 baptizati sunt gemini, scilicet filius et filia domini et dominae de Kannenborgh Joannis ab Isendoorn et Margaretae de Rede in domo nuncupata de Klinckhamer prope Elst media hora ab Amerongen dissita: filius nuncupatus est per baptismum *Elbertus Godert*, cujus matrina fuit avia materna baptizati, comitissa de Athlone domina de Ginckel; filia vero nominata est *Margareta*, cujus matrina fuit domicella Magdalena de Rede matertera baptizatae.

3 Octobris 1697 baptizata prope Amerongen *Anna Theresia* (filia) praenobilium dominorum Joannis ab Isendoorn et Margarethae de Rede domini et dominae de Cannenborgh: matrina fuit Comitissa de Athlone, avia materna baptizatae.

IV.

Gerard baron van Wassenaar heer van Alckemade, broeder van bovengenoemde Odilie van W., was eerst gehuwd met Anna Maria van Oostrum tot Moersbergen, daaarna met Bernardine Margriete van Raesfeldt, en overleed in 1678, nalatende een zoon Thomas Walrave baron van Wassenaar. Deze sloot in 1702 den echt met de hiervoren gemelde op 6 Januari 1683 gedoopte Margriete Alexandrine van Lynden. Het echtpaar bleef naar 't schijnt, op den Cortenberg bij Gronsfoort gevestigd en liet daar een achttal kinderen doopen:

13 Februarie 1704 baptizatus est in Grontsfoort *Gerardus Antonius*, filius praenobilis domini Thomae Walravi de Wassenaer domini de Alkemade etc. et praenobilis dominae Margaritae Alexandrinae de Lijnden de Cronenburgh; patrini praenobilis dominus Antonius de Lijnden dominus de Cronenburgh et praenobilis domina . . . de Spangen (1).

5 Februari 1706, baâ in sacello Grontsfoort *Sophia Cornelia* (ouders als zooeven): patrini praenob. do-

(1) Over dezen eerstgeborene nog het volgende: Te Amsterdam in het puiboek staan op Donderdag 1 Juli 1734 ter ondertrouw aangeteekend: Gerard Anthony baron van Wassenaar, heer van Alkemade etc., van Warmond, oud 27 jare, woond tot Warmond — Sijn E. moeder, vrouwe Margreta Alexandrina baronesse van Lynden, douariere van Wassenaar, vrijvrouwe van Warmond, Alkemade, Nieukoop, Noorden, Agtienhoven, Vrijenhaak en Teckop etc. (verblijft) tot Warmond — — ende Elisabeth Maria Cromhout van Nieuwerkerk, (geboortig) van Amsterdam, oud 21 jare, op de Heeregrt. — Haer E. moeder vrouwe Elisabeth Jacoba Cromhout niet presend. — — Ze zijn getrouwd in de kerk van Geloof, Hoop en Liefde te Amsterdam op 21 Juli 1734; getuigen de Eerw. Heer Joannes Henricus Rancourt en Gerard Regtering. — In deze zelfde kerk werd gedoopt: 18 Juni 1736: Jacobus Henricus, soon van Gerard Antonie baron van Wasssnaer de Alkemade en Maria Elisabeth Cromhout van Nieuwerkerke; p.p. Hendrik baron van Wassenaer en Elisabeth Jacoba Cromhout douariere van Nieuwerkerke; tenuit pro illis baronesse van Wassenaer.

minus de Lijnden de Cronenburgh et praenob. domina Sophia de Lijnden de Cronenburgh domina de Walbeek, etc.

24 Maji 1707, bàus in sacello Grontsfort *Henricus* (ouders als boven); patrini illustrissimus dominus Henricus de Wassenaar magni ordinis Teutonici commendator supremus, etc. (1) et praenob. domina Elisabeth Anna de Lijnden de Cronenberg.

8 Julii 1708, bàus *Petrus Reynerus* (proost te Maastricht — ouders als boven); patrini dominus Reinerus de Stepraet, dominus in Doddendael et praenob. domina Maria Anna de Stepraet, cujus loco stetit domicella Elisabetha de Lijnden.

20 Octobris 1709, bàus in Grontsfoort *Jacobus Albertus* (ouders als boven — geen peten vermeld).

23 Martii 1711, bàus in Grontsfoort *Carolus Joannes* (ouders als boven); patrini dominus de Valckenesse Carolus de la Torre et praenob. domicella Elisabetha de Lijnden.

22 Septembris 1712, nata et baâ Cornelia Elisabetha (ouders als boven); matrina erat relicta praenob. domina de Kessel.

3 Maji 1715, paulo ante nonam vespertinam natus et bàus *Joannes Martinus* (ouders als boven); dominus Antonius de Lijnden de Cronenberg.

In het bijvoegsel op van Hoogstratens *Woordenboek* worden als verdere kinderen nog vermeld:

François Paul baron van W., jong gestorven.

Willem baron van Wassenaar, heer van Warmond.

Cornelia Isabella, jong gestorven.

Maria Anna Henriette baronnes van Wassenaar.

J. H. Hofman.

Huwelijksvoorwaarden van Jan van Kuyck heer van Hoogstraten met Mechteld van Borselen Frankens dochter.

(Zie Wap, Heeren van Cuyck, blz. 68).

Dit syn die huwelike voerwaerde die gheraemt... syn tussen Heren *Janne van Kuycke* here van Hoghestraten an die ene zide ende joncfrouwe Machtelt'ts heeren Vrancken dochter van Borselen wilen heren van Sinte Mertijnsdijc an die ander zide, bi rade, consente ende goeddunken van maghen en vrienden.... In den eersten soe is voerwaerde ende gheöerdineert voer huwelike ende in rechter huweliker voerwerde, dat die here van Hogestraten voerg. gheloven sal, waer des zake dat wittachtich huwelike volghenghe tusschen hem ende joncfrouwe Machtilde voers. bi consente der heyligher kerken, ende hi dan bi der

(1) Grootcommandeur der balie van Alden-Biezen; een neef van des kinds grootvader.

wille Ons Heeren Goeds van live ter doet quame voer joncfr. Machtilden voers. sonder wittachtich oer van hem beyden dan wezende of comende, dat die voers. joncfr. Machtilt dan hebben . . . . sal alsoe langhe als si leeft, dat 's te verstane 't huys van *Rijkevorselen* met sinen begripe ende toebehoren ende die heerlicheyt van den dorpe aldaer, hetsi in hoghen, in laghen, in natten ofte in droghen. Item soe sal si dan daertoe hebben die heerlichede, manscip ende alle andere vrihede die de here van Hoechstraten voers. heeft te Brecht ende te Sundert in alre manieren als dieselve heerlicheden aldaer gheleghen zijn. Jtem soe sal die here van Hoechstraten voern. der voers. joncfr. Machtilden wel duwarien alse van achte hondert gulden tsjaers, goet van goude ende zwaer van gewichte, ende haer die verzekeren ende wel bewizen te heffen alsoe langhe als si leeft ende niet langher, dat's te weten op die rechte renten van den lande van Borsele, Brecht ende Sundert alsoe verre als si hem toebehoeren, met alsulcker voerwaerden besproken: viel 't alsoe dat Joncfr. Machtilt voern. niet wel verzekert en ware opte rente van desen voers. dorpen alse van den achte hondert guld. voers., dat die here van Hoechstraten voern. dan die gebreke, die daer of waren, voert bewisen, verzekeren ende in handen joncfr. Machtilden setten sal alle die renten, die hi heeft binnen synre vrijheit ende lande van Hoechstraten, om die gebreke van den voers. achte hondert gulden duwarien tsjaers daermede te voldoen.. Voert soe is voerwaerde, waer des sake dat die here van Hoechstraten (stierf met achterlating van wettige kinderen uit dit huwelijk, dan zal hij zijne overlevende vrouw Machteld eene douairie verzekeren van 500 gl. 's jaars benevens het vruchtgebruik der heerlijkheden van de voorn. dorpen). Oec soe sal joncfr. Machtilt voers. dan uutsceden met horen juwelen, horen hoefde, live ende cameren toebehorende, zonder enighe scult te ghelden, ende behoudende nochtan hore heerlicheit van den dorpe ende duwarien voers. Ende gheviel 't alsoe dat joncfr. Machtilt voern.... ter doet quame eer die here van Hoechstraten voers., soe souden ende sullen die voers. cleynoden ende juwelen comen ende keren an haer naeste wittachtige arfnamen, sonder enighe scult te betalen. Voert soe synt voerwarde, waer des zake dat die here van Hoechstraten ghelieftden alsulke goederen te vercopen, als joncfr. Machtilden aen comen syn van horen vader,... ende gheleghen syn in Zeelant, dat hi dan die goede die daer af comen weder beleghhen sal an anderen goede, onder wat here dat hem ghenoecht. Ende waer des sake dat joncfr. Machtilden voern. van live ter doot quame sonder wittachtich oer van horen live blivende, soe sullen haer erfgenamen van haers vaders weghen

haer hant moghen slaen an deze voers. goeden, in wat lande ofte in wat goede dat si gheleghen syn; ... sonder enich scult te betalen. Ende wi Henric van Borselen here van der Vere ende van Sandenburch, Heynrick van Boutertshem here van Berghen op ten Zoem, Hugheman van Stryene here van Zevenberghen, Claes van Borselen ridder, Claes Kervync van Reymerswale ende Jan Gheraerdssoen provisoer ende deken van Zuitbevelant (be)kennen dat dese voers. huwelike voerwaerde bi wille ende consent van ons . . . gheördineert sijn . . . Ende hebben oec in kennisse ende ghetughenissen der waerheit daerof, alse naeste maghe ende vriende joncfr. Machtilden onzer nichten, voern. elc van ons onze eyghene seghelen an desen brief doen hanghen. Dat was ghedaen in 't jaer Ons Heren naden . . . costume tshoefs van Cameric 1386, op sinte Petersdach ad Cathedram (= 22 Februari 1387).

Naar 't oorspronkelijk op perkament, bewaard in 't archiefder stad Culemborg, thans rijksarchief te Arnhem.

Over Hendrik van Borselen, zie Kok, Vaderl. Woordenboek op Borselen, tafel II, kol. 5.

Over Klaas van Borselen, zoon van Albert, zie a. v. kol. 8.

Voor trouw afschrift en uittreksel getuigt:

I. H. HOFMAN.

Fardinandes × Groetenhuys.

In het trouwboek der Roomsche kerk van Eerbeek en de Horst (Brummen) vond ik 't geen volgt:

1709. 16 Septembr... praemissis in parochia Voorstenzi tribus consequenter denantiationibus nulloque legitimo impedimento detecto juncti matrimonio sunt publice praenobilis Dnus Dnus Petrus Fardinandes Hispanenzis et praenob. Domicella Maria Mechtildis van Groetenhuys in Empen: cujus noti testes fueraat praenob, Dnus Franciscus Fardinandes parens sponsi et praenobilis Dna Maria Joanna de Boerloe mater sponsae et sorores duae et duo adhuc fratres sponsae.

Het Doopboek derzelfde kerk zegt ons daarna:

Anno 1710. 14 Junii baptizata est a me praenobilis filia in parochia Brummensi nomine Maria Antonetta; cujus parentes fuerunt praenobilis Dnus Petrus Fardinandes de aedibus Fardinandis et Mechtildis Mara Antonetta de Groetenhuys domina de aedibus Empen; patrinus praenobilis Dnus Petrus Ferdinandes de aedibus Ferdinandes in Hyspania et matrina praenobilis domina de Veenhuys vidua praenobilis Dni Judoci Casparis de Groetenhuys et Empen etc, etc.

Voor trouw afschrift getuigt:

I. H. Hofman.

Geslacht Emmius.

Wapen: in zilver een passer van blauw, geopend in den vorm van een keper, daartusschen een roode ster. Helmteeken een roode ster.

Remet, geboren ongeveer 1410.

Zoon: Mete Remets(zn.), erfgezetene te Grietzijl, huwde Duire....

Zoon: Dico Meters(zn.), zijlrichter te Grietzijl, huwde Ida, dochter van Emmo (wiens vrouw Liure... heette), zoon van Oesebrand, in de Griete.

Zoon: Emmo Dijken (zn.), erfgezetene en predikant te Grietzijl, huwde Lijse Tjaarda, van Norden.

Zoon: Ubbo Emmius, geboren 5 Dec. 1547, gestorven 9 December 1625, hoogleeraar in de Theologie en eerste rector te Groningen, huwde 1° Theda Tjabbern, gestorven te Norden 16 October 1583, oud 39 jaar, 4 maanden, 2° Margaretha van Berghen, geboren 25 Februari 1556, gestorven 20 December 1636.

Vier kinderen, waarbij een uit het eerste huwelijk:

a. Emmo, sterft op 19 jarigen leeftijd.

b. Wesselus, volgt.

c. Egbert, sterft kinderloos te Orleans in 1625.

d. Elisabeth, sterft in 1629.

Wesselus Emmius, geboren 29 Januari 1589, gestorven 21 Maart 1654, predikant te Groningen, huwt 19 Januari 1629 Tateke van Wingene, geboren 22 Februari 1601, sterft 21 Maart 1654, dochter van Samuel van Wingene, raadsheer van Embden, geboren in 1558, gestorven 18 Augustus 1623, en van Tiake van Straakholt, geboren 25 Juli 1566, gestorven in 1651, kleindr. van Paulus van Wingene en van Grietje Celos, van Thomas van Straakholt en van Taalke Ooijken of Oijken. P. van Wingene was zoon van Huibert van Wingene (Gerhardszn. bij Maaike Reinvaan) en van Hermine Kuipers. Grietje Celos was dochter van Pieter Celos (Arendszn. bij Diaanken Bisschops) en van Maaijke Billinks. Thomas van Straakholt was zoon van Folkert van Straakholt en Tiake Honeken. Taalke Ooijken was dochter van Eylardus Ooijken, (ambtsschrijver te Lehr), en van Barbara Scheringh. Tiake Honeken, was dochter van Ewe Honeken, schipper (gehuwd met Ise...), zoon van Noene Honeken, kerkvoogd te Embden.

Negen kinderen:

A. Margaretha Emmius, geboren 2 October 1625, huwt 28 April 1652 met Johannes Rappardus, predikant te Orsoy, gestorven 7 September 1654, oud 28 jaren, 11 maanden, 5 dagen.

Kinderen:

A. 1. Sibilla Rappardus, gestorven ongehuwd 10 Mei 1710, oud 57 jaar.

A. 2. Margaretha Rappardus, huwt Sicman, predikant te Assen.

Kinderen:

A. 2. *a.* Margaretha Sicman, huwt Jan Tideman, gestorven in 1714, oud 30 jaar, bij wie twee kinderen: Gesine en Johan Tideman.

A. 2. *b.* Marie Sicman, huwt M. Tideman, predikant te Veendam.

A. 2. *c.* Casper Sicman, ongehuwd gestorven.

B. Tjacomina Emmius, geboren 17 September 1629, huwde 20 September 1648 Samuel Petrejus, predikant te Midlum in Oostfriesland.

Dochter:

B. 1. Medina Petrejus, huwt Johan van Hoorn, raadsheer.

Kinderen:

B. 1. *a.* Elisabeth van Hoorn, huwt M. Busch, predikant te Groningen.

Zoon: B. 1. *a.* 1. Dr. Marcus Busch, geboren 23 Decemder 1703, geneesheer, huwde 4 Maart 1735 Joanna van Delden, bij wie:

B. 1. *a.* 1. *a.* Martinus Busch, geboren 24 Augustus 1737, predikant te Finsterwolde, huwde 18 Juli 1764 Johanna Sijlman.

B 1. *a.* 1. *b.* Isaac Busch, geboren 7 Januari 1739, huwde 14 September 1766 Aafje Albertina van Trojen.

B. 1. *a.* 1. *c.* Sara Busch, geboren 7 November 1740, huwde 2 September 1767 Petrus Adriani, predikant te Oterdum.

B. 1 *a.* 1. *d*, *e* en *f* waren: Johan, geboren 15 Augustus 1742, Elisabeth, geboren 21 Juli 1725 en Marcus Jan, geboren 7 November 1747.

B. 1. *b.* Anna van Hoorn, ongehuwd.

B. 1. *c.* Tjacomina van Hoorn, huwt Jan Schot, proviandmeester in de Nieuwe Schans.

B. 1. *d.* Johan van Hoorn, gestorven 4 November 1753, gezworen van Groningen en secretaris der weeskamer, huwde 1° Christina van Sijsen, gestorven in 1711, 2° . . . Schuilenborg.

Kinderen:

B. 1. *d.* 1. Catharina van Hoorn, sterft 15 jaar oud.

B. 1. *d.* 2. Medina van Hoorn, tweeling met de vorige, huwt Barend Herman Knock, gezworen van Groningen, hoofdman van de hooge justitiekamer.

B. 1. *d.* 3. Johan van Hoorn, syndicus van Groningen, huwt Helena van Oostbroek, die 26 April 1746 kinderloos sterft.

C. Elisabeth Emmius, geboren 27 September 1629, gestorven 17 Augustus 1655.

D. Tateke Emmius, geboren 1 Juli 1631, gestorven 22 Augustus 1636.

E. Ubbo Emmius, geboren 29 April 1633, gestorven 17 Augustus 1636.

F. Egbertus, volgt.

G. Tateke Emmius, geboren 4 October 1640, gestorven 12 October daaraanvolgend.

H. Samuel, volgt.

I. Tateke Emmius, jong gestorven.

F. Egbertus Emmius, geboren 28 December 1639, gestorven 18 December 1687, buitenambtsheer, huwde M. Altingh.

Zoon (behalve eenige jong gestorven kinderen):

E. 1. Wesselus Emmius, ritmeester en overste luitenant, huwde Christina Isbrants.

Kinderen:

E. 1. *a.* Helena Emmius, huwde J. H. Janssonius, predikant te Embden.

E. 1. *b.* Johannes Emmius, huwde A. Ramhorst, burgemeester van Steenwijk, bij wien eene dochter: Aärona.

E. 1 *c.* Clara Emmius.

E. 1 *d.* Ubbo Emmius, kapitein, gestorven 16 April 1743, oud 38 jaar, huwde H. H. van Baijen.

H. Samuel Emmius, geboren 13 Januari 1624, gestorven 11 April 1684, gezworen, raadsheer en burgemeester te Groningen, huwde 12 April 1649 Anna Sighers, geboren 23 November 1627, (elders: Sijghers), dochter van Jacob Sighers, gezworen, weesheer en luitenant van een regiment burgerij te Groningen, en van Arentijn Frix, kleindr. van Evert Sighers, gestorven 12 Juni 1631, en van Anna N.N., van Jan Frix, gezworen in 1611, gestorven in 1624, zoon van Reinder, raadsheer te Groningen in 1606, bij Lamme Smaal), en van Cornelisje Sweers.

Kinderen (behalve eenigen, die jong stierven):

H. 1. Arendina Emmius, geboren 18 October 1652, gestorven 2 Januari 1707, huwde 1676 Lucas Nijsingh, gedeputeerde, gestorven 15 April 1720, oud 74 jaar.

Kinderen:

H. 1. *a.* Samuel Nijsingh, geboren 2 April 1679, gestorven 17 Maart 1741, secretaris der Gedeputeerde Staten van het landschap (Drenthe), huwde Theodora Elisabeth Ellentz, geboren 21 Augustus 1687.

Kinderen:

H. 1. *a.* 1. Conraad Samuel Nijsingh, geboren 11 November 1708, secretaris van het landschap.

H. 1. *a.* 2. Johan Jacob Nijsingh, geboren 16 December 1709, gestorven 10 November 1730.

H. 1. *a.* 3. Lucas Nijsingh, geboren 16 Augustus 1711, gestorven 9 December 1730.

H. 1. a. 4. Arendina Nijsingh, geboren 12 Januari 1715, gestorven 19 Augustus 1719.

H. 1. *a.* 5. Anna Cornelia Maria Nijsingh, geboren

29 Mei 1717, gestorven 18 Juli 1746, huwde I. van Gesseler, rentmeester, bij wien: Theodora, Lammina en Anna, en wellicht nog andere kinderen.

H. 1 *a*. 6. Samuel Nijsingh, geboren 25 September 1723, gestorven 13 October 1724.

H. 1 *b*. Jan Nijsingh, geboren 8 Juni 1680, gestorven 6 Juni 1740, huwde 18 Februari 1713 Johanna Veltman.

H. 1. *c*. Ubbo Nijsingh, geboren 25 Mei 1682, gestorven 28 Februari 1737, gedeputeerde van Drenthe, huwde Anna Clare Wijchel.

Kinderen:

H. 1. *c*. 1. Arendine Nijsingh, geboren 30 April 17 . ., huwt 10 Maart 1737 Hendrik Jan Wichers, cornet, bij wien: Anna Clara Wichers, geboren 22 Juni 1738, gestorven in 1739, Johan Hendrik Wichers, geboren September in 1739, en Ubbo Nijsingh Wichers, geboren 13 Juli 1741.

H. 1. *c*. 2—9 waren: Lammina; Lucas; Anna Clara; Anna Johanna; Siwerdina Cornelia; Jan Ludolf, Johan en Lodewijk.

H. 1. *d*. Rolina Nijsingh, geboren 18 April 1683, gestorven 12 Juli 1712, huwde burgemeester Veltman.

H. 1. *e*. Anna Titia Nijsingh, geboren in 1685, gestorven 24 Augustus 1713, huwde 15 Mei 1712 Elias Trip, bij wien: Lucas Trip, geboren 20 Augustus 1713, huwde 5 Januari 1738 Beerta Sibenius.

H. 1. *f*. Jan Ludolf Nijsingh, geboren 16 Mei 1784, gestorven 5 September 1720.

H. 2. Tateke Elisabeth Emmius, geboren 21 Juli 1657, gestorven 6 Februari 1684, huwde in 1680 met T. Berghuis, raadsheer.

Zoon: Ubbo Emmius van Berghuis, gestorven in 1736, oud 52 jaar, raadsheer, huwde met M. Hemm. Werumeus, gestorven 11 Mei 1731, van wien afstammelingen.

H. 3. Anna Emmius, geboren 12 Augustus 1661, gestorven 3 Maart 1716, huwde Herman Wolthers, burgemeester, zoon van Wolter Wolthers en van Rolina Warmolts, van wien afstammelingen.

H. 4. Margaretha Tjacomina Emmius, geboren 19 Juni 1667, gestorven 7 November 1738, huwde Theodorus van Brunsveld, gestorven 2 Januari 1734, secretaris van de prov. rekenkamer, zoon van Hendrik van Brunsveld, schout bij nacht der admiraliteit van Friesland, en van Johanna Adius (ex matre Maria van Loo); Hendrik van Brunsveld was zoon van Dirk Brunsveld (sic)., Franszn. bij Renske du Guardijn (=du Jardin?), en van Johanna Holtinga.

Kinderen:

H. 4. *a*. Margaretha Johanna van Brunsveld, geboren in 1700, gestorven 13 Januari 1730, huwt November 1725 H. de Blau, admiraliteitsheer.

Kinderen:

H. 4, *a*. 1. Qurinus de Blau, geboren 28 Augustus 1726, huwde 9 Augustus 1750 met Bouwina Johanna van Bulderen, bij wien kinderen.

H. 4. *a*. 2. Margaretha Tjacomina de Blau, geboren 3 Juli 1728.

H. 4. *a*. 3. Theodorus Brunsveld de Blau, geboren 23 December 1729, huwde 10 Juli 1759 Anna Visscher.

H. 4. *b*. Anna Margaretha van Brunsveld, geboren 1 April 1701, huwde Gerhard Jacob Keiser, assessor van het krijgsgerecht, gezworen, raadsheer, hoofdman, luitenant-president van het hof, zoon van Jan Herman Keiser, gezworen, raadsheer en gedeputeerde, en van Maria Warmolts. Zij hadden afstammelingen.

H. 4. *c*. Geertruida Theodora van Brunsveld, huwde April 1727 H. M. Appius, raadsheer, bij wien kinderen.

H. 4. d. Samuel van Brunsveld, sterft 17 jaar oud.

Aldus opgemaakt uit een stamboek van groningsche regeerings familiën, in bezit van Ds. G. J. F. Keiser te Garmerwolde, door H. J. S.

Geistman.

Willem Geistman (Geisman), schoolmeester, voorlezer en voorzanger te Emmerik.

Zijn zoon:

Gerard Wolter Geistman, na zijn vader schoolmeester, voorlezer en voorzanger te Emmerik, geboren . . . . , trouwt 4 Januari 1687 met *Helena Duits* uit Nijmegen en na haren dood als weduwnaar, 27 September 1692, met *Maria Elisabeth Trimperus*.

Uit het 1e huwelijk (Duits) eene dochter:

Bertrude Geistman, geh. . . . met *Georg Paake*, van deze kinderen:

1e. *Gerardus Paake*, gedoopt te Emmerik 13 Juli 1725.

2e. *Willem Hendrik*, gedoopt te Emmerik 11 Januari 1733.

3e. *Maria Elisabeth*, gedoopt te Emmerik 7 Augustus, 1725 deze trouwt 14 Mei . . . . aldaar met *Johan Gratian Oudenberg*.

4e. *Anna Maria*, gedoopt te Emmerik 24 Mei 1737.

Uit het tweede huwelijk (Trimperus) twee zoons:

1e. *Willem Hendrik Geistman*, gedoopt te Emmerik 20 November 1695. predikant te Beuningen en Ewijk van . . . 1720, tot zijn dood 19 Maart 1742, trouwt 25 Juli 1727 met *Elisabeth Haack*, geboren te Zutphen, dochter van *Gerard Haack* en *Petronella Maria Roelofsz*, gedoopt 18 December 1708, gestorven te Beuningen.

Kinderen:

1e. *Jan*, gedoopt 18 Juni 1730.

2e. *Nicolaas Gerhard*, gedoopt 28 September 1732.

3e. *Gerard Wouter*, gedoopt 28 Maart 1734, in 1759

adj. predikant te Winsen, 1768 predikant aldaar, overleed 2 Februari 1800.

4e. *Hendrik*, gedoopt 22 Januari 1736.

5e. *Petrus*, gedoopt 20 Juli 1738.

6e. *Johannes*, gedoopt 17 Januari 1741.

7e. *Johanna Margaretha*, gedoopt 29 September 1741.

8e. dochter.

B. *Johannes Geistman*, gedoopt te Emmerik 19 November 1702. Predikant te Herveld, bevestigd 7 Juli 1726 en op zijn verzoek gedemitteerd door de E. Classis van Nijmegen 20 April 1757, nadat hij reeds 29 Augustus 1756 afscheid gepreekt had (tekst: Deut. 30 : 19) en 5 September van dat jaar (tekst Hebr. 13 : 20, 21) ... vertrok als krankbezoeker naar West-Indië in 1760.

Was driemaal getrouwd.

1o. 18 Mei 1780 met *Gerharda Haak*, dochter van *Gerard Haak* (toen overleden), en *Aleida Sluiters*, gedoopt 30 Maart 1707, overleden 15 Augustus 1741.

2o. 18 Augustus 1744 met *Johanna Maria van Herwaarden*, (met attestatie uit Driel), zij stierf 4 Dec. 1747.

3o. Met *Aleyda van Doveren*, die 4 April 1749 te Herveld als lidmaat werd aangenomen.

Bij 1 (*Haak*) de volgende kinderen:

1e. *Willem Frederik*, geboren te Herveld 17 Januari 1732, gestorven 2 Februari 1732.

2e. *Henrietta Florentina*, gedoopt 25 Januari 1733, lidmaat 23 Maart 1750, huwde ... den ... met *Hendrik Willem Noy*. (Zie Noij, Algem. Ned. Familieblad VIe Jaarg., blz. 208, waar nog eene dochter van dit paar moet worden ingevuld: *Anna Gerarda*, dochter *H. W. Noij* en *H. Fl. Geistman*, gedoopt te Terborg 1 April 1763).

3e. *Maria Elisabeth*, gedoopt 12 Juli 1734, lidmaat 9 April 1751.

4e. *Gerard Walter*, gedoopt 11 April 1737.

5e. *Petrus*, gedoopt 1 Januari 1739, apotheker te Terborg, trouwt met *Petronella van der Gaag*, is dood 1790.

Drie dochters:

a. *Wilhelmina Gesina*.

b. *Johanna Carina*.

c. *Henriette Florentina*.

6e. *Willem Hendrik Geistman*, .. gedoopt 6 Augustus 1761. Stierf te Beuningen 12 September. Zijn moeder was 12 Augustus overleden.

Nota: Van de beide andere vrouwen van Ds. *Johan Geistman* zijn geene kinderen bekend. *J. M. van Herwaarden* overleed ongetwijfeld kinderloos.

Aleyda van Doveren. Staat in het lidmatenboek van Herveld. „1749 den 4 April aangenomen Aleyda van Doveren, nu huysvrouw van Ds. J. Geistman.

„Deze is met haren pro forma gedimitheerden man

vertrokken zonder attestatie, die ze ook geensins meriteert.”

Die aanteekening is van de hand van Ds. Buschman opvolger van Ds. Geistman te Herveld.

Emmerik.

De heer Th. Meyer te Emmerik deed mij in 1896 de mededeelingen uit de kerkeboeken te Emmerik. Aan zijne hulpvaardigheid ben ik de boven gebruikte opgaven verschuldigd voor zoo ver Emmerik betreft.

Hij ontving ze van Pastor Reinhardt.

In de trouwboeken aldaar wordt nog vermeld:

21 Februari 1695, huwde *Theod. Geistmann*, zoon van *Johannes Geistmann* met *Jaantje Benninck*.

Mogelijk was *Johannes Geistman* hier vermeld, een broeder van *Gerard Wolter* en zoon van *Willem Geistman*.

In de Protocollen van *Wisch*, Terborg 14 Januari 1719: *Johann Geistman* keurnoot.

29 December 1738. *Peter Willem Kerckhoff* en *Teodora Geysman* zijn schuldig aan Rutger Post 200 gl.

Boedelscheidingen *ter Borg*, no. 48. 9 October 1790. *Petronella van der Gaag* wed. *Petrus Geistman*, wil een tweede huwelijk aangaan, zij verzoekt, dat tot voogden over hare drie minderjarige kinderen *Wilhelmina Gesina*, *Johanna Carina* en *Henriette Florentine Geistman* benoemd worden H. W. Noy, kerkmr. en H. Pliester.

(H. W. Noy was gehuwd met H. F. Geistman, dochter van Ds. J. Geistman, en H. Pliester met Johanna, dochter van H. W. Noy en F. Geistman, alzoo voogden: oom en neef der kinderen).

Kerkregisters te Terborg.

Ds. Benet, te Terborg zond mij op aanvraag mededeelingen waarvoor ik ZijnEw. zeer verplicht ben.

Gedoopt 9 Januari 1676 *Wilhelmina Geertruit*, *Joh. Geistmans* dochter.

Anno 1681, den 24 April.

Johannes Henricus, *Joh. Geistman* en *Gertruidt Broekhofs*, samen getrouwd. *Anna Maria Geistman* in plaatse van haar moeye *Margareta Geertruida*.

Anno 1683, 16 Maart. *Maria Geertruid*, dochter van *Gerhard Roeringh* en Aleida Kerdijn D. getuige Schoolm. *Geistmans* Huisvrouw.

Anno 1691, 25 September. Custos Frans Grael zijn kind Judith, teste patre en vrouw Geistman.

Anno 1791, 16 October. Jodocus Fredericus Rarpardus, j.m. met Petronella van der Gaag, weduwe wijlen *Petrus Geijsman*, beiden in Terborg getrouwd afgeg. 17 d. 24: 31 October.

Kerkeregisters te Herveld.

De volgende mededeelingen werden wij welwillend verstrekt door Ds Loën. De meeste zijn reeds in de geslachtslijst gebruikt.

Uit het Lidmatenboek.

Gerharda Haak, nu genaamd *Geistman*, is ingekomen met attestatie van Alfen in de Baronie van Breda, overleden 15 Augustus 1741.

1744. *J. van Herwaarden* nu huysvrouw van *Ds. Geistman*, V. D. M. alhier, met attestatie van Driel, obiit 4 December 1747.

1749, den 4 April aangenomen Aleyda van Doveren nu huisvrouw van Ds. J. Geistman.

Door Ds. Buschman opvolger van Ds. Geistman is hier het volgende bijgevoegd. „Deze is met haren pro forma gedimitteerde man vertrokken zonder attestatie die ze ook niet meriteert."

1755, den 13 Julius is aangekomen met attestatie van Emmerik, *Bertruyd Geistman* weduwe *Paake* vertrokken met attestatie naar Emmerik 20 April 1756.

Uit het Doopboek.

Bij den doop van *Marie Elizabeth Geistman* 11 Juli 1734 was getuige *Maria Elisabeth Temperius* gen. *Geistman.*

1737, 13 April. *Gerard Walter* (na bijderzijds grootvaders). Parentes *Joh. Geistman* en *Gerarda Haak.*

1739, 1 Januari. *Petrus* — benoemd na wijlen zijn oom *Petrus Haak*, predikant te Chaam, baronie Breda.

Uit het Trouwboek.

1730, 27 April zijn tot Alfen in de baronie van Breda in ondertrouw opgenomen de Eerw. Heer *Joh. Geistman*, predikant alhier met juffer *Gerharda Haak*, geboortig van Zutphen en wonende te Alfen en nu alhier geproclameerd en te Alfen getrouwd den 13 Majus.

1744, 31 Juli zijn Ds. *Joh. Geistman* weduwn. van wijlen juffer *Gerharda Haak*, wedr. alhier met juff. *Jacoba Maria van Herwaarden*, j.d. tot Driel alhier ingeschreven en te Driel getrouwd den 18 Augustus een en ander door den Eerw. Heer Elsnerius, predikant te Heteren, Driel vacerende.

1750, 19 Juni zijn Ds. *Joh. Geistman*, predikant dezer plaatse laatst weduwnaar van juf. *Johanna Maria van Herwaarden* met *Aleyda van Doveren*, (thans) alhier in wettige ondertrouw opgenomen en door Ds. Kerkhof, pred. te Elden en Driel alhier getrouwd den 7en van Julius.

Uit het rekenboek der diakonie.

Sijn Eerw. de Heer *J. Geistman*, pred. alhier is

volgens eene obligatie, d. d. 1740 den armen van Herveld schuldig f 150.

NB. Alsoe de meubelen van J. Geistman in de somer van 1756 hier bij executie verkocht zijn en hij vervolgens naar Oost-Indiën geraakt en aldaar volgens gerucht overleden is, zoo hebben de armen het bovenstaand kapitaal daarbij ingeschoten en de pogingen die aangewend zijn om nog iets te krijgen zijn vruchteloos geweest.

Post multa alia.

Schuldig *J. Geistman* een obligatie f 150 (d.d. 8 Januari 1740). NB. Dit mag wel doorgeschrabt, zal doch nooit voldaan worden, J. Geistman is eindelijk naar O.-Indiën geraakt en daar volgens het gerucht overleden. En zijne kinderen hebben geweigerd iets te betalen. Konden daartoe ook niet genoodzaakt worden gelijk geprobeerd en den Heer Ambtman daarover gesproken is toen het huis in de Legte, dat haar wegens moeder versterf was toegewezen voor haar en uit haren naam verkocht.

Protocollen van het ambt Valburg.

Deel 1737—1750.

27 Februari 1738, Ds. H. Geistman V. D. M. te Beuningen en Ewijk gehuwd met Elisabeth Haeck, n. uxoris, Ds. Herman Hasebroek Jr. gehuwd met Beatrix Goyker, Rudolf Haeck, gehuwd met Maria van Aertsen, Jan Haeck gehuwd met Anna Judith Schaep, allen erfgenamen ab intestato van Ds. Nicolaas Gyssen in leven predikant te Slijk Ewijk en Oosterholt.

Fol. 113. Ds. Johannes Geistman, predikant te Herveld en juf. Gerharda Haak, echtel. koopen huis, hof en boomgaard te Herveld 23 April 1741 voor 440 gulden, geregistreerd 23 Mei 1741.

(Vermoedelijk te samen groot $^1/_2$ morgen, kr.

Fol. 180. Boedelscheiding tusschen Johannes Geistman V. D. M. te Herveld, Wedn. en boedelhouder van wijle zijne huisvrouw jufvr. Gerharda Haeck 30 Juli 1744, geregistreerd 17 Augustus.

De kinderen waren: Henriette Florentine, Maria Elisabeth, Gerard Wolter en Petrus Geistman. Gescheiden werd inboedel en hofstede met bouwland en bongerd te Herveld, genaamd de Middelweer. Ieder kind zal bij mondig zijn 400 gulden ontvangen. Hij zal de kinderen opvoeden in zijn stand. De kinderen zullen bij overlijden de een erven op de anderen.

Fol. 188 vers. Beslag op de goederen van Ds. Johannes Geitsman, door Hendrik Jansen te Aalst, geregistreerd 4 December 1744. Op schrijven der wed. Jansen, Maria van Noort geroieerd 20 Mei 1745.

Deel 1750—1759.

Fol. 226 vers. Door Bertruit Geistman. wed. G. Paaken,

beslag gelegd op de goederen van Ds. Johannes Geistman en Aleyda van Doeveren 22 April 1756.

Fol. 227. Johannes Geysman heeft voor het aangaan van zijn huwelijk met Maria van Herwarden met zijne vier kinderen (zij worden met namen gemeld) een magescheid aangegaan 30 Juli 1744. Volgens dat magescheid is hij niet verplicht de nalatenschap der moeder aan de kinderen uit te keeren voor hunne meerderjarigheid.

Arnhem. A. J. C. KREMER.

Stalpert van der Wiele (1).

In de schepenregisters van 's-Gravenhage komt eene curieuse acte voor:

Rudolph Amsinck geboren en woonachtig tot Swolle, had te Orleans, in een gezelschap hollanders twist gekregen met Jan Stalpert van der Wiele geboren te 's-Gravenhage, en dezen bij ongeluk gedood, van welk feit hij van den koning van Frankrijk reeds remissie bekomen had, en nu in deze landen wederkomende wenschte hij zich ook met de familie te verzoenen, 't geen na veel tusschenspreken van familie en van rechtsgeleerden ook geschiedde.

Op 14 Maart 1606 trof Mr. Thomas Blommaert te Haerlem als oom en gemachtigde van Rudolph Amsinck een accoord met Johan Stalpert van der Wiele, Sybilla Pauw (1), Augustyn Stalpert van der Wiele, Gudula Stalperts van der Wiele en Dirck Pauw, vader, moeder, broeder, zuster en oom van den verslagene, waarbij zij den dader „puerlijck om godswille" zijne misdaad vergaven, mits hij f 150 zou betalen voor doodskosten benevens de chirurgijnsrekening, en f 50 aan de moeder voor eene „vereeringe" bovendien moest hij den leden der familie steeds uit den weg blijven, en niet komen op plaatsen waar zij zich bevonden.

Uit dit stuk kan de genealogie Stalpert van der Wiele in Bat. Illust. blz. 1173 eenigszins worden aangevuld.

Amsterdam, G. H. J. C. ESCHAUZIER.

1) De hier vermelde leden van het geslacht Pauw zijn nog niet aangesloten kunnen worden aan de genealogie zie Adelsarchief 1900. In de noot blz. 199 waren ze eerst vermeld als jongere kinderen van Jhr. Reinier Pauw (geb. 1591!) doch deze noot is „vervallen verklaard" op blz. 258, het verdient echter geene navolging verbeteringen midden in een boek te plaatsen, daar men die gewoonlijk op de laatste bladzijde zoekt, en men bij het verifieeren van enkele personen toch gewoonlijk niet de geheele genealogie naleest.

Mededeelingen betreffende het geslacht Speckman en eenige aanverwante geslachten.

Wapen. Volgens Rietstaps Arm. Gén. (II Ed.), voert het Duitsche geslacht Speckmann: Parti: au 1 d'arg. à un arbre terrassé de sin.; au 2 d'azur au chevron d'or. Cq. cour. C.: un arbre de sin., entre un vol. de sa., chaque aile ch. d'un chev. d'or. L.: à dextre d'arg. et d'azur, à sen. d'or et d'azur. Het Nederlandsch geslacht Speckman, dat uit Duitschland stamt, voert: In rood 3 zespuntige gouden sterren, geplaatst 2. 1. Dr. K. G. Döhmann, Beitr. zur Gesch. von Stadt u. Grafsch. Steinfurt. Progr. 1902, Seite 23: In der kleinen Kirche te Burgsteinfurt. Hölzerne Gedenktafel an der Südwand für Pastor Speckmann. Oben der Spruch: Ich habe Lust abzuscheiden und bei Christo zu sein. Darunter links vom Beschauer: M. Johannes Speckmann. Unter dem Namen ein Wappenschild mit drei Sternen (1. 2.) und die Angabe: Obiit Ao. 1653, 16 Decembris. Rechts: Anna Christina Crucigera. Dann ein Wappen, welches eine weibliche Gestalt mit ausgebreiteten Armen auf einer Blumenwiesen darstellt (volgens fam. aant. een geestelijke of eene vrouw, die een kruisstok, waaraan een kerkbanier hangt, vasthoudt). Darunter: Obiit Ao. 1676. 11 Aprilis. Der untere Theil der Tafel enthalt den Spruch: Die Lehrer aber werden leuchten wie des Himmels Glanz u. s. w. Zie 2e Generatie, No. 2.

1e. GENERATIE.

1. (*Johannes?*) *Georgius Speckman*, Stadtvogt te Bremen. Kinderen: 2—4.

2e. GENERATIE.

2 (zie 1). *Johannes Speckman*, + 16 December 1653, geh. met *Anna Christina Cruciger*, + 11 April 1676, dochter van den hoogleeraar *Cruciger* te Marburg. Ingeschreven in Albo stud. te Marburg 25 Maart 1619: Johannes Speckman, Bremensis. Von Steinen, Westph. Gesch. Th. IV, s. 1041: Predigern der Stadt Lengerich, Grafschaft Tecklenburg: M. Johann Speckmann von Bremen kam 1631 nach Steinfürt. Kinderen: 5—7.

3—4 (zie 1). *N. N. Speckman*, geh. met *N. N. Dreyer*, en *N. N. Speckman*, geh. met *N. N. Schoenmaecker*.

3e. GENERATIE.

5 (zie 2). *Johannes Georgius Speckman*, geh. met *Catharina Elisabeth Snockels*. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 9 Januari 1648: Johannes Georgius Speckmannus, Steinfortensis, gratis caussa rev. patris pastoris in Steinfürdt. Von Steinen, Wesph. Gesch.

Th. IV, s. 1041: Predigern der Stadt Lengerich, Grafschaft Tecklenburg: Johan Georg Speckman 1653 kam 1663 nach Lotte; Idem s. 1043: Predigern von Lotte in Tecklenburg: Johan Georg Speckmann von Steinfürte wurde 1662 von Lengerich berufen, + 1669 d. 16 Febr. Kinderen: 8—10.

6 (zie 2). *Abraham Speckman*, geb. 1631?, geh. 1°. met *N. N.* Kinderen: *11—12*, 2e. met eene weduwe uit Cleve. Geen kinderen. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 4 Juni 1654: Abraham Speckman, Steinfurto — Westphalus, L. L. Later was hij ingenieur.

7 (zie 2). *Arnold Wilhelm Speckman*, geboren 1632? Todesbuch (Begräbnissbuch?) zu Neuenhaus: Anno 1686—zesentachentig—den 5 Martii Martis meus quondam reverendus colleg(a) Arnoldus Wilhelmus Speckman, gestorven tot Bentheim, Solis den 24 Februarii. Hij huwde 1°. *Anna*, dochter van *Wilhelm Krull*, burgemeester van Neuenhaus, en *Gezina van Dorsten*, bij wie hij, behalve 2 zeer jong gestorven kinderen, won de kinderen *13—16*, en 2°. *Anna Christina*, dochter van *Johannes Leonardus Seyther* en *Magdalena Strick*, die hem schonk de kinderen *17—20*. Trauungsbuch zu Neuenhaus: Arnoldus Wilhelmus Speckman, wedenaer ende prediker alhier, ende Anna Christina Seithers, naagelatene eheliche dochter van sael: Joh. Leonhardo Seither, in sijn leven gewesen prediker tot Benthem, gehuwd den 25 October anno 1676 — zesentzeventig. Todesbuch zu Neuenhaus: Den 16 Mei 1730. Anna Christina Seithers, weduwe wijlen Arn. Wilh. Speckman, predikant alhier, is na eene 46 jarige weduwenstand vreedzaam overleden oud 89 jaar.

Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 13 Juni 1655. Arnoldt Wilhelm Speckman S. M. cand. Hij was in 1656 pred. te Ulsen en werd 10 Mei 1664 tot pred. te Neuenhaus beroepen, alwaar in zijn tijd eene nieuwe kerk gebouwd werd. Zijn naam staat in de stichtingsoorkonde.

4e GENERATIE.

8 (zie 5). *Anna Christina Speckman* was gehuwd met *N. N. Tepken*, koopman te Rheda. Hun echt was kinderloos.

9—10 (zie 5). *Dorothea* en *Margaretha Speckman* leefden in 1703 nog, beiden ongehuwd.

11 (zie 6). *Anna Christina Speckman* leefde in 1703 nog te Amsterdam.

12 (zie 6). *Johannes Rudolphus Speckman.*

13 (zie 7). *Wilhelm Speckman*, geboren in 1665, gestorven 1715, huwde 1° met *Maria Andreae*, geboren 1673, gest. 12 April 1708, bij wie hij een zoon won (zie *21*) en 2° den 10 Mei 1711 met eene dochter van secretaris *Sluyter* te Kampen.

14—15 (zie 7). *Johannes* en *Theodorus Speckman*, beide jong gestorven.

16 (zie 7). *Anna Christina Speckman*, gehuwd met den predikant *Theesink.*

17 (zie 7). *Johannes Leonardus Speckman*, geboren 1677. Traungsbuch zu Veldhausen: 6 November 1707. Ik *Jan Leonard Spekman*, predikant alhier en *Helena Elisabeth van Buitendijk*, nagelatene dogter van de weledele heer *Gerhard van Buitendijk*, der beiden regten doctor, in zijn leven rigter en geh. graav te Uelsen. Gestorven te Veldhausen 3 Maart 1713: De heer pastor Leonart Spekman. Taufbuch zu Neuenhaus: Den 17 Juni 1674. Dr. van Buitendijcks eene kint, Helena Gev. rigter Gesselaar, rigter Recken vrouw, dr. Krulls vrouwe. Uit dezen echt twee kinderen *(22—23)*.

18 (zie 7). *Herman Arnold Speckman*, geboren te Neuenhaus 15 October 1679.

19 (zie 7). *Anna Magdalena Speckman*, (geb. 4 Sept.?). Taufbuch zu Neuenhaus: Den 14 September 1681 gedoopt past. Speckmans kindt Anna Magdalena. Gev. den heere Etsbach van Langen, de jonge vorstinne van Tecklenborch ende gravinne van Steinfurt.

20 (zie 7). *Herman Arnold Speckman*, geboren te Neuenhaus 18 October 1682, gestorven 13 April 1738, huwde 1° *Anna Margaretha*, dochter van *Johan Wilhelm Schrader* en *Margaretha Elisabeth Cramer*, geboren 1684, gestorven 30 Januari 1733, bij wie hij had behalve 4 jong gestorven kinderen de kinderen *24—28*. Hij huwde 2° den 16 April 1734 *Elisabeth Wichers*, gestorven 7 Februari 1748; deze echt was kinderloos. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 4 April 1708: Hermannus Arnoldus Speckman, Neohusa-Benth. Westph., Theol. Boekzaal der Geleerde Waerelt, April 1738, blz. 469: Groningen. In deze maandt is hier overleden d. H. A. Speckman (er staat voortdurend Speekman), conrector in deze school. Zijn Ed. was van Nieuwenhuis in het graafschap Bentheim van geboorte. Zijn vader d. Speckman, aldaar de oudtste predikant, zijn grootvader d. Meinhard Speckman, predikant te Steinfort (dit moet Johannes zijn?). Zijn Ed. verloor zijnen vader in zijne tedere kindtsche jaren, en heeft zyne studiën met vrucht voltrokken. De plaatse als conrector te Lingen, vervolgens te Haarlem, en eindelijk hier te Groningen, met veel yver en vrucht bekleedt; was voor onze school een groot pylaar en sieraadt. De weduwe, vier zonen, een dochter, onze school, en alle liefhebbers voor een getrouw onderwys, betreuren dit smertelijk sterfgeval.

5e GENERATIE.

21 (zie 13). *Arnold Wilhelm Speckman*, geboren 6 Februari 1698. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen

16 April 1717: Arnoldus Wilhelmus Spekman, Groninga-Omlandus, Jur.

22 (zie 17). *Aleida Johanna Speckman.* Geburtsbuch zu Veldhausen: 1709 d. 6 October is mijne huisvrouw Helena Elisabeth Spekman van eene jonge dogter verlost, genoemd Aleida Johanna. Gevaders zijn geweest onze schoonmoeder Buitendijk, zuster Loo en broeder capitain Rekke. Zij stierf te Batenburg den 29 November en is aldaar begraven den 5 December 1771.

Trauungsbuch zu Neuenhaus: Den 7 October 1746 gehuwd de eerwaarde heer *Maurits Ernest Houck*, predikant te Batenborgh, met juffer *Aleida Johanna Speckman.* Zie Genealogie Bachman in het Alg. Ned. Fam. blad, jg. 1901, blz. 63.

23 (zie 17). *Anna Christina Speckman.* Geburtsbuch zu Veldhausen; 1711 d. 23 Martius, Maandags 's morgens om half zes uuren pastor Spekman's kind, Anna Christina. Gevaders zijn geweest mijn moeder A. C. Spekman, zuster Theessink en ik zelv.

24 (zie 20). *Arnold Wilhelm Speckman*, geboren te Lingen 2 Mei 1716, gestorven 8 September 1788, huwde 13 April 1740 met *Gezina*, dochter van *Jacob van der Lip*, secretaris van Amsterdam, en *Christina Munts*, geboren 1714, gestorven 21 Maart 1797. Hij werd in Albo stud. te Groningen 7 Juli 1731 als L. L. ingeschreven. Behalve twee ongehuwde overleden dochters en twee ongehuwde overleden zoons liet hij na een zoon (*29*).

25 (zie 20). *Jan Willem Speckman*, geboren 1717, ongehuwd overleden in 1752.

26 (zie 20). *Leonard Speckman*, geboren te Lingen in 1720, ongehuwd overleden te Amsterdam 30 Juli 1773. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 16 September 1746: Leonard Speckman, Lingensis, Med. Ingeschr. in Albo stud. te Leiden 17 September 1748: Leonardus Spekman, Lingensis, 25 [?], M.

27 (zie 20). *Christina Elisabeth Speckman*, geboren 19 November 1723, ongehuwd overleden te Groningen 2 Juni 1792.

28 (zie 20). *David Speckman*, geboren in 1726, gestorven te Leiden in 1783. Hij huwde *Johanna Elisabeth ter Meulen* en liet geen mannelijke nakomelingen na. Ingeschr. in Albo stud. te Groningen 25 September 1743: David Speckman, Tecklenburgensis, Theol. Ingeschr. in Albo stud. te Leiden 13 April 1774: David Speckman, Harlemensis, linguae latinae magister.

6e, 7e, 8e, 9e GENERATIE (onvolledig).

29 (zie 24). *Pieter Speckman*, geboren 20 November 1752, gestorven te Eelde 30 April 1831, gehuwd in Augustus 1783 met *Christina Johanna*, dochter van *Coenraad Hendrik Grootholtman* en *Sophia Harders*,

geboren in 1760, gestorven 11 Mei 1831. Uit dit huwelijk o.a. twee zoons (*30—31*). Ingeschreven in Albo stud. te Groningen 4 Januari 1768: Petrus Speckman, Groninganus, Theol. Hij was predikant te Krewerd sedert 13 October 1776 en te Eelde sedert 13 Augustus 1780. Emeritus 1 Juli 1827 (zie Romein, Herv. pred. in Drenthe, blz. 49).

30 (zie 29). *Herman Arnold Willem Speckman*, ingeschreven als Med. stud. te Groningen 10 Augustus 1814, geneesheer te Eelde, uit wiens huwelijk met *Marie Alegonda Rost* geboren werd *Hermannus Marianus Speckman* (geboren te Eelde 29 Maart 1827), vader van *dr. Herman Arnold Willem Speckman*, leeraar aan de H. B. School te Arnhem, en *Herman Marius Speckman*, arts te Grootegast en Ameland.

31 (zie 29). *Jacobus Speckman*, geboren te Eelde 12 Juni 1793, gestorven te Haren (Groningen) in 1884, ingeschreven als Theol. stud. te Groningen 11 November 1812, was pred. te Kolham sedert 9 November 1817, te Odoorn sedert 2 April 1826, te Vlachtwedde sedert 25 April 1830 (zie Romein, Herv. pred. in Drenthe, blz. 284). Uit zijn huwelijk met *Maria Luining* werd o.a. geboren te Vlachtwedde 25 Mei 1834 *Harmannus Cornelis Speckman*, pred. te IJhorst en de Wijck, en te Eenum, vader van *Jacobus Speckman*, pred. te Hornhuizen.

Aanteekeningen omtrent enkele aanverwante familiën.

Cruciger, *Creuciger*, *Creutzinger*. Zie 2e Generatie, No. 2.

Reeds twee eeuwen voor Luther woonde dit geslacht in Moravië. Tijdens de Hussietenkrijg bleven de Catholieke leden in Moravië en Boheme, doch trokken de Protestantsche naar Saksen.

Georgius Cruciger te Leipzig, die in 1525 nog in leven was, liet een zoon na, *Caspar*, den vermaarden reformator, geboren te Leipzig 1 Januari 1504, † te Wittenberg 16 November 's nam. 4 uur, begraven in de Pfarkirche aldaar 18 November 1548. Hij was in 1524 rector der Johannisschool te Maagdeburg, in 1528 prof. Theol. te Wittenberg, nam in 1530 den doctorstitel aan, en hielp Luther bij de bijbelvertaling. Uit zijn huwelijk met *Elisabeth von Meseritz*, † 1538, werden geboren een zoon *Caspar*, en eene dochter, gehuwd met *Andreas Kegel*, rector te Eisleben, uit zijn tweede huwelijk met . . . . *Küchemeister*, † te Leipzig 1558, eene dochter, geboren in Februari 1541, gehuwd met *Johannes Luther*, den oudsten zoon van *dr. Maarten*. De zoo even genoemde zoon *Caspar Cruciger*, geboren te Wittenberg (?) 19 Maart 1525, † te Cassel 16 April 1597, was doctor en prof. Theol. te Wittenberg, en daarna, wegens zijne crypto —

calviniaansche sympathieën verdreven, predikant te Cassel. Zijn zoon *Georgius Cruciger*, geboren te Merseburg (?) 24 September 1575 (?), † te Marburg 8 Juli 1639, professor Phil. en daarna prof. Theol. te Marburg, nam deel aan de Synode te Dordrecht. Hij was 23 Juni 1606 gehuwd met *Christina Scherf*. In de doopboeken te Marburg is gevonden: M. Georgius Cruciger u. Christina uxor liessen ein Töchterlein taufen; ist Gevatterin gewesen seine Schwiegermutter Anna Scharpfin. Ostendienstag am 7 April 1607. De naam van het kind staat niet ingeschreven. Verder werd mij van daar gemeld: Georg, getraut d. 23 Juni 1606 mit Christina des Kanzlei Advocaten Conrad Scherpfens Tochter, ist gestorben 1639, aet. 51 Jahre. Hieruit zou men opmaken, dat zijn geboortejaar 1574 of 1575, zooals de woordenboeken opgeven, onjuist is. Georgius Cruciger werd in 1629 een professoraat in de Theol. en Hebr. taal aangeboden te Deventer, waarvoor hij in een schrijven d. d. 23 Jan. 1630 bedankte; hij onderteekent dien brief: Georgius Cruciger Th. D et Professor Illustris Collegii Principalis Cassellini, et stipend. Ephorus (zie Revius, Dav. Ill., blz. 681 en 685). In het Alb. stud. van Marburg werden 30 December 1619 ingeschreven:

Gregorius, *Casparo—Cunradus* en *Rudolphus Cruciger*, rectoris filii, en den 29 Augustus 1623: *Georgius Cruciger*, Marpurgensis. In Albo stud. te Leiden werd 30 September 1644 ingeschreven: D. Caspar Cruciger, Cassellis—Hassus, 34, v. d. m. Volgens familie aanteekeningen was *Caspar Conrad Cruciger* predikant te Dantzig en gehuwd met *Maria* . . . ., en *Anna Christina Cruciger*, die met ds. *J. Speckman* huwde, de dochter van den prof. Theol. *Cruciger* te Marburg. Wellicht is zij de ongenoemde dochter, die 7 April 1607 te Marburg gedoopt werd. Zie voor een en ander het Kirchenlexicon van Wetzer en Welter en Alg. Deutsche Biogr. (Leipzig, Duncker u. Humblot), Real—Encykl. für Protest. Theol. u. Kirche van Dr. Herzog, enz.

Seyther, *Strick*, *Krull*, enz. Zie 3e Generatie, N° 7.
Volgens familie aanteekeningen was de moeder van *Anna Christina Seyther* (gehuwd met Arnold Wilhelm Speckman) *Magdalena Strick*, dochter van *Herman Strick*, pred. te Neuenhaus, en *Christina Arnold*, en was de vader van *Anna Christina Seyther*, *Johannes Leonardus Seyther*, pred. te Bentheim, een zoon van *Leonardus*] *Seyther* en *Margaretha Kreideweisz*. In de kerkelijke registers te Bentheim, die eerst met het jaar 1670 beginnen, is slechts gevonden: Gestorben 4 December 1685 Joh. Leonh. Seitheri, gewesenen predigers des Wortes an dieser gemeinde, hinterlassene 80 jährige wittib. De kerkelijke registers te

Neuenhaus beginnen gedeeltelijk met het jaar 1664. In het Todesbuch daarvan staat nog: Anno 1640 im April. In disem Jahre starb Pastor Hermannus Striccius als ein alter und wohlverdienter Prediger zu Neuenhaus, der in die 48 Jahre seinen dienst alhier mit aller Treue und grossem Fleisse verrichtet hat, vielmals schwach und kranck, endlich den 19 April christlich und gottselig im Herrn entschlafen.

In Albo studiosorum te Marburg werden ingeschreven: 10 Juni 1605 Gerhardus Strickerus, Clivo-Wesalius; 24 December 1627 Joh. Georgius Arnoldus, Cassell.-Hassus; 27 April 1628 Marcus Arnoldus, Francofurtensis; in Albo stud. te Groningen: 4 Juli 1617 Arnoldus Krull, Ulsensis, Jur.; 30 Augustus 1620 Johannus Strickius, Nienhusanus; 3 November 1637 Arnoldus Crul Embslandensis; 1 October 1644 Hermannus Strick, Westphalus, Phil.; 15 April 1649 Arnoldus Seitther, Benthemia—Westphalus, Phil.; 28 October 1650 Henricus Krull, Nienhusensis, Westphalus a. 20, Phil.; 21 Mei 1653 Hermannus Seitther, Benthemia—Westphalus, Phil.; 23 Augustus 1654 Henricus Arnoldi, Clivo- Vesaliensis; 8 Juli 1656 Henricus Arnoldi, Embdanus a. 18, Theol.; 19 Februari 1657 Eilhardus Crull, Drentinus, Phil.; 11 April 1659 Johannes Leonhardus Seittherus, Benthemiâ-Westph.; 12 Mei 1662 Hermannus Krul, Drenthinus, Phil.; 4 November 1663 Johannes Leonardus Seitther, Benthem. — Westph.; 9 Augustus 1688 Johannes Hermannus Seitther, Meursanus; 25 September 1689 Wilhelmus Krull Neohusio — Benthem., L. L.; 9 September 1700 Arnold Krull, Drenthinus, Phil.; 12 April 1717 Hindrikus Strick, Northorna—Benthem., Theol.; 23 December 1717 Bernhardus Krull, Westphalus, Theol.; 13 September 1742 Hendericus Strikius, Steinf., Theol.; 15 September 1749 Hendrikus Strik, Zwollae—Trans., Theol.; 22 September 1757 Joh. Nicol. Strick, Steinf., Theol.; 19 September 1758 Wilhelmus Krull, Embda—Chaucus, Theol.; 22 September 1764 Jan Reinhard Strick, Transisul.; 21 September 1803 Wolter Hendrik Crull, Assena — Drenthinus; 4 October 1831 Hermann Petrus Krull, Neunhaus, Benthemiensis.

Zie omtrent het geslacht Krull ook Mr. J. van Doorninck's Geslachtk. Aant. t. a. v. d. Gecomm. ten Landdage van Overijssel. Johannes Henricus Seither en Nicolaes Metelercamp onderteekenen als deputati classis van het graafschap Bentheim een brief aan Geertruid, gravin tot Bentheim, d. d. Bentheim 4/14 November 1670. Zie Saken van Staat, rakende de Verschillen in 't Graafschap Benthem (Amsterdam, J. ten Hoorn, 1688, fol., blz. 96).

Van Buitendijck, *Lohman*, *Keiser*, *enz.* Zie 4e ge-

neratie, No. 17. Traungsbuch zu Neuenhaus: Den 6 Augustus 1671. Den edelvesten ende hooghgeleerden heere *Gerhardus Buitendijk*, rentmeester ende raets heere der stadt Wesel, ende die edele veel eer ende deughtrijcke vrouw *Aleida Lohmans*, naegelatene weduwe van wilandt den edelvesten ende hooghgeleerden heere Gerhardus Kaiser, in zijn leven der beiden rechten licentiaet, hoogh graefl. Bentheimschen gewesene raht ende landtschrijver. Gehuwd den 6 Augustus 1671.

Geburtsbuch zu Neuenhaus: Den 7 Juli 1672 geboren dr. G. van Buitendijcks eene kint, *Gezina*. Gev. Jan Kruse, rigter Gesselaars vrouw, Meinard Kramers vrouw. Dato: Dr. van Buitendijcks ander kint, *Geertruijt*. Gev. richter van Ulsens dogter, Evert Cramers vrouw Hendrikien.

Idem: Den 17 Juni 1674 dr. van Buitendijcks eene kint *Helena*. Gev. rigter Gesselaar, rigter Recken vrouw, dr. Krulls vrouwe.

Dato: Dr. Buitendijcks ander kint (naam niet ingeschreven). Gev. Evert Cramer, past. Speckmans vrouw, Margareta Keijsers.

Volgens het Todesbuch te Neuenhaus overleed de weduwe van Gerh. van Buitendijk „richter in Uelsen" aldaar 30 Juni 1711. Zij was eene dochter van Jan Meinhard Lohman. Ik bezit eene M. S. genealogie, waarschijnlijk geschreven door A. J. Houck J. U. D., zoon van Ds M. E. Houck en A. J. Speckman (zie geneal. Speckman 5e generatie N° 22). Hierin staan de navolgende afstammelingen van genoemde *Jan Meinhard Lohman* vermeld. *Ie generatie:* 1 Jan Meinhard Lohman (kinderen 2 en 3). *IIe generatie:* 2 (zie 1) Meinhard Lohman, gezworene te Groningen, gehuwd met Helena Swart (kinderen 4—6). 3 (zie 1) Aleijda Lohman, gehuwd met *a* Rekke (kinderen 7—8), *b* Gerard Keiser, rentm. der graafsch. Bentheim, † 1670 (kinderen 9—10), *c* in 1643 met Gerard van Buijtendijck, J. U. D. en practizeerend advoc., † 1706 (kinderen 11—14). *IIIe generatie*: 4 (zie 2) Johan Lohman, raadsheer te Groningen, gehuwd met *a* Ketel, *b* Alida Gesseler, *c* Koenders, weduwe Horenken. 5 (zie 2) Hindrik Lohman, kapt. in dienst der Staten, † 1702, gehuwd met Elisabet Themmen, † 1749 (kinderen 15—17). 6 (zie 2) Gerardina Lohman, geh. met *a* W. Pott, raadsheer te Groningen, *b* Onno Berend Gruis, heer van Lellens. 7 (zie 3) Rekke, kapt. in dienst der Staten, gehuwd met N. N. (kind 18). 8 (zie 3) eene dochter ongehuwd gestorven. 9 (zie 3) Jan Harm Keiser, geboren 1666, † 1718, raadsheer te Groningen, gehuwd met Maria Warmolt, geboren 1669, † 1737 (kinderen 19—24). 10 (zie 3) Johanna Keiser, † 1718. 11 (zie 3) Geertruid van Buitendijck, geboren 1672, † 1744, gehuwd *a* in 1698 met Ernst

Wilhelm van Loë, luit. in dienst der Staten, † 1707 (kinderen 25—28), *b* met Hesse, luitenant. 12 (zie 3) Gesina van Buitendijck, geboren 1672, † 1729, gehuwd met Gerhard Metting, pred. te Neuenhaus, geboren 1689, † 1760. 13 (zie 3) Maria Christina van Buitendijck, geboren 1676, † 1736, gehuwd in 1701 met Hindrik Jan Soury, richter te Ulsen, geboren 1682, † 1721 (kind 29). 14 (zie 3) Helena Elisabeth van Buitendijck, geboren 1676, † 1751, gehuwd met *a* Leonardus Johannes Speckman, pred. te Veldhausen; zie geneal. Speckman 4e gener. N°. 17 (kinderen 30—31), *b* Reinhard Willem Bachman J. U. D.; zie geneal. Bachman, Alg. Ned. Fam. blad, jg. 1901, blz. 59. *IVe generatie:* 15 (zie 5) Meinhard Lohman, raadsheer te Groningen, geboren 1699, † 1765 gehuwd met Henrica Adriana Keiser, geboren 1695 (kinderen zie bij 19). 16 (zie 5) Johan Lohman, overste in dienst der Staten, geboren 1701, gehuwd *a* met Etta Bothenius, † 1729 (kind 32), *b* met Ida Elisabeth Bothenius, † 1756 (kinderen 33—38). 17 (zie 5) Hindrik Lohman, luitenant in dienst der Staten, † 1728. 18 (zie 7) Aleida Rekke, gehuwd met Eeck, vaandrig. 19 (zie 9) Aleijda Keiser, geboren 1694, † 1761, gehuwd in 1715 met Tjaard Adriaan Gerlacius, † 1759, gecommitteerde ter vergadering van H. H. M. M. wegens Stad en Lande (kind 39). 20 (zie 9) Henrica Adriana Keiser, geboren 1695, † 1774, gehuwd met Meinhard Lohman (zie bij 15), (kinderen 40—41). 21 (zie 9) Itia Maria Keiser, geboren 1698, gehuwd 1728 met Pieter Willem Ramaker, geboren 1700, oud-procureur-generaal van Friesland, † 1778. 22 (zie 9) Gerhard Jacob Keiser, geboren 1701, pres. van het Hof van Justitie te Groningen, gehuwd in 1727 met Anna Margaretha Brunsvelt, geboren 1701, † 1779 (kinderen 42—47). 23 (zie 9) Gesina Keiser, geboren 1702, † 1774, gehuwd in 1745 met Jan Brans, geboren 1707, overste-luitenant in dienst der Staten, † 1747. 24 (zie 9) Jan Keiser, geboren 1708, † 1748, kapitein der Guardes te Groningen, gehuwd in 1733 met Catharina Wolthers, geboren 1706 (kinderen 48—51) 25 (zie 11) Hindrik Jan van Loë, geboren 1699, † 1769, richter te Neuenhaus en Veldhausen, gehuwd met Sophia Mettingh, † 1771. 26 (zie 11) Everwijn van Loë, geboren en gestorven in 1700. 27 (zie 11) Aleida van Loë, geboren 1702, gehuwd *a* in 1742 met Peter Berend van Loë, † 1742, ontv. der conv. en lic. ter Admir. van Friesland, *b* in 1746 met jonker Jan Julius de Mepsche, luitenant in dienst der Staten, *c* in 1751 met Nicolaas Metelerkamp, geboren 1699, † 1777, predikant te Niehove. 28 (zie 11) Margaretha Elisabeth van Loë geboren 1704, † 1706. 29 (zie 13) Aleida Levina Soury, geboren 1702, gehuwd *a* in 1723 met Leopoldus Aegidius Wachters, geheimraad en richter te Ulsen (kind 52),

b in 1744 met Maurits Casimir Hoffmann, geboren 1716, richter te Ulsen (kind 53). 30 (zie 14) Aleida Johanna Speckman, geboren 1709, † 1771, gehuwd 1746 met Maurits Ernest Houck, geboren 1710, pred. te Batenburg (zie Wapenboek, enz van Vorsterman van Oyen in voce Houck). 31 (zie 14) Anna Christina Speckman, geboren 1711, † 1755. *Ve generatie*. 32 (zie 16) Wicher Onno Gerard Lohman, geboren 1726, gehuwd met Elisabeth Costerus, gestorven 1763. 33 (zie 16) Hindrik Lohman, gildrechtsheer, geboren 1733, gehuwd in 1770 met Wilhelmina Titia Gockinga. 34 (zie 16) Elisabeth Catharina Lohman, geboren 1735, gehuwd met Pompejus de Valcke, geboren 1736, secretaris te Groningen, gestorven als raadsheer aldaar 1780 (kind 54). 35 (zie 16) Louis Bothenius Lohman, geboren 1738, gehuwd in 1764 met Anna Henrietta Gockinga (kinderen 55—57). 36 (zie 16) Jan Tammen Lohman, koopman te Amsterdam, geboren 1740, gehuwd met N.N. (kinderen 58—59). 37 (zie 16) Andreas Spanheim Lohman, koopman te Amsterdam, geboren 1742, gehuwd 1766 met Petronella Barbara Knibbe. 38 (zie 16) Helena Elsebeeth Lohman, geboren 1744, gehuwd 1769 met Jacob Warmolt Keiser, geboren 1737, secr. van het Zijldiep (kind 60). 39 (zie 19) Jan Harm Gerlacius, geboren 1717, raad in het Hof van Braband, heer van Stedum, gehuwd in 1740 met Anna Clasina Bout, † 1765 (kinderen 61—63). 40 (zie 20) Jan Harm Lohman, geboren 1727, † 1764, raad en syndicus te Groningen, gehuwd in 1732 met Anna Cornelia van Neck (later gravin van Bylandt), kinderen 64—65. 41 (zie 20) Wytzius Hendrik Lohman, raadsheer te Groningen, geboren 1734, gehuwd 1766 met Anna Adriana de Savo(u)rnin, geboren 1745 (kinderen 66—67). 42 (zie 22) Jan Harm Keiser, geboren 1730, raadsheer te Groningen, gehuwd in 1757 met Johanna Clara Quintus, geboren 1738 (kinderen 68—71). 43 (zie 22) Theodorus Brunsvelt Keizer, majoor in dienst der Staten, geboren 1731, gehuwd in 1777 met Anna Arendina Cornelia Tjassens, geboren 1741 (kinderen 72—73). 44 (zie 22) Maria Jacoba Keiser, geboren 1733, † 1773, gehuwd in 1758 met burgemeester David Thomassen à Thuessinck, geboren 1734, burgemeester te Zwolle (kinderen 74—77). 45 (zie 22) Samuel Hindrik Keiser, geboren 1736. 46 (zie 22) Jacob Warmolt Keiser, gehuwd met Helena Elisabeth Lohman (zie bij 38). 47 (zie 22) Margaretha Tjacomina Keiser, geboren 1739, † 1779. 48 (zie 24) Aleida Warmoldina Keiser, geboren 1734, gehuwd 1767 met Lambertus Fruitier, rentm. van de Ommelanden. 49 (zie 24) Maria Johanna Hermanna Keiser, geboren 1739, gehuwd 1764 met Hans Willem baron van Plettenberg, secr. van Friesland (kind. 78). 50 (zie 24) Roelina Woltherdina Keiser, geboren 1741, gehuwd in 1759

met Hendrik Gerrit van Bulderen, boekhouder der W. I. C. te Groningen, geboren 1726 (kinderen 79—80). 51 (zie 24) Johanna Keiser, geboren 1745, † 1764. 52 (zie 29) Hindrik Jan Soury Wachters, richter te Nordhorn, geboren 1729, gehuwd *a* in 1759 met Fenna van Leeuwen, † 1760, *b* in 1763 met Henrica Averesch, geboren 1733, † 1775. 53 (zie 29) Anna Christina Adriana Hoffmann, geboren 1746, gehuwd in 1772 met Johan Wilhelm Möller, regeeringsraad te Lingen, geb. 1741. *VIe generatie:* 54 (zie 34) Ida Elisabeth de Valcke, geboren 1766. 55 (zie 35) Ida Elisabeth Lohman, geboren 1767. 56 (zie 35) Reneke Lohman, geboren 1770. 57 (zie 35) Ida Elisabeth Lohman, geboren 1772. 58 (zie 36) Johan Lohman, geboren 1767. 59 (zie 36) Cornelis Lohman, geboren 1768. 60 (zie 38) Gerhard Jacob Keiser, geboren 1770. 61 (zie 39) Sara Anna Gerlacius, geboren 1751. 62 (zie 39) Tjaard Adriaan Gerlacius, geboren 1752. 63 (zie 39) Anna Adriana Sophia Gerlacius, geboren 1757. 64 (zie 40) Anne Lohman, geboren 1755. 65 (zie 40) Elisabeth Meinhardina Adriana Lohman, geboren 1758. 66 (zie 41) Adriana Meinhardina Lohman, geboren 1767. 67 (zie 41). Maurits Adriaan de Savo(u)rnin Lohman, geboren 1770. 68 (zie 42) Gerard Jacob Keiser, geboren 1757. 69 (zie 42) Margaretha Clementia Keiser, geboren 1759. 70 (zie 42) Jan Hindrik Keiser, geboren 1760. 71 (zie 42) Theodorus Jan Keizer, geboren 1764. 72 (zie 43) Anna Margaretha Keizer, geboren 1768. 73 (zie 43) Hermanna Cornelia Keiser, geboren 1770. 74 (zie 44) Evert Jan Th. à Th., geb. 1762. 75 (zie 44) Gerhard Jacob Th. à Th., geb. 1766. 76 (zie 44) Joost Pieter Th. à Th., geb. 1767. 77 (zie 44) Theodorus Th. à Th., geb. 1770. 78 (zie 49) Petronella Agatha van Plettenberg, geboren 1765. 79 (zie 50) Maria Catharina van Bulderen, geboren 1760, gehuwd met Jan Harm Forsten. 80 (zie 50) Jan Keiser van Bulderen, geboren 1765.

Lieden van den naam *Lohman*, *Keiser* of *Recke* werden ingeschreven in Albo stud. te Marburg: 4 Juni 1621 Joannes Lohman, Cassellanus in Albo stud. te Groningen: 23 Juni 1624 Johannes à Reck; 18 December 1634 en 31 October 1635 Hermannus Loman, Nienhusensis, Phil.; 5 Februari 1644 Petrus Recke, Velthusio — Westphalus, Phil.; 2 Augustus 1662 Christophorus Looman, Schuttorf. — Westphal., Theol.; 8 Jan. 1663 Gerardus Loomannus, Neuh. — Benth., Theol.; 4 September 1663 Johannes Wilhelmus Lohmannus, Westphalus; 4 Januari 1680 Johannes Loman, Groning., Phil; 19 Augustus 1717 Gerhardus Jacobus Keiser, Groninganus, Litt.

Blijkens de kerkelijke registers te Veldhausen stierf „de Heer Capitein Rekke" te Veldhuizen 29 Januari

1710, en „Jüffer Anna Sibilla Rekke" aldaar 16 Maart 1719. In de „Geschichte der Herren von der Recke", uitgegeven door Constantin Graf v. d. Recke—Volmerstein en Otto Baron v. d. Recke (Breslau, 1878), komen deze Recke's niet voor; wellicht behooren zij tot een ander geslacht. De kerkelijke registers te Ulsen uit het begin der 18e eeuw zijn meerendeels verdwenen, zoodat een ingesteld onderzoek geene resultaten had.

Deventer. Dr. M. E. Houck.

De erfgenamen van Jan Pietersz. Hoogenhouck.

Jan Pietersz. Hoogenhouck oud burgemeester van Delft, zoon van Pieter en van Trijntje Jansdr. van der Eijck, kleinzoon van Jan en van Anna Jans, weduwe van Jan Jacobsz. in 't ossenhooft in zijn leven ook burgemeester van Delft, overleed kinderloos in zijn huis Westzijde Oude Delft in Hieronimus, op 12 April 1651.

Executeuren waren Joost van Adrichem, Eeuwout van der Dussen en Cornelis Maertensz. Hoogenhouck.

De baten van den boedel bestonden in zijn woonhuis, dat in openbaren verkoop werd gekocht door Johan Molijn voor f 2650.—

een kooltuin buiten de oostpoort, gekomen van St. Ursulen naast het weeshuis, gekocht door Mr. Maarten Hoogenhouck voor f 4800.—

verder rentebrieven op 't gemeene land en op de kantoren der ontvangers van Berkel en Adriaan van der Goes, staande ten name van Waling Pauw, Joost Jansz. Hoogenhouck des overledenen oom, de kinderen van Jan Pietersz. geprocreëerd bij Margreta Gerrit Stormsdr, Leendert Casembroot, enz.

Losrenten op particulieren;

Wijer Gerritsz. van Overmeer in zijn leven brouwer te 's-Gravenhage is schuldig f 660 spruitende uit koop van de brouwerij 't Swaentge alhier.

C. van der Nisse f 2200—. Abraham van der Dussen te Utrecht en Jacob van der Dussen te Woudrichem f 500 bij oblig. van 4 Oct. 1635, enz.

De overledene had met zijne zuster in de Nieuwe kerk op het hooge koor een 2e graft in 't tweede plein het eerste graft geëstimeerd met de sark op f 80, het grafbriefken van 12 Juni 1625.

Onder de lasten komen voor, aan de 14 dragers ieder 3 zilveren ducatons f 126.—

aan de dieflijers een idem 3.—

aan de cellebroers van ieder man 2 stuivers 1: 6

Adriaen Damasz. hoenderman, voor 't bewaren van de deur 3 zilv. ducatons f 9.—

Geertje Huygen huisvrouw Isaac Jorisz Roscam voor huur van rouwmantels f 18: 14

voor rouwlampers en zwarte handschoenen geleverd door Joris Mes f 30.—

Aan Grietje Damas 4 weken dienst en afleggen van den overledene f 18.—

aan Catharina Palumedes ook dienstbode des overledenen voor een rouwkleed f 35: 4

Maria Swaenshals idem en voor dienstboden loon f 221: 14

Isaac Abrahamsz. Soubré voor huur van kannen en glazen f 4: 16

Jasper Maas voor geleverd brood f 4: 17.14

Crijn Michielsz Kerkhoven, koster van de Nieuwe kerk voor 't openen van 't graf 3 maal luiden en na 3 uur begraven f 74: 17

Willem Vrouwelingh zoo voor wijn op de begrafenis als anders f 89: 1: 8

Jan Gijsbrechtsz van Mishouten voor de doodkist f 24. —

Johan Liefting apotheker voor medicamenten f 33. 12

Aper de Vogel doct. med. voor visitaties aan den overledene gedaan f 37. —

Mr. Jan van Havershouck chirurgijn „van wege het overgaen ende behulpsel tot de mortificatie en de verstervinge van des overledens been" f 40. —

Quyrijn Aldertsz. Hodenpijl, waert in de Kolf voor verteering op 18 Januari 1652 tijdens den openbaren verkoop van den kooltuin 46.—

bemoeingen van de notarissen Harman van der Ceel en Willem van Assendelft f 502.—

verder betalingen aan Mr. Dirk de Jong en Mr. Maerten Paets advocaten, Adriaan Jorisz. Beeman, Jacob Spoor landmeter, Ludovicus Chimaer en Mr. Willem de Groot advocaten, I. van Ceulen, deurwaarder, enz.

Aan legaten was besproken, het huisje naast zijn woonhuis benevens alle zijne meubelen aan Maria Swaenshals zijne dienstbode, benevens eene obligatie van f 1000.

Maria die bij de afrekening al getrouwd was met A. Dringenburg beweerde dat haar ook het zilvergoed toekwam, waarin door executeuren na ingewonnen advies werd geconsenteerd. Al zijne boeken aan Johan Liefting ten behoeve van diens zoon.

aan de 3 dochters van Johan Liefting ieder f 100 f 300

Adriaan Jacobsz. van der Houven in de 3 stokvischen alhier f 300

Johan Isaax, zoon van Isaac Adriaansz. Soubré kamerbewaarder van de weeskamer f 300

Jannetje Jansdr. wed. Joachim van der Hulst f 200

Jan Havershouck chirurgijn f 100

Daniel van der Brugge f 100

Frans Jorisz. van der Houven aan de Korenmarkt f 100

Maartje Abrahamsdr. huisvrouw van David Jansz. kleermaker die lange jaren den overledene trouw gediend heeft f 200

Catharina Palumedes zijne tegenwoordige dienstmaagd f 50

het oude manhuis f 400

aan idem f 400

voor de rente waarvan ieder jaar een vrolijke maaltijd moest worden verstrekt.

aan het oude vrouwenhuis met hetzelfde doel f 400

aan Dirk van Lodesteyn voor:

redemptie van het opperste kleed f 100

en nog vele kleine legaten aan behoeftigen, enz.

Verder werd nog gevonden eene Oblig. van f 600 waarvan de rente door Margriete Pietersdochter Hoogenhouck was gelegateerd aan de Remonstrantsche gemeente te Delft, en die door executeuren werd ter hand gesteld aan Franco Graswinckel, Hendrik Jacobsz. de Helt, Charles Claesz. en Jeremias Walrijck als directeuren dier gemeente.

Verder had de overledene bij codicil bepaald dat f 6000 zouden worden verdeeld onder zijne naaste vrienden van moeders zijde met heele en halve handen, conform de politieke ordonnantie van den jare 1580, en in al het overige ten bedrage van f 53940.— had hij tot universeele erfgenamen benoemd de kinderen en descendenten van Neeltje, Maerten, Immetje, Aaltje en Grietje Janskinderen Hoogenhouck, zijne vrienden van vaderszijde, bij staken.

De grootste portie die één persoon ten deel viel was in de vierde staak nl. f 3596,— de kleinste portie in de 2e staak 4e hand f 129,9.

Des overledenen moeder is geweest Trijntje Jansdr. van der Eyck, die gehad heeft een heelen broeder, Gerrit Jansz. van der Eyck, en eene halve zuster Magdalena Jansdr. van der Eyck, getrouwd geweest zijnde met Cornelis Jansz. van der Burch; de heele staak kreeg dus eerst de helft der f 6000,— en mocht de wederhelft met den halven staak deelen.

Bestaande de staak van Gerrit Jansz. van der Eyck uit 4 handen.

1e hand; de kinderen en descendenten van Jan Gerritsz. van der Eyck bestaande in 3 hoofden.

1. Annetje Jansdr. van der Eyck, getrouwd met Willem Vrouwelingh.

2e. Baertge Jansdr. van der Eyck weduwe Dirck Schaep apotheker.

3e. Maria Jacobsdr. natuurlijke dochter van Margaretha Jansdr. van der Eyck.

2e hand; de kinderen en descendenten van Grietje Gerritsdr. van der Eyck, getrouwd geweest met den Heer Dirk Evertsz. van Bleyswijck, bestaande in 3 hoofden.

1. Maria Dirksdr. van Bleijswijck getrouwd geweest met professor Nicolaas Dedel, lieten na één zoon Dirck Dedel.

2. Annetje Dircksdr. van Bleijswijck getrouwd met Pieter Ronaer.

3. Evert Dircksz. van Bleijswijck.

3e hand; de kinderen en descendenten van Catharina Gerritsdr. van der Eyck, getrouwd geweest met Joost van Adrichem, 2 hoofden:

1. Emerentia van Adrichem getrouwd met den Heer Frans Meerman Jansz.

2. Maria van Adrichem liet bij Pieter Gerritsz. van Santen na Maria van Santen.

4e hand; de kinderen en descendenten van Aaltje Gerritsdr. van der Eyck getrouwd geweest met Adriaan Jacobsz. van Adrichem hadden 1 zoon Jacob van Adrichem getrouwd met Sara Jacobsdr. van der Graeff nalatende Magdalena Jacobsdr. van Adrichem.

De staak van Magdalena Jansdr. van der Eijck, getrouwd geweest met Cornelis Jansz. van der Burch bestaat uit 3 handen:

1e hand, de kinderen en descendenten van Trijntje Cornelisdr. Verburgh getrouwd geweest met Dirk IJsenoutz. van der Nes, bestaat uit 6 hoofden:

1. Johan Dircksz. van der Nes liet na één zoon Dirck Jansz. van der Nes.

2. Aaltje Dircksdr. van der Nes.

3. Beuckel Dircksz. van der Nes.

4. Quyrina Dircksdr. van der Nes, getrouwd geweest met Cornelis van der Eem, lieten na één zoon Henrikus van der Eem.

5. Magdalena Dircksdr. van der Nes.

6. Willem Dircksz. van der Nes.

2e hand; de kinderen en descendenten van Margaretha Cornelisdr. Verburgh getrouwd geweest met Jacob Sebastiaansz. van den Berch bestaande in 6 hoofden:

1e. Cornelis Jacobsz. va den Berch.

2e. Grietje Jacobsdr. van den Berch wede. Jacob Molijn.

3e Annetje Jakobsdr. van den Berch getrouwd met Maerten Tersijden notaris te Leyden.

4e. Neeltje Jacobsdr. van den Berch weduwe kapitein Elsevier.

5e. Catharina Jacobsdr. van den Berch, gehuwd met Pieter Mouritsz. Doutsij te Amsterdam die 4 kinderen naliet, en

6e. Jan Jacobsz. van den Berch.

3e hand; de kinderen van Jan Cornelisz. Verburgh bestaande in 5 hoofden:

1e. Gerrit Jansz. Verburgh woont te Schiedam.

2e. Lijsbeth Jansz. Verburgh, weduwe Cornelis Bleyswijck.

3e. Hendrik Verburgh liet na 6 kinderen.

4e. Aechtje Verburgh heeft nagelaten éene dochter Maria getrouwd met Pieter de Jong in den Briel.

5e. Magdalena Verburgh is overleden, nalatende éene dochter Magdalena Kevelaers Maartensdr. getrouwd met Jacob Bonstoe, officier der stad Schiedam.

Vrunden des overledenen van vaders zijde.

1e **Staak.**

De kinderen en descendenten van Neeltje Jansdr. Hoogenhouck, bestaande in 4 handen:

1e hand; Cornelis Sebastiaensz. van den Berch de oude, die nagelaten heeft eene dochter Cornelia Cornelisdr. van den Berch, weduwe van Doctr. Synapius.

2e hand; Pieter Sebastiaansz. van den Berch, die nagelaten heeft vijf kinderen:

1e. Marritje Pietersdr. getrouwd met Arend Hofmeester.

2e. Neeltje Pietersdr. getrouwd met Franchoys Jansz. van 's Gravenpolder te Maertensdijk.

3e. Machteld Pietersdr. overleden, getrouwd geweest met Jacob Hensbroek tegenwoordig in O.-Indie, heeft nagelaten 2 kinderen, Jan en Pieter Hensbroek alhier in Delft wonende.

4e. Annetje Pietersdr. getrouwd met Adriaan Pietersz. van der Eijnde.

5e. Magdalena Pietersdr. wed. van Pieter Willemsz. Slooting.

3e hand; Grietje Sebastiaansz. van den Berch getrouwd geweest met Jan van Halmael beiden overleden, hadden 4 kinderen:

1e. Jan van Halmael is te Hoorn overleden nalatende 7 kinderen genaamd:

a. Immetje Jansdr. getrouwd met Tobias Rogierse te Hoorn; *b.* Jan van Halmael te Hoorn; *c.* Neeltje van Halmael, ongehuwd, oud 27; *d.* Aeltje van Halmael, ongehuwd, oud 25; *e.* Margrieta, oud 18; *f.* Marie, oud 13 en *g.* Claesgen, oud 11, allen ter weeskamer van Delft bekend.

2e. Jacob van Halmael wonende te Amsterdam, nog in leven (zijne portie wordt door zijne dochter Engeltje Halmaels bij procuratie ontvangen).

3e. Geertruyd van Halmael, overleden, getrouwd geweest met Nicolaas Oosterharen, hadden éene dochter Petronella, getrouwd met Hendrik Corsen van der Schonck.

4e. Neeltje van Halmael, getrouwd met Antonie de Man.

4e hand; Jacob Sebastiaansz. van den Berch heeft nagelaten zes kinderen:

1. Cornelis Jacobsz. van den Berch.

2. Grietje Jacobsdr. getrouwd met Jacob Molijn schilder.

3e. Annetje Jacobsdr. getrouwd met Maarten ter Zijde secretaris van Benthuysen,

4e. Neeltje Jacobsdr. getrouwd geweest met kapitein Simon Elsevier,

5e. Catharina Jacobsdr. getrouwd geweest met Pieter Mourits Doetsy te Amsterdam hebben nagelaten 4 kinderen, Cornelia oud 13, Maurits oud 11, Alida oud 10 en Margaretha oud 8, voor wie weesmeesteren,

6. Jan Jacobsz. van den Berch nog in leven.

2e **Staak.**

Zijnde de kinderen en descendenten van Maerten Jansz. Hoogenhouck bestaande in 9 handen:

1e hand; Jan Maartensz. Hoogenhouck de oude, liet na 2 kinderen:

1e. Jan Jansz. Hoogenhouck woont te Utrecht.

2e. Margaretha Jansd. Hoogenhouck getrouwd met Lourens Hasse brouwer te Haarlem.

2e hand; Adriaan Maartensz. Hoogenhouck liet na éene dochter Petronella Adriaansdr. ook overleden, liet na bij Evert Dircksz. van Bleyswijk tegenwoordig schepen dezer stad 3 kinderen Machteld oud 13, Dirck oud 11, Margaretha oud 10 waarvoor weesmeesteren,

3e hand; Jacob Maartensz. Hoogenhouck liet na 2 kinderen;

1e. Jan Jacobsz. Hoogenhouck mede overleden nalatende één minderjarigen zoon genaamd Jacob Jansz. Hoogenhouck.

2e. Catharina Jacobsdr. Hoogenhouck getrouwd met Mr. Adriaan Pieterson.

4e hand; Abraham Maertenz. Hoogenhouck in zijn leven kapitein der stad Delft liet na 6 kinderen:

1e. Pieter Abrahamsz. Hoogenhouck.

2e. Mr. Martyn Abrahamsz. Hoogenhouck advocaat.

3e. Maria Abrahamsdr. gehuwd met Nicolaas Leendertsz. Couckebacker.

4e. Clara Abrahamsdr. getrouwd met Adriaan Evertsz. van Bleyswyck.

5e. Catharina Abrahamsdr. ongehuwd.

6e. Anna Abrahamsdr. gehuwd met Jacobus Willemsz. Delff.

5e hand; Cornelis Maertensz. Hoogenhouck oud schepen dezer stad.

6e hand; Jan Maertensz. Hoogenhouck de jonge, is overleden nalatende éene dochter Jennetje Jansdr. ongehuwd oud 27, wonende te Soetermeer.

7e hand; Margaretha Maertensdr. Hoogenhouck getrouwd geweest met Mr. Engbrecht Graswinckel van Maasland, baljuw van Abtsrecht beiden zaliger, lieten na 6 kinderen:

1e. Maerten Graswinckel kapitein dezer stad.

2e. Mr. Gerrit Graswinckel secretaris van den Haag,

3e. Franco Graswinckel.

4e. Catharina Graswinckel, overleden, was gehuwd met Johan Hennequin te Rotterdam, nalatende vijf kinderen. Francoys, Engebrecht, Anna, Jan en Catharina Hennequin, voor wie weesmeesteren.

5e. Bartha Graswinkel, getrouwd met Bartelmees Rycken van Muyen.

6e. Jan Graswinckel.

8e hand; Marta Maertensdr. Hoogenhouck, getrouwd geweest met Engelbrecht Pauw, beiden overleden, lieten na zes kinderen:

1e. Machteld Pauw, getrouwd met Mr. Arend van der Graeff, commissaris van de monstering.

2e. Catharina Pauw, getrouwd met Louis Heynsius secretaris.

3e. Mr. Maerten Pauw, tegenwoordig schepen.

4e. Anna Pauw, getrouwd met Cornelis Druyff te Alkmaar.

5e. Maria Pauw, ongehuwd.

6e. Angelina Pauw, gehuwd met Cornelis van der Geest, secretaris van Alkmaar.

9e hand; Aeltje Maertensdr. Hoogenhouck, weduwe van Huych Lucasz. van der Dussen.

3e **Staak.**

Zijnde de kinderen en descendenten van Immetje Jansdr. Hoogenhouck die getrouwd is geweest met Gerrit Jansz. van der Eyck, in zijn leven burgemeester dezer stad, bestaande in vier handen:

1e hand; Jan Gerritsz. van der Eijck is overleden nalatende drie kinderen:

1e. Annetje Jansdr. van der Eijck, getrouwd met Willem Vrouwelingh.

2e. Baertje Jansdr. van der Eijck, weduwe Dirk Schaep, apotheker.

3e. Margaretha Jansdr. van der Eyck, ongehuwde persoon, overleden, heeft nagelaten eene natuurlijke dochter, genaamd Maria Jacobsdr., oud 17 jaar, voor wie weesmeesteren.

2e hand. Grietje Gerritsdr. van der Eijck, getrouwd geweest met Dirk Evertsz. van Bleyswijck burgemeester dezer stad, beiden overleden nalatende drie kinderen:

1e. Margaretha Dirksdr. van Bleyswijck, getrouwd geweest met Mr. Nicolaas Dedel, prof. te Leiden, beiden overleden, nalatende een zoon genaamd Dirk Dedel, minderjarig, voor wie weesmeesteren.

2e. Anna Dirksdr. van Bleyswijck, gehuwd met Pieter Roonaer, dijkgraaf van Poortugael.

3e. Evert Dirksz. van Bleyswijck, schepen dezer stad.

3e hand; Catharina Gerritsdr. van der Eijck is overleden, getrouwd geweest met Joost Jacobsz. van Adrichem, oud-burgemeester, liet na 2 kinderen:

1e. Emerentia van Adrichem, getrouwd met Frans Meerman Jansz., kapitein dezer stad.

2e. Maria van Adrichem is overleden en getrouwd geweest met Pieter Gerritsz. van Santen, oud schepen van Delft, nalatende ééne dochter:

Maria van Santen oud 15 jaar, voor wie weesmeesteren.

4e hand; Aeltje Gerritsdr. van der Eijck, getrouwd geweest met Adriaan Jacobsz. van Adrichem, beiden overleden, hadden één zoon:

Jacob Adriaansz. van Adrichem gehuwd geweest met Sara Jacobsdr. van de Graeff mede overleden nagelaten hebbende ééne dochter:

Magdalena Jacobsdr. van Adrichem, oud 12 jaren voor wie weesmeesteren.

4e **Staak.**

Zijnde de kinderen en descendenten. van Aaltje Hoogenhouck, getrouwd geweest met Jacob Ewoutsz. van der Dussen, in zijn leven oud-burgemeester van Delft.

1e hand; Maria Jacobsdr. van der Dussen getrouwd geweest met Jacob Abrahamsz. Graswinckel, beiden overleden nalatende ééne dochter Aeltje Jacobsdr. Graswinckel getrouwd met Mr. Willem de Groot.

2e. hand; de Heer Ewoud Jacobsz. van der Dussen oud burgemeester dezer stad.

3e hand; Anna Jacobsdr. van der Dussen getrouwd geweest met Gijsbrecht Briel beiden overleden nalatende:

1e. Eva Briels getrouwd met den Heer burgemeester Nicolaes Bogaert.

2e. Maria Briels getrouwd met den Heer Frans Meerman oud-burgemeester.

5e **Staak.**

Zijnde de kinderen en descendenten van Grietje Jansdr. Hoogenhouck getrouwd geweest met Jacob Adriaansz. van der Dussen.

1e hand; Jacob Jacobsz. van der Dussen is overleden liet na:

1e. Anna Jacobsdr. van der Dussen getrouwd met Hendrik van Winteroy te Worcum.

2e. Barta Jacobsdr. van der Dussen getrouwd met Cornelis Swaen secretaris van Geertruidenberg.

2e hand; Aeltje Jacobsdochter van der Dussen nog in leven.

3e hand. Cornelis Jacobsz. van der Dussen woont te 's-Hertogenbosch.

4e hand; Abraham Jacobsz. van der Dussen woont te Utrecht.

Amsterdam, G. H. J. C. ESCHAUZIER.

Geslacht Keiser.

(Groningen).

Wapen: in goud drie kruisen met breed uitloopende armen, van zwart.

Dit wapen staat op een steen in het rechthuis te Ulsen (Bentheim).

Gerhard *Keiser*, burgemeester van Northorn. huwde Henrica *Harsinck*.

Vier kinderen:

A. Jan *Keiser*, huwde 1e Fenna *van Hemert*, 2e Heesa *Perizonius*.

Dochter:

Christina, huwde Dr. Joachim *van Leeuwen*, geneesheer en burgemeester te Oldenzaal.

Kinderen:

Jan *van Leeuwen*, had een zoon of eene dochter, huwde met *Pontanus* te Lingen.

Fenna *van Leeuwen*, huwde Gerrit *Jacobs* te Ulsen, van wien 3 kinderen: Johannes, Jacobus en Johanna.

B. Hendrik *Keiser*, huwde Elisabeth *Reininck*. Kinderloos.

C. Mr. Herman *Keiser*, richter te Ulsen, huwde Johanna *van Middachten*.

Drie zoons:

Theodorus *Keiser*, richter te Ulsen, ongehuwd.

Ernst Willem *Keiser*, richter te Ulsen, ongehuwd.

Gerhard *Keiser*, volgt.

D. (volgens v. Doorninck „Geslachtkundige Aanteekeningen.")

Geesje, huwt Lubbert *Melis*, welke hertrouwt Catrina *Loesinck*, welke weer hertrouwt 1659 Willem *Tobias*.

Gerhard *Keiser*, landschrijver en geheimraad van het graafschap Bentheim, geboren 10 September 1637, gestorven Augustus 1669, huwt Februari 1664 Aleijda *Lohman*, dochter van Jan Meinhard *Lohman*, geboren 1593, gestorven 6 Juli 1664, ontvanger-generaal van het graafschap Bentheim (uit Meinhard *Lohman* en Aleijda *Grim* en van Gesina *Kestringh*, geboren 1599, gestorven October 1669, wier vader hoogleeraar te Steinfurt was.

Twee kinderen:

A. Johanna *Keiser*, geboren 10 Mei 1666, gestorven 14 Maart 1714.

B. Jan Herman, volgt.

Jan Herman *Keiser*, geboren 2 Mei 1668, gestorven 19 October 1718, gezworen te Groningen 1703, raadsheer 8 Februari 1714, later gedeputeerde, huwde 19 Februari 1693 Maria *Warmolts*, geboren 10 October 1670, gestorven 17 Mei 1738, dochter van Jacob *Warmolts*, geboren 14 Juli 1644, gestorven 25 September 1691, burgerhopman. weesheer 29 Mei 1691, en van Itien *Calmes*, geboren 9 April 1648, gestorven 5 Juli 1699. Jacob Warmoltszn. was zoon van Warmolt Roelofszn., geboren 28 October 1595, gestorven 31 Augustus 1663, hopman, gezworene 1651, en van Maria Jacobsdr., geboren 11 Juli 1604, gestorven 1679 (dochter van Jacobs Hendrikszn., geboren 1573 gestorven 14 Januari 1664, en van Aaltijn Jacobsdr. geboren 1580, gestorven 13 November 1667). Warmolt Roelofszn., was zoon van Roelof Warmoltszn., hopman, gestorven 31 Augustus 1663, en van Roelfijn Warmoltsdr., gestorven 31 December 1630.

Zes kinderen:

I. Aleyda *Keiser*, geboren 4 September 1693, huwt 26 Mei 1715 Tjaard Adriaan *Gerlacius*, geboren 11 Mei 1682, gestorven 1 October 1759, Staatsgeneraal.

Zoon:

Jan Harmen *Gerlacius*, geboren 9 October 1717, huwt Januari 1740 Clasina Anna *Bout*.

II. Henrica Adriana *Keiser*, geboren 29 April 1695, huwt 19 September 1723, Meinardus *Lohman*, raadsheer te Groningen, geboren 20 September 1697.

Twee zoons:

Jan Harmen *Lohman*, geboren 7 Juli 1727, huwt Cornelia *van Neck*, geboren 26 April 1732, uit wie: Anne, 23 Juni 1755, en Elisabetha Meinardina Aleijda, geboren 7 Augustus 1758.

Wijtzius Hendrik *Lohman*, geboren 3 September 1734.

III. Itia Maria *Keiser*, geboren 2 December 1698, huwt 28 September 1728 Pieter Willem *Ramaker*, procureur-generaal van Friesland, geboren 2 Januari 1700. Kinderloos.

IV. Gerhard Jacob, volgt.

V. Gesina *Keiser*, geboren 16 Augustus 1702, huwt 31 Januari 1745 met Jan *Brans*, gestorven 8 Juli 1747 te Goes, luitenant-kolonel in het regiment van den graaf van der Lippe en luitenant-generaal-kwartiermeester van den Staat.

VI. Jan *Keiser*, geboren 12 Februari 1708, gestorven 12 April 1748, kapitein van de compagnie gardes te Groningen, huwt 17 Februari 1732 Catharina *Wolthers*, geboren 9 December 1705, dochter van Warmolt *Wolthers*, geboren 1670, gestorven 9 September 1712, staatsgeneraal, en van Aleida Sibilla *ten Winkel*, gestorven 17 September 1727. Warmolt W. was zoon van Wolter *Wolthers*, geboren 163. (?), burgemeester, en van Rolina *Warmolts*, welk echtpaar nader zal worden genoemd.

Vier kinderen, behalve eenigen, die jong stierven:

A. Aleida Warmoldina *Keiser*, geboren 26 Juni

1734, huwde 3 Januari 1768 met Lambert *Fruitier*, rentmeester der Ommelanden, geboren September 1729, van wien: Jacobus Aritius *Fruitier*, geboren 22 September 1772, gestorven 19 Februari 1853, ridder der orde van den N. Leeuw, lid der Ged. Staten van Groningen, gehuwd met . . . *Wichers*, Kinderloos.

B. Maria Johanna Hermana *Keiser*, geboren 27 November 1739, huwde Hans Willem *van Plettenberg*, bij wien: Agatha Petronella, geboren 9 October 1765, huwde Gerrit Ferdinand baron *van Asbeck*, uit wien: Henriette Casemire Johanna Wilhelmina, huwde Regnerus Hendrik Sjuk Gerold Jukkema *van Burmannia* Baron *Rengers* te Leeuwarden.

C. Rulina Wolterina *Keiser*, geboren 18 April 1741, gestorven 8 Mei 1774, huwde 2 Mei 1759 Hendrik Gerrit *van Bulderen*, gezworen van Groningen, geboren 22 Februari 1724, uit wien:

1. Maria Catharina *van Bulderen*, geboren 14 Februari 1764, huwde 30 December 1780 met I. H. *Forsten*, van wien twee zoons, beiden gehuwd met eene *de Drews* en kinderen nalatend.

2 Jan *Keiser van Bulderen*, geboren 20 Mei 1765, huwde N. N., had een zoon (Joan Jacob, gehuwd met Catharina Maria *Salverda*) en twee dochters.

D. Johanna Catrina *Keiser*, geboren 23 Januari 1745, gestorven 5 April 1765.

Gerhard Jacob *Keiser*, geboren 21 Mei 1701, assessor van het krijgsgericht 1727, gezworen 1732, raadsheer 1739, hoofdman 1749, luitenant-president van van het hof 10 Januari 1760; huwt 29 Augustus 1728 Anna Margaretha *van Brunsveld* geboren 1 April 1701, dochter van Theodorus *van Brunsveld*, gestorven 8 Januari 1734, secretaris der prov. rekenkamer van Stad en Lande 20 Mei 1691, en van Margaretha Tjacomina *Emmius*, geboren 19 Juli 1667, gehuwd 10 Juli 1698, gestorven 2 December 1738, dochter van Samuel *Emmius*, geboren 13 Januari 1624, gehuwd 12 April 1649, gestorven 11 April 1684, gezworen 1654, raadsheer 23 October 1658, burgemeester 1673, en van Anna *Sijghers*, geboren 23 November 1627, gestorven 19 November 1700. Theodorus *van Brunsveld* was zoon van Hendrik *van Brunsveld*, schout bij nacht ter admiraliteit van Friesland, en van Johanna *Adius* (ex matre Maria *van Loo*). Hendrik *van Brunsveld* was zoon van Dirk *Brunsveld* (aldus!), Franszn. bij Renske *du Guardijn* (*du Jardin?*) en van Johanna *Holtinga*. Samuel *Emmius* was zoon van Wesselius *Emmius* en van Tateke *van Wingene*. Anna *Sighers* of *Sijghers* was dochter van Jacob *Sijghers*, gezworen, raadsheer en burgerluitenant te Groningen (zoon van Evert en van Anna N. N.) en van Arentijn *Frix*, uit Jan *Frix* gezworen 1611 (zoon van

Reinder, raadsheer, bij Lamme *Smaals*) en van Cornelisje *Sweers*. Wesselius *Emmius*, predikant te Groningen, gestorven 1654, was zoon van Ubbo *Emmius*, hoogleeraar te Groningen, geboren 5 December 1547, en van Margaretha *van Berghen*. Ubbo *Emmius* was zoon van Emmo Dijkenzn., erfgezetene en predikant te Grietzijl, en van Lise *Tjaarda*. Emmo Dijken was zoon van Dico Metenzn, zijlzichter te Grietzijl (zoon van Mete Remetszn., erfgezetene te Grietzijl, wiens vrouw Duire N. N. heette), en van Ida Emmendr. (dochter van Emmo Oesebrandszn. wiens vrouw Liure N. N. heette). Tateke *van Wingene* was dochter van Samuel *van Wingene*, raadsheer van Embden, geboren 1558 en Tiake *van Straakholt*, dochter van Thomas *van Straakholt* (Folkertszn. bij Tiake *Honeken*, dr. van Ewe *Honeken*, schipper, gehuwd met Ise N. N., zoon van Noene *Honeken*, kerkvoogd te Embden), en van Taalke *Ooijken* of *Oijken* (dochter van Eijlardus *Ooijken*, ambtsschrijver te Lehr, en Barbara *Scheringh*). Samuel *van Wingene* was zoon van Paulus *van Wingene* en van Grietje *Celos*, dochter van Pieter *Celos* (Arendszn. bij Diaanken *Bisschops*) en van Maaijke *Billinks*. Paulus *van Wingene* was zoon van Huibert *van Wingene*, (Gerhardszn. bij Maaike *Reinvaan*) en van Hermine *Kuipers*.

Zes kinderen:

A. Jan Harmen *Keiser*, geboren 2 Mei 1730, gezworen Februari 1767, rentmeester der veenen 1758, raadsheer 1768, huwt 10 Juli 1757 Johanna Clara *Quintus*, geboren 18 Augustus 1738, gestorven 24 Juni 1798.

Kinderen:

a. 1. Gerhard Jacob, 11 November 1757.
a. 2. Margaretha Clementia, 8 Juli 1759.
a. 3. Johan Hendrik, 27 September 1760.
a. 4. Theodorus Jan, 14 November 1764.

B. Theodorus *Brunsveld Keiser*, geboren 1 November 1731, gestorven 29 September 1807, vaandrig 3 Januari 1753, kapitein van de Grenadiers 24 December 1765, majoor 5 Maart 1774, luitenant-kolonel 27 April 1778, huwde 20 December 1767 Anna Arendina Cornelia *Tjassens*, geboren 7 April 1741, dochter van Cornelis *Tjassens*, gezworen, admiraliteitsheer, raadsheer, burgemeester van Groningen en curator der hoogeschool, ouderling der Geref. Kerk, en van Hermanna *Wolthers*. Cornelis *Tjassens* (1) was zoon van Daniel *Tjassens*, geboren 1660, gezworen en ambtman te Groningen, en van Brechtina *Tjaden*, dochter van Sicco *Tjaden* (Hendrikszoon uit Sicco en uit Anna *Huginge*,

(1) Deze opgave verschilt een weinig wat betreft de namen met de opgave in „De Wapenheraut".

bij Catharina *Gratama*) en van Wobbina *Wolthers*, dochter van Harmen *Wolthers* en van Brechijn *Crans*, dochter van Luitjen Janszn. *Crans*. Harmen Woltherszn. was zoon van Wolter Luitjeszn. gezworen, busheer en raadsheer te Groningen en van Anna *van Heek*. Daniel *Tjassens* was zoon van Cornelis *Tjassens*, geboren Amsterdam 1628 (O. S.), gezworen te Groningen en kerkvoogd der Martinikerk, en van Anna *Nienborg* of *Nijenborgh*, dochter van Daniël *Nienborg*, geboren Embden 1587 (Johanszn. bij Anna *de Marees*) en van Grietje Jansdr. *Mabe*, dochter van Johan Egbertszn. *Mabe*, en van Rene N. N. Anna *de Marees*, was dochter van Jan *de Marees*, geboren 1518, gestorven 1604 te Amsterdam en van Johanna *van Agterhout*, gestorven te Embden. Jan *de Marees* was zoon van Jacques, zoon van Jean, schepen te Kamerijk, en van Catherine *Gerardel*. Cornelis *Tjassens* was zoon van Albert *Tjassens*, geboren 1600, gezworen, taalman en burgerhopman, en Maria *van der Veen*, dochter van Cornelis *van der Veen* en van Rimerig *Isebrands* of *IJsbrands*. Albert *Tjassens* was zoon van Haijo Tjassenszn., geboren 1566, te Groningen, gevlucht naar Oost-Friesland, waar hij eene betrekking had bij den vorst, later teruggekeerd en rentmeester der prov. vaste goederen, (zoon van Tjasso Hayenszn, die door den Bloedraad tot verbanning werd veroordeeld) en van Lammegijn *van Wieringhe*, geboren 1567. Hermanna *Wolthers*, bovengenoemd, was dochter van Herman *Wolthers*, gezworen, raadsheer en burgemeester, en van Anna *Emmius*, dochter van Samuel, bovengenoemd. Herman *Wolthers* was zoon van Wolter *Wolthers*, gezworen, raadsheer, burgemeester en prov. rekenmeester van Groningen, broeder van bovengenoemde Wobbina, en van Rolina *Warmolts*, zuster van den burgerhopman en weesheer Jacob, bovengenoemd.

Zes kinderen:

a. Anna Margaretha *Keiser*, geboren 9 October 1768, huwde 9 November 1788 Hendrik *Groeneveld*, geboren 12 Mei 1756, Kon. Pruisisch geheim handelsraad, uit wien kinderen.

b. Hermanna Cornelia *Keiser*, geboren 7 November 1770, huwde 9 Mei 1798 Jan Ernst Willem *van Gesseler*, geboren 1768,

Vijf kinderen, van wie Enna Hillegonda, welke huwde Dr. W. *Verschuir*, en Herman, welke huwde Elizabeth *Lulofs*.

c. Gerhard Jacob *Keiser*, geboren 26 Maart 1773 gestorven 29 Juni 1791.

d. Mr. Cornelis, volgt.

e. Mr. Itius Pieter *Keiser*, geboren 6 Augustus 1778, vrederechter te Weener.

f. Daniël Herman *Keiser*, geboren 22 Juli 1779, gestorven 15 December 1785.

C. Maria Jacoba *Keiser*, geboren 7 September 1733, gestorven 19 Maart 1773, huwt 17 September 1758 David *Thomassen à Thuessink*, geboren 27 November 1734, gemeensman en burgemeester te Zwolle. Zij hadden kinderen. Hij hertrouwt 1775 met Elisabeth Maria *van Baalde* te Rotterdam.

D. Mr Samuel Hendrik *Keiser*, geboren 16 April 1736, ontvanger der kamerale breuken en eerste klerk aan het hof, huwde Geertruida *Moltmaker*, gestorven 1 Januari 1837.

E. Mr. Jacob Warmolt *Keiser*, geboren 24 November 1737, gezworen Februari 1766, secretaris en ontvanger van Winsumer en Schophalster Zijlvest, huwde 23 April 1769 met Helena Elizabetha *Lohman*, geboren 30 Juni 1744.

F. Margaretha Tjacomina *Keiser*. geboren 28 November 1739, gestorven 17 October 1779, ongehuwd.

Mr. Cornelis *Keiser*, gestorven 1 September 1834, ontvanger, huwt 9 October 1806 Pompeja Hebelia Henria *Tjassens*, geboren 31 Maart 1778, dochter van Samuel Wolter *Tjassens*, (zoon van Cornelis *Tjassens*, en van Hermanna *Wolthers*, bovengenoemd), secretaris van het hof van Justitie te Groningen, geboren 19 Augustus 1739, en van Hermanna Maria *Laman*.

Zes kinderen:

A. Theodorus *Brunsveld Keiser*, geboren 14 October 1807, gestorven Februari 187.?

B. Hermanna Maria *Keiser*, geboren 3 Juli 1809, huwde C. *Tholen*, gestorven 24 Juli 1890, zonder kinderen.

C. Anna Arendina Cornelia *Keiser*, geboren 22 Februari 1811, huwde J. *Poelman*, bij wien o. a.: Douwe Hein *Poelman*, geboren 27 December 1843, huwde Bernardina *ten Oever*.

D. Samuel Wolter *Keiser*, geboren 13 Juli 1813.

E. Cornelis *Tjassens Keiser*, volgt.

F. Hermanna Cornelia *Keiser*, geboren 29 Maart 1819, huwde B. J. *Cramer van Baumgarten*, van wien vijf kinderen, waarbij o. a. Johanna Catharina Abigaël, huwde Th. H. *van Olfen*, en Hermanna Clasina Maria, huwde Johannes *Janssonius*.

Cornelis *Tjassens Keiser*, geboren 29 September 1814, gestorven 2 Februari 1892, predikant te Eenum, 12 Januari 1840 en te Hellum 5 Mei 1856, emeritus 5 Mei 1889, huwde 26 April 1848 Magdalena Barbara Jacoba *Cramer von Baumgarten*, geboren 21 Maart 1825, gestorven 31 Januari 1874, dochter van Gerrit Johan en van Johanna Catharina *Broese*.

Elf kinderen:

1. Cornelis *Keiser*, geboren te Eenum, 9 Mei 1849.
2. Gerrit Joan Frederik *Keiser*, geboren te Eenum

30 October 1850, predikant bij de Ned. Herv. Gem. te Gieterveen, Klooster ter Apel, Appingedam en Garmerwolde, huwde 7 Juni 1877 met Margaretha Lucretia Elisabeth *Busch Keiser*, geboren 31 Januari 1858 dochter van Johan Gerard *Busch Keiser*, geboren 5 Mei 1834. predikant te Schingen, Ulrum, Noorddijk en Dalen, en van Everdina Cornelia *Tijl*, geboren te Hasselt 12 November 1834.

Kinderen:

Cornelis *Keiser*, geboren 13 December 1879.

Joan Gerard *Busch Keiser*, geboren 12 November 1881.

Theodorus *Brunsveld Keiser*, geboren 24 Augustus 1883.

Martinus Lambertus *Keiser*, geboren 19 Augustus 1885, gestorven 1887.

Everhardus Martinus Cornelis *Keiser*, geboren 17 November 1889.

Magdalena Barbara Jacoba *Keiser*, geboren 2 September 1892.

3. Theodorus *Brunsveld Keiser*, geboren te Eenum, 20 December 1852, arts te Groningen, huwde 23 September 1884 Garmtine *Tichelaar*, geboren 15 Maart 1863, dochter van Ailje *Tichelaar* en van Titia *Elings*.

Kinderen:

Cornelis Theodorus, geboren 11 Maart 1885.

Titia Magdalena, geboren 3 Juni 1886.

Albertus Jacobus, geboren 29 December 1889.

4. Bernard Johan *Tjassens Keiser*, geboren te Eenum 11 Maart 1882, tweede luitenant bij de Infanterie N. O. I. 1880, eerste luitenant 1885, kapitein 1894, gepensioneerd 1897, en sinds wonend te Groningen, huwde te Soerabaja 20 Augustus 1881 Sara Elisabeth Geertruida Johanna *van Duren*, geboren te Ambarawa 7 Maart 1863, dochter van Huibert *van Duren*, eerste luitenant bij de Infanterie N. O. I., en van Sara Cornelia *Kloeth*.

Kinderen:

Cornelis Bernard, geboren te Soerabaja 29 Augustus 1882.

Hubertus Johan, geboren Serang (Bantam) 17 Augustus 1885.

Gerrit Johan Frederik, geboren te Groningen 30 November 1887.

4. Samuel Wolter *Keiser*, geboren te Hellum 15 Januari 1857, gestorven in 1871.

5. Willem Idsert *Keiser*, geboren 17 October 1858, chef der werkplaatsen S.S. te Bandoeng (N. O. I.), huwde Anna Elisabeth *Eggerdink*, geboren 18 September 1858, Johan Frederiksdr. uit Hilversum.

Kinderen:

Cornelis Willem Idsert, geboren 7 Januari 1884.

Johan Frederik, geboren 25 Februari 1887.

Magdalena Jacoba Barbara geboren 11 October 1895.

6. Pompeus Hendrik *Keiser*, geboren te Hellum 22 October 1860, gestorven 21 November 1882.

7. Arnold Frederik *Keiser*, geboren te Hellum 10 September 1862, inspecteur van politie te Amsterdam, huwde Jonkvrouw Maria Godardina *Hesselt van Dinther*. dochter van Jhr. Louis, burgemeester van Pijnakker, en van Anna *Roering*.

Zoon:

Cornelis Louis.

9. Johanna Catharina *Keiser*, geboren te Hellum 19 Juli 1864, huwde Henri *van der Zoo de Jong*, geboren te Amersfoort, machinist op een suikerfabriek te Pangka.

10. Hermanna Maria *Keiser*, geboren te Hellum 2 Januari 1867, huwde Roelof *Huges*, arts, officier van gezondheid N. O. I., zoon van Hugo *Huges*, landbouwer te Gasselte en van A. *Prins*.

Kinderen:

Hugo.

Cornelis.

11. Marie Arend Herman *Keiser*, geboren te Hellum December 1869, gestorven Augustus 1870.

Aldus samengesteld uit een groot stamboek met genealogie van vele verwante regeeringsfamiliën te Groningen, in bezit van Ds. G. J. F. *Keiser* te Garmerwolde.

H. J. S.

Van Maeux × van Nijewael.

Het leenboek der Domproostdij te Utrecht, I_b ter voorzijde van blad 59, getuigt, dat op 14 Februari 1461 voor het leenhof verscheen „Danelt van Nyewael van Rijnensteyn", belastende dat guit the Zijl, gelegen tot Coten bij Rijnensteyn „met eene jaarrente van „vijftich gouden Johans Reyers gulden" en zulks ten behoeve van „joncfrouwe Sibilla van Rijnensteyn, des voirscz. Danelts dochter van Nijewael, Gheerlof de Maeux wijf . . . . , also Danelt voirscr. derselver joncfrouwe Sibilla zijnre dochter die geloeft heeft in medegave in der vergaderinge des hylix tusschen Gheerlof horen man voirg. ende hoer."

Dit gegeven komt in strijd met 't geen gezegd wordt in dit *Familieblad*, III blz. 274. Het jaar 1470 aldaar zal minstens wel met tien moeten verminderd worden.

I. H. Hofman.

Geslacht van Riebeeck.

D. XIV, blz. 88.

Ten stadhuize van Utrecht werden ten huwelijk ingeschreven: „Hendrick Jan van Rybeecxz(oon), ende Baertruet, Niclaes van Sompeecken d(ochte)r." woonende binnen Utrecht. — Gesolem(niseert) den 20 Juli 1605." I. H. H.

Geslacht Kestringh.

N. N. Kestringh (volgens de gedrukte genealogie — *Snethlage*: Casper *Kestering*), hoogleeraar te Steinfurt, had vijf kinderen:

I. Gesien *Kestringh*, geboren 1599, gestorven October 1669, huwt Jan Meinhard *Lohman*, geboren 1593, gestorven 6 Juli 1664, ontvanger-generaal van het graafschap Bentheim, zoon van Meinhard *Lohman* en van Aleyda *Grim*.

Kinderen:

I. A. Meinhard *Lohman*, gezworen te Groningen, huwt eene dochter van de burgemeester *Swart*.

Kinderen:

I. A. 1. Jan *Lohman*, raadsheer te Groningen, huwt 1e. . . . *Ketel van Pueringa*, 2e. H. *van Gesseler*, dochter van Herman, ontvanger-generaal van Bentheim, 3e. . . . *Coenders*, wed. van Gerhard *Horenken*, heer van Dijksterhuis.

Kinderloos:

I. A. 2. Hendrik *Lohman*, kapitein, trouwt Els, dochter van den Groningschen raadsheer *Tammen*.

Kinderen:

I. A. 2. a. Meinhard (elders: Meinardus) *Lohman*, raadsheer van Groningen, geboren 20 September 1697, huwt Henrica Adriana *Keiser*, dochter van Jan Harmen *Keiser*, raadsheer van Groningen, en van Maria *Warmolts*. Hadden nakomelingen.

I. A. 2. b. Jan *Lohman*, kolonel, trouwt 1e. Etta, dochter van kapitein *Bothenius*, 2e. Elisabeth, dochter van burgemeester *Bothenius*.

Uit het eerste huwelijk: Wicher Otto Gerhard, welke huwde. Uit het tweede huwelijk waarschijnlijk óók kinderen.

I. A. 2 c. Hendrik *Lohman*.

I. A. 3 Gerhardina *Lohman*, trouwt 1e. W. *Pot*, raadsheer te Groningen, 2e. . . . *Gruis*, heer van Lellens. Kinderloos.

I. B. Aleyda *Lohman*, huwt driemaal: 1e Herman *Recke*, richter van Nienhuis en Velthusen, 2e. Februari 1664 Gerhard *Keiser*, landschrijver van Bentheim, geboren 10 September 1637, gestorven Augustus 1669, zoon van Mr. Herman *Keiser*, richter te Ulsen, en van Johanna *van Middachten*, 3e. Gerhard *Buitendijk*, richter te Ulsen.

Uit het eerste huwelijk:

I. B. 1. Ernst Willem *Recke*, kapitein, trouwt Eek, dochter van kapitein *Eek*.

I. B. 2 Aleyda, trouwt Tjaard *Eek*, kinderloos.

Uit het tweede huwelijk:

I. B. 3. Jan Herman *Keiser*, huwt Maria *Warmolts*; zie boven.

Uit het derde huwelijk:

I. B. 4. G. *Buitendijk*, trouwt luitenant *van Loë*, bij wien: H. J. *van Loë*, richter van Nienhuis en Velthuisen, en Aleyda *van Loë*.

I. B. 5. Gesien *Buitendijk*, trouwt *Mettingh*, predikant te Nienhuijs, kinderloos.

I. B. 6. M. *Buitendijk*, trouwt *Sourij*, richter te Ulsen, bij wien: Aleyda *Sourij*, huwt Ign. *Wachter*, die een zoon en een dochter hadden.

I. B. 7. H. *Buitendijk*, huwt 1e *Spekman*, predikant te Veldhuisen, 2e Mr. *Bachman*. Uit 1: Al(eida?) en A . . . . Christine *Spekman*.

II. Carel *Kestringh*, hofrichter te Steinfurt.

Dochter:

II. A huwt 1e *Hoboken*, Med. Doct. te Groningen, 2e *Huneken*, assessor van het hofgericht in Oost-Friesland.

Kinderen:

II. A. 1. Adriana *Hoboken*, huwt Baron *Barleben*, drost van Jeverland; kinderloos.

II. A. 2. Mr. *Huneken*, huwt eene dochter van den assessor van het Oost-Friesche hofgericht *van den Honert*; kinderloos.

III. Catharina *Kestringh*, huwt *Hondius*, hoogleeraar te Duisburg. (In de gedrukte genealogie *Snethlage* staat: Martinus *Hundius* Johzn).

Kinderen:

III. A. C(atharina?) Al(eijda?) *Hondius* huwt *Olfsen*, richter van Meijland en Pil, in 't Kleefsche.

III. B. Jan Caspar *Hondius*, luitenant, sneuvelde voor Charleroi.

III. C. Lodewijk *Hondius*, pred. te Grietzijl, tr . . . . *Housem*.

III. D. Christina (elders: Anna Christina) tr. *Snethlage*, predikant te Deventer (nl. Rudolphus *S.*, eerst predikant te Oosterwijtwert en te Steinfurt, zoon van Rudolphus Theodorus *S*, predikant te Steinfurt, en van Adelheid *Sutoris*). Hunne kinderen, zie de gedrukte genealogie.

N.B. In eene genealogie *Hondius* (in handschrift) komen deze personen niet voor, zoodat de naam *Hundius* wel de ware zal zijn.

III. E. Magdalena, huwt *Buk Sulber* (lees *Bücksilber*), hoogleeraar te Steinfurt.

IV. Dr. Caspas *Kestringh*, geneesheer te Groningen, huwde Ida *Groothuis*.

Kinderen:

IV. A. G. *Kestringh*, huwt *van Lingen*, gezworen te Groningen, bij wien: Egbert en Jan, beiden luitenant en ongehuwd gestorven.

IV. B. M. *Kestringh*, huwt *Flugger*, secretaris van Stad en Lande.

Kinderen:

IV. B. 1. Mr. Jan *Flugger*.

IV. B. 2. R *Flugger*, kapitein.

IV. B. 3. Aleijda *Flugger*, trouwt O. *Lijphart*, kapitein; kinderloos.

V. Christina *Kestringh*, huwt Jan *Dalhof*, burgemeester van Northorn.

Kinderen:

V. A. Jan *Dalhof*, predikant te Ulsen, huwde Magdalena *Sutoris*.

Kinderen:

V. A. 1. Gerhard *Dalhof*, predikant te Brandlegte, huwde H. *Stulen*,] uit wie: Jan *Dalhof*, predikant in 't Laar.

V. A. 2. Herman *Dalhof* }
V. A. 3. Caspar *Dalhof* } kooplieden te Amsterd.

V. A. 4. Johanna *Dalhof*, huwt *Schuirman*, koopman te Amsterdam.

V. B. Mija *Dalhof*, huwt Herman *Engelberts*, burgemeester van Northorn.

Kinderen:

V. B. 1. Jan *Engelberts* huwde 1e *Staverman*, 2e *Frantzen*. Had vier kinderen.

V. B. 2. Gerhard *Engelberts*, ontvanger te Northorn, huwt 1e M. *Bentheim*, 2e C. *van Dorsen*.

Uit no. 2 zes zoons, waarbij: Herman *Engelberts*, predikant te Ulsen.

Aldus samengesteld uit een groot stamboek van Groningsche regeeringsfamilies, in bezit van Ds. G. J. F. *Keiser* te Garmerwolde.

H. J. S.

Wijnbergen × Mom.

Navorscher, 1896, blz. 230 geeft ons het opschrift van no. 484 der grafsteenen in Harderwijks oude kerk, als volgt:

Anno 1531 sterf Jan van Vijnberghen de XV dach in Augusto en Jot... iet Munie sij huisfrau anno XVc . . . (1500?).

Ook ik heb me gewaagd aan de ontcijfering van dat schrift en verkreeg:

Anno 1531 sterf Jan van Vijnberghen den VI dach in Augusto, en Joffer Arent Mummen sijn huisfrau anno XV. . . .

Ten gunste van deze laatste lezing pleit het volgende, dat ik vond op een grafsteen in Montfoorts oude kerk.

H. Johan van Vijnbergen, ridder, sterf 1531, Vrouw Arnolda Mom, sijn wijf, sterf 1563.

Die verbetering hierop weet te geven, zal ons verplichten door de meedeeling er van.

I. H. Hofman.

Anhalt.

Uit de protocollen van het gerecht der heerlijkheid Borkelo zij nog het volgende hier meegedeeld.

14 Augustus 1635. „Anna Elisabeth und Johanna Dorethea, geboren furstinnen zu Anhalt, graffinnen tot Ascanien, fraw und frawleyn zu Zerbst und Bernburch und respective grafin zu Bentheim wittib," dragen aan elkander vast goed over in de heerlijkheid Borkelo.

Vorengemelde Johanna Dorothea was eens de gade van Maurits van Bentheim, graaf van Tecklenburg. Zie Raet van Bögelscamp, *Grafschaft Bentheim*, II blz. 21.

I. H. H.

Bentheim — Tecklenburg.

In het rijke archief der doorluchtige graven van den Bergh, B II no. 46, mocht ik eens de volgende kondschap vinden, welke ik een weinig verkort afschreef en hier meedeel.

Wir Mauritz, Graff zu Bentheimb, Tecklenburgh, Steinturdt und Limburgh, Herr zu Rheda, Wevelinghoven, Hoya, Alpen, Helffensteinn, Erbvogtt zu Colnn etc. thun kundt,... dass die Hochwolgeb. Fraw Magdalena, gebor. Grëffin zu Bentheimb, Tecklenburgh, Steinfurth und Limburgh etc., Gräffin zu Limburgh undt Bronckhorst, Fraw zu Styrumb, Wisch, Borckeloe undt Lichtenfordt, Erbbannenfraw des Fusten. Gelre und Gr. Zutphen etc. unsere freundtlich geliebte fraw baese undt doefatherin, uns alles dasjenige, was weilandt die auch Hochwolgeb. Frauw Magdalena, gebor. Gravin zu Niewenar, etc. Gräffin undt Wittib zu Bentheimb, Teckenburgh Steinfurtt undt Limburgh etc. unsere geliebte Grossfrauw-mutter, in Ihrer affterlassenen Testamenten . . . an kleinodien, silbergeschier undt zonsten unnss oder auff unsern schlosse undt hauser Teckenburgh, Lymburgh undt Rheda legiret . . . hatt, zu nnserm guttenn contento ausfolgen lassen undt eingeleistet hatt . . . Geben auff unsern Schloss Tecklenburgh, den 17 Junij ao 1648.

Arnold II graaf van Bentheim en Tecklenburg Everwijnsz. had den echt gesloten met Magdalene dochter des graven Gumprecht van Niewenaer en van haer o.a. behouden eene dochter Magdalene, die de eerste gade werd van Georg Ernst van Limburg Styrum heer van Wisch, Lichtenvoorde, enz., alsmede een zoon Adolf, die Tecklenburg erfde en huwde met Margriete gravin van Nassau. Uit deze won hij een zoon Maurits, die ten jare 1625 in Tecklenburg hem opvolgde en in vorengaande kondschap zich liet hooren. (Raet van Bögelscamp, Grafschaft Bentheim,

II, blz. 21). Naar allen schijn is hij eenzelfde persoon met den in het vorig stukjen vermelden graaf Maurits. Maar dit aannemende, raak ik verlegen met die „Grafin zu Bentheim Wittib." — Weet iemand daarvoor een goede oplossing te geven?

I. H. Hofman.

van Nassau.

Op 3 Januari 1709 werden Willem Hendrik van Nassauw grave van Rocheford, vicomte Timbrids, vrijheer van Zuylensteyn, Leersum en Ginckel, heer van Wayenstein, en Joost Taets van Amerongen heere van Natewisch, comparerende wegens de heeren Edlen en Ridderschap ter vergaderinge van de Edelmog. heeren Staten 's lands van Utrecht, in qualiteit als testamentaire voogden van Hendrik van Nassauw, onmundigh, door de leenkamer van Gelderland beleend met twee onderscheiden leenen, 't een onder Maurik, het ander onder Amerongen gelegen.

(Naar het oorspronkelijk perkement met groot zegel in rood was, berustende onder den heer Johan Damen te Cothen).

* * *

Ik, Henry Nassau schildknaap tot Weely in het graafschap van Essex, gezondt en bij gebruyk van mijn verstant en memorie sijnde, maeke en ordineere bij deze mijn testament en uiterste wille in maniere als volgt:

Eerstelijk is mijn wille en ordonneere (ik) bij dezen, dat alle mijne deugdelijke schulden, onkosten op 't doen mijner begravenisse en op 't approbeeren van dezen mijnen testamente te vallen, vooraff sullen worden betaaldt.

Wijders legateere ik aan mijne nichte Urselina Chrisina Reyniera de Reede (1) de zomme van een honderd ponden 's jaars gangbare gelden van Groot-Brithannien, heur natuurlijk leven lank gedurende.

Item legateere ik aan mijn doopzoon Henkrick Haugh, jongsten zoon van den heer Haugh, gewoondt hebbende en overleeden tot London, eene somma van dertigh ponden 's jaars gelijke gangbare gelden van Groot-Brithannien, mede zijn natuurlijk leven lank geduurende (2).

Ite legateere ik aan William Field, gentelman,

(1) Deze blijkt eene dochter te zijn van Frederik Christiaan graaf van Athlone, baron van Reede en Agrim, vrijheer van Amerongen, enz. en van vrouwe Henrietta van Nassau tot Zuylestein. - Op 25 Februari 1739 sloot zij den echt met Johan van Tuyll van Serooskerke.

(2) Bij codicil van 27 October 1740 werd deze ééne making te niet gedaan.

wonende in Innen-Tempel tot London, dertigh ponden 's jaars gangbare gelden van Groot-Brittannien, ingelijks sijn natuurlijk leven lank gedurende.

Item legateere ik aan Edward Wheeley schildknaap Juffr. Smith en Juffr. Jane Bowes, ider een somma van tien ponden, omme sig daarvoor een rouw te maeken, ingevalle ik in Weely Hall mogte komen te overlijden.

En ordoneere ik wijders bij dezen, dat mijnen hierna te noemen executeur zal hebben te betalen de respective anoiteyten off jaerlijksche somma aen de respective personen hierboven gemeldt, en sulx bij halfjarige betalinge, waarvan de eerste zal moeten geschieden binnen zes maanden na mijn overlijden.

En al 't overige en resteerende van mijne goederen soo reëele als personeele, hoedanig genaamt, waar gelegen ofte van wat benaminge off natuur dezelve ook zouden mogen zijn, alle dezelve geve, make en legateere ik bij dezen aan den Seer Edelen William Henry grave van Rochford (1), zijne erfgenamen, executeurs en rechtverkrijgenden, ten zijnen en hun lieden vrij eigen gebruyk en beneficie voor altoos, subject niettemin de betalinge der respective jaarlijkze renten, hiervoren gemeld:

En maeke, ordonneere, constitueere en stelle ik aan bij dezen den voorn. William Henry grave van Rochford tot volkomen en eenigen executeur van dezen mijnen testamente (enz). Dezen negentienden dagh van October zeventien hondert acht en dertigh.

(get.) Henry Nassau (2).

(Naar eene authentique copie-translaat in bezit van bovengemelden heer Damen).

J. H. Hofman.

Milan-Visconti.

Uit het doopboek der Gereformeerde kerken te Utrecht mocht ik opteekenen, dat in Januari 1693 in de Cathrine-kerk aldaar is gedoopt:

Gijsbert Franco, soon van de heer en Mr. Daniel de Milan (Visconti, sinds 1686), raed in de vroedschap en oud schepen alhier en van vrouwe Mechteld Jacobe Servaes; getuygen de heeren Gijsbert de Milan, domheer t' Sinte Marien, Franco van Meerlant, burgemr. van Ysselstein en Juffrouw Maria van Royen Sijn. Ed. huysfr.

I. H. H.

(1) Elders heet deze des testateurs neef en eenige executeur, hij was testateurs oomzegger.

(2) 26 Mei 1741 werd het testament geopend.

Baljuwen van Gooiland.

Deze gouw, oudtijds ook *Nordinclant* genaamd, beslaat den Zuid-oostelijken hoek van Noord-Holland. In engeren zin genomen, omvat zij de stad Naarden met de omgelegen dorpen Laren, Huizen, Bussum, Blaricum en Hilversum, samen vaak kortweg aangeduid met den naam van *Stad en Lande*.

Tot na het midden der 13e eeuw stond Gooiland onder de vorstelijke abdij van Elten bij Emmerik. Op 6 Mei 1280 werd de heerlijkheid ervan door Goedele Eltens abdis overgedragen aan Floris V, graaf van Holland (Sloet, Oorkondenboek, nº 1018).

Sinds behoorde het Gooi aan Hollands graven en werd voor het beheer vereenigd met het westwaards daar aangrenzende Amstelland. Het werd onder eenzelfden beambte gesteld, die onder den naam: *baljuw van Amstelland*, van 's graven wege er het bewind voerde. Bijna anderhalve eeuw lang bleef Gooiland aldus voortbestaan, doch ontwikkelde zich meer en meer.

Vóór het eerste vierdel der 15e eeuw erlangde het zijn zelfstandig leven. Van Amstelland gescheiden, werd het samengevoegd met Muiden, Weesp en onderhoorigheden, en gesteld onder één graaflijk beambte, die in Naarden en Gooiland den titel van baljuw, in Weesp en zijn Kerspel dien van hoofdschout, in Muiden en zijn ban, dien van drost of kastelein voerde.

Oudtijds was het Hollandsgraaf, die dit ambt bedeelde; na afzwering van den graaf trokken Hollands Staten zich dit recht aan. De inhuldiging, op de benoeming volgend, ving oudtijds te Muiden aan met een eigenaardige plechtigheid.

Bij rijzender zonne kwam de nieuw benoemde aan de brug der stad en werd daar onder den blauwen hemel ontvangen. De aangekomene zette dan zijn rechtervoet in een beugel, die was vastgeklonken aan een grooten witten steen, den „wijsteen genaamd". In die houding, ten overstaan van de gemachtigden der drie steden en van het omliggend land, zwoer hij in handen der voorzittende burgemeesters van Muiden, Naarden en Weesp zijn plechtigen eed. Hij beloofde der graaflijkheid houw en trouw te zijn, de steden in hare voorrechten te handhaven, ook op het land het recht eerlijk te bedeelen, den zwakken en verdrukten zijne hulp te bieden, zoo en als een goed drost van Muiden en baljuw van Gooiland schuldig is te doen. Tegenw. Staat van Holland, VIII. blz. 68—69.

De rij der dragers van dit meervoudig ambt, zooals ze door vier eeuwen heen elkander opvolgden, deelen we hier den lezer mede, zoo volledig als we kunnen.

Voor een goed deel werd de rij geordend door wijlen den heer A. Perk (1): we hebben haar slechts aangevuld en ten einde toe afgewerkt.

* * *

Aan 't hoofd der rij verschijnen de heeren van 't huis Nijenrode bij Breukelen. Zij waren zonen van Otto van Nijenrode, gewonnen bij Heilwig, dochter van Gijsbrecht van Vianen, en hadden door pandschap dit ambt verkregen in of voor het jaar 1420. Het eerst treedt op:

1. **Johan heer van Nijenrode**, Ottenz., die op 30 Mei 1420 vermeld wordt als baljuw en rentmeester van Muiden, Weesp, Naarden en Gooiland, en van hertog Jan van Beyeren last ontving, om de aldaar gelegen goederen zijner vijanden aan te slaan. Doch reeds in het volgend jaar 1421 treedt:

2. **Splinter van Nijenrode,** Johans jongste broeder, als genoot in deze op en schijnt veelal dit ambt te hebben beheerd; zoo was hij het, die op 2 Januari 1427/8 in 's graven naam de banscheiding trok tusschen Laren-karspel en het nieuw opgerichte Hilversum. (Histor. Genootsch. — *Berigten*, V, 199 v.). In Januari 1443 werd de pandschap van dit ambt in 's graven naam aan de broeders afgelost en het ambt overgedragen op:

3. **Lodewijk van Montfoort**, heer van Hazerswoude. Deze is Hendrikszoon bij Oda van Polanen, deed kort na den aanvang der 15e eeuw een tocht naar 't Heilig Land, werd op het H. Graf aldaar tot ridder geslagen (Surius, Godvrucht. Pelgrim, blz. 761) en komt in de eerste helft dezer eeuw in veel hooge betrekkingen voor. In 1444 zelfs had hij zitting in den raad bij Hertog Philips van Bourgondie. Hij was gehuwd met Beatrijs van Gaveren en verwekte bij deze onderscheidene kinderen. Denkelijk overleed hij om den aanvang van 1446. Zijn ambt alhier schijnt toen pandsgewijs te zijn overgegaan op de zonen van vorengemelden Johan heer van Nijenrode en wel eerst op:

4. **Gijsbrecht heer van Nijenrode,** die in laatstgenoemd jaar als baljuw van Muiden en Gooiland voorkomt; later heeft hij dit ambt bekleed gezamelijk met zijn jongeren broeder:

5. **Johan van Nijenrode**, heer van Lier en Souteveen, die in 1468 naast zijn broeder en in 1471 alleen als baljuw van Gooiland, enz. optreedt. — Beide broeders overleden achter elkander, de oudste op 13 of 23, de jongere op 27 December 1476. Toen heeft:

6. **Dirk van Nijenrode,** bastard van laatstgenoemden heer, in naam der erven, een wijle dit ambt waargenomen. Daarna, in October 1477 werd tot kastelein

(1) Hortesius, Opkomst en ondergang van Naarden, blz. 252 v.v.

van Muiden en baljuw van Gooiland aangesteld;

7. **Hendrik Jansz. Ackerman**, oud-schepen der stad Amsterdam, een kloek man die twee jaar te voren in het beleg van Nuys onder Karel den Stoute, aan het hoofd der poorters van de Amstelstad zich had onderscheiden. Hij was door aartshertog Maximiliaan benoemd voor den tijd van 8 jaar, doch deed reeds in Maart 1482 zijn ambt over aan:

8. **Anthonis van den Abeele**, allicht een afstammeling van Floris van den Abeele, die sproot uit het huis van Ameyde en om den aanvang der 15e eeuw baljuw was van Zierikzee, alsook dijkgraaf bewesten Yerseke in Zuid-Beveland en rentmeester van Zeeland beöoster Schelde. Heer Anthonis was een man van hoogen rang, dien we reeds in 1480 gezeten vonden in den raad van Hollands graaf. In 1484 moet hij zijn gestorven of zijn ambt in Gooiland hebben overgedragen op:

9. **Joost van Ameyde**, heer tot den Abeele, zijn zoon. Deze zal het ambt hebben bekleed tot aan de negentiger jaren. — In 1492 vinden we na hem als baljuw:

10. **Dirk van Swieten,** Arentszoon bij Maria van Cats, bekend als heer van Leyenburg bij Heukelum; ook het jaar 1494 zag hem bezig in de bediening van dit ambt. — Na dezen verschijnt:

11. **Evert van Lennep** ten jare 1500 als houder van dit ambt, een man die vermoedelijk behoort tot de maagschap van Jorien van Lennep, een der krijgsoversten van Gelre's hertog (Nijhoff, *Gedenkwaard.* VI, n° 602). Verder blijft het onzeker of de slotvoogd *Judocus*, die in Mei 1508 door den hertog van Gelre uit Muiden werd verjaagd, een opvolger des heeren van Lennep was, of diens ondergeschikte.

12. **Anthonis van Lalaing**, heer van Montigny, Joostenzoon bij Godelivevan Viefville, kwam in 1501 aan het hof van aartshertog Philips den Schoone, en werd door Elisabeth zijne gade straks ook heer van Culenborg. In 1509 en 1513 verschijnt hij ons als baljuw van Gooiland. Onder keizer Karel V klom hij op tot stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht, welk hooge ambt hij bekleedde tot zijn dood 2 April 1540. — Heyman Jacobs van Ouder-Amstel, in 1510 als baljuw vermeld, zal wel Lalaings plaatsvervanger zijn. — Ook Hendrik Ackerman, hierboven onder n° 7 in de rij geschaard, wordt in 1512 door Lalaing uitgesloten, tenzij hij dezes stedehouder was.

13. **Frans van de Marijck**, ook genaamd François van Mercke, treedt in 1515 als baljuw hier op.

14. **Willem van Diest** bekleedde dit ambt in 1516.

15. **Jan van Alkemade**, vermoedelijk Corneliszoon, die sproot uit het huis van Leeuwenstein, verschijnt in 1523 als Gooilands baljuw.

16. **Cornelis van Borsselen**, mogelijk een broeder van Wolfert van Borsselen, heer van Spreeuwenstein in Overflakkee, trad in 1533 als baljuw hier op.

17. **Jan de Chami**, wordt in 1536 en 1540 als baljuw hier vermeld.

18. **Jan de Flouw**, in 1545 als baljuw genoemd.

19. **Wouter van Matenesse**, Johanszoon bij Marie van Assendelft, had tot gade Athia van Oenema van Wibisma, en komt als baljuw voor in 1546 en 1552.

20. **Vincent van Leeuwenstein**, misschien afkomstig van het Leeuwestein, dat daar reeds in 1480 te Utrecht bij de Plaats lag, stond hier als baljuw in 1555.

21. . . . . **van Drunen**, verschijnt als baljuw in 1556 en vervolgens tot 1562. Kan deze soms dezelfde zijn als Jan van Druenen Robertsz., die een goed dozijn jaren later als man van aanzien binnen Utrecht voorkomt? (Dodt, *Archief*, II, blz. 161, VII, blz. 338 vv.)

22. **Pauwel van Loo**, denkelijk een broeder van Albert van Loo, rentmeester generaal van Friesland. Sinds 1562 was hij hier baljuw, toonde zich oprecht Katholiek en bleef trouw aan den koning. Wijs beleid schonk hem in 't Gooiland veel invloed, zoodat hij veel kon doen tot bijlegging der onderlinge geschillen en vrede stichten door den schaarbrief van 1568. Hij won hier dermate de gunst, dat hem voor het landgoed Oud-Bussum, wat hem toebehoorde, op 28 September 1570 een dubbele scharing op de Meent voorimmer eendrachtelijk werd toegestaan, op grond van „reëele diensten en weldaden, den poorteren en buyrluyden Goylant gedaen." (Perks *Hortensius* blz. 212)! Op 27 December 1580 werd P. van Loo om zijne trouw aan den koning door prins Willem en de Staten van Holland van zijnen dienst ontslagen en het verblijf op Oud-Bussum hem mede ontzegd. Hij vestigde zich toen in den Haag, alwaar hij in 1608 overleed. Zijne gade, Anna van Roucheaux overleefde hem en deed in het volgend jaar het landgoed Oud-Bussum van de hand.

23. **Willem van Zuylen van Nyevelt**, heer van Aertsbergen en Berg-ambacht, Willemszoon bij Agnes Foeyt, was lid van het verbond der edelen en trad op in de voorste gelederen van den opstand. Voor Alva niet zonder redenen uitgeweken, keerde hij naderhand terug en werd in 1574 schout van Dordrecht totdat hij aan 't slot des jaars 1580 drost van Muiden, enz. werd. Hier hielp hij de Katholieke Kerk onder den voet treden. Zijn ambt bleef hij bekleeden tot 28 October 1608, toen hij in den Haag overleed.

24. **Pieter Hooft**, Corneliszoon bij Anna Jacobsz. Blauw, op het veld der letteren een hoogst ontwikkeld man. Den 24 Mei 1609 werd hij tot drost van Muiden, enz. aangesteld, en heeft in de 40 jaren zijner ambtsbediening aan het Muiderslot een roemzuchtigen

naam geschonken, die niet zal wegsterven, zoo lang onze moedertaal blijft leven. Als baljuw van Gooiland heeft hij zich jegens de Roomschen niet vervolgziek betoond, ofschoon hij bij het innen der door hen beloopen boeten, trouw voor zijn aandeel opkwam. Hij overleed in den Haag den 21 Mei 1647 en werd zes dagen later in het choor der Nieuwe-kerk te Amsterdam begraven. — Op 2 Juli 1648 stond zijn ambt nog ledig en bleeft zoo staan tot de lente van 1649, toen benoemd werd:

25. **Gerard Bicker,** heer van Engelenburg., Andrieszoon bij Catharine Gansneb Tengnagel, Zijn vader had als burgemeester van Amsterdam zich onderscheiden, uitgemunt in vele hooge staatsbetrekkingen, en zich naam gemaakt bij het sluiten van den Munsterschen vrede. In April 1649 benoemd, hield de zoon op 5 Mei daarna te Muiden zijn plechtige intrede, waarbij de groote Vondel ook zijne lier stemde en hem toezong:

Men eert den vader in den zone . . .
en
Groot-Bussem, 's Gravelant en anderen
Onthalen op dit feest malkanderen, enz.
(V. Lennep's Vondel VI, 11 v.

Op 30 Juli 1650 maakte de jeugdige baljuw jegens Amsterdam zich verdienstelijk, door de vroeg in den ochtend gebrachte tijding van den aanslag op deze stad, door den stadhouder prins Willem II beraamd, met gevolg dat het opzet mislukte. In 1664 komt G. Bicker nog voor in de bediening van dit ambt, in 1666 stond het open en werd vergeven aan:

26 **Nicolaas van Vlooswijk**, Corneliszoon bij Anna van Hoorn, en zelf gemaal van Leonora Burg, eene kleindochter van vorengemelden P. C. Hooft (1). Omtrent de herfstmaand van genoemd jaar werd de nieuwe drost te Muiden gehuldigd, eene hulde waarbij ook Vondels gouden harp zich liet hooren, zingend:

Hij belooft de Goische kust
Veiligheit en blijde jaeren,
Waer de bijen honigh gaeren,
En de steden vrede en rust....
(Van Lennep, X, blz. 591.

Deze baljuw beleefde hier de droeve jaren, waarin Gooiland door de Franschen deerlijk werd geplunderd. Ten jare 1675 werd hij in zijn ambt vervangen door:

27. **Martinus Fonteyn**, denkelijk een zoon van Nicolaas Fonteyn, die een kwarteeuw vroeger als geneesheer te Amsterdam grooten naam had gemaakt. Hij

(1) Aldus van Lennep, X, blz. 590. Doch Alberdingk Thijm en de Roever, *Amsterdamsch Patriciaat*, noemen als zijne vrouw Leonora van der Meyden, dochter van Mr. Jan van der Meyden, burgemeester van Rotterdam.

zal dit ambt hebben bekleed tot 1691 toen hij vervangen werd door:

28. **Hendrik Hooft,** Hendrikzoon bij Agatha Hasselaer, behoorend tot de maagschap van den grooten Muiderdrost, hiervoren onder n° 24 vermeld. Zelf was hij in den echt verbonden met Geertruid Hasselaer en werd in 1672 bij de verdediging van Amsterdam aangesteld tot ritmeester van een vrijwillige ruiterbende. In 1691 zag hij zich bevorderd tot baljuw van Gooiland en overleed op 4 Augustus 1707 (*Gooische Wandeling*, n° XXII). In zijn ambt werd hij alhier opgevolgd door zijn zoon:

29. **Mr. Hendrik Hooft**, die den echt sloot met Agatha Bosch. Van dezen man wordt bericht, dat hij zich den Roomschen, o.a. te Hilversum, niet ongenegen toonde. Zijn overlijden viel voor op 8 Januari 1717.

30. **Pieter Anthony de Huybert**, Anthonyszoon, sinds 1702 heer van Kruiningen en Rilland, werd in Mei 1717 tot baljuw van Gooiland aangesteld. Hij was de eerste die niet meer bij de inhuldiging te Muiden den voet kwam zetten in den beugel van den „Wijsteen", albleef ook deze daar aanwezig (*Tegenw. Staat van Holland*, VIII, blz. 68). Hij bekleedde dit ambt tot 1740 en heeft ook lauweren gewonnen op het veld der letteren.

31. **Mr. Jan Berend Bicker**, Hendrikszoon bij Maria Schaep, bekleedde dit ambt van 1740 tot 1750.

32. **Bertram Philips Sigismond Albrecht graaf van Gronsfeld-Diepenbroeck**, heer van Wijngaarden en Ruigbroek, werd in de tweede helft van 1750 tot baljuw alhier aangesteld, en bekleedde dit ambt gewis nog in 1767. — Op 13 Maart 1770 was de weledelgestrenge Cornelis Haec te Naarden stadhouder van Gooilands baljuw, doch wie zijn hoofdman was schuilt nog in het duister.— Als verder op 24 October 1774 te Hilversum wordt bericht, „dat de heer Baljuw thans zonder twijfel op Zwanenhorst zal zijn" dan blijft de vraag luiden: Wie is hier bedoeld? Immers zoo ver we thans weten, kan het zoowel slaan op den heer graaf van Gronsfeld als diens opvolger:

33. **Dirk baron van den Boetzelaer van Kijfhoek**, Nicolaaszoon bij Elisabeth Dorothea de Raedt, van wien niet bekend werd, wanneer hij dit ambt aanvaardde: alleen weten we dat hij in 1782, den Patriottentijd, werd ontslagen. Later kwam hij nog in onderscheiden hooge betrekkingen voor en overleed in den Haag op 5 November 1819. Zijn opvolger was:

34. **Nicolaas Warin**, benoemd omstreeks de herfstmaand van 1783. Een zilveren keeshondje gaf in beeldspraak te kennen, welke zijde hij hield. De Roomschen te Hilversum bezongen hem als *„den edele"*: hij had hun zijnen steun verleend, waardoor zij na veel jaren van bitteren druk verlof erlangden tot het

bouwen eener eigen kerk in hun dorp. In 1787 vonden we hem nog in zijn hooge betrekking. Hem volgde:

Mr. Gerrit Corver Hooft, zoon van Jan Hooft bij Maria Corver, achter kleinzoon van Mr Hendrik Hooft, hiervoren genoemd. Hij bekleedde dit ambt van 1789 tot 1795, toen hij door de vrijheidsmannen werd verdrongen. Hij is de schepper van het vorstelijk landgoed Gooilust, dat aan 's Graveland ten luister verstrekt. Hier overleed hij 19 September 1807. Aan 't slot verschijnt hier nog:

36. **Johannes Muller**, dien ik op 31 Juni 1797 nog als baljuw van Gooiland ontmoette. (Rijks-archief te Haarlem, afdeeling Hilversum).

* * *

Ten besluit zij hier nog betuigd, dat we met ernst ons best hebben gedaan, om in de rij dezer hooge mannen te streven naar gewenschte volledigheid. Of ons pogen echter slaagde? — U weet wel, hoe de dingen op de jacht zich vaak toedragen: het wild duikt neer en houdt zich schuil; volgt daarna straks een ander? dan springt het soms op en gaat den weg naar de weitasch. Ik zou me niet durven vleien, dat me in deze niet soms iets dergelijks wedervoer.

Als daarom eenig jager wild bemachtigde, dat hier in de rij een gapende leemte kan aanvullen, dan bidde we zijne goedheid om goedgunstige mededeeling daarvan. In dit *Familieblad* staan ook kleine plaatsjes open, waar een aanvulling of verbetering gaarne wordt opgenomen. Een naam aangevuld, een jaartal verbeterd — moge in rang niet veel hooger staan, dan een lijster of wachtel in de weitasch: een ernstig jager zal het een noch het ander versmaden, daar beide behooren tot den rang van het edel wild.

H. Driekoningen. J. H. Hofman.

Martius — Vorstius.

We lezen in de Gerechts-protocollen van Maarssen:

Den lesten Maji 1628.

... Dat voor ons quam in den gerechte den Ed. Carolis Martius der rechten doctor, wonende binnen Utrecht, voor hem selven ende mede als gemachticht van Joff. Petronella van Vorst zijn huysfr. ende mede erffgenaem van wijlen doctor Everhard van Vorst haeren vader ende alsulcx 't recht bij maechgescheyt tot hetgene naebescreven, van haere moeder vercregen hebbende...; ende heeft hij comparant in dier qualiteit... getransporteerd... aen Elias Jansz. van Vianen borger 't Utrecht... den vrijen eigendom van eenen mergen vrij eygen lants...

Vergel. v. d. Aa, Biograph. Woordenboek der Nederlanden, op *Vorstius*, blz. 111.

I. H. H.

Gansneb Tengnagel.

De protocollen des gerechts van de heerlijkheid Borkelo, 5 Mei 1662, getuigen als volgt:

Erschenen Johan Bernard Oeveljunck der rechten doctor in qualité als volmachtiger van den Weled. Everhard Gansneb genant Tengnaegel kraft volmacht, voor richter ende schepenen der stadt Zutphen onder derselver zegel in dato den 29 November is gepassiert . . .; ende bekande verkoft, gecediert ende bekende verkoft, gecediert ende getransportiert te hebben, doende sulx in ende mits deesen, tegens voldoeninghe der alinger cooppenningen, aen den oock Weled. Arnold Gansneb genant Tengnagel ten Campe ende desselfs huysfrouw Beatrix Schimmelpennick van der Oye ende derselver erfgenamen, sijnes constituents eygen toebehoorige goet ende landt, den Hoenter-esch genoembt, met alle zijn olde ende nieuwe gerechtigheit, 10 en als hetselve achterlanges gemelte havesate ten Campe in die vooghdye Neede, bourschap Hoerte, deese heerligheit Borckeloe gelegen is, met die verbeteringen van dien ende sulx voor vrij en allodiael goet, onbeswaert, uytgesundert den uytganck ende gemeene swarichede daerop staende.

Zie ook van Doorninck, *Geslachtkundige Aanteekeningen*, blz. 98.

Van Rhede (Reede).

Voor het gerecht der heerlijkheid Amerongen verschijnenende heeren Frerick Ernst ende Godert Adriaen van Rhede, omen, ende diervolgende naeste momboiren maternel over Johanna Vlaskamp, die extestamento van wijlen haer grootvader d' heere Bitter van Rhede tot Langenhorst, commandeur van den Rhijnstroom ende vrouwe Johanna van Vollenhoven in haer leven echteluyden, gerechtigt is tot het nabescreven goet; zij dragen in die qualiteit over „aen ende ten behoeven van Sijn Excellentie den heere Willem van Nassau, grave van Rochford, vrijheer van Zuylensteyn, Leersum, Ginckel, etc. . . . . een vierde part in een weert van twaelf mergen voor soo veel deselve onder desen gerechte leyt, met de visserije daertoe behorende.... Op den 2den April 1702."

(Naar het oorspronkelijk perkament met zegel in rood was, bewaard op den huize Bergestein bij Amerongen).

I. H. H.

De Predikantengalerij der voormalige classis Tiel.

„De gemeenten van den Tieler (- en Bommeler-) waard, voorzoover ze in de eerste tijden Hervormd waren, behoorden tot de synode van Zuid-Holland, onder de classis van Dordrecht. Eerst in 1600 werden ze gevoegd bij de synode van Gelderland, en wel onder de Nijmeegsche classis". Aldus leest men in Ypeij en Dermout, „Geschiedenis der Nederl. Herv. Kerk, II, aant., blz. 43. Dit is vooral wat Tiel, en ook Bommel, betreft, minder juist. Tiel stond van meet af in veel nauwere betrekking tot de Geldersche, dan tot de Zuid-Hollandsche synode. In de Harderwijksche synode toch van 30 Mei 1580 werd den Kerken van Nijmegen en Arnhem aanbevolen „die kercke van Thiel te visiteeren ende nae vereysch van saken met haer te handelen". Zie de Acta dier synode, art. 3 der Particularia, en vgl. art. 14: „Aengaende de classes is besloten, dat gelijck die provincie van Gelderlant in vier deelen bestaet, alsoo oock de kercken in vier classen sullen gedeelt werden; alsoo dat die graefschap Zutphen één classe constituere, daerna Arnhem met de Veluwe, Nymegen met haer gansche district, Venlo met den Overquartier; ende sal dese afdeelinge soo lang duyren, totdat alle dorpen gereformeert met die kercken aanwassen".

De classis Tiel, die tegenwoordig drie ringen telt, nml. die van Tiel (met acht dorpen, en de stad Tiel), van Kuilenburg (met zeven dorpen, en de stad Kuilenburg), en van Ingen (met negen dorpen), omvatte voormaals alleen de dorpen der Neder-Betuwe, alsmede het reeds lang gesloopte fort Nassau op de Voorn, onder Herwaarden.

Voorzoover ze niet, of minder uitvoerig en volledig, elders vermeld staan, wenschen wij alzoo in dit Maandblad, de reeks der predikanten te leveren van Avezaat, Echteld, Ek-en-Wiel, Hien en Dodewaard, IJzendoorn, Ingen, Kesteren, Lienden, Maurik, Nassau op de Voorn, Ochten, Ommeren, Opheusden, Ravenswaai, Rijswijk, Tiel en Zoelen.

Avezaat.

Dit dorp, zoowel als Zoelen, tusschen de jaren 1463 en 1491 gehecht aan de Neder-Betuwe, op welke landstreek het na de uiteenspatting van het graafschap Teisterbant waartoe het weleer behoorde, de meeste betrekking had, — wordt ook wel de beide Avezaten, — in 1520 Auesait ende Auesait — geheeten, omdat het onderscheiden is in twee groote deelen of buurschappen, nml. Kerk-Avezaat en Kapel-Avezaat. Dit laatste, waar eene kapel stond, later, in

't begin der 18de eeuw, door een kerkje vervangen (1), was, als het oudste, in 1453, 1492 bekend als Oud-Avesaeth, en staat in 1530, 1594 vermeld als Capel-Avesaet. 't Is echter steeds één dorp geweest met Kerk-Avezaat, maar heeft eene afzonderlijke kerk. Eene combinatie dus.

Was de in 1861 nagenoeg geheel gesloopte en door eene nieuwe vervangen kerk te Kerk-Avezaat, een Romaansch gebouw uit de XIIde eeuw gewijd aan St. Lambert; de benaming eener hofstede, Kellendonk (tegenover de huizing Teisterbant), welke eertijds Cellendonk luidde, wijst op de „Cellebroedersorde" of de orde der broeders van barmhartigheid, die kranken verpleegden; terwijl de weg langs deze plaats nog tegenwoordig de Munnikendijk wordt geheeten. Zulks kan herinneren aan den tijd, toen ook dit dorp nog onder „'t Pausdom" lag, en mag tot de aanwezigheid van een voormalig klooster doen besluiten; ware het niet, dat naar hetgeen het leenboek der heerlijkheid Zoelen bericht, heer Jan van de(r) Keldonck, priester, in 1508 beleend is geworden met eene hofstede te Avesaet, noordwaarts den Monnikendijk". Deze priester kan dus ook de naamgever dier hofstede geweest zijn (2). Doch dan blijft de benaming „Munnikendijk" toch moeite baren.

De kapel van Kapel-Avezaat bestond nog in 1719, omdat de in dat jaar uitgegeven „Historie van 't Utr. Bisdom" II, 599 zegt: Avenzate aan de Linge, heeft aan de overzijde der rivier eene kapel staan. In 't jaar 805 (lees, 850) heeft Baldricus, een adelijk Heer, al wat hij hieromtrent bezat, vereert aan de Kerke van Utrecht.

Johan de Moor was in 1407 kanonik te Geervliet en pastoor van Avezaat; hij was een man van grooten rijkdom, en is te Geervliet, dat hij voor zijn woonplaats hield, heimelijk met zijne geheele familie binnen zijn eigen huis vermoord. Zijn eigen kapellaen, met naeme Petrus, dewelke de voornaamsten der burgeren in den bloede of in zwagerschap bestond, was de aanleyder van den moord. Dit staat wijdloopiger beschreven in de Hollandsche Kronijk, waaruit Pontanus (Historia Gelriae, I, 8, p. 371) zijn verhaal van dit gruwelstuk ook heeft getrokken".

Pontanus nu verhaalt t. a. pl. dit feit aldus: Johannes Morus, canonicus atque ecclesiae quae est Avesati prope Tilam pastor, sed hoc tempore (1407) agens Gherevlietae, ab iis quos mensae suae quotidie adhibere erat solitus, per insidias intra aedes proprias misere cum universa familia trucidatus est.

(1) De heer J. A. Heuff zegt in Geld. Volksalmanak 1890 blz. 139, dat die kapel, in 1438 eigenares van landerijen, in 1720 herbouwd is geworden.

(2) Ibidem, blz. 144.

Eorum coryphaeus erat, quo ut capellano utebatur, Petrus nomine, qui et sanguine ac cognatione praecipuos urbis Gherevlietensis contingebat.

In de kerken van Kerk- en Kapel-Avezaat was eene St. Agatha-vicarie gevestigd, van welke de kerkmeesters in 1738 pachters waren. De Landdag verleende 24 April van dit jaar authorisatie aan kerkmeesters en kerkeraad, om de goederen dier vicarië in erfpacht aan de kerk toe te wijzen, terwijl zij de tertie (het 3de gedeelte) van die vicarie jaarlijks behoorlijk moesten uitkeeren (Groot Geldersch Plakkaetboek III, 585, 586).

Ook hier gold het gezag van Jor. Dirk Vijgh, amptman van Neder-Betuwe en richter van Tiel, ten gunste der Kerkhervorming. Wanneer juist deze hier ter plaatse is begonnen te ontluiken, valt niet te bepalen; maar dit is zeker, dat op het einde der 16de eeuw nog veel van den Roomschen eerdienst was overgebleven. Evenals te Echteld, te Tiel en te Wamel, hielden zich toenmaals hier nog, — gelijk eene ordonnantie luidt, voorkomend in een boek in het stedelijk archief te Tiel, hetwelk Mr. E. D. Rink vermeldt in zijne „Beschrijving van Tiel", 2de Bijlage (1847), blz. 18, — „vicarissen, papen en huurlingen" op, die zich „tegen Gods heilige ordonnantiën en gebruiken der Christelijke Kerck onderstaen in 't geheym of openbairlick kinderen te doopen, daerbij barnende keersen, zout, smout en andere valsche conjurationes gebruyckende, oock daerbeneffens personen te ondertrouwen en bijeen te voegen, sonder eenige christelycke ordonnantie". Weshalve Dirk Vijgh, heer tot Zoelen, als scholtus van Tiel overeenkwam met den magistraat dier stad, om de pastoors der gezegde dorpen, en dus ook den pastoor van Avezaat, vóór den raad te ontbieden en hun te gelasten, „met opgerichte vingeren lijvelyck bij God ende sijn heyligh Evangelie te zweren", dat zij zich niet zouden onderstaen kinderen te doopen, te trouwen ofte verrichten wat het ministerium van den kerckedienst aenging". Zoo zij desniettemin den kerkdienst wilden waarnemen, hadden zij zich bij den predikant te Tiel (1) te vervoegen en belijdenis te doen van hun geloof. In dit geval zouden zij mogen doopen, trouwen, leeren en prediken naar uitwijzing der christelijk Reformatie. Doch in geval van overtreding zouden zij uit het ambt van Neder-Betuwe gebannen worden. Deze bedreiging van verbanning moet aan het veelvermogend gezag van den amptman Vijgh worden toegeschreven. Den 11den Januari 1592 hebben deze pastoors bezworen zich hiernaar te voegen. En hieruit is hoogstwaarschijnlijk

(1) Johannes Vredaeus, sedert 1580 predikant te Tiel.

de overlevering gesproten, welke vóór eene halve eeuw nog in deze landstreek leefde, dat Dirk Vijgh omstreeks 1578 al de pastoors der Neder-Betuwe op den huize Zoelen tot de Hervorming zou hebben doen overgaan, eene overlevering, die op zich zelve onbestaanbaar is (1).

De abdij van Thorn, aan welke Notger, bisschop van Luik, in 1007 de kerk van Avezaat had geschonken (2), had er het jus patronatus of de kerkgift; waarin zij zelfs nog 19 Sept. 1645 door het Hof van Gelderland gehandhaafd is geworden (3). Het collatierecht was omstreeks 1652, wegens de overdracht van vicariegoederen, ter plaatse, in zekeren graad, niet in naam, maar feitelijk overgegaan op Amptman en Ridderschap van Neder-Betuwe, ten overstaan van wie of met wier voorkennis de beroeping werd uitgebracht (4).

In de Arnhemsche synode van 14—16 Juli 1609 kwam als gravamen der classis Tilo-Bommeliensis ter sprake, hoe de abdis van Thorn de *collatie* aldaar had opgedragen aan een knaap van veertien jaren, „die nu als pastor dat gebruyckte", en nochtans tot zulken dienst gansch onbekwaam was. Zulke abuizen hadden, nadat het Protestantisme reeds voor goed gevestigd was, wel meer plaats; zoo opperde men bij voorbeeld in de Arnhemsche synode van 28 Juli 1630 de klacht, dat „die beneficiën, herkomende van de Marieweertsche goederen (5), genoten werden door kinderen, „door haer jonckheyt onbequaem om ter scholen te gaen, ofte soo se bequaem syn, evenwel nu ende dan maer des winters op die dorpen, die scholen frequenteren". Men zou den Ed. heeren gedeputeerden des Nijmeegschen kwartiers verzoeken, dat „sulcke beneficiën, die alsoo werden misbruyckt, gelyck als ex jure devoluto mochten impetrabel sijn voor dien, die sulcken misbruyck sal connen aenwysen".

De Arnhemsche synode van 1609, zoowel als de Zutfensche van den jare 1610 verwees het gravamen betrekkelijk Avezaat naar het Hof van Gelre. In ditzelfde jaar (1610) ontving deze gemeente een predikant, in den persoon van

1. *Henricus Vredaeus*, zoon van Johannes, den eersten predikant te Tiel. Hij, in 1611 nog in dienst, is

(1) gelijk wij in „De Navorscher" XXVII, 270 v.g. hebben trachten aan te toonen. De Tielsche Courant van 6 April 1902 in zijn „De Tielsche Oudheidkamer", denkt er echter anders over.

(2) Van Spaen, „Inleiding" III, 390. De abdij van Thorn of Thoorn, van de orde van St. Benedictus, lag, volgens Bachiene IV, 774, binnen de grenzen van het graafschap Horn, dat behoorde tot Luikerland.

(3) „Registers op het oud-archief van dat Hof," blz. 117, 118.

(4) Ibidem, blz. 165.

(5) Bedoeld zijn de goederen der voormalige aanzienlijke abdij te Mariënweerd, onder Beesd, aan de Linge.

„om Arminianerije, die sig kort daeraen opdeed", òf ontzet, òf heeft zijn dienst van zelf verlaten te dezer plaatse (1). In art. 35 der Acta van de Harderwijksche synode van 30 Juni tot 3 Juli 1612 als predikant te Hees en Neerbosch vermeld.

II. *Johannes Serojen*, in de lijst der predikanten (achter de Acta der Arnhemsche synode van 15 Juni—28 Juli 1618), die sedert 1612 geëxamineerd en aangenomen waren, vermeld in 1615. Hij bevestigde 13 Juni 1619 Johannes Nevius als predikant te Zoelen, en vertrok in dit jaar naar Schoonrewoerd; van daar in 1621 naar Heusden, waar hij nog in dit jaar overleed. Bloedverwant van Michiel Serojen, die in 1620 naar Paliacatte (Coromandel) werd gezonden als ziekentrooster, en die daar binnen scheepsboord doopen mocht (2).

III. *Lambartus Latomus* (3), predikant in het graafschap Lingen, sedert 1616 door de classis van Nijmegen aangenomen als predikant te Diephem (Diepenheim? Aldus vermeld aan het slot der Acta van de Arnhemsche synode van 2 September 1619). Aan 't slot der Acta van de synode te Zutfen i. d. 25—29 Juli 1620 wordt hij genoemd als in 1619 een der „afgegane predikanten uit de classis van Nymegen. Den 14 September 1626 ontslagen, vertrok hij in 1627 naar Brazilië, werd in 1633 predikant te Wilre in den Vroenhoven (classis Maastricht), en overleed in 1656. In de Arnhemsche synode van 22—24 Juni 1624 werd hij tot inspector der classis aangewezen.

(1) Geld. Volksalmanak 1892, blz. 73.

(2) C. A. L. van Troostenburg de Bruyn, „De Hervormde Kerk in Nederl. O.-Indië" (1884), blz. 360.

(3) Latómus of Masson. Latomos (Grieksch) z. v. a. steenhouwer. Zie zijn naam vermeld in de „Nieuwe Uitgaaf v. h. Biografisch Woordenboek der Nederlanden" van A. J. van der Aa, hoofdred. Dr. Schotel. Onder zijn voorgeslacht bevonden zich groote letterkundigen, en tevens sterke ijveraars voor het R. Katholiek geloof. In 1446 leefde Michaël Machon (of Maçon), kapelaan bij de slotkapel (castrale capelle) te Netersel (Welvaerts, „Bladel en Netersel") 1890, blz 137). In 1578 overleed Johannes Latomus, regulier kanunnik en overste (coenobiarcha) in het klooster van Herenthals (Antwerpen), volgens Peerlkamp een verdienstelijk Latijnsch dichter, auteur van „Corsendonca, sive Coenobii canonicorum regularium ordinis Sti Augustini de Corsendoncq Origo et Progr essus". Johannes Hoybergius, prior Corsendoveanus (Antwerpen 1644) schreef er „Annotationes" bij, Latijnsche gedichten van hem komen voor in eene Elzeviersseditie van 1598 („De Navorscher" XXXIII, 325). B. Latomus gaf in 1619 te Stettin in 4to in 't licht: „Ursprung vnd Anfang des Ritterstandes vnd dahero entspr. Compturien. Item: „Beschreibung und Stam-Register nebst aller newen adel-u. rittermess. im Lande zu Stargardt einges-Geschlechtern"; van welk geschrift in 1881 te Neustrelitz een Neudruck verscheen. De heer F. A. Hoefer gewaagt in een artikel „De Zondvloedberichten" (in „Stemmen voor Waarheid en Vrede" 1891, blz. 924) van F. Mason (zonder jaartal!), die bij de Karenen eene overlevering aantrof, volgens welke de aarde eertijds overstroomd was, enz. — Mason, nòg te Ingen en te Maurik, in Neder-Betuwe.

IV. *Aegidius Crollius*, S. Min. cand, bevestigd Juni 1627, zegende in 1628 het huwelijk in van Joncker Joost Vijgh (soon van saliger Dirck Vijgh, Heer tot Soelen, Amptman van Nederbetouwe), lid der Admiraliteit tot Amsteldam", met Jonkr. Anna de Cock van Opijnen. Hij overleed als predikant alhier 27 Juni 1636. De aanteekening in het Lidmatenboek, die zijn overlijden meldt, voegt er in parenthesi: 2 Sam. 1 vs. 26 achter, eene schriftuurplaats, waarvan bij dergelijke gelegenheid meer gebruik werd gemaakt in die dagen.

V. *Wilhelmus Diepenbeek*, in de synode te Zutfen 2—6 September 1634 (art. 28) voor gerecommandeerd aangenomen, bevestigd alhier 9 October 1636 als proponent, vertrokken naar Erichem en Asch ontslagen uit de classis van Tiel 27 Februari 1645. De redenen, die hem de aanneming van het beroep naar Erichem wenschelijk maakten, bestonden hoofdzaaklijk hierin, dat hij zich te zwak gevoelde om beide plaatsen (Kerk- en Kapel-Avezaat) waar te nemen, en dat die gemeente het meest gesticht werd als men de ingezetenen nu en dan ging „visiteeren", eenige punten van religie voorhouden en daarin „informeeren"; waartoe hij zich buiten staat bevond; weshalve hij reeds in zijn laatsten tijd geen „merkelicke stichtinghe" had kunnen „aanbrenghen"; ook was het hem hinderlick, dat hij zijn tractement bij de „huysluyden moest „inmaenen". Bij zijn ontslag uit de classis Tiel waren tegenwoordig als afgevaardigde der classis van Buren Franciscus Wernerius, predikant te Beusichem, en Johannes Ribbius, predikant te Buren. Van Erichem in 1658 te Werkendam, † aldaar 1680.

VI. *Jacobus Radaeus*, als S. S. Theol. cand. 28 Mei 1645 peremptoir geëxamineerd te Tiel, en wederom 6 November door Ds. Otto Glimmerius te Tiel, die hem ook bevestigd heeft. De beroeping, 1 April 1645 uitgebracht door den kerkeraad ten overstaan der naastgezeten predikanten en de classicale afgevaardigden, was door de gewone Tielsche classis van 22—23 April geapprobeerd. In die classis verklaarde men 27—28 Februari d. t. v., dat het tractement te Kerk- en Kapel-Avezaat zoodanig was, dat er twee predikanten uit konden worden onderhouden, en de Geldersche synode besloten had alle combinatiën zooveel mogelijk af te schaffen; men streefde er dus ook hier naar; *het kwam echter nimmer tot eene scheiding.*

De beroeping van Jacobus Radaeus was geschied, met voorbijgang of krenking van het collatierecht der Abdis van Thorn, wier gevolmachtigde, Cornelis de Jongh deswege eene klacht indiende bij het Hof van Gelderland, dat bij vonnis van 19 Sept. 1645 de beroeping goedkeurde, doch met handhaving van het collatierecht der eischeres voor het vervolg (1). Bevestigd 23

(1) „Registers", à. w. blz. 117, 118.

November 1645, was hij April 1650 dood. Zijne weduwe Margaretha Bor, die hertrouwde, was December 1666 dood.

VII. *Hermanus Proper*, predikant te Kesteren. Toen hij beroepen werd, was er wederom heel wat te doen. De Abdis van Thorn had de collatie gegeven aan Reinerus Brandolphus. En bij de classisvergadering van Tiel i. d. 9—11 September 1650 zond de kerkeraad van Kerk- en Kapel-Avezaat eene missieve in, behelzend seeckere doleanties ouer eenige onbehoorlickheden gepleecht bij Jor Vos (1), kerkmeesters en andere nabueren aldaer, concernerende de beuorderinge eens predicants daer ter plaetse, en aen de andere sijde versoeckende de behulpelijcke hant des classis" in dit beroep.

De kerkmeesters c. s. beweerden bij het Hof, dat het den kerkeraad niet vrijstond, een predikant te beroepen, zonder toestemming van den Amptman, enz., waarbij de meerderheid van stemmen, hoofd voor hoofd (capitatim) te verzamelen, behoorde te worden inachtgenomen. Bij uitspraak des Hofs van 27 Februari 1651 werden de eischers gehandhaafd in hun oud recht, om een predikant te mogen beroepen naar behooren (2). Dit oude recht bestond hierin, dat met toestemming van den Amptman en de naburen de stemmen hoofdelijk werden opgenomen. De classis van Tiel was van oordeel in hare vergadering van 14—16 April 1651, dat de kerkeraad de nominatie doen zou met instemming der naburen, die tot de beroeping rechtstreeks door stemming zouden medewerken.

Had de magistraat van Tiel landerijen behoorend tot de vicarie van St. Maria, gesticht in de kerk te Avezaat, onvoorwaardelijk verkocht, het Hof veroordeelde 20 December 1652 dien magistraat tot uitkeering van een derde gedeelte der verkoopsom aan Amptman en ridderschap van Neder-Betuwe onder beding dat de renten jaarlijks ten goede moesten komen van kerk en schooldienst, d. i. van den predikant en den koster der gemeente.

Werd Hermanus Proper in 1651 bevestigd als predikant alhier, onder zijne bediening gebeurde het, dat Anton van Leeuwen, ingezetene der gemeente, 20 December 1652 door het Hof veroordeeld werd een morgen lands te verlaten, die ongedeeld lag in den Somerschen kamp te Zoelen, en tot de vicariegoederen Sanctae Crucis alhier behoorde. Genoemde ingezetene moest dat perceel vicariegoed overlaten aan de rechte gebruikers dier goederen, nml. Amptman en Ridderschap (3).

---

(1) Vos (of Vosch) van Avezaath.

(2) „Registers," blz. 155.

(3) Ibidem blz. 165. De gevolmachtigde van Amptman en ridderschap in dit rechtsgeding was Joachim Foyert.

Ds. Proper behoorde September 1654 tot de overledenen. Zijne weduwe Hester Peregrinus † Januari 1698 te Harderwijk.

VIII. *Balthasar Hydoraeus* (1), predikant te Ek-en-Wiel, beroepen in 1654, en in 1681 overleden. Zijne niet genoemde weduwe overleed in 1694 te Buurmalsen. Met Petrus Molitor (Bisschop), predikant te IJzendoorn, en C. A. Udents, predikant te Tiel, door de Tielsche classis van 19—20 April 1659 afgevaardigd naar Echteld, om „de onlusten tusschen mijnheer Breenen en mevrouw van Weese, soo moegliek, te slissen en weg te nehmen". Bedoeld is Jor Hendrik van Brienen tot den Lathmer, in 1654 als ouderling van Echteld op de ordinaire classis-vergadering te Tiel i. d. 10 en 11 April, † te Echteld 20 December 1663, met grafzerk aldaar begraven, die als weduwnaar een ongelukkig huwelijk had met Bernardina van Wees tot den Pluimenburg (te Dodewaard).

IX. *Godefridus Menthen*, S. Min. cand., 8 Augustus 1681 voor gerecommandeerd aangenomen, en zijn beroep geapprobeerd. Bij die classis-vergadering was eene missieve ingekomen van het Hof, om dat beroep niet goed te keuren alvorens over het collatierecht zou zijn beslist. Dat recht pretendeerde Maria van Lier, douairière van Jor Lodewijk van Brakell, in leven drossaard van Lede, Lienden en Oudewaard, qualitate qua, d.w.z. vermoedelijk als bezitster van Guliksche goederen, welke vroeger aan de abdij van Thorn hadden toebehoord. De classis-vergadering meende nochtans de beroeping „prout jacet", terstond te kunnen approbeeren, en deed zulks op het advies der Geldersche synode. Den 14den September werd Godefridus peremptoir geëxamineerd; doch de eerste proclamatie uitgesteld tot 23 October, opdat inmiddels „de differentiën tusschen de Vrouwe van Brakell en de gemeente van Avezaat over het patronaatschap bij den Ed. Hove van Gelderland mochten wesen ge-

---

(1) Vergrieksching van „Van de Water"; ὕδωρ = water. Vermoedlijk kleinzoon van zijn naamgenoot, die in 1601 te Valburg en Homoet (in Over-Betuwe) als de eerste predikant optrad, in 1602 als „witteliek aengestelt predicant" te Heteren en Randwijk (tot 1706 gecombineerd) voorkomt. Deze laatste derhalve, niet dezelfde („Geld. Volksalm." 1875 blz. 166) als Balthasar Hydoraeus Arnemius (uit Arnhem), die in 1587 dienst deed te Hautumhuizen (Friesland), van waar hij in 1590 vertrok naar Anjum; want deze zal in deze zijne gemeente gestorven zijn. Deze stelde zich aan de spits der Friesche kerkelijken, als talentvol voorstander van Leycester, en was lid der synode te Sneek April 1587, waar, vermoedlijk door hem, in 't Latijn een klaagbrief werd opgesteld aan koningin Elisabeth van Engeland over den nood der kerken in deze landen. Slichtenhorst gewaagt in zijn „Tooneel des Lands van Gelder" (a°. 1645) blz. 100a, van een Arnhemer Balthasar Hydoraeus of Van de Water, die „sijn ledighen tijd nu en dan in de genoegelyke oeffeningen en wyse dwaesery der dichtkunst heeft versleeten".

determineert" (*sic*). In 1685 vertrokken naar Spankeren, Elkom en Dieren, van waar in 1689 naar Arnhem, † 1714. Hij had in September 1703 nog eene pretensie op de classis van Tiel. Kinderen van hem waren vermoedlijk Theodora Godefrida Menthen, 13 Juni 1711 met Derk van Ruyven, en Filip Christoffel Menthen in 1713 met Maria van Heukelom gehuwd, beiden te Arnhem (1).

X. *Roelmannus Henkelius*, S. Min. cand. Art. 2 der acta van de extraordinaire classisvergadering te Tiel i. d. 29 Juli 1685: „handelende over het examen peremptoir van R. Henkelius, beroepen predikant tot Avezaet, — de deputati synodi, dewijl in de acte van beroepinghe influeerde, dat (ze) geschiet was ten overstaen van den Heere Amptman, — een term altijt gebruyckelick alleen tot Avesaet! — vresende, dat naslepen souw groter gevolgh, hebben versocht, dat sooveel mogelick niet meer moght gheschieden; hetwelck bij den E. classis is aangenomen". Het is echter daarna altoos geschied, en wel tot 1790 (zie beneden).

Den 29sten Juli peremptoir geëxamineerd zijnde, is hij 6 Augustus 1685 bevestigd, werd 14 September lid der classis, en is in 1686 met sijn Huysvrouw ongelukkig verdroncken door het omslaan van een schip in de Waal.

XI. *Sebastianus Kroon*, S. Min. cand. Zijn beroep kon 21 Maart 1687 niet geapprobeerd worden, wijl de Amptman zich „stante classe" beklaagde, dat hij in die zaak niet behoorlijk gekend was. Den 14den April geschiedde die approbatie, bij minnelijke schikking tusschen den Amptman en den kerkeraad, die verklaarde daarom zoo haastig met dit beroep te zijn te werk gegaan, en den dag der beroeping niet te hebben kunnen uitstellen, waarom de Amptman verzocht had, aangezien hij „molestatie" vreesde van den kant van de Douairière van Brakell. Die schikking lokte dit classicaal besluit uit, dat èn de Amptman èn de gemeente elk voor zich zouden blijven behouden de rechten die zij te voren hadden; de gemeente zou den Amptman kennen in te doene beroepinghen", en deze zou den beroepbrief mede onderteekenen. En omtrent betwistbaar of verhaalbaar collatierecht bepaalde de classis (23—24 April 1694, art. 15), dat geene collatie bij haar zou erkend worden, alvorens het recht van collatie door het Hof van Gelderland was geconstateerd, en zulks aan haar verwittigd was. Den 18 Mei 1687 werd hij peremptoir geëxamineerd door Petrus Keuchenius, predikant te Tiel, en 5 Juni bevestigd. Den 12 September lid der classis, bij welke gelegenheid deze op verzoek van den ouderling Jor

(1) „De Navorscher" XXVI, 486.

Gerrit van Eck (van Panthaleon), gelastte, dat om de drie weken te Kapel-Avezaat zou worden gepredikt. Overleden in 1688 te Tiel, en aldaar begraven.

XII. *Johannes Hammius*, S. Min. cand. Ook hemaangaande staat uitdruklijk in het „Bouck der Beroepinghen" (te Tiel nog aanwezig) vermeld, dat hij 18 October 1688 beroepen werd met voorkennis van Bernard grave van Welderen, heer van Valburg, amptman en richter van Neder-Betuwe, nadat hij September 1688 bij de classis van Tiel voor gerecommandeerd was aangenomen. Jor Diderik van Eck van Teisterbant heeft als Amptsjonker den beroepbrief mede onderteekend. Dit vond de classis bij gelegenheid van het peremptoir examen van den beroepene i. d. 28 November 1688 „ongebruyckelyk en aanstootelick"; en in hare vergadering van 9—12 Mei 1698 kwam ze hierop met afkeuring terug (1), beweerend, dat in gemeenten waar geen collatierecht bestond, de beroeping moest worden uitgebracht door den kerkeraad, in verstandhouding of correspondentie met den magistraat der plaats, en niet meer; waarom ze zich niet kon vereenigen met art. 2—5 der missieve van de Staten des Kwartiers van Nijmegen, dat in vrije gemeenten de beroeping zou geschieden door den kerkeraad, den officier, de heeren en amptsjonkers.

Ds. Hammius (2) trad 24 Mei 1695 in den echt met jonkvre Johanna Hadewig van Eck van Teisterbant, gedoopt te Avezaat 24 Augustus 1662, dochter van Dirk bij Petronella van Bodeck van Elkau, die na zijn dood Nov. 1700 (kinderloos) toen zij Nov. 1706 hertrouwd was met den kapitein Jor François van Arkel, van haar weduwe-traktement over zes jaren (1700 —1706, dat zij van het kwartier van Nijmegen nog te vorderen had, ten bedrage van 450 gl., 15 Februari 1710 aan de kerk te Avezaat 100 gl., schonk; het overige schonk zij aan de Kerk te Hien (zie bij Hien en Dodewaard).

XIII. *Petrus Bisschop* (3), hulpprediker te Kesteren.

(1) De toenmalige classisvergadering achtte ook de bijwoning der classisvergaderingen door commissarissen politicq, d. i. den officier ten platten lande en de gecommitteerden uit den magistraat van het district, *niet* overeenkomstig met de kerkenordening, welke aanwees, dat de classisvergaderingen alleen bestaan zouden uit „genabuurde kercken", dewelcke elck eenen dienaer ende eene ouderling daarhenen met behoirlicke credentie sullen afvaerdigen, sonder meer, of yetwes te melden van commissarissen politicq in deese vergaderinghen".

(2) Georgius Hammius, † 1646, jongman uit Gorinchem, predikant te Wadenoyen en Drumpt (1627—1634) ondertrouwde 28 Juni 1630 te 's-Gravenhage Anneken Lourens (dochter?) Modéus, jonge dochter uit Utrecht, en woonachtig te 's-Gravenhage („De Navorscher" XLI, 195.

(3) door H. de Jongh, in zijn „Naemlijst" aangeduid als Bartholomei filius, Petri Molitoris nepos. Dit is dan hier „kleinzoon"; hoewel de Jongh in zijn „Voorberight" blz. 20 het woord door

Opnieuw gehaspel. De Amptman van Neder-Betuwe wilde na Hammius' overlijden, dat de Kerkeraad, die uitzichzelf eene nominatie gemaakt had, zich strikt zou gedragen naar het Kwartiersreglement December 1697 te Nijmegen nopens het beroepen van predikanten gemaakt, volgens hetwelk de beroepingen ten overstaan van commissarissen politiek enz. zouden geschieden. Al, wie zich daartegen verzette, zou voor het tractement zijner pastorie geen supplement van „de heele en halve stuiver" genieten (1 Aug. 1701). Doch ook vóór de uitvaardiging van dit reglement was dat supplement al ingehouden. De classis van Tiel vervoegde zich ter zake bij de Geldersche synode; zoodat het geval ook ter ooren kwam van Ds. Johannes Smetius te Nijmegen, die er 14 Februari 1701 aan zijn neef Ds. Farreth te Tiel indezervoege over schreef:

— Post alia, —

Onlanghs hoorde ick hier een gerught, als of de Hr. Amptman over de beroepinge eenes Predicants de(n) Kerckenraet van Avesaet hadde ontrust, door 't laten weten, hoe sigh in te doene nominatie en electie souden hebben te gedragen; 't welck, hoewel van de saeck nogh ter degen was geinformeert, datelijck aen de collegen heb gecommuniceert, en insonderheyt aan onse(n) outste(n) collega, die veel bij de Heer Burggraef (1) komt, en schijnt bij dat Hof te hebben eenen witten voet, dat daerom met d'eerste gelegentheyt moghte insteeren (2), opdat de Hr. Amptman van 't nieuwe attentaet desisteerde, gelijck oock, so mij niet vergisse, de Hr. Burggraef hadt aengenomen den welgemelte Hr. Amptman, als hier quam, daer over te begroeten.

Nu ben ick seer bevreest, dat de Kerckenraedt van Avesaet, en misschien oock de Classis-Gedeputeerde sullen worden besproocken, of se [zigh] niet voorsightigh genoegh in 't maken van de nominatie hebben gedragen, om haer oudt reght en vrijheyt der Kercken te behouden.

Ick hadde wel gewenst, salvo meliori judicio, dat de Vergaderinge van de drie Classen in dit Quartier waeren afgewaght geweest, en dat de geinteresseerde(n) haer beswaer in desen hadden daerop gebraght, om raet, heul en hulp te verkriegen, tot conservatie van haer reght en vrijheyt, maer tegenwoordigh ben bedught, dat de Politycke(n) de Ecclesiastycke(n) sullen beschuldigen van ongehoorsaemheyt; terwijl uyt uwe missive versta, dat op een request van de Heer Amptman haer Ed. Mog. hebben geschreven aen voorgemelde Kerckenraedt en classis met ordre, om de nominatie te vernietigen, en stipt volgens de resolutie te handelen, onder bedreiginge van 't Supplement uijt de heele en halve stuijver in te houden, en met last aen de Classis en desselfs Gedeputeerden, om haere nieuwe ordonnantie in alles na te komen. Wat raedt, om sulcks geredresseert te kriegen? Hoc opus, hic labor est. En hoe sal men hier inne reght konnen oordeelen, en ten besten raden, so langh men geen copie van de twee brieven, so van de Heer Amptman aen de Kerckenraet van Avesaet, als van haer Ed. mog. aen de selve ende aen de Classis niet en heeft? Indien men die van woort tot woort sagh en las, men moght daer uyt vinden, dat d'eene sal zijn geabuseert, ende d'andere qualijck geinformeert, ende dan kost men a male informato ad melius informandum henen gaen; of de Classis alle drie souden dienen uyt elcke Classis twee of meer van de outste, ervarenste en geschickste Predicanten nevens so veel welmenende Ouderlingen, mannen van autoriteyt, van welckers getrouwigheyt int Kerkelijcke men ten vollen was verseeckert, om de saecke Godts en sijner Kercken voor te staen en deselve by haer vrijheyt te helpen maintineren, (af te vaardigen en te werk te stellen). Vooral onser aller opperste(n) Herder te bidden, dat de herten van de gebiedende Heeren wil neijgen en buijgen, om sigh door kraght van redenen te laten geseggen, om geen swaerdere last te leggen op sijn Erfdeel en Kercke, maer daervan te bevrijden, gedenckende, dat haer Ampt is de Predicanten bij oude, eens vastgestelde en gearresteerde Kercken-ordre (1) te beschermen, etc.

Ten platte Lande zijn niet de Amptlieden of andere officieren over 't beroep van een Predicant gekent geworden, maer volgens de Synodale Resolutien souden de beroepene Predicanten de brieven van investituyre versoecken bij 't Ed. Hof Provinciaal. Wat verder gaet! De vrijheyt om een Predicant te beroepen, laten de Overheden (die niet en sijn van de Gereformeerde Religie) aen de Kerckeraden. En de Gereformeerde Magistraten in ons Nederlant staen 't selve toe aen de Mennonisten, Remonstranten, Luthe-

„neef" verklaart. Nepos fratris of ex fratre beduidt „broederszoon, neef". Vader en grootvader, zoowel als kleinzoon, hebben alle drie als predikanten de gemeente van IJzendoorn (zie aldaar) bediend.

(1) Wie was deze toentertijd? Dirk van Welderen burggraaf en richter van Nijmegen?

(2) aandringen.

(1) Bedoeld zal zijn de kerkenorder der Staten van Gelre en Zutfen, te Arnhem 21 Juli 1620 uitgevaardigd, volgens welke het niet te pas kwam aan de Staten van het kwartier officieele kennis te geven van het tijdstip wanneer de gewone classisvergaderingen zouden gehouden worden, alsmede van de „redenen en gravamina der classen en der kerkvisitatien".

ranen en andere secten tot de Joden incluys. Ja selfs tot Maestright, daer de Papisten haere vrije exercitien hebben, wort niet anders gepractiseert, daer noghtans wel sijn aengestelt Jesuïten, die haere trouwe hebben vergeten ende verraderien tegen die stadt uytgevoert. A° 1616, 1617, 1618 hebben de Remonstranse Magistraten tot Rotterdam, Alckmaer, Hoorn etc. myt sulcks geaffecteerd, gelijck 't nu tegen ons wordt geurgeert".

In een brief uit Nijmegen van 28 Februari 1701 aan Ds. Johs. Farreth te Tiel drukt Ds. Smetius er zijne verwondering over uit, dat bij de beroeping van een predikant te Avezaat, de kerkeraad aldaar vóór dezen had toegelaten aan den Heer van Zoelen, die tegelijk Amptman was, en zoo vervolgens aan de succedeerende Amptlieden, tot heden toe, om bij de electie van een predikant tegenwoordig te zijn. De heer Van Bronkhorst, amptman van Over-Betuwe (1), had zulks vóór vele jaren ook „getenteerd", maar was nooit toegelaten, „uyt kracht van de synodale resolutiën: *vocatio penes Ecclesiam, approbatio penes Magistratum*, welcke toen ter tijdt wiert gesustineert te sijn ten platten lande de Heeren Cantzelier ende Raden". Ds. Smetius ried aan, alles aan te wenden, om dien regel te handhaven, zich daartoe richtend tot classis en synode.

't Mocht echter niet baten. Want Petrus Bisschop werd beroepen met voorkennis van den Amptman Johan graaf van Welderen. Zijn beroep werd 17 Januari 1703 geapprobeerd, en 7 Maart door Petrus de Lange, predikant te Ek- en Wiel, peremptoir geëxamineerd zijnde, werd hij 25 Maart bevestigd, en deed zijne intrede met Hebr. 13 vs. 8. Den 23sten April lid der classis, werd hij in 1704 met 68 stemmen te Kesteren beroepen, doch bleef hier, predikend over Filipp. 1 vs. 22, 23, en vertrok in 1705 naar Yzendoorn. Was gehuwd met Mechteld Cornelia van Raesfeldt, dochter van Johannes, predikant te Echteld, bij Maria Glimmerus, wede van Cornelis Udents, eerst secretaris en daarna predikant te Tiel. Zie bij *Yzendoorn* en *Lienden*.

XIV. *Egbertus van Dolandt*, geboren te Tiel 5 Juni 1675, als theol. student 27 September 1701 praeparatoir geëxamineerd te Tiel door Paulus Peregrinus, predikant te Ingen; als S. Min. cand. beroepen 28 Januari 1706 met voorkennis van den amptman Johan graaf van Welderen († 30 Juli 1724). Den 1sten Februari werd zijn beroep geapprobeerd; doch zijn op 21 April gesteld peremptoir examen kon eerst 14 Augustus plaats hebben, omdat hij ziek geworden was. Bevestigd 6 November door gezegden P. Pereginus met 2 Kor. 5 vs. 20, hield hij zijne intrede met Ev. Joh. 21 vs. 17.

Hij beleefde den hoogen watervloed van Maart 1711; huwde 30 November van dit voor de Neder-Betuwe zoo onspoedsvolle jaar Geertrui Litthé, jonge dochter te Tiel, en hertrouwde 16 Augustus 1732 Theodora Elisabeth van Oort, jonge dochter uit Brakel, die zich, na zijn dood († 30 October 1740) in October 1743 te Tiel vestigde, en in 1748 nog in leven was. Eene dochter van hem was denklijk Geertruid van Dolandt, die October 1743 te Tiel belijdenis deed.

In de kerken zijner gemeente was eene St. Agatha vicarie gevestigd, van welke de kerkmeesters in 1738 pachters waren.

XV. *Jacob Derk Goldbach*, zoon van Johannes Wilhelmus G., predikant te Tiel, broeder van Petrus (in 1742 predikant te Op- en Neder-Andel) en misschien van Daniel G. Als student 7 Aug. 1741 praeparatoir geëxamineerd, als S. Min. cand. beroepen 6 October 1741 met voorkennis van Bernard graaf van Welderen, heer van Ubbergen en Oploo, amptman van Neder-Betuwe. Den 10den October zijne beroeping geapprobeerd zijnde, werd hij 6 December peremptoir geëxamineerd door Arn. Coermans (Tiel). Bevestigd 7 Januari 1742 met Joz. 1 vs. 5b, 6a door zijn vader, deed hij intrede met 2 Cor. 12 vs. 14. Gehuwd 28 October 1742 met Louisa Maria Sophia Boogaardt, geb. te Jaarsveld, wonend te Leerdam). Hij hield praeparatoir examen over den student Johs. de Kruyff 26 April 1746. Ontslagen als lid der classis 29 April 1748, nam hij 5 Mei zijn afscheid met Openb. Johs. 3 vs. 3, vertrekkend naar Meerkerk (cl. Gouda en Schoonhoven) waar hij 19 Mei bevestigd werd (1).

XVI. *Matthias* (*of Mattheus*) *van Dockum*, S. Min. cand. te Nijmegen, beroepen 30 Mei 1748 met voorkennis van straksgenoemden Amptman, evenals zijne drie naaste opvolgers. Bevestigd 21 Juli door zijn oom Arns. Coermans (te Tiel) met Jes. 51 vs. 16, hield hij zijne intrede met Jer. 1 vs. 6. Lid der classis 9 September. Nadat hij 3 Juli peremptoir geëxamineerd was tegelijk met Paulus Bonnet (zie op *Ingen*) door Wilhelmus van der Souw (Hien en Dodewaard). Liet 13 September 1751 in de classis vergadering te Tiel circuleeren, „'t Getrouw Verhael van de Gereformeerde Gemijntens in Pensylvaniën", door Ds. Schlatter gemeen gemaakt

(1) Cornelis van Bronckhorst tot de Pol, 1652—1672 amptman van Over-Betuwe.

(1) De naam bestaat nóg te Dinksperlo, waar in 1892 eene Goldbach woonde als weduwe van den 21 Mei aldaar overleden J. W. van Hengel. — Mijne aanteekeningen luiden, dat Jacob Derk Goldbach de collatie te Meerkerk bekomen had van Mr. Evert Franc van (*sic*) Schimmelpenninck, heer van Meerkerk.

(door den druk), en voor twaalf stuivers verkrijgbaar. Hij predikte 9 November 1757 zijn afscheid, en vertrok naar Lent.

XVII. *Christianus de Kruyff*, Johanszoon, S. Min. cand. te Tiel, ber. 5 Januari 1758, beroep geapprobeerd 16 Januari, peremptoir geëxamineerd 8 Maart, bevestigd 9 April door J. de Kruyff, predikant te Oyen, lid der classis 10 April, gehuwd 26 Juni 1765 met Cornelia Theodora van Taack, jongedochter uit Vorden. Hij deelde in de Tielsche classis van 14—15 September 1767 mede, dat Henricus de Jongh, predikant te Zeelst, Oerle en Wintelré, schrijver der in 1750 in druk gegeven „Naemlijst der Predikanten van het Geldersche Synode" hem verzocht had die Naemlijst, waarvan hij zich bewust was, dat ze opzichtens de predikanten der Neder-Betuwe gebrekkig was, te helpen verbeteren; weshalve hij de hulp der classisbroeders inriep. — Hij, ontslagen 24 November 1768, predikte 27 November zijn afscheid, en vertrok naar Lopik en Kabauw (classis Utrecht).

XVIII. *Matthias Jorissen*, geb. 26 October 1739 te Wesel, student te Duisburg, en daarna te Utrecht, trok als proponent naar Pruisen, welk land hij tengevolge van eene door hem uitgegeven wederlegging van een voor het Christendom schandelijk schotschrift, straks weder verlaten moest. Gerepatriëerd neemt hij te Aalten meermalen den kerkdienst waar. Beroepen 15 Maart, beroep geapprobeerd 22 Maart, peremptoir geëxamineerd 10 Mei door J. Stapelmoer, predikant te Ek-en-Wiel, die zijne bevestiging te Avezaat i. d. 18 Juni 1769 afstond aan Adrianus Rudolphus de Roy, predikant te Aalten. Lid der classis Tiel 7 Augustus, Trouwt in October Johanna Sophia Helena Bird (uit Wesel). Predikt 18 April 1779 zijn afscheid, vertrekkend naar Hasselt. Van hier in 1782 Hoogduitsch predikant te 's-Gravenhage, waar hij in 1798 eene „nieuwe Hoogduitsche berijming der Psalmen, met eene verzameling van eenige liederen voor de feestdagen der christenen" in 't licht gaf, „welke de gebrekkige berijming van Ambrosius Lobwasser verving, en nóg in Duitschland in hooge achting staat," zegt Dr. R. Bennink Janssonius in zijne „Geschied. van het kerkgezang bij de Hervormden", 2de druk (1863), blz. 207. Den 17 April 1804 werd hij met Dr. J. Scharp, predikant te Rotterdam, wegens de synode van Zuid-Holland aangesteld om nauwkeurig te onderzoeken, of er onder de Evangelische Gezangen, die men niet opnemen kon, niet nog een of ander mocht zijn, dat onder hunne handen bruikbaar kon gemaakt worden (ibid. blz. 212). Een der grondleggers eener echt Evangelische predikmethode; insteller der Goede-Vrijdagsprediking; een der oprichters van het Nederlandsche Zendelinggenootschap. Omtrent zijne geschriften, die

zich meerendeels op liturgisch gebied bewegen, zie de „Nieuwe Uitgaaf van A. J. van der Aa's Biogr. Woordenboek", hoofdredactie Dr. Schotel. Hij overleed 13 Jan. 1823. Zijne straksgenoemde weduwe overleed 10 Oct. 1823, oud 74 jaar, blijkens annonce van hun zoon J. M. Jorissen. J. A. Mom gaf te Delft in 1825 in 2 deelen 8vo in 't licht „Matthias Jorissen in den gelukkigen avond zijns levens".

XIX. *Evert Johan Post*, S. Min. cand. bij de classis van Rhenen en Wijk-bij-Duurstede, beroepen 15 April, bevestigd 4 Juli 1779. Predikt 1 Juli 1781 zijn afscheid, vertrekkend naar Elburg en van daar naar Arnhem.

XX. *Jacobus Ten Bosch*, S. M. cand. bij de classis van Utrecht, beroepen 13 September 1781, met voorkennis van Cornelis baron de Cock van Delwijnen, gesubstitueerden Amptman van Neder-Betuwe. Bevestigd 6 Januari 1782, predikt hij afscheid 25 October 1789, en vertrekt naar Elst (Gelderland). In 1797 werd hij te Amsterdam beroepen.

XXI. *Nicolaas Lobry*, geboren 16 Mei 1766 te Zutfen als zoon van Laurens Morange Lobry bij Anna Catharina Schrader, student te Utrecht en te Leiden, in 1788 proponent te Kampen. Als predikant te Brakel, beroepen te Avezaat 8 Juni 1790 door kerkeraad en lidmaten, met voorkennis van Reindert graaf van Randwijk, amptman, richter en dijkgraaf van Neder-Betuwe. Bevestigd 3 Augustus, predikt hij 5 Juni 1797 zijn afscheid, en vertrekt naar Zaandijk. Van hier naar Vollenhove, Gorinchem, en in 1810 naar Leeuwarden, waar hij 22 Maart 1818 overleed. Van hem zijn „Nagelaten Leerredenen" uitgegeven. Was driemaal gehuwd: 1° met Henrica Aleida Augusta Exalto d' Almaras, te Doesburg, bij wie zes kinderen; 2° met Johanna Frederica Adama te Zwolle; 3° met Elisabeth Catharina van der Haer, te Leeuwarden, in 1816. Hij nam meermalen de opleiding van jongelieden op zich; o. a. heeft Gelderland's vermaarde Archivaris, Mr. Is. Ann. Nijhoff († 20 Juni 1863) zijne opleiding bij hem genoten.

XXII. *Dirk van der Loo*, geboren te Groot-Waspik 10 September 1775, als S. Min cand. cl. Utrecht, beroepen 3 Juli, bevestigd 6 Augustus 1797. Als weduwnaar van Jacoba Maria van Haffen, hertrouwde hij 15 Februari 1803 met Maria Catharina van Everdingen (geboren te Nieuwpoort), jonge dochter te Kuilenburg. Predikte 31 Augustus 1807 zijn afscheid, en vertrok naar Montfoort, in 1819 naar Maastricht, in 1841 emeritus, † ald. 24 Februari 1853. Als lid van het genootschap „Kunst door Vriendschap volmaakter", leverde hij proeven onder de „Dichtvruchten" dier Kamer. Behalve drie bundels van gedichten, heeft hij in een afzonderlijk stuk den in 1806 gestorven J. Hinlopen dichterlijk herdacht.

XXIII. *Hugo Timmers*, predikant te Doeveren en Genderen, ber. 13 Mei, bev. 26 Juli 1807, nam 28 1818 zijn afscheid, en vertrok naar Sneek.

XXIV *Johannes Corell*, — broeder van Ds. P. P. F. Corell te Erichem, zoons van Johan Jacob Bernard Corell, predikant te Wieringen, en 20 Juli 1811 overleden als predikant te Nieuw-Hanau (in Keur-Hessen), — geboren 10 April 1787 te Nieuw-Hanau (1) student te Utrecht, bevestigd 16 Juni 1811 als predikant te Wamel en Dreumel, in 1816 te Meerkerk, bevestigd te Avezaat 15 November 1818, waar hij na 62-jarigen dienst overleed 26 Juni 1880 ongehuwd (2). Werd meermalen in het naburige Zoelen beroepen.

XXV. *Dr. Herman Hendrik van Veen Jr.*, predikant te Dokkum in 1874, bevestigd alhier 31 October 1880, naar Wadenoyen vertrokken en aldaar bevestigd 14 April 1884. Zie bij *Ingen*. Den 15 October 1893 werd hij bevestigd te Marsum en stond daarna nog te Berlikum. Overleden.

XXVI. *Andries van Oosten*, geboren 1841, cand. in Z.- Holland 1864, predikant te Bath c. a. 30 Juli 1865, Puttershoek 1869, de Rijp (cl. Alkmaar) 5 Juni 1881, bevestigd te Avezaat 17 Mei 1885, in 1888 naar Lekkerkerk beroepen, 1 September 1894 emeritus, † te Ginneken 1 Augustus 1896, eene weduwe Prumers nalatend; vader en behuwdvader van A. J. J. van Oosten gehuwd met J. Tom.

XXVII. *Manta Rutgers van der Loeff*, geboren 1848, cand. in Z.- Holland 1872, predikant te Barchem c.a. 10 November 1872, Almelo 25 November 1877, bevestigd te Avezaat 22 April 1888, † 18 Januari 1889 oud 40 jaar, begraven alhier 23 Januari, eene weduwe M. E. A. Fockema, met zes kinderen, nalatend (3).

XXVIII. Dr. *Pieter Cornelis van Wijk Nzn.*, geboren 1840, cand. in Z.-Holland 1864, predikant te Barchem 10 September 1865, Dokkum 1869, Delden 1874, Brielle 1877, Tiel 1880, waar hij 25 Augustus 1889 met Luk. 12 vs. 22ᵃ afscheid predikte. Vertrekkend naar Avezaat, werd hij door zijn broeder A. W. van Wijk, predikant te Zwolle, met Ps. 43 vs. 3 bevestigd, en deed zijne intrede 1 September met Joh. 17 vs. 3. Hij nam 15 November 1891 zijn afscheid met Joh. 17 vs. 11ᵇ, en trad te Naarden in dienst.

XXIX. Dr. *Abraham Rutgers van der Loeff Azn*,

(1) In 1655 was Frans Burman, later Professor te Utrecht, predikant bij de Nederduitsche gemeente te Hanau (Stemmen voor Waarheid en Vrede" 1892 blz. 649).

(2) Het doodbericht in de Tielsche courant van 29 Juni '80 was onderteekend door nichten, die langen tijd bij hem inwoonden, nml. Louise Hasselman en Maria Vaillant. Zie verder het Jaarboek van „Gelre" I (1898) blz. 187.

(3) Zijn doodsbericht stond in de Nieuwe Tielsche courant van 26 Januari 1889.

geboren te 's Heerenberg, deed 22 Mei 1892 alhier zijne intrede met 2 Kor. 1 vs. 24ᵃ. Gedurende zijn diensttijd promoveerde hij 18 December 1895 te Leiden op eene dissertatie: „Bijdragen tot de kennis van Semietische Kosmogonieën." Vertrokken in 1897 als predikant naar 's Hertogenbosch.

XXX. *E. L. Nauta*, proponent te Leiden, Juli 1897 beroepen, 26 September bevestigd te Avezaat door Ds. Kapteyn te Oterleek, nam einde October 1899 het beroep naar Noordgouwe aan.

XXXI. *G. J. Koops Seypkens*, proponent te Leiden, beroepen 16 December 1900, bevestigd 3 Februari 1901 door Dr. Herman Hendrik van Veen, pred. te Berlikum, met Matth. 13 vs. 13; deed zijne intrede met Neh. 2 vs. 18ᵇ. Beroepen 12 Maart 1903 te Heenvliet, voor welk beroep hij bedankte. In het bericht van Tielsche Courant d. d. 13 Maart staat hij aangeduid als „G. J. Schraffordt Koops".

Bergeik. Jac. Anspach.

Van Bodeck.

Tot aanvulling der leden van dit geslacht voorkomende op blz. 226 e. v. van dezen jrg. het volgende.

In Navorscher 1896 wordt vermeld: Aernout van Bodeck, erfgeseten op Bergeik Houten, Hr. in Marwitz. begraven te Utrecht 18 December 1639.

Mijne aanteekeningen uit het rijksarchief te 's-Gravenhage geven aan.

Anna Regina van Bodeck omtrent 1700 tot 1730 weduwe van den luit. kol. Ploos van Amstel;

Carel Frans Albregt van Bodeck, vaandrig 4 Augustus 1747, regt. Prins van Brunswijk-Lunenburg-Beveren; in 1750 in het regt. IJsenberg; in 1758 bij het 2ᵉ bat. regt. Nassau-Weilburg; luit. 19 Januari 1761 garn. Maastricht; 1766 te Bergen op Zoom; kapt. 19 Maart 1771; in 1776 te Maastricht.

Voorts teekende ik aan zonder opgave van herkomst:

v. Bodeck × Neck   Rehlingen × Geuteren van Windach

Bonaventure v. Bodeck geb. 1556 † 1629 × 1° Catharina v. Rehlingen

Johan Melchior v. Bodeck
Hr. van Wintersheym.

Amboina. Ph. L. d. B.

Bladwijzer op de familie- en andere namen. (1).

(*a*) Er staat *Alkemake*.

(1) De bij de cijfers gevoegde sterretjes verwijzen naar wapens. De gecursiveerde namen zijn die van heerlijkheden, enz. Blz. 218* verwijst naar de op een afzonderlijk bijgegeven blad vermelde wapenzegels der Leden en Broederen van de Gekkenorde.

(*a*) Er staat *Barkman*.

(*a*) *lees* Donteclock.

(*a*) Er staat van *Deelen*, van *Deele*.

(*a*) Er staat *B*onteclock.
(*b*) *niet* Dorinck (van).

(a) van Gyzelaer, dochter van Gysbert bij Arntje van Beeck of van Herlaer („Nederl. Heraut", 1888, blz. 24).

(a) *niet* van Grutterwijck.

(*a*) Rijksvrijheer van Spaen noemt haar Aleid *van Hengel*, en zegt, dat haar echtgenoot Jan Arnoldszoon van Randwyck een *bastaard* was, voerend een *barre* in zijn wapen. De heer de Raadt meldt zulks niet.
(*b*) *lees* Herveste (Kindlinger, „Münster. Beiträge."

(*a*) Bij Rheinberk, in 1122 door aartsbisschop Frederik I van Keulen gesticht.

(*a*) Carsbergen.

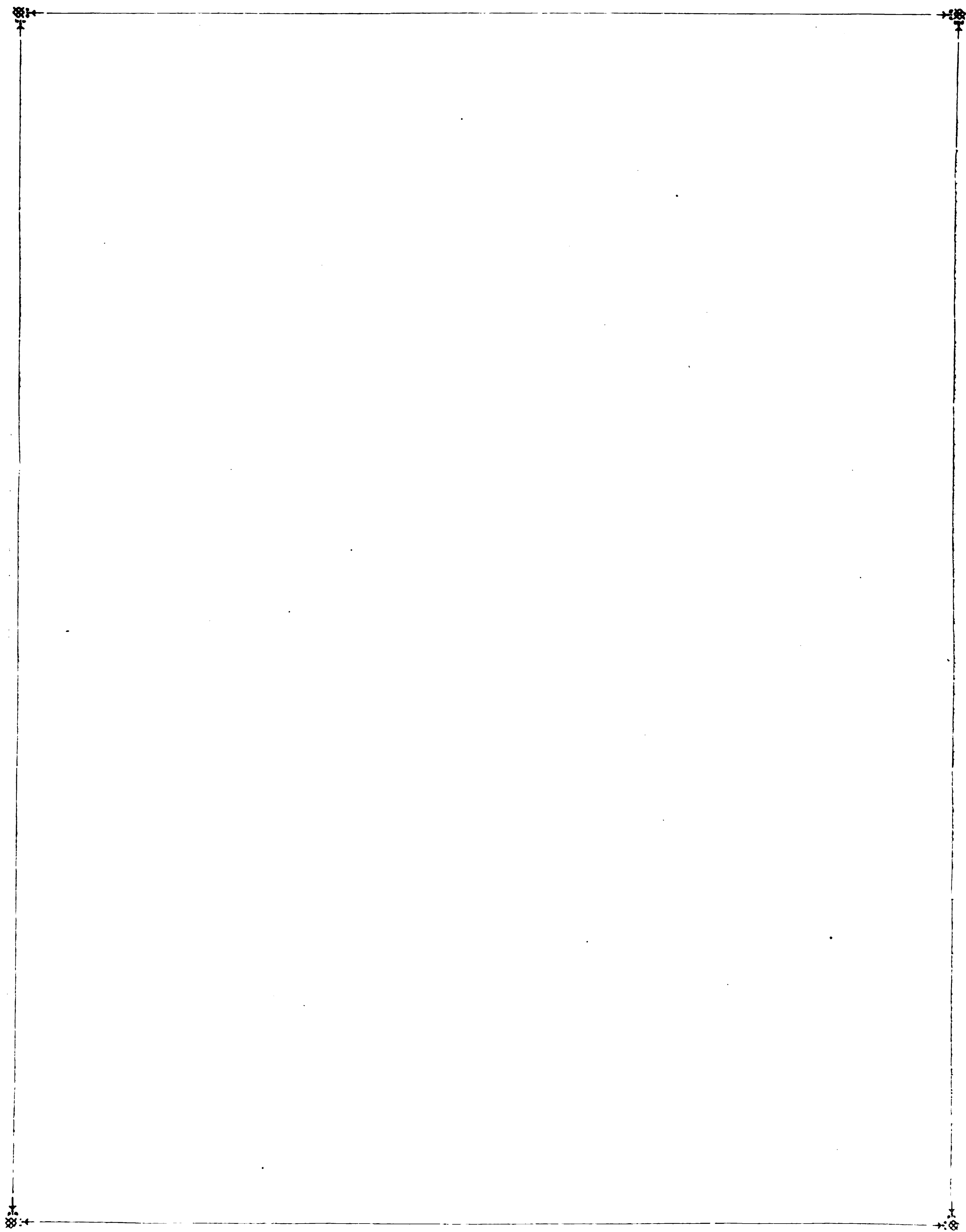
(*a*) *Er staat* d' Maleparde.

(*a*) *niet* Nordinclant.

(*a*) de Raadt?

(*a*) *niet* Schoor.

Ter in-, of bijvoeging.

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY